

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:15:17)

Poštovane kolegice i kolege, poštovani predsjedniče Crne Gore, poštovani mandataru, dragi građani Crne Gore,

Otvaram Treću sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore 27. saziva.

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red sjednice predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine. Za dnevni red je kao prva tačka predložen **Izbor predsjednika i članova 42. Vlade Crne Gore**.

Predsjednik Crne Gore je 8. oktobra 2020. godine na osnovu člana 95 tačka 5 i člana 103 stav 1 Ustava Crne Gore podnio Skupštini predlog da mandatar za sastav Vlade bude gospodin Zdravko Krivokapić. Saglasno članu 103 stav 2 Ustava Crne Gore mandatar iznosi u Skupštini svoj program i predlaže sastav Vlade. Program i predlog za sastav Vlade mandatar je dostavio Skupštini 30. novembra 2020. godine kada je dostavljen svim poslanicima.

Prije nego što pređemo na glasanje o Predlogu dnevnog reda, obavještavam vas da je Državna izborna komisija dostavila Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa izborne liste Albanska lista Genci Nimanbegu, Nik Gjeloshaj, pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Genciju Nimanbeguu. Uvaženom kolegi Nimanbeguu čestitam u svoje i vaše ime, želim mu uspješan i produktivan rad.

Sada vas pozivam da se izjasnimo o predlogu dnevnog reda iz saziva.

Stavljam na glasanje predloženi dnevni red. Izvolite.

Zaključujem glasanje. Konstatujem da je glasalo 62 poslanika, 61 glas za, bez glasova protiv, jedan uzdržan glas. Konstatujem da je za sjednicu utvrđen dnevni red, tačka 1 - Izbor predsjednika i članova 42. Vlade Crne Gore i tačka 2 - Izbori i imenovanja.

Prelazimo na dnevni red.

Prije prelaska na prvu tačku dnevnog reda molba da poštujemo epidemiološke mjere, da svi stavimo maske, naravno u onim trenucima kada se ne obraćamo i kada ne govorimo, i podsjećanje na još jedan dogovor sa Kolegijuma predsjednika Skupštine gdje smo dogovorili tokom pretresa metodologiju rada vezano za samo fizičko prisustvo u sali, odnosno da kažem preporučeni maksimalni broj poslanika koji će ispred poslaničkog kluba boraviti u sali tokom trajanja rasprave.

Izvolite proceduralno, zatim prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:18:55)

Mislim da u skladu sa Ustavom Crne Gore i ovom važnom tačkom dnevnog reda koju imamo danas, koja ima zaista osim političkog i istorijski karakter, mislim da se nisu stekli uslovi da raspravljamo o predlogu programa Vlade i predlogu Vlade. Podsjetiću vas, samo kratko obrazloženje. Dakle, po Ustavu, član 100 - Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku Crne Gore, a član 103 - mandatar za sastav Vlade iznosi u Skupštini svoj program i predlaže sastav Vlade. Stav 3 toga člana - o programu mandataru i predlogu za sastav Vlade Skupština odlučuje istovremeno.

Poštovani predsjedniče, ovo što smo mi dobili od mandataru kao program rada Vlade ni po formi ni po sadržaju ne ispunjava kriterijume da bi mi danas mogli da razgovoramo o jednoj tako važnoj temi, posebno što u ovom materijalu apsolutno ne postoje nikakvi mjerljivi parametri niti neki kriterijumi na osnovu kojih bismo mi mogli da ocjenjujemo rad ove vlade, jer ova vlada je dosta specifična. Ovo je vlada koalicije jedne političke partije i jedne nevladine organizacije, organizacije Ne damo Crnu Goru koja je bliska Srpskoj pravoslavnoj crkvi, manjinska je Vlada. Dakle, ja i vi i svi ovdje ljudi koji podržavamo ovu vladu nismo imali prilike da učestvujemo u pisanju ovog dokumenta što je razlika u odnosu na sve druge programe Vlade ranije, jer u toku pisanja programa Vlade vladajuće partije su učestvovala u pisanju programa i mogle su da iznesu svoje primjedbe i da dođe do nekog teksta koji je konsenzus svih onih političkih subjekata koji glasaju za ovu vladu. Pošto je ovo manjinska vlada, dakle ja želim u ime Pokreta za promjene da

kažem da mandatar nije apsolutno konsultovao niti je tražio bilo kakav stav Pokreta za promjene prilikom pisanja ovoga dokumenta.

Drugo, ovaj dokument, predsjedniče, ne zadovoljava sistem kvaliteta rada Skupštine. Dakle, mi imamo i naše algoritme i naše matrice, imamo i naše standarde i zbog toga mislim da se mi teško možemo izjašnjavati oko ovog materijala u kome, predsjedniče, nema ni jednog mjerljivog kriterijuma. Dakle, niti ima procjene rasta GDP u sledećoj godini, niti ima osnovnih političkih, ideoloških elemenata da bi mi mogli da kažemo da podržavamo, nema riječi o nezaposlenosti, nema riječi o podršci recimo hiljada ljudi koji su pogođeni efektivno pandemijom, 20.000 radnih mjesta smo, predsjedniče, izgubili. Izvinjavam se pošto je važna tema, a imam i konkretan predlog, daćete mi minut - dva, valjda sam toliko zaslužio, a radi se o istoj poziciji u kojoj se i vi nalazite, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:21:27)

Poslaniče Medojeviću, imaćete prilike tokom rasprave da govorite o sadržaju Predloga programa. Molim vas da privedete kraju proceduralnu intervenciju.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:21:45)

Evo da iznesem, znači proceduralna je primjedba.

Ovaj materijal se ne može nazvati programom rada Vlade. Dakle, u njemu nema niti jedne jasne mjere, niti bilo kojeg obećanja, što bi rekli moji prijatelji iz Alana Forda - nismo dali nijedno obećanje i to ćemo obećanje ispuniti.

Dakle, mi na osnovu ovog elementa ovoga programa ne možemo da ocijenimo rad vlade posle šest mjeseci. Mandatar je tražio 200 dana i rekao da je vlada prelazna. Pošto mi treba da glasamo za Vladu u kojoj ne učestvujemo, a vlast smo samo u ovome parlamentu i nismo učestvovali u izradi ovoga dokumenta, mi imamo ozbiljne probleme da zauzmemo stav oko ovog dokumenta koji ne sadrži nijednu konkretnu mjeru. I ono što je takođe važno, gospodine predsjedniče, ovaj parlament treba da zauzme jedan odnos prema ovoj manjinskoj vladi gdje vlada treba da iskaže poštovanje i politički respekt prema ovoj instituciji, jer vladu sačinjavaju političke i parapolitičke grupacije za koje niko nije glasao, osim kolega iz URA-e.

Prema tome, ja predlažem, gospodine predsjedniče, da se napravi pauza, da se zakaže kolegijum i da se mandataru da jedan dan da ovaj predlog ekspozea uskladi evo makar sa onom formom koju je imao prethodni mandatar gospodin Marković, gdje su bili određeni politički stavovima s kojima se mi nismo slagali, ideološki stavovi i određene procjene. Jednostavno, ovo što je dostavljeno danas nama ne može da predstavlja materijal za ozbiljnu parlamentarnu raspravu, jer posle šest mjeseci mi ne možemo da zaključimo da li je bilo šta od ovoga što je mandatar obećao ispunjeno, jer tamo ništa nije ni obećano, niti je precizirano i plus predsjedniče tri broja koja su data u ovome ekspozeu su pogrešna. Znači, ja mislim da je to jedan odnos nepoštovanja prema crnogorskom Parlamentu, i iznos spoljnotrgovinskog deficita, i procjena pada BDP-a, i nedostajuća sredstva za sljedeću godinu. Sada zaključujem, predsjedniče, izvinjavam se.

Dakle, predlažem da date pauzu, da na kolegijumu utvrdite da ovaj materijal koji je nama dostavljen ni po formi ni po svom sadržaju ne predstavlja program vlade i da treba dati mandataru jedan dan i njegovim ekspertima da nam dostavi neki materijal na osnovu kojeg mi možemo da vodimo raspravu, jer ako ko o ovome bude vodio raspravu, ovo je nešto slično seminarskom radu Sveta Marovića u kumrovečkoj školi komunista. Znači, spisak nekih opštih mjesta, teška je situacija, biće bolje, to "biće bolje" mi ne možemo da izmjerimo i zato evo konačan predlog. Uvijek u ovome parlamentu je bila praksa kad jedan klub traži pauzu da se pauza da. Izvolte, napravite kolegijum i uputite mandataru zahtjev da prilagodi formu i sadržaj ovoga teksta sa ustavnim normom da mi ovdje glasamo o programu vlade. Ovo nije nikakav program vlade, ja se o ovome ne mogu izjašnjavati.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:24:42)

Izvinjavam se poslaniku Medojeviću.

Poslaniče Medojeviću, sa ustavnog aspekta ovdje nema bilo kakvih manjkavosti. Ovo na šta se odnosila vaša proceduralna intervencija jeste komentar kvaliteta samog programa. Dozvolite mi, ja sam vas saslušao.

Član 102 stav 2 - mandatar za sastav vlade iznosi u Skupštini svoj program i predlaže sastav vlade. Forma tog programa nije propisana bilo kojim pozitivnim propisom. Ustav je ovdje jasan, široko postavljen, daje mogućnost mandataru da iznese program i ono što on smatra za shodno, poslanicima mogućnost da vode diskusiju, da obave pretres i na kraju da se opredijele o onome što je iznešeni program i što je predlog sastava vlade. U materijalima koje smo dobili imamo predlog sastava vlade, imamo imena ministara i njihove kandidature u odnosu na pojedine resore, tako da sa ustavnog aspekta ovdje definitivno nema bilo kakvih problema. Mi smo imali kolegijum, imali smo i ovog puta uvažavanje od strane mandataru zahtjeva Kolegijuma predsjednika Skupštine da se ne čeka poslednji rok za dostavu programa i predloga sastava vlade. To je dostavljeno poslanicima prije dva dana tako da se negdje imalo i dovoljno vremena za intervencije različitih mogućih vrsta. Ja kao predsjednik sam dužan da konstatujem da su ispunjeni ustavni preduslovi i sve ono što nalažu pozitivni propisi i da nastavimo uz uvažavanje svega o čemu ste govorili i mogućnost da kasnije u toku pretresa iznesete svoje stanovište i svoje viđenje kvaliteta samog programa, ali dužan sam da nastavim rad.

Molim vas, gospodine Medojeviću.

Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:26:42)

Gospodine predsjedniče, ja znam da vi tek počinjete, da tako kažem, savlađujete praksu ovoga parlamenta. Praksa ovoga parlamenta i dobri standardi i dobri običaji već 30 godina ukazuju kada jedan klub poslanika, a to je klub poslanika Pokreta za promjene, traži pauzu i kolegijum, nikad do sad nijedan predsjednik Parlamenta ni predsjedavajući to nije odbio. Molim vas, jer smo mi u ustoj poziciji, vi imate drugačije političke procjene, mislite da je ovo dovoljno za raspravu. Ja sam iznio samo dio argumenata, mogu još ako vas interesuje, da oko ovoga ne može da se vodi rasprava, nema nijednog parametra na osnovu kojeg mi možemo da procijenimo rad vlade nakon šest mjeseci, a vlada je prelazna, a mi treba da glasamo za ovu vladu, a nismo učestvovali u pisanju ovoga ekspozea niti programa rada vlade i ne znamo čiji su to programski principi, čija je to ideologija. Molim vas da date pauzu, ne molim vas kao kolegu nego u skladu sa jednom ustaljenom praksom ovoga parlamenta, dajte pauzu, zakažite kolegijum i odlučite o ovome zahtjevu da se ovaj materijal vrati mandataru i da se uskladi sa formom i sadržajem sličnih materijala koje su ovdje predlagali mandataru u ovih barem 14 godina koliko sam ja poslanik.

Znači, pauza, ako vi želite da prekršite parlamentarnu praksu ili ne želite da date pauzu mislim da to će uvesti jedan novi način upravljanja crnogorskim Parlamentom koji nije dobar. Dajte pauzu, napravite kolegijum i odlučite o ovome predlogu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:28:17)

Poslaniče Medojeviću,

Na kolegijumu koji smo imali prisustvovao je šef Poslaničkog kluba PZP-a, a ja u Poslovniku o radu, koji me naravno obavezuje, ne vidim gdje to u nadležnostima kolegijuma jeste mogućnost da raspravlja o ovom pitanju i da se pravi intervencije na način na koji ste vi to predložili. Mi imamo ustavnu kategoriju, forma nije definisana pozitivnim propisima, ostavljeno je na mogućnost mandataru da iznese program, a svima nama da se u konačnom opredijelimo i o programu i o sastavu vlade.

Ja vas zaista u tom dijelu molim da na ovaj način nastavimo da radimo, jer smo imali kolegijum, imali smo dva dana prije dana koji je određen za održavanje ove sjednice, dostavljenje

programa i sastava. Nismo imali bilo kakvih obraćanja ka meni kao predsjedniku Skupštine do ovog trenutka. Saslušao sam pažljivo vašu argumentaciju, konsultovao se sa onim sa čime treba da se konsultujem, a to je Ustav Crne Gore i Poslovnik o radu ove Skupštine i zaista ne nalazim za shodno i ne vidim šta to može bilo kakva sjednica kolegijuma promijeniti u odnosu na ono šta mi imamo. Evo, tu je mandatar za sastav vlade, ukoliko smatra da treba nešto da koriguje u programu on će uzeti riječ i to saopštiti. U ovom trenutku ako mandatar za sastav vlade ne smatra da treba da vrši bilo kakve korekcije u predlogu programa vlade, onda je prirodno da mi nastavimo sa radom.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:29:59)

Vrlo je važna sjednica i terenutak i mi ovdje definišemo odnos ovoga parlamenta prema manjinskoj Vladi, predsjedniče. Ako vi ne osjećate, ako nemate politički senzibilitet da prepoznate razliku u odnosu na prošlu vladu koja je bila sastavljena od većine u Parlamentu i tokom formiranja vlade te političke partije su dogovarale program. Shvatate li vi da mi nismo imali nikakav uticaj na ovaj ekspoze, vjerovatno ni vi, da nismo dali nijednu primjedbu, da nismo učestvovali u pisanju i da ovaj parlament mora da zauzme stav prema manjinskoj vladi. Ako će manjinska vlada, koja zavisi od naše većine, mi ćemo glasati ovu vladu, ali nećemo dopustiti da nas mandatar ovako ponižava. Vlada vodi unutrašnju i spoljnu politiku, kolega. U ovom ekspozeu nema nijedna riječ ni o unutrašnjoj, a o spoljnoj politici da ne govorim. Prema tome, o ključnim elementima koji su bitni za Pokret za promjene mislim da treba mandatar da se izjasni. On se nije izjasnio. Kako ćemo mi da vrednujemo rezultate ove vlade nakon šest mjeseci, kolega, kad u njoj nema... Loše je, biće bolje. Kako mi ovo "biće bolje" da definišemo sada. Mandatar će reći bolje je. Zaista, dajte da izađemo iz tog.

Ovdje je potrebno, gospodine predsjedniče, da mandatar izađe sa mjerljivim parametrima, sa jasnim politikama. Ja sam očekivao od profesora, pošto smo mi prolazili sedam krugova čekiranja i analiza i algoritma i matrice, evo mogao je da nam dostavi jedinstvenu matricu, plus što je ovo vlada na 200 dana, gdje su rokovi ovdje, šta će da uradi u prvih mjesec dana, u prvih 100 dana, u prvih 200 dana, ko je nosilac aktivnosti, koji su troškovi, koji je cilj vlade povezan sa tom aktivnošću. To je jedna matrica.

Gospodine predsjedniče, ako vi želite ovakav stil rada da mandatar donese bilo šta ovdje u Skupštinu i da mi moramo to da prihvatimo, to nismo radili ni kad smo bili opozicija, ni kad je DPS bio vlast. Izvinite, želim da još jednom apelujem, ovo što ste vi sada uradili je toliko ugrožavanje principa parlamentarizma, to DPS nikad nije radio, ni SDP kad je bio predsjednik, ni SD. Želim da vas zamolim, mlad ste kolega, nemojte da vi uvodite presedan i praksu koja će vas okarakterisati kao nekoga ko ne poštuje stav jednog kluba poslanika. Molim vas, dajte pauzu, napravite kolegijum pa za deset minuta recite podržavamo ovaj ekspoze, možda ne morate ni da učestvujete u raspravi, ali ispoštujete volju jednog kluba poslanika jer ćete biti prvi predsjednik u Parlamentu koji to nije uradio.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:31:53)

Zahvaljujem poslaniku Medojeviću.

Gospodine Medojeviću, sve što radim radim u skladu sa Poslovnikom i Ustavom Crne Gore. Ja ne bih ulazio u analizu bilo čijeg iskustva ili broja godina, već u odnosu na to da li ono što mu je dato u nadležnost obavlja u skladu sa Poslovnikom i Ustavom Crne Gore. Apsolutno ovu sjednicu vodim u skladu sa Poslovnikom i Ustavom Crne Gore. Rekao sam, da mandatar smatra za shodno i da mandatar smatra da treba da pravi izmjene u programu, uzeo bi riječ i zatražio bi od mene u ovom trenutku pauzu. Imajući u vidu da mandatar, koliko razumijem, ostaje pri svom predlogu programa rada, moje je da nastavim da vodim ovu sjednicu. Ustavom nije predviđen okvir sadržaja niti pravo...(Upadica)

Izvolite, ali vrlo kratko, molim vas.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:33:34)

Kratko, samo zbog zapisnika da konstatujemo da ste vi odbili predlog jednog kluba poslanika u crnogorskom Parlamentu da se da pauza i da se na kolegijumu odlučuje o mom zahtjevu da se ovaj materijal vrati zato što ni po formi ni po sadržini ne odgovara programu vlade. Je li tako?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:33:45)

Nije tako. Objasniću vam.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:34:00)

Kako nije tako? Dajte pauzu onda. Nemojte, samo da konstatujemo zbog zapisnika. Odbili ste moj zahtjev za puzom i nastavili ste dalje.

ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:34:39)

Objasniću. Hvala vam.

Sjednica se snima tako da sve što je rečeno jeste i arhivirano. Zahtjev je bespredmetan zato što nije u nadležnosti Kolegijuma da se bavi time, to je u nadležnosti mandataru kome je Ustav dao pravo da iznese program. Ponavljam vam po treći put, mandatar ne vidi za potrebno nakon vašeg izlaganja da traži pauzu i da pravi izmjene u programu. To meni kao predsjedavajućem i predsjedniku Skupštine jasno govori da ova sjednica treba da nastavi onako kako je i započela i da treba da nastavimo rad i da započnemo sa prvom tačkom.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 12:34:48)

Kolega Bečiću, niste vi kao predsjedavajući Parlamenta dužni da cijenite cjelishodnost nečije inicijative. Mi smo svi ovdje jednaki. Vi ste prvi među jednakima. Dobra praksa ovoga parlamenta i dobra praksa svih parlamenata svijeta - kada jedan klub poslanika traži pauzu, predsjednik daje. Pa vi na kolegijumu recite da je većinom glasova, da se ne slažete, da ne treba da se vrati ovaj sjajni materijal, jer je bolje, što bi rekao takođe Gru, nešto od nečega nego ništa od ničega. Tako da možete i to, ali morate da konstarujete da ste odbili moj zahtjev za puzom i da ste nastavili raspravu, što je prvi put za evo 30 godina parlamentarizma u Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:35:30)

Ne može Kolegijum da odlučuje o nečemu što mu nije dato u nadležnost, tako da i sa te strane je bespredmetno.

Proceduralno poslanik Milačić. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (02.12.20 12:35:41)

Želim prije svega da dam jedan konstruktivan i važan predlog za ovaj trenutak i da se pozovem na član 174 Poslovnika - Izbor predsjednika i članova Vlade. S obzirom da je riječ, bez ikakve dileme, o istorijskom trenutku za ovu zemlju, a s obzirom da su kandidati za ministre u bijelom salonu, dakle u ovom domu, ja želim da predložim predsjedniku Skupštine, a i svima

nama, nadam se da niko nema ništa protiv toga, da pozovemo kandidate za ministre da budu u sali, s obzirom da mi ne glasamo samo za mandatara, mi glasamo i za mandatara i za njegov ekspoze i glasamo za ministre. Bilo je puno riječi o tim ministrima svih ovih dana. Mislim da je pošteno i domaćinski da oni budu u ovoj sali. Ako ima neko nešto da kaže lično nekom ministru tj. kandidatu za ministra da to uradi upravo ovdje. Zbog toga je moj predlog da svi zajedno, a nadam se da nema niko ništa protiv toga, ni šefovi klubova ni poslanici, da ih domaćinski kako priliči Skupštini Crne Gore sada pozovemo da dođu upravo iz bijelog salona i da budu sa nama, a ne da čekaju u bijelom salonu.

Još samo kratko želim da se osvrnem na ovo što smo čuli do sada. Narod Crne Gore ne želi više pauzu. Tri decenije paузiramo. Ni minut, ni dan, odmah treba da raspravljamo. Samo da završim ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:37:23)

Izlazite iz okvira procedura.

MARKO MILAČIĆ (02.12.20 12:37:27)

Evo jedna rečenica.

Ovdje nismo ni zbog Marka Milačića, ni zbog gospodina Medojevića, čak ni zbog Đukanovića, ovdje smo zbog naroda Crne Gore i da počnemo što prije da radimo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 12:37:41)

Zahvaljujem.

Samo da se čujemo, sve ću odgovoriti u odnosu na vašu proceduralnu intervenciju saglasno Poslovniku, daću svoje viđenje.

U odnosu na prijedlog koji ste iznijeli postojala je korespodencija koju je obavio nadležan za ta pitanja generalni sekretar sa saradnicima mandatara za stastav Vlade gospodina Krivokapića. U okviru te korespodencije su objašnjeni i pravni i politički i epidemiološki razlozi koji nas onemogućavaju da pozitivno odgovorimo u odnosu na taj zahtjev. Ne moram vam detaljnije obrazlagati, dovoljno je podsjetiti da ćemo upravo sada nakon utvrđivanja dnevnog reda imati situaciju tokom pretresa da zbog poštovanja epidemioloških mjera najveći broj poslanika ne bude u sali, već da bude u poslaničkim klubovima. Onda vam je jasno, ako poslanici imaju tu dozu razumijevanja za ovaj specifičan epidemiološki momenat, da takvo razumijevanje očekujemo od kandidata za ministre. Njima su obezbjeđeni svi neophodni preduslovi za nesmetan boravak u bijelom salonu Skupštine Crne Gore. Prilikom svih ranijih izbora i imenovanja u višegodišnjoj ili višedecenijskoj praksi ove skupštine nikada se nije desilo da prije nego je određen kandidat izabran glasovima u ovoj skupštini, prisustvuje prilikom samog pretresa, ni prilikom izbora ranijih vlada, ni prilikom drugih izbora i imenovanja. Krajem prošle godine, najsvežiji primjer, gospodin Siniša Bjeković ombudsman kada je biran u ovom parlamentu ušao je u ovu salu iz bijelog salona, nakon što je izabran, da položi zakletvu, takođe i svi prethodni kandidati za ministre u tim vladama. Tako ćemo postupiti istovjetno i ovoga puta, a sada pored ovih pravnih i političkih imamo i ovaj epidemiološki momenat koji dodatno pojačava ovu argumentaciju koja je objašnjenja na jedan suptilan, otvoren i čini mi se krajnje korektan način i mandatara i njegovim saradnicima, tako da mislim da tu nema bilo kakvih najsnoća. Evo, u prilog onome o čemu ste vi govorili - hajde da budemo efikasniji, jer nema vremena za čekanje, treba da se mnogo radi u narednom periodu i zato ovaj parlament treba da radi, treba efikasno da radi na ovoj sjednici.

Idemo sa prvom tačkom dnevnog reda.

Podsjećam da je shodno Ustavu Crne Gore mandat za sastavljanje 42.Vlade Crne Gore dobio gospodin Zravko Krivokapić. Saglasno članu 99 stav 6 i članu 174 stav 2 Poslovnika Skupštine o mandatara o njegovom programu i predlogu za sastav Vlade vodi se pretres.

Otvaram pretres i pozivam mandataru za sastav vlade gospodina Krivokapića da iznese svoj program i predlog za sastav 42. Vlade Crne Gore.
Izvolite, gospodine Krivokapiću.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (02.12.20 12:40:44)

Dragi građani Crne Gore, uvaženi predsjedniče države, poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani poslanici, dame i gospodo,

Na osnovu ove dosadašnje priče mogu da vam kažem samo jedno - ovaj program nije mogao da bude drugačiji nego što jeste, jer oni koji nemaju podatke, nemaju prvo da se igraju sa podacima.

Da li je ovo seminarski rad, to neka procijeni neko drugi. Ovo je ono što se moglo u ovom trenutku uraditi. Zašto je to tako? Upravo zbog toga što se desila prva demokratska smjena vlasti i ako odamo počast prethodnoj vlasti onda treba da neko dostavi prave, tačne podatke da bismo imali ciljeve koji su mjerljivi. Ova vlada koja će biti sigurno izglasana biće vlada ne manjine nego Vlada naroda. Manjinska podrška i ta je priča dva mjeseca da nas niko ne kritikuje. Kako je ko to shvatio, sa oročenim vremenom, dajte nam onda odluku da mi radimo samo šest mjeseci. Ako očekujete da neki rezultat može biti toliko mjerljiv za šest mjeseci to može da bude samo vlada kontinuiteta. Ovo je vlada diskontinuiteta. Ako je to tako onda kreiramo jedan drugačiji ambijent, i mislim da je ovaj ekspezo kako je vama predstavljen, dostavljen u skladu sa članom 103 Ustava.

Molim vas, pitao sam da li postoji čak i grafički standard. Da li postoji način kako se to piše? Gdje je to iskazano? Mene ne obavezuje kako je neko prethodno radio. Mi ćemo programom rada vlade za 2021. godinu kada budemo napravili apsolutno skeniranje, ali baš apsolutno i to najčešće uz učešće nezavisnih, doći do početnog stanja. Ako želite da pričate o cilju, cilj se definiše na sljedeći način - znate odakle krećete i gdje želite. Kako znate gdje želite kad ne znate odakle krećete? To je mjera priče o ciljevima. Sve drugo je nešto što u ovom trenutku je nemoguće. Vlada će u februaru napraviti program rada za 2021. godinu i to je mjera u kojoj će biti iskazan svaki cilj decidno i jasno.

Ja bih se sada osvrnuo na ekspezo.

Iako je vama ekspezo blagovremeno dostavljen i imali ste dovoljno prilike da svi uočite u njemu i šta je dobro i šta je loše, ja bih rekao kao jedan moj profesor koji me je mnogo toga učio u životu - ja sam vama sve iskazao, imali ste dostupnost da čujete i vidite i da se ja povučem na mjesto gdje je mjesto mandataru", ali ja upravo zbog svoje odgovornosti prema svim građanima, a posebno prema onim građanima koji nemaju tehničke uslove da urade ono što je neophodno, a to znači da imaju pristup internetu, da imaju mogućnosti da vide u trenutku kada se nešto objavi promptno, da oni imaju svojim kućama. E, mi se zalažemo da svi građani upravo imaju tako nešto. A to je diskriminacija, i to tehnička diskriminacija.

Na samom početku želim, pošto nijesam imao prilike, svim poslanicima da čestitam na izboru za ovaj saziv Skupštine uz nadu da će svojim djelovanjem doprinijeti da ovaj dom bude okosnica demokratije i slobode govora.

Crna Gora je 30. avgusta ove godine voljom građana prvi put u svojoj istoriji na demokratski način smijenila vlast. Pored toga što je u formalnom smislu višepartijski sistem uveden u ustavni poredak prije 30 godina, možemo sa sigurnošću da konstatujemo da su tek sada stvoreni svi neophodni preduslovi da se obrazuje prva demokratska vlada. Iz tog razloga potpuno smo svjesni da je naša obaveza i istorijska i neponovljiva.

Dozvolite mi da se kratko osvrnem na vrijeme iza nas. U svom viševjekovnom bitisanju naša država je prolazila kroz različite faze razvoja koje su u konačnom obradivljivali karakter tadašnje vlasti pritisnute viševjekovnom borbom za slobodu i goli opstanak, generacije naših predaka trudile su se da svakom potomstvu ostave državu koja je bolja, kvalitetnija i razvijenija. To će biti glavni cilj nove vlade, da jednom kada odemo sa ovih funkcija bude uređenija, složenija, bogatija nego što je do sada. Ja ne moram da budem premijer, ali država mora da bude uređenija. Zadatak neće biti lak, a izazovi koji nas čekaju zahtijevaju angažovanje čitavog društva.

Stanje koje zatičemo možemo s pravom nazvati svojevrsnim državnim udarom. Zašto je to tako? Situacija u javnim finansijama je ozbiljna, administrativni aparat preglomazan i neefikasan,

epidemiološka situacija izazvana pandemijom covid-19 izvan kontrole. Zdravstveni sistem je nadomak kolapsa, dok je medicinsko osoblje na ivici izdržljivosti. Regularnost obrazovnog procesa je pod znakom pitanja. Nezaposlanost svakim danom raste usled snažne ekonomske recesije a građani su odavno izgubili povjerenje u institucije. Kriza je velika, odlazeća vlast je primijenila i sprovodi scenario "spržene zemlje" kako bi nam dodatno otežala posao, ali to nas nije pokolebalo i svjesni smo da se postojeća kriza može prevazići isključivo reformama, poštenim i domaćinskim upravljanjem, znanjem i permanentnim radom na jačanju ekonomije i razvijanju vladavine prva.

U politiku sam ušao srcem, ljubavlju, s vjerom i željom za bolju budućnost Crne Gore. Ljubavlju prema Crnoj Gori i narodu, a srcem radi očuvanja prađedovskog zavjeta sa voljom da zajedno stvorimo bolju budućnost za nas i našu djecu. Zadatak koji danas preuzimamo nakon tridesetogodišnje vladavine DPS-a i njihovih koalicionih partnera je veoma težak. Izazovi su veliki, ali i u svakoj krizi jedini izbor koji imamo je da iskoristimo šansu da našu Crnu Goru vratimo na pravi put. Stoga nam je potrebno zajedničko djelovanje svih poslanika Parlamenta i naravno svih građana. Saradnja sa Skupštinom je jedan od glavnih prioriteta. Izvršna vlast neće kao do sada nametati diktat Skupštini, nego će se truditi da zajednički radimo ono što je najbolje za naše građane. Moramo popraviti odnose na putu do cilja, a to je boljitak, sigurnost i veći kvalitet života svih građana Crne Gore.

Putevi mogu biti različiti, ali dobra namjera u najkvalitetnija rješenja najviše će se vrednovati. Za zatečeno stanje možemo vrlo precizno reći da odgovornost ne snose građani, niti doskorošnja opozicija a današnja pozicija, već odgovornost snosi samo i isključivo prethodna vlast. Građani su uvijek bili spremni, a danas su još spremniji da učine Crnu Goru sigurnom, uspješnom, bogatom i srećnom državom. Ono što nam je nedostajalo svih ovih godina je politička volja da se ovi ideali sprovedu u djelo, kao i strategija i plan puta kako da se to učini. Izborima održanim 30. avgusta 2020. godine građani su izabrali slobodu i povratili pravo da uzmu sudbinu u svoje ruke. Ova skupština i nova vlada predstavljaju tu slobodu i posljedice su tog izbora. Dobili smo mandat za promjene, a ne za zamjene. Kad bismo kojim slučajem zaboravili šta je narod poručio na ovim izborima i ako bismo pomislili da smo dobili mandat jer smo predodređeni da vladamo, tog trenutka bismo se mogli smatrati gubitnicima. Taj gubitak bio bi mnogo veći nego puki gubitak vlasti. To bi bio gubitak časti, to bi bio gubitak istorije. Ovdje smo zbog građana, da njima služimo i da ostvarimo bolji život građana, što nam je konačan cilj. Bivši režim svojom nadmenom i netrpeljivom politikom sveo je sve nas u prostor sučeljavanja, nepotrebnog nadgornjavanja i na kraju nas uveo u svađe i zavađe. Nama svima je potrebno samo jedno - da živimo život dostojan čovjeka. Naši građani traže sigurno i slobodno društvo, efikasno zdravstvo i kvalitetno obrazovanje. Oni žele da rade i žive od svoga rada, što je danas gotovo nemoguće.

Naša je dužnost da građanima obezbijedimo sve slobode, sigurnost i egzistenciju dostojnu čovjeka. Zaboravili smo na solidarnost, čojstvo i ljudskost. Interesi određenih pojedinaca bili su ispred interesa društva. To se više nikada ne smije desiti. Kao i uvijek do sada, tako i u ovom modernom dobu ne smijemo zaboraviti dubinu i dimenzije poštovanja, poštenja, pravičnosti i istinoljublja, koje oslonjene na saosjećajnost i praštanje vraćaju čovjeka čovjeku. Taj moralni preporod se brže dešava kada se postojeći sistem kvazivrijednosti transformiše u poželjni, to jest sistem jedinio ispravnih vrijednosti. Svi smo se manje-više navikli na nedosljednost političkog pristupa bivše vlasti, usmjerenog ka interesima i bogaćenju pojedinaca i predugo ga prihvatili kao nepromjenljivu činjenicu. Tako je bivša vladajuća garnitura srastala sa državom više od tri decenije, razarajući je u ekonomskom i moralnom smislu, konstantno narušavajući standard života i dostojanstvo građanina. Prividno je stvoren osjećaj nepobjedivosti prethodnog režima i zato je istorijska pobjeda na izborima 30. avgusta rastjerala maglu i oslobodila svakog pojedinca. Stisak sistema nad narodom je prestao i od tog trenutka, kada je taj isti narod a ne pojedinac postao heroj, desila se sloboda.

Sloboda danas se osjeća u svakom koraku i kutku Crne Gore, iako se još izgovara tiho, naš narod ponovo vjeruje u bolje sutra. Ovu iskru slobode moramo da sačuvamo kao iskru neugasivog djelovanja, da je rasplamsamo i u potpunosti oslobodimo naš narod. Bezbjedan i ekonomski nezavisan građanin koji živi od svog rada, slobodan je čovjek. Nikad više ne smijemo dozvoliti da pitanje "Za koga ste glasali" bude presudno za egzistenciju naših građana, pojedinaca, cijelih porodica i zajednica. Mjerilo napretka mora postati znanje, vještina i rezultati

rada. Slobodan i ekonomski nezavisan građanin predstavlja snagu naše opredjeljenosti da razvijamo demokratiju. To je naš glavni zavjet, koji moramo da sačuvamo kao tekovinu za budućnost, ali to moramo učiniti zajedno. Sloboda i demokratija podrazumijevaju lično učestvovanje, a samim tim i odgovornost svakoga od nas. Država je snažna onoliko koliko su joj snažne institucije. Zato je jedna od naših najvažnijih obaveza da ih revitalizujemo, ojačamo njihovu efikasnost i vratimo poljuljano povjerenje. Nema tih pojedinaca ni paralelnih institucija koje mogu biti ili smiju biti jači od države. Naš cilj je stvaranje sistema koji više neće biti u funkciji jedne partije, određenih interesnih grupa ili pojedinca, već u funkciji svih građana. Trudiću se da budem premijer koji će manje govoriti, a više raditi, koji će biti samo jedan od vas, prisutan u narodu, sa težnjom da saslušam i razumijem potrebe. Želim da ispunim očekivanja svih koji su glasali za promjene, ali i da odagnam strahove i bojazan onih koji se promjena plaše.

Prioriteti. Kako vidim Crnu Goru?

Kada bih upoređivao sa drugim državama, volio bih da za četiri godine učinimo Crnu Goru sličnu Luksemburgu, sa naglaskom na želji da svi budemo solidarniji i humaniji, da živimo u državi koja služi čovjeku i u kojoj će čovjek služiti njoj. Nama će građanin biti na prvom mjestu. Cilj nam je da Crna Gora bude država ostvarenih i zadovoljnih ljudi, koji će se suočavati sa realnim problemima i rješavati ih bez obzira na to da li su oni iz privatne, ekonomske, ekološke, društvene ili političke sfere. Zalagaćemo se za pravdu i ravnopravnost svih građana, bez obzira na njihovo imovno stanje ili uvjerenje, orijentaciju ili opredjeljenja. Bespoštednu borbu protiv korupcije i kriminala, njegovanje dobrosusjedskih odnosa sa zemljama okruženja i iskreno prijateljstvo sa svim zemljama. Apsolutno obezbjeđenje uslova da građanin u fer i poštenoj atmosferi bira svoje predstavnike na demokratskim izborima. Smanjenje troškova u oblasti javne potrošnje, što će podrazumijevati više reda, rada i odricanja od privilegija. Stvaranje povjerenja javnosti i potpunu transparentnost rada državne administracije. Podsticanje prerađivačkih kapaciteta, proizvodnje hrane, IT sektora, turizma i svih akcija ekonomskog razvoja, onog koji je održiv i inkluzivan, baziran na inovacijama i znanju. Usmjeravanje kapitalnih investicija u strateške prioritete Crne Gore, prije svega u energetsku i saobraćajnu infrastrukturu, unapređenje korporativnog upravljanja državnim preduzećima i njihovu depolitizaciju. Promovisanje humane dualne ekonomije, oslonjene na porodična gazdinstva u sektorima poput poljoprivrede, mini industrije, drvoprerade, turizma. Mjere ekonomskog oporavka i podrške oporavku privrede nakon pandemije izazvane korona virusom, zdravu životnu sredinu, dostupnost informacija i osudu svih zloupotreba pred sudom javnosti, slobodu govora i zaštitu ličnog dostojanstva. Eliminisanje svih oblika diskriminacije, slobodu vjeroispovijesti, slobodu medija, saradnju sa civilnim društvom u realizaciji opštekorisnih projekata, zagaranovanost lične slobode i ljudskih prava u skladu s najvišim standardima. Promovisanje i obezbjeđenje infrastrukture i mjera usmjerenih na to da Crna Gora postane istinska ekološka država. Dosljedno sprovođenje reformi u cilju demokratizacije odbrambenog sistema sa posebnim fokusom na depolitizaciju. Vraćanje ugleda i integriteta institucijama sistema nacionalne bezbjednosti kao i osnovnog povjerenja građana u njihov rad, kontinuirano izgrađivanje svih preduslova za mir i stabilnost. Zdravstvo posvećeno pacijentu i usmjereno na borbu sa svim zdravstvenim izazovima, mjere socijalne zaštite i zaštitu ranjivih kategorija stanovništva. Obrazovanje fokusirano na kreativnost i prepoznavanje talenata, sportski razvoj djece i omladine, koja od vrtića pa do univerziteta treba da se nadmeću u sportskom duhu. Kulturu koja se zasniva na njegovanju tradicije i razlika i koja podstiče kreativnost i pravi iskorake.

Naše opredjeljenje je da predano i odgovorno pristupimo brojnim izazovima i problemima nemajući cilj da vladamo, nego da služimo i unapređujemo, pa zato smjenjivost smatramo prilikom za bolji izbor. Trudićemo se da uvijek vidimo ono što je najbolje, djelujemo dobronamjerno, da bi rezultat doveo do rješenja koja će svima nama na najbolji način obezbijediti prosperitet, vidljiv napredak i kvalitet života na nivou evropskih standarda.

Naša nova vlada, prije nego što je počela, dobila je sve moguće attribute: ekspertska, reformska, manjinska i tome slično, ali ipak njena osnovna težnja je da bude vlada svih, odnosno vlada naroda, jer nam je građanin na prvom mjestu, a ne politički subjekat i želimo da služimo našim građanima, domaćinski i odgovorno, za prosperitet našeg društva u cjelini. Mudrost naših predaka, sposobnost naše generacije i trasiranje budućnosti našim potomcima, obavezuju sve nas da ta načela poštujemo.

U ovom momentu potrebno je da u prvi plan postavimo ekonomiju, borbu sa kovidom, kao i

istinsku vladavinu prava, time napravimo zaokret od dosadašnje politike i okrenemo se prosperitetu i boljitku Crne Gore.

Nova vlada će punim kapacitetima nastaviti pregovore sa Evropskom unijom, kako bi Crna Gora što prije postala njena punopravna članica. Crna Gora je pregovore sa EU započela u junu 2012., dakle prije više od osam godina. Tek nedavno je odlazeća vlada otvorila i posljednje pregovaračko poglavlje. Na žalost, samo tri poglavlja su do sada zatvorena i to mahom ona koja se zatvaraju po automatizmu. Ovo je najsporiji tempo pregovora koje je do sada vodila neka država kandidat u istoriji Evropske unije, s izuzetkom posebnih slučajeva. Sporije od ovoga teško da je moguće.

Iz posljednjeg kao i iz ranijih izvještaja kako Evropske komisije, tako i renomiranih međunarodnih organizacija i instituta poput Fridom Hausa i Transparensi Internešna, jasno je da novu vladu čeka veoma težak posao, jer je Crna Gora do danas bila lažna demokratija, ill ono što nazivamo "hibridnim režimom" - partijska država sa ogromnom korupcijom, organizovanim kriminalom, nereformisanim sudstvom, krhkom ekonomijom zavisnom od turizma, ogromnim socijalnim razlikama. Stoga je jasno da će budući napredak u pregovorima sa EU direktno zavisiti od sprovođenja reformi u oblasti vladavine prava, to jest ispunjavanja jasno definisanih kriterijuma u poglavijima 23 i 24, koje je dosadašnja vlada prilično ignorisala.

Nezavisnost, profesionalizam, efikasnost i odgovornost našeg pravosuđa takođe su vrlo problematični. Veoma je opasno za cijelo društvo, za sudski sistem, kao i za častan sudijski poziv to što se najvišim sudskim i tužilačkim organima rukovodi na nelegitiman, pa i na nelegalan način. Sudski savjet je propustio da konstatuje prestanak funkcije predsjedniku Vrhovnog suda. Slično stanje vlada i u Ustavnom sudu. U prethodnom periodu Sudski savjet je donio odluku o ponovnom izboru nakon isteka maksimalna dva mandata sedmoro predsjednika sudova, uključujući i predsjednika Vrhovnog suda. Mandat Vrhovnog državnog tužioca je istekao prije godinu dana i njegov nasljednik još nije izabran. Sa druge strane, sada već bivši saziv Skupštine nije uspio da obezbijedi ni 2/3, ni 3/5 većinu za važna imenovanja u pravosudnom sistemu, što je dovelo do toga da se ključne funkcije obavljaju u v.d. stanju i tako otvori prostor za zloupotrebe.

U oblasti političke korupcije nije bilo napretka u aferi "snimak". U aferi "koverta", dvije osobe su optužene. Obje pomenute afere zahtijevaju vjerodostojno, nezavisno i efikasno institucionalno postupanje. Korupcija je i dalje široko rasprostranjena u mnogim oblastima, što predstavlja veliku prepreku na putu ekonomskog razvoja i izaziva ozbiljnu zabrinutost Evropske unije. Mora postojati jaka politička volja da se ovo pitanje riješi. Ovo ukjučuje i krivičnu odgovornost visokih funkcionera u slučaju koruptivnih radnji.

Agencija za borbu protiv korupcije još uvijek ima probleme sa nezavisnošću, određivanjem prioriteta, selektivnim pristupom i kvalitetom odluka. Nije proaktivna u svim oblastima pod njenom nadležnošću, uključujući zaštitu zviždača, to jest uzbuñjivača, kontrolu finansiranja političkih stranaka i izborne kampanje, kao i kontrolu lobiranja. Zaplijena i konfiskacija kriminalom stećenog bogatstva mora biti pravno utemeljena i dosljedno sprovedena.

U borbi protiv organizovanog kriminala, Crna Gora i dalje nije otklonila neke fundamentalne i sistemske nedostatke u krivičnom zakonodavstvu, uključujući način na koji se slučajevi organizovanog kriminala sudski procesuiraju. Kriminalnom scenom i dalje dominiraju obračuni bandi i česta ubistva, koja se dešavaju i u zemiji i u inostranstvu. Broj procesuiranih slučajeva šverca cigareta je i dalje nedovoljan imajući u vidu proširenje obima šverca iz, ka i preko teritorije Crne Gore. Kapaciteti policije da se obračuna sa svercom i preprodajom narkotika su nedovoljni, a dugo je izostajala i strategija prethodne vlasti da se odlučno suprotstavi i drugim rizicima koji ugrožavaju javnu sigurnost i bezbjednost. Posebno ističemo da se nedostatak strategije za suzbijanje krijumčarenja narkotika odrazio na drastičan porast narkomanije, pa će politika Vlade biti usmjerena i na razvoj strategije za odlučno suzbijanje ovog društvenog problema.

Kada je riječ o nedavnim izborima, EU je ponovila nalaze OEBS-a i ODIR-a da je vladajuća stranka imala nelegalnu prednost zloupotrebom državnih resursa, te da medijsko izvještavanje o izbornim listama nije bilo izbalansirano. Većina preporuka OEBS-a i ODIR-a za poboljšanje izbornih uslova nije primijenjena i to ostaje prioritetni zadatak za novoizabranu Skupštinu Crne Gore i novu vladajuću većinu.

U proteklom periodu nije bilo nikakvog napretka na polju slobode informisanja i izražavanja. Uređivačka politika i profesionalni standardi Javnog servisa RTCG ostaju zabrinjavajući.

Istovremeno, slučajevi ubistva ... Duška Jovanovića i oružanog napada na Oliveru Lakić još uvijek nijesu riješeni. Ove godine možemo konstatovati i naročito ugrožavanja slobode izražavanja, jer je vlast hapsila i sudski gonila i novinare i građane zbog ispoljenih stavova na internet prostoru i društvenim mrežama. Izvještaji o prekomjernoj upotrebi sile od strane policije i mogućoj torturi upućuju na to da je potrebna efikasna istraga.

U oblasti osnovnih prava i sloboda, nasilje u porodici, na rodnoj osnovi i nad djecom, ostaje razlog za veliku zabrinutost i treba inicirati hitno rješavanje problema.

Javnu upravu na svim nivoima karakterišu neefikasnost, politizacija i glomaznost. Broj institucija javnog sektora permanentno se povećava, dok odgovornost za ostvarene rezultate gotovo da ne postoji. Radna mjesta u administraciji, naročito na rukovodećim pozicijama, dostupna su isključivo partijskim kadrovima, nauštrb stručnosti i kompetentnosti. Meritokratski sistem zapošljavanja i napredovanja u državnim organima postoji samo u propisima, dok u praksi dominira partijski princip "terenskog prepoznavanja". Prekomjerni budžetski izdaci za funkcionisanje uprave opterećuju javne finansije, a kvalitet upravnih usluga ostaje upitan. Savremene tehnologije nisu u dovoljnoj mjeri implementirane u rad javnih institucija, pa je izloženost građana nepotrebnim transakcionim troškovima i dalje neopravdano velika. Transparentnost rada upravnih organa nije na zadovoljavajućem nivou, a saradnja sa civilnim sektorom je više protokolarna nego suštinska.

S druge strane, crnogorska ekonomija ima slabu industrijsku bazu, a dodatno je ograničena malim tržištem i niskim tehnološkim znanjem domaćih kompanija.

Spoljno-trgovinski deficit i dalje je visok, na nivou oko 15% bruto društvenog proizvoda, odraz je međunarodne nekorektnosti naše ekonomije. Nezaposlenost ostaje visoka, naročito među ženama, mladima, Romima i nekvalifikovanim radnicima, ulaganje u znanje i ljudske resurse vrlo je skromno što se odražava na nizak nivo inovacija i produktivnosti preduzeća.

Procjena je da će pandemija dovesti do snažnog pada ekonomske aktivnosti, u regionu 4 do 6%, a u Crnoj Gori znatno više s obzirom na zavisnost od turizma te nedovoljnu diverzifikaciju ekonomije. Hiljade građana su u opasnosti da izgube posao, nejednakost dohotka u društvu je velika, među najvećima u Evropi. Ovo je istovremeno pokazatelj da dosadašnji ekonomski rast nije bio dovoljno inkluzivan. Uz sve to stanje u javnim finansijama je zabrinjavajuće. U narednom periodu fokus pored nezaobilazne slobode medija i funkcionalnosti pravosuđa biće na razvojnoj ekonomskoj politici, unapređenju konkurentnosti, održivosti javnih finansija, a zatim i na zdravoj životnoj sredini, doprinosu u borbi protiv naglih klimatskih promjena, adekvatnoj socijalnoj politici zapošljavanja.

Želio bih da na ovaj način izrazim veliku zahvalnost Evropskoj uniji i svim njenim državama članicama na tome što su do sada izdvajali hitno najprije za medicinske potrebe, a zatim i za potrebe budžeta Crne Gore u borbi protiv pandemije COVID-a 19. Posebno zadovoljstvo i zahvalnost osjećam zbog predstavljanja ekonomskog investicionog plana za zapadni Balkan od devet milijardi eura koji će Evropska unija realizovati sa narednim sedmogodišnjim budžetskim periodom 2021-2027. Za Crnu Goru kao proklamovanu ekološku državu od velikog značaja biće pomoć za zelenu agendu, odnosno održivi razvoj, a zatim i za transportnu i energetske infrastrukturu i digitalizaciju, obrazovanje i inovacije. Evropska unija je time pokazala da Crnu Goru vidi kao dio evropske porodice i mi ćemo sa naše strane učiniti sve da je uskoro i formalno priključimo sa ozbiljnošću u implementaciju obaveza koje proističu iz pregovaračkog procesa ispunjavajući obaveze iz pregovaračkih poglavlja i usvajanje preporuka iz Izvještaja Evropske komisije i drugih relevantnih institucija.

Pored već prepoznatog sporazuma koji su lideri tri valadajuće koalicije potpisali, naši zajednički imenitelji se prepoznaju u sljedećim ciljevima: Konsolidacija javnih finansija uz presjek zatečenog stanja nakon preuzimanja vlasti. Odlučna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala i suzbijanje sive ekonomije uz pooštavanje kaznene politike za krivična djela iz ovih oblasti. Donošenje hitnih mjera i plana za borbu protiv novog virusa korona u okviru pandemije COVID 19, sa održivim sistemom zdravstvene zaštite. Temeljna reforma izbornog zakonodavstva i stvaranje uslova za održavanje prvih fer i slobodnih izbora. Izmjene, dopune i revizija svih diskriminatornih zakona i podzakonskih akata sa prioritarnim donošenjem u što kraćem roku izmjena i dopuna Zakona o slobodi vjeroispovijesti. Donošenje niza novih sistematskih zakona, počev od prioritarnih - Zakon o porijeklu imovine, Zakon o lustraciji, Zakon o Vladi, Zakon o

Skupštini, Zakon o planiranju prostora i izgradnj objekata itd.

Sprovođenje seta mjera iz oblasti zaštite životne sredine, sa ciljem brendiranja Crne Gore kao istinske ekološke države. Revizija i preispitavanje svih koncesionih ugovora, donošenje deklaracije o trajnoj zabrani izgradnje hidroelektrana na crnogorskim vodotocima, kao izmjena Zakona o energetici. Nastavak aktivnih pregovora sa ciljem ostvarenja napretka u svim poglavljima, sa težištem na poglavlja 23 i 24. Reforma zdravstvenog sistema u stvaranju uslova za početak realizacije kapitalnih projekata, izgradnja novog urgentnog centra, izgradnja klinike za infektivne bolesti i stanja, klinike za psihijatriju. Unapređenje obrazovnog sistema na svim nivoima uz prioritarnu depolitizaciju i vraćanje autonomije Univerzitetu Crne Gore. Temeljna reforma javne uprave sa akcentom na optimizaciju kadrova i troškova, profesionalizaciju službeničkih sistema, unapređenja kvaliteta upravnih usluga i jačanje sistema odgovornosti na svim upravnim nivoima. Osnovni moto kojim će se nova vlada voditi je zdravlje svakog pojedinca iznad svega, ekonomija prije svega, moral svuda, pomirenje, sloboda i pravda za sve.

Kada govorimo o konkretnim aktivnostima unutar prioritarnih zajedničkih imenitelja važno je napomenuti sljedeće:

Konsolidacija javnih finansija uz presjek zatečnog stanja u trenutku preuzimanja vlasti.

Analiza stanja u oblasti javnih finansija ukazuje na sljedeće jasne podatke za 2020.godinu - umjesto rasta desio se dvocifreni pad bruto društvenog proizvoda tako da će javni dug do kraja godine preći 80%, po različitim podacima, čak i 92%. Ovo povećanje javnog duga je najvećim dijelom prouzrokovano izuzetnim smanjenjem društvenog proizvoda tj. ekonomske aktivnosti. Ovo su zvanični podaci koje alarmantno upozoravaju da se javne finansije u Crnoj Gori nalaze u zoni ozbiljnog i zabrinjavajućeg stanja. Procijenjena zaduženja za sljedeću godinu su jasna i biće veća od pola milijarde eura što svjedoči da nova vlast treba da se suoči sa obavezom pronalaska nedostajućih sredstava. U odnosu na zatečeno stanje i mogućnosti sve i kada bismo računali da ćemo imati odličnu turističku sezonu u narednoj godini, ne postoji čarobni štapić koji bi mogao da riješi ovaj gorući problem. Zato je u budućem periodu posebno važno prilagoditi pravu mjeru fiskalne politike koja će označiti odgovoran pristup prema održivosti javnih finansija, ali ne nauštrb ekonomskog razvoja.

Odlučna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala i suzbijanja sive ekonomije uz pooštavanje kaznene politike i krivičnih djela iz ove oblasti.

Poznato vam je da je korupcija rak - rana svakog društva, u svim izvještajima međunarodnih institucija ističe se problem sistemskog pristupa korupcije koja kao takva usporava dalji ekonomski razvoj društva. Takođe, prepoznati smo kao prostor sa ozbiljnim implikacijama rizika transnacionalnog organizovanog kriminala, gdje je posebno naglašena aktivnost organizovanih kriminalnih grupa koje transnacionalno krijumčare narkotike, a aktivno ugrožavaju nacionalnu bezbjednost Crne Gore drugim kriminalnim aktivnostima - pranje novca, krijumčarenje oružja, ucjene, zelenašenje, korupcija i drugo.

Posebno ćemo se posvetiti borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou, s osvrtom na predmete koji su u sferi interesovanja javnosti. Povećaćemo bezbjednost našeg društva hapšenjem članova organizovanih kriminalnih grupa, sprečavanjem teških zločina i napretkom u ključnim istragama koje su ostale neriješene. Pokrenućemo finansijske istrage o porijeklu imovine u svim očiglednim slučajevima nesrazmjerne imovine i prihoda. Ova vlada će obezbijediti sistem prijavljivanja imovine i kontrole na koji način je stečena imovina, kao i razvijati kapacitete jedinica koje će se baviti finansijskom analizom i istragama.

Jedan od strateških prioriteta ove vlade biće suzbijanje i smanjenje obima sive ekonomije kroz između ostalog uvođenje obavezne elektronske fiskalizacije.

Donošenje hitnih mjera i plana za borbu protiv pandemije novog virusa korona u okviru pandemije COVID 19, sa održivim sistemom zdravstvene zaštite.

Jedan od nezaobilaznih poteza nove vlade biće ukidanje NKT-a koji nema zakonsku osnovu i politički je kreirano tijelo, te kreiranje stručnog tijela u skladu sa zakonom sastavljenog od zdravstvenih radnika i stručnih lica koji će imati prioritarnu savjetodavni zadatak prilikom donošenja hitnih mjera i plana borbe protiv pandemije kako bi se zaštitilo zdravlje stanovništva, ali i očuvala ekonomija. Potrebno je da povratimo povjerenje građanima u sistem disciplinom i poštovanjem mjera koje preporučuje ljekarska struka, a u cilju smanjenja pritiska na naš zdravstveni sistem i zdravstveno osoblje, te da očuvamo zdravlje naših građana. Više neće biti

selektivnog i diskriminatornog pristupa pri donošenju i primjeni odluka i mjera. Pored toga, moramo naći način da funkcionišu i ostali djelovi zdravstvenog sistema. Donesene mjere bazirane na struci moraju biti takve da u što manjem obimu ugoržavaju ekonomske djelatnosti u državi jer je neophodno da očuvamo i privredu i radna mjesta.

Temeljna reforma izbornog zakonodavstva je stvaranje uslova za održavanje prvih fer i slobodnih izbora. Nova vlada će sprovesti sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti kako bi se stvorili preduslovi za održavanje demokratskih, fer i slobodnih izbora. U saradnji sa Skupštinom izvršiće se temeljne reforme i izmjene izbornog zakonodavstva.

Sređivanje biračkih spiskova predstavlja važan preduslov za sprovođenje demokratskih i fer izbora. Posledica toga je vraćanje povjerenja građana u izborni proces. Postoji čitav niz drugih mjera koje se moraju sprovesti, poput kreiranja adresnog registra, unapređenja rada Agencije za sprečavanje korupcije, kontrolu zloupotreba javnih resursa tokom kampanje, problem funkcionisanja i profesionalizacije DIK-a kako bi se ogledala u novom zakonskom rješenju u većem broju profesionalaca i njihovom učešću u Državnoj izbornoj komisiji.

Izmjene, dopune i revizije svih diskriminatornih zakonskih i podzakonskih akata sa prioritonom donošenja u što kraćem roku izmjena i dopuna Zakona o slobodi vjeroispovijesti.

Svi diskriminatorni zakoni koji su kreirani sa ciljem ostvarenja partijskih interesa, a na štetu građana i vjerske zajednice biće preispitani, izmijenjeni i dopunjeni, dok će njihove štetne odredbe koje dijele biće i svađaju građane Crne Gore biti uklonjeni. Poseban prioritet vlada će posvetiti izmjenama i dopunama Zakona o slobodi vjeroispovijesti kako bi se ispravila nepravda i šteta koju postojeći zakon donosi i građanima i vjerskim zajednicama. Donošenje niza novih sistemskih zakonskih rješenja počevši od Zakona o porijeklu imovine, Zakona o lustraciji, Zakona o Vladi, Zakona o Skupštini, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Nedostatak ovih zakona je prepoznat kao prostor za zloupotrebu ovlašćenja bogaćenja pojedinaca i zlonamjernu eksploataciju državnih resursa. Planirano donošenje novih sistemskih zakona ima za cilj uspostavljanje vladavine prava i borbu protiv korupcije i kriminala na svim nivoima i u svakom obliku.

Sprovođenje seta mjera iz oblasti zaštite životne sredine sa ciljem brendiranja Crne Gore kao ekološke države.

Plan Vlade je podizanje svijesti o očuvanju i zaštiti životne sredine, podržavanje mjera i akcija u otklanjanju i upravljanju otpadom, rešavanje problema ekoloških crnih tačaka i zagađivača, rešavanje kabastih otpada poput automobilskih guma i kreiranje reciklažnih centara, zaštitu prirodnih ekosistema - šuma, voda i velikih pašnjaka, jačanje proizvodnje i brendiranje domaćih i ekoloških proizvoda, revizija i preispitivanje svih koncesionih ugovora. Izvršićemo reviziju i preispitivanje svih koncesionih ugovora sa prioritonom ugovora koji su se pokazali kao štetni za prirodne resurse i u kojima je oštećena država, donošenjem deklaracije o trajnoj zabrani izgradnje malih hidroelektrana na crnogorskim vodotocima, kao i izmjena Zakona o energetici.

Do sada su korist od izgradnje malih hidrocentrala imali isključivo povlašćeni pojedinci, često posredstvom korupcije i nepotizma tako što su dobijali koncesiju za izgradnju ovih objekata na našim rijekama, a sve na štetu građana koji su te troškove plaćali kroz račune za električnu energiju. Naši vodotoci od kojih većina izvire na teritoriji Crne Gore jedno su od najvećih prirodnih bogatstava Crne Gore i kao prirodno blago naše zemlje moraju biti očuvani. Zbog štetnosti koje male hidrocentrale nanose riječnim ekosistemima, a prouzrokuju finansijsku štetu za državu i u zanemarljivo malom procentu učestvuju u energetsom sistemu, ova vlada donijeće deklaraciju o trajnoj zabrani izgradnje malih hidrocentrala na crnogorskim vodotocima.

Nastavak aktivnih pregovora sa EU sa ciljem ostvarivanja napretka u svim poglavljima sa težištima na poglavljima 23 i 24.

Posvećenost nove Vlade pristupanju i spremnost za ulazak u Evropsku uniju su neupitni. Ubrzaćemo ispunjenje agende kako bismo ostvarili napretke u svim otvorenim poglavljima. Cilj ove vlade je da tokom svog mandata obezbijedi značajan napredak u pristupanju naše države Evropskoj uniji.

Reforma zdravstvenog sistema u stvaranju uslova za početak realizacije kapitalnih projekata - izgradnja novog urgentnog centra, izgradnja klinike za infektivne bolesti, izgradnja klinike za psihijatriju. Nedovoljna briga prethodne vlasti za zdravlje građana tokom prethodne tri decenije rezultirala je propadanjem naših zdravstvenih ustanova. Nijesu izgrađeni novi niti adekvatno

proširivani postojeći kapaciteti, a pojedini su rasprodavani i devastirani dok su zdravstveni radnici permanentno napuštali zemlju. Mi smo vlada koja je tu zbog građana i kroz zdravstveni sistem i njihovu reformu, kao i realizaciju kapitalnih projekata, želimo da povratimo povjerenje građana u zdravstveni sistem i pokažemo da država brine o njima i da nam je zdravlje građana iznad svega.

Unapređenje obrazovnog sistema na svim nivoima uz prioritarnu depolitizaciju i vraćanje autonomije Univerzitetu Crne Gore.

Obrazovni sistem i kvalitet stečenog znanja je mjera razvoja jednog društva, s toga se obrazovni sistem mora unaprijediti na svim nivoima i razvijati u smjeru praćenja trendova, razvoja tehnologije i društva. Pored toga, obrazovni sistem mora da prati potrebe tržišta rada kako bismo što više zapošljavali domaću radnu snagu stvarajući školovane i stručne kadrove sa odgovarajućim znanjima i vještinama. Radićemo na globalnom poboljšavanju uslova rada primjenom novih tehnika i metoda postavljajući u centar učenika koji će sa osmijehom ulaziti u učionice a zadovoljstvom rješavati zadatke kreiranjem ambijenta koji će prepoznati talenat i sklonost, u kome će memorisanje biti zamijenjeno kritičkim i stvaralačkim mišljenjem. Da bi državni univerzitet obrazovao slobodnog akademca mora sam da postane autonoman bez upliva i diktata politike.

Temeljna reforma javne uprave sa akcentom na optimizaciju kadrova i troškova, profesionalizaciju službeničkog sistema, unapređenju kvaliteta upravnih usluga i jačanju sistema odgovornosti u svim upravnim nivoima.

Transformacija partitokratskog sistema u meritokratski zahtijevaće punu posvećnost svih elemenata toga sistema, efikasniji rad i snažniji sistem odgovornosti. Radna mjesta u državnim organima moraju postati dostupna svim građanima, a njihovo popunjavanje mora biti utemeljeno na kompetenciji kandidata. Crnogorska administracija mora težiti ispunjavanju principa koji karakterišu tzv. evropski administrativni prostor. To podrazumijeva usvajanje i implementaciju najbolje upravne prakse zemalja Evropske unije kako bi državni organi postali istinski servis građana i privrede. Transparentnost rada i digitalizacija društva biće u fokusu naše pažnje. Građanin kao poreski obveznik ima potpuno pravo da dobije kvalitetnu upravnu uslugu, a šalteri moraju biti mjesta koja će karakterisati predusretljivost i efektivnost. Ruka naše vlade ostaje ispružena prema civilnom sektoru koga pozivam i ovim putem da zajedno gradimo bolju budućnost zemlje, partnerski i nadopunjujući jedni druge. Odluke koje budemo donosili moraju biti plod inkluzivnog, konsultativnog procesa u okviru kojeg će svako ko je zainteresovan moći da iskaže svoje mišljenje.

Takođe, decentralizacija nadležnosti ka lokalnim samoupravama mora biti veća, funkcionalna i finansijski nezavisnija. Moraju biti odlučno sprovedene kako bi se obezbijedio ravnomjerni razvoj svih krajeva naše države. Naša obaveza je da objektivno i transparentno izjašnjavamo o svim aktivnostima sa posebnim naglaskom na sve rezultate koji se odnose na kvalitet života građana. Dobri izvještaji sadrži pravovremene i tačne informacije i procjene na osnovu kojih su donesene kvalitetnije odluke što je i obaveza rada buduće vlade koja je usmjerena na poboljšanje kvaliteta života svih njenih građana.

U skladu sa koalicionim sporazumom činilaca koji su formirali ovu vlast odlučeno je da vlada bude ekspertska, osnažena kompetentnim profesionalcima. Opredijelili smo se da naš prvi korak bude racionalizacija koja je vidljiva, a koja će dati efikasan odgovor na sve izazove koje u ovom trenutku karakteriše samo ono što je vezano za Crnu Goru. Da bismo to učinili ispoštovali smo pristup da izgradimo model, strukturu, arhitekturu nove vlade koja podrazumijeva da se u fundamentu nalaze četiri ključne karakteristike vladavina prava, obrazovanje, finansije i ekonomija, a da stubovi te vlade budu vezani za sedam stubova.

Prvi stub obuhvata zelenu ekonomiju, drugi stub je digitalna transformacija, treći stub je regionalna saradnja i povezanost. Četvrti stub je unapređenje konkurentnosti. Peti stub po pravilu tako nije definisan, ali ga mi želimo prepoznati kao socijalna zaštita. Šesti stub je ono što nama u ovom trenutku najviše treba, to je društvo jednakih šansi. Sedmi stub je dobrotu upravljanja preko koje ćemo mjeriti sve što je vezano za rad buduće vlade, a sve je to okrenuto samo ka jednom cilju, a to je da što prije ostvarimo pun proces evropske integracije. Ako je to šema koja predstavlja buduću strukturu vlade ona ima samo 12 ministarstava. Shodno tome je vlada napravila početnu optimizaciju, umjesto dosadašnjih 18 ministarstava i tri potpredsjednika ova vlada će imati jednog potpredsjednika i 12 ministarstava. Ministarstvo ekonomije promijenit će ime u Ministarstvo

ekonomskog razvoja čime nova vlada želi da stavi akcenat na razvojne politike. U tom smislu dio sadašnjeg Ministarstva rada i socijalnog staranja koji se odnosi na rad i tržište rada uključuje se u Ministarstvo za ekonomski razvoj sa namjerom da tržište rada i aktivna politika zapošljavanja se stave u funkciju ekonomskog razvoja.

Takođe, u sastav Ministarstva za ekonomski razvoj ući će i Direktorat sadašnjeg Ministarstva nauke koji se odnosi na inovaciju i tehnološki razvoj čime se i ovaj dio angažuje u svrhu adekvatnog ekonomskog razvoja. Istovremeno Ministarstvo za ekonomski razvoj uključuje i dio koji se tiče unapređenja poslovnog ambijenta iz sadašnjeg Ministarstva finansija. Na kraju dio sadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma koji se odnosi na turizam takođe će preći u ovo ministarstvo gdje prirodno pripada, a to je Ministarstvo za ekonomski razvoj, ali u jednom optimalnijem obliku za razliku od sadašnjih četiri direktorata. To ministarstvo umjesto svojih dosadašnjih djelatnosti pretpostavlja sve ekonomske akcije koje će doprinijeti tome da Crna Gora bude prepoznata kao zemlja sigurna za investicije i na taj način pospiješi i industriju, mala i srednja preduzeća, turizam, a posebno IT sektor. To znači da smo se opredijelili za društvo znanja u kojem dominira informaciona tehnologija, digitalna transformacija i pametni pristup.

Novoformirano Ministarstvo kapitalnih investicija činiće dosadašnje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i dio dosadašnjeg Ministarstva ekonomije koji se odnosi na energetiku, energetska efikasnost, rudarstvo i geološka istraživanja. Na ovaj način centralizuje se dio koji se odnosi na najvažnije razvojne, tj. kapitalne projekte u zemlji. Ovako centralizovan pristup takođe bi trebalo da optimizuje saradnju nove vlade sa partnerima iz Evropske unije i ostalim institucijama i implementaciji projekata od nacionalnog značaja. Držaćemo se maksime da je energetska bogato društvo i ekonomski bogato društvo. S obzirom na to da smo se opredijelili da narednih sedam godina zajedno sa Evropskom unijom izgradimo infrastrukturu Crne Gore, tu kao što nam je poznato imamo sedam potencijalnih projekata, uglavnom riječ je o projektima koji prevashodno se tiču energetike i saobraćaja, shodno tome Ministarstvo kapitalnih investicija u suštini predstavlja etapolirani dio oblasti energetike sa jednim dodatkom iz saobraćaja koji je tu već postojao kao prethodno ministarstvo. Tu će se prožimati sve ostale kapitalne investicije kako bismo na jednom mjestu imali sve što se tiče kapitalnih investicija Crne Gore.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kao jedno značajno ministarstvo moglo bi da pripadne Ministarstvu ekonomskog razvoja i predstavlja jednu ekonomsku akciju. Međutim, mi smo se odlučili zbog specifičnosti da to ministarstvo zadržimo. Ovo ministarstvo treba da podstakne upravo ono što je naš osnovni zadatak, da ojačamo poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane, da se u šumarstvu okrenemo ka onim izvorima koji obezbjeđuju više i konkretnije i da na kraju unaprijedimo finalnu proizvodnju. Takođe, neophodno je kroz vodoprivredu i ruralni razvoj da vodimo računa da obezbijedimo sve predušlove za razvoj našeg seoskog područja i da očuvamo i taj dio našeg potencijala koji je na neki način ugrožen.

Ministarstvo zdravlja je u organizacionom konceptu identično onome što smo imali do sada. Ono će imati zadatak da sagleda stanje u cjelokupnom zdravstvenom sistemu uz analizu svih faktora i pokazatelja koji usmjeravaju zdravstveni sistem, sa identifikovanjem ključnih i prioritarnih oblasti koje su osnov za funkcionisanje sistema, sa finansijskom održivošću, čime bi se obezbijedio dalji razvoj i unapređenje sistema, ali sve na dobrobit građanina. Cilj je prevazilaženje postojećih slabosti, dogradnja sistema u skladu sa naučnim i tehnološkim zahtjevima što je i osnov da sistem zdravstva na svim nivoima zdravstvene zaštite učinimo dostupnim svakom građaninu bez obzira na to da li se radi o pacijentima kod kojih je utvrđena dijagnoza COVID-a ili nekog drugog oboljenja. Ovakvim pristupom za očekivati je da će sistem biti unaprijeđen u svim segmentima u kojima budu uočeni manjkavosti i nedostaci, kako prostorni, kadrovski, tako i u vrsti i u količini opreme. Predstavnici zdravstvene struke običi će sve zdravstvene uslove sa ciljem procjene kapaciteta kadrovskog potencijala i postojeće opreme. Uz neophodnu migraciju stručnog kadra planirana je i reorganizacija funkcionisanja COVID ambulanti i COVID bolnica. Obrazovaćemo savjet za COVID kao radno tijelo Vlade Crne Gore, a u okviru državnog organa nadležnog za poslove zdravstva u skladu sa zakonom stručnu komisiju koja će svakodnevno pratiti predušete mjere, praviti presjek i izvještavati nadležno radno tijelo vlade. Trudićemo se da pribavimo kauzalni lijek protiv COVID-a u saradnji sa međunarodnim centrima i institucijama. Na osnovu eventualnog testiranja i epidemiološkog presjeka moći ćemo da steknemo sliku kako bismo reorganizovali borbu protiv COVID-a.

Novoformirano Ministarstvo prosvjete, nauke, kultur i sporta je zapravo puni naslov sadašnjeg Ministarstva prosvjete sa kojim se integriše jedan direktorat koji se odnosi na naučno-istraživački rad iz dosadašnjeg Ministarstva nauke, a koji je prirodno povezan sa postojećim direktoratom obrazovanja Ministarstva prosvjete. Takođe, novoformirano Ministarstvo dobija i dva od tri direktorata dosadašnjeg Ministarstva kulture koji se odnose na kulturno-umjetničko stvaralaštvo i na kulturnu baštinu. Na kraju, ovo ministarstvo će, takođe, biti u normativnom dijelu nadležno za sport i mlade. Međutim, implementacija politika će u ovom dijelu biti realizovana kroz formiranje nove uprave za sport i mlade.

Iz dosadašnjeg Ministarstva kulture izdvaja se dio koji se odnosi na medije, a iz djelatnosti aktuelnog Ministarstva nauke dio koji se odnosi na informacionu tehnologiju, inovacije i tehnološki razvoj. Aktivnosti obuhvaćene u okviru dosadašnjeg Ministarstva kulture želimo snažnije da povežemo s prosvjetom i da ih približimo mladim generacijama još od njihovih najmlađih dana kako bismo sinhronizovano podstakli njihov kulturni i obrazovni rad. Jedan dio koji se tiče nauke ostaje Ministarstvu, a radi se o cjelini koja se isključivo odnosi na nauku, razvoj i istraživanje. Rezultati relevantnih istraživanja biće tretirani iz ugla njihovog praktičnog uticaja na naša postignuća. Na taj način dio koji se odnosi na nauku ima drugačiji karakter, a promjena je planirana s ciljem da se pravovremeno uoče i istaknu talenti i potencijali u nauci jer oni predstavljaju naš zalog za budućnost. Integracija obrazovanja i nauke stvorice preduslove za planiranje realizacije obrazovanja iz integrisanih oblasti, nauka, tehnologija, inženjering i matematika. Veoma obazrivo smo se odnosili prema sportu s obzirom na to da to treba da bude jedna od grana koja će snažno doprinijeti razvoju djece i omladine. Imamo veliki potencijal i mnogo talenata, pa želimo da mladi imaju priliku da to blagovremeno otkriju i kroz sport realizuju. Posebna pažnja ovog ministarstva biće posvećena osobama s invaliditetom i drugim licima s posebnim obrazovnim potrebama.

Ako sve prethodno rečeno sagledamo, onda je najprirodnije da se ove četiri oblasti po AFI metodi nađu u okviru Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Istovremeno, podsjećam vas da član 77 Ustava Crne Gore posmatra ove četiri oblasti kao jednu cjelinu. Pored toga, novoformirano ministarstvo pripremiće i realizovati aktivnosti na poboljšanju kompetencije nastavnika angažovanih na svim nivoima obrazovanja, imajući kao osnovu za ovo aktivnosti i standarde nastavničke profesije.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava biće tretirano tako što će nekadašnje Ministarstvo pravde i Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava biti objedinjeni. Na taj način postižemo da se poslovima kontrole rada pravosuđa i zaštite ljudskih prava upravlja jedinstveno, što odgovara zahtjevu realnosti u kojoj zaštita i unapređenje ljudskih prava direktno zavise od zakonitog i savjesnog rada sudova.

Ministarstvo finansija je pridružen dio koji se odnosi na socijalno staranje tj. penzije i socijalna davanja. Na ovaj način će novoformirano ministarstvo imati sveobuhvatniju sliku o budžetskim prihodima i rashodima. Htjeli smo da promijenimo dosadašnji pristup koji vrlo često donosi pomalo neuravnotežen odnos između socijalnog staranja i finansija jer ministar finansija je u svim državama svijeta kočničar zbog kojeg u ishodu najlošije najčešće prođu socijalna davanja. Iz dosadašnjeg Ministarstva finansija izdvojen je dio koji se tiče unapređenja poslovnih okruženja koji je uvršten u sastav Ministarstva ekonomskog razvoja.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma naslanja se na dosadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma iz kojeg je izdvojen dio koji se odnosi na turizam, a proširen dio koji se odnosi na ekologiju i ekološki razvoj. Stoga će ovo ministarstvo imati snažan fokus na očuvanje životne sredine i prostora kao nenadoknativ resurs jednog društva. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma sada je drugačije koncipirano. Kao što znate, nekadašnji MORT imao je elemente, ali nigdje vidljive koje predstavljaju suštinu djelovanja gdje ni do sada nismo uradili ono što predstavlja obaveze države, a to je da dođemo do generalnih i detaljnih urbanističkih planova te da prostornim planovima i urbanizmom predvidimo potencijalne prostore koji su namijenjeni za buduće investicije. Ovo akcentovanje ekološke dimenzije svjedoči našu posvećenost obavezi koja proizilazi iz Ustava, a koja je do sada samo deklarativno konstatovana. Naša želja je da Crna Gora u dogledno vrijeme bude i suštinski ekološka država, a promociju koncepta ekološke države upravo ćemo sprodići kroz ovo ministarstvo.

Ministarstvo unutrašnjih poslova i dalje ostaje u zadatim okvirima s težnjom, i tu očekujem

podršku Parlamenta, da tom ministarstvu pripojimo Upravu policije pošto smatramo da ministar unutrašnjih poslova treba da bude odgovoran i za rad Uprave policije. Pretpostavka za ostvarenje ove namjere je izmjena Zakona o unutrašnjim poslovima. Prethodni prioritet ovog ministarstva biće potpuno uspotavljanje vladavine prava, kao i neselektivnog djelovanja. Nastojaćemo da jačamo unutrašnju i produbimo parlamentarnu kontrolu uz jačanje odnosa sa Savjetom za građansku kontrolu policije. Nesumnjivo, pred nama je i zadatak sređivanja biračkih spiskova o kojima je već bilo riječi.

Ministarstvo odbrane ostaje struktuirano i organizaciono nepromijenjeno. Ono će, međutim, u narednom periodu imati za cilj demokratizaciju odbrambenog sistema i politika države koji predstavljaju ključne pokazatelje demokratske konsolidacije. Demokratska tranzicija sistema odbrane Crne Gore prolazila je kroz izazove i reforske procese tokom pripreme za članstvo u NATO-u. Modernizacija sistema i podsticanje profesionalnosti Vojske biće naš kontinuirani zadatak. Ovo podrazumijeva, takođe i značaj efikasnijeg pristupa civilno vojnom odnosu koje može biti samo na zadovoljstvo naših građana koji više neće morati da strepe od odluke koje mogu da ugroze njihova prava i slobode, zdravlje i životnu sredinu, kao i druge pretpostavke za skladan život.

Ministarstvo vanjskih poslova nije izmijenjeno u dijelu karakteristika koje je do sada imalo. Spoljno politički prioriteti ostaju, pristupanje članstvu u Evropskoj uniji, kao i preuzimanje obaveza kroz članstvo u NATO alijansu i drugim međunarodnim organizacijama. Radićemo i na najboljoj mogućoj regionalnoj saradnji i njegovanju dobrosusjedskih odnosa. Posebnu pažnju usmjerićemo kao našoj dijaspori koja više neće biti tretirana kao glasačka mašinerija već kao naš neodvojivi dio u inostranstvu. Stavićemo i naglasak na neophodnost profesionalizacije diplomatske službe kako bi ubuduće ambasadori predstavljali isključivo državu Crnu Goru, a ne bilo koju partiju niti bilo čiji interes.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je novo ministarstvo koje će u najvećem dijelu biti oslonjeno na postojeće Ministarstvo javne uprave, u čijem dijelu je i Direktor za Epravu koji bi trebalo da dobije snažniju ulogu u digitalnoj transformaciji javne uprave i cjelokupnog društva. Imajući u vidu važnost medijskih sloboda, transparentnost i građanske participacije, kao i nesporne uloge koji mediji imaju u crnogorskom društvu, cijenili smo da ovu oblast treba izmjestiti iz sadašnjeg Ministarstva kulture kako bismo kroz ovaj resor u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, a kroz senzibilniji odnos došli do poboljšavanja ambijenta u kojem mediji u Crnoj Gori djeluju. Ovakvom organizacijom ministarstava postići ćemo da se sve javne politike koje se odnose na pitanje transparentnosti, digitalizacije i djelovanja nevladinog sektora i medija, slobodnog pristupa informacijama, unapređenja medijskog pluralizma, nađu u jednom resoru.

Želim da stvorimo jedinstveniju, bolju i efikasniju javnu upravu u službi svih građana. To ćemo uspjeti novim pristupima, radeći otvoreno, osluškujući potrebe i glasove struke, dijeleći prethodno naučeno i pokazujući promjenu u praksi. Osnažićemo sve i korisnike javnih usluga i zaposlene u javnoj upravi da drugačije promišljaju o načinu na koji rješavamo probleme i kreiramo javne politike.

Imajući u vidu važnost djelovanja civilnog društva, ne smijemo samo deklarativno već ćemo kroz unapređenje strateškog i normativnog okvira raditi na poboljšanjima ambijenta za djelovanje nevladinih organizacija. Ovo neće podrazumijevati samo unapređivanje normativnih i institucionalnih preduslova već i suštinsku promjenu u dijelu učešća nevladinog sektora u procesu donošenja odluka. U nevladinim organizacijama vidimo partnere koji daju doprinose ukupnom demokratskom razvoju našeg društva.

Na kraju bismo istakli da je ovakvom organizacijom iskazana zaslužena pažnja medijima. Medije doživljavamo kao permanentne partnere u komunikaciji, konstruktivne kritičare koji će nam ukazati na to što treba poboljšavati. Trudićemo se da naš odnos sa medijima bude transparentan što će doprinijeti razvoju u sprovođenju medijske politike, koja će omogućiti slobodu izražavanja i slobodu medija u Crnoj Gori.

U novoj koncepciji predvidjeli smo da Kancelarija za evropske integracije i dalje funkcioniše u kabinetu premijera, da bismo na taj način iskazali veći značaj evropskih integracija i neprestalno se podsjećali naših obaveza. Nećemo beskonačno licitirati kad ćemo ući u Evropsku uniju, već će naš zadatak biti za četiri godine da ispunimo 80% zahtjeva koji proizilaze iz pojedinačnih poglavlja

koja još nijesmo zatvorili. To je dio koncepta koji kreira drugačiju sliku i zasigurno predstavlja početnu realizaciju kojoj svi težimo. Nije u pitanju smanjenje broja ministarstava i ministara, već optimizacija kojom želimo iskazati naš drugačiji odnos prema doskorašnjem djelovanju, gdje su određena ministarstva i direktorati bili projektovani za ministre i direktore direktorata. Nijesmo se vodili tom logikom, već smo detaljnom analizom koncipirali ovaj pristup i taj pristup smo nakon toga vezivali za izbor profesionalaca koji mogu da odgovore u timu, jer planiramo da radimo timski. Ne planiramo da ministar bude taj koji će sve određivati u ministarstvu koje mu je povjereno, nego ćemo zajedničkim djelovanjem i timskim akcijama raditi i stvarati u interesu svih građana Crne Gore.

Osobe koje su svojim znanjem, iskustvima, timskim duhom, referencama i prethodnim rezultatima pažljivo izabrane i po svim kriterijumima zaslužili da predvode pojedina ministarstva su: potpredsjednik Vlade doktor Dritan Abazović, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija - magistar Tamara Srzentić, Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma - profesor doktor Ratko Mitrović, Ministarstvo unutrašnjih poslova - magistar Sergej Sekulović, Ministarstvo odbrane - profesor doktor Olivera Injac, Ministarstvo vanjskih poslova - magistar Đorđe Radulović, Ministarstvo ekonomskog razvoja - magistar Jakov Milatović, Ministarstvo kapitalnih investicija - Mladen Bojanić, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - magistar Aleksandar Stijović, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta - profesor doktor Vesna Bratić, Ministarstvo zdravlja - doktor Jelena Borovinić Bojović, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava - doktor Vladimir Leposavić, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja - magistar Milojko Spajić.

Potrebno je naglasiti da smo uveli jedan novi standard koji je potpuna inovacija kada je riječ o saopštavanju imena ministara i dostavljanju ekspozea Skupštini. Dosadašnja praksa je bila da se oboje istovremeno dostavi neposredno pred samu sjednicu Skupštine, dok su ovaj put imena objavljena i data na uvid svim građanima i to nekoliko dana ranije, isto je učinjeno i sa ekspozeom koji je dostavljen kolegama poslanicima. Ovo je nešto što se prvi put dešava u Crnoj Gori, jer smo mi ljudi koji imamo potrebu da iskažemo da radimo čistih ruku i nemamo potrebu da bilo šta krijemo. Na ovaj način želimo da pokažemo transparentnost jer je vodilja svih naših budućih aktivnosti isključivo to da svi znaju šta se dešava i da sve odluke prođu sud javnosti. Mi smo sve ovo vrijeme radili, istraživali, tražili najbolja moguća rješenja i nadam se da će Crna Gora ovim modelom i izborom ovih profesionalaca biti drugačija i da će to biti primjer buduće dobre prakse. Ubuduće ćemo da radimo na drugačiji način i da ne gledamo koga je prepoznao teren, već koga je prepoznalo tržište, ne ko je pogodan već ko je kvalitetan, ne ko će biti poslušnik već ko je spreman da radi pošteno i odgovorno, sa znanjem, iskustvom, sa jasnim ciljem na dobrobit svih građana. Naš moto je rezultat, a da bismo taj rezultat ostvarili pridžavaćemo se principa - rad, stručnost i odgovornost.

Zato vas molim da imate strpljenja i razumijevanja, jer ovaj proces nije jednostavan, on mora da ima i određeno vrijeme trajanja. Trideset godina je prethodni sistem kreiran, struktuiran prema potrebama bivše vlasti i interesima pojedinaca. Nije lako sve iznova pokrenuti i uraditi, jer se to prvi put dešava tokom demokratskih promjena. Dajte da sve te promjene zajednički iznesemo u korist svih nas i da se ne bavimo zamjenama, nego što je najvažnije da zasučemo rukave i krenemo u istinske promjene jer čekaju nas aktivnosti koje nijesu male, koje su teške, a izazovi su veliki. Naš je cilj da ova vlada izvrši neophodne reforme i postavi dobar pravac kako bi sledeća vlada imala lakši zadatak od našeg i kako bi mogla uspješno da nastavi započeti posao na zadovoljstvo svih njenih građana. Ne bježimo ni od kakvog izazova, nego želimo da rezultatom pokažemo da Crna Gora treba da bude najljepša država na svijetu u koju će se svi rado vraćati, u njoj živjeti i svoj rad ugrađivati u njenu budućnost. Naš pristup je baziran na takozvanom pristupu četiri E - energija, efikasnost, ekonomija i ekologija, gdje se ulaganje u životnu sredinu, smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte i prilagođavanje na klimatske promjene, zajedno sa adekvatnim mjerama promovisanja socijalne inkluzije, trebaju shvatiti kao pokretač zelenog odnosno održivog razvoja i kao početna investicija, ne nikako kao trošak. To je prepostavka da Crna Gora postane suštinski ekološka država. Čist obraz i poštene ruke koje u gotovo cijeloj istoriji Crne Gore su nam tradicija nas obavezuju da što skorije postanemo zemlja sa najnižom stopom korupcije u ovom dijelu Evrope. Uistinu to je veliki i delikatni zadatak, ali naša potpuna posvećenost i odlučnost sa zajedničkim djelovanjem svih su garancija tog uspjeha.

Svjedočenja ličnim primjerom uz garanciju da nema obavljanja privatnih poslova dok ste u vladi, nema primanja skupih poklona, nema intervencija po klasičnom crnogorskom principu, pristup je rada ove vlade.

Uspostavljamo pravdu za sve gdje kazna ne gleda ko je počinitelj, nema nepotizma, ni sukoba interesa, nema opravdanja "nepricizan je zakon", nije definisan, nema bježanja od odgovornosti. Vrlo često čujete "to nije moja nadležnost", nema toga. Ili kažu "ovo je hitno", a to na kraju ispadne da nije ni bitno. Naravno da je svaka privilegija i određeni vid diskriminacije, čovjek zaslužan za jedan trenutak, za jedno djelo, za ne znam kakav istorijski značajan događaj, ne može biti doživotno privilegovan. Jedna od posebno privilegovanih profesija je politički funkcioner i postala je možda zbog toga unosna profesija, u vezi sa tim su se uvijek usaglašavali ... Privilegije moraju odgovarati samo potrebama države, pa tako kao i u svakoj drugoj demokratskoj zemlji kada bude penzionisan ... on postaje penzioner.

Prethodne vlasti su živjele za trenutak i takav pristup je rezultirao ovakvim odnosom prema svima nama. Mi ćemo da projektujemo budućnost i da vodimo računa što ćemo ostaviti u nasleđe. Oni sitnosopstvenički, mi održivo. To su razlike u upravljanju. Dosadašnji funkcioneri su bili vlast, a mi želimo da budemo na usluzi građanima. Napravićemo otklon od takve pogrešne politike. Oni su nas svađali i s bratom i s komšijom i s prijateljem, uveli nas u sve moguće dualitete i rivalitete, ali ne kao mjera unapređenja kvaliteta i poboljšavanja, nego po onoj narodnoj "zavadi pa vladaj". Plan im je bio da kroz sukobljavanje zaboravimo kulturu uvažavanja, dijaloga i tolerancije. Ako ne možemo uvijek da se volimo, a to je potpuno prirodno, treba u svakoj prilici da se poštujemo. To je naš odnos koji je preduslov svih mogućih pomirenja. Vodili su nas u ambis i dužničko ropstvo kličući "mi smo lideri". Jednu ruku su držali na srcu, a drugu u džepu građana. Siromašili su narod, zatvarali fabrike i dovodili građane u status socijalnih potreba da bi njima lakše manipulisali. Nama ne treba takvo samoproklamovano liderstvo. Nama treba transformaciono liderstvo da bismo kroz reforme napravili sve što su naši prethodnici na vlasti krivo uradili. Želimo zdravo društvo, građanina koji radi, ekonomski nezavisne pojedince koji slobodno biraju. Napravili su sistem prema velikim i svojim. Veliki su imali sve pogodnosti, a mali ono što im ostane kao mrvica sa stola. To je očigledno i u turizmu i u poljoprivredi i u energetici, a isto tako i u drugim oblastima. Deviza je jasna - veliki gutaju male, a ako su veliki još moji onda sam i ja sigurniji.

Ne mogu da ne konstatujem da dok su nas presporo vodili prema Evropskoj uniji naši prethodnici su građane zasipali stavom "niko kao mi". Išli su ponovo i kalkulirali, vjerovatno se nadajući da će Evropska unija zažmuriti i primiti nas privilegovano i nepromijenjeno. Nasuprot tome, mi ćemo ići posvećeno, istrajno, ne želeći da licitiramo datumom već da reforme sprovedemo u interesu naših građana. Vjerujemo da je to najbolji put. Parafraziraću gospodina Varheljija koji je rekao da koliko god su nam drugi bili blizu, EU je bliže jer nam nudi najbolju alternativu za budućnost. Dobra regionalna saradnja treba da bude osnova crnogorske spoljne politike. Imajući u vidu da naša zemlja nema snagu regionalne ili globalne sile, snagom dobrog primjera možemo je profilisati kao model demokratske promjene i pravne države u regionu što će

biti prepoznato kod evropskih i međunarodnih institucija. U tom smislu, potrebno je nastaviti s aktivnostima u okviru regionalnih organizacija i raditi na bližoj regionalnoj povezanosti u okviru ekonomskog investicionog plana za zapadni Balkan kako bi do kraja mandata Evropska komisija i svi glavni gradovi regiona bili povezani auto-putevima jer smo mi trenutno slijepo crijevo.

Zato smo neizmjerljivo zahvalni svim evropskim partnerima i prijateljima za pomoć u prevazilaženju ekonomskog jaza kako bi jednog dana građani i naša djeca mogli zajednički s građanima Evropske unije ići ka boljoj i prosperitetnoj budućnosti. Pomenuta dobra regionalna saradnja se ne postiže sitnim diplomatskim prepucavanjima sa susjednim državama, protjerivanjem ambasadora, floskulama o liderstvu u regionu već iskrenom željom za dijalog sa svima. Kada shvatimo da države regiona uprkos duhovima prošlosti političkih podjela koji i dalje provijavaju glavama pojedinih političara nemaju nikog bližeg do jedni druge, mi ćemo sami sebi u regionu stvoriti dobru zajednicu istovremeno bivajući spremni za članstvo u Evropskoj uniji koja, po našem mišljenju, nema alternativu.

Crna Gora u skladu s evropskim pristupom treba da se zasniva na trojstvu, pametnom rastu unapređujući obrazovanje kroz podsticanje učenja i poboljšavanja vještina građana, jačanju inovacije i razvoju novih proizvoda i usluga u funkciji društvenih izazova primjenjujući informaciono-komunikacione tehnologije kao temelj digitalnog društva, održivom rastu uključujući primjenu zelene ekonomije, smanjenje emisije ugljenika, korišćenje pametnih tehnologija, posvećenosti zaštiti životne sredine, poboljšavanju poslovnog ambijenta za mala i srednja preduzeća i podršku potrošačima u ostvarivanju sopstvenih prava, inkluzivnom rastu koji obuhvata povećanje stope zapošljavanja, upravljanje promjenama kroz ulaganje u znanje i vještine, osavremenjavanje moderizacije u svim sferama i jačanje socijalne sigurnosti, uravnoteženi rast u svim djelovima Crne Gore.

Nova vlada će nastaviti pregovore s Međunarodnim monetarnim fondom i Svjetskom bankom, ali će sprovesti reformu državne uprave, javnih preduzeća i nadoknadiće budžetski deficit racionalizacijom na svakom mjestu. Ideja vodilja vlade u njenom četvorogodišnjem trajanju biće timski rad i orijentacija, kao što sam rekao, na rezultat, stručnost i odgovornost. Prema tome, principi rada ove vlade su sljedeći: građani na prvom mjestu, mobilnost svih u državnoj upravi, potpuna transparentnost, nulta tolerancija na korupciju i mito, usredsređenost na digitalnu transformaciju, posvećenost državnih službenika i namještenika postavljenim ciljevima i rezultatima, orijentacija na rezultat, permanentno unapređenje, donošenje odluke na bazi činjenica, posvećenost i brže ispunjenje zahtjeva za pristupanje Evropskoj uniji, unapređenje i njegovanje dobrosusjedskih odnosa sa svim državama regiona i međunarodnom zajednicom, suštinska opredijeljenost za ekološku državu, socijalna inkluzija svih građana.

Zbog svega toga, tim koji sam predstavio okuplja stručne i odgovorne ljude koji će kompetentno i posvećeno pristupiti ovom poslu i brojnim izazovima s kojima ćemo se sretati. Na taj način tražiću i da se na svim nivoima imenuju stručni i odgovorni ljudi čije će jedino mjerilo vrijednosti biti lični integritet, znanje i ostvareni rezultat. Permanentno ćemo pratiti rad svih institucija u nadležnosti Vlade, a posebno javnih preduzeća. Imaćemo jasan pristup da je održiva funkcija iskazano djelo i nećemo se libiti da protažiramo smenjivost. Transparentnost rada svih u državnoj upravi, kao i svakog pojedinca, posebno funkcionera, treba da onemogućuje korupciju i mito i da obezbijedi blagovremena reagovanja na sve moguće neusaglašenosti. Ovo je zajednička obaveza svih, a posebno četvrtog stuba u koje ubrajam medije, nevladine organizacije i sve druge zainteresovane strane. Da bismo uspjeli sve mora da bude bazirano na činjenicama i dokazima, a ne kao do sada na insinucijama i pretpostavkama. Preispitivanje i provjera su tehnike koje ćemo primjenjivati, validacija će biti mjera naših rezultata. Da bismo uspjeli treba svi zajedno da stručno, posvećeno i odgovorno radimo na izgradnji pravednije, bolje i ljepše Crne Gore. Nećemo se držati populističkih mjera već isključivo i samo sistemskih rješenja. To zahtijeva dodatno vrijeme za analize i identifikaciju mjera, ali zato doprinosi efektivnijoj i efikasnoj reformi. Zbog toga, svi mi koji to budemo u toj Vladi ćemo svaki dan Vlade posebno pamtiti. Realizacija zacrtanih prioriteta i sprovođenja reformi mora da vrati državi kredibilitet, dostojanstvo i ekonomsku snagu, a građanima da garantuje mir, zadovoljstvo, spokoj, blagostanje i sreću.

U proteklih 30 godina vođena je kriminalna ekonomska politika koja je koncipirana tako da manjina koja je interesno povezana ima sve, a ostali ništa ili skoro ništa. Proklamovan je stil snalaženja, a trenutno uspješni često nijesu imali ni menadžerske ni liderske sposobnosti. To je

izazvalo socijalno raslojavanje koje pojačava socijalni jaz od samih 90-ih pa do današnjeg dana. Zato, Zakon o porijeklu imovine treba da uravnoteži nepravdu nanесenu velikom broju građana. Obaveza nam je da se suočimo sa činjenicom, a da na bazi jasnih mehanizama provjerimo моćne finansijske interesne grupe i pojedince. Naša obaveza je pred narodom da kažemo iskreno o tome ko je imao koristi na bazi dogovorene ekonomije, uspostavljenih monopola, veze s političkih vrhom, pošto je riječ o licima koja su naše društvo doveli do ekonomskog propadanja, a sami su postali neumjerno bogati. Naša je obaveza da u okviru zakonodavstva i pravnog sistema razotkrijemo brojne finansijske i druge afere i da ove afere u okviru nezavisnog sudstva dožive svoj epilog uz odgovarajuće nepristrasno sankcionisanje.

Gospodo i dame iz prethodne vlasti, upravo morate dati objašnjenje o tome kako ste svojom politikom, znanjem ili neznanjem, svjesno ili nesvjesno, organizovano ili stihijski, nepotizmom ili dogovorom, sve nas zajedno doveli u ovu situaciju. Vodili ste nas i podržavali ovu ekonomsku politiku, organizovani kriminal, vidljive i dokazive korupcije, podsticali ste tajkune, bliske rođake, kumove da uzmu sve i ne samo da uzmu nego i da potpuno unište ekonomiju Crne Gore. Donijeli ste svojim monolitnim glasanjem i diskriminatorске i protivustavne zakone. Znate da ste donosili u trenutku kada ovdje nije bilo opozicije. Vi ste tvorci bezakonitog zakona jer ste zakonom pravdali bezakonje, nepravedene i nemoralne etike, jer ste nas uveli u sferu rijaliti šoua. Narušili ste sistem vrijednosti koji je promovisan... (Upadica) Samo na to što ste izokrenuli sistem vrijednosti. Nijesam direktno, ne mislim ni na koga direktno. Pustite me da završim. Ne znam kakva je to demokratija koju vi protažirate ovdje, ne dozvoljavate mi da završim svoj ekspoze. Nikola konkretno. Moj vam pogled ne govori da sam konkretno na vas mislio.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 14:11:40)

Molim mandataru da nastavi izlaganje. Molim kolege da ne dobacuju.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (02.12.20 14:12:22)

Samo to što ste izokrenuli sistem vrijednosti i oduzeli građanima nadu dovoljno je da dožive mnogi lustraciju, jer su unizili sve nas, a sve to radi interesa najčešće određene grupe. Da ne bih generalizovao, svi oni koji su saučesnici u nedjelima i oni koji su krivi treba da odgovaraju. Nekažnjivost ste nam nametnuli kao mjeru za veliko, a uveli kažnjivost za malo. Naša vizija podstiče građane na društvenu odgovornost, a ne na urušavanje svega u cilju ostvarenja ličnih interesa privilegovanih. Nadam se da ne misle da će i dalje opijati narod, naše građane svojim vještački kreiranim podjelama. Odlaskom s političke pozornice vlasti oslobodili ste sve nas, ali i one koji su glasali i protiv vas, a i one koje ste imali kao siguran glas. Slijedi društvena transformacija koju naši građani zaslužuju i kojoj su iskreno težili, što su i dokazali na izborima održanim 30. avgusta. U Crnoj Gori više nema sigurnog glasa. Postoji samo jedan jedini oslobođeni glas koji se neće ni prodavati niti kupovati. To je slobodan glas, glas za najboljeg. Da bi se to desilo moraju se preispitati i pročistiti birački spiskovi, pripremiti novo izbornо zakonodavstvo. Jedino najbolji predstavnici naroda i programi su mjera našeg boljitka, a snaga našeg pomirenja. Odlazeći režim imao je program na koji je zaboravljalo dan nakon izbora. Računali su da nemamo pamćenje. Jer, po njima, svako čudo tri dana traje. Više se građani ne mogu varati niti lažnim obećanjima. Mi svi imamo pravo na bolju budućnost i prosperitet.

Hoćemo da kreativna i talentovana mladost ostaje ovdje u Crnoj Gori. Hoćemo da naši penzioneri ne životare. Hoćemo da naši nastavnici imaju dostojanstvo profesije. Da ljekare vodi isključivo i samo Hipokratova zakletva. Da su novinari sigurni, a i njihova poruka tačna. Policija mora biti narodna, a ne partijska. Mora da sараđuje s građanima, a da građani imaju više povjerenja u njen rad. Jedino tako svi dobijamo. Sve profesije treba da se udružuju u prepoznatljive profesionalne organizacije, da imamo jak sindikat koji brani radnika, a ne poslodavca i državnu upravu. Ne možemo se vaspitavati na etiketiranjima, klevetama, podmetanjima, omalovažavanjima, dezinformacijama, kompromitacijama, lažnom interpretiranju, nedovoljnom istraživanju, nepristojnom vokabularu, niti se baviti izokretanjem činjenica,

zaobilaženjem podataka, nepotrebnim sukobljavanjem, manipulisanjem, opstrukcijama, a to se ispostavilo da je jedini način na koji su dosadašnji sistemi radili na jednom matičnom pristupu.

Predstoji nam proces transformacije javnih preduzeća. Danas ta preduzeća većinom posluju na granici rentabilnog ili su gubitaši. Nedopustivo je u današnjem vremenu ne obezbijediti organizacione promjene s prestrukturiranjem koje će ozdraviti i urediti sistem državnih preduzeća po evropskim standardima. Vlada neće vršiti privatizaciju u prvoj godini svog djelovanja, ali će na osnovu ekonomskih pokazatelja i opšteg interesa napraviti detaljnu analizu i već krajem naredne godine imati jasnu strategiju budućeg djelovanja koji će konkretno saopštiti najpovoljnija rješenja za buduće djelovanje ovih preduzeća. Neki tenderi su već u toku, a od nacionalnih interesa imaju snažan uticaj na budžet poput davanja koncesija Aerodroma ili Zakon o državnoj pomoći kompaniji Montenegro airlines. Nakon što budemo u posjedu svih informacija kroz detaljnu analizu donijecemo odluku koja je najbolja za Crnu Goru. Trenutno se u ekonomiji suočavamo s najvećim deficitima. Tu je najteže pokrenuti stvari s mrtve tačke. Jedan od modela koji ćemo primijeniti je model humane dualne ekonomije. Uspjeh ne zavisi samo od volje i odlučnosti, Tu postoje i objektivni i subjektivni problemi. Tu postoji pitanje finansijskih dugova, tu postoji pitanje nasleđa prošlosti, povezanih poslova, monopola i sl. Iako očekujemo da će naša pažnja i djelovanje skrenuti ka dnevnim urgentnim problemima i rješavanju, na inscenirane aktivnosti ne smijemo nikada da izgubimo viziju niti da zaboravimo na finansijski oporavak i ekonomski plan razvoja društva.

Ne želimo da budemo država jeftine radne snage, već želimo da budemo država znanja i pameti jer imamo preduslove za to. Hitno treba da postanemo država koja privlači investitore s reputacijom i stručnjake sa znanjem koji nam nedostaju. To možemo samo ako im obezbijedimo garancije zasnovane na stabilnosti i dobrim zakonima i institucijama kojima se vjeruje. Ovo je naše osnovno opredjeljenje. Iako još nijesmo ni postali zvanična vlada, mi već duže vrijeme radimo, pripremamo se, obavljamo brojne razgovore sa svim relevantnim finansijskim institucijama, brojnim zainteresovanim investitorima s dobrom reputacijom. Preispitujemo mogućnost i definišemo prioritete, razgovaramo o varijantama korištenja otpada u proizvodne svrhe. Najveće bogatstvo svake države je čovjek. Iako je kriza duboka, nezaposlenost nikad veća, potrebno je otvoriti nova radna mjesta. Zato su nam potrebne investicije i investitori prevashodno na sjeveru da bismo ublažili ekonomsku diskriminaciju i zadržali stanovništvo i omladinu u tom dijelu Crne Gore.

Vrijeme novih tehnologija i potrebe industrije se mijenjaju i traže novu kvalifikacionu strukturu radne snage. To znači da su nam potrebna velika ulaganja, ali to su i najopravdanija ulaganja. To su ulaganja u budućnost, u ljude. To su ulaganja u ljudski kapital. To je šansa za mlade koji imaju ambiciju, ali to je šansa i za sve one koji imaju energiju da naprave promjenu u svom životu. Naš prvi projekat je obuka 500 mladih i talentovanih za potrebe IT sektora koji bi ubrzanom specijalizacijom se prilagodili raznim mogućnostima ove propulzivne oblasti.

Drugi projekat je školovanje određenog broja budućih karijernih diplomata, jer smo rijetka država u kojoj ima preko 60% nekarijernih diplomata iako zakon propisuje da taj broj bude 30%. Naravno da ćemo u svim drugim oblastima pažnju poklanjati usavršavanju školovanja, podsticanju kreativnosti, istraživačkog duha, pažljivo ćemo kreirati listu deficitarnih zanimanja i krenuti u prekvalifikaciji školovanja kadra prema realnim potrebama i projekcijama našeg tržišta. Želimo da i postojeći program ekonomskog državljanstva zamijenimo u program državljanstva za visokokvalifikovani kadar koji nam nedostaje. Naša ekonomska strategija je stvaranje preduslova za bezbjedno ulaganje kapitala i privlačenje stranih direktnih investitora. Ekonomska diplomatija i privlačenje kredibilnih investitora mora biti jedan od zadataka naše spoljne politike. Diplomatsko-konzularna predstavništva će biti u bliskoj koordinaciji sa četiri ministarstava, u obavezi da efikasno i intenzivno promovišu investicione potencijale naše države kako bismo zajednički izašli iz nezavidne ekonomske situacije do koje nas je dovela bivša vlast.

Smatramo da i ovakva redukovana vlada ima previše ministarstava, potrebno je da tendencija bude takva da optimiziramo državnu upravu, povećavajući efektivnost, izdižući kvalitet života građana i drugih zainteresovanih strana. Ovim prestrukturiranjem ministarstava pokušali smo da nazačimo pravac reformi i same državne uprave. Na svaki problem ćemo reagovati odmah, reći ćemo istinu i predložiti rešenje, i što je najvažnije - laž i krađu nećemo dozvoliti niti tolerisati. Ovo je vlada nulte tolerancije na korupciju, ova vlada će raditi na promjeni postojeće

paradigme i načina razmišljanja u svakom segmentu društva, podižući sigurnost i moralne vrijednosti u društvu. Moramo stvoriti društvo u kome se znanje vrednuje, jer je znanje najveća vrijednost 21. vijeka. Kao predsjednik vlade ohrabriću dijalog kao način donošenja dobrih odluka za našu Crnu Goru. Želim da naglasim da će svaki predlog, svaka ideja i svako konstruktivno rešenje naići na otvorena vrata, a da ćemo onda kao tim nastupiti jedinstveno kada bude potrebno da branimo stavove i obrazložimo odluke koje smo donijeli. Sve vas pozivam da se pridružite zajedničkom radu na izgradnju kvalitetnije budućnosti i boljeg života za sve nas. Ipak, najveća odgovornost je na meni kao predsjedniku vlade, ja se neću skrivati iza svojih saradnika, a o našim rezultatima ću javnost redovno izvještavati. Najozbiljniji izazov ove vlade će biti nastavak ekonomskih reformi i ubrzanje privrednog rasta, držanje zacrtanog kursa spoljne politike, nastavka reformisanja države kroz modernizaciju rada i efikasni rad državnih službenika koji moraju biti servis građana. Zatim, obrazovanje i privlačenje stručnjaka, uspostavljanje partnerske veze između svih segmenata društva i uključivanje civilnog sektora u sve društvene inicijative.

Želim da pošaljem poruku da ova zemlja ima sjajno kulturno nasleđe i želim da svi zajedno na njemu gradimo kulturnu politiku uz poštovanje vjera i nacija. Vrijeme će kao majstorsko rešeto pokazati koliko smo kao društvo i pojedinci spremni da svojom posvećenošću i pregalaštvom zajedno pomjeramo granice i zakoračimo u budućnost u korist svih nas. Vjerujem da mi sve možemo, ako to zaista i hoćemo, to radimo radi naših porodica, radi naše Crne Gore, zar treba veća motivacija? Mi se ovdje obavezujemo, mi kao vlada se obavezujemo da ćemo sve što budemo radili, raditi isključivo i samo u jednom interesu, interesu svih građana Crne Gore. Prvi korak ka slobodi je napravljen.

Poslednjih mjeseci prisustvovali smo bespoštenim kritikama na račun moga djelovanja, ali i djelovanja kandidata za ministre i to između ostalih i od strane pripadnika koalicije čiji sam nosilac. Za razliku od mnogih, ja to doživljam kao sjajan početak novog vremena u kome svako ima pravo na sopstveno mišljenje i u kome svako kontroliše i javno kritikuje rad bilo kojeg javnog djelatnika. Ovo pokazuje da je prošlo vrijeme onih koji strepe od šefa i koji su svoj mozak trajno pohranili u Centralnom komitetu.

Ovim putem zahvajujem istaknutim članovima pobjedničkih koalicija što su smogli snage da se radi opšteg dobra odreknu ključnih pozicija u Vladi. Tim časnim postupkom su uprkos mogućim neslaganjima pokazali i moralnu snagu i veliku moralnu razliku u odnosu na odlazeću vlast. Posvećenost, odlučnost, odgovornost, otvorenost i dobronamjernost su vrijednosti koje se moraju utkati u naš rad.

To je, drage kolege poslanici, dame i gospodo, program naše vlade, a ljude o kojima ste imali prilike da čujete njihova imena i biografije, upoznaćete taj dan kada budu prisutni prilikom potpisivanja zakletve. Najmanje što možemo da obećamo, u ovoj složenoj i specifičnoj situaciji prevashodno prouzrokovanom lošom ekonomskom politikom i zdravstvenim problemima, jeste da će ovo biti vlada slobode i jednakosti, vlada promjene i reformi, vlada efektivnih i efikasnih rezultata i demokratske transparentnosti. Mi nijesmo mađioničari, ono što imamo to smo mi i naše znanje, želja da napravimo Crnu Goru boljom i pravednijom državom, naša sinergija, timsko djelovanje i vjera našeg naroda u bolje sutra, koju ne smijemo jedino da iznevjerimo. Ono što obećavamo jeste da hoćemo se žrtvovati, svim svojim mogućim kapacitetima i radom i kompetencijom i odgovornošću svjedočiće rezultat. Daćemo sve od sebe da obezbijedimo bolji život za sve naše građane, za prosperitet i napredak Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 14:26:28)

Zahvaljujem mandataru gospodinu Krivokapiću.
Proceduralno kolega Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (02.12.20 14:26:42)

Hvala, predsjedniče Skupštine, poštovani predsjedniče Đukanoviću, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani,

Imam potrebu proceduralno da reagujem zbog načina na koji je mandatar iznio svoj program rada. Dakle, nije svojstveno nijednom mandataru u prethodnom periodu bilo da na ovaj način saopštava diskvalifikaciju na račun svojih političkih oponenta. Dakle, ovaj način na koji je to mandatar uradio ne priliči nekome ko se nalazi na toj poziciji, posebno ne na poziciji prvog čovjeka izvršne vlasti, a smatrao sam da s obzirom na vokaciju koju imate i s obzirom na to da ste profesor Univerziteta Crne Gore, da ćete na drugačiji način pristupiti iznošenju programa rada. Dakle, danas nijesmo prisustvovali iznošenju programu rada i nikakvom ekspozeu u radu, nego smo prisustvovali elaboraciji seminarskog rada o načinu i postupanju prethodne većine na osnovu iznošenja sopstvenih subjekcija.

Prema tome, mogu to smatrati kao izostankom ideje o tome kako treba voditi državnu politiku u narednom periodu, ako ste mislili na taj način da zamaglitate stvarnost nećete uspjeti, jer ćemo tokom rasprave saopštiti šta mislimo o vama i vašem programu rada. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 14:27:48)

Dajem pauzu ne dužu od pet minuta.

Nakon toga krećemo sa diskusijama i molim za ubuduće da se ne zloupotrebljava proceduralna reakcija. Zahvaljujem.

-Pauza-

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 14:56:56)

Nastavljamo sa radom.

Saglasno dogovoru kolegijuma predsjednika Skupštine, uvodno slovo odnosno prve diskusije imaće šefovi ili ovlašćeni predstavnici poslaničkih klubova u trajanju do deset minuta, po redosledu od manjih ka većim poslaničkim klubovima. Saglasno tome riječ dajem šefu poslaničkog Kluba SDP, Albanska koalicija "Jednoglasno", poslaniku Rašku Konjeviću.

Izvolite, gospodine Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (02.12.20 14:57:35)

Zahvaljujem predsjedniče Parlamenta, uvažene kolege,

Najprije da čestitam svima početak rada Skupštine.

Gospodine Krivokapiću, pažljivo sam vas slušao, pročitao naravno, jedan dio vašeg ekspozea ili jedan segment bio mi je posebno interesantan, ja ću ga citirati: "Najozbiljniji izazovi ove vlade", misli se valjda na vašu vladu, "će biti nastavak ekonomskih reformi i ubrzanje privrednog rasta, držanje zacrtanog kursa spoljne politike, nastavak reformisanja države." Poseban naglasak dajem na riječ "nastavak". Riječ "nastavak" ne ide sa onim što ste govorili u prethodnom periodu, da će vaša vlada da bude vlada diskontinuiteta. Jer ovako kako ste zabilježili to bi moglo da se tumači da ste u jednom segmentu zadovoljni sa onim što je prošla Vlada Demokratske partije socijalista radila, a vjerujem da ni ja ni vi ne možemo biti zadovoljni, posebno imajući u vidu ekonomsko stanje u kojem se društvo i država nalaze.

Druga stvar, negdje na početku ekspozea kažete da se obrazuje prva demokratska vlada. Mislim da ste terminološki pobrkali stvari, dakle, jer se formira prva vlada nakon demokratske smjene vlasti, a ne prva demokratska vlada. Jer, gospodine Krivokapiću, vi ste vašim sporazumom sa liderima druge dvije koalicije upravo nastavili onaj put prethodnih demokratskih vlada, posebno one nakon referenduma. Podsjetiću vas, usvojila je Deklaraciju o nezavisnosti u

kojoj ... put ka Evropskoj uniji i ka NATO-u. Ta ustavotvorna Skupština iz 2006. godine koja je bila demokratska usvojila je Ustav na koji ste se više puta pozivali. Prema tome, mislim da je vrlo važno da se napravi ta vrsta distinkcije, ili vašom tezom o prvoj demokratskoj vladi želite da negirate ono što je zapisano u Deklaraciju o nezavisnosti ili želite da negirate ono što je zapisano u Ustavu Crne Gore. Meni je drago, bez obzira što o tome niste govorili u kampanji, što ste prihvatili ključne programske odredice Socijaldemokratske partije koje su u našem programu upisane 30 godina koliko partija postoji. Dakle i zalaganje za Evropsku uniju, i zalaganje za NATO, i očuvanje onoga na što smo posebno ponosni - definisanje identitetskih simbola kroz nekoliko zakona koji su ovdje definisani. Sve ste to, gospodine Krivokapiću, prihvatili i to je nešto što daje mogućnost u perspektivi saradnje i jednog odnosa prema vladi koji će biti, da iskoristim jednu formulaciju, meritokratski. Onoliko koliko budete kvalitetno radili takav će odnos biti Socijaldemokratske partije prema vama i vašim potezima.

Negdje ste u ekspozeu pokušali da ga postavite na tri polja, rekao bih. Jedan je ekonomija, drugi je zdravstvena situacija i treći je vladavina prava. U sva ta tri polja, čini mi se da ima dosta opštih mjesta. Zašto mislim da ima dosta opštih mjesta - iz prostog razloga što i sami kažete da niste imali dovoljno podataka da biste mogli da date određene projekcije. Jedina projekcija u ekspozeu koja je data je da će se država zadužiti više od pola milijarde. Pa, nije mi jasno odakle vam podaci za tu projekciju. Mislim da nije dobra poruka, da je pogrešna poruka, da vi prije nego što ste izabrani poslanicima i građanima kažete - mi trebamo da se zadužimo više od pola milijarde za 2021. godinu, a da pri tome nemate slova u ekspozeu o prihodnoj strani budžeta. Nemate, uvaženi gospodine Krivokapiću, slova o sivoj ekonomiji koja čini 20% ekonomije u Crnoj Gori, to je milijarda na godišnjem nivou. Nemate slova o poreskom dugu koji je 450 miliona eura niti govorite o tome kako ćete ga naplatiti. Nemate slova kako pomoći privredu u uslovima kovid krize koja će trajati narednih pola godine. Nemate slova, osim konstatacije o rastućoj nezaposlenosti. Nemate slova o modalitetima kako pomoći privredu kroz garantne šeme ili neke druge obilike. Nemate na kraju, gospodine Krivokapiću, slovo o politici zarada.

Gospodine Krivokapiću, u Crnoj Gori - zato me čudio nastavak ekonomske politike ili ekonomskih reformi koji bi bio naslanjanje na ono što bi bila politika Demokratske partije socijalista - imamo najmanju minimalnu zaradu u regionu. To čak niste ni konstatovali. Takođe, niste konstatovali da imamo među najmanjim prosječnim platama u regionu, da u Crnoj Gori 80.000 ljudi živi sa platom do 250 eura, preko 110.000 sa platom do 400 eura. To je 60% zaposlenih u Crnoj Gori živi ispod 400 eura. Dakle, nigdje u ekspozeu nemate nešto što se odnosi na domaću privredu. Vi ste po matrici, mislite da ekonomija treba da se razvija tako što ćemo kao i DPS dovesti strane investitore. Vi ste napravili jednu distinkciju, rekli ste samo kredibilne. U stvari nije ni distinkcija, DPS je godinama govorio da je dovođio kredibilne investitore. Nigdje u ekspozeu nemate odnos prema malom i srednjem biznisu. Recite mi gdje ga imate, taj mali i srednji biznis je suština crnogorske ekonomije. To je 90% preduzeća u Crnoj Gori od čega 70% zaposlenih su radna mjesta koja se kreiraju u malom i srednjem biznisu. U ovom ekspozeu na 27 strana nema riječi o malom i srednjem biznisu. Da ste povelj računali u ekspozeu, barem načelno, u smislu pravaca, u smislu ocjena, imate i takve stvari, ne biste olako ulazili sa "obećanjem" građanima Crne Gore da će prvi potez vlade da bude ni manje ni više da se zaduži više od pola milijarde eura. To zaduženje, gospodine Krivokapiću, će biti novi teret na leđima građana Crne Gore.

Vi ste u ovom ekspozeu govorili, krajnje načelno, da ste započeli jedan proces optimizacije na način što ste izvršili određenu vrstu drugačije arhitektonike Vlade. To nema veze jedno sa drugim, nema veze jedno sa drugim. Evo vidjećemo koliko će ljudi manje raditi nakon što formirate 12 ministarstava. Neće, gospodine Krivokapiću, neće. Plan optimizacije javnog sektora, jedan potpuno drugačiji proces od činjenice da ste vi sa 18 doveli vladu na 12 ministarstava. Moj je utisak vi na to imate pravo, to je vaša vizija, u to ne želim da se miješam, ali bojim se da će to samo otežati poziciju onim ljudima koji će obavljati poslove u samoj vladi, a to je naravno njihov i vaš problem.

U drugom segmentu vezano za zdravstvo poslali ste nam sledeću poruku: treba ukinuti NKT i onda ćemo formirati tijelo shodno zakonu, pretpostavljam o zaraznim bolestima, i formiraćemo na nivou vlade savjet za kovid. Dakle, nećemo imati jedan NKT, nego ćemo imati jedan mali NKT i jedan veliki NKT. Mislim da to nije odgovor u ekspozeu na ono što danas je ključni problem u Crnoj Gori, nadam se da neće imati veliki vremenski period trajanja iako do sada

traje više nego dugo. Pri tome u ekspozeu nemate nijedan segment koji bi ukazao na vaše političko djelovanje u protekla tri mjeseca i vaš odnos prema onome što je kovid. Nekoliko puta ste kao budući predsjednik vlade slali poruku da mjere ne važe, nekoliko puta. To nijesu dobri primjeri ponašanja nekoga ko nosi ključnu odgovornost u narednom periodu, a to je nosioca izvršne vlasti odnosno predsjednika vlade, u tom segmentu. Slali ste poruku vašim ponašanjem da stavovi struke ne važe, a u ekspozeu kažete poštovaćemo stavove struke. Imali ste priliku, nadam se da ćete barem u perspektivi ako niste do sada umjesto poruka koje su potpuno suprotne stavovima struke. Ne ulazim u vaše privatno opredjeljenje i privatno mišljenje, to svako ima pravo, ovdje se radi o javnom zdravlju. Ovdje se radi o životima naših građana. Prema tome, ne može vaše privatno mišljenje o nečemu da bude jače od stavova struke. To ste radili do sada i molim vas da to prekinete, jer ćete vi kao predsjednik vlade biti neko koga će građani percipirati kao osobu kojoj na neki način vjeruju i žele u određenom smislu da poštuju ono što su vaši stavovi.

Takođe, treća oblast koju ste negdje dotakli više na nivou poruka uvodeći, vjerovatno kao rezultat ljudi koji su vam pomagali na ovom ekspozeu, terminološke nepreciznosti. Dakle, gospodine Krivokapiću, vlada na čijem ćete vi biti čelu nema ovlašćenje da bilo koga hapsi. To ste u ekspozeu rekli, "hapsićemo", koristite tu terminologiju. Vi trebate da stvorite ambijent i da ojačate institucije koje su po Ustavu i zakonu određene da te stvari rade. Kada govorite o vladavini prava, uvezujem sa jednim segmentom o kojem ste takođe govorili, o dobroj regionalnoj saradnji, govorili ste o pravdi. Saglasan sam sa time. Mislim da je to bila idealna prilika, žao mi je što ste je prećutali u ovom ekspozeu, da unaprijedite regionalnu saradnju, da ojačate vladavinu prava i da zadovoljite pravdu. U vašem ekspozeu, po mom sudu, je moralo da bude da će ključni prioritet Vlade i Ministarstva pravde u narednom periodu biti da se zadovolji pravda da gospodin Svetozar Marović bude izručen Crnoj Gori i odgovara za sve ono što je pokrao od građana Crne Gore. Džaba sada klimate glavom, to ste trebali da upišete u ovaj ekspoze jer to će da bude vaša nadležnost i vaših ministara u narednom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:09:09)

Zahvaljujem poslaniku Konjeviću.

Sada riječ dajem šefu Poslaničkog kluba Bošnjačke stranke, gospodinu Ibrahimoviću. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (02.12.20 15:09:21)

Zahvaljujem, poštovani predsjedniče sa saradnikom.

Poštovani gospodine Krivokapiću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Na samom početku želim da vam kažem da vjerujem, gospodine Krivokapiću, da ste savjesno sa svojim timom u skladu sa svojim mogućnostima, ali prije svega odgovorno prema državi Crnoj Gori uradili ovaj program potencijalne vlade. Znamo da to nije bilo lako, da je to izazovan zadatak u ovim vremenima teške epidemiološke i ekonomske situacije, ali isto tako moramo biti svjesni da ukoliko bude izabrana ova vlada vanjska i unutrašnja politika će se zasnivati na realizaciji toga programa i sva stabilizacija društvenih prilika u našoj državi. Stoga građani imaju pravo da dobiju kvalitetne odgovore od ove vlade. Na osnovu toga će planirati gdje će njihova djeca živjeti, da li mogu sa sigurnošću da kreiraju svoju budućnost u ovoj državi ili će morati da traže sreću van ove države.

Pažljivo sam slušao i čitao vaš prijedlog rada nove vlade. Odmah se stiče utisak da niste ulazili duboko u mnogo pitanja koja tište ovo društvo i čak da su mnoga pitanja trebala da se nađu visoko na agendi vašeg programa. Umjesto toga dobar dio ste posvetili, hajde da kažem, etiketiranju rada aktuelne Vlade. Krenuću od onog dobrog.

Dobro je to da ste podržali NATO put ove države, evropske integracije i regionalnu saradnju, to je ono što je visoko u agendi kod Bošnjačke stranke, ali i ono po čemu je bila prepoznata aktuelna Vlada.

Takođe, vjerujem da ćete nastaviti da obezbjeđujete redovnost isplata zarada, penzija, da ćete omogućiti nastavak kvalitetne socijalne zaštite. Vjerujte, biće mi drago ako se vlada izabere i ono što ste obećavali i vaši koalicioni partneri tokom izbora da ćete povećati plate i zarade, sigurno da to raduje sve. Sa druge strane vjerujem da ova vlada nema neku dugoročnost. Nije to samo moje mišljenje, nego evo i danas smo imali prilike da vidimo, to je specifikum ove eksperimentalne ili manjinske vlade, iako ima većinu zove se manjinska, pokazuje se manjinska. Imate podršku od većine ne zato što vjeruju u vaš program, ne zato što vjeruju u dugoročnost ove vlade, ne zato što je interesuje interes građana. E, taj specifikum takve eksperimentalne, manjinske ili kako je vi zovete vlade gdje će građani, na žalost, da plaćaju cijenu. Naravno zbog kratkog vremena pokušaću da ipak dam neki svoj pogled što interesuje manjinski narod, ali normalno samim tim i sve građane Crne Gore.

Kada pričamo o kadriranju u vladi, nisam srećan u ovoj državi ako nam mandatara predlaže jedna vjerska zajednica bila to i Islamska zajednica. Ne možemo biti srećni ako nam preporuka bude za ministre dobar odnos sa jednom vjerskom zajednicom. To ne može ova Crna Gora, sekularna Crna Gora da podnese. To ne može biti dobro za sve društvene napredne procese u državi Crnoj Gori, to nije dobro za građansku Crnu Goru. Svakako nisu građani 2006. godine željeli takvu Crnu Goru, ne žele je ni danas. Ne žele Crnu Goru koja klizi teokratiji. Zato vas pozivam da čuvamo sekularizam države.

Ono što mislim da ne predstavlja Crnu Goru to je jednonacionalna vlada. Čak se ide do toga da ste se tako hrabro, da kažem, odrekli jedne trećine ako ne jedne četvrtine jednog naroda koji je podržao nezavisnu Crnu Goru. Čak ovdje vidimo u programu poziva se na Evropsku uniju, Evropska unija je podržala dobre odluke Vlade u pravcu integracija nacionalnih manjina u izvršnoj vlasti.

Gospodine Krivokapiću, kakvu poruku šaljete Evropi i domaćoj javnosti? Da li manje brojan narod nema dovoljno kadarova za vaš kriterijum? Da li je to ona vlada koju ste i danas pomenuli, vlada naroda koja je bez manjinskih naroda?

Danas sam dobio jedan odgovor o kojem sam želio vas da pitam. Koje partije su da li su često u kadriranju ovakve vlade, čuo sam da PZP nije. Nadam se da koalicija "Crno na bijelo" nije podržala jednonacionalnu vladu. Očekujem da Demokrate nijesu upoznate sa ovakvim kadriranjem. Nije to volja Crne Gore, jednonacionalna vlada. Eto čujem od kolege da nije ni Demokratski front. Mislim da je hrabro od vas, naravno vi ćete i podnositi odgovornost kod građana.

Ono što moram isto da skrenem pažnju, svjesni smo da su manjinski narodi više od 90% podržali partije koje nijesu većina. Da li treba da brinu od revanšizma ili ćete, kao što ste rekli, uključiti kvalitetne predstavnike manjinskih naroda na visokim pozicijama izvršne vlasti?

Vrijeme ne da brzo teče, ima toliko toga da se kaže, ali bih još ovo rekao. Kadriranje, neću o ministrima pričati, treba im pružiti šansu, vi ste im dali šansu, vidjećemo koliko mogu, ali Crna Gora ne smije dozvoliti jednu strašnu poražavajuću činjenicu od potencijalne kandidatkinje za ministricu nauke, prosvjete, kulture sporta, da je ženski četnik. Da li Crna Gora, da li ona država koja ima čvrste temelje antifašizma i međuetničkog i vjerskog sklada traba da ima takvog predstavnika na visokoj poziciji u državi? Da li takva osoba treba da odlučuje o identitetskim pitanjima? S pravom se manjinski narodi pitaju, poštovane kolege, da li ćemo mijenjati nastavne planove i programe, a u njima nećemo imati grandiozna stvaralaštva i velike stvaraoce predstavnike manjinskih naroda, kao Hasanaginicu, Derviš i smrt? Da li nećemo imati Avda Međedovića više ili Čamila Sijarića ili jedno remek djelo iz XVI vijeka Husein-pašinu džamiju u Pljevljima ili Katedralu Svetog Tripuna ili veliki predstavnik albanske populacije Ismail Kadare i drugi. Ono što brine narod je to da li ćemo učiti da četnici nisu radili sva ona zla na ovim prostorima Crne Gore prema svim narodima, posebno prema Bošnjacima, ili ćemo sada učiti da su to dobri momci. Treba da dočekamo da ova država slavi dan osnivanja, da bude državni dan osnivanje četničkog pokreta u Crnoj Gori? Ovo su pitanja građana, ovo ne pravi nedoumice samo kod mene.

Naravno interesuje me zašto niste ipak poslušali glas javnosti, jer sam shvatio da ste demokrata i legalista, kada su tražili da potencijalna kandidatkinja ne bude ministrica za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, ali doživljam da ste svjesni odgovornosti. Naravno sa druge strane javnost očekuje od potencijalne kandidatkinje da se izvini barem zbog velikog broja žrtava koje su

stradale od fašističkog, četničkog pokreta. Molim vas da ne dobacujete, kolega.

Ja sam narodni poslanik, uvaženi kolega, ovo pitaju građani i molim vas istrpiti me kao što sam i ja trpio razne vaše, da ne kažem avanturističke izjave tokom četiri godine. Molim vas, ovo vrijeme ćete me ispoštovati.

Imam za vas pitanje, gospodine Krivokapiću - da li se ograđujete od izjava potencijalne kandidatkinje? Da li se ograđujete od četničkog pokreta i svih drugih fašističkih pokreta? Interesuje me jedno, da li ćete 11. jula posjetiti Srebrenicu jer je to značajno za regionalnu saradnju, kao što ste rekli u vašem ekspozeu.

Ne mogu komentarisati smanjenje i prestrukturiranje ministarskih mjesta, mislim da je to stvarno eksperiment koji će vrijeme reći kako će ići u tom pravcu.

Ono što mi je žao, očekivao sam barem od nove potencijalne vlade jedan diskontinuitet kada se radi o potcjenjivanju dinamičnih procesa iseljavanja. Posebno me to interesuje jer znamo da se najviše iseljavaju manjinski narodi i najviše imamo ljudi u dijaspori od predstavnika manjinskih naroda. Poštovani, gospodine Krivokapiću, nejasno mi je da ste skoro jednom rečenicom pomenuli demografske pojave i dijasporu. Samo kroz jednu rečenicu u vašem ekspozeu. Mislim da to nije dobro jer ste potcijenili ako ne zbog manjina onda to da je Crna Gora vrlo emigraciona teritorija. Samo da pomenem da je od 1953. do 2003. godine preko 115 ljudi više iselilo nego što je doselilo što je jedna trećina prirodnog priraštaja. Kad smo kod demografije moram pomenuti i migracije selo - grad koje su vrlo aktivne posebno na sjeveru.

Pozdravljam vašu odluku da ste za to da se privlače respektivni investitori sa znanjem i kapitalom, ali ponovo vam skrećem pažnju da naša dijaspora je respektabilan investitor. Naša dijaspora jedina svakodnevno doprinosi ovoj državi. Ove doznake najmanje pričaju o tome, jer oni vole ovu državu srcem, emocijom i humanizmom. Ako može dijaspora u velikim državama da pravi kapital, da radi velike projekte, žao mi je što niste prepoznali ovdje da dijaspori date šansu za velike projekte. Bošnjačka stranka se zalaže za otvaranje ministarstva za demografiju, za dijasporu i za jačanje veze između dijaspore i između države.

Ono što ste vi pomenuli jednom rečenicom plašim se da nije dobra poruka, da želite jačanje saradnje sa našim iseljenicima, dijasporom i njihovim udruženjem. Nema razvoja Crne Gore bez ravnomyernog regionalnog razvoja. Vidite, opet su nerazvijena područja gdje se nalaze manjinski narodi i ovdje ste malo posvetili pažnje, skoro nimalo ravnomyernom regionalnom razvoju. Kolege, imaćete prilike nemojte tako iza, bolje ustanite pa se javite, znam da ste hrabri toliko.

Znači, ravnomyerni regionalni razvoj je značajan za državu. Vjerujem u vas da kao vjerujući čovjek ste za istinu i pravdu. Istina i pravda da manjinski narodi zaslužuju mnogo bolje uslove života. Očekivao sam da ćete vi u ovom ekspozeu to reći. Kolega mi je dao njegov minut - dva, vrlo brzo ću.

Znači, ravnomyerni regionalni razvoj, ne smijemo dopustiti da sjever bude najnerazvijeniji, a ima najviše resursa ove države. Predlažem, nadam se, rekli ste od februara da ćete imati još kvalitetniji rad, da što prije krenete u valorizaciju uz monitoring resursa na sjeveru da investitorima omogućite, olakšaćete da investiraju i sve će to doprinijeti da revitalizujemo mnoga radna mjesta na sjeveru. Završavam brzo.

Kada je u pitanju uređenje vladavine prava i Poglavlje 23 iskreno sam vjerovao da ćete pomenuti ratne zločine. Ne mogu da shvatim da niste nijednom riječju pomenuli istraživanje ratnih zločina barem onih koji su se desili na teritoriji Crne Gore i onih kad su stradali državljani Crne Gore. Da niste pomenuli Štrpce, da niste pomenuli Kaluđerski Laz, da niste pomenuli Bukovicu i mnoga druga stratišta. Podsjećam vas na Akcioni plan 23 koji se tiče nacionalnog programa naše države gdje je striktno naznačeno ... (prekid) ratnih zločina jer bez toga ne možemo kao društvo očekivati napredak i prosperitet ovog društva. Hvala vam na vremenu, završavam.

Bošnjačka stranka, poštovani građani, kao odgovorna partija kao i do sada će se striktno boriti za slobodnog građanina i za nezavisnu i prosperitetnu Crnu Goru. Ova vlada ne daje nikakav povod da može to da omogući, zato ne možemo glasati ovu vladu. Poručujem građanima da jedinstveno, zajedno sa mandatarom i svima nama ovdje, zbog dobrobiti građana stvorimo uslov za što prije održavanje novih parlamentarnih izbora gdje ćemo stvoriti uslove kakve žele građani Crne Gore, a to je Crna Gora koja štiti bogatstvo različitosti i koja ne smatra da je to henedikep. Vjerujem da ste spremni da svi idemo u tom pravcu, da stvaramo društvo jednakih šansi i ravnopravnosti, kao što ste rekli.

Zahvaljujem i izvinite na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:23:34)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Sada riječ ima, šef poslaničkog kluba Socijaldemokrata, poslanik Ivan Brajović.
Izvolite.

MARKO KOVAČEVIĆ (02.12.20 15:23:51)

Želim da kažem, pošto su spominjani Hasanaginica i Meša Selimović, dakle sastavni dio srpske kulture, da srpski narod u Crnoj Gori nije manjinski narod i da se ovakve greške više ne ... Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:24:05)

Poslaniče Ibrahimoviću, evo nije 15 sekundi, dogovorili smo na kolegijumu, bili smo maksimalno fleksibilni. Daću vam 30 sekundi nije problem u 30 sekundi nego je problem u tome da radimo i da budemo efikasni.

Na kolegijumu smo se dogovorili. Bilo je komentara i ranije i sa strane vlasti i sa strane opozicije, proceduralnih reakcija. Nakon 15 sekundi je kolega završio, shvatio je i odustao je od dalje diskusije u tom pravcu. Dogovorili smo na kolegijumu da uvodna izlaganja, kako je to negdje i praksa u ovom parlamentu, damo mogućnost šefovima klubova da iznesu svoje stavove i da nemamo komentara i replika. Uvažili smo zahtjeve jednog dijela poslaničkih klubova da se omogući učešće svim zainteresovanim poslanicima. Čak smo odstupili od nekih ranijih praksi i ovoga puta omogućili da to bude i do 10 minuta. Hajde da svi onda uvažimo i damo doprinos efikasnosti u radu.

Zahvaljujem, 30 sekundi i molim vas da ne dajete povoda za dalje reakcije.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (02.12.20 15:25:21)

Da podsjetim, uvaženi predsjedavajući, da sve ono što je pisao uvaženi Meša Selimović, da se pominju bošnjačka imena, da se pominje bošnjačka kultura i da svi ovi koje sam pomenuo stvarajući u stvari pričaju o duši prije svega bošnjačkog naroda. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:25:39)

Ivan Brajović.

IVAN BRAJOVIĆ (02.12.20 15:25:44)

Poštovani predsjedniče, kolege poslanice i poslanici, gospodine Krivokapiću, uvaženi građani i građanke Crne Gore,

Prije svega moram konstatovati da je, koliko mi se čini, ovo najduže očekivano formiranje vlade u tri decenije višestranačkog sistema u Crnoj Gori. Ovakva situacija kakvu karakteriše zdravstvena kriza, ekonomska kriza, nalagala je da se izvršna vlast formira što prije. Naravno, mnogo razloga ima koje smo čuli ovih dana ili prethodnih mjeseci pa i na početku današnje rasprave o tome nesaglasju, o različitim viđenjima čak između onih koji su se nalazili na prvom i drugom mjestu jedne liste govori zašto do toga ranije nije došlo. Ali u redu, vjerovatno će se na

ovoj skupštini koja danas počinje izabrati vladu.

Ono što želim odmah da kažem je da će Socijaldemokrate Crne Gore biti konstruktivna opozicija. To sam pomenuo na konstitutivnoj sjednici Parlamenta 23. septembra. Konstruktivna u onom pravom smislu, oštro ćemo napadati sve vaše predloge sa kojima se ne budemo slagali, ali ćemo naravno i prihvatiti ono što smatramo da je značajno i da je važno po Crnu Goru. Ono što je najznačajnije, bićemo inicijativni i predlagaćemo ovom parlamentu i vladi da donosi neka nova akta, neke nove zakone da bi svi zajedno unaprijedili bolji život naših građana. Mislim da smo mi to ubjedljivo pokazali do sada. Nisam odugovlačio sa sazivanjem konstitutivne sjednice. Predsjednik države nije odugovlačio sa davanjem mandata vama. Omogućili smo, sve kolege iz opozicije, da se održi konstitutivna sjednica, da se izabere Administrativni odbor, omogućili smo usvajanje izmjena Poslovnika Skupštine i to će konačno omogućiti da stvarno izaberete vladu ako budete imali vašeg 41 poslanika za to. Mislim da smo time pokazali kako se treba ponašati kao opozicija u jednom parlamentu do koga svi držimo.

Poštovane kolege iz sadašnje vlasti, u prošlom sazivu vi se niste ponašali tako, uopšte se niste tako ponašali. Nijeste nam davali podršku niti vjetar u jedra i nije to uvijek očekivati od opozicije, ali jeste oko onih stvari koje su sudbonosno važne za državu. Ne, vi ste nas sve to vrijeme opstruirali, prvo totalnim bojkotom Parlamenta, pa onda neki su čak u totalnom bojkotu ostali do kraja čitavog mandata, a onda neglasanjem za na primjer set izbornih zakona i neglasanjem za određene funkcije u tužilaštvu ili sudstvu. Znači, potpuno smo se drugačije ponašali. Ponosan sam na ponašanje Socijaldemokrata, a mislim i na ponašanje svih opozicionih poslanika u ovom parlamentu u ovih par sjednica iako svi znamo da je ovo prva ozbiljnija sjednica Parlamenta. E, sad ako je to tako ipak ću voditi računa da vrlo kratko malo prokomentarišem neke stvari koje su se čule u ekspozeu, jer znate kako kažu - papir sve trpi, pa nešto može da se lijepo napiše, a da njegova primjena i ono što se čuje ne bude tako.

Prva stvar o kojoj se već nešto čulo je prva demokratska vlada u istoriji. Da li to znači da one ranije vlade pa i neke koje su vas birale na određene funkcije su bile nedemokratske? Da li to znači da su neke ranije vlade u čijim sastavima su bili potpredsjednici vlade ili ministri koji su uvaženi i vaši članovi, poslanici, osnivači nekih od vaših partija da su to bile nedemokratske vlade? Čini mi se da nijednog slučaja nije bilo da je neko od njih podnio ostavku ne želeći da bude u jednoj nedemokratskoj vladi, izdržali te svoje mandate do kraja. To je prva stvar.

Druga stvar, u ekspozeu se govori - nema više prevare birača. Nema više prevare birača, ali kakav je početak vašeg funkcionisanja? Kao što znamo, svi dobro računamo i znamo da je dvije trećine glasova koje je dobila sadašnja vlast, koalicije koje čine sadašnju vlast, bili su glasovi koji su prilično iskreno se zalagali za to da Crna Gora izađe iz NATO-a, da Crna Gora promijeni simbole, da Crna Gora poništi priznanje Kosova itd. Vi ste odmah poslije izbora sporazumom definisali da to nećete raditi. Inače je taj sporazum specifičan što ste mnogo više puta rekli što nećete raditi na njemu, nego što ćete raditi. Nijeste to rekli zato što to ne želite da uradite, nego što ne smijete i što ne možete, nemate većinu za takve promjene. Čak ako dobro analiziramo glasove koje smo svi zajedno dobili ovdje u ovom parlamentu, onda bi mogli reći da je to blizu onog referendumskog rezultata, za one procrnogorske partije i za ove druge partije. Kad se pogleda ovdje u Parlamentu onda bi to mogalo da bude samo po tim glasovima 45 prema 36, ogromna razlika, a ovo je sad jedna tijesna većina 41 prema 40.

Treća stvar, tačno je, papir sve trpi. Evo da pročitam nešto iz vašeg ekspozea: "Ne možemo se vaspitavati na etiketiranju, klevetama podmetanjima, omalovažavanjima, dezinformacijama, kompromitacijama, lažnim interpretiranjima, nedovoljnom istraživanju, nepristojnom vokabularu, niti se baviti izokretanjem činjenica, zaobilaženjem podataka, nepotrebnim sukobljavanjem, manipulisanjem i opstrukcijama". Potpuno se slažem sa svakom riječju ovdje zapisanom, samo sve što čujemo i čemu svjedočimo i ovih dana i par posljednjih mjeseci ne odgovara ovome što je napisano.

E sad, ako je to tako, dolazimo do pitanja što smo mi ovako svi i što građani Crne Gore danas uznemireno očekuju ovu raspravu. Jer, pazite, vlada koju biramo vodi vanjsku i unutrašnju politiku i to je tačno. Zato ja mogu građankama i građanima Crne Gore da jasno kažem moj politički stav da svako ko glasa za ovu vladu jasno udara u temeljne vrijednosti samosvjesne, suverene Crne Gore, a to su vrijednosti građanske, multietničke, multivjerske, sekularne i antifašističke Crne Gore. Zašto, evo pitanje: Da li je ovo vlada građanske Crne Gore ako budući premijer kaže da je Crna Gora srpska država i o Crnogorcima govori u kontekstu Srbijanaca i Hercegovaca, što nedvosmisleno pokazuje njegov odnos prema crnogorskoj naciji, a buduća ministarka obrazovanja prosvjete, nauke i sporta, Crnogorce, kojih je prema posljednjem popisu inače 45% od ukupnog broja stanovnika, naziva novocrnogorcima, montenegrinima, dukljanima, koji su pristali da budu dio etničkog inženjeringa.

Da li je ovo vlada multietničke i multivjerske Crne Gore kada je dominantno tvore oni koji veličaju ideologiju onih za koje su Albanci Šiptari, Muslimani lažni ljudi lažne vjere, Crna Gora fildžan država, a što pričaju o Crnogorcima mučno mi je i da ponovim? Da li je multietnička i multivjerska vlada u kojoj prvi put poslije 1998. nema ministra iz reda predstavnika manjinskih naroda? Naknadno je uvršten potpredsjednik vlade u kojoj su svi ministri iz reda pravoslavnog naroda, a podsjećamo vas da 28% u Crnoj Gori nijesu pravoslavci, u kojoj budući potpredsjednik pozdravlja pobjedu novog gradonačelnika Banja Luke, koji negira genocid u Srbrenici i smatra da Karadžić i Mladić nijesu ratni zločinci?

Da li je sekularna Crna Gora ona u kojoj se vlada dogovara u manastirima, u kojoj budući premijer slaveći pobjedu kaže da prvo treba da svjedočimo vjeru pa sve drugo, u kojoj sveštenici jedne vjerske zajednice kade prostorije zgrade opštine, u kojoj se kaže da izbore nijesu dobile političke partije nego Sveti Vasilije Ostroški, u kojoj se dominantno vlada sastavlja po principu privrženosti jednoj vjerskoj zajednici?

Da li je antifašistička, poštovane građanke i građani Crne Gore, ona Crna Gora u kojoj se izjavljuje da više ne treba slaviti 9.maj Dan borbe protiv fašizma, u kojoj budući premijer kaže o himni Crne Gore da je nelogično da jedan fašista napiše himnu, ističe da četnike i partizane treba ostaviti istoričarima iako je istorija odavno jasno napravila civilizacijsku razliku između ta dva pojma, odnosno, jedan definisala kao zlo, a drugi kao dobro, u kojoj je budući premijer sa Nikolom Kavajom u četničkom muzeju Čiče Pavićevića gdje se govori o velikosrpskoj politici?

Ja neću ponavljati ono što govore čelnici koalicije koju ste predvodili i tu ću stati. Da li je ovo vlada većinske Crne Gore, poštovane kolege, i da li je ovo pomiriteljska, prograđanska, procrnogorska, proevropska, prozapadna vlada kako su građanima odmah nakon izbora obećali nosioci lista? Ne, poštovani građani, ova vlada, bar po ovom što čujemo, bar po nastupima u posljednje vrijeme, to nije.

Sad, pošto vrijeme polako izmiče, želim samo da kažem još nekoliko stvari.

Jasno je iz svega ovoga da Socijaldemokrate neće glasati za ovu vladu i ja iskreno vjerujem da nijedan od 40 opozicionih poslanika neće glasati za ovu vladu, a vi kolege iz vlasti, znajte da ako glasate za ovu vladu, udarate u temelje ovih vrijednosti Crne Gore o kojima sam pričao. Znam, na žalost, da jedan broj vaših glasača to od vas i očekuje. Ali, ima dosta onih glasača koji su vas glasali da bi sankcionisali vlast, a ne da bi rušili državu.

Zato na kraju, poštovane građanke i građani Crne Gore, ja pozivam sve opozicione političke partije da zaboravimo na međustranačka prepucavanja, nadgornjavanja, razmirice i da stvorimo jedan široki savez za očuvanje ovih vrijednosti Crne Gore, jer te vrijednosti su zaista suština postojanja Crne Gore. Samo tako možemo jasno pogledati građanima u oči i pozvati ih da nas podrže i pomognu nam na tom zadatku.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:36:57)

Zahvaljujem poslaniku Brajoviću.

Sada riječ ima šef poslaničkog kluba Crno na bijelo poslanik Miloš Konatar. Izvolite, gospodine Konatar.

MILOŠ KONATAR (02.12.20 15:37:11)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvažene kolege poslanici, poštovani mandataru za sastav 42. Vlade, uvaženi građani Crne Gore,

Dozvolite mi na početku da se sa ovoga mjesta još jednom zahvalim svim ljekarima, medicinskim radnicima i svim ljudima koji su uključeni u sistem zdravstva, a koji evo već devet mjeseci vode herojsku borbu sa pandemijom korona virusa u uslovima sa opremljenošću i ličnim primanjima koji nam kao državi ne mogu služiti na čast. Neka nam ova borba svima bude opomena, opomena svakoj budućoj vladi da se prema sistemu zdravstva ne smijemo odnositi loše kao prethodne vlade DPS-a ovih zadnjih 30 godina. Sistem zdravstva mora biti poseban predmet pažnje buduće vlade u cilju povećanja kapaciteta, unapređenje uslova rada i opremljenosti, kao i stručnog usavršavanja i ličnih primanja. Ljekari i zdravstveni radnici Crne Gore, veliko vam hvala, a najveće hvala zaslužujete upravo vi, poštovani građani, koji se svih ovih godina nijeste predavali, upravo ste vi napravili prvi i najvažniji korak 30.avgusta glasali ste za promjene i zato smo mi danas ovdje, zbog vas.

Drugi korak napravili smo 23.septembra, kada smo izabrali novog predsjednika Skupštine i predložili mandataru.

Treći korak pravimo danas, kada ponovo imamo susret sa istorijom, birajući prvu demokratsku vladu u istoriji Crne Gore. Mi danas pokrećemo demokratski točak promjena.

Poštovani građani, poslanici koalicije Crno na bijelo će glasati za izbor nove 42. Vlade Crne Gore, koju je predložio profesor doktor Zdravko Krivokapić i time ćemo ispuniti obavezu i obećanje koje smo vam dali.

Podsjetiću da je još 11. jula ove godine na predstavljanju platforme Crno na bijelo Dritan Abazović saopštio da Crnoj Gori treba ekspertska vlada, vrijeme je za smjenu vlasti. Dakle, poštovani građani, obećali smo ekspertsku vladu i smjenu i razvlašćivanje DPS-a. Danas mi to obećanje ispunjavamo. Kada smo predavali izbornu listu 3. avgusta, Građanski pokret URA, Savez građana CIVIS, Stranka pravde i pomirenja, kao i brojni nezavisni intelektualci zajedno smo poručili da Crna Gora nije privatna država, nego država svih građana u kojoj će se čuvati prirodni resursi i životna sredina, a Crna Gora brendirati kao ekološka država.

Dakle, obećali smo zaustavljanje gradnje malih hidroelektrana, zaustavljanje dalje devastacije prirode i usvajanje krovnog principa razvoja Crne Gore kao ekološke države. Kada govorimo o ekologiji i zaštiti životne sredine, ne mogu a da ne pomenem hrabre građanske aktiviste i ljude koji su se širom Crne Gore, od Pljevalja i Žabljaka pa do Bara i Ulcinja, borili i dan danas se bore za očuvanje prirode i na planini Sinjajevini i u Barama Kraljskim i na rijeci Skrbuši u Kolašinu. Ti i mnogi drugi ljudi, naše kolege iz evropskih Zelenih u Evropskom parlamentu pa i prijatelji iz daleke Australije dali su ključni doprinos da ova vlada dođe u priliku da zajedno sa svim građanima gradi i stvori ekološku državu Crnu Goru. Hvala im na tome.

Posebno apelujem na buduću ministarku odbrane profesoricu Oliveru Injac, da joj jedna od prvih aktivnosti bude posjeta ljudima na planini Sinjajevini i odustajanja od vojnih vježbi na tom području. Takođe, siguran sam da će i mještani Skrbuše i Bara Kraljskih naići na razumijevanje budućih ministara u čijim resorima će biti sektori energetike i ekologije gospodina Mladena Bojanića i profestora Ratka Mitrovića.

Kada je koalicija Crno na bijelo 15.avgusta na Cetinju predstavila koncept ekspertske vlade, bili smo jasni - nema kompromisa sa nacionalnim interesima Crne Gore i nema promjene evroatlantskog puta i promjene spoljnopolitičkih prioriteta naše države. Kao što vam je poznato, poštovani građani, nosioci lista tri pobjedničke koalicije su 31.avgusta i 8.septembra potpisali zajedničku izjavu i sporazum kojim se buduća vlada obavezuje na poštovanje Ustava, državnosti i suverenosti Crne Gore. Takođe, obavezali smo se na poštovanje preuzetih međunarodnih obaveza kao i na posvećenost evropskom putu i punopravnom članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji. Dakle, država Crna Gora nije ugrožena i nastaviće svoj evropski put, kao što smo vam iz koalicije Crno na bijelo i garantovali.

Poštovani građani, čuli ste ekspozu mandataru za sastav nove 42. Vlade Crne Gore, čuli ste šta su ciljevi i kako će nova vlada raditi, čuli ste ko su novi ljudi u vladi i sad kad ste sve to čuli možete da vidite kako su vas neki ljudi godinama plašili i obmanjivali. Od izbora 30.avgusta prošlo

je tri mjeseca, i dalje sunce izlazi na istoku, zalazi na zapadu, i dalje se smenjuju godišnja doba, ali bestidno su vas slagali kada su govorili da će Crna Gora nestati ako oni ne budu na vlasti. Nije nestala Crna Gora, niti će nestati, obmanjivali su kada su govorili da su samo oni garant evropske Crne Gore. Prve poruke podrške demokratskoj smjeni vlasti upravo su stigle od naših međunarodnih partnera. Išli su toliko daleko da su čak govorili da će se u Crnoj Gori vratiti dinar kao sredstvo plaćanja, a da će Crna Gora nekim vremeplovom se vratiti u prošlost. Sve to je trebalo da se desi samo ako se usudite da ih smijenite na izborima. Vi ste ih smijenili i nije nestala Crna Gora i neće nestati, postoji i postojaće. Ima li ikog danas posle svih godina obmana, plašenja ko može vjerovati ovim pričama, ima li ikog danas u Crnoj Gori ko može vjerovati da će se vratiti dinar?

Poštovani građani, koalicija Crno na bijelo vam je obećala smjenu loše, neodgovorne i bahate vlasti oličene u DPS-u i njihovim, kako ih oni nazivaju, tradicionalnim partnerima. Stvaranje uslova za beskompromisnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, jačanje institucija i vladavine prava kao i suštinske reforme u sistemima ekonomije, obrazovanja i zdravstva, zaštite životne sredine i razvoj Crne Gore kao ekološke države, nastavak evropskog puta do članstva Crne Gore u Evropskoj uniji uz poštovanje svih međunarodnih obaveza i očuvanje Crne Gore kao građanske, nezavisne i suverene države.

Danas, poslanici koalicije Crno na bijelo stoje pred javnošću Crne Gore čistog srca i mirne savjesti glasajući za novu demokratsku vladu, mi ispunjavamo obavezu i datu riječ vama, poštovani građani. Da li je nova demokratska vlada mogla biti bolja, da li se mogao drugačije i bolje formulisati i sprovesti proces konstituisanja vlade? Ja kažem da jeste, ali isto tako kažem da je ova ekspertska vlada najbolja moguća u ovom trenutku. Ova ekspertska vlada ima najteži zadatak i preuzima vođenje države u težem trenutku nego ijedna vlada prije nje i zato je ovo posao za sve nas. Ova ekspertska vlada je naš najmanji zajednički imenitelj, sa jasnim ciljevima smjene loše vlasti, sprovođenje neophodnih reformi i stvaranje uslova za bolji i pravedniji život građana Crne Gore.

Ova ekspertska vlada zaslužuje šansu, upravo zato želim da pozovem kolege iz parlamentarne većine da naše nesuglasice ostavimo po strani. Jer danas imamo istorijsku šansu da Crnu Goru istinski učinimo demokratskom i slobodnom. U Crnoj Gori više ne vlada jednoumlje, jer vladu kritikuju i oni koji će glasati za nju. Vrijeme bespogovornog dizanja ruku je prošlost, to je jedna nova vrijednost koju smo osvojili i koju treba da čuvate.

Mi danas nemamo pravo na grešku, jer smo previše griješili u ovih 30 godina. Ja vjerujem da Crna Gora može, a možemo i mi da se konačno okrenemo boljoj budućnosti, a da prošlost ostavimo za nama. Poštovani građani, uvažene kolege, nemojmo se plašiti demokratije i slobode. Vrijeme je da ih udahnemo punim plućima, vrijeme je da uzmemo svoju slobodu i neka nam je sa srećom.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 15:48:31)

Zahvaljujem poslaniku Konataru.

Sada riječ ima šef poslaničkog kluba Socijalističke narodne partije, poslanik Vladimir Joković. Izvolite, gospodine Jokoviću.

Izvinjavam se, korekcija. Šef poslaničkog kluba Socijalističke narodne partije Crne Gore Dragan Ivanović će imati uvodno slovo.

DRAGAN IVANOVIĆ (02.12.20 15:48:59)

Pozdravljam mandatara, kolegice i kolege poslanike i poštovane građane.

U ime Socijalističke narodne partije i njenog kluba, ovdje pred vama, poštovani građani, izjavljujem da ćemo mi podržati ovu vladu, svjesni činjenice da ova vlada dolazi u teškoj situaciji po Crnu Goru u trenutku kad je socijalno - ekonomska kriza došla do velikog izražaja, kada institucije društva ne funkcionišu na onom nivou kako bi trebalo, kako je kriminal i korupcija u

porastu, kako se te institucije društva nijesu obračunale sa jednom i sa drugom pojavom i kako zapravo to nefunkcionisanje nije u suštini pomoglo da se ti osnovni problemi ovoga društva riješe. Zaista se čudim kad pojedine kolege ovdje danas u Skupštini konstatuju da je Crna Gora ugrožena zato što se promijenila vlast i evo konstatujemo da je zapravo došla demokratska vlast i da će demokratska vlada, normalno uz pomoć svih nas, uspjeti da ono što je danas u ekspozeu gospodin mandatar obećao građanima Crne Gore u potpunosti ispuniti. U svakom slučaju ja sa ove pozicije želim da odam veliko priznanje građanima koji su pod velikim pritiskom, i to pritiskom koji je trajao ovoliko godina u Crnoj Gori, uspjeli da toj neodgovornoj bivšoj vlasti kažu NE i glasaju za jednu drugu vlast, da glasaju za tri koalicije različite, ali u jednom potpuno iste tj. da građanima Crne Gore stvore bolje uslove za život, pojačaju ekonomsku i finansijsku situaciju, okrenu se što više ka rješavanju pitanja naših građana. Znam da u ovom trenutku sve to neće biti lako ako nam je finansijska situacija takva kakva jeste i ako Crna Gora u ovom trenutku duguje četiri milijarde. Neki odavde kritikuju da će se Crna Gora moći i morati zaduživati kao da je to sad veliki problem, a šta su oni radili zadnjih godina i ovoliko godina? Svaki problem koji je ispao, samo se zaduživali i dovodili situaciju takvu kakva jeste.

Prema tome, da bi se izašlo iz ovakve teške situacije, vjerovatno i to je jedan od izlaza i ne vidim razlog zašto bi sad to toliko bilo kritikovano, vjerujem i potpuno sam ubijeđen da će ova vlada iznaći mogućnost da preko Međunarodnih monetarnog fonda i svih drugih organizacija nađe rješenje i na taj način riješi i jedno krupno i krucijalno pitanje kada je u pitanju Crna Gora, da bi smo završili auto-put, da bismo u poljoprivredi postigli željene ciljeve. Vidimo šta nam je pandemija napravila i šta zapravo pravi i koliko će zapravo trajati na prostoru ne samo Crne Gore nego čitavog svijeta i da će sigurno osnovno pitanje svake države biti ishrana stanovništva. Prema tome, poljoprivreda vjerovatno će doći potpuno do izražaja i to je ono što Crna Gora u ovom trenutku mora i treba da rješava pod hitno. Znam da su za to potrebna velika sredstva, ali potencijali postoje i šansa postoji da bi se sve to moglo u potpunosti realizovati.

Slušajući ekspoze, ja sam jedan od onih koji slobodno može reći ovdje pred ovim skupom i pred svim građanima Crne Gore da je očekivao da u ovom trenutku Crnoj Gori ne da je potrebno 12 ministarstava, nego sam mislio i više od 18, barem jedno ili dva. Cijeneći situaciju u kojoj se Crna Gora nalazi, mislio sam da bi na taj način se postigao efekat, efikasnost u radu ministarstava koja bi se fokusirala na pojedine oblasti i maksimalno se posvetila da bi se ta pitanja rješavala efikasno i brzo u interesu građana. Međutim, evo mandatar objašnjava, a ja sam ga dobro shvatio da će direktoratima i pojedinim upravama nadoknadit nedostatak pojedinih ministarstava i ja očekujem da će to biti dovoljno i dobro rješenje, a evo vrijeme će pokazati da vidimo ko je zapravo bio u pravu.

Sigurno da ovo vrijeme koje kritikujemo, koje je proteklo od 30. avgusta do danas, pa mogu da priznam možda smo svi pomalo krivi zašto nijesmo bili efikasniji. Ako hoćemo iskreno da kažemo, kriva je i pozicija i opozicija. Vjerovatno će kolege iz opozicije sada da kažu - a kako mi. Pa evo kako. Spor an 24., pa spor an 25., pa neki 26., pa prvi itd. Koliko bi onda bilo spornih datuma u Crnoj Gori i zbog kojih navodno ne bi mogli i ne bi trebali da radimo.

Isto tako ne mogu da se pomirim sa činjenicama i sa nečijom diskusijom i pričom koji kažu ugrožena je Crna Gora. Ne znam od koga, da li od nas nekih koji smo ovdje rođeni, kojima su tu rođeni i prađedovi i dalje od toga i čiji su i đedovi i očevi učestvovali u antifašističkoj borbi i branili ovu Crnu Goru, a bogami smo i mi neki učestvovali i nešto radili u njoj. Ne znam zašto tolika zabrinutost ili je to možda samo zabrinutost zato što oni više nijesu vlast pa je zato ugrožena Crna Gora. Dajte nam vrijeme, sačekajte da vidite da li zapravo mi zaslužujemo, a mislim da su građani rekli svoje i da oni vjeruju u to i da imaju strpljenja da sačekaju i da ova vlada i mandatar pokažu svoj kvalitet uz pomoć, ja sam shvatio da jedan dio opozicije je spreman da pomogne sve u interesu građana tj. Crne Gore.

Zalažući se za nešto što je i u programu Socijalističke narodne partije, a to socijalna pravda i borba za pravnu državu, neće biti nimalo lako. Uvriježilo se, ukorijenilo da u Crnoj Gori korupcija je toliko proširena i uzela toliko maha u čitavom društvu da će zaista trebati velika borba za iskorjenjenje i jačanje kada je u pitanju javna uprava. Treba naglasiti zakonitost u radu, transparentnost i javnost rada bez upliva korupcije u rad javne uprave.

Dalje, obračun sa organizovanim kriminalom i korupcijom. Ne znam zašto bivša vlast nije učestvovala tj. nije se obračunavala sa organizovanim kriminalom i korupcijom, ona definicija

organizovanog kriminala je posve tačna kad pogledamo u suštini naše društvo i našu bivšu vlast. Sprega vlasti i kriminala je organizovani kriminal. Zato ga oni zapravo nijesu iskorijenili i nijesu se zapravo ni obračunali s njim. Imamo kriminalne grupe, čitava Evropa priča o njima, na malom prostoru. Zašto? Pa javna je tajna u Crnoj Gori da sa jednom od tih kriminalnih grupa saraduje vlast. Slažem se i podržavam iz ekspozee predsjednika Vlade da će se zalagati da Uprava policije bude pripojena Ministarstvu unutrašnjih poslova. Nije ona, gospodine premijeru, ni trebala da ide iz Ministarstva unutrašnjih poslova. To su bili privatni interesi koje današnja opozicija tadašnja vlast je vjerovatno vidjela, ali se nije izjašnjavala niti tome davala značaj, zna se zbog čega. Mislim da bi to trebalo da bude jedan od prvih zadataka nove vlade, da Uprava policije bude u sastavu Ministarstva. Bivši ministar unutrašnjih poslova je često davao sebi za pravo da iznosi neke stavove, da priča o javnom redu i kriminalu i da će se on boriti protiv toga, a on u suštini nije imao nadležnosti jer to nije bilo u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.

Prema tome, zaista mala Crna Gora, ako budemo organizovani i ako budemo adekvatno dali svi svoj doprinos možemo se osloboditi i korupcije i organizovanog kriminala i kriminalnih grupa i dovesti i službu i građane da budu mirni i da budu sačuvani od toga zla XXI vijeka.

Moram, izvinjavam se samo, borba protiv širenja droge koja je zahvatila Crnu Goru i to poprilično, o tome malo ko priča. Imamo konstataciju pojedinih međunarodnih faktora koji kažu da jedna velika i važna ruta od zapada prema istoku ide preko Crne Gore. Zna se šta oni kažu? Jedan veliki dio, jedna velika količina droge na tom putu ostaje u Crnoj Gori. Ko tu drogu koristi? Koriste naša djeca. Mislim da ovdje ima i ljekara i ljudi koji znaju i koji prate to, povećala se granica starosti uživalaca droge. Nekada je bilo to nemoguće preko 20 godina, sad ta granica ide i preko 40 i ne samo što se povećala nego se i smanjila, tj. djeca čak i u osnovnim školama, a bila je naka anketa koja je pokazala da je svaki peti učenik srednje škole uživao drogu. Ponavljam, da ne dužim, jer sam prekoračio, klub Socijalističke narodne partije sprovodeći odluku Glavnog odbora, a dobili smo ovlašćenje od njih, podržaće ovu vladu. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:00:53)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću.

Šef poslaničkog kluba Pokreta za promjene gospodin Radulović me informisao da će se jedan dio poslanika Pokreta za promjene u kasnijem toku rasprave odreći značajnog dijela vremena koje im je na raspolaganju, a da će u ime njihovog kluba uvodničar biti poslanik Medojević, pa ćemo biti fleksibilni za nekoliko minuta.

Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (02.12.20 16:01:42)

Poštovani građani Crne Gore, kao što vidite ja nisam slučajno na početku ovog zasijedanja intervenisao i tražio da mandatar dopuni ovaj ekspozee zato što nekoliko ključnih stvari za mene i za Pokret za promjene veoma je važno. Odmah da rasteretim sve ove udbaše i ove botove koji funkcionišu blizu vaše vlasti a koji su mene uzeli na metu svih ovih dana, dakle Pokret za promjene će glasti za ovu vladu, ali se Pokret za promjene ni u čemu ne slaže ni sa programom, ni sa ekspozoom, ni sa načinom kako je formirana vlada, ni sa kadrovskim rješenjima, ni sa činjenicom da ova vlada, sada otvoreno kažem, građani, vi možete ovo da uzmete kako god hoćete, Nebojša Medojević nije nov na političkoj sceni, 30 godina pričam ono za šta mislim da je u najboljem interesu mojih građana i moga naroda. Dakle nije bilo lako 1991.godine reći da ljudi dezertiraju iz jedinica JNA zato što to nije naš rat, tada je bilo 40 hiljada naoružanih rezervista koji su dolazili sa naoružanjem, sa noževima, prijetili. To što ćete vi ponoviti 50 puta to što su vam iz Udbe, iz jedne parapolitičke nevladine organizacije koja je formirala ovu vladu ponavljali na mrežama, odmah da vas informišem, to za mene ne znači ništa. Bošnjaci iz Pljevalja znaju 1992. godine kad je DPS-ov četnički major Dačević bio u Pljevljima da sam ja došao da branim pljevaljske muslimane. Tako isto 1994. kada je bila akcija "Lim" i 2006. kada je bila akcija "Orlov let". Dakle, Nebojši Medojeviću nikad nije manjkalo hrabrosti niti sam se krio da kažem neke

neprijatne istine protiv kojeg je većina moga naroda.

Poštovani građani Crne Gore, ovo je istorijski trenutak. Posle 75 godina vladavine totalitarnih poredaka, totalitarnog sistema Komunističke partije koja je posle prerasla u komunističko mafijašku sektu, voljom građana, mirnim putem, bez kapi krvi što je apsolutna rijetkost i vjerovatno sticaj okolnosti, ali otvaraju se pitanja da je možda i dogovor, o tome ću u toku moje diskusije da nešto kažem, došlo je do činjenice da je ta totalitarna politička organizacija koja nikad nije sišla sa vlasti od 1945.godine pala na izborima. Ono što je važno, građani, da znate, zašto se ja ovoliko bunim, zašto ja ovoliko kritikujem mandataru, zašto kritikujem način formiranja vlade. Samo ova Vlada, gospodine mandataru, u istoriji ima mogućnost i šansu da demontira totalitarni poredak Mila Đukanovića, samo ova vlada. Sledeća vlada, ako vi padnete, ja nemam pravo da kažem da ste vi diktator, vi možda niste stručni ili niste iskusni ili radite pod uticajem ove ili one interesne grupacije vladara iz sjenke, ali ja ne mogu kad vi padnete reći gospodin Krivokapić je bio diktator kad sam ja glasao za njegovu vladu. Sad je trenutak, gospodine Krivokapiću, da se odredite prema ovom totalitarnom poretku, da kažete Milo je lopov, Ovdje sjede ljudi koji su to milion puta rekli. Znači, on nije uvaženi predsjednik, on je za nas iz Demokratskog fronta lopov. Nemojte se ljutiti, ali to je već prva razlika i to vrlo bitna. Dobro, možete da mi date kaznu.

Ovo nije polemika sa vama, sa vama smo polemisali evo dovoljno vremena, nego odnos prema ovoj vladi, da li je ovo vlada kontinuiteta totalitarnog poretka ili diskontinuiteta. Mnogo toga ja i mandatar se nismo slagali zato što je vrlo teško komunicirati sa mandatarom zbog roka trajanja neke njegove pozicije koja ne traje dugo. Međutim, ono oko čega smo se vrlo jasno razumjeli to je da gospodin mandatar ne želi zamjenu kako je rekao, tj. smjenu režima, nego promjenu. To je vrlo važno. Građani vrlo često mene pitaju šta je mandatar mislio kad je rekao da ne želi zamjenu. To je vrlo precizna naučna verifikacija jednog tipa tranzicije. Znači, smjena ili zamjena, to za šta se zalaže Demokratski front jeste da se totalitarni režim demontira, da se suspenduju svi oni zakoni po kojima je taj režim kršio ljudska prava. Ne možete vi, gospodine mandataru, jedan totalitarni režim koji je ogrezao u mafiji i kriminalu mijenjati po Milovim zakonima, vi morate te zakone da suspendujete, morate da uvedete vanredno stanje najmanje šest mjeseci. Ne sve zakone da suspendujete, nego samo one koji sprečavaju da se demontira režim Mila Đukanovića, jer ako ćete po njegovim zakonima doći ćete do Strazbura. On je sve radio da njegov režim i njegova korupcija bude legalna, što ne znači da je legitimna. DF se zalaže za uvođenje vanrednog, Pokret za promjene, da ne kažem sada DF, za taj momenat vanrednosti, znači zamjene. Gospodine Krivokapiću, mi se zalažemo za smjenu režima, za hapšenje svih odgovornih kriminalaca, za uzimanje pasoša, zamrzavanje imovine u zemlji i inostranstvu svih funkcionera DPS-a ovih 30 godina. Zalažemo se da se zabrani Demokratska partija socijalista zato što je na organizovani način godinama sistematski kršila masovno ljudska prava, zloupotrebljavala vlast, kupovala glasove, vršila ucjene, pritiske, zloupotrebljavala službe, koristila novac mafije, organizovala šverc cigareta i šverc droge i tim parama kupovala izborne pobjede. Znači, ovo je sada, građani Crne Gore, krajnje dobronamjerno. Ja ovo ne govorim samo kao političar, gospodine mandataru, ja se 30 godina bavim ovim, ja imam profesionalne i naučne reference iz ove oblasti koje vi nemate, na žalost. Kada ovo govorim, govoim kao profesionalac, da se tranzicija ovakvih sistema ne može raditi promjenom. Znači, gospodin mandatar se zalaže za kozmetičke promjene, zato stalno nastavak politike, nastavak politike, nastavak politike i zato je DF smetao ovoj vladi. To je važno da kažem. DF je smetao ovoj vladi iz dva razloga. kolege Nova i ... se zalažu za integralistički srpsku politiku i za jedinstvo Spske pravoslavne crkve i tu ću staviti tačku. Oni znaju vrlo bratski da sam ih upozoravao da se neke stvari dešavaju koje će ugroziti njihove ciljeve i zato je prvi sporazum u koji mi nismo bili uopšte upoznati bio da se ponište ključne ideološke pretpostavke najvećeg dijela Demokratskog fronta. Ja smetam i Pokret za promjene zbog radikalnog stava prema reformama.

Građani, vanredno stanje, hapšenje, otvaranje dosijea DB-a, objavljivanje imena špijuna koji su saradivali sa režimom po liniji operativnog rada unutrašnjeg neprijatelja, znači ne svih. Preko 23 hiljade informatora postoji, gospodine mandataru, koji su radili za DPS, istovremeno i za DPS i za službu, 23 hiljade. To ne možete denuncirati polako, to je čitava jedna mreža. Dakle, mi se zalažemo za takav jedan pristup. Rasformiranje ANB-a, ključni kadrovi ANB-a su na platnom spisku oba klana i još nekoliko klanova. Šta mislite odakle ovim klanovima informacije ko je u Atini,

to je u Ukrajini, ko im daje? Ključni kadrovi Agencije za nacionanu bezbjednost, ne operativci, nego ključni kadrovi, jer operativci daju jedan dio podataka. Samo, kolega Abazoviću, načelnici koji su na kolegijumu dobijaju sumirane podatke i oni ih za novac prodaju konkurentskim klanovima. Prema tome, ta agencija se ne može promjenom promijeniti, ona mora biti rasformirana pred kamerama, ti ljudi moraju da se pokažu, ko su ti vladari ljudskih sudbina koji 75 godina maltretiraju ovaj narod koji su napravili od junačkih Crnogoraca kukavice, jer samo u Crnoj Gori postoje dva mita "čuti jer te može pojesti mrak" i drugi " i zidovi imaju uši". Znači, taj se sistem ne može promjenama promijeniti, nego radikalno. On se mora rasformirati. Drugi punktovi DPS kriminala - SAJ posebna jedinica policije, specijalno političko odjeljenje, to se mora rasformirati, ljudi, tu nema promjena. Promijenićemo jednog čovjeka, stavićemo policiju u ministarstvo. To nije to, to je promjena. Kada uzmete pasoše svim državnim funkcionerima koji su vršili funkciju u državi 30 godina, stavite nanogice, pokrenete istražne postupke za one za koje postoje osnovi sumnje da su zloupotrijebili i da ne mogu da objasne svoje enormno bogatstvo, kada pokrenete, procesuirate krivična djela protiv Đukanovića. Stav ove vlade je da nije prioritet procesuirati Đukanovića jer je on napravio nezavisnu Crnu Goru i to bi izazvalo dodatne podjele u Crnoj Gori. Pa naravno da bi bilo podjele. Đukanović i njegova porodica bili bi protiv, bili bi vrlo ljuti, a mi ostali i narod koji je glasao... Ja vam govorim sad u ime glasača DF-a, ovaj mandatar nema toliku obavezu prema glasačima DF-a, on ima obavezu prema jednoj političkoj organizaciji, jednom medijskom koncernu i prema jednoj nevladinoj organizaciji čiji je bio predsjednik, to je Ne damo Crnu Goru. Prema tome, ja imam obavezu prema mojim biračima, oni su meni svetinja i ovo što sad pričam su naša obećanja našim biračima, gospodine mandataru. To su nama svetinje, demokratija tako funkcioniše. Mi nešto obećamo, građani nas glasaju i provjeravaju u vladi da li mi uspunjavamo naše obaveze. Sad ne možemo, niste demokratska vlada, jer u njoj ne učestvuju ljudi koje su građani birali. Iza vas stoje vladari iz sjenke, interesne strukture koje nemaju nikakvu političku odgovornost. Ministri su izabrani od vaše strane i odgovaraju vama, ali će je veza sa biračima, gdje je veza, gdje politička odgovornost, gdje politički autoritet, gdje politički legitimitet? Nema.

Dakle, što se tiče borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, ja sam sa šefom operacija DEA-e, gospodine Krivokapiću, imao priliku da razgovaram i kaže mi - gospodine Medojeviću, pripazite se, crnogorski narkokarteli su najveći narkokarteli u Evropi i imaju direktnu vezu sa najmoćnijim narkokartelima Sinaloa, Zetas i ostali ako vas interesuju, koji nedeljno ubacuju u Evropu po 15 do 20 tona kokaina. Znači, tu sa mafijom koja je toliko duboko prodrla u sve strukture bezbjednosnih službi, u tužilaštvo, u pravosuđe, nema promjena nego mora, mandataru, da bude smjena, zamjena, radikalno, ne zbog naše lične mržnje nego zbog ovog naroda. Ako želimo uređenu pravnu državu, demokratsku državu, moramo se obračunati s njima. Ne možemo se dogovarati s njima. Mi se zalažemo za obračun s njima, odmah da vam kažem. Mi smo ovdje DF patriote, znači stručnjaci, političari dokazani. Vi ste rekli da mi remetimo rejting vaše stranke. Zna li šta su vaši ministri u odnosu na ove ljude ovdje? Tu su dokazane patriote, profesionalci, političari, toliko bitaka izvojevali, hapšeni. Niste našli za shodno da u svom ekspozu pomenete hapšenje poslanika, nego novinara, a poslanici kao ništa. Nije važno, to je sad vaš odnos prema nama, mi znamo da je vaša politička pozicija da zaštitite DPS, a da napravite političku štetu DF-u. To je legitimno, samo nije legitimno što niste izašli na izbore sami i osvojili određene glasove i onda bi mi imali realnu političku konotaciju. Ovako, vi ste osvojili glasove na našoj listi, a u vašoj vladi ima više članova DPS-a nego DF-a. To nije normalno. Građani, vi posebno braćo Srbi, ako mislite da je u redu da u ovoj vladi sad ima više članova mini štabova DPS-a nego članova... Sve ljudi iz opozicije protiv kojih smo se mi borili sve ovo vrijeme, da ne idem redom, nisu bitni. Eleonora Ruzvelt, kažu najuticajnija prva dama Sjedinjenih Američkih Država, žena Frenklina Ruzvelta koji je četiri puta bio biran za predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, smatraju da je ona bila intelektualni begraund njemu, rekla je - veliki umovi raspravljaju o velikim idejama, osrednji umovi o događajima, a mali umovi o ljudima. U DF-u mi razmišljamo o velikim idejama. Vi ste mandatar jedne istorijske šanse koju ja vidim da vi nećete iskoristiti i zbog toga vas ja kritikujem. Znači, vi ste rekli da niste za smjene, niste za radikalne reforme, nego ste za promjene. Zato vam je vlada takva, zato nemate nikakav element diskontinuiteta, jer da vi imate elemente diskontinuiteta ovdje bi nas čuvala policija, specijalne jedinice. To bi bila promjena, a ne - uvaženi gospodine Đukanoviću, uvaženi gospodine predsjedniče. On za nas nije

uvaženi, gospodine Krivokapiću, nego je glavni krivac zbog čega je Crna Gora došla u ovu situaciju o kojoj niste ništa rekli u ekspozeu.

Dakle, vlada nije demokratska zato što nije izabrana od strane ljudi koje su građani birali. Vlada je vrlo autokratska zato što svu moć ima mandatar po Ustavu, a nema nikakvu političku odgovornost prema biračima. Vi se ih izabrali, oni odgovaraju vama, ne odgovaraju nama, ne odgovaraju nikom, osim kolega iz URE koji, kažem, imaju neki legitimitet. Vlada nije reformska, gospodine Krivokapiću, zato što reformska vlada bi uradila ovo što vam ja sad kažem. Ovo nije Vlada diskontinuiteta, jer ja sam pratio to profesionalno, vi ste prvi mandatar koji je došao jednom diktatoru i rekao - uvaženi gospodine predsjedniče i diktatore. To se ne govori. Nas je čovjek hapsio, progonio, vas nije, mi kao i svi disidenti imamo prema njemu stav koji je civilizacijski, naravno predsjednik je države i nećemo sad maltretirati čovjeka ovdje, ali da znate da je to naš politički stav.

Što se tiče ekonomije, ja ću koristiti vrijeme kluba, izvinjavam se, dakle i tu je potreban radikalan zaokret, nema nastavka. Ne znam da li znate, vama je pad PDV-a 30%. Kažete nemate podatke, ja ih imam. Imate pravo po članu 50 Poslovnika, tražite od ministarstva da dobijete podatke, ja imam podatke. Trgovina vam je pala 20%, građevina 12%, uvoz vam je pao 20%, a vi znate da je uvoz glavni ekonomski agregat na kojem mjerite sve ostalo. PDV- vam pada 30%, znači vi imate zemlju koja ulazi u zonu bankrota javnih finansija. Niste se izjasnili da li ćete prihvatiti sporazum sa MMF-om, da li ćete smanjiti plate, penzije, da li ćete povećati porez. Recimo naš program je da se vrate nadoknade majkama. Mi ćemo kada bude budžet tražiti da se vrate nadoknade majkama. Zašto? Zato što smo to obećali biračima. Mi ćemo tražiti da se poveća minimalna zarada, zato što je naš politički program. Tražićemo da se nadoknade. Gospodine Krivokapiću, riječ niste rekli o dramatičnoj situaciji u kojoj se nalaze određene privredne grane zbog efekata prethodne vlade u pandemiji. Taksisti, ugostitelji, igraonice, teretane, ljudi su na ivici bankrota. Došli su mi taksisti i rekli da 16 sati radi dnevno ima 15 eura pazara, plaća stan, to je siromaštvo. Da ne govorim o tome da se niste izjasnili po nama u ključnoj stvari, dakle da li ćete zamrznuti imovinu kriminalnih klanova, kakav je vaš stav o činjenici da švercerska firma prljavim novcem pravi školu, za mene je dno na koje je Crna Gora pala. Švercerska firma, paravan firma AMB-a Bemaks parama od cigareta i droge donira školu. Ja bih odmah nacionalizovao imovinu te firme, privatnu imovinu tih švercera i to bi bila državna firma, molim lijepo. To ćete znati kad otvorite dosijee, a pošto vi nemate otvaranje dosijea u vašem ekspozeu, znači pojela maca, ko je jamio, jamio, mi idemo, nastavljamo.

Građani Crne Gore, samo da znate, možete se vi ljutiti na mene koliko god hoćete, ovo govorim zbog vašeg interesa. Ako ne bude diskontinuiteta i demontaže ovoga totalitarnog režima, nema slobode i demokratije. Ako nema slobode i demokratije, nema pravne države, ako nema pravne države nema tržišta i nema ekonomskog prosperiteta. Tržište i demokratija neće doći sami tako što ćete vi nešto da krećite pa će se pojaviti. To moramo da radimo svi zajedno konkretnim mjerama i akcijama kojih nema u vašem ekspozeu, gospodine. Nemate ni rokove, nama ste rekli prelazna vlada a niste stavili nikakve rokove. Na sastanku s nama rekli ste, ali to je važno za taj petak, prelazna vlada, međutim nema nikakvih rokova. Mi želimo da znamo šta građanima mi možemo da prenesemo, gospodine Krivokapiću. Vjerujte da sam ja u odnosu na to kako sam polemisa sa gospodinom Gvozdenovićem koji sam čuo da će da bude sad gradonačelnik Bara, recimo, vi nemate nikakav... (Prekid)

Poštovani građani, dakle završiću s tim. Hvala predsjedniče, naš klub neće iskoristiti svo vrijeme. Dakle, ideja Demokratskog fronta je velika ideja. U ovom trenutku mi ne možemo to da sprovedemo zato što nam niko nije dao. Spriječeni smo da sprovedemo ove ideje koje su sve u interesu građana, ali ostaće velika ideja. Koja je to velika ideja? Pomirenje Crnogoraca i Srba u Crnoj Gori i to ne na način da u Vladi bude mnogo Srba, a da će srpstvo biti zabranjeno, ali to braćo Srbi, ćete da vidite vrlo brzo. Znači, ima Srba ali sa srpstvom smo raskrstili zato što postoje ideološke brane, ideološke klapne koje će da zaustavljaju ambasade, mediji, vidjećete, uglavnom, da ne budem neko ko previše priča neke stvari, ali vidjećete. Dakle, velika ideja reformi, demokratije, diskontinuiteta, pravde i to smo trebali da sprovedemo kroz ovu vladu. Ne bori se Nebojša Medojević i Pokret za promjene za vladu zbog funkcija. Ja sam, poštovani građani, mogao mnogo ranije da budem u vladi, to znaju ljudi, i 1998. i 2000. i neke, ja sam se borio za ideju. Ova ideja Demokratskog fronta ostaće kao najveća ideja u Crnoj Gori posle, po meni, ideje

Liberalnog saveza - nezavisne Crne Gore i demokratije. Kolege iz DF-a neke se neće složiti, ali ova ideja pomirenja i na osnovama demokratije, tranzicije, diskontinuiteta sa komunizmom, sa totalitarizmom i oštrem borbe, čišćenja zemlje od korupcije i kriminala, to je velika ideja. Građani Crne Gore, samo da znate, stanite, razmislite. Pratićemo rad vlade, ja kao profesionalac sada ovo kažem, koji se bavi ovim 30 godina, nisam optimista, jer uvaženi gospodine, ako nije prioritet hapšenje Đukanovića za koga imate dokaze oko Telekomu i oko prvih milion i po preko ... banke imate imate dokaze. To su čisti dokazi, da ne idemo dalje. Znači, odmah treba da bude uhapšen, a vi kažete da to nije prioritet, jer je on bio za nezavisnu Crnu Goru. E ja se nisam borio za tu nezavisnu Crnu Goru.

Da završim, kolege. Ja se ne slažem sa ovim tezama da Crna Gora nije ugrožena, Crna Gora je ugrožena zbog korupcije, kriminala, bankrota, slabih institucija i zbog nedostatka političke volje ove vlade da se oštro obračuna i razračuna sa onim osnovnim razlozima zbog čega je Crna Gora danas u ovako teškom stanju. Izvinjavam se na prekoračenju i zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:21:31)

Zahvaljujem poslaniku Medojeviću.
U ime kluba poslanika...(prekid)

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (02.12.20 16:21:41)

.. jer smatram da je prekršen član 107 Poslovnika Skupštine Crne Gore u kojem je navedeno da se mjera opomene izriče poslaniku kada upotrebljava uvredljive riječi i izraze. Smatram da ste trebali opomenuti i mog prethodnika s obzirom na to da je iznio kvalifikacije na račun predsjednika države. Predsjednik države je institucija, evo da ne uzimam u obzir da je on predsjednik Demokratske partije socijalista, a znate odlično o kakvim izrazima se radi, prećutali ste to. Mislim da je pogrešna praksa da uvodite u Skupštinu mogućnost da se ovakvi izrazi koriste u javnom prostoru, posebno u Skupštini na račun onih ljudi koji su danas ovdje bili. Ne bih ja posebno imao ništa da kažem i da polemishem sa mojim prethodnikom koji je najviše demantovan od strane samog sebe, koji je jedan od najkotradiktornijih političara a i čini mi se najkonfuzniji s obzirom na to da se nije našao u predlogu sastava ove Vlade.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:22:38)

Zahvaljujem se poslaniku Živkoviću.

Razumio sam da je bila napomena, odnosno podsjećanje na našto što je ranije rečeno u ovom domu, a da se u ovom dijelu radilo o političkim kvalifikacijama. Svakako smatram da treba svi u narednom periodu da dajemo doprinos i da diskusije imaju jedan drugačiji tonalitet i trudiću se, hvala Vam na sugestiji, trudiću se da dam i sam doprinos tome. Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.

Prije nego što dam riječ poslaniku Bogdanoviću, inicijalno smo govorili o tome da bude jedna pauza, ali dominantno su razlozi mojih kolega na kojima im ovom prilikom zahvaljujem bili zbog toga što ja nemam u ovom trenutku zamjenika, odnosno potpredsjednika Skupštine. Međutim, ja mislim da bi trebalo da nastavimo sa radom. Ja sam spreman da nastavim da vodim ovu sjednicu bez pauze, a kolege poslanici imaju zbog ovog rotirajućeg modela mogućnost da ručaju i da se odmire u tom međuperiodu, tako da mislim da je cjelishodnije i efikasnije da nastavimo sa radom, a ja sam potpuno spreman da odgovorim fizički tom zadatku.

Izvolite, poslaniče Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ (02.12.20 16:23:56)

Naravno, ko želi da gleda prenos ima prilike da gleda na raznim televizijama, ali svi znamo da je u 16:30h najgledanija informativna emisija u Crnoj Gori, a makar dva, a možda i tri predstavnika najvećih klubova u ovom parlamentu će da govore u to vrijeme. Razmislite da li je to realno i korektno s obzirom da su drugi imali punu pažnju. Ne govorim zbog toga što ću ja da govorim ili gospodin Bogdanović ili gospodin ne znam ko će da bude Gvozdrenović ili Živković, ali nekako je red da se i mi čujemo ako već predstavljamo toliki broj poslanika.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:24:42)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.

Kada bi se sada rukovodili time imali bismo jednu vrstu problema, jer u 15:30h je bio dnevnik Radio Televizije Crne Gore, mislim da je tada govorio jedan od predstavnika ili šefova poslaničkih klubova iz reda opozicije, ali u tom trenutku je moglo na kanalu Televizije "Vijesti" da se prati prenos Skupštine, tako će i u ovom periodu kada ne bude moglo na toj televiziji pratiti se na Javnom servisu i mislim da građani imaju mogućnost da prate rad Skupštine. Zahvaljujem svakako na intervenciji poslaniku Radunoviću.

Riječ ima šef poslaničkog Kluba koalicije "Mir je naša nacija", Demokrate, Demos - Boris Bogdanović. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (02.12.20 16:25:30)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Gospodine Krivokapiću, dame i gospodo, kolegice i kolege,

Prvi put u ovom crnogorskom domu na sjednici na kojoj se bira nova Vlada Crne Gore govorim i kao predstavnik građana, dakle kao poslanik, ali i kao predstavnik jedne od tri pobjedničke koalicije u Crnoj Gori. Nema veće časti od mogućnosti da mogu iz ovog visokog doma da konstatujem da se prvi put u istoriji na izborima, na miran i demokratski način vrši tranzicija vlasti. Dakle, bez policajaca, bez specijalica, bez suzavaca, onako kako dolikuje čojskoj i viteškoj Crnoj Gori.

Ja ću reći ono što možda mnoge kolege neće, ili možda neće ili ne žele saopštiti, a to je da smo za ovakvu mirnu tranziciju vlasti na izborima zaslužni svi, i parlamentarna većina i parlamentarna opozicija i narod Crne Gore. Dakle, svi zajedno. Zato svi zajedno nikada više ne smijemo da dozvolimo da se Crna Gora predstavlja onakvom kakvom ona nikada nije bila, zemljom u kojoj se lijepe etikete izdajnika i u kojoj je lijepljenje etikete izdajnika uobičajena stvar. To su zaista užasne riječi, to su riječi nedostojne Crne Gore i nedostojne Crnogoraca. Moramo biti svjesni te činjenice da su pred Crnom Gorom teška socioekonomska vremena, a pred Vladom Crne Gore zaista veliki izazovi, ali gospodine Krivokapiću, u jednom će vam biti zaista lako. Ukoliko budete služili Crnoj Gori, ukoliko budete služili narodu Crne Gore nemojte da brinete za rezultate. Naravno, ovo ne smijete doživjeti kao izgovor, jer su se vremena promijenila, više kombinacija nema i više nema izbjegavanja odogovornosti izvršne vlasti pred Skupštinom, odnosno Parlamentom Crne Gore. Od sada će nova Vlada, odnosno 42. Vlada Crne Gore više nego bilo koja druga prije ove vlade biti pod 24 časovnim nadzorom Skupštine Crne Gore. Dakle, bićemo vaša sjenka, vaši kontrolori, ali i vaši iskreni partneri i vaši iskreni politički prijatelji. To je naša obaveza i naša ustavna dužnost.

Niti jedan poslanik više neće biti taster poslanik, a vi budući ministri da znate da nijeste vječiti. Ove pozicije izraz su najviše časti i povjerenja koje vam daje ovaj visoki dom kojem su povjerenje dali građani Crne Gore i utoliko vaš posao nadilazi nepolitičke poslove. Zato je vaša odgovornost veća, kako vaša tako i svih nas zajedno. Prvi među vama ponijeće najveći teret odgovornosti. Pprofesor Krivokapić za koji dan preuzima punu odgovornost za svijetlu dužnost rukovođenja Vladom Crne Gore i u svemu onome što su osnovni postulati čemu se ugrađani Crne Gore dali povjerenje imaćete punu podršku ovoga parlamenta. I za svakog koji se ne bude rukovodio onim što su povjerenje građana Crne Gore i onim što su osnovni postulati kojim su građani Crne Gore dali svoj glas, očekujte od ovog parlamenta opomenu, očekujete korekciju, ali

očekujte i sankciju. Tako se inače radi u savremenom svijetu i savremenim državama. Bilo da je u pitanju vladavina prava, da je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala i korupcije, međuvjerska, međunacionalna tolerancija, evropski put Crne Gore ili evroatlantski put Crne Gore, ovdje ćete u Parlamentu pred predstavnicima naroda i pred narodom Crne Gore raportirati. Dakle, više nikada kriminalnim grupama, više nikada tajkunskim kombinacijama, više nikada ... šemama i više nikada nezasićenim pojedincima u institucijama sistema i van institucija sistema. Dakle, Crna Gora više ne smije biti zemlja u kojoj će vlast raditi za polovinu svog naroda koji su je birali i protiv polovine svog naroda koji je nisu birali. Ova vlast i ova 42. Vlada Crne Gore mora raditi za 100% naroda Crne Gore i ako tako budete radili imaćete puno povjerenje i punu podršku kluba poslanika kojeg ovdje predstavljam, u ime kojeg govorim. Dakle, vrijeme je da politička odmjerenost zamijeni političke podjele, da pokušamo da se izmirimo, da jedni drugima pružimo ruku, poštenu sa poštenima kojih ima na svim stranama, i istorijskim i političkim, i to je misija ovog političkog subjekta, da povratimo Crnu Goru ovom divnom narodu i njihovom miru.

Dakle, patriotizam je nešto što sada stvaramo da damo razloga ljudima da vole Crnu Goru, da žive za svoju zemlju, da ginu za svoju zemlju, da se više nikada ne desi da se po mišljenje ide u neke paralelne institucije tipa Splendid ili ne daj bože van Crne Gore. Da svi zajedno slavimo demokratiju, da svi zajedno slavimo zakone, da svi zajedno slavimo pomirenje, da slavimo mir, da slavimo državu i da slavimo Crnu Goru. Dakle, sve se ovo dešava, jer mi nikada od demokratije nijesmo odustali. To je razlika između nas koji su ušli u svaki crnogorski dom i onih koji su ušli u svaki crnogorski džep i zato jeste ovo istorijski trenutak, ali ne jedan jedini nego jedan od mnogih istorijskih trenutaka koji nas čekaju, odnosno koji nas očekuju. Mi ne bježimo od tih istorijskih trenutaka, ne bježimo ni od teških trenutaka, ne bježimo ni od borbe, mi smo se u borbi kalili. Mi iz borbe nikada nismo izašli ni iz ringa nikada nismo izašli. To je naš domaći teren i mi smo na borbu spremni protiv svih onih kojima je miliji svoj džep od Lovćena, Orlovog krša, od Cetinja, od Pljevalja, od Herceg Novog, od Ulcinja, od Rožaja, od svake stope i svakog crnogorskog kamena i zato kriminal i kovid imaju jedan jedini zajednički imenitelj, to je zaraza koja će biti pobijedena, koju ćemo mi pobijediti i u ovoj instituciji i u Vladi Crne Gore, u bilo kojoj drugoj instituciji i van crnogorskih institucija. To je dakle ono što mi želimo da mijenjamo, mi ne želimo da mijenjamo istoriju, nego da kriminal i korupciju da pošaljemo u istoriju, a to nije promjena istorije kako to žele neki predstaviti. To je domaći dug prema svijetloj crnogorskoj zemlji, a javni dug je dug prema građanima Crne Gore. To je poseban problem koji moramo da riješimo, da popravimo ono što je pokvareno. To je obaveza svih nas zajedno. Zato su nam i povjerenje dali građani i ukazali građani Crne Gore. Zato će klub poslanika Demokrate, DEMOS "Mir je naša nacija" glasati za izbor 42. Vlade Crne Gore bez obzira na sve mane koje su pratile pregovarački proces, bez obzira što se odustalo od jedne metodologije, druge metodologije, primijenila neka treća metodologija, možda i zato što je diskriminisano nekih 150.000 birača koji su članovi političkih subjekata među kojima je na hiljade i hiljade izuzetnih stručnjaka, bez obzira što u vladi nema manjina, što je i najveća mana ove vlade, to smo posebno isticali, o tome smo posebno insistirali, ali u svakom segmentu, gospodine Krivokapiću, vi ćete se sigurno sa mnom složiti, bili smo konstruktivan politički subjekat, pozitivno odgovorili na svaki zahtjev i ispoštovali svaki metodološki i pregovarački proces.

Zaista mi čini čast i zadovoljstvo što ovdje iz ovog visokog doma pred svim građanima Crne Gore mogu da saopštim da su Demokrate inicijatori i autori istorijskog sporazuma kojim smo tražili da nema promjene spoljnopolitičkog kursa i da nema promjene Ustava Crne Gore. Takav sporazum su prihvatili sva tri lidera tri pobjedničke koalicije u Crnoj Gori. To je razlog više da glasamo za izbor 42. Vlade Crne Gore, a da damo četvorogodišnji mandat ovoj vladi da sprovedu politiku za koju su glasili građani Crne Gore isključivo u skladu sa onim sporazumom kojeg smo zaključili.

Dakle, poštovani građani Crne Gore, ovo više nikada neće biti zemlja poraza nego zemlja pobjeda, zemlja koja se voli cijela, zemlja u kojoj se voli svaki pedalj, svaka stopa i svaki njen grad. Živjela, Crna Goro. Toliko i hvala.

Zahvaljujem poslaniku Bogdanoviću.

Sada riječ ima šef poslaničkog kluba Demokratskog fronta gospodin Slaven Radunović. Izvolite, poslaniče Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ (02.12.20 16:34:43)

Hvala vam, predsjedniče Bečiću.

Gospodine mandatare, gospodo poslanici, uvaženi građani,

Ovo je stvarno svečan dan. Ja sam o njemu maštao kao i mnogi, siguran sam, koji smo dugo bili u opoziciji, dan kada ćemo da biramo vladu bez DPS-a i taj smo dan dočekali. Ali da li je time stvarno i pao "berlinski zid" u Crnoj Gori? Ja sam se malo zaletio, naivno vjerovatno, one večeri 30. avgusta dok smo slavili i rekao sam - večeras je pao "berlinski zid" u Crnoj Gori. Nije, na žalost čini mi se da i neće još neko vrijeme zato što to podrazumijeva ozbiljnu sječu kadrova DPS-a po svim strukturama. To podrazumijeva sudove koji sude po pravdi, tužioce koji zastupaju državni interes, policajce koji podižu krivične prijave protiv kriminalaca, a ne sve ono što smo gledali svih ovih godina, a vlada koja je predložena, u kojoj neke ljude poznajem, neke vrlo cijenim i bili bi u vladi da sam ja premijer, jedan od njih po mojoj procjeni nema snagu da taj posao dovede do kraja. Nije to ništa strašno. Ovo je vlada kompromisa. Očigledno je samo ovakva vlada mogla da se izglasa. Tako nam je makar predstavljano.

Ja lično mislim da nije tako. Od početka je bila priča da mi iz DF-a i šire iz koalicije Za budućnost Crne Gore moramo sve da popustimo, jer će URA da izda. Ja sam od početka govorio URA neće da izda iz razloga što i oni imaju neke glasače, ni oni ne mogu sa DPS-om da prave vlast. Poštovani građani, vi koji ste iz najbolje namjere mislili da nam činite dobro time što ste govorili dajte sve samo da se vlada izglasa, napravili ste veliku štetu sebi, jer neće biti vaših predstavnika, onih predstavnika koji bi se izborili za sve ono što su vam obećali. Na žalost, očekivati od nekih ljudi, bez ikakve želje da polemishemo o bilo čijoj stručnosti ili poštenju, iza kojih ne stoji niko, koji su došli iz nevladinog sektora, koji su kontaktirani prije tri dana hoće li da budu ministri, da će oni da uhapsu recimo jednog Milivoja Katnića, da će oni da se bore protiv dva klana iz Kotora, da će oni da se bore sa kriminalcima po Crnoj Gori koji imaju milijarde, šta će da rade kad ih zovnu telefonom i kažu držim ti dijete i pištolj na čelu. Je su li ti ljudi spremni na to, ljudi koje ste vi izabrali - ne. Da sutra u Ministarstvo unutrašnjih poslova ulazi neko iz Demokratskog fronta s njim bi bilo još 30 ljudi iz Demokratskog fronta koji bi istog momenta promijenili strukturu. Nije bitno koliko treba da se plati za plate ljudima kojima tamo sad pokrivaju mjesta, koji su u Crnoj Gori temelj zla zato što ne rade svoj posao, hapse djecu zato što crtaju trobojku, a Slavoljuba Stijepovića sa rukom u džepu niko ne hapsi mjesecima. Problem je taj što ova vlada na žalost neće moći da se izbori sa ovim. Ispričaću vam i zašto.

Gospodine Krivokapiću, ja sam jedan od prvih među nama u rukovodstvu Fronta kojem se, da kažem, upalila sijalica kad ste vi u pitanju, a to je bilo one večeri posle pobjede u jednom momentu kada je naša omladina skandirala "Milo lopove" - izvinjavam se što ponavljam, ovo je nešto što se dešavalo u prošlosti, mada bih to ponovio koliko god bude trebalo puta - kada je zbog toga pokliča koji su skandirale desetine hiljada ljudi i kojim smo probudili učmalu opozicionu javnost odavde iz Skupštine prije tri - četiri godine, kada su proslavljali na način kako su smatrali da treba posle ovolike borbe, vi ste ih umirivali i učutkivali. Ovaj momak iza mene, znate ga svi, zove se Marko Kovačević. On je kad je imao 16-17 godina kao i svi mi maštao o svojem osamnaestom rođendanu. Ja sam, recimo, maštao kako ću tog dana da steknem pravo da polažem vozački ispit. Nijesam htio da kažem, to je slabost moja. Znate o čemu je maštao Marko - kako će tog dana, i to je i uradio, da se učlani u Srpsku narodnu stranku, to jest Novu srpsku demokratiju i tog dana je Marko Kovačević krenuo u borbu. Od tog dana do danas prošao je sve kroz stranku, bio na svakom mitingu, vodio je mitinge ove po Podgorici, dolazio autobusom iz Nikšića, tukli su ga, hapsili su ga i vi ste učutkali Marka Kovačevića te večeri, vama je to ispod časti bilo. Mene je to strašno pogodilo. Da je Marko Kovačević ministar policije, mlad je, kažem može da bude bilo koji Marko iz Demokratskog fronta, ja ne bih brinuo hoće li da budu uhapšeni kriminalci u Crnoj Gori, a ovako brinem.

Znate li vi, gospodine Krivokapiću, u kakvu situaciju možete da dođete? Imate s jedne

strane Milivoja Katnića koji je zloupotrebjavajući najvišu državnu funkciju u smislu odbrane državnih interesa i odbrane pravde falsifikovao identitet jednog svjedoka saradnika da bi namjestio opozicionim prvacima zatvor. Čovjeka koji iz afere Telekom na sve moguće načine izvlačio porodicu Đukanović da ne bi bila okrivljena, a ostale okrivljene drži u fijoci, čovjeka koji Stijepovića nije uhapsio a za kojeg je znao da je primio 100.000 evra, a našu djecu iz Fronta je prikazivao s liscama svako veće i išli su u zatvor po dan, dva ili tri. Imate s jedne strane toga čovjeka za koga vaš ministar mora da podnese krivičnu prijavu, to mu je makar lako, ima dokaz za ovoliko, naći će se makar jedan, a ja vam mogu reći pet tužilaca koji će podići optužnicu protiv njega. Ovdje možemo da mu skinemo imunitet i da ide tamo đe mu je mjesto. S jedne strane imate tu mogućnost, a sa druge strane imate mogućnost da repovi ove hobotnice kojoj su ostali kraci poslednji u sudstvu i pravosuđu, sutra, prekosjutra one ljude kojima je namješten državni udar osude pravosnažno.

Rekli ste mi da nećete odgovarati sada, ali kad bude kumulativno odgovaranje odgovorićete mi na vrlo važno pitanje za sve građane Crne Gore, posebno za one čiju ste listu vi nosili: Hoćete li vi poslati policiju da uhapsu Andriju Mandića i Milana Kneževića? Da idu u zatvor zato što su pet godina se borili po sudovima i na leđima iznijeli možda i ovu pobjedu o kojoj pričamo, zato što im je neki kriminalac to namjestio. Taj kriminalac je i dan danas u svojoj fotelji, a ti ljudi treba da idu u zatvor. Vi treba da imate hrabrost za tako nešto. Ja se nadam da imate i budite sigurni u ovo što ću da vam kažem. Ako se budete i vi i vaša vlada ponašali u skladu sa očekivanjima građana koji su vas birali, a ne zaboravite vi ste imali ozbiljnu ulogu na listi, bili ste prvi na listi, nijeste bili nosilac, nosioci su bili gospodin Bečić, gospodin Abazović i njihovo ime je nosilac liste, vi ste bili prvi na listi. Dali ste veliki doprinos, ali očekivanja tih ljudi nijesu da se ovdje nešto zamaže i da prođe tranzicija mekana, više je nešto o tome govorio gospodin Medojević. Mi tražimo pravdu, a znate li zbog čega tražimo pravdu - jer ako ostane kako je bilo ili bude samo malo bolje, to nije nešto što može da zadovolji bilo kojeg građanina Crne Gore, ostaće mafijaši, ostaće ucjene, ostaće namješteni poslovi, sve će da ostane. Ljudi koje ste vi izabrali nijesu čak ni eksperti. Meni je to krivo ka kažem, jer tu ima mnogo finih i pametnih ljudi. Oni su završili adekvatne fakultete za te oblasti, to je u redu, ali oni su pripravnici u ovom poslu. Zna li šta je ekspert za neke poslove, vi to znate? Ekspert je onaj koji ima u malom prstu sve iz oblasti za koju ga pitate. A oni će da se uče, oni čak nijesu ni političari, oni čak nijesu ovdje usvajali budžet s nama, nijesu nikada te stvari radili i vi ste nam ih prodali kao eksperte. Zna li zbog čega - jer nijeste htjeli da izgovorite da vi hoćete netranačke ličnosti, to jeste nećete prvenstveno Demokratski front u vladi i sve ovo što se dešavalo ovoliko vremena bilo je da se izbjegne da Demokratski front dođe u vladu. A znate li da nema srećnijih ljudi od ovih ovdje što je tako sad, oni se smješkaju i uživaju. Mislite li da bi se ovako smješkali i uživali da je u Vladi Andrija Mandić, Milan Knežević, Branko Radulović ili uopšte nije važno ko od nas, ne bi se ovako smješkali. Sad se smješkaju jer znaju da ste podlegli pritisku trećih lica, trećih lica koja nijesu učestvovala na ovim izborima.

Imaćete punu podršku svih 16 poslanika ovoga kluba i moju lično dok budete radili onako kako se od vas očekuje, a vjerujte mi, ako budete most za bježanje korumpiranih rukovodilaca DPS-a i za prelazak u mirne vode, bićete srušeni istoga dana kada to osjetimo, pa da će se sve na ovom svijetu promijeniti. Građani Crne Gore radujte se ovom trenutku, imaćemo novu vladu, nova vlada će imati šansu, ali širom držite otvorene oči, to što ćemo mi da radimo. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:46:08)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.

Sada uvodno slovo, sa tim zaključujem uvodna izlaganja, ima šef Poslaničkog kluba DPS-a i LP-a gospodin Živković. Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (02.12.20 16:46:20)

Hvala predsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi građani,

Tri mjeseca nakon održanih parlamentarnih izbora na kojima je Demokratska partija socijalista osvojila najveći broj mandata i najveći broj glasova i pojedinačno je najjača politička struktura u Crnoj Gori, imamo priliku da raspravljamo o personalnom sastavu i o programu rada 42. Vlade Crne Gore.

Ono što nije svojstveno nijednom demokratskom društvu, a to je da oni koji osvoje najveći broj mandata nemaju makar priliku da kreiraju novu većinu, mi smo shvatili poruku građana ovdje u Crnoj Gori - imamo novokonstituisanu većinu u Parlamentu i takve okolnosti u potpunosti poštujemo.

Mandatar je u svome ekspozeu naveo da će kuća vlade počivati na sedam stubova. Ja ću govoriti o kvalitetu temelja na kojem se nalaze ti stubovi i pojedinačno nešto više o svakom tom stubu.

Kada govorimo o temeljima možemo vidjeti, po mom ličnom sudu, da su oni vrlo nestabilni i nepouzdana. Ako se vlada bira u parlamentu i ako je njeno ishodište upravo ovdje u parlamentu onda je jasno da će ona biti nestabilna, nestabilna zbog toga što nema podršku vladajuće većine. Nema pretpostavljam ovdje ni pet poslanika koji će onako gorljivo iz srca podržati personalni sastav i model ovakve vlade kakva je ona danas. To potkrepljujem činjenicama onim što smo imali prilike da čujemo u javnosti, na relacijama između konstituenta ove tri koalicije i mandatar, posebno u onom dijelu kada je mandatar neke od lidera opozicionih partija i opozicione prvake smatrao nestručnim, smatrao ih nedovoljno kredibilnim i da ako budu dio njegove vlade urušiće i mišljenja iste vlade, ako smatramo da je takav odnos dobar početak građenja demokratije u Crnoj Gori onda srećno bilo.

Takođe, moramo reći da na temeljima, tako da kažemo, poroznih osnova leži prvi stub koji ste postavili, a to je stub demagogije. Stub demagogije, jer time odiše upravo ovaj ekspoze, sa ustaljenim nekim floskulama i frazama koje ste u njega unijeli bez bilo kakve suštine i konkretnosti. Postavili ste tako svoj program rada koji bi upravo identično, čini mi se, pisao neko ko je mogao da bude predstavnik Demokratskog fronta, jer njima nikad ništa nije valjalo u ovoj državi, a čini mi se po onome što ste vi iznijeli u vašem ekspozeu ni vama ništa ne valja u ovoj državi. Prema tome, nije nikakvo čudo što imamo priliku da se suočimo sa onim što ste napisali u vašem programu rada.

Takođe, rekao bih da ako vam ništa tako ne odgovara i ako ništa ne valja, zbog čega ste preuzeli ono što su tekovine Demokratske partije socijalista, to jeste vladajuće većine koja je trasirala ono što je spoljnopolitički kurs ovog društva? Kazali ste da ništa nećete mijenjati po pitanju NATO integracija, pri tom o tome se ne slažu oni koji će vas danas ovdje podržati u Parlamentu. To je kuriozitet i za mnogo veće demokratske sisteme nego što je crnogorski. Takođe, potpisali ste sporazum da nećete mijenjati simbole, iste one simbole koje ni sami nijeste podržavali tokom kampanje, jer ste ljubili tokom kampanje neke druge zastave, a danas ponosno stojite ispred zvanične zastave Crne Gore.

Sledeći stub je stub diskriminacije. Zbog čega mislim diskriminacije? Zbog toga što je ovo takoreći jednonacionalna vlada. Da li je ovo podrivanje onog građanskog koncepta koji smo unijeli u Ustav našeg društva, ili podrivanje onoga što je tekovina predhodne vladajuće većine, a koja se odnosi na mukotrpno izgrađivano multinacionalno društvo. To je moj lični stav, vaše je pravo da to osporite. Ako se na taj način odnosite prema tim demokratskim principima onda ne vjerujem da slijede dobri dani za Crnu Goru.

Sledeći stub je stub antagonizma i revanšizma. Kazali ste da će već unaprijed, ili ste prejudicirali, biti donešen u ovom parlamentu zakon o lustraciji. I kazali ste da treba primijeniti aktivnosti iz Zakona o lustraciji prema pojedincima iz političkog života Crne Gore. Vjerovatno ste smatrali za svoje političke oponente i očigledno da vi posjedujete već spisak ljudi koje treba lustrirati, to je jedno, a pozivate se na EU standarde i demokratiju, a očigledno podržavate jezik prijekih sudova.

Sledeći stub je stub nedosljednosti. Dakle vi ste, gospodine Krivokapiću, ušli u politiku s jednim motivom i jednim razlogom, a to je Zakon o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica. Kazali ste tokom vaše kampanje da ćete povući ili ukinuti taj zakon iz pravnog života države Crne Gore. Danas u vašem ekspozeu kažete da ćete izvršiti izmjene i dopune tog zakonskog rješenja.

Dakle, postavljam vama pitanje: Da li smatrate da ste time prevarili birače u odnosu na ono

što je bilo vaše predizborno obećanje? Takođe, uočavate li tu nedosljednosti o kojima sam govorio, da nećete ništa mijenjati po pitanju simbola, a jasno je da je jedna od članica ova tri konstituenta podvukla da će tražiti promjenu tih simbola? I danas će isti oni u odnosu na sve te nedosljednosti dati podršku vama.

Sljedeći stub je stub kontradiktornosti. U jednom dijelu ekspozea kažete - nećemo se držati populističkih mjera već isključivo sistemskih zakona. Prije nekoliko dana dajete izjavu kako ćete mjere po pitanju suzbijanja pojave pandemije koronavirusa u Crnoj Gori donositi u saradnji sa građanima. Dakle, vas su građani birali da donosite najbolje odluke za njih, a ne da pravite konsultacije na tom nivou, jer postoje jasni protokoli i postoje jasne zdravstvene instrukcije po tom pitanju. Ima li potrebe da dalje obrazlažem zbog čega mislim da je to klasičan populizam?

Takođe, u drugom dijelu kažete da se ne možemo vaspitavati na etiketiranju, klevetama, podmetanjima, omalovažavanjima, dezinformacijama, kompromitacijama, lažnim interpretacijama, nedovoljnom istraživanju činjenica, zaobilaženju podataka, nepotrebnim sukobljavanjima, manipulisanju i opstrukcijama. Ja sad vas pitam, ne ulazeći u to ko je vas postavio na čelo ove vladajuće većine, konkretno pokreta ili koalicije Za budućnost Crne Gore: Da li je to crkva ili je to neka masonska loža ili je to neko treći? Da li se pravednije i bolje društvo gradi na kletvama? Na kletvama svojih neistomišljenika, na kletvama upućenim njihovom potomstvu i njihovim porodicama.

Kada govorite o opstrukciji, da li smatrate da je to ona opstrukcija koju smo mi pokazali od 30. avgusta naovamo, time što smo omogućili i uradili sve da se izvrši mirna tranzicija vlasti? A kada govorite o etiketiranju i manipulacijama, da li mislite na izjave onih koje danas ovdje predstavljate u Parlamentu, a što su govorili u predhodnom mandatu i ono što govore danas? Takođe imam potrebu i to da vas napomenem, da makar što se tiče zvaničnih podataka, imali ste priliku da ih dobijete od predstavnika prethodne većine. Tokom ovog zasijedanja sam dobio tu poruku i mislim da bi bilo neodgovorno sa vaše strane da saopštavate nešto što nije tačno, a to je da ste imali sasvim dovoljno vremena i prilika, a javnost je imala prilike da se upozna, na način što su vaši vjerujem sledeći i budući ministri saradivali sa ministrima u tehničkoj vladi.

Šesti stub je stub preuzimanja zasluga za ono što je već planirano i za šta su obezbijedena određena finansijska sredstva. Kazali ste da treba izvršiti reformu zdravstvenog sistema i stvaranje uslova za početak realizacije kapitalnih projekata. Izgradnja novog urgentnog centra, izgradnja klinike za infektivne bolesti, izgradnje klinike za psihijatriju - obezbijedena su sredstva i kreirane platforme. Prema tome, upućujem vas, kao što vas je i uputio kolega Medojević, da možda u tom dijelu izmijenite svoj ekspoze.

Sedmi stub, sedmi stub ne postoji. Mislio sam da govorim o sedmom stubu koji se odnosi na ekonomiju. Taj sedmi stub ne postoji, ta kuća vlade u odnosu na taj stub se već malo nakrivila, jer ste govorili o ekonomiji najmanje u vašem ekspozeu. Nijeste na to obratili posebnu pažnju, nijesam primijetio da ste posvetili pažnju poreskim politikama, posebno zbog složenog ekonomskog stanja u kojem se nalazimo zbog pojave pandemije koronavirusa.

Takođe, saopštili ste jednu, po meni, vrlo grubu diskvalifikaciju, da dolazite na teren spržene zemlje. Zbog čega se ne slažem sa takvom konstatacijom? Dakle, ako je spržena zemlja ona koja je prije pojave koronavirusa imala prosječnu stopu rasta, dakle između 2016. i 2019. godine, 4,1% rast ekonomije, ako je BDP po glavi stanovnika porastao sa 6.354 eura na 7.888 eura, ako smo u sektoru turizma tokom 2019. godine imali prihode od 1,1 milijardu eura, ako je izvoz usluga povećan sa 1,3 na 1,7 milijardi i ako je priliv stranih direktnih investicija iznosio u 2019. godini 770 miliona eura, a tome dodamo da je Crna Gora članica NATO saveza, da je otvorila sva poglavlja za Evropsku uniju, onda definitivno ne možemo govoriti o sprženoj zemlji, ili u prevodu u vašem rečniku spržena zemlja ima neko drugo značenje.

Ono što bih posebno želio da istaknem to je da ulazimo u period ozbiljne političke nestabilnosti. Političke nestabilnosti, jer vlada koju je predložio mandatar Krivokapić nema podršku u ovom parlamentu. Kako su to kazali oni, a da ja ne interpretiram, koji će ga podržati u Parlamentu - ima manjinsku podršku, a znamo odlično koliko politička stabilnost utiče na ekonomske i druge prilike i povlači za sobom ekonomsku nestabilnost. Ako je sve to tako onda se postavlja pitanje, mandatare, na koji način ćete vi uspjeti da sprovedete ovaj program koji ste naveli u djelo.

Ono što želim takođe posebno da istaknem jeste da je ova vlada ona koja "glorifikuje

teokratiju" i koja će pokušati na sve načine da zatre ono što je moralna istorijska vertikala Crne Gore, a to je antifašizam. U svakom slučaju mislim da ulazimo u jedan eksperimentalni period sa ozbiljnom političkom nestabilnošću i vjerujem da će građani vrlo brzo imati prilike da revidiraju i isprave svoju odluku na narednim vanrednim parlamentarnim izborima, a do tada neka budu svjesni i neka znaju da će na ovoj strani, makar što se tiče Demokratske partije socijalista, biti ljudi koji će se bespogovorno boriti za ono što su osnovne tekovine u našem društvu - multinacionalnost, građansko društvo i evropska perspektiva naše države. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:58:34)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.

Sada idemo sa diskusijama na osnovu prijave koje su učinjene.

Riječ ima poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (02.12.20 16:58:53)

Ako vas ja dobro razumijem, predsjedniče Parlamenta, gospodin Krivokapić nema namjeru, što je negdje bila dobra praksa, da odgovara šefovima poslaničkih klubova. Upravo je u svom ekspozeu zapisao da ne smijemo da zaboravimo kulturu uvažavanja dijaloga i tolerancije. Ako misli da mu je nevžno sve što su rekli šefovi klubova u ime svoje partije i da ne osjeća potrebu prema nama koji treba da ga biramo i prema građanima dati svoj osvrt, to je ... (prekid) Krivokapiću, ali da i to znamo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 16:59:33)

Samo da se čujemo.

Zahvaljujem poslaniku Konjeviću. Da mandatar želi riječ, zatražio bi je. Podsjećam, 2012. godine, saglasno Zapisniku koji imam, kada je birana 40. čini mi se Vlada Crne Gore, mandatar za sastav tadašnje Vlade gospodin Đukanović je imao uvodno obraćanje i saglasno Zapisniku završno obraćanje, to jeste svakako pravo mandataru. Ja razumijem vašu intervenciju i molim vas da nastavimo dalje.

RAŠKO KONJEVIĆ (02.12.20 17:00:08)

Dakle, moje je pravo bez obzira na kolegu Konatara, ima kad da se junači u Parlamentu i gospodin Abazović da se junači u Vladi, ja sam pitao vas i bio sam u okviru proceduralne diskusije. Ja vam se zahvaljujem na razumijevanju iako se iz vašeg izlaganja moglo shvatiti da se gospodin Krivokapić ponašao kao gospodin Đukanović.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:00:29)

Ja sam samo napravio paralelu između onoga što su prava i praksa kako je primljenjivana do sada u Parlamentu, a pravo je mandataru da se javi za riječ onda kada bude smatrao za shodno. Idemo dalje.

Proceduralno poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (02.12.20 17:00:51)

Izvinjavam se što uzurpiram vrijeme. Postavili smo određena pitanja. Ne govorimo o

konstatacijama ili komentarima mandataru Krivokapića. Smatram da su šefovi klubova ovdje iznijeli određene dileme i pitanja i mislim da bi bilo svrsishodno da nam mandatar odgovori kako bismo mogli to da komentarišemo. Ako smatra neptorebnim to je u redu, možemo i to da prihvatimo, ali ne možemo zauzeti stavove po pitanju određenih tema, jer smo ta pitanja postavili. Druga stvar, smatram da bi trebalo dati kratku pauzu zbog toga što smo se tako dogovorili isto i na kolegijumu. Eto pa proocijenite.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:01:25)

Dogovorili smo se, ja sam rekao što su bili dominantni razlozi šefova klubova da meni daju mogućnost za kratki predah. Evo, ako imate moje stanovište i dalje da sam spreman da radim, a ako insistirate, kolega Živkoviću, ali mislim da bi postigli više što se tiče efikasnosti, jer smo imali malo zastoja. Da držimo ritam da radimo do 20 časova, a ako se kasnije negdje ukaže potreba, naravno da ću vas informisati kao i vi mene i zajednički možemo dogovoriti da damo pauzu ako bude bilo potrebe. Mislim da vidim sada i po gestikulacijama kolega sa obje strane da smatrate da možemo nastaviti. Zahvaljujem.

Prvi diskutant je poslanik Demokratskog fronta gospodin Dragan Bojović, neka se pripreme poslanik Jefto Eraković, poslanica Simonida Kordić i poslanik Dragutin Papović.

Izvolite, poslaniče Bojoviću.

DRAGAN BOJOVIĆ (02.12.20 17:02:30)

Uvaženi mandataru, gospodine Krivokapiću, dame i gospodo poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Načina života u Crnoj Gori prije dolaska Mila Đukanovića na vlast ne sjeća se 324.000 njenih stanovnika ili 52% od ukupnog broja. Znači više od polovine naših građana prema rezultatima jednog od novih istraživanja imalo je manje od 10 godina ili se još nijesu bili ni rodili u januaru davne '89-te godine kada je grupa oko Aca i Mila Đukanovića uličnim demonstracijama nasilno došla na vlast. Zamislite tu sociološku pa i socijalnu tragediju da više od polovine građana, i to i oni koji su već u srednjovječnim godinama, ne zna za drugačiju vlast od ove odlazeće kleptokratske vlasti koja je ojadila Crnu Goru.

Imajući to na umu zamislite onda koliki je značaj proteklih izbora i ovog već izvjesnog izglasavanja nove demokratske Vlade Crne Gore. Ovdje nije riječ o pobjedi jedne političke opcije u odnosu na drugu, jedne koalicije ili jednog političkog mišljenja u odnosu na drugo, već je ovdje riječ o osvajanju slobode, o kreiranju uslova da Crna Gora konačno jednom postane slobodno demokratsko društvo. Otuda mislim da je dobro što je u ekspozeu profesora Krivokapića više puta eksplicitno naglašena potreba za oslobađanjem zarobljenih institucija za transparentnošću za obezbjeđivanjem slobode i prava građana.

Neophono je da se okončaju apsurdne i fingirane podjele u društvu o etničkim, vjerskim i inim osnovama, da se ukine mržnja koju je emanirala i dan-danas emanira odlazeća vlast. Evo, čuli smo i danas nas dijele na fašiste, anifašite, četnike, partizane, zelenaše, bjelaše i stalno se širi ta vrsta mržnje među braćom držeći pri tom duboko ruke u bratske džepove svo ovo vrijeme. Neophodno je, dakle, ukinuti lažne podjele i odlučno se razračunati sa pljačkom, otimačinom, ličnim interesima i privatlukom, koji su razarali supstancu ove države.

Politika je javna djelatnost i izvorno cilj ove djelatnosti je definisan kao staranje o zajedničkom, opštem dobru građana. Državne institucije po pretpostavci postoje i stvaraju se da bi obezbijedile dobar život građana, a ne da bi ih oni koji vladaju zloupotrijebljavali u sopstvenu korist. Otuda izvorno u svom teorijskom određenju politika je posmatrana kao nerazdvojna od etike. Pogrešno je dakle misliti da je, kako se to danas obično tvrdi zahvaljujući uspostavljenoj endemskoj korupciji, politika prljava djelatnost koja apriori podrazumijeva obmanu, prevaru, manipulaciju. Očekujemo od nove Vlade da zajedno sa nama vratimo politiku njenom izvornom značenju i pokažemo da bavljenje politikom treba i može da bude časna djelatnost koja podrazumijeva odgovornost za dobrobit države. To znači da se mora, i to je takođe dobro što je

naglašeno u ovom ekspozeu, revitalizovati tradirani etički kodeks, onaj sistem vrijednosti po kome je Crna Gora bila prepoznata među evropskim državama, a koji je odlazeća vlast sasvim urušila. U antici su postojale četiri kardinalne vrline - mudrost, hrabrost, umjerenost i pravednost. Marko Miljanov i naši preci su ih sublimirali u dvije - čojstvo i junaštvo. Državom treba da vladaju oni koji će svojim primjerom inkorporirati ove vrijednosti, koji će nastojati da budu najbolji. To najbolji ne podrazumijeva nikakav ekskluzivitet, već onaj koji je prvi treba njima da služi. Biti najbolji ne podrazumijeva samo obrazovanje, stručnost ekspertizu iako je i to naravno važno, da nijeste multipraktik ministar kao pojedini raniji takozvani "bijeli orlovi" iz prethodnih saziva vlada, što su promijenili sva moguće resore i ministarstva. Biti najbolji dakle ne znači samo stručnost već ovo podrazumijeva prije svega biti čestit, pravedan, nekorumpiran. Jedino ko u potpunosti vlada sobom može vladati državom, ko se vodi sebičnim interesima i željom za bogatstvom ne može vladati ni sobom ni drugima.

Očekujem da niko iz nove Vlade neće dobiti u budućnosti nadimak 10% kao pojedini ministri iz prethodnih saziva. Ako se budemo svi zajednički vršeći vlast držali ovih izvornih političko-etičkih načela da nam je dobro zajednice a ne sopstveni džepovi najvažnije u našem javnom djelanju onda se možemo nadati da ćemo doista učiniti društvo boljim, te da ćemo obezbijediti pretpostavke za prosperitet i bolju budućnost svih naših građana. Solon, jedan od sedam antičkih mudraca, reformator i zakonodavac koji je uveo demokratiju u Atini, a time je uveo demokrtiju i u evropsku civilizaciju, rekao je između ostalog sledeće: "Ako naučiš da slušaš znaćeš i da vladaš". Našom zajednicom su dugo vladali oni koji su se izgubili u svom suvišku, u svojoj bahatosti, u svojoj nekontorlisanom moći, koji su se hvalili time kako ne slušaju i ne poštuju svoje građane i na taj način su tom osionom vladavinom sve nas doveli do ekonomskog, institucionalnog, socijalnog i aksiološkog sunovrata. Protekli izbori su međutim pokazali da uprkos ovoj korumpiranosti odlazeće vlasti ili baš zahvaljujući njoj smo uspjeli da postignemo izvjestan stepen demokrtske zrelosti u našem društvu, da raznorodne koalicije sa različitotima u nekim tačkama i divergentnim političkim programima mogu da slušaju, čuju jedni druge, da mogu da se dogovore i pronađu zajednički imenitelj u cilju spasavanja naše jedine zajedničke kuće, da možemo da podržimo vladu koja možda ne ispunjava sve neše pojedinačne programske ciljeve i interese. Što je najvažnije pokazali smo da smo spremni da slušamo i čujemo sopstvene građane. To je već sam po sebi veoma važan korak ka dobrom upravljanju i ka slobodnom društvu.

Za kraj, postavio bih samo par pitanja mandataru, gospodinu Krivokapiću. Na koji način i da li je uopšte planirana reorganizacija tužilačke grane u vladi, s obzirom da se rukovodeći kadar, pogotovu gospoda Stanković i Katnić, pokazao kao udarna pesnica odlazećeg režima? Isto važi i za sudsku vlast iako znamo da je tu pozicija nešto komplikovanija. Kakave predloge za reorganizaciju možemo očekivati na tom planu? I u konačnom, da li će biti reformisana, rasformirana, redefinisana ili kako već Agencija za nacionalnu bezbjednost, koja, kao što svi znamo, čini osnovnu polugu jednog totalitarnog sistema vladavine uspostavljenog još 1945. godine kroz tadašnju Oznu, pa Udbu, pa ANB, mijenjala su se imena a sistem je ostao isti? Dakle, da li će doći do strukturalnih promjena u ovoj službi ili samo personalnih? Tu moram da se saglasim sa gospodinom Nebojšom Medojevićem, mada ne dijelim sve njegove pojedinačne stavove, mi u Demokratskom frontu smo suštinski demokratska organizacija i nemamo uniformna mišljenja, ali u ovome se slažem sa gospodinom Medojevićem - teško da reforme koje ste naveli u ekspozeu mogu biti ostvarene ako ne dođe do radikalnih promjena u ovoj sferi vlasti koja odražava i čini motor autokratskog antidemokratskog režima. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:11:41)

Zahvaljujem se posaniku Bojoviću.
Riječ ima poslanik Jevto Eraković. Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (02.12.20 17:11:48)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane poslanice i poslanici,

Prvo želim da se zahvalim građanima Crne Gore koji su u najvećem broju glasali za Demokratsku partiju socijalista i samim tim i meni ukazali čast da budem poslanik Skupštine Crne Gore najvećeg doma naše države koji treba da bude temelj, čuvar i ponos Crne Gore. Tako ga doživljam, tako ću se i ponašati i mislim da tako treba da se ponašaju svi koji su u ovoj skupštini. Na žalost nisam siguran da ga svi doživljavaju kao temelj države Crne Gore i mislim da takvi ni ne treba da budu u ovom domu.

Danas raspravljamo o eksperimentalnoj vladi koja je u najavi nakon izbora koji su se desili 30. avgusta, izbora koji su obilovali neregularnostima i pritiscima od strane nove parlamentarne većine ili bolje rečeno od strane njihovih mentora, a o tome toliko stidljivo pričamo. Dakle, mentora koji su na jedan najbezobzirniji način se upleli u izborni proces, mentora iz jedne mračne prošlosti naše države koji smo mislili da je daleko iza nas, mentora koji su bili vođe anticirnogorskih i četničkih skupova na kojima je nažalost i današnji mandatar bio prisutan i gdje je stekao matricu svog političkog djelovanja. Isto tako moramo konstatovati da se desila još jedna obmana biračkog tijela u našoj državi. Naime, imali smo jedan značajan broj birača koji su prepoznali značaj i državotvorne i evroatlantske perspektive Crne Gore i ti građani su glasali protiv Demokratske partije socijalista, što je i njihovo legitimno pravo, ali siguran sam znajući i razgovarajući sa njima da ti građani nijesu glasali za velikosrpske ideje i za potiranje crnogorskih ideala i crnogorskih principa, a vođe koalicija, prije svega koalicije "Crno na bijelo", izigrali su taj program koji je bio ponuđen građanima Crne Gore.

Mogu da razumijem da je dio građana Crne Gore nezadovoljan politikom Demokratske partije socijalista, odnosno vladavinom prethodnih decenija. Toga smo svjesni u Demokratskoj partiji socijalista, analizirali smo tu situaciju i što prije krenućemo u otklanjanje svih problema koje smo uočili, kako zbog nas, tako i zbog naših birača koji su nas opomenuli na ovim izborima i nadamo se da ćemo već prvom prilikom biti u mogućnosti da im pokažemo da sve ono što su nam sugerisali da smo ispravili i da ćemo se vratiti i pokazati da smo jedina prava opcija za Crnu Goru bili i jesmo. Dakle, partija, podsjetiću vas, koja je obnovila državnost Crne Gore. Ima li svetijeg i ima li istorijski značajnijeg datuma u istoriji jedne partije nego da omogući obnovu crnogorske državnosti? Partija koja je izgradila, koja je poštovala i koja je na svaki način njegovala međunacionalni i međuvjerski sklad, partija koja je uvela Crnu Goru u NATO porodicu i učinila generacije koje dolaze bezbijednim. Partija koja je ponosno priznala i svoj neuspjeh na izborima, koja je pokazala na koji način treba čestitati protivniku i na koji način treba njegovati demokratske principe. Partija koja u svojim redovima ima najnaprednije ljude u ovoj državi. Dakle, najbolji profesori, najbolji studenti, najbolji maturanti, najbolji ljekari, to je Demokratska partija socijalista. Da vidim imali i jedne države na ovom svijetu koja ima luksuz da ne čuje glas takve partije i da ne čuje glas takvih ljudi.

Vas je, gospodo, lijepo vidjeti danas kako se odnosite prema svetinjama i simbolima ove države. Tako i treba. Kako se odnosite prema NATO simbolima i simbolima Evropske unije koje ste spaljivali i proklinjali, kako se odnosite prema svemu različitom i prema svemu onome demokratskom što treba da bude u Crnoj Gori. To je ono što je dobro, to je ono što podržavam. Znate šta, naša je greška bila što za ovih 14 godina nakon referenduma nijesmo uspjeli da vas naučimo, ali na svu sreću izgleda neko je uspio i mimo nas i to je nešto što je najveći benefit ovih izbora. Dakle, naučili ste lekcije koje ćete morati napamet da naučite, lekcije poštovanja demokratije u Crnoj Gori, lekcije poštovanja simbola, lekcije poštovanja međuvjerske i međunacionalne tolerancije i lekcije poštovanja različitosti. Sa druge strane, mi smo naučili neke druge lekcije. Dakle, na osnovu ovih naših grešaka i ukoliko se budemo pridržavali jedni i drugi svojih lekcija, mislim da će Crna Gora ići samo naprijed.

Sada bih se malo osvrnuo na ekspozu gospodina Krivokapića o eksperimentalnoj vladi koju podržavaju političke grupacije koje su toliko lošeg i prljavog rekle jedne o drugima, mnogo više nego o DPS-u za sve godine ovog vladanja. O vladi najbolje govori opet član DF-a profesor Koprivica koji kaže: "Blago svima sa našim ekspertima", naravno, u sarkastičnom tonu. Gospodine Krivokapiću, prvo bih vas upozorio da ovo nije jedan srednjoškolski rad gdje jedan srednjoškolac u nedostatku ideja piše apstraktne moralne i etičke proklamacije. To ne treba građanima Crne Gore, ne trebaju demagoške fraze, nego konkretna rješenja. Čućete od kolega iz Parlamenta na koji način će opovrgnuti svaku tezu iz vašeg ekspozea.

Fokusiraću se na ono što ja očigledno da mnogo bolje znam i od vas, ali i od onih koji su vam pisali i pomagali u ovom ekspozeu. Vaš ekspoze počinjete konstatacijom da se država nalazi u stanju svojevrsnog državnog udara i između ostalog za to krivite i epidemiološku situaciju, odnosno pandemiju i krivite Vladu Crne Gore zbog situacije u kojoj se nalazi. Prvo da vam kažem, na to nemate pravo a reći ću vam i dokazaću vam zašto. Prije svega zato što je pandemija jedna pošast i zlo koja je danas briga i teret svih zemalja svijeta, a podsjetiću vas da je Crna Gora prva zemlja svijeta koja je bila corona free država, koja je zahvaljujući svojim mjerama uspjela da postigne nešto što nijedan zdravstveni sistem i kompletan sistem nije uspio.

Predsjedniče, zamoliću vas da mi omogućite normalnu diskusiju.

Gospodine Krivokapiću, dakle ono što je najveći problem vas kao javne ličnosti, morali ste da znate onog trenutka kada ste krenuli u kampanju i onog trenutka kada ste dobili izbore da ste vi javna ličnost i da ste bili glavni promoter koji je kršio epidemiološke mjere u Crnoj Gori. Sjetimo se vaših slika po crnogorskim konobama i krčmama gdje zajedno uz muziku i ne znam ni ja kakve vaše prijatelje slavite ili izborne ili neke druge pobjede. Sjetimo se, gospodine Krivokapiću, da ste bili na sahrani gdje su na najgrublji način prekršeni svi zakoni ove države. E, gospodine Krivokapiću, iz te pozicije nemate pravo da komentarišete niti da kritikujete epidemiološke mjere. Vjerovatno ćete početi od petka kada budete izabrani na čelo vlade. Moram vam reći da to u najmanju ruku nijesu moralni politički poeni, a kakvi su vi zaključite, jer ste se vi time služili.

Umjesto toga, gospodine Krivokapiću, mi smo vodili danonoćnu borbu i bitku sa kovid-19 infekcijom. Vodili smo i u organizacionom i u stručnom i u kliničkom smislu. Prema tome ja ovu priliku koristim da se zahvalim svim mojim kolegama u Crnoj Gori koji su ovu situaciju iskoristili da pokažu koliko su vrijedni, koliko su stručni i na koji način su doprinijeli da sve ovo prevaziđu, a vi, gospodine Krivokapiću, nemate pravo da ih spominjete, jer vam je politika bila preča od njihovog položaja i od njihovog statusa.

Predsjedniče, dozvolićete mi da završim ovo što sam namjerio.

Druga konstatacija u vašem ekspozeu bila je konstatacija spržene zemlje. Gospodin Živković vam je rekao da se vjerovatno odnosi na neku drugu konstataciju. Spržena zemlja je kodni naziv ofanzive srpskih trupa u Bosni na Bihać nekoliko dana poslije Srebrenice. To je kodni naziv spržene zemlje i to je politika koju ste tada podržavali i nažalost dio vas i dan danas podržavate.

Ja neću komentarisati ono što se u narodu jako dobro kaže: "Nemojte se kititi tuđim perjem", o Urgentnom centru, o Klinici za infektivne bolesti i o Klinici za psihijatriju. To je ono što je prethodna vlada obezbijedila... (prekid) gospodine Krivokapiću, da nijeste dobro ni prepisali. Osim ovoga što ste naveli obezbijedena je Klinika za dermatovenerologiju i obezbijedeni su kompletni preduslovi za izgradnju urgentnog centra.

Moram još nešto da se začudim i da vas pitam: Da li ste, gospodine Krivokapiću, čuli za SEEIIST projekat? Ako ste čuli za SEEIIST projekat, a da ga nema u vašem ekspozeu, to je jedan nevjerovatan propust ili neznanje, jedno ili drugo. Dakle, projekat koji vodi Sanja Damjanović i mogu biti ponosan da sam član tog tima, projekat koji omogućava hadronske kancer terapije u Crnoj Gori, koja je vrijedna preko 250 miliona eura i koja našu stručnu i naučnu zajednicu izdiže na jedan mnogo viši nivo.

Mogao bih vam sad satima govoriti o svemu onome što ste preskočili. O transplatacionom programu, o ... medicine, o paks, o ris sistemu, o načinima ulaganja u opšte bolnice, u Klinički centar, o rješavanju bolnice Meljine...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:24:52)

Poslaniče Erakoviću, zaista sam bio kranje fleksibilan, molim vas da završite diskusiju .

JEVTO ERAKOVIĆ (02.12.20 17:24:58)

Ovo je jedan pravi primjer nepoznavanja zdravstvenog sistema i nepoznavanja ključnih, krucijalnih stvari.

Uvažiću sugestiju predsjednika Bečića. Imao sam još toga mnogo da kažem. Ono što je činjenica i ono što je trenutak da se kaže jeste da je činjenica da ovo nije ekspertska vlada, da je neophodno Crnoj Gori pregrupisanje političkih snaga i grupisanje zdravih političkih snaga koje će dovesti prave eksperte koji će znati kako i šta da rade, a do tada ćemo ostati čuvari svega onoga crnogorskog, ostaćemo čuvati svega i srpskog u Crnoj Gori i bošnjačkog i muslimanskog i hrvatskog i albanskog i grupisaćemo ...(prekid) iz ovih poslaničkih klupa, iz svakog dijela Crne Gore, da omogućimo da onaj naš crnogorski soko visoko poleti i da se onaj bajrak zavijori i da ponese pokoljenjima poruku - da je vječna Crna Gora.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:26:10)

Zahvaljujem poslaniku Erakoviću.

Molim vas da se držimo dogovora sa kolegijuma. Ovog puta smo primijenili nikad veći stepen fleksibilnosti, naravno u skladu sa Poslovníkom, i omogućili svim zainteresovanim poslanicima da imaju diskusiju i to ne do pet nego do deset minuta. Ja vjerujem da ste ljudi s kojima se mogu dogovarati i zato vas molim da to uvažite. Prema šefovima klubova smo fleksibilni što je potpuno bilo prirodno. Imali su mogućnost kao šefovi klubova da koji minut i više govore ako su to smatrali za shodno, ali molim diskutante da se uklope u ovih deset minuta i zahvaljujem se prethodnicima koji su zaista zaključili svoju diskusiju i prije isteka deset minuta i time doprinijeli efikasnosti rada.

Sada pozivam poslanicu Simonidu Kordić da uzme riječ, a neka se pripreme poslanik Dragutin Papović, poslanik Miodrag Lekić i poslanik Andrija Popović.

Izvolite, poslanice Kordić.

SIMONIDA KORDIĆ (02.12.20 17:27:15)

Uprkos ovom hvalospevu ispevanom samom sebi od strane kolega iz Demokratske partije socijalista iz kojih se da zaključiti da su činili sve što nisu, a da nisu činili sve što jesu, pa eto čujemo da su se naročito zalagali za prava srpskog naroda, ja ću podsjetiti na ono što je zapravo očigledna istina, a očigledna istina je da je narod na ovim izborima rekao šta je imao da kaže i da je u jednoj značajnoj, eto rekla bih istorijskoj izbornoj pobjedi poslao dosadašnji diktatorski režim u političku istoriju.

Podsetiću takođe da smo svi mi ovde predstavnici tog naroda i da je ovaj parlament jedini istinski izraz narodne volje. Mi smo dakle na izborima pobedili i mi ćemo dakle tu pobjedu braniti i u ovom parlamentu. Osnovni zahtev i osnovni motiv naroda bio je, dakle, da se okonča vladavina DPS-a koja je okarakterisana od većine kao diktatorska i nedemokratska. Da bi se to desilo mora se otkloniti poslednja formalna prepreka odnosno ispuniti poslednji formalni uslov da se konstituiše nova vlast i da se DPS definitivno spreči da na neki način prekroji narodu volju i da se vrati na pozicije vlasti i zbog toga će i ova vlada danas dobiti podršku skupštinske većine.

Rekavši to, moram da skrenem pažnju na činjenicu da postoje određene rezerve i određena nezadovoljstva sa strane skupštinske većine vezana za način na koji je ova vlada formirana i vezana na kraju i za finalni proizvod koji je mandatar danas ponudio ovom domu. Što se tiče samog procesa formiranja vlade, mi vidimo dve stvari. Vidimo prvo da je došlo do veoma velike konjukcije vremena, do trošenja praktično vremena u toku kojeg je DPS-ova vlast, odlazeća vlast u tehničkom mandatu radila ono što najbolje zna, a to je zapošljavanje po partijskoj liniji i, na žalost, svađanje Crne Gore sa okruženjem i s belim svetom. Ovo se sve moglo desiti mnogo brže i efekti bi se pokazali mnogo brže i, na kraju, ispunila očekivanja naroda da se konstituiše nova vlada. Na žalost, imali smo jedan period lutanja i veoma kontradiktornih predloga koji su dolazili od strane mandatarata. Oni su se kretali od predlaganja ekspertske vlade koja nije bila deo političkog programa, predizbornog programa koalicije na čijem je prvom mestu bio upravo mandatar i za koji naši birači nisu glasali. Glasali su birači kolega iz URA, odnosno koalicije "Crno na belo". Od te ekspertske vlade onda se došlo do nekakvog predloga o podeli resora među skupštinskom većinom koji je ubrzo zatim povučen od strane mandatarata da bi se opet pomenuo koncept

ekspertske vlade i da bi na kraju dobili ovu kentaur vladu koja je malo ekspertska, malo nije, malo je politička, malo nije.

Postavlja se pitanje zašto je to tako bilo. To se delimično možda može pripisati neiskustvu mandataru ili suočavanju s materijom u kojoj prosto nije stručan, s kojom nema nikakvog iskustva. Međutim, primetan je jedan zajednički imenitelj svih ovih opcija, ping-pong opcija o sastavu vlade. Zajednički imenitelj je bio da se apsolutno u svakoj od njih morao izbeći faktor koji se zove koalicija "Za budućnost Crne Gore", specifično Demokratski front, a vidimo da i kolege iz koalicije "Mir je naša nacija" takođe nisu naše svoje mesto u ovoj novoj vladi.

Došli smo zapravo do jedne apsurdne situacije, situacije u kojoj vas pobeda na izborima, najveći i najbolji izborni rezultat, diskvalifikuje za učestvovanje u izvršnoj vlasti i diskvalifikuje vas u mogućnosti da realizujete ono što ste u predizbornoj kampanji obećavali. Da bi se donekle sakrio ili zabašurio taj očigledan, rekla bih, motiv, ponuđen je princip eksperata, odnosno ekspertske vlade koji uzgred, budi rečeno, kao metod formiranja Vlade je nepoznat u savremenoj demokratskoj praksi, pre svega zapadnih zemalja, ali je ponuđen kao neka vrsta panacea, kao neka vrsta univerzalnog leka koji, kada dobijemo i popijemo, sutra će sve biti odlično i super. Naravno, sugerisano je da će ta ekspertska vlada biti sastavljena od ljudi s takvom reputacijom, s takvim iskustvom da oni zapravo mogu izneti te ogromne promene koje su, tu se slažem s mandatarom, nužne jer se ova država nalazi pred jednom kataklizmičnom situacijom.

Ono što smo očekivali svi, što verujem da je očekivao i narod koji je donekle podržavao ili im se činilo da je zanimljiva ta ideja o ekspertskoj vladi jesu eksperti poput, recimo, Dragoslava Avramovića koji je, sećate se, 1994. godine bukvalno preko noći preporodio ekonomski standard u Jugoslaviji s mesta guvernera Narodne banke Jugoslavije, uvevši zlatni standard i sprovedvši reforme koje je on svojom stručnošću garantovao i obezbedio. Na žalost, mi smo suočeni s činjenicom da i sam mandatar, po sopstvenom priznanju, kaže da većina, ne svi, čast izuzecima, ponuđenih eksperata su ljudi bez iskustva ili s malim iskustvom. Kao način da se prevaziđe ta činjenica, doduše to ne stoji u ekspozeu, ali je to mandatar govorio prilikom predstavljanja novog sastava Vlade, znači kao metod da se prevaziđe to ekspertsko neiskustvo govorio o konsultacijama s nekim misterioznim ekspertom za upravno pravo koji je neimenovani, koji, koliko znamo, nije član ove ekspertske vlade, koji objašnjava ministrima kako se upravlja državom. Čak se sugeriše i osnivanje nekakve škole za ministre koja bi trebalo da ih pripremi da rade ono za šta bi, očekivali smo, već trebalo uveliko da budu eksperti. Stiče se, na žalost, utisak da umesto eksperata poput Dragoslava Avramovića mi imamo jednu kombinaciju pandana Milana Panića i mlađih referenata. Jasno je da ovo nije ekspertska vlada. Jasno je da je ovo politička vlada i to vlada koja se sastoji od dva političara koje je narod glasao, to je gospodin mandatar Krivokapić i gospodin Abazović, i njihovih bliskih saradnika za koje narod nije glasao.

Ponavljam onu očiglednu istinu koju sam pomenula na početku. Ta istina je da smo mi pobedili na izborima, da je narod na izborima iskazao svoju volju i da smo svi mi ovdje u Parlamentu zahvaljujući toj narodnoj volji i da mi toj narodnoj volji odgovaramo. Mi ćemo obezbediti da se ta narodna volja ispuni u ovom Parlamentu. Obezbedićemo tako što ćemo insistirati da Vlada kakva god da je i kakva god politička orijentacija bila, radi ono što narod od nje očekuje. Šta narod očekuje. Narod očekuje, prvo, da živi bolje. Drugo, da se prestane s praksom diskriminacije gdje su jedni nepodobni, a drugi su prepodobni. Treće, narod očekuje veoma jasno da se ozbiljno uhvati Vlada u koštac s korupcijom, da se razotkriju i razreše sva nerešena ubistva, barem ona za koja ima najviše dokaza i koje je relativno lako rešiti ako postoji politička volja, da se razotkriju i razreše velike korupcionarske afere. Narod očekuje da se suspenduje Zakon o slobodi veroispovesti. To je onaj motiv koji je izveo desetine hiljada ljudi na ulice Crne Gore koji su čitavu godinu gazili sneg, hodali i mirno demonstrirali protiv diskriminatornog zakona koji je donet u ovom Parlamentu. Postoji opravdana bojazan da, toga smo svi svedoci, članovi Vlade se već malo ograđuju od ovih elementarnih narodnih zahteva.

Što se tiče razotkrivanja korupcionarskih afera i vraćanja novca koji je nelegalno iznet iz Crne Gore na nekakve privatne račune, s tih računa u državni budžet, već čujemo da to nije prioritet. Samo pitam zašto to niste rekli u predizbornoj kampanji. Zašto niste u predizbornoj kampanji rekli nije nam prioritet da hapsimo kriminalce i razotkrivamo afere pa da vidimo ko bi glasao i kakvi bi rezultati tih izbora onda bili. Druga stvar, Zakon o slobodi veroispovesti. Mene brine i čudi od gospodina mandataru koji je (Prekid) da predlaže izmene i dopune to zakona,

nekakve kozmetičke promene. Tu ponudu smo imali od Vlade Duška Markovića. Za tu ponudu nama nije potrebna nova vlada, nije potrebna nova skupštinska većina. Tu ponudu je odbila Crkva, tu ponudu je odbio narod jer je ono što se traži suspenzija zakona, zatim potpisivanje temeljnog ugovora između države Crne Gore i Srpske pravoslavne crkve i donošenje novog zakona u kojem će sve verske zajednice biti ravnopravno tretirane. To je čitav jedan segment koji neću sada elaborirati jer prosto nema vremena jer je jako važno zašto suspenzija, a ne kozmetičke izmene.

Na kraju bih podsetila još jednom na činjenicu da smo pobedili na izborima, da je pobedio narod i da ćemo mi tu volju naroda braniti. Sve što Vlada bude predložila i što bude dobro mi ćemo podržati. Sve što Vlada bude predložila, a ne bude na fonu onoga što narod očekuje i ne bude u korist naroda nego u korist nekih drugih centara mi ćemo ovde zaustaviti. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:37:58)

Zahvaljujem poslanici Kordić.

Sada riječ dajem poslaniku Dragutinu Papoviću. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (02.12.20 17:38:06)

Gospodine predsjedniče, poštovane dame i gospodo,

Jedno od glavnih pitanja koje se nametnulo tokom rasprave o Predlogu Vlade da li je ona demokratska. Uvaženi mandatar u ekspozeu tvrdi da je ovo prva demokratska Vlada u Crnoj Gori, a to su najavljivali tzv. oslobodioci od 30. avgusta. No, u međuvremenu je došlo do obrta. Tako je gospodin Medojević koji je bio odmah iza gospodina Krivokapića na listi "Za budućnost Crne Gore" izavio, citiram: "Ovo je autokratska, teokratska, nedemokratska i antireformska, antievropska i antigradanska Vlada, ovo je istorijska prevara birača koji su glasali za promjene, Krivokapić se sprda s državom i biračima", kraj citata. Gospodin Medojević je izavio i ovo: "Miško Perović, Željko Ivanović, Daka Davidović, Gojko Perović, uz asistenciju Vladimira Božovića trenutno formiraju vladu u Crnoj Gori".

Pošto je gospodin Medojević vjerovatno ljut jer nije dobio mjesto u Vladi, da bi njegove tvrdnje ozbiljno razmotrili potrebno ih je provjeriti kod ostalih u Demokratskom frontu. Gospodin Andrija Mandić, predsjednik Nove srpske demokratije kaže: "Krivokapić je došao kao predlog ovdašnje više crkvene hijerarhije za prvog na listi naše koalicije. To je bio i uslov da oni podrže našu listu na izborima. Ako želite našu podršku, rekli su mi tada i vladika Joanikije i pop Perović, ovog melemnog vjerujućeg čovjeka treba da prihvatite na prvom mjestu vaše koalicione liste". Gospodin Mandić je potom dodao da se Krivokapić udaljava od svoje liste, citiram, očigledno po nečijem nalogu sa strane. Iako je gospodin Mandić potvrdio gotovo sve što je rekao gospodin Medojević, postoji mogućnost da je i on ljut na mandatara jer mu nije dozvolio da postane makar potpredsjednik Vlade. Potom je gospodin Milan Knežević izjavio: "To što se dešavalo posle 30. avgusta je za mene iznenađenje, smatram da je iznevjerena volja građana".

Ako je ova vlada nastala na osnovu iznevjerene volje građana onda je ona nesumnjivo nedemokratska. Demokratski front smatra da su vladu mandatara Krivokapića sastavili oni koji nijesu učestvovali na izborima, što znači da ova vlada nije rezultat demokratske volje birača i da je zato Demokratski front naziva nedemokratskom. No, svi znaju da su u Demokratskom frontu ogorčeni na gospodina Krivokapića i da se na ljutite izjave Demokratskog fronta ne može osloniti, pa je potrebno provjeriti šta od demokracije ove vlade misli u ostatku skupštinske većine.

Predsjedništvo Demokrata je izjavilo da je predložena vlada nastala uz, citiram, diskriminaciju najvećeg broja predstavnika političkih subjekata, zatim nepoštovanja dogovora i prve izjave tri lidera, kraj citata. Ako je vlada sastavljena pomoću diskriminacije i nepoštovanja dogovora lidera onda je to nedemokratska vlada. No, u Demokratama su ljuti što nijesu dobili ministarstva pa tezu o nedemokratskoj vladi treba provjeriti kod koalicije "Crno na bijelo". Njihov konstituent, Savez građana CIVIS je saopštio da će podržati ovu vladu iako su, kako kažu, do sada bili ignorisani u njenom sastavljanju. Iz CIVIS-a su mandatara poručili da mu više neće

tolerisati, citiram, burazersko relaksirani odnos, što je drugi naziv za nepotizam. Ako je vlada sastavljena uz ignorisanje dijela skupštinske većine i na bazi nepotizma onda ona ne može biti demokratska. URA je saopštila da prihvata koncepciju vlade, ali da je nezadovoljna s personalnim rješenjima. Ako ste nezadovoljni vladom prije nego što je i počela mandat onda, takođe, ona teško može biti demokratska.

Čak i ako uzmemo u obzir da su sve ove izjave nastale u ljutnji, ipak se kao presudna činjenica mora prihvatiti da oko 85% skupštinske većine jasno tvrdi da je ova vlada nedemokratska, a da je oko 90% skupštinske većine otvoreno nezadovoljno sastavom vlade. Na osnovu toga se može zaključiti i da je ovaj eksponat bespredmetan. Da ova vlada ima ozbiljan nedemokratski kapacitet posebno je ukazao i predsjednik Socijalističke narodne partije koji je, u ime skupštinske većine, izjavio da će podržati vladu pod uslovom da mandatar obeća da neće formirati svoju stranku. Tako je skupštinska većina mandataru Krivokapiću suspendovala slobodu političkog organizovanja. Tzv. oslobodioci su počeli da oslobađaju Crnu Goru tako što su mandataru politički zarobili u njegovoj vladi. Možda je ovdje trebalo da se uključi i ombudsman jer je očito da mandatar trpi politički progon od svoje koalicije. Onda je tzv. oslobođenje dobilo zanimljiv zaokret. Kada je predizborni mandatarov prijatelj gospodin Miodrag Davidović shvatio da ni on neće biti dio vlasti, odlučio je da formira Narodni pokret i da oslobodilački umaršira u vladu gospodina Krivokapića tako što će mu preuzeti tri ministra. Mandatar Krivokapić je svom predizbornom prijatelju odgovorio da to nije lijepo, ali je odlučio da preventivno primijeni oslobodilački metod koji je uvela njegova koalicija, pa je kandidatima za ministre zabranio da budu članovi partija. Tako je oslobodilačka skupštinska većina suspendovala slobodu mandataru Krivokapiću, a osloboditelj Krivokapić je suspendovao slobodu ministrima. Tim potezom je mandatar pokazao kako ova vlada ukida slobodu. No, mora se reći da je osloboditeljska vlada u ukidanju slobode pošteno prvo krenula od sebe. Pored ovakvog oslobođenja, postavlja se pitanje šta je ropstvo.

Na osnovu ovih činjenica neminovan je sledeći zaključak. Dakle, nova skupštinska većina je nakon 30 godina opozicione borbe i tri mjeseca postizborne agonije oslobodila Crnu Goru tako što joj je po presudnim uticajem Srpske pravoslavne crkve i koncerna Vijesti, protiv svoje volje i volje birača, formirala prvu samoproglašenu autokratsku, nedemokratsku, burazersku i antiliberalnu vladu koja se sprda s državom i biračima. U DPS-u smo potpuno saglasni s ovim ocjenama skupštinske većine i skupštinska većina nam da je dala dovoljno razloga da glasamo protiv ove vlade. Dakle, ovdje nije problem naći opravdan razlog protiv već je problem naći inteligentan razlog da se glasa za ovu vladu. Pozivam kolege iz skupštinske većine da objasne zašto su izbornu volju birača iskoristili da bi svjesno formirali prvu samoproglašenu nedemokratsku vladu. Ispada da je DPS izgubio vlast kako bi se formirala nedemokratska vlada. Postoje razne tranzicije, ali je ova neviđena.

Svima kojima se učinilo da se ovdje radi o apsurdnoj farsu potpuno su u pravu, s tim što ova farsa nije proizvod fikcije nego surove i opasne realnosti koju su Crnoj Gori donijeli tzv. osloboditelji. Prvo su, kao što vidimo, krenuli u oslobađanje od zdrave svijesti, a sada prijete da će na sljedećem popisu stanovništva Crnu Goru da oslobode i od Crnogoraca da bi, kako je to odlično primijetio književnik Svetislav Basara, sa srpskim polusvetom stvarali srpski svet. Ta politika se poslednjih dana jasno pokazala u slučaju ambasadora Srbije u Crnoj Gori Vladimira Božovića koji je izjavio da je Podgorička skupština slobodan izraz narodne volje za ujedinjenje sa Srbijom. Podgorička skupština je bila nelegalna i nelegitimna, ona je bila instrument kojim je izvršen državni prevrat kojim je Crna Gora prisajedinjena Srbiji, dinastija Petrović Njegoš je nasilno detronizovana, a potom ne nekanonski ukinuta i autokefalnost Crnogorske crkve. Skupština Crne Gore je usvojila Rezoluciju povodom stogodišnjice Podgoričke skupštine kojom su verifikovane u ovom domu ove istorijske istine. No, ovih dana je cijela vlast Srbije podržala ambasadora Božovića, što je dokaz o njenoj otvorenoj namjeri da Crnu Goru anektira srpski svet. To je dokaz da bi država Srbija kao i 1918. godine rado organizovala novu Podgoričku skupštinu, a veći dio tzv. osloboditelja od 30. avgusta je to otvoreno podržala. Njihov cilj je ponavljanje Podgoričke skupštine.

S obzirom na to da je URA izjavila da će u novoj vlasti biti navodni čuvar crnogorske državnosti i identiteta i da će ako njeni koalicioni partneri krenu u rušenje crnogorske državnosti, odmah raskinuti koaliciju i oboriti vladu, smatram da je prava prilika da se državočuvarski

mehanizam URA aktivira. Zato, za početak pozivam sve poslanike URA da se izjasne o stavovima ambasadora Božovića i zvanične Srbije o Podgoričkoj skupštini i da se izjasne o podršci koju su članovi koalicije zajedno "Za budućnost Crne Gore" uputili Božoviću i Vladi Srbije. Čutanje ćemo posmatrati kao slaganje URA sa svojim partnerima iz koalicije "Za budućnost Crne Gore" i da će to biti dokaz da URA ne brani državne i nacionalne interese Crne Gore. Mi poručujemo da, ukoliko do toga dođe, do ugrožavanja Crne Gore i crnogorskog identiteta, da ćemo iskoristiti sve zakonske mehanizme da se tome suprotstavimo.

Mandatara pitam jedno kratko pitanje na koje, zaista, najkraći mogući odgovor - Da li smatrate da je referendum iz 2006. godine bio demokratski? Vaše čutanje ću shvatiti kao negativan odgovor, pri tome ne zanima me da li se vi slažete s realnošću crnogorske nezavisnosti. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:47:57)

Zahvaljujem poslaniku Papoviću.

Sada riječ ima poslanik Miodrag Lekić. Da se pripremi poslanik Andrija Popović, nakon njega poslanik Marko Kovačević i poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, gospodine Lekiću.

MIODRAG LEKIĆ (02.12.20 17:48:12)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice, kolege, poštovani gospodine Krivokapiću,

Pokušaću da kraće govorim, izlazeći u susret sugestiji predsjednika Skupštine, zbog toga što građani očekuju jedan efikasan rad, a mislim da je dosta toga rečeno i ne bih želio da saopštavam neki segment koji je već saopšten.

Manje više se zna da će parlamentarna većina da podrži mandatara Krivokapića i formiranje nove vlade. Mislim da se primjećuje da se to ne čini s nekom egzaltacijom nego i s određenim kritičkim tonovima. U ime stranke DEMOS, u ime koalicije "Mir je naša nacija", mi smo zajedno i usaglašavali naše stavove, podržaću predlog vlade, odmah da kažem, među više razloga, dva ću istaći.

Prvi i nesporan razlog jeste da čitav proces konstituisanja vlade se odvija u okviru ustavno institucionalnog legaliteta. Dakle, bili su izbori, izbori su formirali novu parlamentarnu većinu, u okviru parlamentarne većine najveća kolicija je predložila mandatara Krivokapića, druge dvije koalicije su prihvatile takav predlog. Dakle, može nekome da se sviđa, ne sviđa čitav postupak, ali on ima potpuni legitimitet.

Drugi razlog zbog kojeg smatram da danas treba izglasati vladu jeste da je strpljenje građana dosta na ivici, hoću reći da građani su očekivali i očekuju, je li, da što prije počne rad vlade da bi se suočila sa problemima, ne malim, velikim ekonomskim, zdravstvenim i mnogim drugim. Dakle, konstituisan je predlog, od te faze do danas imali smo dešavanja u parlamentarnoj većini, da li je to moglo ići bolje, ja lično mislim da jeste. Tačno je da mandatara ima pravo da predloži vladu i on je pokazao hrabrost, samim tim je ponudio svoju odgovornost. Ali bila je potrebna jedna jača saradnja, kohezija, zbog toga što treba formirati i utvrditi i voditi državnu politiku, neće vlada sama voditi državnu politiku. Dobro bi bilo da smo se sa malo više recipročno uvažavanja dogovarali, kažem još jednom uz pravo mandatara da predloži sastav vlade.

Mandatara je profesor mašinstva ako sam dobro razumio i on bolje zna od mene zakon engleskog fizičara Njutna, drugi zakon koji je govorio o akciji i reakciji, dakle na svaku akciju slijedi reakcija jednaka... itd. Tako da ovo nepovjerenje koje je iskazano prema parlamentarnoj većini, koje mene apsolutno personalno ne tangira, nije izazvalo reakciju. Evo koja je reakcija - glasaćemo vladu. Što je poenta ovog dijela koji je intoniran i kritički, poenta je u tome da na bazi ovog iskustva popravimo situaciju, da se krene u jednu saradnju koja omogućava trajanje političkog života na bazi onoga što su bili glasovi građana 30. avgusta.

Naravno, kada govorimo o vladi moramo se podsjetiti da svi imamo odgovornost, imamo

odgovornost za novo lice politike, pojednostavljeno lice politike, politike sa nekoliko elemenata. Jedan je težnja ka opštem dobru, drugi je kompetentnost i stručnost, treći je javna pristojnost, skromnost itd. Dakle, to su kvalitete koji treba da karakterišu novu vlast i to će takođe biti jedna mjera uspjeha ili neuspjeha ukoliko se ova tri elementa ne postignu. Rekao sam da svi imamo odgovornost, ali vlada ima najveću. Zašto? Pa iz prostog razloga što vlada ima najveću nadležnost, vlada je odgovorna za stanje u društvu, zato se njoj i atribuiraju najveća odgovornost i ona treba da je svjesna da kroz tu nadležnost treba da radi na jedan ozbiljan i odgovoran način. Vidite, bilo je ovdje retorički pominjanje istorije, istorijskog rezultata i istorijskog početka. Ja bih izbjegao tu riječ, ta riječ i nulte tačke istorije su nam donijele probleme, dakle nova vlast koja dođe pa umisli da oko nje sve počinje nije dobar model. Nije dobro reći - ništa nije valjalo prije, od nas počinje istorija. Padali su mnogi u te zamke. Treba reći da počinje nova faza Crne Gore, sa mnogo specifičnosti. Jedna od tih specifičnosti je da ova vlada neće imati svog šefa, neće imati nekog ko će da diriguje, tako da ovo što se pominje kao slabost vlade, da će biti nestabilna ili potencijalno nestabilna može da se vidi kao vrlina. Ove porudžbine odozgo, da upotrijebim tu sitagmu jer su nas dosta koštale i u tom smislu je ta potencijalna stabilnost nešto što može da se vidi kao vrlina.

Kad sam govorio o nekoj novoj fazi u Crnoj Gori, mislio sam na recimo noviju istoriju, 70 godina. Imali smo jednu vlast od 1945. do 1990. godine, pa smo imali drugu vlast gdje je bilo i kontinuiteta od 1990. godine do 2020. godine. Ne bih ulazio u bilanse jedne i druge vlasti i dalje mislim da nije crno-bijeli taj bilans. Ali što je karakterisalo obje vlasti u negativnom smislu, što bi trebalo da bude pouka za novu vlast i ovu novu etapu? To je da je bila velika koncentracija moći i vlasti i u toj prvoj vlasti od 1945. do 1990. godine i u ovoj od 1990. do 2020. godine. Prevelika moć nije dobra dvostruko za društvo i nije dobra za onoga ko je nosilac te vlasti. Završava se loše najčešće, istorija vam to govori. Znamo dobro vođe koje su obožavane, kojima se pjevalo pa se onda svrgne, pa krene demonizacija, napadi, ruše se spomenici, grade se novi spomenici itd. i onda se na kraju najčešće sve zaboravi. To je loša tradicija Crne Gore, i nije samo tradicija Crne Gore. Ova velika moć koja je karakterisala vlast od 1945. godine do 1990. godine, koncentracija moći, i ova druga uz sve razlike, uz kompleksnosti tih bilansa nije dobra situacija, ostavlja nam teško nasleđe. Koje nasleđe je negativno? Izdvojiću neizgrađenost institucija. Znači konstituiše se nova vlast i u sistemu piramide se upravlja sa nekog vrha i u tom smislu stvara se nekontrolisana vlast, a nekontrolisana vlast vodi deformacijama. Ja sam obećao da ću ranije sve zavšiti, međutim vidim da vrijeme brzo ide.

Što bih još rekao? Pa dobro, program, evo nemam vremena, želim da kažem da imamo jedan rezervni program, imamo mapu puta, koja je to, koji je to rezervni program' to je analiza Evropske unije, njeni izvještaji. Tamo kažu ako smo mi ovdje subjekti i nepovjerljivi jedni prema drugima, tamo kažu pravosuđe, ekonomija itd, nabrajaju šta su prioriteti. Pravosuđe, stvarno, moraće se opredijeliti ili će biti na strani zakona i Ustava ili će biti na strani kriminala, nema srednjeg puta. Naravno, ne generalizujem, ima autonomnih divnih sudija, ja ne poznajem nikoga lično, ali koji se upravo zalažu da postane pravosuđe autonomno itd.

Na samom kraju bih rekao nešto što je manje pominjano, to je segment kulture, kojeg smatram fundamentalnim. Kultura, obrazovanje, nauka, medicina ostaju glavni emancipatorski mehanizmi društva, oni su antipodi ekstremizmima, nacionalnim, ideološkim, političkim, religioznim ekstremizmima. Dakle, ne zaboravimo (prekid)... lekciju o značaju kulture, kultura ne smije biti pod uticajem jednog ekstremizma i kulturni model društva je takođe rezultat uticaja vlasti i vlast utiče na kulturni model. Završavam, predsjedniče. Citiraću mandataru, on je rekao - naš moto je rezultat. Kontrolisaćemo rezultat, sve vrlo precizno, "crno na bijelo" će biti kontrolisano. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 17:59:04)

Zahvaljujem profesoru Lekiću.
Sada riječ ima poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (02.12.20 17:59:14)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštova ni gospodine Krivokapiću,

Htio sam reći budući premijer, ali više nijesam siguran, čuli smo ranije da šef jednog od najvećih klubova u vladajućoj koaliciji gospodin Medojević je rekao da neće dozvoliti da ih mandatar ponižava, tako da ne vjerujem da će poniženi podržati tlačitelja, ali o tom - potom.

Za Liberalnu partiju izborom ovako predložene vlade i njenog programa i koncepta rada Crna Gora je u opasnosti da upadne u krug anarhije, još većih političkih podjela, u opasnost od jačanja nacionalizma i uticaja crkvenih krugova što je veoma opasno u građanskoj državi, posebno u vremenu strašne opasnosti od epidemije i krize izazvane njom i teške ekonomske situacije. Sa jasnim konačnim ciljem protivnika nezavisne Crne Gore, popisom stanovništva 2021.godine, brutalnom asimilacijom Crnogoraca i Crnogorki time završetkom procesa dezintegracije. Crna Gora je u opasnosti da uđe u permanentnu političku krizu zbog samog sastava buduće vlade, njenih nejasnih konstituenata, njihovih programa koji su dominantno protiv nezavisne i suverene države, uz stalni puzajući državni udar u kome će profitirati samo kleronacionalisti bliski krugovima crkve, pojedinih medija i tajkuna i stranih, uglavnom regionalnih centara moći, a u kojoj će najveće žrtve biti građani i građanke Crne Gore. Analizirajući ekspozé mandataru Krivokapića, tehnički dobro urađenog na oba naša pisma, vidimo da sve vrví od demagogije i unaprijed traženog alibija, a na primjer NATO koji je u ovom ludom vremenu sličnom 1918. i 1989.godini jedini garant opstanka nezavisne Crne Gore je pomenut dva puta, a bivša vlast čak 21 put.

Liberalna partija praveći kost benefit analizu predložene vlade smatra da je jedino dobro da se formalno razvlašćuje DPS, koja je dominantno vršila vlast od početka uvođenja višestranačja poslednjih 30 godina, iako su liberali u tom periodu daleko više vremena bili u parlamentarnoj opoziciji nego u vlasti, a loše je što je predložena diskriminatorna vlada, diskriminatorna prema svim vjerama, nacijama, ženama koje nijesu učestvovalé u procesu izbora zakonodavne i izvršne vlasti. Na čelu Vlade, kako sam tvrdi gospodin Krivokapić, sa njim kao sinom Božjim, 12 apostola, političkim uljezom bez portfelja gospodinom Abazovićem, nadam se da mi neće zamjeriti, i što je za pohvalu - uključene četiri Marije Magdalene koju neke crkve smatraju ravnim apostolima. Predložena vlada ruši ustavni koncept Crne Gore kao multikonfesionalne, građanske, sekularne, antifašističke države. Predloženi predsjednik vlade bogougodni gospodin Krivokapić, koji samo predstavlja i zastupa Srpsku pravoslavnu crkvu, na prvi pogled kulturni čovjek, ali vjerski fanatik, što nikako nije primjereno jednoj evropskoj državi u 21.vijeku. I ostali predloženi članovi kabineta predstavljaju generalno samo jednu vjersku zajednicu, Srpsku pravoslavnu crkvu. Postavlja se pitanje ko će predstavljati onih preko 60% ostalih građana Crne Gore, ko predstavlja islamsku, katoličku, jevrejsku zajednicu, ko predstavlja Crnogorsku pravoslavnu crkvu, ko predstavlja armiju nereligioznih građana Crne Gore. Što reći za vladu u kojoj nema resora turizma u turističkoj državi, nema ministarstva saobraćaja u državi u kojoj se gradi projekat vijeka auto-put Bar Boljare, nema ministarstva pomorstva u pomorskoj državi, koji svi zajedno Crnoj Gori donose gotovo polovinu bruto društvenog proizvoda. Kako će ostvarivati prava hiljade zaposlenih u turizmu i srodnim djelatnostima, u saobraćaju, oko sedam hiljada crnogorskih pomoraca, u čije ruke ide naš sport, kultura, nauka i tako dalje? Zabrinjava najava budućeg premijera da ćemo ubuduće umjesto Dana pobjede nad fašizmom 9.maja valjda slaviti Dražin dan, po tim najavama Crnogorci i Crnogorke ostaju bez svoje istorije, baštine, crkve. Posebno molim budućeg premijera, neće mi zamjeriti, koga narod od milošti zove rukoljub, kao neko ko ima ogromni uticaj na narod da ubuduće, bar ne javno, ne cjeliva ruke sveštenicima i tuđe zastave, nikad to Crnogorci svih vjera i nacija nijesu radili u slavnoj istoriji.

Liberalna partija je u septembru prilikom suštinskog izbora predsjednika Parlamenta i mandataru u Manastiru pod Ostrogom, kad smo videli da je đavo odnio šalu, zauzela stav da zbog toga što smatramo da je Crna Gora država u opasnosti, da gro parlamentarne većine ima opasne namjere, nećemo podržati nijedan predloženi akt, ni razrješenje, ni imenovanje u prvih 100 dana nove većine. Toga ćemo se dosljedno držati. Ako vrijeme pokaže da vlada nema namjeru da ruši Crnu Goru kao nezavisnu i suverenu državu, da nema namjeru da nas skreće sa evroatlantskog puta, Liberalna partija će biti veoma kooperativna i spremna je da podrži sva predložena

liberalno-demokratska akta vlade koja su na tom procrnogorskom, evroatlantskom putu.

Takođe, s obzirom na najavljenju veliku prijetnju po građanski mir u Crnoj Gori, s obzirom da biramo i ministricu nespojivih resora - prosvjete, kulture, nauke i sporta - gospođu Bratić, čija će to biti osnovna nadležnost i njena najava da će sprovesti zacrtani plan SPC o rušenju jednog od simbola Crne Gore, Njegoševog mauzoleja na Lovćenu, odnosno kako ona kaže spuštanja sa Jezerskog vrha naniže, valjda na Njeguše, navodno novim tehnologijama i na to mjesto vraćanje kapele Karađorđevića koja je podignuta 1925.godine i predstavljala simbol uništenja nezavisne države Crne Gore, pozivamo na aktiviranje Lovćenske straže koje su činili 300 viđenih Crnogoraca svih vjera i nacija na čelu sa komandantom akademikom Jevremom Brkovićem, bez sumnjem najvećim živim crnogorskim pjesnikom, da se ponovo aktiviraju i da kao devedesetih godina prošlog vijeka danonoćnim stražama na Lovćenu, crnogorskom oltaru svetom, spriječe isti naum sa iste velikosrpske adrese, nestanak Crne Gore po treći put u poslednjih stotinjak godina, kao prije 30 godina kad je Crna Gora nakon takozvane antibirokratske revolucije 1989. godine izgubila sebe, slično se desilo i 1918. godine kada smo izbrisani sa svjetske mape kao država.

Finalno na osnovu odluke predsjedništva Liberalne partije, crnogorski liberali kao opoziciona parlamentarna partija, kojima je Crna Gora jedina svetinja, neće zbog svega navedenog podržati prijedlog izbora predsjednika i članova i članica diskriminatorne, jednovjerske, jednonacionalne, anticrnogorske, antievropske vlade, uz to i eksperimentalne, nedoživljene do sada po svom konceptu u 50 evropskih država, ali i nelegitimne i nelegalne jer po važećim aktima vlada ima 18 ministarstava, a sada se predlaže 12. Na osnovu čega, nema pravno - ustavnog osnova za to? Svima nam je neprijatno slušati sve ogavnosti i nakaradnosti koje o predloženom predsjedniku i vladi i njenom konceptu plasiraju njeni formalni predlagači iz parlamentarne većine, a nevoljno je moraju podržati, a što kaže jedan od njihovih lidera - buduću vladu stvarno podržava samo ti poslanika od minimalnih 41. Dakle, to je još jedno crnogorsko čudo, nepoznato u svjetskoj parlamentarnoj demokratiji. Ali to je predložena vlada, to je reprezentacija Crne Gore koja će nas predstavljati na unutrašnjem i vanjskom planu u narednom, vjerujem kratkom periodu, a možda i prevaziđu naša pesimistička očitavanja. E viva Montenegro, živjela Crna Gora. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 18:10:03)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću.

Sada riječ ima poslanik Marko Kovačević. Izvolite.

MARKO KOVAČEVIĆ (02.12.20 18:10:11)

Drago mi je da smo čuli ovu rečenicu na italijanskom jeziku. Evo da kažemo, ukoliko Jevrem Brković bude vodio lovćenske straže onda će biti dovoljna Vesna Bratić da sve to reguliše.

Moram da kažem još i to da je potpuno prirodno da se kolege iz DPS-a čude što mi na ovoj strani imamo neke različite stavove i što ih jasno iznosimo. To je potpuno normalno jer oni u prethodnom periodu nikada nisu mislili svojom glavom, a u jednom momentu, u ovom Parlamentu, kada su mislili svojom glavom i glasali za jedan Predlog zakona opozicije, gospodin Brajović, bivši predsjednik ovog parlamenta ih je opomenuo i oni su tu odluku promijenili.

Takođe, čulo se i mnogo izliva na račun srpskog naroda, veoma otrovnih, to jeste u prirodi renegata i na to bih imao samo jedan komentar. Samo dva režima u istoriji Evrope su kao svoj moto i poklič imala nikad više 1918. godina. Jedan je režim Adolfa Hitlera u Njemačkoj, a drugi je režim Mila Đukanovića u Crnoj Gori. Sada bih prešao na ono što se tiče današnjeg Predloga Vlade našeg mandatara.

Nisam izveo nikakav zaključak.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 18:11:25)

Samo vas molim da ne dobacujete s mjesta. Poslanik Kovačević je pojasnio da nije izvodio zaključke. Molim vas da idemo dalje. Molba da svi vodimo računa da dajemo doprinos jednoj civilizovanoj raspravi. Hvala na intervenciji. Izvinio se poslanik Kovačević u ovom dijelu i pojasnio da nije izvodio bilo kakve zaključke. Razjasnili smo situaciju pa idemo dalje. Zahvaljujem.

MARKO KOVAČEVIĆ (02.12.20 18:12:14)

Pojasnio sam, nisam se izvinio.

Poštovani građani Crne Gore, pred nama se nalazi predlog nove Vlade Crne Gore. Taj predlog ima jedan svoj osnovni kvalitet koji je za nas i opredjeljujući da ga podržimo. U pitanju je činjenica da u ovoj vladi neće biti predstavnika Demokratske partije socijalista. To je sasvim dovoljan razlog da se ova vlada podrži čak i onda kada bi to bio jedini razlog.

Međutim, ono što je, takođe, činjenica jeste da u ovoj vladi neće biti ni predstavnika onih političkih struktura koje su pobijedile na izborima 30. avgusta, a koje su u godinama za nama iznijele teret borbe i otpora prema bivšem režimu. U pitanju su, prije svega, Demokratski front, Socijalistička narodna partija i neke druge političke stranke. U tom smislu možemo reći da ova vlada neće biti vlada kontinuiteta s prethodnim vladama, ali ne možemo punog srca i mirne duše reći da je u pitanju vlada diskontinuiteta. Takođe, ne možemo tvrditi ni da je u pitanju vlada koja će do kraja biti demokratska iz razloga što se u nju nije prelilo ono što je izborna volja građana iskazana na izborima 30. avgusta osim u onom dijelu koji se tiče četiri poslanika koalicije "Crno na bijelo" i jednog poslanika koalicije "Za budućnost Crne Gore".

Dakle, kakva je to vlada. Po mom skromnom sudu, u pitanju je jedna tranziciona vlada koja će imati nekoliko osnovnih zadataka ispred sebe. Prvi i osnovni zadatak ove vlade jeste da onaj segment koji je donio promjene u Crnoj Gori ove godine, da se na taj segment obrati posebna pažnja, a u pitanju je povlačenje Zakona o slobodi vjeroispovijesti. U ekspozeu gospodina mandataru rečeno je da će biti izmjene i dopune toga zakona. Ukoliko bude moglo biti samo to, mi ćemo i to podržati, ali ono za šta ćemo se mi zalagati jeste da se taj zakon povuče, prije svega iz razloga što je neophodno Srpsku pravoslavnu crkvu, najveću vjersku organizaciju u Crnoj Gori, dovesti u ravnopravan položaj s druge dvije tradicionalne vjerske zajednice koje su prije donošenja Zakona o slobodi vjeroispovijesti imale potpisan Temeljni ugovor s Vladom Crne Gore. Da bismo u takav položaj doveli Srpsku pravoslavnu crkvu ovaj bi zakon morali povući, a onda bi Vlada morala da potpiše Temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom, pa onda da se pristupi donošenju novog zakona. Takođe, neophodno je da ova vlada stvori uslove za prve fer i slobodne izbore u Crnoj Gori nakon kojih bi dobili prvu demokratsku vladu u Crnoj Gori. U tom smislu je neophodno pročititi birački spisak. Ekonomska i finansijska konsolidacija zemlje je jedan od težih zadataka koji čeka ovu vladu. Mi smo imali prilike da vidimo ove godine, kada smo se susreli s koronom, da turizam nije dovoljan da bi se održala ekonomija Crne Gore i da prethodni režim nije imao plan B što se toga tiče, tako da očekujem da će ova vlada izgraditi neka alternativna rešenja po tim pitanjima.

Ono što je, takođe, veoma važno jeste borba protiv organizovanog kriminala i korupcije. U tom smislu, neophodno je stvoriti preduslove da se uhapsu neki od vođa kriminalnih grupa u Crnoj Gori. Prije svega, tu mislim na Milivoja Katnića koji je vođa organizovane kriminalne grupe unutar institucija sistema i da je neophodno njega kao nekoga ko je bio progonitelj prethodne opozicije dovedemo tamo gdje mu je mjesto, odnosno poznaniju prava. Takođe, treba riješiti neka ubistva za koja do sada nije bilo političke volje da se ona riješe. Prije svega, mislim na ubistvo Duška Jovanovića i Pavla Bulatovića.

Ono što je kontinuitet ove vlade u odnosu na prethodne vlade jeste činjenica da u njoj neće biti političkih predstavnika srpskog naroda. Ono što je dobra novost, što se ove vlade tiče jeste da u njoj ima pripadnika srpskog naroda, ali oni nisu politički predstavnici srpskog naroda jer se nijesu svojom politikom predstavili građanima niti su za nju dobili glasove na izborima. Međutim, to ne znači da oni ne mogu nešto da urade po pitanjima prava srpskog naroda, poboljšanja njegovog položaja i ostvarivanja njegovih interesa, ne na uštrb bilo kog drugog naroda ili bilo kog građanina Crne Gore. Vidimo da u ekspozeu nije bilo riječi o tome koliko je srpski narod u godinama za nama diskriminisan od prethodnog režima. Za svaku takvu odluku i potez naši sunarodnici u novoj

vladi imaće podršku Nove srpske demokratije, jedine srpske političke stranke u ovom Parlamentu koja je u godinama za nama koje su bile veoma teške nosila srpsko ime onda kada je ono bilo prokazano i progonjeno.

Takođe, ono što će negdje pokazati da se odnos prema srpskom narodu promijenio u odnosu na ono što smo imali u prethodnim vladama jeste odnos ove vlade, a tu, prije svega, mislim na Ministarstvo prosvete, kulture, nauke i sporta i Ministarstvo pravde i ljudskih prava prema otpuštenim profesorima nikšićke Gimnazije 2004. godine koje je ova država sistematski progonila 16 godina. Naša je i moralna i svaka druga obaveza da pokažemo, u stvari da im makar baš nešto od toga što možemo nadoknadimo, a mnogo od njih, na žalost, više nisu među nama. Oni koji su postupili drugačije od njih u tom teškom vremenu oni su od strane Demokratske partije socijalista bili nagrađivani i poslaničkim mjestima i u funkcijama u Vladi itd.

Za sam kraj želio bih da čestitam našim kolegama iz Građanskog pokreta URA i koalicije "Crno na bijelo" na tome što su imali sjajnu postizbornu kampanju u kojoj su uspjeli da od 30. avgusta do danas dovedu do toga da izaberemo jednu vladu koja u potpunosti odgovara onome što su bila njihova predizborna politička obećanja, što je bio njihov politički koncept i što su bili njihovi politički principi. Mnogi građani ove zemlje su mislili da će oni to možda ostvariti na neki način koji bi bio sličan onom načinu iz Nikšića 2012. godine kada su se pisale razne vrste platformi. Međutim, oni su ovog puta uradili nešto potpuno drugačije. Uspjeli su da ubijede prvog s liste druge koalicije koja je najveća u vladajućoj većini da on bude taj koji će uporno, do kraja i požrtvovano zastupati ono što je njihov politički koncept. To je izvanredan politički uspjeh i želim na tome da im čestitam. Svi oni disperatni stavovi koje smo iznosili u periodu za nama s ove strane, sa strane Demokratskog fronta i koalicije "Za budućnost Crne Gore" su, u stvari, bili samo naši pokušaji da gospodina mandatara vratimo na ono što je bila politika naše koalicije, očigledno je da su oni bili bezuspješni i sada imamo ovu vladu koju imamo i koju ćemo mi podržati.

Da se vratim na sami početak. Dakle, osnovni kvalitet ove vlade je to što u njoj neće biti predstavnika Demokratske partije socijalista, dakle danas je istorijski dan i ova tri dana koja slijede, dva dana koja slijede, jer ćemo početi sa razvlašćivanjem Demokratske partije socijalista. Neophodno je DPS razvlastiti i u svim onim gradovima i opštinama u kojima još uvijek vrše vlast u Crnoj Gori, a prva takva opština na redu je Nikšić i treba kao što smo radili za budućnost Crne Gore da sada krenemo da radimo i za budućnost Nikšića i svih drugih opština u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 18:20:11)

Zahvaljujem poslaniku Kovačeviću.

Sada riječ ima poslanik Boris Mugoša. Izvolite, gospodine Mugoša.

BORIS MUGOŠA (02.12.20 18:20:18)

Zahvaljujem predsjedniče, uvažene poslanice i poslanici, poštovani gospodine Krivokapiću, uvažene građanke i građani,

Ja sam kao neko ko se dominatno bavi ekonomijom i socijalnom politikom mislio zaista da pričamo o onom dijelu ekspozea koji se bavi tim temama, ali na žalost moram da konstatujem da se ekspoze najmanje bavio tim. Samo je dato par nekih floskula, čini mi se na određeni način i knjiških definicija, ali ništa nema od onoga konkretno što ste mnogo puta u predizbornoj kampanji najavljivali biračima i to su povećanje minimalne cijene rada i povećanje plata u nekim resorima i povećanje penzija, i u dijelu socijale, vraćanje naknada za majke sa troje djece, povećanje dječjih dodataka i uvođenje za svu djecu dječjih dodataka itd. Argument sa vaše strane koji sam čuo je da nemate podatke, nijeste ih imali ni u predizbornoj kampanji pa ste to obećali. Vi ovaj ekspoze ne pravite do februara kada ćete donijeti program rada Vlade, nego je ovo ekspoze za naredne četiri godine. Tako da mislim da ste trebali da uradite ono što ste građanima obećali i da sve one stvari koje ste im pričali pretočite u vaš ekspoze i da se obavezete da ćete ih ostvariti. Sve ono što ste obećali, a nijeste ostvarili, a nećete da ostvarite, mi ćemo kao poslanici opozicije da

predložimo i onda ćemo testirati da li ćete glasati za ono što ste ljudima govorili da ćete obezbijediti. Zbog toga vam kažem, na žalost ne mogu da pričam o onome što sam htio, a to je ekonomija, a znate da je najveći izazov očuvanje radnih mjesta i da se očekivalo da je gro ovoga ekspozea kako sačuvati ozbiljno uzdrmanu crnogorsku ekonomiju, kako sačuvati radna mjesta, ali i koje su to mjere da podstaknemo razvojni potencijal crnogorske privrede.

U dijelu o zdravstvu ste pomenuli da je prioritet da se poštuju mjere struke i ljekarska etika. Ja mislim da nije dobro da to vi pišete ako ste demonstrirali, izvinili ste se i ja to pohvaljujem, ali ste demonstrirali nepoštovanje mjera i vi i buduća resorna ministarka zdravlja, bio vam je argument - mi imamo antitijela. Da li to građani znaju kad vas gledaju na masovnim okupljanjima? Ne, nego oni ako vas vide onda oni smatraju da ni oni ne treba da nose maske. Prema tome, nije dobro da nakon takvog ponašanja vi zapisujete te stvari, a 90% ekspozea kritikujete prethodnu vlast. Ako hoćemo o ljekarskoj etici, ne bih se vraćao na određene događaje u Kliničkom centru koji po mom mišljenju nemaju dodira sa ljekarskom etikom. Zbog toga ću se fokusirati na neke teze koje sam čuo tokom ove rasprave.

Prvo je povjerenje građana. Kao što vidite mi iz opozicije nadam se da smo shvatili poruku građana, nadam se, onaj ko neće da shvati poruku građana koju su nama uputili tome više nije mjesto u politici. Ali sa druge strane, mi smo pustili vas da govorite jedni o drugima, što ste vi ova tri mjeseca radili, mijenjali ste metodologije i doveli ste do toga da potpredsjednici partija koji su 150 hiljada glasova osvojili na ovim izborima i njihovih visoki funkcioneri za vas nijesu dovoljno kompetentni da budu u vladi, to ste jedni o drugima govorili. Govorili ste jedni o drugima da ste istrošeni političari, da ste profesionalni opozicionari, da ste neloyalni u državi, da ste slabije reputacije, to ste vi govorili jedni o drugima. Govorili ste da je ova vlada antidemokratska, antireformska, autokratska, teokratska, to ste govorili jedni o drugima. Prema tome, da li ste vi opravdali povjerenje građana, da li ste ga vi opravdali sa ovakvim ponašanjem? Da li ste opravdali povjerenje ako u javnom diskusu dominirali su stavovi koji se tiču ideoloških matrica koje nas vraćaju godinama, decenijama, čak i vjekovima unazad? Kad ćemo shvatiti u Crnoj Gori da pripadnost vjeri i naciji nas ne čini superiornijim u odnosu na nekog drugog i da je potpuno nevažno kako se neko zove i preziva, i kome se Bogu moli i da li se u opšte Bogu moli, da mora da nam bude osnovni sistem naših vrijednosti je li neko čovjek ili nije? Prema tome, vrlo treba da budete obazrivi kad govorite o povjerenju građana na ovim izborima. Ja znam da za jedan dio građana koji su suverenistički državotvorni birači nećete moći da im dajete argumente za ovakvo ponašanje, njihovo povjerenje ste trajno izgubili.

Druga stavka, govorite da je ovo prva demokratska vlada. Ja ću tu pokušati da vas zaštitim od vas, i to je neko pomenuo. Vi ste naime devet godina, 2007.godine do 2016.godine u ime Vlade bili predsjednik Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore. Znači, imenovala vas je Vlada i potpisali su rješenja i pokojni Šturanović, i Milo Đukanović premijer, i premijer Lukšić. Ja ne kažem da su oni pogriješili jer vi posjedujete sve te kvalitete. Je li moguće da vi kažete da su bile nedemokratske vlade one vlade koje su vas imenovala da predstavljate tu vladu u tim državnim institucijama? I da zaštitim moje kolege poslanike, jer će za vas da dignu ruku, poslanici koji su bili ministri u prethodnim vladama jesu li bili ministri u nedemokratskim vladama? Dići će ruku i poslanici koji su bili predsjednici Kluba poslanika jedinstvenog DPS-a od 1992. godine do 1997. godine, pa jesu li oni bili u nedemokratskim vlastima? Dići će ruku i poslanici čiji su osnivači partija i visoki funkcioneri bili potpredsjednici Vlade i ministri u prethodnim vladama, pa jesu li oni bili u nedemokratskim vladama? Ja razumijem vaše političko neiskustvo, ali mislim da nema prostora za nedostatak demokratske zrelosti jer ste čovjek sa dosta godina i sa dosta životnog iskustva i treba biti vrlo obazriv kad vam neki koji se ponašaju, po meni, u političkom smislu kao da još pubertet nijesu prošli, da oni sugerišu takve teze. Vi dobro razmislite kad vi preuzimate takvu retoriku.

Druga stvar se tiče same strukture vlade, o njoj se nije puno danas pričalo. Prvo pojam ekspertske vlade, došli smo to toga da je to vlada u kojoj učestvuje jedna od 18 partija na pobjedničkim listama, i to partija koja je šesta po parlamentarnoj snazi u crnogorskom parlamentu, to je vlada te partije i vas kao prvog na listi koalicije Zajedno za budućnost. Ja mislim da tu negdje nije taj princip ekspertske vlade ispoštovan, ali sa druge strane i sam princip je diskutabilan ko je ekspert, ko čovjeku daje sertifikat da je ekspert. Ja znam za eksperte Svjetske banke, Savjeta Evrope, to su eksperti. Na osnovu čega vi procjenjujete da je neko ekspert, da li postoji na svijetu

ekspert za prosvjetu, nauku, kulturu i sport u isto vrijeme, da li postoji u svijetu ekspert za finansije i socijalu - ne postoji. Ako već pričate o ekspertskim vladama, jer je to bila jedna fina upakovana marketinška predizborna obmana građana, da ima takvih iskustava u svijetu svi bi ih poštovali, ima ih vrlo malo i nijesu bili toliko uspješni. Ja ću vam reći da ih najviše bilo u Evropi posle velike ekonomske krize od 2009. godine do 2011. godine kad ste imali Jana Fišera na čelu češke vlade, Lukasa Papademosu na čelu grčke i Marija Montija na čelu Italijanske, tehnokratska vlada bez političara, ali mandat im je trajao od pola godine do godinu i po. Imali ste vladu gospodina Oreškovića u Hrvatskoj 2016.godine, sličan je ambijent po retorici koja prati vašu parlamentarnu većinu koja će vas povećati, i ta vlada nije izdržala ni pola godine. Takođe, u ekspertskoj vladi, i to vam je ogromna greška, to je civilizacijski iskorak unazad, nemate predstavnika manjina. Ne kažem na kraju ni predstavnike manjinskih partija, nego predstavnike manjina kojih je u Crnoj Gori od 150.000. I ne samo da ste procijenili da na ovih 160 lica koji su bili na listama demokrata i Zajedno za budućnost nema nijednog eksperta, nego ste procijenili da u 150.000 ljudi nepravoslavaca u Crnoj Gori nema eksperta. Tu bih podržao izjavu predsjednika Parlamenta, možda je sad to politički neoportuno, koji je rekao - jaka, napredna i evropska Crna Gora može biti samo pomirena Crna Gora, a pomirena Crna Gora može samo biti Crna Gora gdje u svakoj vladi su predstavnici manjinskih stranaka. Stabilne ni vlade ni vlasti nema bez manjinskih stranaka, nema je, što znači da je ova vlada nestabilna, nejaka, antievropska i nije napredna. Prema tome, ne mogu da vjerujem da niste napravili taj iskorak da imate eksperte iz manjina. To, rezervni igrači na klupi, biće po dubini, dodatno daje negativno svjetlo na taj vaš izbor.

Takođe, kratko samo, izvinjavam se, naš treći predstavnik neće uzimati učešće u raspravi. Govorite o primjeru Holandije i Finske, da ima 12 ministarstava, ali ima 16 ili 18 ministara. Drugačija teritorijalna organizacija, mnogo veći stepen decentralizacije, drugačije političko uređenje i u vladi su dominantno predstavnici političkih partija.

Kada govorite o određenim ministarstvima ja ministarstvo od četiri resora više pominjati neću. Prvo, kršite Zakon o državnoj upravi gdje piše jasno da se ministarstvo osniva za jednu ili više povezanih upravnih oblasti. To nema veze s vezom sa ovim ministarstvom, ali neću, toliko se o njemu pričalo da više nema potrebe da razglabamo o tom ministarstvu. Mene interesuje stav poslanika sa Cetinja kada se bude glasalo o izmjenama Zakona o Prijestonici, hoće li dozvoliti da sjedište Ministarstva kulture se prebaci sa Cetinja pri čemu ni mi tu nešto ne trebamo previše da likujemo jer mi nijesmo uspjeli da ispunimo obavezu iz Zakona da sjedište Ministarstva vanjskih poslova i Ustavnog suda bude na Cetinju.

Takođe, kad govorite o Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, radio sam u Vladi na nekim određenim savjetničkim pozicijama i vrlo dobro poznajem organizacionu strukturu i namjerno vam kažem, ne postoji na svijetu ta kombinacija finansijskog i socijalnog staranja. Zašto ne postoji. Prvo je diskriminatorno, jer je socijala jedno, a budžetski potrošač jedinica koja pregovara sa finansijama o budžetu. Drugo, što imamo programsko budžetiranje ne kao nekad linijsko, znači nije ovo podjela kolača koliko će ko, nego na osnovu kvaliteta projekata i programa koji se nude.

Treća stvar, Ministarstvo finansija, iako ste izuzeli jedan mali dio, pokriva poreze, carine, budžet, trezor, imovinsko-pravne poslove, lokalnu samoupravu, državna preduzeća, računovodstvo i reviziju i vrši upravni nadzor nad cjelishodnošću i zakonitošću rada Uprave za nekretnine, Uprave za imovine, Uprave za igre na sreću, Poreske uprave, Uprave carina i Uprave za statistiku. Vi smatrate da jedan čovjek pored svega toga, to je ludilo koliko je to najkompleksniji resor, vi mu dodajete i oblast socijale što je drugi najkompleksniji resor u Vladi Crne Gore. Jer, socijala podrazumijeva socijalnu i dječju zaštitu i penzijsko-invalidski sistem, a socijalna i dječja zaštita su vam centri za socijalni rad po cijeloj Crnoj Gori, domovi za stare, Centar Ljubović, resursni zavod Komanski most, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, Fond PIO. Pa neko bi se na svijetu sjetio, ali je nemoguće, ne možete naći primjer da su te dvije oblasti povezane jer nema logike i jedna osoba to ne može koordinirati pa da je najpametniji na svijetu.

Izvinjavam se samo još minut ako mogu.

Za Ministarstvo za kapitalne investicije nigdje nijesam mogao da nađem primjer, bilo je u Srbiji prije 15 godina, ogromni problemi zbog preplitanja nadležnosti. I da znate, kapitalne investicije saobraćaj nije auto-put samo, nije energetika hidrocentrala, nego su mnogo kompleksnije politike u tim oblastima. Znači, nije ministarstvo samo za kapitalne projekte, nego će

mu mnogo biti teže sprovoditi politike. Jedan me moj drug iz Beograda zvao i našalio se - dobijate vi vašeg Velju Ilića. Ja ne znam na što je aludirao, da li na kapacitete ministra poređajući ih sa Veljom Ilićem ili na ovu sistemsku anomaliju postojanja toga. U praksi se kod njih pokazalo da je vrlo teško da ministar bude nadređen drugim ministrima, jer su kapitalni projekti u brojnim resorima.

Na samom kraju, završavam sa par teza. Svi vi koji dignete glas, koji dignete ruku za ovu vladu snosite odgovornost za njen rad, nema bježanja od odgovornosti. Svi ste vi potpisali da mandatar bude gospodin Krivokapić, svi ćete glasati za njega i za sve ministre sviđali se vama ili ne. Prema tome, odgovornost politička za rad ove vlade je na svima vama, a u operativnom smislu najviše na račun ujedinjene reformske akcije.

Svi pričaju da je ovo istorijski trenutak. Prvo, je to pretenciozno, o istorijskom trenutku govore generacije koje dolaze, a ne možemo mi da tvrdimo da je nešto sad istorijsko. Građani mislim da su željeli na ovim izborima drugačiju i napredniju Crnu Goru, bojim se da su dobili drugu i nazadniju Crnu Goru. Ja nikad u životu vama i da ste mi i najveći neprijatelj ne bih rekao ono što su vam rekli oni koji će vas glasati, jer se to kosi sa mojim moralni načelima. Ali nikad ne bih ni kao što ste vi uradili prema njima, da ste govorili da nemate nikakav obzir prema onima koji su vam dali svu infrastrukturu, koji su vam dali sva moguća sredstva da ostvarite ovaj rezultat.

Na samom kraju, za mene postoji jedan ozbiljan problem, ne sastav ove vlade, nego ko vlada ovom vladom, a i ova rasprava je pokazala da ne vladaju oni koji imaju izborni legitimitet.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 18:33:29)

Zahvaljujem poslaniku Mugoši.

Hvala vam na citatu, dozvolili smo malo prekoračenja imajući u vidu da poslanici SD-a do završne riječi više neće učestvovati u pretresu. Zahvaljujem.

Sada idemo dalje, poslanik Momo Koprivica, nakon poslanika Koprivice poslanica Vuković.

MOMO KOPRIVICA (02.12.20 18:36:41)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, građanke Crne Gore, poštovani predsjedniče Crne Gore, poštovane poslanice i poslanici, uvaženi gospodine Krivokapiću,

Dame i gospodo, prije nego što počnem izlaganje o značaju formiranja vlade nakon prve demokratske smjene vlasti na izborima u istoriji Crne Gore, odaću počast jednom od najvećih naših književnika. Upokojio se prekjuče Branimir Šćepanović, preminuo je Mocart moderne evropske književnosti rođen 1939.godine upravo ovdje u Podgorici, našem glavnom gradu.

Gospodo, otišao je jedan od najslavnijih ljudi koji je rođen u našoj maloj ali slavnoj zemlji. Podsjećam vas, poštovane kolege poslanici, kao i sve vas, dragi građani koji ste odrasli na njegovim djelima, da smo ostali bez jednog od najvećih evropskih pripovjedača. Svi smo čitali jedne od najtiražnijih i najprevođenijih romana naše književnosti Usta puna zemlje i Iskupljenje, o njima je u svoje vrijeme brujala Evropa. Svi smo čitali i novele Ono drugo vrijeme ili Stid, mnogi su čitali Smrt gospodina Goluže, gledali istoimeni domaći film ili ... sa vodećim svjetskim glumcima. Svojim djelom ali i životom Branimir Šćepanović je svjedočio prezir prema svakom obliku jednoumlja. Ostaće upamćeni kao pisac koji je znao da stane kada je shvatio da ne može bolje i da ne može više makar bio na vrhuncu slave i uspjeha. Neka mu je vječna slava.

Sada da ne zaboravim, a pretpostavljam, i sav grijeh na moju dušu, da bi i velikan svjetske književnosti Branimir Šćepanović rekao - građani Crne Gore, neka vam je nazdravlje međunarodni dan ukidanja ropstva.

Kad govorimo o ovim izborima od 30.avgusta 2020.godine, zaključuju se dvije osnovne poruke. Prije svega, Demokratska Crna Gora i uopšte koalicija Mir je naša nacija govorila je da su tri kolone i međusobno nenapadanje pobjednička kombinacija i ispostavilo se da je tako. Bila je to dovoljno široka politička ponuda da se pronađe svako i da niko ni zbog koga niti zbog čega

odustane, ali su to bile i dovoljno jake kolone da nema ni jednog rasutog glasa. U konačnici imali smo maksimum glasova i nijedan rasut glas i osjećamo jednu satisfakciju zbog predlaganja pobjedničkog modela na tim izborima.

Drugo što želim naglasiti i što može da se tretira kao jedna poruka tih izbora jeste i da je u svijesti građana Crne Gore zaiskrila ona vječna istina koju je i pred skupštinu u Stanjevićima 1798.godine, najveći sin naše istorije Petar prvi utvrdio i izrekao nakon one kratkotrajne silovite vladavine samozvanca Šćepana malog, a ta istina glasi - ne može despotska ruka jednog čovjeka ukrotiti narod niti mu donijeti spokojan život ili iskrenu slogu. Stoga je on sazvao skupštinu, sačinio zakonik, organizovao sud i tu su se začeli institucionalni koraci naše zemlje. Tako su i građani Crne Gore na ovim izborima glasali za promjene, glasali za to da vlast ne pripada jednom čovjeku, da moć ne stanuje na jednoj adresi, nego da stanuje u institucijama koje će između sebe u skladu sa Ustavom dijeliti funkcije vlasti.

Crnu Goru zatičemo u ponoru, vidi se vrh državnosti, a ispod njega je santa korupcije i organizovanog kriminala, koja je obespravila i do prosjačkog štapa dovela veliki broj naših građana. Vrh sante je prikazan Evropi dok je crnogorsko društvo bilo zarobljeno i potopljeno nezajažljivom pohlepom partijsko - kriminalne oligarhije. Zato je glavnina te sante ispod površine vode tj. ispod standarda demokratske Evrope. Građani su bili defakto obespravljani, zavisni od toga hoće li ih ili ne prepoznati neki teren, bili su čestice u toj santi koja je Evropi prikazivala lažnu sliku, prikazivala samo vrh ledenog brijega. Tu santu smo konačno izveli na sunce, osjeća se miris demokratije i političkih sloboda, 32 godine otkako je to osjetio i istok Evrope. Sada treba da tu santu istopimo, da izbacimo korupciju i organizovani kriminal iz najljepše zemlje, zemlje koja raspolaže izvanrednim prirodnim i demografskim potencijalima. Kroz demokratiju, kroz jednake uslove za sve građane, garantujemo da će ispariti jednoumlje i da ćemo kondenzovati čistu, pravednu i evropsku Crnu Goru. Objećavam u ime Demokrata da ćemo učiniti sve da naše društvo što prije prođe od hibridnog režima kako ga označavaju međunarodne relevantne međunarodne institucije i dovedemo u red razvijenih zemalja konsolidovane demokratije. Ako istopimo santu korupcije i organizovanog kriminala dovršićemo državu iznutra. Dvršena država to je suverena država, država iznad bilo kojeg centra moći koja se nikome ne podređuje ni spolja ni iznutra i čiji su jedini sopstvenici njeni građani koji su svoji na svome. i Crnogorci i Srbi i Bošnjaci i Albanci i Hrvati i Muslimani. Jedini sopstvenici Crne Gore jesu i biće njeni građani, ali bez prava na otuđivanje, to pravo nam ne daje istorija niti buduće generacije.

To je država sposobna da zaštiti svakog svog građanina i sposobna da svakog prestupnika izvede pred pravedan i pravičan sud. Sve ono što je valjalo u tom institucionalnom okviru treba pohvaliti. Nije mi problem da kažem da je institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u brojnim slučajevima pokazala kako jedna institucija može biti čuvar države. Kako je deketovala povrede ljudskih prava i od strane policijskih službenika i od strane nekih drugih lica koja su djelovala u državnoj službi. Vlada Crne Gore prvi put nakon 30 godina ima sve ministre koji nijesu pod teretom korupcije i afera.

Gospodine Krivokapiću, vjerujem da ste predložili ljude koji su skloni javnom interesu i zakonitom ponašanju. Glas za 42. Vladu Crne Gore je svojevršno otvaranje kredita, dajemo pravo na vršenje izvršne vlasti, a očekujemo da se vrati blagostanje i sigurnost za sve građane. Stoga smo i mi jednoglasno na predsjedništvu kao statutarnom organu donijeli odluku da podržimo izbor 42. Vlade Crne Gore i to na četiri godine dajemo povjerenje. Mi smo partija koja drži riječ, u Crnoj Gori se ljudi riječju vezuju. Kad su izvjestioci Valtazara Bogišića još u XIX vijeku ga obavještavali o običajima prilikama i društvenim u Crnoj Gori, navodili su mu, onako je upečatljiva ocjena makar meni bila, urezala se, govorili su - grešno je i stidno, bezobrazno ne održati sopstvenu riječ, onaj ko ne drži sopstvenu riječ ne smatra se za poštena čovjeka niti mu se može vjerovati. Mi smo kao politička partija dali riječ o postizbornom ponašanju građanima i tu riječ smo održali. Sve one manipulacije koje su se čujale nekad, neistine, pale su u vodu.

Državna vlast je jedna i nedjeljiva, njene funkcije su podijeljene na sudstvo, Parlament i Vladu odnosno izvršnu vlast. Dakle, državna vlast je jedna i nedjeljiva, ali je koruptivna hidrastoglava i shodno tome partnerstvo između Skupštine i Vlade dovodi do efikasne, odlučne i sveobuhvatne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. Uvjeren sam u zajedničku pobjedu Skupštine i Vlade nad organizovanim kriminalom i korupcijom. Zato je neophodno da se prepoznaju svi ti štetni fenomeni, da se postavi pravni okvir i kazne, da se osnuje mreža tijela koja

će otkrivati i sankcionisati zloupotrebe i da se nadzire rad svih ljudi koji djeluju u ime državne službe. Neophodan je širok spektar mehanizama, a niko nema niti može u demokratskoj državi imati sve mehanizme u sopstvenim rukama. Stoga je neophodna i efikasna zakonodavna vlast, odgovorna izvršna vlast, profesionalne državne službe i tako ćemo obezbijediti pravo na život u svijetu bez korupcije, pravo na sigurnost, na jednake šanse i pravo na pristup pravde svim građanima.

Naš predsjednik kluba je govorio dva minuta kraće, pa ako može to da bude kredit na moj račun. Skupština nije niti će biti prostorija za glasanje, niti mašina za glasanje, niti berza za prodaju propisa, ona je stožer predstavničke demokratije i ugaoni kamen političkog režima i pozdravljam vašu ocjenu iz ekspozea da gledate na Parlament kao na okosnicu demokratije. Nijedna vlast ne potiče od sebe, niti se od sebe može izvesti, sve potiču od naroda, a ovaj parlament, ova institucija je potekla od naroda i ona je izvor legitimiteta druge dvije grane vlasti.

Sredinom 2015. godine ovaj visoki dom je povodom razmatranja Godišnjeg izvještaja Vrhovnog državnog tužilaštva usvojio zaključak kojim je snažno podržao zahtjev Vrhovnog državnog tužilaštva da se prioritarno rješava pitanje prostora za rad VDT-a, Specijalnog državnog tužilaštva i Višeg državnog tužilaštva. Prošlo je pet i po godina, taj zaključak nije ispoštovan, u svim budžetima Crne Gore od tada do prošle godine je bila predviđena ta stavka, ali nije utrošen ni jedan jedini cent. To je primjer kako Vlada i Skupština tretiraju pravnu državu, borbu protiv korupcije, borbu za unapređenje kapaciteta pravne države kao devetu rupu na svirali.

Posebno bih apostrofirao vaše teze iz ekspozea da interesi određenih pojedinaca su bili ispred društva i to se više nikada ne smije desiti, na strani 7, a na strani 8 - nema tih pojedinaca ni paralelnih institucija koje smiju biti jače od države. Apsolutno sam saglasan sa tim i pokazaću vam izvještaj koji je Komisija za istraživanje napada na novinare podnijela prethodnoj Vladi gdje se vide skandalozne stvari, a to je da postoje dvije sadržinski različite službene zabilješke u vezi jednog događaja, a to je napad na novinara Mladena Stojovića, koji ni do dana današnjeg nije rasvijetljen. Dvije službene zabilješke zavedene pod istim brojem, ali u jednoj fali ono što je Stojović rekao, to je sumnja da ga je napao Branislav-Brano Mićunović i Radojica Božović. Nikakve mjere nije Vlada preduzela i očekujemo od vas da konkretno preduzmete te mjere. Konačno, u ekspozeu ste naveli takođe da ste se založili i za reviziju i preispitvanje svih koncesionih ugovora. Koncesioni ugovori se ne tiču samo prirodnih bogatstava nego i igara na sreću. Evo ga nezakoniti ugovor koji je ovaj šef mafije ranije pomenuti sklopio na štetu državnog budžeta, suprotno članu 11 nije platio jednokratnu naknadu od dva miliona, ali je zato u skladu sa istim članom 11, samo drugim stavom, dobio produženje koncesije. Sa svom dokumentacionom građom ćemo vas informisati i očekujem vaše postupanje.

Kao što rekoh, Demokratska Crna Gora i Klub poslanika "Mir je naša nacija" glasaće za izbor 42. Vlade i očekuje da će njeni prioriteti biti ekonomski razvoj, vladavina prava, a Skupština Crne Gore će u potpunosti obavljati svoju kontrolnu funkciju, ali i sve intenzivniju i sveobuhvatniju zakonodavnu inicijativu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 18:49:40)

Zahvaljujem poslaniku Koprivici.

Sada riječ ima poslanica Aleksandra Vuković, neka se pripreme poslanik Vladimir Joković i poslanik Abaz Dizdarević.

Izvolite, poslanice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (02.12.20 18:51:14)

Uvaženi predsjedniče Bečiću, zahvaljujem na datoj riječi.

Drage građanke i građani, kolege i kolegice, pozdravljam vas i nije to zbog onoga karpe diem u premijerovom odnosno mandatarevom ekspozeu i nije zbog filma "Društvo mrtvih pjesnika" u kome tu rečenicu često izgovara profesor, nego zbog toga što su me na ovo podstakli i kolege

prethodnici, jer sam stvarno bila čuvarica pjesnika i pisaca u ovome domu, pa ću reći samo nekoliko rečenica u vezi sa tim, sa pomenutim Branimirom Šćepanovićem i sa pomenutim Jevremom Brkovićem.

Naime, mnogo mi je žao, Branimira Šćepanovića sam poznavala, sa njim me upoznao u ovome parlamentu mnogo puta blaćeni veliki crnogorski patriota i narodni heroj Jovo Kapičić, zato što je Jovo Kapičić imao razumijevanje za jedan neobični život Branimira Šćepanovića. Branimir Šćepanović je veliki pisac, veliki i nije manji zbog toga što se naljutio na Balšu Brkovića koji ga je objavio, odnosno omogućio crnogorskim čitateljima da ga čitaju u ediciji Crnogorski roman, nije manji zbog toga. Ali i Branimir Šćepanović kao jedan od najvećih jugoslovenskih pisaca koji je u romanu "Usta puna zemlje" pisao o hajci i hajkačima, kadtkad je znao da bude hajkač. Nećemo mu zaboraviti onu hajku na Danila Kiša, nećemo mu je zaboraviti, ali ćemo čitati velikane crnogorske, srpske, jugoslovenske književnosti, kao što ćemo čitati i velikane crnogorske, Jevrema Brkovića. Odgovoriću na insinuciju da Jevrem Brković sada zbog svoje starosti neće moći da brani Lovćen. Hoće, odgovoriću vam njegovim stihom: "Dobro znaju što o njima mislimo ja i moji prijatelji vučjaci". Znaćete što se govori... Ne, ja sam samo citirala ovaj dio.

U rukama mi je ekspoze budućeg premijera i zaista sam ga doživjela kao svitak iz Otkrovenja samo što mu fali sedam pečata, ali ima sedam stubova. Moram reći da su poslanici Demokratske partije socijalista sa velikim oprezom otvarali ovaj svitak s obzirom na to da znamo da je samo jedan dostojan da otvori svitak sa sedam pečata, to je Sin Božji, i da ga naravno nama predstavi. No, ja se moram obratiti, prije nego što počnem izlaganje, budućem premijeru pošto je govorio o nultoj toleranciji, da je ova opozicija koju ovđe vidite Demokratska partija socijalista opozicija nulte tolerancije na vaše uvrede bila je i biće.

Crna Gora, gospodine Krivokapiću za nas nema cijenu jer joj je vrijednost bezgranična i okačite o klin te džepove koje pominjete. U ovom džepu nalazi se pošteno zarađena plata, a nijednom svojom profesorskom ili ne profesorskom insinucijom nećete sa moga srca skinuti ruku kad se svira crnogorska himna. Samo jedna politička ličnost u Crnoj Gori nije mandataru o čijem ekspozeu danas razgovoramo otežala mandatarski njegov put, a to je predsjednik države, ujedno i predsjednik partije koja neće glasati za njegovu vladu, a glasaće svi oni koji su protiv mandataru. Da, desila se revolucija kako to rekoše dojučerašnji opozicionari, Crna Gora postaje zemlja čuda u koje vjeruje mandatar i samo će mu čudo biti potrebno da u sebe ubijedi sve one koji su danas izvan njegovoga postulata. Ne zavaravajte građane, kritika na vaš račun koja dolazi od vaših kolega nije pitanje nove demokratske prakse, no jasan znak da vi koji danas konstituišete vlast ... paklene nesloge koja će Crnoj Gori donijeti samo rajske pričine. Čudno je to koliko disonantnih tonova prati formiranje vlade s obzirom na to da je jednonacionalna, jedno vjerska. Jedan narod, a toliko razdora, pravoslavna vlada neslavne perspektive. Duhovni funkcioneri za svetovnu disfunkcionalnost. Čekamo da apostoli počnu da propovijedaju crnogorski novi zavjet tj. ekspoze i svjedoče vaskrsnuće Crne Gore kao narodne države iako je do sad bila građanska i sekularna.

DPS je smatrao da nema bolje i modernije doktrine do sekularizma, đe je ojačao sekularizam tu je slabio nacionalistički fanatizam. Sadašnja vlast je dolećela na krilima toga fanatizma, zato i hoće da se predstavi kao apostolska a zbog toga je, građani Crne Gore, duboko antihrišćanska. Pozicija ove vlade je jasna, njena namjera je posrbljavanje Crne Gore iako to nije eksplicitno saopšteno u ekspozeu, ali jeste u nastupu buduće ministarke koja će pokušati razgrađivati identitetsku osnovu nezavisne i suverene Crne Gore. Kad god bi se velikosrpstvo u Crnoj Gori razmahalo, aktuelizovalo bi se pitanje Kapele, Mauzoleja. To je počeo mitropolit Amfilohije kad je rekao da se Crnoj Gori vraća krov, ali zamislite, građani i građanke Crne Gore, za ljude koji ovđe šede jedini krov i jedini vrh je Crna Gora, a započeo je naravno Dobrica Ćosić kad je dobijenu Njegoševu nagradu priložio za gradnju nove kapele na Lovćenu. Bio je to zalog za negiranje Crne Gore, crnogorstva i Crnogoraca, koje se povampiruje i danas i koje se čita u svakom mandatarevom poklonjenju pred trobojkom koja, gospodine Krivokapiću, nije i nikada neće biti državni simbol Crne Gore, dok god postoji ova strana koja će biti ustav zastranama isplaniranim u tuđinskim vladama našeg regiona.

Ne pokrivate se velikim riječima, one otkrivaju vašu veliku prevaru, nije ovo nikakav istorijski trenutak, ovo je momenat vraćanja Crne Gore u prošlost iz koje je pobjegla mudrom politikom DPS-a. Ne podmećite nam, samo čarobnjak može sprženu zemlju dovesti do luksemburškog sna, a vi nijeste čarobnjak, samo znate da smo mi Crnu Goru doveli pred vrata

Evropske unije i toga Luksemburga. Ovaj destriktivni ekspozé rađen kao dnevnički zapis budućega premijera nije ništa drugo do njegov pokušaj da opisujući Crnu Goru kao sprženu državu, a vladavinu DPS-a i njenih koalicionih partnera kao državni udar, izuzme sebe iz odgovornosti za budućnost ove države pokazujući svakom riječi u tekstu da nema plan za njen razvoj i napredak i da je njemu prethodna vlada ozbiljna prijetnja iako je već dio prošlosti. Ozbiljna, jer je radila ozbiljno i biće mjera neozbiljnosti buduće vlade skrpljene kako - tako. Očekujemo da tamjanom bude puštena u nerad, s obzirom na to da je i ugovorena u jednoj vjerskoj zajednici. Ovaj ekspozé pokazuje da će se vlada ... (prekid) za razgradnju, a ne izgradnju Crne Gore. Njime se najavljuje državna disfunkcija potenciranjem naroda umjesto građana, političko pravoslavlje do sada neviđen eksperiment. Možemo kazati da je ovo zaista opitna, a ne ekspertska vlada.

Ovo evidentno narodnjaštvo najavljuje reakcionarne svjetonazore nove vlade, ali će se DPS svojom politikom protiv toga boriti neprestano od danas svaki minut svoga političkog života. Da nije ovoga ekspozéa, uvaženi gospodine Krivokapiću, mi ne bismo vjerovali mandataru. Ne bismo stoga što je pristao da bude na čelu liste koju većinski čini Demokratski front permanentni negator nezavisnosti Crne Gore i njenog NATO članstva, a sada i njegove sposobnosti i pozvanosti da vodi ovu vladu. DF čiji su poslanici pogazili Ustav Crne Gore i u decembru 2019. godine na ovom mjestu obratili se poslanicima DPS-a i kazali država vam je mrtva. DF zbog čije politike ste nekoliko dana nakon izbora morali da potpisujete sporazum sa Demokratama i URA-om da nećete pokretati izmjene Ustava, državne zastave, grba, himne, preispitivati članstvo u NATO-u niti priznanje nezavisnosti Kosova. DF koji je crnogorski Parlament učinio institucijom sve dozvoljenosti i DF, na kraju krajeva, čiji je patriotizam u Vučićevoj glavi. Eto sve ti neki patrioti, patriotizam iz džepova tajkuna koji sada osnivaju partije, kao što su onomad podizali crkve, šator rodoljubci, šatro političari, kumovi i prikumci. Ne bismo vam vjerovali, jer ne vjerujemo ljudima koji bi 9. maj, slavni Dan pobjede nad fašizmom, zamijenili nekakvim lokalnim crnogorskim datumom kada je Crna Gora uvedena u polutamu. Ne vjerujemo mandataru koji slavi smjenu vlasti poslije 70 godina. Zna li koja je to vlast, crnogorski građani i građanke? Ona vlast koja je formirana na temeljima narodnooslobodilačke borbe i pobjede partizanskog pokreta, nad čim - nad fašizmom i nad četništvom, crnogorskom petom kolonom. (Negodovanje iz klupa) Molim vas... (prekid) komunikacije. I one vlasti koja je vratila državno dostojanstvo Crnoj Gori i nacionalni ponos Crnogorcima.

Ne vjerujemo mandataru za koga je Crna Gora druga srpska država i koji pritom se poziva na kralja Nikolu, a kada ga pitaju kakav mu je odnos prema tome što je ambasador Božović proglašen personom non grata zbog svoga stava prema Podgoričkoj skupštini koja je detronizovala kralja Nikolu i dinastiju Petrović i zgazila crnogorsku nezavisnost i njenu državu, on kaže da mu je žao.

Ne vjerujemo mandataru koji sumnja u zemaljske i pretpostavlja ih nebeskim zakonima. Ne vjerujemo mandataru koji usljed opasne pandemije na sahrani crkvenih velikodostojnika u Srbiji nosi zaštitnu masku, a u Crnoj Gori je ne nosi prkoseći virusu i potcjenjujući crnogorske građane čije zdravlje smatra manje vrijednim. Ne vjerujemo mandataru kome ne vjeruju ni najbliži saradnici. Ne vjerujemo mandataru koga je u sekularnoj državi izabrala i postavila crkva.

Dozvolite molim vas imam nešto veoma važno da kažem pošto se mandatar najavio kao veliki zaštitnik medija, na čemu sam mu veoma zahvalna.

Ne vjerujemo mandataru u koga vjeruje portal Info RS portiv koga njegova nevladina organizacija nikad nije podnijela tužbu za do sada neviđeni govor mržnje i ponižavanja crnogorske nacije, države i crkve. Ne vjerujemo mandataru koji na brdovitom Balkanu namjerava pomjerati brda i granice jer ove crnogorske neće dok je ijednog živog Crnogorca i Crnogorke.

Na kraju, obraćam se mojim kolegama koji će podržati ovu vladu. Svi vi koji podržite ovu vladu snosićete odgovornost ped istorijom zato što je ova vlada organizam čiji su svi djelovi ođe u Crnoj Gori, ali jedn nije - mozak. Zamislite se nad takvim organizmom i njegovom suverenosti. Može li iko zamisliti smisao vlade čije mišljenje određuju tuđini, nama manje ili više bliski, ali tuđini? Ovoj vladi vrijeme je vrag zakleti.

Uvaženi građani i građanke Crne Gore, mandatar je napisao da Demokratska partija socijalista živi u stilu karpe diem, a mi mu poručujemo - onaj ko nikad ne živi sad, ne živi nikad. Mi želimo da živi Crna Gora, da živi sada. Mi nemamo pravo da odgađamo njen život jer je odgađanje najgora podvala vraga. Uvaženi građani i građanke Crne Gore, podvala vraga, kao što

je i ova odgođena vlada najgora podvala vama. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 19:05:26)

Zahvaljujem, poslanice Vuković.

Sada riječ ima, poslanik Vladimir Joković. Izvolite, gospodine Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (02.12.20 19:05:32)

Poštovani gospodine predsjedniče Skupštine, gospodine Krivokapiću, mandatare i budući predsjedniče Vlade, poštovane kolege i kolegice poslanici, dragi građani,

Koristim ovu priliku da čestitam svim građanima Crne Gore, a posebno članovima i simpatizerima Socijalističke narodne partije, za sve ono što je učinjeno 30. avgusta ove godine. Dočekali smo ono što su sve zemlje Evrope dočekale mnogo prije nas, ono što su učinile i sve zemlje Istočne Evrope. Jedino Crna Gora nije uspjela do 30. avgusta da promijeni vlast, vlast koja je kontinuitet one vlasti od 1945. godine. Znamo svi dobro da je Demokratska partija socijalista pobijedila 1992. godine sa sloganom pod nazivom "Savez komunista Crne Gore", a poslije su promijenili ime i naravno promijenili ćud. Ja za onu vlast od 1945. do 1990. godine imam posebno poštovanje. Moji su svi bili i borili se za tu vlast. To je vlast koja je ispred sebe stavljala neuporedivo više nego ova, opšti ispred ličnog interesa. Ova vlast je uzela sve ono, ponijela bolje reći, sve ono što nije vrijedelo u socijalizmu, a uzela sve ono najgore od kapitalizma. No, o njima smo mi za svih ovih 23 godine rekli sve što smo mogli i sve što su zaslužili i to smo im rekli kad smo možda i bili sami protiv njih i to smo im rekli kad su oni bili u zenitu svoje svemoći. Borili smo se i kad to u pojedinim trenucima je izgledalo besmisleno, ali smo crpili ogromnu snagu od građana Crne Gore koji su željeli bolju vlast. Napokon to smo i SNP ima jedno ogromno zadovoljstvo jer je konačno većinska Crna Gora shvatila da SNP je uvijek bio u pravu i svi su došli na ono što smo mi pričali svih ovih 20 godina.

Šta smo mi uradili prije ovih izbora? Znali smo, duboko ubijeđeni iz našeg velikog iskustva i naše ogromne želje za promjenama, da jedinstvene liste opozicije mogu jedino mogu dati pobjedu. Molili smo, razgovarali sa svima da pravimo jedinstvenu opozicionu listu, da pravimo format koji je najbolji da bi se pobijedila dosadašnja vlast. Sazivali smo i pozivali na jedinstvo, neki to tada nijesu shvatali, neki nijesu htjeli da shvate, ali na kraju napravio se zahvaljujući nama, a zahvaljujući i svima ostalima, najbolji mogući format i mi smo postigli ono što smo željeli.

Moram ovdje reći nekoliko stvari radi informisanja javnosti oko formiranja naše koalicione liste. Mi smo iz SNP-a, konkretno ja pregovarao o formiranju zajedničke liste sa jednim od lidera Demokratskog fronta i predsjednikom Nove srpske demokratije Andrijom Mandićem i mi smo dogovorili tu koaliciju, a poslije je Mandić sa ostalim partijama koje su sačinjavale tu koaliciju dogovorio koalicioni nastup. Po tom dogovoru prvo mjesto na listi je pripadalo Novoj srpskoj demokratiji i po koalicionom sporazumu prvo mjesto na listi je pripalo Novoj srpskoj demokratiji, a mi smo bili subjekt koji je napravio koaliciju sa Demokratskim frontom i naravno potpisali smo koalicioni ugovor. Naravno, Andrija Mandić je, kad su oni dogovorili nosioca liste gospodina Krivokapića, zvao mene i mi smo se upoznali i mi smo to sa zadovoljstvom prihvatili. Šta smo učinili u toku izborne kampanje? Obišli smo svu Crnu Goru, svugdje smo ispratili i dočekali gospodina Krivokapića, prvoga na listi koalicije "Za budućnost Crne Gore". Svaki naš član, svaki naš opštinski odbor, svi organi partije, svi mi zajedno dali smo maksimum jer smo vjerovali u pobjedu i znali smo i govorili da je to moguće. Pobijedili smo i to je dokaz da je najveća izlaznost bila u gradovima gdje je SNP na vlasti, u Plužinama i u Beranama, i da je tu bila najubjedljivija pobjeda koalicije "Za budućnost Crne Gore". Poslije pobjede dali smo bezuslovnu podršku za predsjednika Skupštine i za mandatara gospodina Krivokapića. Imali maksimalno korektan stav u razgovorima o vladi. Nijesmo tražili nijedno ministarstvo da se ne bi sa nekom koalicijom koja je imala želju možda preklapali u tome. Naravno, tražili smo ono što nam pripada, ali ne da bi se svađali sa drugima nego da bismo našli rješenje. Nikoga nijesmo eliminisali iz mogućnosti članstva u toj budućoj vladi. To smo rekli i to mandatar zna, ako bi došlo do nemogućnosti u

pregovorima oko podjele vlade mi smo rekli da ćemo dati manjinsku podršku vladi, a SNP ne traži ništa samo ima želju da se što prije ta vlada formira. Naučili smo mi sami sa sobom u našoj mucu sve ove 23 godine pa mogli smo i sledeće četiri ili već koliko. To smo radili samo u jednoj želji, da se što lakše i što prije formira vlast, ali imali smo i određene primjedbe. Imali smo primjedbe na sporazume koji su potpisani, naravno potpisani su bez naše saglasnosti. Moram reći ovdje, možda je to bio i proizvod nekih okolnosti, ali sve ono u tim sporazumima što se ne suprotstavlja programskim ideološkim opredjeljenjima SNP-a za nas je objeručke prihvatljivo. Sve ono što je potpisano, a suprotstavlja se tome, za nas je neprihvatljivo jer niko u ime SNP-a, partije koja 23 godine stoji na političkoj sceni Crne Gore, nema pravo da potpiše nešto što je protiv naših programskih dokumenata. To nema ni predsjednik SNP-a, to samo može kongres SNP-a da promijeni statut i da tako nešto učini.

Da li je iko više u Crnoj Gori od SNP-a dao za promjene u Crnoj Gori? Nekad smo bili i vjerovatno ćemo biti i ostati najjača opoziciona partija svih vremena koja je izašla kao opozicija i postigla takav rezultat. Imali smo 29 mandata, 136 hiljada i nešto glasova, postigli smo bolji rezultat nego ova koalicija sa Demokratskim frontom i koalicija "Za budućnost Crne Gore". Naši članovi su prebijani, hapšeni, suđeni. Ubijeni su nam i naš bivši poslanik Duško Jovanović i naš ministar vojni savezne države Pavle Bulatović. Ta ubistva nijesu rasvijetljena i nadam se da će ova vlada sve učiniti da do toga dođe. Naši ljudi su otpušteni sa posla, proglašavani smo izdajnicima, a mi to nikad nijesmo bili, nego smo izdali one koji su izdali Crnu Goru, koji su je pljačkali, sve ono što su generacije od 1945. do 1990. godine stvarali, i mi smo njih izdali jer smo im mi smetali, govorili smo o tome da je to pljačkaša privatizacija. Stvarali smo mnoge koalicije, uglavnom na našu štetu, u nadi da ćemo postići rezultat koji je napokon stigao. Da li je ijedna politička partija u Crnoj Gori dala više političkoj sceni Crne Gore od SNP-a? Ne, a vjerujem i da neće.

Zašto SNP, ovakav kakav je, koji je dao i predsjednika Crne Gore, poštovanog, već pokojnog Momira Bulatovića koji je osnivač SNP-a. Znači, partija koja je imala predsjednika koja je dala tri savezna mandataru, dala mnoge ministre, mnoge predsjednike opština, partija koja nikad nigdje nije izdala ni prodala, nikad nije bila u korupciji i kriminalu, zašto nije maksimalno uvažena? U ovim razgovorima oko formiranja vlade to nije pitanje za nas. Mi smo podržali i podržavamo gospodina Krivokapića jer u dijelu ekspozea je mnogo toga što je uključeno u programske principe SNP-a i nadamo se da će do ostvarenja toga u najvećoj mjeri doći. Mi dajemo podršku mandataru gospodinu Krivokapiću, ali znajući da moramo kontrolisati tu vladu jer je naša odgovornost pošto dajemo podršku iako u sastavu ove vlade nijesmo učestvovali, iako nijesmo u sastavljanju ovih ministarstava mi učestvovali. Prema tome, mi imamo odgovornost i tako ćemo se prema ovoj vladi ponašati, ona će imati našu apsolutnu podršku sve dokle bude radila u interesu svih građana. Ako svi građani Crne Gore budu osjetili prosperitet od ove vlasti ona će imati našu podršku.

Međutim, u jednom trenutku došlo je do promjene, u razgovorima oko formiranja vlade, došlo je do promjene uspostavljenih principa ili do promjena. Pojavili su se možda i neki formalni ili neformalni centri moći koji su možda, nemam sigurne podatke, učestvovali u formiranju te vlasti. Volio bih da nijesu i tu je naš entuzijazam da će brzo, ono što su građani najviše željeli, biti formirana ova vlada i da će biti onakva kako svi mi želimo. Ali, vlada koja obećava demokratiju, slobodu, vladavinu prava, borbu protiv korupcije i kriminala, socijalnu pravdu, ekonomski prosperitet, razvlašćivanje Demokratske partije socijalista je vlada koju mi moramo podržati. Najava Zakona o slobodi vjeroispovijesti, lustraciji, porijeklu imovine, dobrih odnosa sa susjedima, slobodu štampe, fer izbora, prečišćavanje biračkog spiska i put prema Evropi daje nadu da će tako i biti. Ima nešto što fali i u ovoj vladi, nijesam u ekspozeu nigdje pročitao...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 19:17:56)

Molim vas, privodite kraju, poslaniče Jokoviću.

VLADIMIR JOKOVIĆ (02.12.20 19:18:07)

Nigdje nisam pročitao o reviziji pljačkaške privatizacije, o jačanju i velikom naglasku razvoja sjevera, metodama i načinima ispravke one nepravde prema svim građanima Crne Gore koje je ova vlast nanijela za 30 godina svoje vladavine, veću borbu protiv siromaštva, zalaganje i borbu za što veći natalitet u Crnoj Gori, vraćanje oduzete imovine, konfiskacije imovine poslije rata jer znamo da su neki koji su bili bliski vlasti to svoje pravo zakonsko iskoristili, a neki nijesu. Želio sam da čujem da će doći do poništavanja svih odluka koje se tiču interesa Crne Gore a koje je ova tehnička vlada, dosadašnja, proizvela od 30.08.2020. godine. Naravno, demontažu svih obavještajnih službi jer bez toga Crna Gora sigurno ne može biti slobodna država.

O ministarstvima i ministrima bih želio pričati, ali mnogo ne znam. Znam jednog i vjerujem da on zaslužuje mjesto to koje mu pripada, ali moja je žalost i SNP-a što nikog od nacionalnih manjina nema u toj vladi. Ja sam, sjeća se gospodin mandatar, onu noć kad je već izvjesno bilo da smo mi pobjednici, da su koalicije ove tri pobjednice, ja sam zamolio u prvom obraćanju gospodina sadašnjeg mandataru i budućeg premijera da pozove nacionalne manjine u vladu i mislim da je na tome trebalo istrajati.

Mislim da takođe treba provjeriti i dobro razmisliti, jer ovih dana sam vidio da su raspisani ogromni tenderi svih mogućih državnih institucija i da to sve treba poništiti ako nije bilo u planu javnih nabavki početkom ove godine, što je svaka državna institucija, svako državno preduzeće dužno početkom godine da objavi. Moram reći jedan moj jučerašnji susret sa jednim prijateljem, velikim članom SNP-a koji je došao i rekao: "Predsjedniče mi pobijedismo, a ništa ne dobismo". Ja sam se u trenutku sjetio velikih riječi našeg vladike Joanikija sa kojim sam se juče čuo i na svu sreću njegov oporavak ide naprijed, kad su ga uhapsili oni koji su posle dozvolili onaj skup ili organizovali kad su izgubili izbore u Podgorici zato što nije poštovao mjere NKT-a i kad su ga u gluvo doba noći uhapsili, povelili na suđenje posle dva ili tri dana i kad ga je sudija pitao šta ima od imovine, a on jednom mudrom rečenicom odgovorio: "Od imovine nemam ništa, ali imam sve što mi treba". Mi u ovoj lavdi nemamo ništa, ali imamo sve što nam treba i sve ono za šta smo se borili. Imamo to da sad biramo ovu vladu, podržavamo ili ne podržavamo. Imamo da možemo izabrati ministre, ako ne budu radili da ih možemo promijeniti, i njih i ovu vladu.

Još bih jedno samo rekao i završavam, veliko je prekoračenje bilo.

Pošto se ovdje mnogo priča, samo zahtijevam, a i ne znam ko će biti, ne poznajem, a znam po imenu ministra inostranih poslova, volio bih da ga čujem da li će vratiti ambasadora Srbije u Crnoj Gori, čovjeka rođenog Nikšićanina, koji je izjavio to što mnogi građani u Crnoj Gori misle da je u potpunosti istina, čovjeka koji je osnovnu i srednju školu završio u Nikšiću, čovjeka čiji roditelji i sad žive u Nikšiću. On je tu školu tamo završio, on je tu istorijsku činjenicu tada učio i sa tom istorijskom činjenicom pošao u Beograd i sad oni koji su promijenili te istorijske činjenice i čitanke ili knjige istorije iz koje sam ja učio kažnjavaju one koje su nekada tako učili. Mislim da gospodin Božović treba da bude vraćen kao što je uradila i Srbija.

Dakle, podržavamo ovu vladu ne 200 dana nego i 2.000 dana ako bude radila u interesu građana, iako osjećamo neki žal što SNP nije u toj lavdi. Samo još jedna rečenica. Kad bi me neko pitao da li bi ova vlada bila kompetentnija, jača, bolja, stručnija da je tamo SNP, sa velikom sigurnošću bih rekao "da". Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 19:23:07)

Zahvaljujem, poslaniku Jokoviću, a riječ ima poslanik Abaz Dizdarević. Izvolite.

Samo, izvinite poslaniče, da se pripremi poslanik Branko Radulović, poslanik Andrija Nikolić.

ABAZ DIZDAREVIĆ (02.12.20 19:23:26)

Poštovani predsjedniče Skupštine, gospodine Bečiću, kolegice i kolege poslanici, dragi građani Crne Gore.

Uvaženi gospodine Krivokapiću, analizirajući tekst vašeg ekspozee ne mogu a da sa dozom skteptičnosti ne prokomentarišem odnos prema segmentu koji se tiče oblasti kulture. Svoj

skepticizam prema formiranju ministarstva koje će neminovno marginilozovati svaku od uključenih oblasti su nedavno pokazale kolege poslanici, a citiraću koleginicu iz redova aktualne pozicije koja je po pitanju dobrog rukovođenja prethodne Vlade saopštila: "Najviše, eto, pominjemo ovu četvoroglavu hidru, glomazno ministarstvo sastavljeno od četiri resora, a vidjeli smo napredak Crne Gore na polju nauke i voljela bih da se tako nastavi u sva četiri resora". Sudeći po tome da vaš ekspoze sadrži dvanaest i po hiljada riječi, a da se riječ kultura u kontekstu umjetničkog stvaralaštva pominje samo tri puta, od dugo čekanog spektakularnog ekspozea možemo očekivati recipročnu mjeru odnosa prema kulturi, ali i drugim resorima koji će pripasti ovom konglomeratu ministarstava.

Kultura bi trebalo da predstavlja prvo mjesto na kojem se ogledaju stepen razvijenosti države i društva. Brojni primjeri realizovanih projekata na polju umjetnosti i kulture i stremljenja Crne Gore ka savremenoj produkciji, jačanju naših kapaciteta za pristupanje Evropskoj uniji su pokazatelji ozbiljnog odnosa prethodne Vlade. Takav odnos prethodne vlasti smo imali i prema istorijskoj i kulturnoj baštini naše države. Kako se pokazivao odnos prema istoriji tako se Crna Gora upotpunjavala i savremenijim umjetničkim sadržajima. Ekspoze tek u naznakama tretira oblast umjetnosti zbog čega iskazujem zabrinutost za vašu viziju ili njeno odsustvo u daljem razvoju kulturnih politika i umjetničkih djelatnosti. U ekspozeu ne možemo prepoznati ni detalj buduće kulturne politike i njenih strateških opredjeljenja. Tako ostaje da sa zebnjom naslućujemo šta će biti sa kulturom, njenim protagonistima, projektima, institucijama kulture, nezavisnim inicijativama, brojnim nevladinim udruženjima koji se u kontinuitetu i na različite načine bave kulturom.

Koji su razlozi za ovakav odnos prema kulturi i tretman umjetnosti uopšte? Šta je to reformsko u vašem poimanju kulturnih politika? Možemo se braniti ekonomskom situacijom i trenutnim stanjem u svijetu, ali zašto je kultura prva žrtva kako nerijetko kažete "demontaže sistema". Možda nije naodmet da se podsjetimo čuvene anegdote veoma poučne za naš sadašnji status. Kada je Hitlerova odluka da napadne Veliku Britaniju i odluka nacističke Njemačke usmjerena prema premijeru Vinstonu Čerčilu opredijelila ovog premijera da okupi svoj mandatarski tim i da ih upita odakle će povući određenu količinu novca koja bi se uključila u ratni budžet, jedan od ministara je saopštio da je to najlakše napraviti iz sredstava vezanih za kulturu. Na to je Čerčil odgovorio: " A šta ćemo onda da branimo"?

Pored problematizovanja odnosa prema kulturi koja je glavni stub našeg identiteta, moram vas takođe upitati vezano za odsustvo određenih termina koji predstavljaju neodvojivi dio vokabulara gotovo svakog stanovnika Crne Gore. Našu državu karakteriše ono što je od suštinske važnosti za pristojan život ljudi prve buduće članice Evropske unije, a to je riječ tolerancija koja se u esencijalnom smislu njegovala i živjela na ovim prostorima, a u vašem dugom ekspozeu u kontekstu međusobnog uvažavanja se pojavljuje tek dva puta. Crna Gora je takođe odavno prepoznata kao paradigma multikulturalnosti i primjer zajedništva koje je ispit tolerantnosti položilo i u mnogo težim vremenima od aktuelnog. Kakav se identitet promovise u ovom dokumentu ukoliko ne vidimo zalaganje za multikulturni karakter, dijalog, prožimanje, ravnomjeran razvoj na području Crne Gore? Na koji će se način artikulirati potreba manjih sredina, opština na sjeveru? U vašem ekspozeu, ali i u sastavu kabineta koji oformljavate je zabrinjavajuće da riječi multikulturno, višenacionalno, heterogeno ne postoje, a mogu se smatrati fundamentalnim za naše bogatstvo različitosti prepoznato u društvu. Molim da mi odgovorite da li je riječ o slučajnosti ili jednostavno smatrate ovu terminologiju nepotrebnom možda i u njenom suštinskom životnom značenju.

Takođe, ni riječi ne nađosmo o internacionalizaciji kulture, o saradnji sa međunarodnim asocijacijama, a posebno UNESCO-om čiji je Crna Gora punopravni član. Država koja posjeduje dio svjetske kulturne i prirodne baštine mora svoju kulturnu politiku trasirati na takvim neprolaznim vrijednostima ili će ona iz naših života nestati kao iz ovog ekspozea. Konačno, ne raspoznajemo da li će zakonski zagaranotovani procenat od 2,5% izdvajanja za kulturu biti uvažen ili će nestati kao što se resor kulture utopio u druge oblasti. Podsjetiću da je taj nivo izdvajanja veći nego u svim zemljama regiona, te da je ta konkretna zakonska norma obezbjeđivala stabilnost kulturnih institucija brojnih individualnih projekata i aktivnosti civilnih udruženja. Ako je u ovom dokumentu sadržana sudbina kulture, njenih ustanova, brojnih stvaralaca značajne pa i međunarodne reputacije, onda sa žaljenjem moramo konstatovati da ta sudbina nije blistava. Naprotiv, ni u jednoj primisli ne vidimo brigu za njihov status, kao što ni u jednoj tezi ne vidimo promišljenost za

ovu značajnu oblast ljudskog djelovanja. Država koja ne vodi računa o svojoj kulturi, o građanskom karakteru društva i kulturnoj raznolikosti ne samo da ne uvažava svoje temeljne vrijednosti nego odudara od modernog evropskog poimanja društva.

Poštovani građani, ono čega se vjerujem svi pribojavamo jeste snaženje određenih poruka i teških riječi koje zasigurno ne mogu odgovarati istorijski utemeljenoj predstavi o Crnoj Gori, ali ni svjetskim civilizacijskim tokovima. Smatram da moramo dobro razaznavati u kojem pravcu nas takve političke manipulacije vode. Crna Gora je uvijek bila primjer mjesta otvorenog interkulturalnog dijaloga, međuljudskog i međunacionalnog sklada koje je brojne zablude savladavalo kroz vjekove, pa će sa sigurnošću i ovog puta odbraniti svoje dostojanstvo. Antifašizam kao osnovni princip i temelj našeg zajedništva će se jasno odvojiti od utopistički protažiranih ideja koje za cilj imaju ugrožavanje viševjekovnog sklada Crne Gore. Naša jedina država, naš jedini dom nije za poigravanje. Zato ćemo u svom aktivnom djelovanju biti na braniku svih onih principa i dostignuća koja nas povezuju i spajaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (02.12.20 19:32:28)

Zahvaljujem se poslaniku Dizdareviću.

Samo par informacija da bismo se dogovorili o daljem radu. Sad me stručna služba, prije neki minut, informisala da u ovom trenutku, jer je 19:30h, zbog početka drugog Dnevnika na Javnom servisu nema više prenosa, ima prenosa na ovom našem internom kanalu, ali nema prenosa ni na Javnom servisu, ni na Televiziji "Vijesti". Imam sugestiju par šefova poslaničkih klubova da moguće u ovom trenutku zaključimo današnji dan, a da sutra krenemo: kolega Radulović, kolega Andrija Nikoić, kolega Abazović i koleginica Kenana Strujić - Harbić iz Bošnjačke stranke, prva četiri diskutanta sutra.

Dajem pauzu, vidimo se sutra u 11h. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:21:11)

Uvažene kolegice i kolege poslanici, nastavljamo Treću sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2020. godini. Nastavljamo pretres o izboru predsjednika i članova 42. Vlade Crne Gore.

Još jednom vas podsjećam da je, shodno Ustavu Crne Gore, mandat za sastavljanje 42. Vlade Crne Gore dobio gospodin Zdravko Krivokapić. Saglasno članu 99 stav 6 i članu 174 stav 2 Poslovnika Skupštine, o mandataru, njegovom programu i Predlogu za sastav Vlade vodi se pretres. Juče je, prvog dana ove sjednice, mandatar izložio svoj program i Predlog za sastav 42. Vlade Crne Gore. Mi nastavljamo danas sa pretresom po redoslijedu prijavljivanja.

Prije nego što najavim sljedeće diskutante, zaista molba, s obzirom da imamo veliki broj prijavljenih diskutanta, da smo, saglasni dogovoru na kolegijumu, obezbijedili svim zainteresovanim učešće do deset minuta, da se držimo dogovora da budemo maksimalno moguće racionalni i efikasni da bismo mogli obezbijediti da svi zainteresovani uzmu učešće na način kako smo dogovorili.

Prvi diskutant u današnjem radu će biti poslanik Vladan Raičević.

Nakon poslanika Raičevića, neka se pripremi koleginica Kenana Strujić - Harbić. Nakon kolegice Kenane poslanik Dritan Abazović, a zatim poslanik Andrija Nikolić.

Izvolite, poslanice Raičeviću.

VLADAN RAIČEVIĆ (03.12.20 11:22:54)

Zahvaljujem, predsjedniče crnogorskog parlamenta.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, kolegice i kolege poslanici,

Podstaknut ovim prelijepim umjetničkim djelom koje se nalazi iza naših leđa, ili, bolje rečeno, kome smo okrenuli leđa, svoje prvo izlaganje u ovom visokom domu započecu riječima našeg čuvenoga umjetnika Petra Lubarde. Skoro sam plakao pred ljepotom Crne Gore i mnogima se tako otrgla suza radosnica zbog vaskrsle Crne Gore, decenijama zarobljene i zamukle, jer

vidjeli smo one građane koji nose mudrost u očima, prepoznaju slobodu, patriotizam i smiju prkosno znamenitim osmijehom Ljuba Čupića. Znamo da je suština dobra u istini, čuvanju drugoga od sebe, empatiji, a suština zla u nesitosti, u samoobmani, u gramzivosti i uništavanju svega lijepog. Mi smo ovdje po samoj prirodi, tako bi trebalo, okupljeni da spojimo ono što je navodno nespojivo, da jednim višim vidom spoznamo da smo srodni i stvoreni da radimo zajedno, da suprotstavljamo u ovom vremenu poremećenih vrijednosti, u ovom nedobu ne znači nikako mržnju prema onom drugom koji drugačije misli. Čudan primjer pokazali smo drugim zemljama koliko smo junačka i neustrašiva zemlja, pa se ponosim junacima našeg doba, to su svi naši građani, koje ovom prilikom srdačno pozdravljam. Ponosim se svim onim građanima koji su samo perom izašli da brane svoje malo ognjište. Vjerujem da je ovo vrijeme slobodne misli kada smo svi prvi među jednakima, vrijeme promjena, ono vrijeme kada ćemo biti svjesni da svi imamo jednako pravo da učestvujemo u odlučivanju, da zajednički koračamo ka Evropi, ka integracijama. Vrijeme kada se neće narušavati izborna volja građana, kad nam niko neće otimati Njegoša, kad se nećemo svađati oko međa, jer i vas i nas su već dovoljno zavadili.

Crna Gora je zemlja svih nas: pravoslavaca, katolika, muslimana, Jevreja, Roma i Egipćana, multietnička i multikonfesionalna, slobodna, junačka, bratska, bezmjerna i rječita tišina, moja, naša, vaša Crna Gora na putu da bude zaista evropska. Zašto da ne? Da bude mala Švajcarska, da se diči morem i planinama, da naša mladost ne odlazi trbuhom za kruhom već da svi zajedno iznađemo mehanizam da ih ovdje zadržimo kako bi ovdje gradili svoju budućnost. U narednom periodu moramo biti izuzetno fokusirani na jačanju vladavine prava, unapređenju sektora ekonomije, poljoprivrede, osiguranja stabilnog finansijskog okruženja, ali i snaženju ljudskih kapaciteta kao pripremu za izazove i mogućnosti koje članstvo u Evropskoj uniji nudi.

Nova parlamentarna većina kao istinski kontrolni mehanizam, a pogotovo izvršna vlast mora garantovati da će Crna Gora biti sigurna luka i otvorena za sve poštene ljude bez obzira na vjersku, etničku ili bilo koju drugu pripadnost. Naš zajednički cilj mora biti borba protiv kriminala i korupcije. Bez posvećenosti u tom pravcu, niti ima nas, niti ima Crne Gore u Evropskoj uniji. Članstvom u NATO-u jesmo dostigli standarde koji će biti podsticaj za evropske integracije. Osvrćući se na učinke prethodne vlasti, istakao bih da nas u narednom periodu očekuje nastavak reformi u svim oblastima, ali, kao što sam već ranije pomenuo, naš glavni fokus prije svega biće implementacija poglavlja 23, 24 sa kojima se prethodna vlast i nije umjela izboriti.

Nova vlada mora predano raditi na ispunjavanju ekonomskih kriterijuma za članstvo u Evropskoj uniji. Aktivnosti nove Vlade moraju biti usmjerene na stvaranje stabilnog, makroekonomskog i finansijskog okruženja, konkurentne tržišne ekonomije, jakih industrijskih, poljoprivrednih i energetskih sektora. Dakle, u predstojećem periodu treba aktivirati sve one mehanizme koji će omogućiti da unaprijedimo životni standard naših građana, što je krajnji cilj našeg evropskog puta.

Na samom kraju želim da istaknem da se radujem svojoj poslaničkoj ulozi i pozivam sve da u ovom visokom domu na jedan kulturan, demokratski i, prije svega, ljudski način iznosimo sve one teme koje znače našim građanima, šaljemo poruke mira i tolerancije i učinimo sve koliko je u našoj moći da umanjimo vještačke podjele koje nas nažalost i dalje vuku nazad. S tim u vezi, svoje obraćanje završavam riječima čuvenog filozofa: lako se ne slažem niti sa jednom riječju koju si izgovorio, do smrti ću braniti tvoje pravo da to kažeš. Razmišljajmo i ponašajmo se u tom duhu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:28:04)

Zahvaljujem poslaniku Raičeviću na doprinosu efikasnosti rada i na uvaženoj preporuci. Idemo dalje.

Poslanica Kenana Strujić - Harbić. Izvolite, kolegice.

KENANA STRUJIĆ - HARBIĆ (03.12.20 11:28:16)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče Skupštine, gospodine Krivokapiću, poštovane kolegice i kolege poslanici, građanke i građani Crne Gore,

Danas je na dnevnom redu izbor 42. vlade naše države. Bošnjačka stranka ne može podržati Prijedlog za sastav vlade od strane gospodina mandataru Krivokapića i to iz više razloga. Kao prvo, smatramo da je ovakav sastav vlade diskriminirajući prema manjinskim narodima u Crnoj Gori. Apostolska vlada, kako je nazvao budući mandatar, je jednonacionalna, jednovjerska i svetosavska vlada. Vlada u kojoj nema niti jednog ministra iz korpusa bošnjačkog, hrvatskog i albanskog naroda za nas je neprihvatljiva. Takav sastav vlade nije u duhu Ustava Crne Gore, koji definiše našu Crnu Goru kao građansku, viševjersku državu i koja garantuje sva prava manjinskim narodima, kao i ravnopravnu zastupljenost u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti. Ova vlada je sve drugo, ali nije inkluzivna vlada. Da ste htjeli, gospodine Krivokapiću, inkluzivnu vladu, činile bi je procrnogorske partije zajedno sa partijama koje predstavljaju manjine u ovom domu. Međutim, ovakav sastav vlade je pokazao nedostatak demokratskog legitimiteta, jer je ovo jednonacionalna skupina ljudi za koje niko nije glasao i koja će uvijek visiti o raspoloženju samo jednog poslanika. Ako su tvrdnje pojedinih lidera iz pozicionih partija i dijelom tačne, pred očima svakog građanina Crne Gore odvija se školski primjer političke korupcije. Oni za koje su građani glasali predali su se u ruke neformalnim centrima moći koji finansijski, medijski i organizaciono stoje iza određenih političkih partija. Vaš stav da se niste vodili nacionalnim i vjerskim odrednicama pri izboru kandidata za ministre, a pri tome ste napravili gotovo jednonacionalni i jednovjerski sastav vlade, je stav koji je dodatno diskriminirajući i omalovažavajući prema manjinskim narodima, jer ste time kazali da manjinski narodi nemaju pojedince koji su eksperti u bilo kojoj oblasti i koji mogu obnašati bar jednu poziciju u Vašem sastavu vlade.

Smatram da postoji veliki broj Bošnjaka koji su kvalitetni stručnjaci iz svih oblasti i koji bi izuzetno kvalitetno obavljali ministarske pozicije, koji nisu članovi Bošnjačke stranke ili drugih vama oponentskih partija, koji nisu ni politički opredijeljeni, a koji pored toga nisu se mogli naći među predloženim kandidatima za sastav vlade. Niste čak ispoštovali ni Bošnjake koji su podržali vaše koalicione partnere, što čitamo kao izvjesnu poruku bošnjačkom narodu u Crnoj Gori i ostalim manjinskim narodima. Svaka jednonacionalna, jednovjerska vlada koja će se danas predložiti i usvojiti apriori je osuđena na propast.

Kao drugo, izbor ministara je takođe diskriminirajući i u teritorijalnom pogledu. Vidimo da će nova vlada imati značajno manje ministara iz sjevernog regiona odakle ja dolazim, što nije baš pohvalno ako znamo da je potrebno posebnu pažnju posvetiti manje razvijenim regionima, kao što je sjever Crne Gore, pa i u pogledu kadriranja, odnosno favorizovanja kadrova iz ovih regiona kao jedna vrsta pozitivne i afirmativne diskriminacije koja bi pospiješila razvoj sjevera. Posebno mi je indikativno da nema niti jedan ministar iz gradova u kojima pretežno žive Bošnjaci muslimani.

Treće, Bošnjačka stranka se zalaže za sekularno ustrojstvo države, što podrazumijeva odvojenost vjerskih od javnih institucija. Vaše insistiranje na apostolskoj vladi, a pri tome cijela javnost je svjedočila načinu sastavljanja ove vlade u čijem sastavu se dogovaralo u raznim manastirima i sa ne malim brojem sveštenih lica, gdje se crkva ozbiljno miješala ne samo u izborni proces, već vidimo i u konstituisanje nove vlasti je nešto se direktno kosi sa ovim principom i što je apsolutno neprihvatljivo modernom i proevropskom shvatanju ustrojstva naše države. Mi se zalažemo za koncept građanske Crne Gore, koji je, po mom mišljenju, jedini mogući u Crnoj Gori. Sa druge strane, sastav vlade koji Vi nudite je poprilično klerikalan, odnosno kleronacionalan obzirom da kod dobrog dijela ove apostolske vlade postoji jasna sklonost ka konceptu klerikalnog i nacionalističkog ideološkog usmjerenja koje smo gledali 90-ih godina prošlog vijeka. Takav sastav vlade navodi na bojazan da je građanski koncept državnog uređenja ugrožen, i te kako ugrožen. Neprihvatljivo je povampirivanje nacionalističke ideologije iz tog vremena, koja je donijela mnogo zla a posebno bošnjačkom narodu. Sastav vlade u kome participiraju kadrovi koji baštine te retrogradne ideološke vrijednosti ne možemo podržati.

Kao četvrto, ova vlada nema jasan program. Mi ne znamo uopšte šta su to prioriteti buduće vlade i u kom će se pravcu Crna Gora kretati. Imamo jednu dosta nejasnu i jako maglovitu sliku. Sa druge strane, smatramo da je neprihvatljivo ovako strukturno uređenje ministarstava, gdje su mnoga ministarstva degradirana, nelogično izmiksovana i funkcionalno neusklađena, što će izazvati mnoge probleme i otežano funkcionisanje. Postoji još mnogo razloga zbog kojih Bošnjačka stranka neće danas podržati ovaj sastav vlade, ali, s obzirom da će ona ipak dobiti

podršku u ovom domu, želim da kažem da ćemo mi budno pratiti rad ove vlade i sva ona kvalitetna zakonska rješenja ćemo podržati, jer želimo da pošaljemo poruku da će Bošnjačka stranka biti konstruktivan politički subjekt u Parlamentu.

Moram na kraju da kažem, na osnovu jučerašnje diskusije, da svaka smjena ne znači i promjenu. Želim da uputim tri pitanja za gospodina Krivokapića.

Više puta juče u Vašem ekspozu ste pomenuli da je ovo vlada naroda. Moje Pljevljake, moje sugrađane zanima kog naroda. Molim Vas da napravite distinkciju da li samo pravoslavnog naroda, odnosno srpskog naroda, kojeg predstavljate, ili i manjina koje žive u Crnoj Gori? Drugo pitanje. Od koga ste vi zajedno sa vašim istomišljenicima branili našu Husein-pašinu džamiju u Pljevljima sa sve transparentom "Ne damo svetinje"? Od koga? Građani Pljevalja, takođe, zaslužuju da odgovorite na ovo pitanje.

Treće pitanje koje upućujem gospodinu budućem mandataru jeste - Zašto se niste ogradili niti jednim slovom, niti jednom izjavom, niti saopštenjem od dešavanja koja su se desila u Pljevljima u periodu od 30. avgusta do 04. septembra? /Upadica/ Molim Vas, ja Vas uvijek sa pozornošću slušam, gospodine Abazoviću i očekujem da imate koliko toliko parlamentarne kulture, gospodine Dritane.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:36:44)

Poslanice Abazoviću, poslanica Harbić ima pravo da iznese svoje stavove i postavi pitanja. Izvolite, poslanice Harbić.

KENANA STRUJIĆ - HARBIĆ (03.12.20 11:36:59)

Predsjedniče Parlamenta, ja Vas molim da ako neki pojedinci ovdje koji sjede u Parlamentu ne znaju šta je parlamentarna kultura, organizirate jedan seminar da ga posjete i da nauče. Hvala.

Moram ponoviti treće pitanje koje sam mu postavila. Dolazim i živim u Pljevljima, predsjednica sam Odbora Bošnjačke stranke u Pljevljima. Bošnjačka stranka participira u vlasti u Pljevljima i napravila je zavidan rezultat na posljednjim parlamentarnim izborima u Pljevljima. Ovo Pljevljima moram da pomenem. Molim Vas, kao neko ko je majka, ko je supruga i dijete u Pljevljima, znači imam žive roditelje, insistiram da mi pojasnite zašto su vaši istomišljenici pravili traktorijade u Pljevljima i tako slavili pobjedu vašu 30. naveče. Znači, insistiram da mi odgovorite. Mnogi građani Pljevalja živjeli su u tom momentu u strahu, jer su ulicama i naseljima gdje žive Bošnjaci pisani razni grafiti, šovinistički grafiti, da krenem od "Nož, žica, Srebrenica", "Iselite se, Turci", "Nije vam ovdje mjesto; idite u Tursku" i slično i kolone automobila sa zastavama drugih država, traktora, kamiona i slično. Zašto se niste ni u jednom momentu ogradili od takvih ljudi koji su slavili vašu pobjedu? Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:38:35)

Zahvaljujem poslanici Harbić.
Sada riječ ima poslanik Dritan Abazović. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:38:43)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovani mandataru, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Imao sam dilemu da li da uopšte vodim diskusiju s obzirom da može da se tumači kao neki konflikt interesa, a moguće ako se vlada izglasa, da će biti posljednja diskusija u ovom ritmu. Ali, htio sam i sinoć da intervenišem više puta na iznešene neke neistine, ali to ću pokušati da uradim sada i da iznesem svoj koncept vezano i za razmišljanje o vladi i o svemu što se dešavalo, pa i da

odgovorim dragoj kolegici na neka pitanja koja nisu direktno meni upućena, ali koja zaista ne odgovaraju činjenicama.

Dakle, poštovani građani Crne Gore,

Ovo je prva demokratska Vlada u istoriji naše zemlje i prva Vlada koja predstavlja volju naroda, a ne zaboravite da smo volju naroda uspjeli da ostvarimo većinski u neregularnim uslovima na izborima koje ste vi organizovali, u datumu koji ste vi odredili i pod uslovima koje ste vi postavili. To govori o velikom brodolomu koji je vaša partija doživjela i ovo je zadnji put da će ovaj broj poslanika vašeg poslaničkog kluba biti u državnom parlamentu. To je prva stvar. Tako da svako treba da slavi dan demokratije - 30. avgust jeste istorijska pobjeda slobodnih građana Crne Gore. Nadamo se da će tranzicija, bez obzira na sve probleme, bez obzira na sva trvenja, na nerazumijevanja, na različite koncepte, u jednom trenutku ipak označiti da je ova zemlja pokrenula demokratski točak i da će svaka naredna tranzicija vlasti biti i jednostavnija i prihvatljivija za sve one koji većinski budu odlučivali o svojoj vladi.

Druga stvar, sve što se desilo poslije izbora je bilo skoro pa fenomenalno. Svako je očekivao sukobe, vi ste očekivali sukobe, vi ste priželjkivali sukobe, ali ponašanje i vaše partije i ovih ljudi ovdje i ljudi koji su sastavljali Vladu, i ljudi koji su uticali, i međunarodne zajednice je nadišlo ono što je bio politički momenat Crne Gore. Mi imamo tranziciju koja je bila potpuno mirna i dostojanstvena uz tačno nekoliko incidenata koji su, opet kažem, bili pod organizacijom djelova policije Crne Gore i kriminalnih struktura ove odlazeće vlasti. Dakle, molim vas samo to da objasnim.

Vi kad ste došli na vlast devedesete, svugdje u regionu je buktio rat. Vaša Vlada, predsjednik koji je ovdje sjedio sedam puta je bio premijer, bio je sastavni dio politike koja je vršila deportacije, ratne zločine i raznorazne aktivnosti koje nemaju nikakve veze sa ovim ljudima ovdje zato što oni nikad nisu bili vlast. Mi kad preuzimamo vlast, vama ne fali dlaka sa glave. Kad ste ovdje kupili Pozitivnu Crnu Goru 2015. godine, napolje su bile horde policije i onih kornjača u punom naoružanju. Ko vas danas štiti? Kome nešto fali? Ko je vas napao? Šta vi mislite? Ono kodno ime koje ste Vi, doktore, vrlo nekorektno rekli, da je "spržena zemlja" kodno ime za neki srpski ... To nije nikakvo kodno ime, to je istina za državnu pljačku koju ste vršili 30 godina.

Poštovani građani Crne Gore, mi Vladu preuzimamo sa 600 miliona eura nedostajućih sredstava za 2021. godinu i sa četiri milijarde eura duga. Sa četiri milijarde eura duga nam ostavljate zemlju i pričate da nije spržena dok se vaši funkcioneri bahate u vilama od po nekoliko desetina miliona eura. Što vi mislite? Jel' vi mislite da mi možemo da pređemo preko toga tek tako? Vi pričate o jednonacionalnoj vladi. Kako vas nije sramota? Ja nisam etnički ni Crnogorac, ni Srbin...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:43:12)

Gospodine Abazoviću, samo sekund. /Upadica/ Ja predsjedavam ovom sjednicom, samo me saslušajte.

Poslaniče Abazoviću, molim Vas, da birate riječi i da doprinesete civilizovanoj raspravi u ovom Parlamentu. Ja od Vas to očekujem.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:43:36)

Gospodine Bečiću, ja se ne sjećam da je riječ "sramota" riječ koja je zabranjena Poslovníkom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:43:40)

Poslovníkom nema zabranjenih riječi, ali ima potreba i ima moje očekivanje od Vas da doprinesete radu ovog Parlamenta kakav, čini mi se, zajednički očekujemo. Zahvaljujem Vam.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:44:28)

Vazda sam doprinosa i doprinosiću dok budem ovdje.

Kakva je to priča o jednonacionalnoj vladi. Pročitajte Ustav. Ako uzimate po dvije hiljade eura mjesečno, uzmite Ustav i pročitajte ga. Mi smo građanska država. Ko ste vi da brojite krvna zrnca nekome da li su Crnogorci ili Srbi? Ko ste vi da to radite? Ko ste vi da govorite nekome da li je on po nacionalnosti ovo, ili da li je vjerski ovo ili da li je vjerski ono? /Upadice/ Ne pričam u mikrofon, jer ne želim. Kad je u mikrofon, čuje se previše. Obraćam se njima, a doći ću i do svojih prijatelja. Osjećajte se potpuno sigurno, koleginice. /Upadica/ Ne vičem, nego sam transparentan. Vrlo sam transparentan.

Kolega, da li želite da mi dozvolite da završim?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:44:41)

Molim Vas. Nastavite kolega Abazoviću, uvažavajući ovo što ste čuli.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:44:47)

Mi smo građanska država. To znači da ne možemo ljudima u Vladi brojati krvna zrnca i tretirati ih da li su tamo Srbi, Crnogorci, ljudi koji su vjernici, ateisti, agnostici, ovakvi ili onakvi. To ne možemo da radimo. Nemojte to da dozvoljavate sebi. Da vam kažem jednu stvar. Vi ste 30 godina radili sve da opljačkate ovu Crnu Goru, da podijelite Crnu Goru, da posvađate Crnu Goru, ali znate li što je tragedija? Vi nastavljate nas iz opozicije da gurate u sukobe, vi crtate mete ljudima, meni crtate mete. /Upadice/ Vi crtate metu iz DPS-a, vi koji dolazite ispred moje kuće kad nisam tamo. Ja vam kažem, evo me ovđe, barem je mene lako pronaći. /Upadica/ DPS mi crta metu i kriminalni klanovi. Nemojte da me prekidate.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:45:36)

Poslaniče Živkoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:45:46)

I za tebe imam posebnu priču, za tebe tek imam posebnu priču. Kad pričaš o četnicima, moraćeš da se osvrneš na svoju okolinu, zato što ja znam sve što ne treba o svakom čovjeku, pa i o Vama. Nastavljam, molim vas.

Priča se da li je vlada ekspertska, da li je vlada apostolska, da li je vlada građanska, da li je vlada pripravnička, da li je vlada Zdravka Krivokapića, Srpske pravoslavne crkve. Andrija Mandić je rekao - ovo je Dritanova Vlada. Da vam kažem najveću istinu - ovo je vlada poštenih ljudi. Je li Jakov Milatović ukrao nekome nešto? Je li Tamara Srzentić ukrala nekome nešto? Je li Mladen Bojanić ukrao nekome nešto? Je li Sergej Sekulović ukrao nekome nešto? /Upadice/ U vašoj vladi sjede ljudi koji su ukrali nekome nešto, u vašim poslaničkim klubovima sjede ljudi koji su ukrali nekome nešto. Evo ga čovjek ovdje, ima 50 krivičnih prijava, evo ga čovjek ovdje nije došao, deset miliona smo izgubili zbog njega zbog "Limenke". Mislite li da neće odgovarati? Odgovaraće. Ako bude prošla vlada, a sticajem okolnosti budem zadužen za bezbjednosni sektor i za koordinaciju službi, možda, ne znam, /upadica/ i Vi ste na spisku.

Samo da vam objasnim, ako bude prošla vlada, a bude pripala meni ta odgovornost, možda budem neuspješan, nećete morati da me smjenjujete. Ja ću sam podnijeti ostavku. Možda me neće pratiti Tužilaštvo, možda me neće pratiti policija, ali ću izaći pred javnost ili ovdje ako mi

dozvolite, ili bio gdje i pokazati, uprijet prstom u svakoga ko pravi opstrukcije da se zemlja oslobodi kriminala i korupcije. 30. avgusta sam obećao da Crnom Gorom više neće vladati mafija. Isto važi i za ministre koji budu izabrani večeras ili sutra. Niko ne smije da ukrade više jedan euro iz državnog budžeta, a da se zna a da zbog toga ne snosi disciplinske i svake druge posljedice. To je ideja ove vlade. Ideja ove vlade je da vladaju pošteni ljudi, da ne vladaju kriminalci, da ne vladaju ljudi iz sjenke, da ne vladaju ljudi koji su oštetili ovaj budžet i za to dobili debelu nagradu. Što vi mislite? Da se zavijete u crnogorsku zastavu, kao Verica Maraš, da uzmete deset hiljada eura mjesečno, a preduzeće odvedete u propast? Ne znam šta je u vašim srcima, niti što je pod vašim šeširom, ali jednu stvar znam - da IQ 86 u prosjeku rasturi ovu zemlju, rasturi ga IQ 86. Vi želite da se zadržimo na 86. Mi želimo da idemo dalje, da budemo normalna država. Možda ne možemo da budemo kao Luksemburg, ali treba da težimo da svi ne odemo u Luksemburg ili u SAD. O čamu vi pričate?

Ja dolazim iz manjinskih naroda. To su najsiromašnije sredine. Ja dolazim iz opštine koja ima najveće prirodne resurse, jedina je opština koja je siromašna na jugu države. Vi pričate o zaštiti manjinskih prava. Ko ste vi da pričate o zaštiti manjinskih prava? Ko ste vi da pričate o zaštiti manjinskih prava? Vi koji ste ljude deportovali, koji ste ljude tjerali. /Upadice/ Nemojte vi meni govoriti da se smirim, ja sam vrlo smiren i vrlo relaksiran. Objasniću vam neke stvari, jer moram da vam objasnim da biste znali za ubuduće.

Dakle, ne možete vi da pričate priče za malu djecu i ođe kako će, nas ne zanima 1918. godina. Predstavljam grupu političara koji žele građansku, evropsku i ekološku Crnu Goru. Mene zanima 2024. godina. Mene zanima vizija naše zajedničke države 2024. godine. Vi hoćete da nas svađate, da objasnite kulturnu matricu da neko ko je Abanac ne može da saraduje sa Srbima. Može. Što je problem? Ovo je zajednička država. Vi hoćete privatnu, ne možete više da je imate. Privatne države više nema. Crna Gora je građanska, pripada svima. Ne trebaju nam lovćenske straže, nama trebaju budžetske straže. Nama trebaju budžetske straže, ljudi koji će da čuvaju i prirodne resurse i kasu ove države od onakvih kao što ste vi koji su vladali do sada. To je poruka, da radimo pošteno, časno da se okupljamo. Umjesto da smo srećni što smo pozvali neke ljude koji nisu članovi stranaka, da preuzmu odgovornost, da rade, da se trude, da pokušaju i molim vas, molim vas da im damo šansu. Nije problem, neka ne traje vlada, ali moramo da znamo da samo zajednički možemo da postignemo cilj. Zakon o porijeklu imovine, Zakon o lustraciji mi ne možemo da donesemo bez državnog Parlamenta. Ako ga izglasamo ovdje, krenućemo i ta priča iz Njemačke da nije prioritet Milo Đukanović, jeste prioritet Milo Đukanović, ali prioritet je prvo da sastavimo vladu. To je najveći prioritet da bi mogli da krenemo jer ne možemo da radimo ako nemamo uslove da radimo. /Prekid/

Dozvolite molim vas, oko ministarstava da kažem nešto i u pozitivnom smislu. Da li je 12 ministarstava dovoljno? Nije dovoljno. Čekajte ljudi, čekajte ljudi. Pa 16 ministarstava ima Francuska sa 66 miliona stanovnika.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:51:42)

Poslaniče Abazoviću, privodite kraju, a biću fleksibilan koliko sam bio i prema vama.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:51:48)

Gospodine predsjedniče, dozvolite molim Vas. Preuzeću minute od kolegice, ona je malo uštedila, a uštedio je i naš prijatelj iz PZP-a, tako da dozvolite samo da iznesem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:51:59)

Samo privodite kraju da budemo tolerantni i korektni prema svima jednako. Molim Vas.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:52:04)

Nikakav problem nije.

Dakle, Španija ima 20, ali ima 46 miliona stanovnika. Niko ne kaže da smo mogli da pronađemo 12 Nikola Tesli u Crnoj Gori. Samo želim da kažem da ljudi rade, da krenu da rade, da je mandatar iznio ekspoze, da u ekspozeu, bez obzira na sve kritike, na sve stvari koje postoje, ima mnogo dobrih stvari. Da smo uveli praksu da to ranije vide poslanici. Bio sam ovdje u skupštini zajedno sa vama 2012. godine. Stvarno nisam bio 2016. godine jer smo tada bili u bojkotu. 2012. godine dobili smo ekspoze pet minuta ranije koji nije imao ni korice ni bilo šta. Imao je neke gluposti, ovdje ste pričali u kampanji da ćete otvoriti 40.000 radnih mjesta. Što ste vi uradili? Što ima veze što piše na papiru? Najvažnije je što se dešava u praksi. To je najvažnija stvar. Svako će moći da vrednuje rezultate vlade i kroz Premijerski sat, ali i generalno i kroz ono što se bude dešavalo da li ta vlada odgovara njegovim potrebama ili ne odgovara, ali pustite nas više da počnemo, da iskoračimo. Vi i vaši mediji prestanite više da širite otrov prema građanima Crne Gore i da ih gurate u sukobe. Vi ih gurate u sukobe. Vi želite da ljudi budu posvađani. Ja želim da ljudi budu pomireni. Vjerujem da cijela vlada želi da ljudi budu pomireni.

Da završimo oko Pljevalja. U Pljevlja smo bili 1. septembra, lično ja 2. septembra, mandatar Krivokapić i razgovarali sa ljudima. Bio sam i u Islamskoj zajednici. Iako ima tamo ljudi što rade za DPS, ali šta da radimo? 30 godina vlasti mora ostaviti posljedice. Lično ne mislim kao neke kolege da mi treba tenkovima da krenemo i da mijenjamo vlast. Lično mislim da smo svi sazreli i kao ljudi i kao političari da možemo sve uraditi civilizovano.

Ova vlada, na vašu žalost, ima i međunarodnu podršku. Jeste li čuli sa jedne adrese da se neko bunio, osim plaćenika koje dovodi Radio Televizija Crne Gore - Javni servis, plaćajući to parama budžetskim obveznika i /prekid/ da bi blatila ovu vladu i članove ove vlade. Takva praksa mora da se prekine. Dajte da radimo svi zajedno, dajte da radimo pošteno, dajte da radimo časno, dajte da pričamo o razvojnim projektima, da se takmičimo u stvarima u idejama. A ove priče koje vi imate, ove priče molim vas ili nemojte da pominjete, ili ih izmjestite iz ovoga doma. Građani ne žele svađu, građani žele da pomireno krenemo naprijed. Građani žele bolje uslove, bolja radna mjesta, veći životni standard. To možemo da imamo samo ako budemo imali socijalnu koheziju. Bez socijalne kohezije, nema investicija, nema stabilnosti, nema razvoja biznisa, nema osjećanja sigurnosti. Mi moramo da emitujemo, da radimo sve suprotno od onoga što ste vi radili u prethodnom periodu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:55:14)

Završavajte, poslaniče Abazoviću, molim Vas.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:55:19)

Dozvolite. Neke kolege ste pustili da pričaju po 10 minuta više, a mene prekidate sad na 4:08.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:55:24)

Nisam pustio 10 minuta više. Molim Vas, saglasno dogovoru sam pustio koga sam pustio, jer se poslanik Pokreta za promjene odrekao pet minuta. Nemojte Vi da dijelite lekcije o načinu vođenja sjednice. Molim Vas da privedete kraju svoju raspravu. Ja sam maksimalno fleksibilan i tolerantan.

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 11:55:41)

Hvala.

Imam još neka pitanja koja zanimaju javnost zbog toga želim da kažem. Dakle, oko odnosa sa našim susjedima. Mi želimo da gradimo najbolje međususjedske odnose. Vi želite da nas gurate u sukob, mi to ne želimo. Što se tiče odnosa sa Srbijom, konkretno ako vas interesuje, krenućemo od nule. Nova vlada treba da krene da gradi nove odnose. Mi ne želimo svađalačku politiku. Ako je neko želi, neka je primijeni. Moći će da je primijeni samo do sutra dok se ne izabere ova vlada. To je to. Da mi uđemo u vaš vrtlog širenja nacionalizma, ne pada nam na pamet.

Dakle, sa svim državama u regionu mi želimo da gradimo najbolju moguću saradnju. Naša diplomatija ne treba da bude politička u smislu partijska, nego treba da bude državna i treba da odgovara svemu onome što bi bilo jednaka ozbiljnost države koja je mala, koja ima malu populaciju, čiji GDP značajno zavisi od turizma, a samim tim i od dobrih odnosa i relacija sa svim državama prvo regiona, a onda i cijelog svijeta. Mi želimo da zadržimo kurs koji smo do sada imali. Oko toga smo se dogovorili, potpisali smo sporazum. Razumijem da je on suprotan programskim odrednicama nekih partija. Kolega Radunović je lijepo rekao juče da smo mi morali da napravimo vladu kompromisa. Ovo je vlada kompromisa. Kolega Joković je juče rekao da možda nismo dobili ništa, ali smo dobili sve. Neka bude da imamo sve, neka građani imaju sve. Građanima nisu potrebni političari ni kao Dritan Abazović, niti kao moj drug Joković, niti kao bilo ko drugi -građanima je potreban prosperitet. Kada budemo imali prosperitet svi ćemo biti srećni i zadovoljni i imaćemo mogućnosti da se mnogo bolje osjećamo u sopstvenoj zemlji.

U želji da se ova vlada izabere i da ona polaže račune državnom Parlamentu i građanima Crne Gore da ostvarimo uspjeh, da ono što smo 30. avgusta ostvarili, kao istorijsku pobjedu, svedemo na to da imamo jednu vladu koja će mnogo da se diči svojim rezultatima, sa fokusom na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, sa fokusom sprovođenja svih istraga i neophodnih procedura prema svim javnim funkcionerima koji su kršili zakone Crne Gore u prethodnom periodu; sa željom da ona bude ekološka i sačuvamo naše resurse, odbranimo naše rijeke, jezera i sve lokalitete koji su značajni; sa željom da građani svih nacionalnosti: i Crnogorci, i Srbi, i Albanci, i Bošnjaci, i Muslimani, i Hrvati, i Romi i svi koji ovdje žive se osjećaju potpuno sigurno, lijepo i komotno u svojoj, našoj zajedničkoj Crnoj Gori. Želim da takva Crna Gora zaživi. Ova vlada će biti posvećena tome. Ako ona u tome ne uspije, nikakav problem, doći će neka druga. Ali, to je cilj. To je cilj kojem svi mi ovdje treba da težimo. Da budemo jedna moderna ozbiljna evropska država i da se u njoj niko ne osjeća loše. Neka živi takva Crna Gora i neka živi takav koncept evropskog promišljanja i nove politike i nove vrijednosti koju želimo da afirmišemo u našem društvu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 11:59:18)

Zahvaljujem poslaniku Abazoviću. Proceduralno.
Poslanica Harbić. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ - HARBIĆ (03.12.20 11:59:34)

Da li mogu da zamolim predsjednika Skuštine? Ja razumijem da Vi imate emociju prema određenim poslanicima ovdje koji sjede sa Vaše desne strane, ali čovjek je pričao blizu dvadeset minuta.

Ono što bih još htjela da sugeršem jeste da Vi ste budući ministar. Ja razumijem Vašu potrebu da pričate o nekoliko incidenata. Ja se ne sjećam, jer sam Pljevaljka, živim u Pljevljima, da je bilo nekoliko incidenata u Pljevljima u periodu od 30. avgusta do 04. septembra.

Još da iskoristim, kao što Vi, gospodine, koristite stalno proceduru da nešto kažete, u ekspozeu gospodina mandataru nijednom riječju nijesu spomenuti ratni zločini, ovo što je gospodin Abazović maloprije pričao.

Izvinjavam se što sam prekoračila. Govorimo stalno o promjenama, slušamo dva dana, kao

što kaže gospodin Dritan Abazović, o promjenama. Te promjene koje je pomenuo na svom twitu dobro je jedan intelektualac iz Bosne i Hercegovine odgovorio. Od tih promjena kakve se dešavaju u Crnoj Gori Senad Pećanin je je izjavio da je Sarajevo i Bosna i Hercegovina u periodu od 1992. do 1995. godine su dali najbolje sinove i kćeri, ali su se odbranili od tih promjena. Hvala. Izvinite.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:00:51)

Zahvlajujem poslanici Harbić.

Poslaniče Abazoviću, ovo je bila proceduralna reakcija. Poslanica nije izašla iz okvira kako su drugi poslanici zloupotrebjavali. Samo polako, sve će doći na red.

Poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:01:19)

Hvala Vam, predsjedniče Skupštine.

Evo svo ovo gestikuliranje i pantomimika koja je upućena poslanicima Demokratske partije socijalista i neki svojevrstan primjer agresije dovoljno oslikava, vjerovatno i stabilnost vlade u kojoj ćete biti, kao i način kako ste se ponašali. To je jedno, po mom mišljenju, nestabilno ponašanje za Parlament i takva će očigledno i vlada biti.

Druga stvar, obraćali ste se lično poslanicima Demokratske partije socijalista i zbog toga ćemo tražiti repliku. Ali, prije toga, tražiću od gospodina Abazovića, pošto je nešto upućivao meni lično, da nešto o meni zna - zamolio bih Vas da to iznesete javno. Znači, sad kad ustanete, javno o meni lično i nešto ako znate o mojoj porodici i da to sad ovdje rasčistimo - da ne bude nekog "mučenja vode" i da se nešto ne zna. Molim Vas da budete konkretni i da to rasčistimo do kraja.

A tražim repliku u ime kluba. Iskoristiće je kolega Andrija Nikolić. Takođe, pomenut je kolega Škrelja i on je tražio repliku, jer je gestikulirano lično /prekid/ Erakovića.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:02:42)

Kolega, razumijem, samo polako. Dogovorili smo se da se restriktivno koriste replike i ja se saglašavam i procjenjujem da zavređujete repliku u ime kluba. Molim vas da se zaustavimo na replici u ime kluba, jer bismo mogli da ulazimo u analize i tumačenja šta je negativan kontekst i da li je neko pomenut ili nije pomenut; šta su gestikulacije, a šta nijesu. Dozvolio sam proceduralno da vi iznesete osvrt, da ovlastite kolegu u ime kluba koji će dati repliku i da na taj način idemo dalje.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:03:18)

Samo kratko. Znači, tražimo repliku ispred kluba, iskoristiće je poslanik Andrija Nikolić. Nakon toga, kad kolega Abazović saopšti ono što je imao da kaže lično meni, nadam se da ćete mi dati pravo da to rasčistimo. Toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:03:32)

Dogovorili smo sve sa Klubom poslanika DPS-a. U ime kluba će repliku imati poslanik Andrija Nikolić. /Upadica/ Ne, poslanik Abazović je imao više nego dovoljno vremena. Proceduralno. /Prekid/

BORIS MUGOŠA (03.12.20 12:03:56)

/Prekid/ predsjedniku Parlamenta, mislim da su /prekid/ nešto konstruktivna diskusija iako je ovo jedan zaista važan trenutak. Mislim da trebamo da vodimo računa o integritetu nas, a i o integritetu onih koji su glasali da ih mi predstavljamo. U tom smislu ću vas sve podsjetiti na jednu izjavu Artura Grafa, italijanskog književnika njemačkog porijekla, koji je rekao: "Pravda i znanje govore, dok nepravda i neznanje urliču." Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:04:29)

Zahvaljujem poslaniku Mugoši.

Što se tiče emocija koje su pomenute, ja mislim, a da čini mi se da su svjedoci građani Crne Gore, da imam potpuno ravnopravan tretman. Možemo da pravimo analizu i vremena u toku jučerašnjeg dana i da vidite koliko sam kome dozvolio. Apsolutno jedan ravnopravan pristup tu postoji.

Izvolite, poslanice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (03.12.20 12:05:24)

Uvaženi predsjedniče Bečiću,

Nijesam bila u sali dok su trajali buka i bijes poslanika Dritana Abazovića i zaista pokušaj da agresijom sakrije sve ono što su velike falinke vlade, koja će se šutra formirati i koju naravno samo gospodin Abazović brani. Zašto? Zato što će jedini on od nje imati koristi, ali uzalud Vam je sva korist, to je kazano i u Bibliji, ako činite štetu svojoj državi. On čini veliku štetu i ovome klubu poslaničkom. Vama zahvaljujem, gospodine Bečiću, što ste zaista pokušali da spriječite ovu agresiju u Parlamentu. Zbog toga sam se javila da pohvalim Vaš rad, s obzirom na to da ste više puta reagovali na to kako se gospodin Abazović ponašao. Ali, zaista Vas molim, s obzirom na to da je pojedinačno izvrijeđao sve nas, nazvavši nas lopovima, antirodoljubima, već ne znam kakve su se riječi upotrijebile, da se suoči sa svima nama direktno. Sada pozivam Dritana Abazovića po pet minuta, na pet minuta da Vi i ja prozborimo ođe danas uoči formiranja ove Vlade. Vi i ja. Ako se Vaše veličanstvo može kako spustiti do tih niskosti poslaničke pozicije, s obzirom na to da ste toliko polećeli da Vam zaista neko mora ukazati da Vam ta krila baš lepetaju. Zato Vas molim da ne vrijeđate poslanike i klub. Izvolite, za Dritana Abazovića pet minuta za ovo nedostojno ponašanje u Skupštini Crne Gore.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:06:53)

Izvolite. Poslanik Radunović proceduralno.

SLAVEN RADUNOVIĆ (03.12.20 12:07:18)

Ja, predsjedniče Bečiću, moram da Vam priznam da uživam u ovome što gledam sad zato što vidim da konačno su shvatili gospoda iz DPS-a da su opozicija i ovako ih to nervira. Neka vide kako je bilo dok su oni maltretirali čitavu Crnu Goru i sve nas poslanike, kako je to kad slušate nekoga iz vlasti, Dritan je sad velika vlast, to svi znamo, i kako se vi sad osjećate. Ovo traženje tri replike i četiri procedure je znak vaše slabosti. Treba jedan od vas da odgovori gospodinu Abazoviću, kao što će da bude s naše strane. Ja sam tražio komentar iako smo se dogovorili da se suzdržavam od toga, ali imam neke poruke za gospodina Abazovića vezano za ovu ljubav koju je iskazao prema nama i prema svima i prema ovoj divnoj slozi, pa kad dođe red na komentar, javiću se.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:08:21)

Hvala poslaniku Radunoviću.

Da se dogovorimo. Molim vas da date.../Upadica/

Gospodine Škrelja, sa vašim šefom poslaničkog kluba koji je ovlašten sam dogovorio.
/Upadica/

Izvolite proceduralno i onda idemo da radimo na način koji smo utvrdili.

Gospodine Škrelja, imate proceduralno da ukažete na proceduru, konkretno na član Poslovnika. Nakon toga, imamo gospodina Nikolića u ime Kluba DPS-a. Nakon toga komentar gospodina Radunovića i idemo na sljedećeg diskutanta.

Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:09:12)

...da Vas uvažim i da cijenim to što radite. Znam da nije lako, ali ne znam zašto ne uzvratite na isti način. Član 101. Ako neko prijeti i to prstom da sam sljedeći na spisku za odstrel, a Vi meni ne date pravo da mu odgovorim, ja ne znam onda što tražim ovdje. /Upadice/ Znam da ne može niko ništa, ne plašim se ja toga, ali tražim repliku. Imam pravo po članu 101 na repliku, gospodine predsjedniče. Direktno me je pomenuo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:09:46)

Gospodine Škrelja,

Član 101 govori o pominjanju u negativnom kontekstu, gestikulacije, ...

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:09:54)

Je li pozitivno kad neko kaže da će da te ubije?

PRESJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:10:03)

Gestikulacija.../Upadica/ to je široko tumačenje.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:10:04)

Ne može da bude široko. Ja tražim da mi date, omogućite repliku.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:10:07)

Uvažite, ispoštujte vašeg šefa poslaničkog kluba.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:10:10)

Ali, ja sam lično prozvan.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:10:18)

Iskoristili ste, gospodine Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:10:18)

Nijesam iskoristio, treba da mi date. Nemojte da se ponašate slično kao mandatar i nas da izacite iz Parlamenta što smo iz manjina. Pa imam pravo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:10:21)

Dobićete repliku.

Hvala Vam. /Upadice/

Poslaniče Radunoviću, molim Vas.

Poslaniče Škrelja, završena je procedura. Sjedite, dobiće repliku kada dođete na red.

Poslanik Nikolić, replika u ime Kluba DPS-a.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (03.12.20 12:10:52)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani građani Crne Gore, poštovani mandataru Krivokapiću,

Prije nekako nego što sam bio u prilici da se obratim Vama i da kažem šta mislim o Predlogu sastava vaše Vlade, dogodila se ova diskusija koja je imala višak decibela, a višak decibela obično znači prikrivanje nekih drugih slabosti i onda smo u obavezi da reagujemo proceduralno i kaznenom replikom.

Pitao nas je poslanik Abazović nekoliko pitanja. Krenuo je od '90-ih, spočitavajući ovaj politički da je progonila manjine. Pitao nas je da li nas je zbog toga sramota. Mi možemo da uzvratimo kontrapitanjem i pitamo gospodina Abazovića da li je njega sramota da na taj način govori o politički koja je obezbijedila 150.000 njegovih sunarodnika sa Kosova da pobjegnu i da spasu živu glavu. Čovjek koji drži do minimuma moralnih načela, imao bi respekt prema takvoj politički.

Pitao nas je, takođe, kolega Abazović da nas je sramota zbog toga što primamo platu 2.000 eura, a nijesmo, po njegovom tumačenju, adekvatno izučili Ustav.

Mi takođe postavljamo kontrapitanje - Da li je Vas sramota, kolega Abazoviću, ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:12:33)

Poslaniče Nikoliću, kao što sam upozorio poslanika Abazovića, molim Vas da biramo riječi i doprinesemo pozitivnoj atmosferi u ovom Parlamentu. Molim Vas.

ANDRIJA NIKOLIĆ (03.12.20 12:12:42)

Ovo je pitanje, ovo nije konstatacija i ne vidim da je ta riječ zabranjena Poslovníkom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:12:49)

Istovjetno sam postupio prema kolegi.

ANDRIJA NIKOLIĆ (03.12.20 12:12:51)

Pitao sam Vas da li se Vi kolega Abazoviću stidite zbog činjenice da ste četiti godine tokom prethodnog saziva Parlamenta sjedeli kući, a svakog mjeseca uredno dolazili na blagajnu i prihodovali nezarađenu platu. I to je bilo malo, pa ste tražili od Administrativnog odbora, na čijem je čelu gospodin Škrelja, da vam obezbijedi mjesečno plaćanje stana u Podgorici. A nama ovdje pričate o pravu, o pravdi, o moralu i drugim regulama.

Znate šta, gospodine Abazoviću? Ova Vaša diskusija je bila povišenog tonaliteta. Konačno je pokazala euforiju koje nije bilo među novom vladajućom većinom, kao što nije bilo ni očajja na strani parlamentarne manjine, ali znajte jedno. To što ste Vi danas zažmurili na političku biografiju ljudi sa kojima ste ušli u koaliciju govori više o Vama, govori da Vam nije pretjerano stalo ni do Vaše političke biografije. I još nešto.

S obzirom na to da je ovo izlaganje gospodina Abazovića, vjerujem da su to svi primijetili, bilo više nego prepotentno, gospodine Abazoviću, iza svake prepotencije krije se neka impotencija.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:14:22)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.

/Upadice/ Daću Vam riječ na kraju.

Poslaniče Abazoviću, idemo redom koji smo utvrdili.

Poslanik Živković, poslanik Radunović, a onda ćete imati mogućnost u odgovoru na komentar. Nema replike na repliku. /Upadica/ Nije bio komentar, bila je replika. Nema replike na repliku. Imaćete u komentaru poslaniku Radunoviću mogućnost da se još jednom obratite. Zahvaljujem. /Upadica/

Poslaniče Abazoviću, član 101 Poslovnika. Poslanik Škrelja replika i onda ćemo na komentar.

Poslaniče Škrelja, imate riječ. Ranije sam propustio priliku da Vam ukažem jer ste se neprimjereno obratili meni insinuirajući meni međunacionalne podjele. Posljednji sam čovjek ovdje kome se to može insinuirati.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:15:56)

Nijesam imao namjeru. Evo, iskreno Vam kažem pred cijelom crnogorskom javnosti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:16:01)

Zahvaljujem na ispravci.

Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:16:06)

Hvala, uvaženi predsjedniče.

Gospodine Abazoviću,

Dolazimo iz istog mjesta, sugrađani smo. Kao stariji čovjek, preporučio bih ti, znam da su tri mjeseca duga, dugo su trajala ta natezanja, prije no što dođeš u Parlament, da uzmeš neki lijek za smirenje. Kažu da xanax djeluje najbolje da ne višeš i da ne galamiš koliko si galamio danas. Čak ti nije ni potreban mikrofon prilikom obraćanja kolegicama i kolegama. Ono zbog čega sam se javio, tvoje obraćanje prema meni /upadica/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Poslaniče Abazoviću,

Molim Vas da omogućite poslaniku Škrelji da govori. /Upadica/ Pa, dajte primjer. Očekujem od Vas da dajete primjer na svakom mjestu.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA:

Tvoje obraćanje ili Vaše obraćanje, uvaženi budući potpredsjedniče, prema meni je nevasпитano i nekulturno i da Vam više ne pada na pamet da mi prijetite prstom da sam sljedeći na spisku. Ako držiš riječ, a ne držiš, znam da ne držiš, ali ako držiš riječ, ništa si čovjek ukoliko ne počneš od mene, nula si roba ukoliko ne počneš od mene i da cijela crnogorska javnost zna šta sam ja skrivio i šta sam učinio.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:17:49)

Da se čujemo. Ja predsjedavam.

Poslaniče Škrelja, i Vas pozivam iako ste uslovno govorili i postavljali jednu vrstu pitanja, molim Vas da birate riječi i da doprinesete kao iskusan poslanik pozitivnoj atmosferi ovdje.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 12:18:14)

Povlačim to što sam rekao. /Upadice/ Nijesam završio.

Nemojte da zloupotrijebite trenutnu privilegiju koju imate. Imaćete prilike kao budući potpredsjednik Vlade ne da držite banak ovdje u Skupštini, nego da odgovarate na konkretna poslanička pitanja koja će poslanici postavljati. I nemoj, jer si mlad u politici, da se igraš sa sudbinama i životima ljudi, a pogotovo s onima od kojih nemaš ništa loše. Živimo u istom gradu, ali Vi meni da kažete da sam sljedeći na spisku, ponavljam, da ne upotrebljavam loše riječi, očekujem da to prvom prilikom saopštiš. Volio bih da budem prvi kojeg ćete Vi procesuirati kao budući potpredsjednik Vlade zadužen za bezbjednost i špijunažu, jer ti je to u krvi i to voliš da radiš. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:19:25)

Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

Poslanik Konatar proceduralno vrlo kratko, a onda poslanik Radunović.

MILOŠ KONATAR (03.12.20 12:19:40)

/Prekid/ Prvo, naravno imajući u vidu da Vam nije ni malo lako, da je izazovan zadatak u ovoj atmosferi voditi sjednicu, pozivam sve kolege poslanike da pomognemo jednu demokratsku normalnu raspravu i da tok sjednice vratimo u jedne normalne tokove kakvi priliče ovom domu. Ali, podsjetio bih samo na član 101 Poslovnika, posljednji stav koji kaže da replika na repliku nije dozvoljena, kako je rekao kolega Mugoša, osim ako predsjednik Skupštine ocijeni da su i navodi u replici uvredljivi i dozvoli tu repliku. Tako da bih pozvao kolege da ipak to što dobiju repliku ne znači da mogu biti uvredljiviji, jer ipak predsjednik može dati repliku na repliku. Ipak, čule su se i teške riječi, ne kažem, od kolege Nikolića i od kolege Škrelje, pogotovo što je kolega Nikolić

postavio neka pitanja u svojoj replici. Zato pozivam sve kolege da spustimo malo loptu, ali i Vas da razmislite o tome da dozvolite kolegi Abazoviću da odgovori na pitanja i na uvredljive komentare. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:21:09)

Hvala na korektnoj reakciji i pokušaju da doprinesete zaista atmosferi kakva odgovara i kakva priliči ovom domu i poslanicima ovog visokog doma. Idemo dalje.

Molim Vas kratko, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:21:29)

/Prekid/ kolegu Abazovića, ako budete u prilici da mu date proceduralno, jer se meni lično obratio vezano da nešto zna o meni. Samo Vas molim da mu omogućite makar proceduralno da mi odgovori, ništa više oko toga, da raščistimo te stvari pred javnošću Crne Gore. Zamolio bih Vas ako možete da mu omogućite proceduralno da ovdje danas raspravimo o tome šta on to o meni zna. Samo toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:21:49)

Zahvaljujem.

Omogućiću prvo komentar poslaniku Radunoviću, a onda će poslanik Abazović odgovoriti u odnosu na komentar, /upadica/ a sada kada bismo govorili o pravima, nemamo prava da proceduralne replike ovdje koristimo za postavljanja i odgovaranja na pitanja. Idemo dalje.

Komentar gospodina Radunovića. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (03.12.20 12:22:30)

Ja se prvo izvinjavam još jedanput svima, jer smo na Kolegijumu dogovorili da nema komentara, ali kao dugogodišnji opozicionar, neću reći političar nego kao opozicionar, moram da kažem da sam uživao dok sam slušao Dritana Abazovića u nadahnutom govoru i bilo bi sve super samo da nije bilo licemjerno. Znači, Dritane, ti si se potrudio svojski da u ovoj Vladi ne bude ljudi kao što si ti, kao što sam ja, kao što je Milan Knežević, koji umiju tako da pričaju i koji umiju tako da se nose sa problemima, nego si zadržao ekskluzivno to mjesto za sebe. Molio bih te da razmisliš kako bi bilo da je ova vlada sastavljena od ljudi takvog profila sličnog koji imaju iskustvo i znanje i hrabrost, ali tebi je cilj bio, Dritane, izvinjavam se što se obraćam ovako lično i na ti, da male sitne frustracije male stranke budu važnije od interesa Crne Gore, pa se sve napravilo da ova vlada djeluje kao vlada koja ispunjava sve ono što je URA obećala crnogorskoj javnosti. A što je bitno što je URA obećala crnogorskoj javnosti, kad ste vi samo jedan od činilaca i to najmanji svega ovoga? Jeste li vi svjesni, Dritane, da smo i mi nešto obećali, da su i Demokrate nešto obećale? Ali ste ucjenjivali i doveli u situaciju da ćeš sad ti, Dritane, naravno da imaš značajnu ulogu, najznačajniju, ne samo zato što si potpredsjednik Vlade, nego što su oko tebe amateri. Ti to znaš i ja ću to zbog toga da ti kažem pred čitavom crnogorskom javnošću.

Ti, Dritane, imaš namjeru da budeš premijer, a ne zamjenik premijera. Zato i odgovaraš umjesto mandataru danas ovdje. Preuzeo si. Ako je mandatar odlučio da ne odgovara, nije bilo korektno ni da ti odgovaraš u njegove ime, a meni je milo što si ovo rekao DPS-u sve i volio bih da su sve tvoje kolege i ti bili od pomoći u prošlom vremenu ovako i da ste bili s nama po ulici, i da su vas udarali pendrecima po glavi, i da su vas hapsili sa mnom i sa svima nama, izvinjavam se što sam bio ličan, pa bi mnogo prije došli u ovu poziciju. A sad priča o ljubavi i slozi kako mi možemo sve zajedno i kako je to divno, ali po diktatu URE. Možemo zajedno, ali ako ispunimo program URE. Možemo zajedno, ali da nas nema. Pričamo o Srbima i Albancima. Albanac može u Vladu

kao profesionalac i kao političar, a Srbi mogu samo ako su neafirmisani iako su eto dovedeni zbog toga što su Srbi, da budu kolorit koji su, ako Bog da, ja se nadam i stručni, ali ne odgovaraju nikome, nemaju izborni legitimitet. Ako se ne pokažu dobro, nikom ništa, vraću se na svoje poslove. Mi da se nismo pokazali dobrim, mi bismo to platili na izborima.

Zato mislim da je tvoj današnji govori bio, ponoviću, sjajan u smislu političkom, ali potpuno licjemjran u ljudskom smislu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:26:00)

Zahvaljujem poslaniku Radunoviću.
Izvolite. Poslanik Abazović.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 12:26:07)

Potrudicu se da odgovorim na sva ova pitanja.

Počecu od kraja, što bi se reklo, od gospodina Radunovića zato što je to najsvježije.

Gospodine Radunoviću, ja sam htio na ovaj način da diskutujem. Da li su se ovdje provukli kao da sam bio u svojstvu poslanika, ja bih na isti način govorio o vladi. Ja sam samo jedan segment koji se ticao korupcije i organizovanog kriminala rekao i neke zaista sitne stvari koje mislim da su se mogle pomenuti u kratkom vremenskom periodu. Nemam namjeru da budem premijer, a možda sam imao šansu. Samo zbog korektnosti prema građanima, ja sam tvrdio i ostao pri tome i podržao predlog gospodina Kneževića, kad se konstituisala Skupština i birao predsjednik da nakon što podržimo predsjednika Aleksu Bečića da bude na čelu Skupštine, da se svi potpišemo da gospodin Krivokapić bude mandatar nove vlade Crne Gore. Isto to sam pričao i noć ranije na zajedničkom sastanku koji se desio u Donjem manastiru.

Dakle, što se tiče URE, URA ima svoje političke ciljeve. Oni su legitimni kao što su i vaši politički ciljevi. URA ima različito programsko opredjeljenje u odnosu na vas. I URA je rekla - ukoliko želimo da pravimo neko partnerstvo, mi smo za koncept ekspertske Vlade, ali ću napomenuti da je i premijer u izbornoj noći to rekao, a da smo zajednički to konstatovali zajedničkom izjavom tri lidera 1. septembra, koja je bila kraća, koja je imala četiri stavke - da će se vlada formirati na ekspertskom konceptu.

Nemojte da govorite o ucjenama. Mislim da ja nisam adresa. I oko toga da ja ne bih volio tu matricu DPS-a da primijenim da li ima ljudi ove nacionalnosti, one nacionalnosti, ima nekoliko. Nekih nacionalnosti nema, ali bih volio da ovu vladu tretiramo kao što sam rekao - kao vladu poštenih ljudi. Vidjećemo koliki je njen domet i koliko ti ljudi mogu da urade u narednom periodu. Vezano za pitanja poslaničkog kluba DPS-a, iako nisam dobio priliku da odgovorim, što se tiče Vas, gospodine Živkoviću, mislim da ste Vi pravi čovjek na pravom mjestu. Vjerujte. Iskreno mislim da je odlično da Vi budete predsjednik poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista. Rekao sam da znam neke stvari. Vezane su za ovo potenciranje četništva, Pljevalja itd. Neću ih reći, jer bi to bilo nekorektno prema ljudima koji ne sjede ovdje, ali samo sam rekao da znam sve što ne treba o svakom čovjeku, pa tako i o Vama. Neću reći sada, sada ću da odgovorim na konkretna pitanja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:28:56)

Molim Vas, pravo je poslanika Abazovića da odgovori.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 12:29:12)

Ne mogu da pričam o ljudima koji nijesu ovdje. Taj čovjek uopšte nije političar, zašto bih ga pominjao? Zašto bih ga pominjao kada nije političar? /Upadice/
Dozvolite mi da nastavim.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:29:25)

Poslaniče Živkoviću, molim Vas.
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 12:29:34)

Pitali ste me da li me je sramota s obzirom da ste vi bili pobornici jedne politike '90-ih koja je proganjala manjine. I onda ste rekli da li me je sramota da to kažem, s obzirom da ste vi primili na stotine hiljada izbjeglica sa Kosova u toku '99. godine? Primili smo ih mi u Ulcinju u našim kućama. I ne samo u Ulcinju. Spomenik, vezano za ta događanja, je ispred opštine Ulcinj, a ne ispred DPS-a. Vi ste postupali po Ženevskoj konvenciji, a vaši neki istaknuti članovi, makar iz mog grada, su zimali po 1.500 maraka u tom trenutku da ih transportuju u Italiju. Između ostalog, potopljen je jedan brod gdje je poginulo dosta ljudi u blizini Budve zato što su ih vodili pogrešnom rutom samo da im uzmu pare. Iskrcao se kapetan ili neko iz posade, oni su se vratili i pustili su ljude da se potope. Tako da o tom vidu odbrane nemojte meni da pričate. Nemojte meni da pričate.

Pitali ste vezano za platu. Rekao sam da nijeste pročitali Ustav. Ja mislim da ste ga pročitali, nego samo želite da sijete otrov, to je to. Nijesam ja mislio stvarno da ga nijeste pročitali.

Prvo da vam kažem jednu stvar. Ponavljate matricu.

Gospodine Bečiću, samo da objasnim način na koji ovu ljudi razmišljaju. /Upadice/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:31:16)

Poslaniče Nikoliću,

Molim Vas sjedite, prekinuli ste kolegu Abazovića u izlaganju. Molim Vas sjedite, dozvolite mu da završi. Imaćete mogućnost za proceduralnu reakciju. /Upadice/

Gospodine Nikoliću, mogli bismo da tražimo osnove za razne reakcije koje su bile, za proceduralne reakcije koje sam dozvoljavao, koje su izvan onoga što daje Poslovnik da bismo uvažili momenat, da bismo izašli na jedan način koji je civilizovan iz ove situacije. Dozvolite, tako smo dogovorili da gospodin Abazović u ovom odgovoru na komentar se osvrne, a ja ću procijeniti dalji tok sjednice u odnosu na njegovo izlaganje. Zahvaljujem.

Izvolite i privodite kraju, kolega Abazoviću. /Upadice/

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 12:32:40)

Samo da napomenem kako funkcioniše taj um, taj čip koji imate. Znači, izgovori vaš predsjednik partije to da svaki mjesec idu do blagajne da podignu novac. To je, ljudi, bilo '90-ih godina. Niko više ne ide na blagajnu. Vršni se platni promet preko banaka, nego vi uhvatite jednu stvar i mislite što je izgovorio on da to tako i dalje funkcioniše. Da li me je sramota? Ne. Nijesam sjedio kući, a vi dobro znate da nijesam sjedio kući. Ja sam radio sa svojim kolegama u najtežim uslovima da bi postigli ovo što imamo danas. Mi smo jedina stranka u istoriji nezavisnoj Crnoj Gori koja dolazi iz opozicije koja je u međuvremenu postala članica jedne evropske familije partija. To za vas možda nije važno, ja mislim da je važno. I sve radili u najtežim uslovima, jer su ljudi koji nijesu bili vaši, nijesu htjeli da se vama prodaju, morali da budu opozicija na najteži mogući način

da bi danas ova zemlja ostvarila slobodu. Ne da me nije sramota, nego sam vrlo ponosan na sve što sam uradio i postigao. Da li će to da traje, neće da traje, ne znam, ali sam do sada dva najveća cilja koja sam postavio ostvario. Ima još jedan, vezan za državne nacionalne interese, koji, ako se ostvari, ostvari, a ako ne, dosta i od mene - što se kaže.

Rekli ste - potencija, nepotencija, agresije. Nema agresije. Ja sam temperamentan čovjek. A znate li zašto sam temperamentan? Zato što ne dugujem nikome ništa. Ja se nikada ne uvijam. Nikad. Pričam što jeste, slušam vas ovdje dva dana i mnogim vašim stvarima se smijem. I sad mi je smiješno, vjerujte meni je sve ovo smiješno. Ja zbog građana želim da objasnim neke stvari. Zbog vas se nikada ne bih javio. Zašto bih polemisao s vama? U mojoj glavi je neprihvatljivo da neko na primjer ima 30 godina ili 25 godina, da je mlad perspektivan političar, a da nije za promjene. Ja to ne razumijem. Vjerujte mi. Pominjali ste ljude, ja sam pominjao ljude koje plaća javni servis, koji nije javni servis. To je jedna odvratna informativna propagandistička kuća, koja ima cilj samo da blati kritičare vlasti /prekid/ zaštititi državnih interese Crne Gore. Pomenuo je gospodin Radunović državni interes Crne Gore. Ja mislim da su državni interesi Crne Gore, makar dok ova vlada zavisi od nas, hoće li to da bude dva dana, pet dana ili četiri godine, makar dok zavisi od nas - u potpunosti zaštićeni. Isto tako mislim da je vaša politika i ono što samo pominjao samo jednu stavku oko zaduženja četiri miliona eura i oko šesto miliona eura koje moramo da nađemo, jer su nedostajuća sredstva za sljedeću godinu, ili sedamsto ako ne prođe koncesija za aerodrome, zaista izdaja nacionalnih interesa Crne Gore. /Upadica/ Nijesam Vas čuo, izvolite. Piše pola miliona, između pola miliona ili šesto miliona eura ne znam tačno u ciframa. Mislim da je ovo što sam rekao apsolutno tačno. Za vas što ste /prekid/ nije mala razlika, ali za nas je velika razlika.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:36:20)

Privodite kraju, poslaniče Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ (03.12.20 12:36:28)

Privodim kraju. Molim Vas da mi dozvolite. Ako mi oni budu odgovarali, ja ću morati...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:36:34)

Par rečenica i završavamo ovaj dio. Imamo mnogo posla, mislim da je i Vama cilj da ova vlada što prije bude izabrana. Molim Vas da pomognete u smislu efikasnosti rada ove Skupštine.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala. /Prekid/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:36:43)

Zahvaljujem kolegi Abazoviću. Dozvoljavam još samo kolegi Živkoviću. Minut procedura, a nakon toga prelazimo na narednog diskutanta. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:37:01)

Zahvaljujem, predsjedniče.

To je parlamentarizam u Crnoj Gori, nije strašno da se čuju različite i kvalifikacije, diskvalifikacije. Smatram politički neodgovornim u deficitu hrabrosti ako se nešto saopšti iza ove

govornice da se to ne saopšti eksplicitno, jasno i u čelo svakom čovjeku. To Vi nijeste sada uradili. Pokušali ste Vašom gestikulacijom da nadomjestite, da li je to deficit hrabrosti ili šta je već, i meni nešto inputirate, meni lično ili mojoj porodici. To je politički nekorektno i neodgovorno ako nemate jasno da kažete šta je u pitanju. /Upadica/ Izvinjavam se. Iznijeti neki podatak, ja ovdje ni o kome ni jedan podatak lično nikome nijesam saopštio. Neka ustane taj poslanik koji će reći da sam mu nešto lično inputirao. Vi ste se meni obratili i kazali ste da znate nešto o mojoj prošlosti ili o mojoj porodici, da znate nešto o mom političkom djelovanju što bi podlijegalo ili krivičnoj odgovornosti ili nečemu ne znam, širenju četništva tako ste kazali jel' tako? Prvo morate da znate jednu stvar.

Potičem iz porodice kome je đed bio ranjen kod Mrkonjić grada za vrijeme nacionalnooslobodilačke borbe. On je nosilac spomenice, nosilac ordena. To je uvreda za mene i moju porodicu. To je uvreda za mene i moju porodicu. /Upadica/ To je sramno ponašanje. To me vrijeđa kao čovjeka. Ovdje možete da saopštavate kvalifikacije na račun politike kojoj pripadam i nemam problem sa tim. Ali, morate da shvatite kome se obraćate. To morate da shvatite. Ja nijesam neko ko savija kičmu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:38:49)

Poslaniče Živkoviću, privodite molim Vas.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:38:56)

Ja nijesam neko ko savija kičmu i to morate da znate. /Upadica/ Jesam li Vam ja to rekao? Vi ste nama rekli da savijamo kičmu. To me vrijeđa kao čovjeka. Budite sigurni i ovo to ću Vam reći. Kazali ste da nikome nije falila dlaka sa glave kad su se završili izbori. Vi to ne znate, a ja to nikada nijesam iznio u javnosti. Napadnut sam u Pljevljima nakon završenog odborničkog Kluba Demokratske partije socijalista, Socijaldemokrata i Bošnjačke stranke od četiri lica koji su imali kapuljače na glavama. To je predato Upravi policije na razmatranje. Do danas niko ništa nije riješio. Mislite li da sam poletio u medije da kažem kako sam ugrožen? /Upadica/ Nema potrebe, ali ja Vam moram reći. Ja živim u Pljevljima. Spreman sam na ulici, na ulici, u Parlamentu, đe god hoćete da branim stavove svoje politike ponosno. Ima li devijacija i pogrešnosti u našoj politici? Ima i ja ih priznajem prvi. Ali, samo morate znati da to što pričate nije korektno.

Sljedeća stvar, moram ovo da pokažem. Dakle, možda se neće videti na kameri, a evo ovdje ne mogu da pokrijem imena, ime čovjeka koji je objavio to na Fejsbuku. Dakle, ispred prostorija Demokratske partije socijalista stoji traktor sa natpisom "Spreman traktor, ustaše". /Prekid/ Vi podržavate tu politiku.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:40:17)

Privodite kraju, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:40:21)

Samo malo, moramo ovo da raščistimo. /Upadice/
Samo malo, nikakav problem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:40:27)

Poslaniče Abazoviću.
Poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:40:31)

Nikakav problem nemam sa tim.

Završiću. Ali, ovo ponašanje da lično inputirate meni i mojoj porodici, zahtijevam od Vas, ako ste tako hrabar političar kako kažete, da sada ustanete i saopštite jasno, javno i precizno, ono što sam ja pogrešno uradio u svojoj životnoj ili političkoj karijeri.

Ako imate bilo što da kažete, idemo Vi i ja na sud da to rasčistimo.

Ako se dokaže da sam ja tako nešto uradio, ja se povlačim iz politike.

/Upadica/

Je li pošteno?

Ustanite, saopštite.

Ne, ne, ustanite sada ako ste već hrabri...

Ustanite, saopštite tu stvar, a ja se povlačim iz politike ako sam ja tako nešto uradio, na račun četništva.

ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:41:08)

Poslaniče Živkoviću, završite molim Vas. /Upadice/

Pitali ste, već ste nekoliko puta pitali to.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (03.12.20 12:41:19)

Ne, ne, molim Vas, mora da se raščisti, lično inputirano na račun moje porodice i morate ustati da nam to objasnite. /Prekid/ ste hrabar političar, inače ću Vas smatrati političkim diletantom.

ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:41:21)

Poslaniče Živkoviću, završili smo.

/Upadica/

Ne.

Završili smo ovaj krug, potpuno je bilo ravnopravno. Svima je data mogućnost da odgovore.

Molim vas. Sljedeći diskutant je poslanik Andrija Nikolić, ali prije toga dajem pauzu pet minuta, da se malo ohlade glave i smire strasti.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 12:59:25)

Uvažene kolegice i kolege, nastavljamo sa radom.

Molba, prije nego što dam riječ poslaniku Nikoliću, da poštujemo dogovore sa Kolegijuma. Imali smo prethodni sat, i nešto malo više od toga, mogućnost da se koriste i komentari, i replike, i više proceduralnih reagovanja. Mislim da je zaista bilo više nego dovoljno i da treba da nastavimo na način koji će obezbijediti da svi zainteresovani poslanici uzmu učešće u raspravi na način kako smo dogovorili.

Izvolite, poslaniče Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (03.12.20 13:00:22)

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Poštovani građani Crne Gore, poštovani mandatare gospodine Krivokapiću, poštovane

kolege poslanici,

Proveli smo posljednjih sat i po vremena u oštroj političkoj polemici. Mislim da je bilo korisno da razmijenimo argumente, jer je i ta injekcija prema povišenim decibelima djelovala uspješno, pa smo iz jedne zone naglašene euforije došli u stanje reda i demokratskih procedura. mislim da je to najbolji način da artikulišemo naše razlike i političke stavove.

Dužni smo, ipak, zbog crnogorske javnosti, svima onima koji su upozoravali na to da će u Crnoj Gori biti hapšenja, progona, a dolaze iz reda političke elite koja će kadrovski popuniti vladu, na mjesto potpredsjednika da ih podučimo jednoj elementarnoj stavci, koju podrazumijeva svaki Ustav. Ne može predsjednik vlade, potpredsjednik vlade ili ministar, da hapsi, tuži i presuđuje. Za to u Crnoj Gori postoje organi zaduženi za procese koje treba voditi, počevši od istrage pa do konačne presude.

Dakle, očigledno će prije nego što to provjerimo ova vlada sama o sebi reći da je nedovoljno kopotentna, iako je suštinski nazvana kao "ekspertska" vlada. Ali, prošlo je tri mjeseca od parlamentarnih izbora, kad su građani Crne Gore u velikom broju kazali šta misle o političkim elitama. Saopštili su da Demokratska partija socijalista više ne treba da upravlja državnom politikom Crne Gore. Međutim, preko svojih građana nijesu saopštili kakav oblik vođstva žele i zbog toga nemamo iznijansiranu političku većinu, jer je najsnažnija politička partija u Crnoj Gori, Demokratska partija socijalista, izborom građana prešla u opoziciju. I to jeste jedan deformitet demokratskog sistema, jer u svakoj državi najsnažniji politički subjekat ima demokratsko pravo da formira vladu.

Ali, šta se dogodilo sa porukom koju su nam poslali građani Crne Gore? Kako ste je pročitali vi, a kako smo je pročitali mi? Po mom mišljenju, sve što se događalo nakon parlamentarnih izbora u Crnoj Gori sugeriše da je karakter odlazeće vlasti suštinski demokratski i dodatno je osvijetlilo percepciju svih onih dostignuća tokom prethodnih 30 godina. U odnosu na neka dostignuća, bili ste u obavezi da se potpisom obavezete da ih nećete rušiti, a nikad sa vaše strane nijesmo čuli riječ priznanja u odnosu na rezultate te politike. Imam nekoliko argumenata u prilog te teze koju sam maločas saopštio. Prvi put od uvođenja višestranačja, dakle, poslije 30 godina, dogodilo se da su svi učesnici izbornog procesa priznali izbore. Da bi nešto tako bilo moguće, bilo je izgleda neophodno da Demokratska partija socijalista pređe u opoziciju umjesto vas, koji ste svih ovih godina gubili izbore i nikad se nijeste zapitali da možda izbore ne gubite zato što je glavina slabosti na vašoj strani. Ne. Govorili ste da izbore gubite zato što su izborni procesi neregularni. Znali smo da ćete onda kada vi budete u prilici da formirate većinu komentarisati da su ti izbori, kao što smo čuli od svakog od vas, demokratski.

Da li u jednoj diktaturi, kako ste optuživali politički sistem Crne Gore, najsnažnija politička partija osvaja 35%? Lukašenko osvaja 80%. Nemoguće je u diktaturi osvojiti 35% i vi jako dobro to znate. Sve što se događalo u ovih tri mjeseca nakon izbora bilo je neophodno da bi građani Crne Gore uvidjeli da se događa odgovorna kohabitacija, odnosno nesmetana tranzicija vlasti u režiji Demokratske partije socijalista i njenih bivših koalicionih partnera iz prethodne Vlade. Valjda to dovoljno govori o karakteru ovog političkog sistema. Osnovna karakteristika demokratskih društava je mirna tranzicija vlasti. To je osnovna karakteristika. Zato smo, vjerujem, arhivirali priče o tome da li je Crna Gora demokratija ili nije. Jeste, demokratija je koja i dalje treba da se usavršava.

Kako smo mi razumjeli tu poruku? Zakazali smo vanredni Kongres. Prihvatili smo mišljenje političke javnosti u Crnoj Gori da ne samo da treba da se promijeni vlast, nego da treba da se promijeni i Demokratska partija socijalista. Demokratska partija socijalista će tim očekivanjima odgovoriti na svom Kongresu. Tako rade odgovorne političke snage. Kad je neki politički subjekt iz opozicije zakazao vanredni kongres zbog neuspjeha na parlamentarnim izborima? Kad se to dogodilo? Podsjetite nas kad se dogodilo. /Upadica/ Kada? /Upadica/ 2003. godine. Dobro, je li neko podnio ostavku?

Šta ste vi uradili sa lošom praksom iz prethodnog perioda? Šta ste uradili da raskrstite sa lošom praksom iz prethodnog perioda? Dakle, nastavili ste da se međusobno optužujete, nastavili ste da demonstrirate, da ne poštuju jedni druge, da ne cijenite vaš doprinos kroz opozicionu političku borbu. Šta imamo kao rezultat toga? Imamo poslanike koji ne podržavaju vladu, ali će glasati za vladu. Iskrivljena logika. Ali, dobro, to je vaša interpretacija demokratije i vjerovatno će biti konzumirana od strane građana na način da će dati odgovor na takvu hipotezu na narednim

izborima.

Mandatar gospodin Krivokapić je rekao da se bira prva demokratska vlada u istoriji Crne Gore. Hajde da provjerimo malo koliko je ta vlada demokratska, gospodine Krivokapiću? Da se zajednički sa nama zapitate i da možda pokušate dodatno da osvijetlite ono što ste rekli. Ne bih Vas posebno podsjećao na problematičnost rješenja Vašeg ministra za resor prosvjete, nauke, kulture i sporta, učinili su to drugi poslanici. I, vjerujte, onoliko koliko su Vas napadali, meni je došlo da stanem u Vašu odbranu. Još jedan deformitet, je li tako? Ali, da čujemo nešto i o toj devijaciji.

Dakle, Vi ste izabrali kandidata koji je Vašeg ideološkog profila, to je vrednosni okvir u kojem se Vi krećete. Je li tako? I to nije problem, sa moje tačke gledišta, kada je riječ o Vama. Problem je u glasačima građanskih partija koji sad treba da ispituju njihova rukovodstva. Da li je takvo rješenje prihvatljivo u građanskoj, multietničkoj i evropskoj Crnoj Gori? A Vi, gospodine Krivokapiću, biste mogli da odgovorite na nekoliko pitanja da dodatno osvijetlimo demokratski karakter Vaše vlade. Da li ste Vi spremni da se distancirate od politike koju je Slobodan Milošević u sadejstvu sa Srpskom pravoslavnom crkvom realizovao, u bivšoj Jugoslaviji, početkom 90-ih godina? Da li ste spremni da priznate da se u Srebrenici dogodio genocid? Da li ste spremni da se poklonite žrtvama Srebrenice? Jeste li i Vi, kao neki od Vaših kolega ponosni na dostignuća četničkog pokreta? Možete li da garantujete građanima Crne Gore da će svi ministri iz Vaše, kako Vi kažete, demokratske vlade stajati prilikom intoniranja državne himne i da će poštovati državne simbole? Da li u Vašoj vladi postoji makar jedan nacionalni Crnogorac?

Za koga ćete, gospodine Krivokapiću, da navijate kad se u nekoj utakmici sastanu reprezentacije Crne Gore i Srbija? Jeste li spremni sa te govornice da odate priznanje politici koja je 1999. godine sačuvala Crnu Goru od značajnih stradanja za vrijeme NATO bombardovanja ili i Vi, kao Vaše kolege, mislite da je to politika izdajstva nacionalnih interesa u odnosu na Saveznu Republiku Jugoslavije? To su pitanja za demokratskog predsjednika vlade, gospodine Krivokapiću. Na ta pitanja morate da odgovorite građanima Crne Gore, pa da vidimo kakav je demokratski karakter ove vlade. Ko zna, ako Vi odgovorite sad na ova pitanja koja sam Vam postavio do kraja ove sjednice, prije izglasavanja vlade, možda ćete Vi zaraditi još neki glas na koji nijeste računali kad ste došli na ovu sjednicu. Imate priliku da napravite otklon, dio javnosti koji je priželjkivao promjene možda to očekuje od Vas, ja Vas usmjeravam u progresivnom pravcu.

Moj utisak je da ova vlada, gospodine Krivokapiću, nije ekspertska. Ubijeden sam da nije ni procrnogorska, a nije ni građanska. A ako nije građanska, nije ni proevropska. Prvi put poslije 20 godina u vladi neće biti ni jednog prestavnika nacionalnih manjina. Ekspertske vlade po pravilu traju kratko, tako da sugerišem da se u tom smislu ne zanosite previše, jer traju dotle dok određeni politički subjekti ne podignu svoj politički rejting, ili dok ne počnu da gube svoj politički rejting. Tako da oni glasovi koji će ovoga puta izglasati vašu vladu će biti glasovi koji će je srušiti. Zato i pričate o DPS-u - da biste sakrili vaš odnos, vaš stvarni odnos prema vladi gospodina Krivokapića.

Pretpostavljajući da ćete od petka i zvanično preuzeti funkciju predsjednika vlade i da ćete na taj način poslati najodgovornija ličnost u Crnoj Gori za sprovođenje unutrašnje i vanjske politike, imam obavezu da Vam ne samo kao poslanik, već i kao neko čija je struka djelokrug međunarodnih odnosa i diplomatije, ukažem na jednu jaku bitnu stvar. Nema države u svijetu, gospodine Krivokapiću, koja će otčutati kada diplomatski predstavnik druge države poziva na njeno ukidanje. Slavljenje Podgoričke Skupštine je poziv u današnjem vremenu da Crna Gora bude ukinuta. To je poziv da Crna Gora bude ukinuta. Ujedinjenje dvije države, i time odgovaram i na ovu opasku koju sam čuo u međuvremenu, je legitiman čin, to je legitimno i vjerovatno je stajalište ondašnje Crne Gore iz 1918. godine bilo sklono ujedinjenju. Ali, ne na onakav način, ne pod bajonetima vojske druge države, ne jer neko ko poštuje i voli Crnu Goru a slavi Podgoričku Skupštinu ili je beznadežno zlonamjeran, ili zaslužuje čistu jedinicu iz logike.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:13:31)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.

Sada riječ dajem poslaniku Marku Milačiću, a neka se pripreme poslanici Halil Duković, Milan Knežević i Predrag Sekulić.

MARKO MILAČIĆ (03.12.20 13:13:44)

Prije nego se obratim gospodinu mandataru, uvažanim poslanicima i narodu Crne Gore, želim da minutom ćutanja, a u znak vječnog poštovanja i zahvalnosti, odam poštu i počast pobjedniku, reći ću, moje pobjede i čovjeku koji je uz doprinos svih nas u novoj parlamentarnoj većini, ali onom duhovnom polju, najviše doprinio da se kao društvo ne politički oslobodimo, našem mitropolitu, našem đedu. Đedo, vječan si.

Neću mnogo pričati o DPS-u. Oni se, vidim, dobro snalaze u opozicionim klupama i malo maliciozno, to je posao opozicije da kritikuje, da se buni i mislim da vam dobro ide u tome, biće sve bolje. Ali, želim da kažem nešto drugo, što se tiče svih nas u ovim klupama. Juče nakon jučerašnje sjednice kada sam došao kući, biću sasvim ličan, dočekao me je moj sedmogodišnji sin Vuk, koji kao i djeca tog uzrasta pomno prati fudbal, i zabrinuto, u fudbalskom žargonu, mi je rekao: Tata, je li ovo gubi Vlada? Takvu poruku smo, kolege poslanici iz vlasti i mnogi iz opozicije, juče poslali građanima Crne Gore, našoj djeci i narodu Crne Gore. U danu i danima u kojima treba da budemo najujedinjeniji, najsaborniji, gađamo se nedostacima ekspozea vlade, koja tek treba da bude formirana, u sistemu koji ne znamo ni odakle kreće, ni gdje će završiti, u zatečenom stanju u državi čiju dubinu ponora ne možemo ni da zamislimo, koje ekspoze može samo naslutiti, a stanje koje buduća vlada zatekne biće siguran sam mnogo gore.

Dok su ka mandataru letjele i lete nerijetko nedobronamjerne sugestije i pozicije i opozicije, budući premijer Crne Gore, sjedio je kao i što sada sjedi sam, kao osuđenik bez kazne i učinjenog djela, osam sati juče, a nastavlja se i danas, slušao kako mu presuđuju i pripisuju ono što nije uradio, da je nešto podmetnuo, pa maltene izdao, da je pogrešno birao, pa pogrešno izabrao svoj tim, ministre svog mandata i naše nove vlade, kojima je, takođe, juče i pozicijom i djelovima opozicije presuđivano, a nakon očitanih nezadovoljstava, izrečena im je konačna odluka i kazna da će i tako opisano, tako sumnjivi, pa skoro nikakvi dobiti podršku za sastav nove vlade. Poštenije je ne glasati često za tu vladu, nego je podržavati na određene načine kako smo juče čuli. Bilo me je, biću potpuno ličan, sramota, kao poslanika ovog doma i kao čovjeka koji se podigao na ovoj crnogorskoj ulici. Bilo me je sramota od naroda Crne Gore, vanvremenog naroda, vanvremenih litija, naroda sa Sinjajevine koji je i sada danima po snijegu na Sinjajevini, omladine trobojki, omladine koja ovih dana oslikava murale našeg đeda po Crnoj Gori, bilo me je sramota mladosti i Nikšića, i Herceg Novog, i svih gradova u Crnoj Gori, u ovoj najponosnijoj danas Crnoj Gori i zemlji na planeti, naroda koji je dočekao dan svoje slobode, za koju je ginuo, naroda koji je izborio ovu slobodu, ma kojoj partiji on pripadao, što je dočekao juče ovdje da vidi onog koji ga je 30 godina ugnjetavao, koji mu je zajedno sa svojom i vašom svitom uzeo i uzima sve dok sjedi i sluša ekspoze gospodina Krivokapića, a onda pred tim istim odlazećim Đukanovićem sluša nas kako ne pobjeđujemo, nego se gubimo u pobjedi, režeći na sva slova ekspozea koji u suštini ne znači ništa jer narod /prekid/. Više od ekspozea, više od riječi je značajan čovjek - ovaj čovjek, čist čovjek, porodičan čovjek, čovjek potpuno drugačiji od svih na ovoj poziciji koju smo do sada gledali, skroman, bez odijela od hiljade i hiljade eura, bez torbi od hiljade i hiljade eura, bez majbaha, čovjek u duhu svog naroda. Van tih okvira, ovaj narod ne vidi ništa i sa pravom ga ne interesuje skoro ništa.

Šta nam je skrivio Zdravko Krivokapić, svima nama ovdje, kolege poslanici, u ovom visokom domu? Za jedne je kriv što je previše slobodan, a za druge što nije partijski poslušnik. Da li znamo, brojni ovdje, da mi na ovaj način, braneći ovako ovu znojem i krvlju osvojenu slobodu, da arčimo ono zbog čega se borio, zbog čega je živio i zbog čega je na kraju i život dao naš pokojni đedo, naš mitropolit? Zašto je gospodin Krivokapić kriv, gospodo iz DPS-a? Zato što ne laže, zato što ne krade, zato što voli Crnu Goru i zato što je spreman da sve svoje porodične privilegije, mirove rizikuje da uđe u ovu bespoštednu arenu bez prethodnog partijskog i političkog iskustva i da se suoči sa skoro svima nama. Da li smo svjesni da ovaj narod uopšte ne interesuje ko su ministri pojedinačno, da li sam to ja ili bilo ko drugi u ovoj sali? Ovaj narod želi da napokon živi u slobodi.

Da li smo svjesni, kolege poslanici, da dok mi ovdje raspravljamo o ekspozeu nove vlade,

da jednu maloljetnu Anđelu iz Boke Kotorske naočigled njene majke guta kriminal? Da li smo mi svjesni dok se raspravljamo o slovima i brojevima, koji su manje bitni, da ljudi koji prolaze ovdje pored Skupštine mene pitaju - lako ćete vi, nego me interesuje kako ću ja od 200 eura da preživim ovaj mjesec? To nije naša zaostavština, to je vaša zaostavština i ne tiče se ni jedne političke partije. Dok mi prebirmo po ekspozeu kao po dosijeu za osudu, pred nama juče sjedi protivnik svih nas, dok mu dajemo priliku da likuje u riječima izrečenim onome od kog on treba da se boji i boji se. Šta stvaramo, kolege poslanici, za ovaj narod kad unaprijed presuđujemo i opominjemo mandataru, od kog narod očekuje čak i spas? Kako da uspije kada ga ovako podržavamo? Uspjeće i uspjećemo, jer je narod najveća podrška i najveći sudija. Izgrađićemo slobodnu i dostojanstvenu Crnu Goru, izgrađićemo Crnu Goru u kojoj svaki čovjek koji pošteno radi od svog posla će ovu slobodu, ma koje vjere on bio, osjetiti lično kao svoju. Odakle nam pravo, kolege poslanici, da unaprijed znamo sve - da ministri neće raditi kako treba, a mandatar neće umjeti da sprovede reforme u sistemu koji nema nikakvog sistema, da bez nas političara niko ništa neće umjeti? Zar smo mi mjera znanja i postojanja Crne Gore? Po kom to kriterijumu mjerimo buduću vladu, pa smo njom prije nego što je i počela da radi nezadovoljni? Zar se ovako, kolege poslanici, osvaja i brani sloboda. Gledali smo već prošle vaše ministre: Hrapovića, Simovića, Ivanovića, Markovića, Pažina, Boškovića, Stijepovića i sve druge kako nam gaze, pa uzimaju pola ili sve naše živote, kako rasparčavaju sve svojim ekspozeima neznanja, svojim ekspozeima kriminala, kako arče sve naše što nam je sveto i od čega živimo. A sada kada dolaze novi i drugačiji, mi ne dajemo šansu, ne dajemo im iskrenu šansu, mi im unaprijed ne vjerujemo, prebirmo po njihovim biografijama, nebi li našli nešto što će ih ocrniti pred narodom u poslu koji nijesu ni započeli u obnovi zemlje koja je razorena. Pa kakvu im mi to kartu, kolege poslanici, kupujemo za taj težak put? Umjesto da im vjerujemo, cijeloj budućoj vladi, da će raditi najbolje što može, pa zajedno uđemo u borbu, zajedno sa njima koja neće biti laka, da im od srca damo podršku za slobodu koju nosimo u našim srcima - njih osuđujemo, određujemo im vijek trajanja, sve unaprijed znamo, samo ovaj narod očigledno ne znamo, a ovom narodu je dosta svega.

Gospodine Krivokapiću, budući ministri, narode Crne Gore, u ovoj borbi mnogi su dali čak i svoje živote da dođemo do ovog dana, dana promjene, promjene nabolje za svakog građanina ove zemlje. Ne može naša borba stati u jedan ekspoze. Ovo je borba za budućnost Crne Gore, a naš ekspoze je sloboda Crne Gore. Mi danas ne glasamo ni za ekspoze, u suštini ni za mandataru, ni za ministre. Mi danas glasamo za narod Crne Gore.

Gospodine Krivokapiću, u ovoj borbi nijeste sami iako ste izgleda usamljeni. Imate našu bratsku ruku, ruku Prave Crne Gore, a prije svega, i ono što je najvažnije, ruku naroda Crne Gore, da se na nju oslonite i da prionete na ovako težak posao. Ja znam da ste Vi tu zato što više od svega volite Crnu Goru, svakog građanina Crne Gore po onoj Njegoševoj "Brat je mio, ma koje vjere on bio". Zbog toga ste i moj premijer i moj brat.

Prava Crna Gora, gospodine Krivokapiću, gospodo ministri i narode Crne Gore, podržaće iskreno i od srca i na pravi način ovu vladu. Gospodine mandataru, ministri, poslanici, i, prije svega, građani Crne Gore, neka nam je srećna slobodna Crna Gora.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:26:18)

Zahvaljujem poslaniku Milačiću.

Sada riječ ima poslanik Halil Duković. Izvolite.

Poslanice Ivanoviću, nijeste bili ranije. Imali smo jedno sat i po trubulentne rasprave koja je bila mimo dogovora na Kolegijumu da restriktivno koristimo replike i koristimo komentare. Dogovorili smo, replika samo može biti replika, kaznena replika je nešto što ne postoji u Poslovniku.

Ja vas molim da poštuju ovaj nastavak rada sjednice i dogovor koji smo postigli, da bismo omogućili svim poslanicima da uzmu učešće u raspravi. U suprotnom, ja ću biti prinuđen da sazovem sjednicu Kolegijuma kako bismo se dogovorili o nastavku rada. Ne daje se dovoljan doprinos efikasnosti uz svu moju fleksibilnost. Evo poslanik Milačić, uz svo uvažavanje pominjanja, nabranjanja itd, zaista mislim da u odnosu na sve ono što smo imali prilike da čujemo, da je vodio u najvećem dijelu računa, da je slao mnoge pomiriteljske poruke - mislim zaista,

obraćam se i šefu poslaničkog kluba DPS-a, da Vas u tom dijelu zamolim da poštujemo ono što je jedna vrsta dogovora koji postoji. /Upadica/

Izvolite vrlo kratko, ali zapamtiću da nijeste htjeli da doprinesete efikasnosti rada ovog Parlamenta. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (03.12.20 13:27:51)

Kao što ću ja zapamtiti da ste Vi dopustili ovdje da se iznose neistine, a to nije Vaše.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:27:54)

Samo da Vam kažem. Nijesam ja ovdje.../Upadica/

PETAR IVANOVIĆ:

Ja sam dobio riječ.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Vi ste dobili riječ, ja ovdje predsjedavam. Vi ćete predsjedavati tamo gdje imate prilike, gdje ste naučili. Ovdje nećete predsjedavati, ja ću ovdje predsjedavati. To da znate i to je prvo i osnovno. Ja nijesam ovdje zadužen da mjerim stepen istinitosti ili neistinitosti nečega u izlaganju poslanika. Zadužen sam da vodim ovu sjednicu u skladu sa Poslovníkom. Sjednicu vodim u skladu sa Poslovníkom i dogovorom u Kolegijujmu predsjednika Skupštine.

Izvolite, imate, jer insistirate na tome, pravo na riječ, a moje je naravno da pamtim kao i /prekid/ od vas pojedinačno.

PETAR IVANOVIĆ (03.12.20 13:28:31)

Naravno da imam pravo i naravno da je to u skladu sa Poslovníkom i naravno da mi ne možete oduzeti to pravo.

Gospodine Milačiću, kažite crnogorskoj javnosti šta sam ja to arčio po Crnoj Gori dok sam bio ministar. Objasnite crnogorskoj javnosti odakle uvaženom mandataru stan od 130 kvadrata. Ja nijesam dobio stan kao ministar pored porodične kuće koju imam. Objasnite odakle plata uvaženom mandataru sa državnog fakulteta. Ko puni tu platu? Moju platu, na UDG-u, ne pune poreski obveznici. Zato Vas ljubazno molim iako smo na početku i ove sesije i ovog saziva, da vodite računa o svakoj izgovorenoj riječi. Ovdje ne stoje ljudi koji su prepadnuti. Mi nemamo čega da se stidimo, a vi ćete morati da se naučite da obezbjeđujete dokaze, a ne praznu priču.

Dakle, ja Vas pozivam vrlo konkretno - šta je to Petar Ivanović, kao ministar poljoprivrede, arčio, jasno i glasno? Čija je plata, kako se puni profesora Krivokapića, kako moja? Da li ona pada na teret poreskih obveznika (kad ste već toliko zabrinuti za poreske obveznike)?

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:29:48)

Kratko poslanik Milačić i završavamo ovaj dio.

MARKO MILAČIĆ (03.12.20 13:29:51)

Neću se previše baviti Vama, jer ste Vi prošlost politička i zaista nemam namjeru. Ja sam nabrojao sve te ministre, ali neću ponuditi dokaze sada. Mi smo promijenili vlast da bismo izgradili prave institucije koje će da se bave vama, ovim ljudima koje sam pomenuo mnogim ljudima u ovim poslaničkim klupama.

Dakle, pošto ste ranije dali jednu sugestiju da mi ne treba da sudimo, ne. Ja ne želim da sudim, ja nemam mandat da sudim, ali će da sude sudovi, ali će Tužilaštvo da tuži, a policija da hapsi. Tako da se pripremite ne za mene, nijesam ja adresa za Vas, nego se, gospodine Ivanoviću, pripremite i oko Abu Dabi fonda i oko mnogih drugih sumnjivih stvari, a pojedine ću i ja lično da procesuiram krivično kao građanin, ne samo za Vas, i tamo ćete davati odgovore.

Naučićete napokon nakon tri decenije, gospodo iz DPS-a, da polažete račune. Ponavljam, ne meni, ne gospodinu Krivokapiću ili bilo kom drugom. Za sam kraj, pošto ne želim da budem advokat gospodina mandataru, on će sigurno na sve ovo odgovoriti, na samom kraju pretpostavljam - ali, da li imate, neću reći obraza jer možda nije korektno, ali evo korektnosti da vi iz DPS-a, koji ste izarčili sve čega ste se dotakli, da spočitavate nešto profesoru Univerziteta, koji dobija univerzitetsku platu ne zato što je korumpiran, nego zato što je pošten čovjek i profesionalac u svojoj struci? Svaka Vam čast na tome.

Još jednom da kažem, zajedno ćemo ovdje, iako postoje različiti stavovi u okviru naše nove parlamentarne većine, to je demokratija, zato smo se i borili. Nije lako funkcionisati nakon 30 godina skoro pa jednopartizma u jednoj demokratskoj atmosferi, a demokratska atmosfera jeste kada novu parlamentarnu većinu čine tri raznorodne koalicije. Građani trebaju da budu svjesni - ovo što gledate danas i ove različite stavove u okviru nove parlamentarne većine je prirodno da se vidi u demokratiji, a naročito u prvoj slobodnoj vladi Crne Gore. Mi smo se borili za smjenjivost. Ako neko ne bude radio kako treba od ministara, pa siguran sam da će prvi mandatar reći - u redu, 'ajde da neko proba ko može bolje. Borili smo se za smjenjivost, zato makar ja lično sada uživam u ovoj slobodnoj Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:32:41)

Zahvaljujem poslaniku Milačiću.
Poslanik Halil Duković ima riječ.
Izvolite, poslaniče Dukoviću.

HALIL DUKOVIĆ (03.12.20 13:33:04)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Uvaženi građani, dame i gospodo poslanici, poštovani gospodine Krivokapiću, poštovani članovi buduće vlade, iako nijesu tu, ili kako ih vi iz milošte nazivate apostoli, naravno i muški i ženski, jer imamo novinu, da imamo sad i ženskih apostola, što je dobro - ali ih sve skupa pozdravljam.

Ako za mandataru imamo čovjeka koji je vjerujući, zbog čega zaista nemam apsolutno ništa protiv, i ako on svoje ministre naziva apostolima, onda je prirodno da svi pomislimo da mi ovdje formiramo neku crvenu vladu ili neko tijelo sa sličnim kompetencijama. Naravno, svjesni smo činjenice, da ste Vi, gospodine Krivokapiću, na čelu ove liste došli na predlog Srpske pravoslavne crkve. Iako je crkva, odnosno rektor Cetinjske Bogoslovije pokušao da to prikrije, kao da crkva nije imala nikakav uticaj na Vaš izbor, vrlo brzo su stigli demanti upravo od onih sa kojima je on lično pregovarao.

Podsjetiću vas na neke riječi: Ako želite našu podršku, prihvatite ovog melemnog vjerujućeg čovjeka na prvo mjesto vaše koalicione liste. Naravno, saznali smo još detalja, da je crkva čak imala predlog da deset njenih bliskih ljudi bude na ovoj listi, pa se taj predlog sveo na tri, pa se na kraju dogovorilo da to budete samo Vi i da ćete na toj listi predstavljati crkvu.

Naravno, da se ne shvati pogrešno, ja lično nemam ništa protiv toga. Pravo svakog

građanina u Crnoj Gori je da vjeruje, da ne vjeruje, da ide u crkvu, džamiju, katedralu ili da ne ide. Ne želim uopšte o tome ni da govorim, ali je jedna činjenica koja sve nas zabrinjava - kome ćete vi odgovarati za svoj rad i koće imati uticaja na donošenje odluka? Ako ste Vi predstavnik crkve i ako, po riječima jednog koji će podržati Vaš izbor, jedino crkva i predstavnici nezavisnog dnevnika "Vijesti" budu imali na vas, onda vjerujte, od onog Luksemburga kojeg tako zdušno pominjete u Vašem ekspozeu, sigurno neće biti ništa. Bićemo, čini mi se, još dalje od njega.

Kada smo kod Vašeg ekspozea, zaista smo očekivali mnogo više. Čini mi se da je ovo samo jedan hvalospjev, koji bi najbolje išao uz gusle, naravno uz neku mezu i rakiju, jer ne sadrži ništa konkretno o Crnoj Gori, ništa o nekim važnim projektima koji su bitni za našu budućnost. Najveći dio jeste žalopojka na DPS, kako je on kriv za sve i svašta, ali ništa konkretno kako da neke stvari napravite još boljim, kako da nešto unaprijedite sem praznih fraza koje u suštini ne predstavljaju nikakav iskorak u bolje sutra, u našu bolju budućnost.

Nakon izbora ste izjavili da neće biti para za penzije i za plate, pa vidite, evo već zadnja tri mjeseca one se redovno isplaćuju, a tako je bilo unazad mnogo, mnogo godina. U ovom Vašem domaćem zadatku nijeste ni jednom pomenuli da garantujete penzionerima redovnu isplatu penzija, zaposlenima redovne plate, a to građani i penzioneri očekuju od Vas. Umjesto toga, ponudili ste im slobodu od DPS-a, slobodu od onih koji su im do sada to uredno isplaćivali. Nemojte zaboraviti da se građanima obratite i kažete i penzionerima, i zaposlenima, u državnoj upravi, ali i posebno primaocima socijalnih nadoknada - da li će oni za vrijeme Vašeg mandata biti redovno servisirani. Zaista to građani očekuju od vas, a ne žalopojku na Demokratsku partiju socijalista.

Prisjetio sam se i Zakona o majkama kojeg ste vi podržavali, odnosno grupacija koja će podržati vas, a mi tvrdili da za to nema ekonomskog osnova, iako ga je Skupština nametnula, godinu dana čini mi se je država redovno finansirala i te penzije sve dok nije dokazano na Ustavnom sudu da je to diskriminatorni zakon i oboren je. Čini mi se da skupina koja će Vas podržati, poslanici koji će Vas podržati, obećali su da će vratiti taj zakon. Nijeste o tome progovorili ni riječi, pa Vas pozivam da se o tome izjasnite.

Što se tiče infrastrukturnih projekata, vidio sam nekoliko posebno vezanih za zdravstveni sistem i naravno odmah vidio da su to projekti prethodne vlade, prepisani od početka, ali ne i do kraja. Mnoge ste izostavili. Zar Vam je mnogo bilo da sve ono što je DPS planirao i što je najbolje u tome, za sve njih obezbijeđena i materijalna sredstva za njihovu izgradnju? Mogli ste barem jedan novi projekat da navedete da to bude projekat neke nove vlade. Ali izgleda ni to nijeste mogli.

Da pomenem i auto put. Zaista mi je drago što podržavate izgradnju auto puta, jer auto put treba da nas poveže sa cijelim svijetom, a treba da nas i poveže i ovdje u Crnoj Gori. Dovoljan je da jedan malo veći snijeg na Platije padne, pola Crne Gore je blokirano. Drago mi je što ćete nastaviti taj auto put. Moram da se osvrnem na jednu Vašu izjavu, da Vi možete i ta brda pomjerati, vjerujem kad nastavite izgradnju ovog auto puta, da će to mnogo brže ići. Nažalost, naš prijatelj nije imao tu moć, pa smo morali da kopamo tunele. Vjerujem da će to kod vas ići mnogo brže.

Takođe, vidio sam da ste riješili da se borite protiv korona virusa i Vaš prvi napad na ovaj korona virus jeste raspuštanje NKT-a. To je Vaše pravo, imate Vaše viđenje. Ali jedna činjenica mora sve nas dobro da zabrine, ako se bude to novo tijelo, ma kako se zvalo savjet ili bilo kako drugo, obaziralo na ono kako ste se vi ponašali u cilju sprečavanja pandemije korona virusa, onda mislim da nemamo šta očekivati od toga tijela. Bilo bi dobro da je ovdje buduća ministarka zdravlja da nam zaista da taj ekspertski prikaz svega onoga što ste vi tvrdili i kako ste se ponašali u vrijeme epidemije korona virusa. Bilo bi interesantno slušati te činjenice i da zaista vidimo šta nas čeka u budućnosti vezano za korona virus. Vidio sam da ćete se zalagati za dobre odnose sa našim susjednim državama i to mi je drago. Mislim da nikad u istoriji nijesmo imali bolje odnose sa našim susjedima. Ali, interesuje me kako vi vidite odnos sa Kosovom, da li samo kao susjedima, ili državom Kosovo. Svjesni smo činjenice da ste prije nego što ste predloženi morali potpisati sporazum da se nećete doticati Kosova. A ja vas napominjem da je Kosovo naša susjedna država, da jedan veliki dio građana Kosova učestvuje u turističkom smislu na punjenje našeg budžeta i da su građani koji ostvaruju naš budžet u vidu turizma. Ali, u svakom slučaju, svaka država koja nema dobre odnose sa svojim susjedima, ne može biti ni ona dobro uređena.

Jedna činjenica koju moram ovdje da istaknem jeste odnos koji ste iskazali prema manjinskim narodima u Crnoj Gori, a bilo je puno riječi ovdje i od drugih poslanika. Stepem demokratije jedne države ogleda se u njenom odnosu prema manjinama i to je međunarodni standard. Vi u Vašoj vladi nemate ni jednog pripadnika manjinskih naroda. Da li zaista među njima niste prepoznali ni jednog eksperta, da li je nešto drugo u pitanju, volio bih da se o tome izjasnite. Manjine su sastavni dio građanske Crne Gore. Vi ste poslali jednu lošu poruku ne samo manjinama, ovakvim načinom izbora vlade, već cijeloj građanskoj Crnoj Gori. Nećete Vi s time nauditi manjinama, manjine su prošle dosta toga lošeg kroz istoriju. Ali, znajte da su uvijek bile odane Crnoj Gori, da su uvijek bile uz one koji su željeli mir, napredak i toleranciju. Ako su ikad manjine bili uvažene, bile su dok je DPS bio na čelu koalicione vlade. Tada su zaista i manjine bile uvažene i ovakav odnos partija koje predstavljaju manjine ovdje koje nijesu htjeli ni da razgovaraju sa Vama dovoljno govori o tome šta manjine misle o Vama.

Na kraju, osvrnuću se na riječi jednog od onih koji će Vas podržati iako Vas stalno kritikuju, da možda Krivokapić sebe doživljava kao Isusa Hrista, a svoju vladu kao dvanaest apostola, ali postoji samo jedan problem, njom će upravljati četiri jahača apokalipse.

Vrlo kratko moram da se osvrnem samo na tvrdnje koje smo ovdje čuli, a to je da su Albanci u Crnoj Gori uzimali pare od izbjeglica sunarodnika Albanaca sa Kosova. Zaista ta izjava je sramna, ta izjava ne priliči istini, jer su Albanci u Crnoj Gori otvorili domove za sve one nevoljnike koji su došli 1999. godine i nijesu samo za njih. Otvarali su ih 1992. za izbjeglice iz Trebinja, otvarali su ih za sve one kojima je bila potreba. Zaista tvrdnja da su oni uzimali pare ne stoji, niti je istinita. Moram da pomenem i ljude iz Rožaja koji su otvorili svoje domove Albancima sa Kosova. Nemojmo zaboraviti kroz kakvu torturu su svi oni prošli. Pošto ovdje govorite o nekom pomirenju, vjerujem da ćete iznaći načina da barem dođete do informacija gdje su sve one masovne grobnice po Srbiji u kojoj su sakrivani leševi Albanaca sa Kosova, a imamo ih veliki broj (nedavno je još jedna otvorena). Mislim da ako želite neko pomirenje, morate neke stvari među sobom da raščistite.

Naravno, mi nijesmo oni koji ćemo Vas kritikovati a na kraju Vas ne podržati. Mi Vas i kritikujemo i nećemo Vas sigurno podržati.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:45:11)

Zahvaljujem poslaniku Dukoviću.
Riječ ima poslanik Milan Knežević.
Izvolite, poslaniče Kneževiću.
Poslaniče Kovačeviću, /upadica/

MARKO KOVAČEVIĆ (03.12.20 13:45:28)

/Prekid/ puta u podrugljivom tonu koristio termin apostolska vlada, ja bih želio da te ljude opomenete, ma od koga takav ton dolazio. Napominjem da na zastavi Evropske unije imamo 12 zvjezdica koje su simbol hrišćanske tradicije Evrope. To ne znači da je bilo koja manjina diskriminisana zbog toga.

Zamoljen sam od strane naših glasača i članova iz Nikšića da napomenem da se trenutno vrši tortura nad jednim brojem mladića iz Nikšića koji su nacionalno Srbi, a koji su riješili da pokrenu privatni biznis i otvore jedan lokal kom su dali naziv Prizren. Samo zbog toga su izgleda krivi, evo dana trpe maltretiranje policije, a jedan od njih Stanko Čvorović je i uhapšen. Ovim putem apelujem da se to riješi pozitivno po njega.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 13:46:15)

Zahvaljujem.

Izvolite, poslaniče Kneževiću. Imate riječ.

Molim Vas, poslaniče Dukoviću, ja vodim ovu sjednicu.

Poslaniče Kneževiću, imate riječ.

MILAN KNEŽEVIĆ (03.12.20 13:46:38)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, gore glavu i osmijeh na licu, jer danas imamo sastanak sa budućnošću Crne Gore.

Zahvaljujući vama sa kojima smo zajedno ispod zastava otpora, progona, hapšenja, tužilaštava, sudova, zatvora, uzeli slobodu za ruku i doveli je u Crnu Goru. I onda kad su svi sumnjali, kad se malaksavalo u vjeri i svjetlosti nije bilo na vidiku cijelom, Demokratski front je nosio zublju nade i hrabrosti ulicama crnogorskih gradova, nepokorn i samo svoji, znajući da se sloboda ne čeka, već da se ide prema njoj. Evo je sad pred nama u Skupštini Crne Gore, uobličena kroz predlog sastava vlade i zato, s punim pravom iz grla 133.267 građana koji su glasali Demokratski front i koaliciju "Za budućnost Crne Gore", pitam - da li je ovo ona sloboda o kojoj smo pjevali i da li je ovo ona sloboda koju smo obećali 30. avgusta, ili smo možda mi koji smo svih ovih godina pjevali o slobodi falširali, promašili note ili koristili neki nemušti jezik?

Želio bih da vjerujem da je sve što se dogodilo od 30. avgusta do danas samo jedan polukošmar i da ćemo se već sutra probuditi u sunčanom jutru, koje smo obećavali da će svanuti. To su i očekivanja građana koji su nam dali podršku, jer su građani Crne Gore željni i gladni pravde, gospodine Krivokapiću. Ali, uvjeren sam da nam ovih 133.267 građana nijesu dali podršku da 30. avgusta zaspimo kao Srbi, a 31. avgusta se probudimo kao Crnogorci samo da bi bili poželjni čistačicama u ambasadama i neformalnim centrima moći, koji žele da nastave narativ da Srbin u Crnoj Gori ne može i ne smije biti premijer ove vlade.

Ja imam potpuno relaksiranu situaciju zajedno sa kolegama poslanicima iz Demokratskog fronta. Ja sam svoju borbu svjedočio svojim životom i ja sam jasno saopštio crnogorskoj javnosti i saopštavam sad da mene nikad nisu interesovale nikakve fotelje u crnogorskoj vladi, ali me je interesovala izborna volja ovih građana koji su nam dali podršku.

Predložio sam za mandatara gospodina Zdravka Krivokapića i nije mi žao, jer Demokratski front drži datu riječ. Ako neko misli da se ja danas osjećam prevarenim, možda je to istina, ali ja sam učen u mojoj porodici da je bolje i časnije biti prevaren nego da prevariš nekoga. Mi nismo iz Demokratskog fronta prevarili nikog i zato svijetla obraza, uzdignuta čela šaljemo jasnu poruku crnogorskoj javnosti da ćemo glasati za gospodina Zdravka Krivokapića i njegov predlog sastava vlade. Dabogda ovako svako radio protiv Zdravka Krivokapića kao što je radio Demokratski front, najmanje što mu se može desiti jeste da postane premijer crnogorske vlade. Ali, postavlja se pitanje zbog čega neki drugi Srbi iz Demokratskog fronta nisu bili poželjni u ovoj vladi. Zato što bi se beskompromisno uhvatili u koštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom, sa hapšenjima i procesuiranjima polužanstava i božanstava iz Demokratske partije socijalista. Ovdje se već osjeća jedan budući narativ koji je saopštio gospodin Dritan Abazović, a to je da će sve da ostane isto samo eto Milo Đukanović će biti ovdje i biće uvaženi gospodin predsjednik. A ako će sve da ostane isto, onda nije ni trebalo da idemo na izbore. Mogli smo otići na dva, tri okrugla stola i zaokružiti ovaj projekat sveistoće.

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, doživio sam jednu ličnu transformaciju koju želim da podijelim sa vama, jer sam 30. avgusta imao 40 godina, ali kada su počeli pregovori, došao sam do saznanja da sam mnogo, mnogo stariji i da to ugrožava reputaciju vlade, za čije članstvo nikad nisam bio zainteresovan. Onda sam u jednom trenutku pitao svoju majku, znate svi onu gospođu koju je hapsilo zbog litija 50 specijalaca: Majko, može li biti da ja nisam rođen 24. marta 1980. godine? Ona mi je odgovorila: Nego kad si? Pa valjda sam ja bila u bolnici i znam da ti je Marija Đurčević kidala pupak. To je babica iz mog komšiluka. Pa, pitam te zato što sam dobio informaciju da sam ja 1950. godište. Onda mi je ona odgovorila - ako si ti 1950, a ja 1951, ispade da si ti meni otac. Tako sam ja, slobodna Crna Goro, od Milana Kneževića rođenog 1980. godine postao stariji od starca Foča od 100 ljeta iz "Početka bune protiv dahija". Nadam se da mi kolege iz Bošnjačke stranke neće zamjeriti na tome.

Našu reputaciju i naša imena i prezimena dovodili su u pitanje neki koji su čitav život proveli ispod kapavica, neki koji nisu smjeli da izađu svojim imenom i prezimenom na izbore, neki koji nisu smjeli da se kandiduju za predsjednika skupštine stanara, a sada su opredijelili vrednosne stavove ko može i ko ne može da bude u budućoj vladi. Zato je juče gospodin Milo Đukanović bio potpuno spokojan, kao Dalaj Lama u poziv lotosovog cveta. Kada ga je gospodin Dritan Abazović napadao energično, kao što on zna, on se tako smijao i kikotao. Vjerovatno se smijao više kada je dobio Blaža i sad unuka. Pošto je gospodin Dritan Abazović najavio neki spisak hapšenja i procesuiranja gledajući u gospodu sa moje desne strane, želio bih da ga pitam, ako dođe, da li to znači da će on procesuirati i Mila Đukanovića, da će procesuirati Aca Đukanovića, da će procesuirati Anu Kolarević, Edina Kolarevića i sve ono što imamo kao konkretne i flagrantne dokaze za nepočinstva prve familije? Ovo nije ekspertska vlada, slobodna Crna Goro, ovo je vlada Zdravka Krivokapića i Dritana Abazovića i ja nemam ništa protiv. Ja ću glasati za tu vladu, jer bez obzira na sve nesporazume, gospodine Krivokapiću, koje smo imali sa Vama, miliji ste mi Vi nego čitav Poslanički klub Demokratske partije socijalista. Ovdje treba saopštiti istinu - da se u ovoj budućoj vladi nalaze ljudi koji su 30. avgusta glasali Demokratsku partiju socijalista. Očekujem da će možda kolege do kraja zasijedanja iz Demokratske partije socijalista promijeniti svoj stav i da će možda i one glasati ovu vladu. Reći ću vam na koga konkretno mislim, na ovu gospodu Oliveru Injac, koja je jedan od najzaslužnijih jurišnika sigurnoga glasa Demokratske partije socijalista. Kada ste nju predložili za ministra odbrane, Peđa Bošković je zaigrao crnogorsko oro u svom kabinetu, slomio je sto tamo. Bilo je poštenije, gospodine Krivokapiću, da ste ostavili Peđu Boškovića na mjesto ministra odbrane, nego da ste predložili i postavili gospodu Oliveru Injac, koja je DPS-ovka sa dna kace. Ima ih najmanje još dvoje, ali evo ja vam sada pred čitavom Crnom Gorom potpuno smireno i relaksirano saopštavam vezano za tu gospodu.

Želim da se obratim i našim glasačima da slučajno ne napadaju Dritana Abazovića. Dritan Abazović je sa tri poslanika ostvario svoj ideološki, programski cilj. On je nama jasno u pregovorima saopštio da neće dozvoliti da Srbi iz Demokratskog fronta, niti bilo koji drugi Srbi pokriju Ministarstvo unutrašnjih poslova, direktora Policije, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo vanjskih poslova, Vojno-obavještajnu agenciju i Ministarstvo vanjskih poslova. Ispunio je cilj. Svaka mu čast na tome. Ne treba mi njemu da zamjeramo zbog toga što je on sa tri poslanika 27 poslanika Demokratskog fronta i koalicije "Za budućnost Crne Gore" i 10 poslanika koalicije "Mir je naša nacija" natjerao da podrže jedan ovakav eksperiment. Nije nikakav problem što je njemu porasla popularnost kod žena i nije nikakav problem što sam zaključio da je pokojni Maradona imao frizuru upravo zbog Dritana. Mi, slobodni građani i vi u ZIKS-u, imamo jasan koncept, nastavlja se antisrpski narativ koji je kreiran kao državnotvorna misao od referenduma 2006. godine. Dritan Abazović je na svim ovim sastancima saopštavao da je zabrinut za teritorijalni integritet i suverenitet Crne Gore ako na čelo Ministarstva unutrašnjih poslova bude Srbin. Znači, oni moji đedovi Milan i Mirko što su ginuli po Karlovcu, Kosjeriću, Stojan, Jako ili prađed Vidak što je bio na Mojkovačkoj bici ili oni što su bili na Bregalnici, ili oni što su bili na Vučjem Dolu i što su bili na Carevom lazcu, kao što su preci svih ovih ljudi iz Demokratskog fronta, ugrožavaju teritorijalni integritet i suverenitet Crne Gore ako se nađu na tim pozicijama.

Mi ne tražimo ordenje za ovu pobjedu, ali ponavljam - ovu pobjedu je dominantno izvojevao srpski narod u Crnoj Gori. Jedan sam od političkih predstavnika srpskog naroda u Crnoj Gori sviđalo se to nekome ili ne i želim da pošaljem poruku i vama koji se izjašnjavate Crnogorci i vama koji se izjašnjavate Bošnjaci i Muslimani - to što sam ja Srbin ne znači da mrzim bilo koga od vas, niti da ću ugroziti crnogorski integritet i suverenitet. Spremni smo da sa vama gradimo neku bolju Crnu Goru na jasnim osnovama ekonomskog razvoja, prestanka diskriminacije i borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije. Ne treba nikoga da plašite Srbima u Crnoj Gori, ali nemojte ni da nas plašite jer se mi ni od koga ne plašimo. Pokazali smo to u ovim godinama progona. Zamjeram gospodinu Krivokapiću što nije iznio u svom ekspozeu, nije spomenuo hapšenje poslanika Demokratskog fronta, torturu i progon kroz koju su prošli.

Poslanici u ovom Parlamentu su, gospodine Krivokapiću, konkretno Demokratskog fronta, svi kolektivno uhapšeni braneći Zakon o slobodi vjeroispovijesti 27. decembra /prekid/ zbog pozivanja na otpor zato što smo pozivali na Svetovasilijevske litije u maju 2020. godine.

Dok smo se mi ovdje ispred Skupštine borili za vladu koja će organizovati prve fer i demokratske izbore, neki su metralice stanove od države koje su dobili - 150, 160 kvadrata. Nekima

su se školovala djeca u inostranstvu dok smo se mi zajedno sa našom djecom borili da nađemo mjesečne karte do Nikšića ili do Pljevalja da bi mogli da odu i da završe svoje studije i svoje školovanje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Privedite kraju.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Završavam. Koleginica Vukićević će imati manje.

Dakle, pozivam sve - i Crnogorce, i Bošnjake, i muslimane, i Albance, i Hrvate da u nama ne vide neprijatelje. Mi vas pozivamo da zajednički gradimo Crnu Goru bez diskriminacije na ravnopravnim osnovama. Ukoliko ste spremni, Crna Gora će biti prosperitetna država. Ukoliko nastavimo sa ovim podjelama, ukoliko nastavimo sa polarizacijama i budemo gledali ko je bio Crnogorac, ko je bio Srbin, kome je otac izdavao uvo za državnu bezbjednost u proteklom periodu, a sada će biti na nekim visokim funkcijama u budućoj vladi, nećemo daleko stići. Crna Gora je svih nas. Ništa više nije moja nego što je vaša, ali ništa nije više vaša nego što je moja.

Gospodine Krivokapiću, želim Vam srećan rad na poziciji premijera, ali kao što sam Vam uvijek govorio istinu u oči saopštavam i sad - imaćete velike izazove, imaćete našu podršku kad god budete radili u interesu građana, a imaćete naš otpor kad god to bude bilo protiv interesa građana. Šedi krivo, zbori pravo, uzdignuta čela, nasmij se, slobodna Crna Goro, izglasaćemo slobodu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:02:03)

Zahvaljujem poslaniku Kneževiću.

Sada riječ ima poslanik Predrag Sekulić.

Izvolite, gospodine Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (03.12.20 14:02:11)

Hvala Vam, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani profesore Krivokapiću,

Dozvolite samo da na samom početku kažem nekoliko uvodnih napomena iz Vašeg ekspozee, uz podsjećanje da su kolege političke grupacije kojoj ste Vi bili na čelu jasno saopštili da Vaš ekspoze i Vaš personalni sastav vlade ne zaslužuje prelaznu ocjenu. Koji su njihovi motivi da glasaju za to, to je njihova stvar. Od onoga što smo čuli a što je objašnjavano ovdje u ovom Parlamentu, čini mi se da je najvažniji motiv, što bi rekli u Crnoj Gori, da ona ruka koja daje uvijek je iznad one ruke koja prima, ali, to će oni objašnjavati svojim glasačima.

Saopštili ste i u onoj izbornoj noći, mislio sam ponijela Vas je euforija, ali ovdje u ekspozeu jasno saopštavate - na izborima održanim 30. avgusta 2020. godine građani su izabrali slobodu i povratili pravo da uzmu sudbinu u svoje ruke. Malo podsjećanje, vaša tročlana politička grupacija osvojila je 50,62% glasova. Mi poštujemo demokratsku proceduru, vi imate pravo da sastavljate vladu. Znači, 0,62% glasova građana Crne Gore, govorite o osvajanju slobode, oslobodili ste Crnu Goru od one druge polovine Crne Gore. Ne vidim drugog objašnjenja, ali, u svakom slučaju, hajde da se podsjetimo, šta je to, pošto ovdje kažete za zatečeno stanje možemo precizno reći odgovornost ne snose građani itd, već odgovornost snosi samo i isključivo prethodna vlast. Hajde da se podsjetimo samo onih međaša, onoga što je uradila Demokratska partija socijalista prethodnih 30 godina. Početkom '90-ih, ma kako to željeli drugačije da predstave, sačuvali smo građanski mir, sačuvali smo multietnički sklad u vremenu kada je svuda oko nas bijesnio građanski rat. Dozvolite, otvorili smo vrata Crne Gore za sve one nesrećnike i izbjeglice iz Hrvatske, iz Bosne i Hercegovine, kasnije sa Kosova.

Poštovani gospodine Krivokapiću, u jednom trenutku u Crnoj Gori je bilo 25% građana koji su bili izbjeglice u odnosu na stanovništvo Crne Gore. Zaista vjerujem da ono što nam se saopštava iz regiona je mnogo važnije, nego ono što se ovdje pokušava na drugačiji način predstaviti.

Uvaženi kolega Joković iz SNP-a juče nas je podsjetio da ne možemo govoriti o 30 godina nedemokratije, nego 24 zato što smo šest godina smo imali zajedničku političku partiju. Nakon toga, podsjetiću ja vas, u našoj koaliciji bila je Narodna stranka, ona Narodna stranka koja je bila začetnik Srpske narodne stranke iz koje je kasnije izašla Nova srpska demokratija. Sa njima smo bili tri ili četiri godine. Takođe, da se podsjetimo svi zajedno, mudročću Demokratske partije socijalista, imali smo Beogradski sporazum i prihvatanje uslova Evropske unije 55% za referendum i imali smo miran i demokratski referendum - izjašnjavanje o crnogorskoj državnosti. Naravno, uz zahvalnost svih građana Crne Gore. Neke jače demokratije, pritom mislim konkretno na Veliku Britaniju, su pokleknule pred manjim izazovima, a Crna Gora je tada bila primjer i ostala je primjer u regionu. Ostala je primjer zajedničkog suživota svih vjera i nacija, ostala je primjer antifašizma i pritom, slažem se sa vama, partizane i četnike treba ostaviti istoriji, ali ne zaboravimo - istorija je dala jasan sud i o jednim i o drugima. Nemojmo da zaboravimo, antifašizam danas nije pitanje partizana i četnika, već način razmišljanja. Znači, antifašizam je ona nit koja nas veže sa Evropskom unijom i čini mi se da je to veoma važno da razumijemo kao poruku svim građanima. Znači, antifašizam je danas borba protiv bilo koje vrste diskriminacije.

Otvorili smo, i vi ovdje saopštavate, 2012. godine pregovore sa Evropskom unijom. Da li se moglo više, možda i jeste, ali samo da znamo - poglavlja 23 i 24 ne zavise ni od Parlamenta, niti od Vlade. Ustavnim amandmanima 2013. godine izmjestili smo Tužilaštvo kao organ sui generis.

Demokratska partija socijalista je tada glasala i saopštili da je to eksperiment koji ne može da uspije u Crnoj Gori i bili smo u pravu. Prethodne četiri godine nijesmo imali sa kim da razgovaramo u Parlamentu. Dio opozicije nije dolazio u Parlament, a sa dijelom opozicije nismo mogli da nađemo zajednički jezik kada je u pitanju rješenje Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta. Tako da moramo da jasno adresiramo odgovornost za pojedine stvari. Vjerujem da ćete vi biti uspješniji. Žao mi je što u ovom ekspozu niste saopštili da vam je cilj za četiri godine da budemo članica Evropske unije. Samo vas molim, znači nemojte da zamaglamo pogled, to što će Evropska unija dati devet milijardi za infrastrukturne projekte za čitavi region, ne znači da treba veliki Šengen da zamijenimo malim Šengenom. Znači, ne znači da treba da se fokusiramo samo na ono što je saradnja u regionu, nego zaista smatram da treba da idemo jače i snažnije prema Evropskoj uniji jer to je naš cilj. Crna Gora je postala članica NATO-a ne samo vojne alijanse, nego najjače demokratske alijanse u svijetu. Nije moguće da smo uspjeli da prevarimo 26, 27 najjačih demokratskih država u svijetu. Nije moguće danas da pričamo o osvajanju slobode, o osvajanju demokratije nakon što je predsjednik Đukanović Vama povjerio mandat da sastavite vladu - bez ikakvih problema, bez bilo kakvog uslovljavanja.

Žao mi je, gospodine Krivokapiću, što imamo više mjerljivih cifara prema kojima bismo mogli da se odredimo po pitanju uspješnosti vaše vlade. Rekli ste da nemate ulazne podatke, da pokušam malo da Vam pomognem, nemojte ovo pogrešno shvatiti. Znači, znamo se iz građanskog života od ranije, samo da podsjetim, prema Eurostatu, uvijek imam izvor, bruto - društveni proizvod po standardu kupovne moći, to je negdje najsnažnije statističko mjerilo kako građani žive, Crna Gora je krajem 2019. godine, reći ću nešto kasnije i u 2020. godini, bila najbolja u regionu. Imali smo 50% prosjeka Evropske unije, Srbija 41% Evropske unije, Sjeverna Makedonija 38%, Bosna i Hercegovina 32%, Albanija 31%. Hajde da ne vjerujemo sve Eurostatu. Imamo, recimo, Institut Legatum iz Londona, indeks prosperitet, tu je negdje nekih 10,15 mjerila ukupno gdje se sve cijeni. Crna Gora je najbolja u regionu. Na 50 mjestu, da li je to mjesto dobro ili loše, zaista bih volio zato što svi negdje vežemo sudbinu za Crnu Goru, nemamo mi druge države. Volio bih da nakon vaše vlade budemo na 20. mjestu. Znači, Crna Gora je najbolja u regionu na 50 mjestu, Srbija na 52, Makedonija na 54, Albanija 65, Bosna i Hercegovina 70.

Dozvolite, takođe, pošto građane najčešće interesuje njihov lični standard, samo da podsjetim, prosječna plata na kraju 2019. godine u Crnoj Gori je bila 517 eura, sada je negdje oko 525 eura. Srbija je imala prosječnu platu 457 eura, u avgustu je to bilo 495, a zavisno od kursa dinara, to je negdje oko 500 eura. Ne bih želio da zakinem bilo koga. Bosna i Hercegovina 470, Makedonija 414, Albanija oko 450. Samo da se svi zajedno podsjetimo, Crna Gora je bila

najmanje razvijena država bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Crna Gora je živjela u velikoj mjeri od onoga što je bio fond za nerazvijena područja. Tadašnji premijer Milo Đukanović 1994. godine je usvajanjem budžeta za 1995. godinu saopštio da Crna Gora može da živi od svoje torbice. I tada i sada samo bili u pravu. Crna Gora zaista ima ekonomski potencijal da živi od svoje torbice i ne samo to, nego da obezbijedi svojim građanima dobar život. Samo da znamo - kovid kriza, i pandemija nije došla od Demokratske partije socijalista. Čitav svijet je pogođen njom. Pogođene su i one države koje baziraju svoju ekonomiju većinom na uslugama i turizmu, ali isto tako pogođena je i realna ekonomija. Zaista se izvinjavam, ali pogledajmo države Evropske unije - sve su u recesiji i to su mjerljive stvari. Danas Crna Gora ima deficit budžeta negdje oko 8,2%, zaista visok deficit. Prema podacima Fiskalnog savjeta, deficit u Srbiji će biti 8,9%. Moramo da imamo pravu sliku. Ne tražimo mi bilo kakvu glorifikaciju prethodne ili bilo koje ranije vlade, ali hajde da razgovaramo na osnovu činjenica.

Takođe, podsjećanje za prosječne penzije: Crna Gora 287 eura, Makedonija 237, Srbija 224, Bosna i Hercegovina 213. Da li je to dovoljno? Ne. Penzioneri zaista jesu ranjiva grupa u socijalnim kategorijama, ali opet smo najbolji u regionu. Valjda i to nešto znači kada upoređujemo rad Vlade Crne Gore u odnosu na ostale zemlje regiona.

Takođe, dozvolite da saopštimo da je jedan veliki razvojni potencijal dolazio od stranih direktnih investicija. Tokom prethodne tri, četiri godine imali smo oko tri milijarde eura stranih direktnih investicija. Pošto se već približavam isteku vremena, dozvolite da pretrčim još nekoliko stvari. Znači, nijedan kapitalni projekat države Crne Gore i u vremenu ekonomske krize nije stao. Kada govorimo o javnom dugu, znači u prethodne četiri godine, a i ranije, javni dug je pravljen samo zato što smo investirali u infrastrukturu. Govorim o saobraćajnoj infrastrukturi, govorim o energetici itd. Dobro je što vi želite da nastavite sve projekte koje je počela Demokratska partija socijalista. Ponovo govorimo o saobraćajnoj infrastrukturi, govorimo o energetici. Naravno, imaćete tu problema unutar koalicije, jer imate različito viđenje posebno kad je energetika u pitanju.

Takođe, dozvolite da saopštim, da kojim slučajem treba da postanete premijer u Belgiji, zatekli biste javni dug od 130%, u Velikoj Britaniji 105%, u Grčkoj preko 200%, na Kipru 107%. Ali, ono što je mnogo važnije od javnog duga jeste da je taj novac išao u obezbjeđenje infrastrukturnih objekata. Slažem se sa Vama da javna potrošnja mora da bude niža, ali volio bih kada kritikujemo prethodnih 30 godina, da to radimo argumentovano i da to radimo na način da ne pokušamo sa nekim opštim negativnostima da crtamo Demokratsku partiju socijalista. Vjerujte, kad dođete u vladu i kada pogledate sve podatke, neće biti to baš tako kako ste Vi saopštili u Vašem ekspozou. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:13:48)

Zahvaljujem poslaniku Sekuliću.

Sada riječ ima poslanik Vladimir Dobričanin, a neka se pripreme: poslanik Petar Ivanović, poslanik Dragan Krapović i poslanica Draginja Vuksanović - Stanković.

VLADIMIR DOBRIČANIN (03.12.20 14:14:07)

Hvala Vam.

Poštovani građani, poštovani predsedniče Skupštine gospodine Bečiću, uvaženi mandataru profesore Krivokapiću,

Kada vas sluša narod Crne Gore, nema osećaj da je 2020. godina i da je zasedanje za izbor Vlade 27. saziva Skupštine, već da je '43. u Jajcu. Toliko puta smo pomenuli ovde, odnosno ste pomenuli ovde: antifašizam, fašiste, četnike, religiju i crkvu, da ni sam Moša Pijade a ni Broz nisu prednjačili u odnosu na Vas.

Nazivati 133.000 ljudi, građana Crne Gore, četnicima i fašistima koji su glasali Koaliciju "Za budućnost Crne Gore", čiji je mandatar i bio prvi na listi, je u najmanju ruku skardno. Naročito ne vi koji ste kada biste pročitali Umberta Eka i svih 10 stavki koje čine fašizam, verovatno u nekima i

prednjačili. To ste dokazali tridesetogodišnjom vladavinom, a naročito ste dokazali na poslednjim izborima, onda kada ste pomoću jednog Gebelsa iz vama mrske Srbije i jednog domaćeg izdajnika uspjeli da napravite jedan portal - Udar.me, koji je sve nas ovde zakačio, hvala im na tome, davao nam raznorazna kodna imena kao da smo otpisani, ali evo - povratili se otpisani.

Danas to radite preko jednog drugog udruženja - Montenegro internacional. Ne znamo ni čime se bave, ali znamo da udaraju po nama svakodnevno. Bez obzira na sve, čuli smo danas ovde i juče razne konotacije koje ne stoje. Da li je to u pitanju sve ono kako nas prozivate, ili je to ono čime vas danas prepoznajemo, a to su lovcenske straže, komitski pokreti, neki vučjaci i neke šume. Da li se to spremate za neki, ne daj Bože, oružani sukob, ne znam, ali sve to liči na 1941. do 1945. godine. Na svu sreću, mi smo se ipak odlučili na jednu bolju Crnu Goru i građani su se odlučili za jednu bolju stabilniju Crnu Goru, koja, kako kažete vi, da je na predvorju Evropske unije, nije. To je samo jedan san koji vam verovatno pred spavanje vaši ideološki oci recituju. Nažalost, vaša vladavina se može percipirati samo kroz jedno delo Pekićevo, a to je "Godine koje su pojeli skakavci". Iza skakavaca ne ostaje ništa.

Toliko ste napadali ovu vladu, pa da je taman u ovoj Vladi 14 prestupnika iz ZIKS-a, ona bi bila poštenija i manje štetna nego što ste vi bili. Nećemo više o vama. Mi danas imamo stvarno istorijski trenutak i biramo prvu demokratsku vladu, kako god i šta god bilo ko mislio. Dozvlite mi da primetim i da smo najduže u Evropi i u okruženju imali jednopartijski sistem. Iako je tako, iako je to surova istina, treba svi danas da budemo ponosni. Naša pobeda nije samo pogurana od strane nikakvih centara moći, našu pobeđu nije donela nijedna strana ambasada, našu pobeđu je doneo narod i ona je zbog toga i čista. Ta pobeda će doneti današnji izbor vlade. Obavezuje nas i moramo biti na visini zadatka. Niti težeg trenutka, niti težih zdravstvenih, ekonomskih, političkih trenutaka, ali ni lakše odluke.

Ne možemo sakriti ni prećutati neke nesuglasice koje smo imali u našoj koaliciji i to je normalno. Demokratsko sazrevanje Crne Gore tek počinje od 30. avgusta 2020. godine. Ujedinjena Crna Gora sve te reči ostavlja građanima na procenu, ostavlja ih iza sebe. Pozivamo sve da radimo zajedno, da spašavamo državu i građane. To ne znači da licemerno ćutimo i kad se ne slažemo, nego da gledamo u budućnost. Ova vlada će imati našu podršku sve dok bude poštovala principe, sve dok bude sprovodila obećano i napisano u ovom ekspozeu. Očekujemo bespoštednu borbu i na kraju pobeđu države nad organizovanim kriminalom, siromaštvom, nepravdom, korupcijom, nezaposlenošću i svakim oblikom diskriminacije. Očekujemo pobeđu pravde i slobode, koje nikad više neće biti dovedene u pitanje. Očekujemo drugačiju, efikasnu borbu i sa pandemijom. Očekujemo transparentnost svih procesa; očekujemo da razbijemo porodične veze i kumovske po dubini, očekujemo da nesposobne zamene sposobni i da političke partije većine daju svoje najbolje kadrove za obnavljanje najodgovornijih poslova. Mi očekujemo, takođe, da politički neutralni građani, bez članskih karata partija budu ravnopravni u svakoj utakmici, ali i da oni koji su se godinama borili pošteno i časno i bili politički aktivni ne budu unapred diskvalifikovani.

Glasaćemo danas punog srca i glasaću i ja punog srca za novu Vladu. Glasaću u ime svoje i u ime svojih prijatelja iz Ujedinjene Crne Gore, zajedno sa mojim prijateljima iz koalicije "Za budućnost Crne Gore". Želimo da niko od nas ne zaboravi šta smo dužni građanima, da se u dobru ne uznesemo. Mi sigurno nećemo, a bićemo i podsetnik drugima.

Hvala vam puno. Želim mnogo sreće i novom predsedniku Vlade, a i novoj Vladi u celini.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:20:56)

Zahvaljujem kolegi Dobričaninu na efikasnijem radu.
Poslanik Joković. Izvolite.

VLADIMIR JOKOVIĆ (03.12.20 14:21:03)

Predsjedniče Skupštine, evo već dan i po raspravljamo o budućoj vladi. Imao bih jedan konkretan predlog. S obzirom da Vi sami vodite ovu Skupštinu, da mandatar već drugi dan ovdje

sjedi, ako je ikako moguće da racionalizujemo od sada pa do večeras vrijeme, da smanjimo broj diskusija, da smanjimo diskusije na pet minuta, da sazovete predsjednike poslaničkih klubova i da najavimo, jer to i građani od nas najviše očekuju, pa ako bi neki minut večeras od planiranog vremena produžili da večeras izglasamo ovu vladu. Ako je to moguće, zamolio bih Vas, a ako nije, da nastavimo po sadašnjem. Hvala Vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:21:48)

Zahvaljujem poslaniku Jokoviću.

Što se mene lično tiče, kao što vidite, od starta sjednice se trudim da bude što efikasnije moguće. Imali smo sjednicu Kolegijuma i tada zahtjev jednog broja poslaničkih klubova da radimo ipak na ovaj način. To je dogovor sa Kolegijuma. Ja sam Vas dobro čuo, vjerujem da su Vas čuli i šefovi klubova poslanika. Da ne bismo sada gubili na vremenu, ja ću nastaviti sa vođenjem sjednice, a šefovi klubova poslanika ukoliko smatraju da treba da izvršimo neku vrstu radukcije, bilo u dijelu smanjenja vremena sa deset na pet ili u broju diskutantata unutar klubova, volio bih da me u međuvremenu informišu.

Zahvaljujem poslaniku Jokoviću.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (03.12.20 14:22:35)

Za takvu jednu odluku bi nam trebali elementarno podaci koliko je ljudi još ostalo da diskutuje iz svih klubova. Ja znam koliko iz kluba koji ja zastupam, ali ne znam iz ostalih. Da vidimo da li neka redukcija na sedam minuta ili tako nešto možda bi mogla da riješi problem, jer baš da preko pola našeg kluba ne dobije priliku to ne bih mogao nikada da prihvatim. Molim Vas neka služba obezbijedi podatke, razmotrićemo, naravno, svjesni svega ovoga o čemu je govorio gospodin Joković, ali bez želje da nekima koji su se spremali za ovaj dan oduzmemo mogućnost da kažu šta misle.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:23:14)

Saglasan sam sa Vama. Razumio sam koleginicu da je 36 diskutantata ostalo, plus završne riječi. Tako da molim ovom prilikom šefove klubova da razmotre ovo o čemu su govorili kolege Joković i Radunović, a da mi nastavimo sa radom da ne bismo sada gubili vrijeme, a onda možda došli na isto.

Izvolite, poslaniče Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ (03.12.20 14:23:45)

Zahvaljujem.

Poštovani građani Crne Gore, uvažene kolege,

Kako je ovo moje prvo obraćanje u novom sazivu Skupštine Crne Gore, želim da se zahvalim svim građanima koji su iskoristili svoje biračko pravo na parlamentarnim izborima, posebno onima koji su svoj glas dali Demokratskoj partiji socijalista. I na ovim izborima Demokratska partija socijalista osvojila je najviše glasova, preko 143 hiljade, pa saim tim imamo i najviše poslanika u Skupštini Crne Gore.

Uobičajena procedura u svim demokratskim zemljama je da mandatar podnese Skupštini plan ili program šta konkretno vlada koju predlaže namjera da učini tokom trajanja mandata. Program rada predstavlja jednu vrstu javnog ugovora mandataru i njegove vlade sa građanima. Ako je cilj bio da se ispuni forma, onda je ona ispunjena, jer smo dobili dokument pod nazivom "Predstavljanje programa rada Vlade Crne Gore", ali ovaj dokument liči na sve drugo osim na

program rada. Da mandatar zapravo nije ni imao namjeru da Skupštini dostavi program rada, potvrdio je juče u svom obraćanju kazavši da će, citiram: "Vlada u februaru napraviti program rada za 2021. godinu". Tri mjeseca smo čekali da dobijemo predlog vlade, a sada treba da čekamo još tri mjeseca da dobijemo program rada i to samo za 2021. godinu. Mislim da je to neozbiljno, da građani to vide i da počinju da preispituju kome su dali glas.

Ne znam na koga je mislio Ivo Andrić kada je je kazao: "Poznavao sam jednog čovjeka koji je za svaku stvar koju nema ili ne razumije uspijevao da nađe zlu riječ", ali znam da ovaj citat veoma dobro opisuje dokument o kojem raspravljamo. Svoje izlaganje podijeliću u tri cjeline. Prva, neistine donijete u dokumentu. Ima ih mnogo i one nisu plod drugačije percepcije ili ličnog odnosa - neistine su jer ih jednostavno demantuju činjenice. Evo nekoliko primjera. Kazali ste, citiram: "Odlazeća vlast je primijenila i sprovodi scenario spržene zemlje kako bi nam dodatno otežala posao". Crna Gora nije spržena zemlja. Mandataru, Vi preuzimate upravljanje zemljom koja ima najviše otvorenih pregovaračkih poglavlja među zemljama Zapadnog Balkana; koja ima najveće strane direktne investicije po stanovniku; koja ima najveće plate u regionu; koja se nalazi na 50% evropskog prosjeka kada mjerimo kvalitet života, što je više od drugih zemalja regiona. Crna Gora ne da nije spržena zemlja, već je najljepša zemlja na svijetu, zemlja ponosnih, hrabrih i nadasve mislećih ljudi, koje ne može prevariti niko ponavljanjem neistina, a tek ćemo vidjeti vaše učinke. Čuvajte se da iza vas ne ostanu spržene riječi.

Dalje, citiram: "Nejednakost dohotka u društvu je među najvećima u Evropi". Distribucija dohotka u jednom društvu mjeri se pomoću džini koeficijenta, što je vrijednost koeficijenta veća - veća je nejednakost dohotka. Prema podacima Svjetske banke, najveću vrijednost džini koeficijenta ima Južna Afrika 63. Srbija ima Džini koeficijent 39,6 i nalazi se na 62. mjestu, iza Irana i Širi Lanke, a ispred Maroka. Crna Gora ima džini koeficijent 31,9, dakle gotovo za 1/4 bolji od Srbije i nalazi se na 128. mjestu iza Japana, a ispred Irske. Od republika bivše Jugoslavije, bolji džini koeficijent od Crne Gore imaju Slovenija i Hrvatska, a lošiji: Srbija, Bosna i Hercegovina i Makedonija. Prema podacima Ujedinjenih nacija i Eurostata, najveću stopu rasta nejednakosti dohotka u Evropi ima Srbija 9,7. Stopa rasta nejednakosti u Srbiji čak je veća nego u Rusiji, kod koje iznosi 8,2, ili Bugarskoj 7,9. Dakle, ima mnogo zemalja koje imaju veću nejednakost dohotka od Crne Gore. Luksemburg, koji spominjete u svom papiru, ima veću nejednakost dohotka u društvu nego Crna Gora. Ovo nisu podaci prethodnih vlada od kojih pokušavate da pobjegnute, ovo su podaci međunarodnih institucija. Sljedeći citat: "Ovo je najsporiji tempo pregovora koji je do sada vodila neka država kandidat u istoriji Evropske unije, sporiji od ovoga teško da je moguć". Mandataru, Crna Gora je otvorila pregovaračka poglavlja u junu 2012. godine, Srbija u januaru 2014. godine. Postoji razlika od godinu i po dana. Za osam i po godina, Crna Gora je otvorila 35 od 35 poglavlja, dok je Srbija otvorila za sedam godina 18 od 35 i u narednih godinu i po dana može otvoriti najviše dva do tri poglavlja. Znači, čak iako se to dogodi u istom vremenskom okviru, Srbija će u najboljem slučaju zaostajati za Crnom Gorom za 15 poglavlja. Mogli biste za Srbiju da kažete sporije da sporije ne može biti, ali ne smijete, a to što ste kazali za Crnu Goru demantuju Vas činjenice.

Da zaključim, ne ružite Crnu Goru, ne veličajte druge, ne podmećite. Pokažite što znate i umijete ako znate i umijete. Bez obzira na broj ponavljanja, neistine nikad ne mogu postati istine. To znaju i vaši nalogodavci.

Drugi dio odnosi se na kratak osvrt na istoriju, da nastavim sa Andrićem: "Jednom mu je neko rekao u zao čas da je pametan, kako i zašto to sam Bog zna, tek on je povjerovao u to i onda je taj, inače mirni i bezazleni čovjek postao nemoguć, težak sebi i drugima". Kazali ste u programu rada - Crna Gora je 30. avgusta ove godine prvi put u svojoj istoriji na demokratski način promijenila vlast. Vjerujem da to zaista i mislite. To znači da se slažete da Crna Gora nije na demokratski način promijenila vlast na Podgoričkoj skupštini, čijim odlukama je ukinut dotadašnji suverenitet Crne Gore, njena teritorija prisajedinjena Kraljevini Srbiji, nasilno detronizovan kralj Nikola Petrović i omogućeno nezakonito ukidanje autokefalnosti crnogorske crkve. Vi se slažete da je Podgorička skupština bila nedemokratska, a to znači da nije predstavljala izraz volje naroda. Time ste potvrdili ispravnost rezolucije koju je usvojila Skupština Crne Gore povodom stote godišnice Podgoričke skupštine. Želim da pohvalim Vašu opservaciju, koja će, siguran sam, zabrinuti makar jedan dio vaših birača, jer jedno ste pričali njima, a drugo napisali u programu. Takođe, ovakvim stavom poslali ste jasnu poruku svim međunarodnim institucijama koje su pratile

dosadašnje izbore u novijoj istoriji Crne Gore, da su falsifikovali svoje izvještaje u kojima su naveli, citiram: "Izbori su održani u mirnom i demokratskom duhu".

Treći dio trebao je da se zove o ekonomiji, ali zaista ne znam šta da kažem o ekonomiji kad ekonomija ne postoji u Vašem programu rada. Istina, sama riječ "ekonomija" pominje se na svega nekoliko mjesta u programu za razliku od riječi "mora", koju pominjete 20-ak puta. Bojim se da će za građane Vaš program rada postati mora - noćna i dnevna. Osim što ste promašili milijardu i milion, niste naveli jedan jedini podatak, niste ponudili jednu jedinu politiku, ni riječi o poreskoj politici, podršci privredi, politici zapošljavanja, razvojnoj politici, regionalnoj politici, socijalnoj politici, pa se pitam da li to znači da nastavljate sa dosadašnjim politikama, ili ste možda još uvijek neodlučni. U programu rada kazali ste, citiram: "Osnovni moto kojim se nova vlada vodi je zdravlje svakog pojedinca iznad svega, ekonomija prije svega, moral svuda, pomirenje, sloboda i pravda za sve". U ovom galimatijasu prioriteta, koji se rvaju iznad sega, prije svega, svuda i za sve, poput Diminih musketara, upornim čitanjem programa nisam shvatio samo jedno - kako ćete konkretno ostvariti jedan jedini cilj. Analizirali ste stanje, opisali ste probleme, kako ih lično percipirate, saznali smo Vaše lične doživljaje, muku i teškoću, ali, mandataru, šta ćete konkretno da preduzmete? Odgovor na ovo pitanje dugujete građanima Crne Gore. Vi niste NVO analitičar ili opisivač stanja, Vi pretendujete da budete predsjednik vlade Crne Gore. Takođe, kazali ste, citiram: "Jedan od strateških prioriteta vlade biće suzbijanje i smanjenje u okvirima sive ekonomije kroz uvođenje obavezne elektronske fiskalizacije". Ovo je projekat koji je započela sadašnja Vlada još uvijek, sadašnje Ministarstvo finansija. Vi želite da nastavite taj projekat, to znači da ipak ima nešto dobro što nasljeđujete, zar ne? Kao što nasljeđujete i mnoge druge započete projekte u oblasti nauke, zdravlja, turizma, infrastrukture.

Iz Vašeg programa rada saznali smo da predlažete reorganizaciju vlade na veoma jedinstven način i time formirate izuzetno visok stepen koncentracije. Donošenje najvažnijih odluka za naše društvo sada se nalazi u rukama veoma malog broja ljudi, čija su znanja i sposobnosti, priznaćete, a tako smo čuli u većini diskusija, ograničene. Ovo će biti prva vlada formirana bez utemeljenja u važećim propisima. Vi ste izmijenili ministarstva, a da prethodno niste izmijenili uredbu u organizaciji i načinu rada državne uprave. Vaš program rada predstavlja kršenje Zakona o državnoj upravi. Vama je prvi praktičan potez zasnovan na kršenju zakona, a govorite o poštovanju zakona. Na kraju, kazali ste, citiram: "Svaki dan mandata ove vlade mi ćemo posebno pamtiti". I hoćemo, a posebno će svaki dan pamtiti građani iznevjerenih očekivanja. Zato ćemo uporno demistifikovati Vašu demagogiju onako kao su to juče i danas složno i timski radile moje kolege: Danijel, Aleksandra, Dragutin i drugi. Jer, ono što može i biti i ne biti, uvijek se na kraju krajeva pokori onome što mora biti, a nezavisne Crne Gore mora biti i biće je sve dok je nas Crnogoraca i sve dok ima građana Crne Gore, koji cijene, vrednuju i vjeruju u multietnički sklad, pravo, čast i slobodu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:34:28)

Zahvaljujem poslaniku Ivanoviću.

Prije nego što dam riječ poslaniku Krapoviću, da razmijenimo mišljenje o onom ranijem zahtjevu šefa poslaničkog kluba SNP-a, odnosno predsjednika SNP-a poslanika, gospodina Jokovića, a vezano za doprinos efikasnosti daljeg rada. Zaista imamo veliki broj diskutanata, još 35. Predlažem, naravno, da nastavimo sa radom, a sugerišem šefovima tri najveća poslanička kluba, gospodinu Živkoviću, Bogdanoviću i Radunoviću, da obave konsultacije dok traje sjednica Skupštine da vidimo da li ima spremnosti tri najveća kluba iz kojih dolazi najveći broj diskutanata da njihovi preostali poslanici redukuju izlaganja sa deset na pet minuta. Jer, kada govorimo o manjim poslaničkim klubovima, situacija tu nije problematična. SD je inače završio i čeka ih završna riječ, URA, čini mi se da ima još dva diskutanta, vjerujem da će i onako biti spremnosti zbog prekoračenja koje je imao predsjednik partije; SDP ima poslanicu gospođu Vuksanović i tu nije sporno i da zadržimo vrijeme koje su imali prethodnici. Bošnjačka stranka ima, takođe, još jednog poslanika koji učestvuje u pretresu prije završne riječi. Takođe, Pokret za promjene dva plus jedan poslanik koji je već najavio, odnosno poslanica će govoriti pet minuta. SNP pokazuje spremnost da da doprinos pet minuta preostali poslanici, tako da, eto zamolio bih samo kolege

Živkovića, Bogdanovića i Radunovića da naprave konsultaciju da vidimo da li postoji spremnost najvećih poslaničkih klubova da se njihovi poslanici u daljem toku ograniče na pet minuta. Zahvaljujem.

Dajem sada riječ kolegi Krapoviću, a neka se pripreme kolegistica Draginja Vuksanović - Stanković, kolegistica Jelena Božović i kolegistica poslanica Jovanka Laličić.

DRAGAN KRAPOVIĆ (03.12.20 14:36:55)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, predsjedniče Skupštine, kolege poslanice i poslanici, gospodine mandataru uvaženi gospodine Krivokapiću,

Danas i juče su diskusije išle u pravcu i vođene su dominantno u ravni prošlosti i u ideološkoj ravni. Malo toga se, nažalost, čulo, neće mi zamjeriti kolege, o onome što je budućnost. Zato ću ja danas pokušati na tom nekom fonu da govorim o onome o čemu se živi, naravno, shodno poziciji koju imam u ovom visokom domu, kritički u jednom dijelu povodom izbora vlade, naravno, konstruktivno kritički uz nezaobilazne političke opservacije.

Današnji dan jeste važan, jeste istorijski. Očekuje se početak nove ere u Crnoj Gori i, shodno tome, i očekivanja nas poslanika u ovom domu, ali i građana, su izuzetno visoka. Naravno, svaki početak je sam po sebi težak. Međutim, ovaj naš početak je dodatno opterećen hroničnim i akutnim problemima naše zajednice. Stoga, zdrav razum nalaže da vlast mora biti formirana u punom kapacitetu i mora odmah krenuti da radi punom parom. Takođe, danas je istorijski dan, jer poslije 30 godina u istoriju odlazi jedan iskvaren i truo sistem. Danas doma odlazi i posljednja Vlada DPS-a, možda i najlošija Vlada do sada. U prethodnom mandatu, nažalost, Crna Gora je izgubila mnogo i na spoljnom i na unutrašnjem planu. Na spoljnom planu tu prije svega mislim na potpuno zaustavljen, praktično potpuno zaustavljen, proces integracija u Evropsku uniju. Na unutrašnjem planu mislim na urušenost institucija koje su ionako bile na izdisaju u smislu povjerenja građanja u njih. Takođe, u prethodnoj godini, odnosno u tekućoj godini, nažalost, izgubili smo i zdravlje i ekonomiju. Očigledno nikoga u ovom Parlamentu i u bivšoj državnoj upravu ne interesuje što u članu 1 Ustava piše da je Crna Gora ekološka država, pa je u prethodnim godinama atakovano na životnu sredinu; resursi su trošeni kao da sutra ne postoji i sve je to zajedno rezultiralo potpunom ugroženošću koncepta ekološke države i koncepta održivog razvoja. Ipak, odlazeća Vlada je imala svoje ciljeve, imala je svoj modus operandi, oni su se trudili da društvo i građane o jadu zabave podjelama, s jedne strane, a dok su o jadu zabavljali podjelama da, s druge strane, sve naše resurse prodaju i opljačkaju. Tu su, naravno, imali brojne odluke i inicijative, ali se izdvajaju posebno dvije stvari, a to su Zakon o slobodi vjeroispovijesti i Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata. Neću mnogo tu dužiti. Želim samo ovom prilikom da se zahvalim mom kolegi sa liste Dženanu Koliću na iskrenom pristupu kad je u pitanju Zakon o slobodi vjeroispovijesti, na pokazivanju puta međuvjerske i međukonfesionalne solidarnosti, građanske solidarnosti u Crnoj Gori.

Gospodine Krivokapiću, iz svega što je rečeno i iz onoga što nije jasno je da ćete imati veoma težak posao da u izuzetno teškim okolnostima vodite vladu i ostvarite boljitak za građane Crne Gore. Međutim, sa druge strane, imaćete veoma lak posao - da ova vlada bude bolja od svih dosadašnjih, a posebno od ove posljednje. Što se nas tiče kao što smo rekli - držimo riječ, podržaćemo ovu vladu, naša je odluka da se glasa za ovu vladu, da ona bude podržana na period od četiri godine, dakle pun mandat. Takođe, naša je odluka da vam nakon glasanja pružimo svu neophodnu političku podršku u radu za boljitak građana Crne Gore. Na to računajte. Ipak, ne dovodeći u pitanje te izrečene stavove, kod mene postoji određena mala doza rezerve koju ću ovom prilikom obrazložiti. Dakle, neću o sastavu vlade, o ljudima neću pričati. Naravno, cijenim da je jedan respektabilan sastav u pitanju, da su ljudi koji su kompetentni i moralno neupitni kao što je rekao kolege Koprivica i stoga zaslužuju šansu.

Dakle, što se tiče sastava i strukture vlade, prva moja zamjerka je što u sastavu vlade nema predstavnika političkih partija koje artikulišu i zastupaju prava manjinskih naroda u Crnoj Gori. Cijenim da je to za naše sugrađane koji su pripadnici tih zajednica izuzetno važno, ali i za cijelo naše društvo ekstremno važno da pripadnici nacionalnih manjina doprinesu radom u vladi

zajedničkom boljitku. Da zaključim. Žao mi je što ova vlada nije uspjela da generiše podršku manjinskih partija u ovom domu, kao što je to bio slučaj prilikom izbora predsjednika Skupštine.

Takođe, kao poslanik koji dolazi iz Budve, grada turizma i kao bivši predsjednik Opštine Budva, mora da zamjerim što u strukturi Vlade nema Ministarstva turizma. Naravno, razumijem potrebu za racionalizacijom javne uprave, ali u Vašem programu jednostavno nije prikazan efikasan model upravljanja turističkom destinacijom. Računam da će taj model u nekim od premijerskih satova i u budućem periodu biti jasno prikazan poslanicima. Međutim, moram da se osvrnem sa nekoliko opservacija na ono što ste Vi napisali u programu. Rekli ste da će turizam preći tamo gdje prirodno i pripada, a to je Ministarstvo za ekonomski razvoj. Apsolutno je nesporno da je turizam dio ekonomije. Međutim, vi istovremeno poljoprivredu izdvajate i vodite da se izdvaja kao jedno značajno ministarstvo koje bi moglo da pripada toj ekonomskoj akciji, znači, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Dakle, imamo dvije privredne aktivnosti koje pripadaju ekonomskoj akciji, ali sa jedna prioritarno izdvaja. Mi samo naravno ne da ne sporimo prioritet poljoprivrede i njen značaj i u ekonomskom, i u strateškom smislu, i u smislu razvoja turizma. Međutim, smatramo da se upravo putem turizma poljoprivreda najbolje razvija i smatramo da turizam ima malo veći značaj od svih ostalih ekonomskih grana ovdje. Recimo, poljoprivreda učestvuje sa nekih 7-8% u GDP-u, doktorizam učestvuje sa 23, a sljedeći podaci takođe idu u prilog mojoj penziji, a to su podaci Svjetskog savjeta za turizam i putovanje, koji kažu da turizam u Crnoj Gori čini 32,1% ukupne ekonomije Crne Gore, 32,8% ukupne zaposlenosti i gotovo polovinu izvoza Crne Gore (skoro 48%).

Takođe, vrlo kratko ću Vam zamjeriti što nema jedne jedine riječi o pomorstvu i o decentralizaciji u programu vlade. Mislim da su stvarno dvije vrlo važne oblasti. Imamo 6.000 pomoraca u Crnoj Gori i mislim da smo trebali jednim malim dijelom barem da se osvrnemo na to i naravno na činjenicu da je Crna Gora žestoko centralizovana zemlja. Što se tiče brožanih indikatora i ja sam to negdje notirao, ali u potpunosti razumijem da nemate informaciju u ovom trenutku. Međutim, u nekom narednom periodu siguran sam da bi građani i svi ostali voljeli da čuju kolika je procjena na kraju Vašeg mandata prosječne plate, prosječne penzije, GDP-a itd.

Što se tiče svih ovih rezervi koje sam iznio, svakako je važno napomenuti da jeste zadatak mandatar da sastavi vladu onako kako on smatra da treba. S tim u vezi želim da kažem da će budućem premijeru i ministrima biti pripisani svi uspjesi ove vlade, ali i sva odgovornost za odsustvo rezultata ili eventualno loše rezultate pred političkom, ali i ukupnom javnošću Crne Gore, dakle pred građanima Crne Gore.

Gospodine Krivokapiću, želim da Vam kažem da lično u potpunosti razumijem poziciju u kojoj ćete se ubrzo naći. U januaru 2017. godine mene je upravo sačekala ista takva pozicija na lokalnom nivou, kada sam poslije dugo godina vladavine DPS-a preuzeo poziciju predsjednika Opštine Budva. Tako da zaista razumijem i znam težinu zadatka koji Vas čeka. Naravno, neću previše pričati o Budvi, ali moram reći da smo uz brojne investicije u veoma kratkom roku konsolidovali javne finansije, vratili desetina miliona eura dugova bez centa novog zaduženja. Takođe, uspjeli smo da preokrenemo sliku o Budvi kao gradu kriminala i afera i da upostavimo adekvatan sistem upravljanja lokalnom samoupravom. To, naravno, DPS nije oprostio, što smo vidjeli ovoga ljeta u Budvi, da ne idem u tom pravcu sada. Sve to za par godina, za jedan mandat, gospodine Krivokapiću. U Budvi smo pokazali da je to moguće i sada to očekujemo od Vas na državnom nivou. Recept za to, gospodine mandatar, postoji. On se dominantno oslanja na beskompromisnoj političkoj volji za promjenama, političkoj volji da se demontira DPS truli sistem, koji sam pominjao u političkoj volji za borbi protiv korupcije, ali i što je mnogo važno - političkom konsenzusu aktera nove većine, bez kojih se jednostavno ovakvi krupni i nagomilani problemi ne mogu riješiti.

Poslanički klub Mir je naša nacija neće i ne smije izdati punomoć koju su mu dali građani Crne Gore i stoga mi našu ulogu vidimo u dva pravca (dvostrano). Vidimo je kao partner Vlade i to nam je prioritet u ostvarivanju ciljeva za građane i kao njen najznačajniji kontrolni mehanizam. Nemojte da niko u ovom Parlamentu i u državi, u skladu sa nadležnostima koje Skupštini daje Ustav i zakoni Crne Gore, ima dilemu da li ćemo biti brana eventualnim lošim odlukama i zakonskim rješenjima, a mi poslanici stručan i agilna korektivni faktor izvršnoj vlasti. Konačno, apelujem da ni jednog trenutka ne izgubimo iz vida glavni indikator uspjeha, a to je da na kraju ovog mandata svaki naš građanin može jasno da vidi i osjeti poboljšanje.

Gospodine Krivokapiću, Vama i uvažanim ministarkama i ministrima želim srećan i plodonosan rad, a građane i javnost pozivam da pažljivo prate i ocjenjuju rad ove vlade, kao što ćemo to raditi i mi. Još jednu kratku poruku građanima i time završavam. Kao što sam rekao, pričalo se dosta u ravni podjela, čini mi se da je Crnoj Gori i kroz istoriju i u sadašnjem momentu, mi ovdje predstavljamo Crnu Goru, nešto falilo, falilo je nešto kako bi postigli nekoliko tih bazičnih konsenzusa, koje svako društvo mora imati da bi išlo naprijed. S obizom da su se kolege u ovom inspirativnom trenutku pozivale na raznorazne stihove i pisce, i ja ću probati na taj način da završim. Tin Ujević, veliki hrvatski pjesnik, je rekao sljedeće: "Uvijek neko fali, kad nas pjesma smami. Gledamo se blijedi. Falimo si sami".

Poštovani građani Crne Gore, kad je u pitanju klub poslanika Mir je naša nacija, i kad je u pitanju Crna Gora, mi sigurno nećemo faliti. Hvala puno na pažnji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 14:49:02)

Zahvaljujem poslaniku Krapoviću.

Sada riječ ima poslanica Draginja Vuksanović - Stanković.

Izvolite, gospođo Stanković.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (03.12.20 14:49:11)

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Poštovana Skupštino, uvaženi gospodine Krivokapiću, poštovani i uvaženi građani iz Crne Gore,

Prije nego što pređem danas na svoju diskusiju o predmetu ove sjednice, želim da podsjetim građane Crne Gore na sljedeće. Naime, maloprije su neki ovdje dali usljed svog nadahnutog govora, ili usljed neznanja, ili nedovoljne informisanosti - izrekli jednu neistinu. Ipak, da budem blaga pripisaću to da u vrijeme kada su neki bili đeca, Socijaldemokratska partija Crne Gore je početkom 1996. godine postala prva politička partija u parlamentarizmu višestranačja Crne Gore kao članica najveće međunarodne političke organizacije, a to je Socijalističke internacionale. Nego dobro, neki su bili đeca, pa se toga i ne sjećaju. Nadalje, nije tačno da je ovo prva demokratska vlada. Ja sam 1998. godine, kao studentkinja treće godine Pravnog fakulteta bila vrlo ponosna na Vladu, u kojoj je tada predsjednik Socijaldemokratske partije Crne Gore gospodin Žarko Rakčević bio potpredsjednik Vlade za ekonomska pitanja. Zna li zašto sam bila ponosna? Zato što je časno i odgovorno radio svoj posao, zato što je to bila Vlada u kojoj su sjedjeli predstavnici manjina i zato što je to bila Vlada koja je zaustavila građanski rat u Crnoj Gori. Tako da ovo nije prva demokratska vlada. Nemojte miješati pojam demokratske vlade sa demokratskom smjenom vlašću.

Gospodine Krivokapiću, ovaj Vaš predlog vlade nema ni legalitet, ni legitimitet. Samim tim, buduća vlada neće i ne može imati autoritet, a kad nešto nema autoritet, onda je to osuđeno da kratko traje. Zašto ova vlada nema legalitet? Ne znam da li ste imali pravnike u svom okruženju, ali način na koji ste Vi predložili vaš koncept Vlade, a to je spajanje više ministarstava u jedno, je suprotan važećoj uredbi Vlade Crne Gore. Pravno, trebalo je prvo donijeti novu uredbu prema ovoj vašoj koncepciji koju ste Vi zamislili, pa da onda ovaj predlog dođe u Skupštinu. Ali, 'ajmo sada da prevaziđemo to pitanje legaliteta i da krenemo na pitanje legitimiteta.

Gospodine Krivokapiću, na to su Vam ukazali i Vaše kolege iz pobjedničke koalicije, sastav ove Vlade ne odražava volju naroda. Naime, niko od Vas nije očekivao da pomjerate brda i planine, ali jeste jedan minimum ozbiljnosti i odgovornosti. Nisu građani Crne Gore, gospodine Krivokapiću, očekivali da učinite Crnu Goru dijelom, kako ste Vi to negdje rekli, "srpskog sveta", već da se zajednički svi borimo protiv onih struktura koje su opljačkale ovu državu, protiv organizovanog kriminala i korupcije. Ne vidim u Vašem programu, pominjali ste negdje u kampanji da ćemo da ovdje raspravljamo o odlukama kojima ćemo da poništimo ugovore o nezakonitom davanju obale Crne Gore u dugoročne zakupe, što je značilo prodaju na koju sam ja godinama ukazivala. Gdje vam je to u planu vlade?

Nadalje, nisu građani glasali za Vas kao srpskog kralja u drugoj srpskoj državi, jer niste Vi srpski kralj, niti je ovo srpska država. Ovo je Crna Gora, i crnogorska zemlja, i crnogorska država za koju su ginuli naši preci od mnogo prije 1918. godine, pa i nakon tog perioda. Ovo nikada neće biti srpska zemlja i nikada neće biti srpska država. Ovo je Crna Gora i crnogorska država. Građani su od vas očekivali da već kada govorimo o demokratskoj smjeni vlasti, da sve ono što je loše od partijskog zapošljavanja i nepotizma konačno dovedemo do toga da struka daje svoju riječ, a ne da Crnu Goru, gospodine Krivokapiću, vraćamo u srednji vijek. Ja poštujem svačije pravo na vjeru, pravo na opredjeljenje, da se osjeća kako hoće i da vjeruje u šta hoće i to cijenim i kod Vas, gospodine Krivokapiću. Vi imate pravo kao gospodin Zdravko Krivokapić da vjerujete u šta hoćete, da možete da pomjerate brda i planine, da se osjećate intimno kako hoćete - to je Vaše pravo. Ali, ako budete izabrani kao budući premijer, Vi ste budući premijer Crne Gore. Molim Vas, nemojte kao budući premijer Crne Gore da ljubite ruke popovima i da poklekujete, jer to nikada nije bilo u biti Crnogoraca i crnogosrskog naroda da bilo kome ljubi ruke. Možete intimno kad nema kamera, ali kao budući premijer, molim Vas da štite dostojanstvo jednog ponosnog crnogorskog naroda. Nadalje, zašto ova Vlada nema legitimitet. Vi ste, gospodine Krivokapiću, prvo spojili nespojivo; Vi ste, gospodine Krivokapiću, u tom spajanju nespojivog izostavili Ministarstvo turizma, ključna grana privrede Crne Gore. Vi ste, gospodine Krivokapiću, izostavili Ministarstvo pomorstva i saobraćaja. Izostavili ste, gospodine Krivokapiću. Šta ste pokušali da mijenjate sa tim? Karakter primorja. Ali ste izostavili Ministarstvo regionalnog razvoja, hoćete da mijenjate karakter sjevera. Ne možete mijenjati karakter Crne Gore. Šta hoćete Vi, šta ste htjeli da postignete sa time što ste izostavili ključna ministarstva? Gdje vam je rad? Vi ste ovdje nama rekli da hoćete da racionalizujete budžet. Ja sam pravnik, nisam ekonomista, tražim od Vas da mi u broj izračunate gdje vam je ta racionalizacija. Ja ću sad postaviti jedno laičko pitanje, jer ne želim da se miješam u stvari koje nijesu moj posao, ali ako smo sa 17 ministarstava došli na ovih 12 ministarstava, koliko ćemo mi uprava da imamo? 28, 29, 30 i kolika je tu ušteda? Gdje su vam mladi, gospodine Krivokapiću? Hoćete brigu o mladima kao budućnosti Crne Gore da svedete pod upravu?

Govorite se i pozivate na slučajeve evropskih uređenih država. Podsjetiću Vas. Ja sam se potrudila da nađem uporedna rješenja: Norveška 15 ministarstava, Vlada Finske 18 ministarstava, nadalje Luksemburg, na koji se Vi pozivate, 24 ministarstva. Ja Vas molim, tražim od Vas da mi izračunate ako ste smanjili broj ministarstava, a hoćete da povećate broj uprava, recite mi molim Vas će je tu ušteda od budžeta i kolika? Ja hoću kao pravnik da znam za to, a hoću kao profesor Univerziteta da mi kažete, pošto ste javno rekli da su dva najveća stručnjaka za oblast upravnog prava ovakav koncept rada odradili, imenom i prezimenom ko su ta dva stručnjaka iz oblasti upravnog prava, jer kao profesor Univerziteta poznajem svoje kolege ne samo u Crnoj Gori, nego i šire za oblast upravnog prava, pa me baš zanima na koje ste se to stručnjake pozvali.

Gospodine Krivokapiću, ovo je vlada Crne Gore, a Vi ste ključna ministarstva - Ministarstvo pravde i Ministarstvo prosvjete, kulture i nauke dali u ruke ljudima koji ne priznaju Crnu Goru kao državu i ne priznaju crnogorsku naciju. I ne samo to, najveći biser građanske Crne Gore, a to su manjinska prava, vi ste pripojili Ministarstvo pravde. Zašto? Da biste kroz to napravili ekspozituru crkve u samoj vladi. E upamtite, gospodine Krivokapiću, niti će crkva, niti džamija, niti sinagoga, niti katolička crkva pisati zakone u sekularnoj državi. Zna se ko piše zakone u sekularnoj državi. Vrlo važno da Vam kažem, Vi ste negdje jednom prilikom rekli, gospodine Krivokapiću, da ćete vašu vladu da bazirate na temeljima programa četiri e, misleći valjda na ekologiju, energetiku, efikasnost i ne znam što Vam znači četvrto e. Kad se sve sabere i oduzme, ova vlada je vlada sa programom četiri s. E to vam nećemo dozvoliti u Crnoj Gori, to da znate. Idemo dalje, gospodine Krivokapiću.

Apsolutno poštujem mog uvaženog kolegu Bojanića, sa kojim sam se rado družila kad smo bili u Skupštini Savjeta Evrope i ovo apsolutno nije aluzija na njega. Hoćete da osnujete ministarstvo kapitalnih investicija. Gospodine Krivokapiću, to ne može biti resor, to su funkcije. Mogli smo da imamo direktora kapitalnih investicija. O kakvim Vi resorima pričate ovdje? Pa ćete sve pod njim da stavite, sve u jedno. To se tako ne radi. Ono na što želim još da ukažem jeste da je Socijaldemokratska partija Crne Gore i kad je bila u vlasti zajedno sa opozicijom glasala za sve ono što je bilo u interesu građana Crne Gore i u interesu Crne Gore. I ubuduće Socijaldemokratska partija će glasati za sve ono što je u interesu građana i u interesu države Crne Gore. Mi smo napustili Vladu 2015. godine zbog rasprodaje državnih resursa i očekujemo sad

zajednički da vratimo te državne resurse.

I na kraju ne mogu, a da ne završim diskusiju sa onim što smo čuli od uvaženog komesara za proširenje gospodina Varheljija. Dobro je što je dobio knjige od članova Predsjedništva Socijaldemokratske partije. Znači, kad neko ima znanje, nema potrebe da viče, da galami, da se prči, kako bismo mi rekli u Crnoj Gori. Bolje bi bilo gospodinu Varheljiju da se manje prči, a da je više pročitao o historiji Crne Gore. Jer, biti na tako važnoj poziciji u ulozi komesara za proširenje, a ne znati osnovne lekcije iz historije Crne Gore, zastiđe je za one koji su ga predložili. Prema tome, ne postoji taj evropski zvaničnik kojem ćemo mi dozvoliti da nipodaštava i poništava historiju Crne Gore i ovoga naroda. Socijaldemokratska partija '90-ih godina je bila za ulazak u Evropsku uniju, za evropske integracije, za članstvo u NATO alijansu. Ući ćemo u Evropsku uniju pošteno i časno, ali nikome nećemo dozvoliti da ćutimo /prekid/ historije ovoga naroda, jer smo mi ponosna država, sa dugom historijom i tradicijom. A ovi koji se prče, neka malo sjednu da čitaju i uče. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 15:01:03)

Zahvaljujem poslanici Vuksanović-Stanković.
Poslanica Jelena Božović ima riječ.
Izvolite, poslanice Božović.

JELENA BOŽOVIĆ (03.12.20 15:01:16)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi mandataru, dame i gospodo poslanici i poslanice, uvaženi građani i građanke,

Prije svega, želim svima vama da čestitam prvu demokratsku smjenu vlasti u Crnoj Gori. Kao nova poslanica u ovom sazivu, sada i ubuduće govoriću u ime svih onih obespravljenih građana čije probleme dobro poznajem; građana koji su se sa nama zajedno borili, žrtvovali i istrajavali protiv svake nepravde. Biti poslanik velika je privilegija, ali i odgovornost. Nastojaću da opravdam povjerenje koje mi je dato u ovom Parlamentu.

Današnja sjednica Skupštine Crne Gore po svim parametrima je historijska. Na dnevnom redu našeg rada je izglasavanje i formiranje nove vlade, čime se i formalno uspostavlja princip institucionalne smjene vlasti u našoj zemlji. Crna Gora nakon 75, odnosno 30 godina smjenjuje sa vlasti Savez komunista, odnosno njenu partiju nasljednicu Demokratsku partiju socijalista. Time se ruše i posljednji ostaci Berlinskog zida u Crnoj Gori, odnosno u Evropi.

Opravdano je kazati da smo zakasnili čitavih 30 godina. Čuveni srpski pjesnik Matija Bećković, odgovarajući na narodnu izreku "Kasno Marko na Kosovo stiže", kazao je: "Na Kosovo kada god da dođeš nisi zakasnio". I zaista, za određene vrijednosti nikada nije kasno. Smjena vlasti na izborima jedna je od tih vrijednosti.

Za uspostavljanje demokratske smjene vlasti, posebno u zemlji u kojoj se ta vlast uglavnom mijenjala prevratima, revolucijama ili kao posljedica svjetskih ratova, svako vrijeme je pravo. S obzirom na to u kakve su okolnosti naš narod, naša zemlja i naša crkva gurani jednom agresivnom autokratijom, s obzirom na to koliko su katastrofalni ekonomski bilansi, koliko su bahatost i korupcija narušili integritet institucija države, na koji nivo su pala osnovna ljudska prava i slobode, za političke promjene i konačnu smjenu DPS-a bio je krajnji vakat.

Ova sjednica rezultat je velike historijske pobjede naroda, koji se sabrao u odbrani svojih svetinja, svojih prava i sloboda, svoje zemlje i njene historije, a u toj veličanstvenoj borbi snažan i poseban doprinos pružio je i grad iz kojeg dolazim. Berane je među prvima odgovorilo vanrednom izazovu koji je zadesio Crnu Goru. Beranci i Beranke su među prvima izašli na crtu agresivnoj diktaturi, pokazali karakter i samopouzdanje, te kao takvi postali jedna od najprepoznatljivijih paradigmi otpora i simbola naše pobjede. Zato danas želim to posebno da naglasim, jer među svim ministrima koji su predstavljeni građanima i nama za koje ćemo glasati nema nikoga ko dolazi iz ovog grada. I pored toga, nadam se i očekujem da će ova vlada imati sluha za Berane i sjeverni region, prema kojem je do sada postojao takav odnos od strane odlazeće vlasti kao da nijesmo u sastavu iste države. O konkretnim problemima kojih ima i previše i koji opterećuju

građane Berana ali iz čitavog sjevera biće prilike da govorim u narednom periodu.

Sve čestite, poštene i hrabre ljude, bez obzira na to iz kog kraj Crne Gore oni bili, decenijama je okupljao jedan cilj, a to je smjena DPS-a i uspostavljanje demokratije. Vjerovali smo da to ide jedno uz drugo. Nakon vrlo turbulentnog postizbornog perioda, možemo da kažemo da smo DPS porazili, ali iz mnogo razloga smo se zapitali da li smo osvojili demokratiju u punom smilu te riječi. Jedan od glavnih razloga koji nas upućuje na ovo pitanje je činjenica da ministri buduće vlade nijesu ljudi koji su neposredno birani na izborima. Jedan dio kandidata nije ni učestvovao u velikoj narodnoj borbi i pobjedi, a nije mali broj onih koji su do juče najvećem dijelu javnosti bili potpuno nepoznati. Smjena Demokratske partije socijalista rezultat je narodne volje, dok sastav ove vlade nije. Po jednima, ovakva vlada predstavlja rezultat kompromisa, neki smatraju da je izraz uslovljavanja, neki smatraju da je proizvod političke ucjene od strane Građanskog pokreta URA.

Nećemo pogriješiti ako kažemo da je svako od ovih stanovišta djelimično tačno (neko manje, neko više). Sa sigurnošću možemo utvrditi da ako smo porazili DPS, nijesmo porazili političke i nacionalne podjele koje je DPS je ostavio u nasljeđe. Da jesmo, danas bi u ovoj Vladi bili prvaci i funkcioneri svih partija, članica pobjedničkih koalicija, za što su se zalagali Nova srpska demokratija i Demokratski front, ostajući lojalni i privrženi osnovnim demokratskim principima na kojima počivaju politički sistemi moderne Evrope.

Ipak, kao što je javnosti već poznato, mi ćemo glasati za ovu vladu, a razlog je upravo to što smo do kraja autentično i beskompromisno ostali lojalni tom velikom cilju koji nas je decenijama okupljao, a to je smjena Demokratske partije socijalista i uspostavljanje principa smjene vlasti. Zarad uspostavljanja demokratije, slobode, pravde, podnijeli smo mnoge žrtve, napravili brojne ustupke i prije izbora i tokom izbora i danas kada podržavamo vladu u kojoj neće biti nijedan predstavnik onih koji su doveli do smjene vlasti. Za nas je borba protiv DPS-a prioritet koji nema alternativu i time ostajemo dosljedni i potpuno privrženi našoj borbi, ali i volji svih onih koji su nam dali povjerenje i bili sa nama svih ovih godina.

Posebnu zahvalnost, u ime pristalica Demokratskog fronta i slobodnog srpskog naroda, želim da iskažem gospodinu Andriji Mandiću, predsjedniku najjače vladajuće stranke Nove srpske demokratije i šefu izbornog štaba koalicije Za budućnost Crne Gore, koji je svoju dugogodišnju posvećenost borbi za demokratiju pokazao i ustupanjem svog prvog na listi današnjem mandataru gospodinu Zdravku Krivokapiću, čime je na upečatljiv i vanredno nesebičan način pokazao i potvrdio svoju vjeru u pobjedu.

A gospodinu mandataru, budućim ministrima i koaliciji Crno na bijelo, po čijem je modelu ova vlada sastavljena, posebno mislim na insistiranje da u vladi ne bude političara iako je njihov lider jedina stranačka ličnost u vladi, želim vrlo jasno da poručim: Naš posao se ovdje ne završava. Naprotiv, tek počinje. Od nove vlade očekujemo snažan obračun sa korupcijom i nepotizmom. Očekujemo da Zakon o lustraciji, Zakon o porijeklu imovine ne ostanu dekor u ekspozeu budućeg premijera i puko obećanje koje smo i danas ovdje čuli.

Posebna očekivanja imamo u pogledu povlačenja Zakona o slobodi vjeroispovijesti, kojim je prethodna vlast atakovala na našu crkvu, kao i odlučno zaustavljanje diskriminacije nad srpskim narodom koji je imao odlučujuću ulogu u velikoj pobjedi nad DPS-om. Na istoj magistrali puta su i naša očekivanja u vezi sa organizovanjem fer uslova za sprovođenje popisa stanovništva i temeljnog pristupa takozvanom čišćenju biračkog spiska.

Ovih dana se mogla čuti opaska kako u vladi nema nacionalnih manjina. Šta više, to se u dijelu javnosti od strane nove opozicije nameće kao nekakav kriterijum, svojevrsan mjerac evropskog kapaciteta vlade. Ironija je u tome što to dolazi od onih u čijim vladama nije /prekid/ pripadnika konstitutivnog srpskog naroda, koji je čak i prema kontroverznim podacima prethodnog popisa stanovništva značajno brojniji od svih nacionalnih manjina zajedno. O kakvom se kolosalnom licemjerju radi, govori činjenica da oni koji drže slovo o multinacionalnom i multietničkom društvu u svojim minijturnim partijama, koje su decenijama parazitirale na državnom budžetu, ni danas nemaju čak ni članove srpske nacionalnosti, ili ih imaju na nivou statističke greške. To je model po kojem su prisutnost Srba i u državnoj administraciji sistemski sveli na jednocifrene procenete. To je ili licemjerje po kojem odlazeća vlast insistira da je zapamtimo, ili, još gore, jedan nivo fašizma po kojem pripadnicima srpskog naroda uopšte ne pripada prisustvo u vladi zemlje u kojoj su konstitutivni i autohtoni. Ali u oba sjučaja taj koncept je

na izborima poražen i poslat u opoziciju. Razumijemo da DPS i stranke koje u njoj orbitiraju posebno iritira uloga Srba, jer je upravo srpski narod ostao privržen i lojalan čuvar duhovnog, političkog i kulturnog nasljeđa Crne Gore. Isti narod koji je ima odlučujuću ulogu da DPS bude smijenjen sa vlasti, a da se Crna Gora kroz princip smjene vlasti konačno počne pridruživati evropskom političkom sistemu vrijednosti.

Današnjom tačkom dnevnog reda želimo da stavimo tačku na diktaturu, a borba za osvajanje demokratije se nastavlja, posebno kroz rad ove Skupštine kojoj namjeravamo da vratimo integritet i kredibilitet. Vladajuća većina neće biti taster većina, jer je sa jednomlajem u Crnoj Gori završeno. Kritike koje smo ovih dana čuli od strane poslanika iz redova nove većine upućene mandataru i budućim ministrima nazovimo konstruktivnim dijalogom. Time šaljemo poruku da će morati da se radi odgovorno, pošteno i posvećeno poslovima koje im dajemo na povjerenje. Tako nešto DPS nam nije ostavio u nasljeđe. Da se iz opozicije ne zavaravaju, nećemo im dati mogućnost da ikad više sjednu u ove klupe. Uostalom, kako je rekao jedan moj prijatelj - DPS treba uništiti, a budućoj vladi želim srećan i uspješan rad. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 15:11:30)

Zahvaljujem kolegini Božović.
Poslanica Jovanka Laličić ima riječ.
Izvolite, gospođo Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (03.12.20 15:11:39)

Poslanici i poslanice, poštovani građani,

Danas je pred poslanicima ove Skupštine izbor nove 42. vlade i program koji nam nudi mandatar nakon tranzicije vlasti za koju su zaslužni dominantno Demokratska partija socijalista i njeni koalicioni partneri. Često razmišljam kako bi izgledala Crna Gora da je nekim slučajem sadašnja opozicija imala samo jedan mandat više. No, da se vratim temi. Ovo je prva vlada bez utemeljenja u važećoj uredbi, čime se već u startu dovodi u pitanje njena legalnost i legitimnost. Imali smo prilike da u proteklom periodu i ova dva dana čujemo mnogo kvalifikativa na račun nove vlade i to ponajmanje od DPS-a, a mnogo više od strane upravo onih koji će danas glasati za nju. Čuli smo da je eksperimentalna, apostolska, autokratska, teokratska, privremena, pa čak i štetna. Ako je takva po njihovim ocjenama, koliki je stepen licemjerstva kad će uprkos tome glasati za nju? Jasno je zbog čega. Jedina nit koja ih spaja jeste mržnja prema DPS-u iliti dosadašnjoj vlasti. Čuli smo mnogo toga o ovoj vladi, a ja bih ponovila da je ovo vlada klerikalno-teokratska, jednovjerska, jednonacionalna i to u nezavisnoj, sekularnoj, multivjerskoj i multunacionalnoj Crnoj Gori. Dozvolite da parafraziram izjavu jedne poslanice iz parlamentarne većine, koja je spominjala četvoroglavu hidru glomaznog ministarstva od četiri resora, koja je pritom utvrdila da smo ostvarili napredak u oblasti nauke, ali isto tako je i ustvrdila da je sporna i ličnost Vesne Bratić, koja zbog tvrdih izjava na društvenim mrežama dovodi u poziciju da ne kreće čak ni od nule već i od minusa.

U potpunosti sam saglasna sa ovakvim izjavama, ali bih još nešto dodala, odnosno pitala mandataru - Zbog čega ste, kada u ekspozeu kažete da ćete raditi za narod, zanemarili upravo glas naroda, odnosno opravdane zahtjeve blizu 5.000 građana protiv spajanja ova četiri važna ministarstva? Je li Vaša populistička izjava da se time obezbjeđuje ekonomičnost i efikasnost važnija od konkretnih rezultata koji su u ovim oblastima postignuti? Hoće li se ovakvim ustrojstvom važnih ministarstava obezbijediti da građani mogu na kvalitetan način zadovoljiti svoje potrebe u ovim oblastima?

Još važnije od toga, zbog čega nijeste uvažili opravdane prigovore i odustali od predlaganja gospođe Bratić za ministarku ovog važnog ministarstva? Da podsjetim, gospođa Bratić je 2012. godine dobila počasno državljanstvo Crne Gore, a potom cijelo vrijeme radila protiv interesa države koja je prihvatila i koja joj je omogućila da vrši časnu funkciju profesora na Univerzitetu. Kandidatkinja koja Crnogorce naziva Milogorcima i Novogorcima, koja ima gotove recepte za izmještanje mauzoleja na Lovćenu i vraćanje kapele. S pravom se pitamo što možemo očekivati

od ovakve osobe, hoće li nastaviti poništavanje svega što je cnogorsko, udariti na temelje multivjerske i multinacionalne Crne Gore. Juče je bojazan u tom smislu iskazao kolega Ibrahimović, kao pripadnik Bošnjačkog naroda, a danas istu bojazan izražavam i ja kao Crnogorka.

Pitam Vas, hoćete li se Vi, gospodine Krivokapiću, usprotiviti ukoliko buduća ministarka iskaže namjeru da u osnovni i obrazovni program uvede vjeronauku? Uprkos Vašem stavu da ništa do sada nije valjalo, dozvolite da naše građane podsjetim što je sve postignuto samo u jednom resoru budućeg ministarstva, u resoru nauke, a to je uostalom potvrđeno i u izvještaju Evropske komisije u oblastima nauke i inovacija.

Crna Gora je prva zemlja kandidat za članstvo u EU koja je usvojila Strategiju pametne specijalizacije; donijela je Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja inovacija, inovirani Zakon o inovacionoj djelatnosti. Crna Gora je inicirala krupnu panevropsku, istraživačku i medicinsku infrastrukturu SEIS projekat, koji je podržan od Cerna, a o tome je juče govorio uvaženi kolega Eraković, namijenjen je za borbu protiv kancera. Prema globalnom indeksu inovacija za 2020. godinu, Crna Gora zauzima respektabilno 49. mjesto u svijetu u konkurenciji 131 države. Ovo su rezultati na kojima bi pozavidjele i mnogo razvijenije zemlje. Da li nova vlada ima dovoljno kapaciteta i dovoljno znanja da odgovori ovom zadatku i hoće li se urušiti dostignuti nivo u ovoj oblasti?

Nadalje, kako pravdate nepostojanje ministarstva turizma i ne kao zasebnog, već se ne može prepoznati ni u nazivu bilo kojeg drugog ministarstva? Mislim da je ovakvo rješenje usamljeno, odnosno originalno i da ga nema ni u okruženju, pa ni šire. U najmanju ruku je nepojmljivo takvo rješenje ako se zna da je turizam važna privredna grana, koja čini skoro četvrtinu bruto domaćeg proizvoda i koja je od vitalnog značaja za Crnu Goru. Podsjetiću da su 2019. godine prihodi od turizma bili oko milijardu i sto miliona. Ovdje ste ponovo zanemarili opravdane zahtjeve turističkih poslenika i svojih kolega profesora iz ovih oblasti.

Na kraju nešto o programu vlade. Program je nesistematičan i po sadržini i po formi, nezadovoljava da to bude, prazan i pun fraza; sadrži samo brutalne kvalifikacije na račun dosadašnje Vlade i njene politike. Jasan znak da se unaprijed traži alibi za neuspjeh koji je neminovan. I sam mandatar nam juče reče da je i on ne zna odakle kreće ni će stići da vrati Crnu Goru na pravi put, a koji je to, gospodine mandataru, pravi put ako nije ovaj koji je Crnu Goru kao nezavisnu državu uveo u NATO i doveo u predvorje Evropske unije? O vrijednosti ponuđenog programa toliko, ali moram da primijetim nešto.

U programu se pojavljuje termim "spržena zemlja", pa po toj logici vi ste spacioci koji naše građane spašavate iz pepela. Prejako zaista, ne potcjenjujte naše građane i ne plašite ih, jer neće biti da je ovo spržena zemlja. Može li biti spržena zemlja u kojoj se tekuće obaveze podmiruju iz tekućih izvora, redovno servisiraju plate, penzije, socijalna davanja u kojoj su prihodi od turizma, kao što sam već pomenula, preko milijardu eura, u kojima je priliv direktnih stranih investicija u jednoj godini cirka 800 miliona eura? Da li se u sprženoj zemlji, gospodine mandatare, grade auto putevi, saobraćajnice, sportski objekti, ulaže u obrazovanje i nauku na sjeveru? Priznaću vam da termin spržena zemlja, evo tri mjeseca slušamo nove skupštinske većine u Tivtu, pa ne mogu da odgonetnem ko koga kopira - ili vi njih, ili oni vas. Nadam se da nijeste spali na te grane.

Interesuje me i sljedeće - da li su predstavnici ove nazovi građanske liste prilikom vaših susreta na nekoj od sahrana crkvenih velikodostojnika od Vas unaprijed dobili blagoslov da sprovode čistku po dubini starješena i zaposlenih i to mimo zakona samo zato što su po njihovom mišljenju glasali DPS ili su procrnogorski orjentisani, da bi na njihovim mjestima doveli nestručne i nesposobne ljude iz raznorodne koalicije koju jednako kao i Vas, usudiću se, povezuje samo jedna nit, a to je mržnja prema DPS-u? Je li to u Tivtu počela raspodjela mjesta po dubini za koju su se nedavno založili i predstavnici Socijalističke narodne partije i javno tražili da se krene u izmjenu zakona kako bi se omogućilo da njihovi kadrovi dođu na određna mjesta po dubini u ministarstvima i državnim organima? Jesu li to, gospodine Krivokapiću, najavljivane promjene ili samo i isključivo zamjene i samo zamjene?

Zahvaljujem poslanici Laličić.

Sada ima riječ poslanik Martinović. Nakon njega poslanik Nimanbegu, poslanica Bošnjak, zatim poslanik Bogdan Fatić, a nakon njega poslanica Danijela Đurović.

Izvolite, poslaniče Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (03.12.20 15:20:42)

Uvažene kolegice i kolege,

Poštovani predsjedniče Skupštine gospodine Bečiću,

Poštovani gospodine mandatare Krivokapiću,

Poštovani i uvaženi građani Crne Gore,

Zaista moram da istaknem da mi je čast i privilegija što sam poslanik ovog saziva Skupštine Crne Gore i što sam poslanik one parlamentarne većine koja će izabrati prvu vladu nakon tridesetogodišnje vladavine Demokratske partije socijalista. Ono što danas zatičemo u Crnoj Gori nakon vladavine Demokratske partije socijalista, zaista nije nešto sa čime se DPS može pohvaliti i zaista nije nešto sa čim će i nova vlada moći veoma lako da se uhvati ukoštac.

Dakle, mi danas imamo, prije svega, u potpunosti dezavuisane institucije sistema, privatizovane institucije sistema, koje su u najvećem broju slučajeva bile pod dirigentskom palicom jednog čovjeka ili njemu bliskih ljudi. Mi danas nemamo dovoljno dobru organizovanu borbu protiv kriminala i korupcije. Mi danas imamo u potpunosti razorenu privredu naše države. Mi danas imamo na kraju javni dug naše države koji je viši od 80%. Na sve to, ova vlast je uspjela da potpuno podijeli naše društvo usvajanjem anticivilizacijskog zakona, Zakona o slobodi vjeroispovijesti.

Takođe, vidjeli smo da ova vlast i u svojim odlazećim danima ipak nije postupila onako kako bi to očekivala većina njenih građana, naročito u situaciji kada danas imate na Sinjajevini ljude koje protestuju u zaštiti svojih prirodnih bogatstava, koji danonoćno čuvaju svoju državu i svoje prirodne ljepote upravo od onih odlazećih ministara koji su htjeli u potpunosti i taj prostor da devastiraju. Imamo i čuvare naših rijeka: Drcke, Tare, rijeke Prečina i zaista tim ljudima sa ove govornice želim da odam posebno priznanje na hrabrosti i odlučnosti, jer se tako brani svoja država i tako se pokazuje patriotizam.

Takođe, želim da kažem da kada govorimo o poglavljima 23 i 24, koji su ključni u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, navešću samo nekoliko primjera kako su to neke zemlje sa kojima se poredimo radile i kako su zatvarale svoje pregovaračke procese. Dakle, pristupni pregovori, kada su u pitanju neke zemlje u okruženju, recimo, kada je u pitanju Hrvatska, trajali su pet godina i devet mjeseci; Bugarska i Rumunija - pet godina.

Kada govorimo o ključnim poglavljima prilikom pristupnih pregovora, to su poglavlja 23 i 24, Island ih je zatvorio za jedan dan, Hrvatska za jednu godinu, a moram istaći da je Hrvatska radila mnogo brže u odnosu na Crnu Goru, dok je, s druge strane Crna Gora, samo na poglavlja 23 i 24 potrošila punih sedam godina. Dakle, gospodo iz Demokratske partije socijalista, zaista ne smatram da su ovo rezultati koji su mjerljivi u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Takođe, kada govorimo o privredi naše države, moram istaći da ste u potpunosti za ovih 30 godina razorili našu privredu naročito kada je u pitanju sjever naše države. Sjever je doživio sistemske probleme naročito zbog propasti cjelokupne industrije na sjeveru. Navešću samo nekoliko primjera: Prije 30 godina imali smo u industriji 56 hiljada radnika, a danas imamo 23 hiljade. To je pad, draga moja gospodo, za 33 hiljade. Iako ukupan procenat u bruto društvenom proizvodu u Evropi opada zbog toga što ide na račun usluga, moram istaći da je što se tiče Evrope taj procenat na nivou 23%, a što se tiče Crne Gore on je svega 11%. Ne stvara se nova vrijednost, propada srednja klasa i na taj način, složićete se, zaista nemamo rezultate koji treba da budu rezultat nekih dobrih i ispravnih politika. Koliko je samo u Kolašinu uništeno preduzeća u posljednjih 30 godina, - pa to je mnogo za cijelu našu privredu. A moram istaći da je pogođen i naš najveći industrijski centar Nikšić. Nikšić je imao 23 hiljade radnih mjesta u industriji, sada ih ima 12.468. Dakle, kada sve kada saberete i oduzmete - to je 10.532 radna mjesta manje.

Uvaženi građani Nikšića, uvaženi građani Crne Gore, to je 10.532 razloga da na sljedećim lokalnim izborima u Nikšiću glasate za promjene, glasate za smjenu Demokratske partije

socijalista i pošaljete je u opoziciju.

Gospodine Krivokapiću, sada bih se obratio Vama. Vi ste preuzeli u potpunosti odgovornost za kompletan personalni sastav vlade, buduće vlade naše države, Vi ste preuzeli odgovornost za ono što su plan i program naše vlade u narednom periodu. Dakle, Demokratska Crna Gora je u potpunosti odlučila, bez obzira na to što kolege iz mog poslaničkog kluba i ja imamo malo drugačije viđenje u konceptualnom smislu u odnosu na ono kako ste Vi zamislili, ali smatrali smo da kao ljudi koji držimo riječ, kao ljudi koji smo se obavezali pred građanima Crne Gore, tu riječ moramo i dužni smo ispoštovati. Upravo iz tog razloga, Demokratska Crna Gora će glasati za ovu vladu, ispoštovaćemo volju građana koja je bila 30. avgusta ove godine.

Ponavljam, na Vama su rezultati, na Vama je i uspjeh i neuspjeh ove vlade, jer ste u krajnjem Vi to željeli. Još jednu stvar želim da Vam ovdje napomenem, da što se tiče Demokratske Crne Gore, mi zaista vjerujemo da će ova vlada i naši organi partije su Vam dali u potpunosti podršku da ova vlada traje u punom kapacitetu, četiri godine. Evo i zbog čega.

Negdje sam računao da je Demokratska partija socijalista našu državu vodila više od 11 hiljada dana, pa je potpuno iluzorno očekivati, politički neodgovorno, ukoliko bismo sada kazali da će ovaj sistem Demokratske partije socijalista moći da se razmontira za 100, 200 ili 300 dana. Dakle, mi želimo da vjerujemo da ćete, gospodine Krivokapiću, znati da cijenite ovu šansu koju smo Vam dali i da ćete na taj način poštovati izbornu volju građana.

Želim da istaknem da ću danas pred cjelokupnom crnogorskom javnosti dati sebi za pravo da Vam sugerišem na određene stvari koje bi mogle da se nađu kao prioritet buduće vlade i pored onoga što ste Vi, kao budući predsjednik vlade, planirali Vašim programom i planom. Dakle, odnosi se na privatizaciju naše privrede koja se u najvećoj mjeri pretvorila u pljačkanje društvenih dobara i naše države. U okviru tih aktivnosti, ja Vam preporučujem da dobro prečešljate dokumentaciju vladinog Savjeta za privatizaciju bez kojeg ne bi bilo moguće da se ovaj proces privatizacije sprovede do kraja. Takođe, sugerišem da najhitnije stavite po lupu mišljenje Savjeta za privatizaciju o tome da je za zemljište koje je bilo u posjedu preduzeća koja se privatizuju plaćena tržišna vrijednost u odnosu na član 419 i član 420 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima. Smatram da je ovo veoma važno, jer bez mišljenja Savjeta za privatizaciju i bez mišljenja Privrednog suda, oni kupci preduzeća u stečaju ne bi mogli postati vlasnici istih. Zbog čega Vam sve ovo govorim? Predsjedniče, ako ikako možete još minut vremena da mi produžite, jer je jako važno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:
Privodite kraju.

VLADIMIR MARTINOVIĆ:

Navešću jedan od primjera sumnjivih transakcija države sa drugim pravnim subjektima, odnosno pravnim licima, a odnosi se na slučaj koji se više puta do sada čuo u javnosti. To je slučaj kupovine Kampa na Zlatici, sa pripadajućih 30 hiljada m². Uvaženi građani Crne Gore, samo u ovom slučaju država Crna Gora je oštećena za nekoliko miliona eura. Podsjetiću još jedanput da je Uprava policije Kamp Zlatica platila kompaniji "Normal", kao većinskom vlasniku Utip Crna Gora, za 8,4 miliona eura. Ovdje ništa ne bi bilo čudno, da nekoliko godina ranije država nije prodala svoj većinski paket akcija Utip Crna Gora, u čijem sastavu su bili: hotel Crna Gora, hotel Ljubović, Kamp Zlatica i ostali turistički, odnosno ugostiteljski objekti.

Poštovani građani Crne Gore, vjerovali ili ne, to su prodali za 4,5 miliona eura. Da li možete zamisliti, gospodine Krivokapiću, situaciju gdje država prethodno prodaje sopstvenu imovinu za 4,5 miliona eura, pa je onda prodaje po dva puta skoro većoj tržišnoj cijeni? A ono što je ključno u cijeloj ovoj situaciji, jeste što smo uvidom u dokumentaciju utvrdili da zapravo vlasnik Normal company nije imao mišljenje Savjeta za privatizaciju, što znači da je u tom momentu zapravo država kupila sopstveno zemljište. U pitanju je jedna ogromna pljačka državne imovine, jedna klasična pohara državne imovine. Ja od Vas očekujem da se domaćinski odnosite prema ovakvim i sličnim situacijama, upravo iz razloga ne da bismo vodili neku osvetničku politiku, nego da bi konačno u ovoj državi institucije sistema počele da rade svoj posao i da bi se počinioci ovakvih

krivičnih djela priveli k licu pravde. Takođe, očekujem od Vas da ne zaboravite ni u javnosti dobro poznat slučaj Limenka, gdje je brat sadašnjeg predsjednika države Mila Đukanovića ošteti, odnosno je njegova administracija dok je bio premijer ove države napravila...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Poslanice Martinoviću, završavajte molim Vas.

VLADIMIR MARTINOVIĆ:

Završavam. Oni su u tom ugovoru ušli u kupovinu toga zemljišta i dešava se da njegova administracija navodno nesvjesno pravi propust, a omogućava se Acu Đukanoviću da od države i njenih građana naplati preko 10 miliona eura.

Dakle, gospodine Krivokapiću, na samom kraju, uz izvinjenje, predsjedniče, što sam prekoračio, zaista očekujem da ćete voditi ovu državu, našu najljepšu na svijetu, na jedan odgovoran način, da nikada više nijedan centar moći neće uticati na to kako se vodi naša država, da ćemo biti pravi domaćini u svojoj kući i da će konačno ovo postati moderna, evropska i slobodna država Crna Gora. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 15:34:02)

Zahvaljujem poslaniku Martinoviću.

Sada riječ ima poslanik Genci Nimanbegu.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (03.12.20 15:34:09)

Hvala, predsjedniče Bečiću.

Dobar dan dame i gospodo, poštovani mandataru Krivokapiću, poštovane poslanice i poslanici,

Na početku želim svima da /prekid/ pozicije koju imate, i po mom iskustvu, odličnom iskustvu u Parlamentu želim da vam kažem da je ovo jedna velika odgovornost koju vam je narod dao. Iz tog razloga trebate da znate da mi, kao poslanici izabrani od naroda, imamo veliku odgovornost da ispunimo njihove zahtjeve. Ova Skupština će biti drugačija Skupština od ranijih perioda. Biće Skupština gdje će svi politički lideri biti u ovoj sali da diskutuju o programima i njihovim programskim smjernicama. Na bazi ekspozea, Vlada će biti takva da neće imati direktnu povezanost sa poslanicima ovdje. Albanska lista, kao pobjednička lista albanskog naroda u Crnoj Gori na ovim izborima, i pored velikih rezervi i sumnji, bila je odgovorna da prihvati poziv i da diskutuje sa mandatarom Krivokapićem. Šta očekuju Albanci u Crnoj Gori, ili svi drugi građani? Oni očekuju pravdu, očekuju radna mjesta, ekonomski razvoj, jednakost - etničku, socijalnu i svaku drugu i očuvanje njihove kulture i tradicije. Mi smo ove zahtjeve dostavili, pošto su tri potpisnika sa jednim zajedničkom dokumentom, koji su potpisali da ne dopuste da se proevropska budućnost Crne Gore i status Kosova, kao nezavisne države, i da se ovaj status neće razmotriti /prekid/ relaksirani, omogućili da sjednemo za stolom i da pričamo o našim političkim prioritetima. Naš cilj je demokratizacija Crne Gore i ova demokratizacija treba da se uradi sa politikama koje mi predstavljamo i koje smo javno iznijeli kao naše zahtjeve.

Želim da vam ponovim naše zahtjeve: investicija na područjima gdje žive Albanci u visini od 5% godišnjeg kapitalnog budžeta, kao i upravljanje tim budžetom od predstavnika Albanske liste, decentralizacija centralne vlasti, što se tiče školstva, zdravstva, policije, povećavši kompetencije opštine u roku od 24 mjeseca; povraćaj imovine, sprovođenje zakonskih odredbi za povraćaj maslinade u Valdanosu i donošenje posebnog Zakona za Valdanos, Morsko doboro, Plantaže 13. jul kao lokalni resurs da da doprinos razvoju opštine Tuzi; nacionalni parkovi, redefinisane granice

i promjena prostornih planova za nacionalne parkove tokom 2021. godine; proporcionalno učešće albanske nacionalne manjine u svim javnim organima i institucijama, uključujući i sistem sudstva i tužilaštva, završetak procesa raspodjele imovine Glavnog grada sa Opštinom Tuzi u roku od tri mjeseca, funkcionalizovanje porodilišta u Ulcinju, izgradnja gradske luke u Ulcinju, plovnost Bojane, zaštita Solane, poništavanje odluke o privatizaciji, gdje nijesu ispoštovani osnovni ugovori, kao na primjer Galeb, Lido, lokalitet; izmjene izbornog zakona sa posebnim akcentom na osiguravanju garantovanih mandata za Albance, jadransko-jonski auto-put prolazi kroz teritoriju Ulcinja; otvaranje jednog kanala RTCG-a na albanskom jeziku, izmjena Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, tako da se dozvoljava formiranje Kluba poslanika manjinskih naroda sa samo jednim poslanikom; osnivanje posebne kancelarije za prevod na albanski jezik i objektivno tretiranje kršenja prava Albanaca u Crnoj Gori u prošlom periodu, sa posebnim osvrtom na Orlov let. Ovo su naši zahtjevi koje smo mi pojasnili javnosti. Ono što nije javno to su naše diskusije sa mandatarom što se tiče personalnih, vjerskih i ekonomskih slučajeva. I tada i sada smo rekli da mi sa posebnom pažnjom vidimo kako se razvija politički diskurs između tri koalicije na vlasti. Vrijeme će pokazati bolje istinu. Na jednom jedinom sastanku koji smo imali sa mandatarom 15. oktobra i do naše odluke se desilo puno toga i bilo je puno poruka koje nisu bile prihvatljive za našu listu. Mi nikad nismo dobili nijedan zvaničan odgovor od strane mandataru Krivokapića.

Poštovane dame i gospodo, Albanska lista je odgovorna politička lista. Mi imamo slobodu i odlučnost i prihvatanjem diskusije i razgovora smo dokazali da mi odlučujemo sa kim razgovaramo. Mi ovo radimo samo iz razloga da Albancima u Crnoj Gori vratimo nadu da je i naša budućnost ista kao i svih ostalih naroda. Sada želim da se obratim mandataru i ovo ću uraditi na zvaničnom, njegovom jeziku.

Crna Gora je danas dobar susjed sa svim zemljama u okruženju. Crna Gora je danas država u NATO-u. Crna Gora je danas država koja ima sva poglavlja u evropskim integracijama otvorena. Crna Gora je i država koja ima brojne probleme. U tim osnovnim stavovima i činjenicama koje sam istakao imaćete našu podršku za nastavak tih politika. Imaćete našu podršku za nemijenjanje spoljnog kursa ove države, ali za budućnost Crne Gore, kao što glasi vaša koalicija, ne možemo svijet gledati crno i bijelo, kako zvuči druga koalicija. Za budućnost Crne Gore treba nam građanski mir i istinski dijalog. Istinski dijalog među političkim partijama, istinski dijalog među političkim liderima da bi omogućili da narod neopterećeno računa na svoju budućnost. To u Vašem ekspozeu nisam pročitao, mada nisam pročitao ni suprotno. U Vašem ekspozeu sam pročitao lijepe rečenice koje, nažalost, ni jednom rečenicom ne tretiraju manjinska pitanja. Manjinska pitanja su veoma značajna.

Ovom prilikom želim uputiti poruku i našim dosadašnjim koalicionim partnerima. Nemojte liti krokodilske suze za tim što manjinske partije nisu u Vladi Crne Gore. Jer, da smo slučajno bili, ko zna kakve bi etikete dobijali. Ali, da se vratim na mir. Volio bih da osnovni sukob između Srba i Crnogoraca kojem mi ništa nismo doprinijeli, nismo kreirali taj sukob, poručiću vam - taj sukob mi nećemo potpomognuti. Za pomirenje je potrebno da se problemi ne stavljaju pod tepih. Ne može se negirati jedna ili druga nacija u Crnoj Gori izjavama političara. Ne možemo šutnjom stojati na to da se poslije vaše pobjede 30. avgusta najgore stvari upućuju nacionalnim manjinama. Ako pobjedničke koalicije ili dio njih, čak i one prograđanske, imaju pripadnike koji učestvuju u pisanju crnogorskog Rječnika gdje su Albanci i ostale manjine na ružan način opisani, ako nije jasno da je zločin u Srebrenici genocid nego nešto strašno što smo čuli u predizbornoj kampanji, ostaje dilema za građane da li oni imaju sigurnu perspektivu u ovoj državi. Nemojte misliti, želim vam svako dobro, i Vama, i Vašoj vladi, ali vaša vlada je precedent u političkoj istoriji, rekao bih ne samo Crne Gore. Vaša vlada je opstruisana. Oni koji će vas podržati vas ne podržavaju. Oni koji će vas podržati vas najviše kritikuju. Ne mogu te kritike, nema ni potrebe, ni izreći. Mi u ovom domu, želim zaključiti, želim da krenemo sa tim da budemo odgovorni u političkim izjavama, prvenstveno politički lideri. Dizanje glasa, mahanje rukama, slanje uvredljivih izraza jedni prema drugima, to treba biti stvar prošlosti. Svima treba vladavina zakona, Albancima i manjinama najviše, jer se mi osjećamo diskriminirano. Tu diskriminaciju trebate, imate odgovornost, da pokušate da otklonite. Zahvaljujem.

Zahvaljujem poslaniku Nimanbeguu.

Promjena je u Klubu PZP-a, pa će sada govoriti poslanica Jovanka Bogavac, a kasnije će kada dođe red govoriti poslanica Bošnjak. Nakon poslanice Bogavac, kao što sam najavio, poslanik Bogdan Fatić, zatim poslanica Danijela Đurović, a nakon poslanice Đurović poslanik Miloš Nikolić.

Nema novih momenata do ovog trenutka o daljoj metodologiji rada ove sjednice kada govorimo o efikasnosti. Imam informaciju iz Poslaničkog kluba DF-a i Mir je naša nacija da postoji spremnost sa njihove strane da se diskusija ograniči na pet plus jedna minuta fleksibilnosti predsjedavajućeg. Nakon konsultacija unutar Kluba DPS-a, informisaće me i o njihovom stavu kolega Živković.

Nastavljamo sa radom.

Poslanica Bogavac. Izvolite.

JOVANKA BOGAVAC (03.12.20 15:46:43)

Hvala, gospodine predsedniče.

Trudiću se zbog racionalizacije vremena da pričam što kraće. Imam utisak nekako da je već sve rečeno i da se sve više ponavljamo, a narod je nestrpljiv da izglasamo novu vladu.

Poštovani gospodine Krivokapiću, kolege poslanice i poslanici, građani koji nas pratite preko medija,

Zadovoljstvo mi je da vam se obratim prvi put iz poslaničkih klupa kao član Kluba poslanika Pokreta za promjene iz Berana. Velika je čast i odgovornost nakon desetina godina uporne opozicione borbe sedeti rame uz rame sa poslanicima iz Demokratskog fronta kojima sam se godinama divila zbog njihove upornosti, srčanosti i hrabrosti i koje smatram svojevrsnim herojima našeg doba i ikonama ove naše osvojene slobode.

Da mi je neko rekao pre godinu dana da ćemo na današnji dan, nakon veličanstvene pobjede na izborima, glasati za vladu u kojoj nema nikog od tih ljudi, niko od onih koji su proganjani, hapšeni, ponižavani, bila bih uverena da je to nemoguće. Ne zato što nisam verovala da je nemoguće pobediti DPS-ovu glasačku mašineriju. Mi smo u Beranama prvi dokazali da je to moguće, i na to smo ponosni. Ali, nakon te pobjede smo, bez obzira na sve razlike između partija konstituenata većine, razgovarali smo, pregovarali, pravili kompromise i ustupke jedni drugima i formirali vlast koja je rezultat većinske volje glasača.

Budućem mandataru zameram jer smatram da nije dovoljno napora uložio da vlada na čijem će čelu biti bude u skladu sa Ustavom Crne Gore, sastavljena od predstavnika političkih partija koje su na izborima pobedile. Nikad nam nije decidno objašnjeno zašto je takav koncept vlade odbačen i zašto je praktično preko noći umesto toga insistirano na konceptu ekspertske vlade. Da ne bude da samo kritikujemo, pohvalila bih što je kriterijum rodne ravnopravnosti adekvatno primenjen, ali takođe i teritorijalni i manjinski kriterijum je trebalo uzeti u obzir. Da napomenem da personalno protiv nijednog kandidata za ministra nemamo ništa, sve su to pristojni, visokoobrazovani ljudi, ali bez konkretnog iskustva za obavljanje ministarske pozicije. Kriterijumi koji su korišćeni pri njihovom odabiru su krajnje nejasni i netransparentni. To je jedan od razloga što su se u prethodnim danima pojavile brojne insinacije na to sa kojih adresa i iz kojih centara moći je vršeno kadriranje nove vlade. Da je postojao uticaj pritiska na mandataru sa raznih adresa, to je očigledno. Bez obzira na to, moje mišljenje je da to ko je nekog preporučio za određeno mesto ili ko ga je doveo ne mora da znači ništa. Ukoliko je u pitanju čovek sa visokim moralnim načelima, ako je čovek od integriteta, autoriteta, stručan i bez mrlje iz prošlosti, neće nijedan centar moći, ni tajkun, ni prva ni druga porodica moći da ga skrene s ispravnog puta, niti da utiče na donošenje njegovih odluka. Ukoliko su, pak, ljudi moralnog sklopa kakvih je puno bilo u odlazećoj vlasti, koji se mogu lako podmititi i pridobiti i koji mesto u vladi gledaju samo kao ulaznicu za lično bogaćenje, oni će naći put i mogućnost da to ostvare. Tako da damo priliku novoj vladi i novim ministrima da pokažu ko su i od kakvog su soja.

Smatram da je velika greška napravljena što su objedinjena pojedina ministarstva, posebno što su direktorati ispremeštani iz jednog ministarstva u drugo, što će, po mom mišljenju, u velikoj

meri otežati rad ministrima i usporiti uspostavljanje funkcionalnog rada pojedinih resora. Kao neko ko godinama radi u energetici, posebno bih izdvojila izdvajanje kapitalnih investicija i pridruživanje Direktorata za energetiku i Direktorata za rudarstvo i /prekid/, što smatram da je vrlo problematično i dovešće do značajnog zastoja u svim poslovima koji se u ovim direktoratima obavljaju. Ovi direktorati su desetinama godina u sastavu Ministarstva ekonomije, ranije pod drugim nazivima, ali su infiltrirani u njegov sastav i njihovo izdvajanje bi zahtevalo opsežne pripreme i izmenu podzakonskih akata. Po mom mišljenju, bi bolje bilo da se prvo ušlo u postojeća ministarstva, detaljno skenirao njihov rad, kadrovski potencijali, a zatim se vršile potrebne izmene nakon što se obave sve neophodne pripreme. Nadam se da će mandatar uvažiti ovo kao konstruktivnu i dobronamernu kritiku.

Bilo bi još puno toga da se napomene, ali je najbitnije da mi kao poslanici i predstavnici naroda slušamo glas naroda. Narod od nas očekuje da manje pričamo i da se što pre razvlasti odlazeća garnitura i formira nova slobodna demokratska vlada, koja će se uhvatiti ukoštac sa brojnim problemima. Želim vam puno sreće i uspeha u daljem radu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 15:51:55)

Zahvaljujem poslanici Bogavac na doprinosu efikasnosti rada i uvažavanju preporuka.

Idemo dalje.

Sada će imati riječ poslanik Bogdan Fatić, a nakon toga poslanica Danijela Đurović. Nakon poslanice Đurović poslanica Vesna Pavićević.

Izvolite, poslaniče Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (03.12.20 15:52:18)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Juče smo i mi poslanici, ali i kompletna zainteresovana javnost imali prilike da čujemo ekspoze mandataru Krivokapića i da se zvanično upoznamo sa Predlogom za sastav novog saziva vlade Crne Gore. Bez obzira na neslaganja i kritike i disonantne tonove koje su saopštavali konstituenti aktuelne većine tokom ovog zasijedanja Skupštine, ali i kroz javne nastupe u prethodnih mjesec dana, čuli smo da će svojim glasovima ipak podržati 42. Vladu Crne Gore.

Jedini zaključak koji građani mogu da izvedu na osnovu javnih nastupa dijela vladajuće većine u prethodnom periodu i podrške koju namjeravaju da pruže novoj vladi je da njihovi javni nastupi služe za zamajavanje širih narodnih masa i ubiranje jeftinih političkih poena, a glasanja za ostvarivanje političkog profita. Ne mogu da ne kažem da smo u novonastalim okolnostima očekivali od strane aktuelne većine manje politikantstva i odgovorniji odnos prema politici, a naročito prema građanima Crne Gore. Očigledno da priprema od 30 godina unazad, koliko dugo su i čekali da budu dio vlasti, nije bila dovoljna da usklade svoje partijsko-političke stavove, niti da svoje stavove prilagode 21. vijeku. Tako smo u nonsensu različitih izjava imali priliku da čujemo otvorene prijetnje članovima DPS-a, kojih ima na hiljade, da će nakon izborne pobjede da hapse, isleđuju, zabranjuju partije, a sve sa ciljem vraćanja države onima od kojih smatraju da je oteta, potpuno zanemarujući da je DPS sa svojim koalicionim partnerima tokom svih prethodnih izbora imali najveću podršku građana Crne Gore, a podsjetiću - i na ovim izborima Demokratska partija socijalista je najjača politička partija na političkoj sceni u Crnoj Gori.

Takođe ću podsjetiti da je politku koju vodi DPS sa svojim koalicionim partnerima, a protiv kojih se nova većina grčevito zalaže i bori, ista ona politika koja je trasirala spoljnopolitički put koji je uveo Crnu Goru u NATO savez, a otvaranjem svih pretprijetnih poglavlja dovela našu državu pred sama vrata Evropske unije. Sve ovo uz obnavljanje međunarodno-pravnog subjektiviteta i nezavisnosti Crne Gore, kao i međuetnički i međunacionalni sklad na koje smo posebno ponosni, predstavlja suštinsko opredjeljenje i tekovinu našeg političkog djelovanja tokom svih prethodnih godina. U suštini, trilateralni sporazum koji su potpisali nosioci koalicija nove vladajuće većine

predstavlja formalnu obavezu čuvanja tekovina o kojima sam upravo govorio, a samim tim i svojevrsno davanje priznanja za ono što je DPS kao najjača vladajuća partija uradila tokom prethodnih godina.

Potpuno smo svjesni, kao odgovorni ljudi, da uz sve evidentne napretke i uspjehe na različitim nivoima koje je DPS ostvario sa svojim koalicionim partnerima i koji predstavljaju trajan temelj za sve naredne izazove, postoji i potreba poboljšanja stanja u određenim oblastima. Međutim, iz ekspozea mandataru osim neosnovane kritike na račun dosadašnje vlasti ne može da se primijeti jasna vizija daljeg razvoja Crne Gore. Ono što mi je posebno privuklo pažnju u okviru samog ekspozea jeste da je pristup razvoja baziran u značajnoj mjeri na razvoju energetike. Saglasan sam da je ovo razvojna grana od izuzetnog značaja. Isto tako vjerujem da bi bilo elementarno korektno saopštiti da vlada planira ništa drugo nego da nastavi realizaciju već započetih projekata u oblasti energetike. Samim tim, podsjetiću mandataru i kompletnu javnost da je Crna Gora članica Evropske energetske zajednice od 2006. godine, što samim tim praktično označava da smo u oblasti energetike već članica Evropske unije. Postavljanje pomorskog energetskog kabla između Crne Gore i Italije pozicioniralo je Crnu Goru na mjesto regionalnog čvorišta i omogućilo direktnu vezu Crne Gore sa tržištem Evropske unije. Samim tim stvorene su pretpostavke za dalji brži razvoj u ovoj oblasti.

Što se tiče proizvodnih kapaciteta, moram napomenuti da smo tokom prethodnih nekoliko godina imali realizaciju značajnog broja projekata u oblasti proizvodnje električne energije, prevashodno obnovljivih izvora energije i puštanje u rad stotine novih megavata snage nove električne energije. Realizacija ovih projekata dovela je do novih 240 miliona eura investicija u našu zemlju, dovela je i do diverzifikacije izvora energije, povećanja pouzdanosti rada sistema i sigurnosti snabdijevanja potrošača, do otvaranja 80 novih radnih mjesta, razvoja infrastrukture, saobraćajne i energetske, a istovremeno su se povećali proizvodni kapaciteti za oko 16%. Međutim, nije se sa tim stalo. U toku su završne faze za pripreme tehničke dokumentacije za izgradnju novih vjetro, hidro i solarnih elektrana. Sve to istovremeno predstavlja i ukupne investicije u iznosu od oko 550 miliona eura, a samim tim proizvodni kapaciteti će se povećati za oko 40%. Radilo se i na revitalizaciji i rekonstrukciji postojećih proizvodnih kapaciteta, a pored toga radilo se i na revitalizaciji i rekonstrukciji niskonaponske, srednjenaponske distributivne mreže. Ta ulaganja su se uglavnom odnosila na sjeverni region. Sve ovo pokazuje da je prethodna Vlada imala jasnu viziju razvoja energetskog sektora, prepoznajući je kao jednu od prioritetnog oblasti za dalji, brži i sveukupni napredak društva. Žao mi je što ova značajna ulaganja nijesu prepoznata u ekspozeu mandataru, rekao bih ne slučajno, ali su svakako prepoznata od građana Crne Gore.

Kada govorimo o sjevernom regionu iz kojeg dolazim, moram podsjetiti mandataru da smo tokom prethodne četiri godine imali ulaganja u sjeverni region od strane države, ali i od privatnog sektora u iznosu od 1,23 milijarde eura, što predstavlja više od 50% od ukupnih ulaganja koja smo imali u Crnoj Gori. Danas na sjeveru imamo kilometre savremenih puteva i saobraćajnica, nove skijaške centre, hotelske smještaje, rekonstruisane škole, vrtiće, bolnice, sportske objekte, administrativne objekte, nova proizvodna postrojenja itd. Sve ovo predstavlja temelj ravnomjernog razvoja, a istovremeno je iniciralo i iniciraće nova zapošljavanja, jačanje konkurentnosti kao uslova za bolji život svakog građanina na sjeveru Crne Gore. Samim tim i objektivno ne stoji konstatacija mandataru koji je iznio u ekspozeu o nekom navodnom diskriminatorskom odnosu prethodne Vlade prema sjeveru Crne Gore. Više puta smo saopštili da će DPS i u narednom periodu svojom ulogom u Parlamentu, ali i na svakom drugom mjestu kao opozicioni akter na političkoj sceni davati doprinos svemu onome što predstavlja progres i boljitak za naše sugrađane. Ovo je od posebne važnosti u trenutku kada se naša država, ali i cijeli svijet suočava sa pandemijom izazvanom koronavirusom koja je izazvala zdravstvenu i ekonomsku krizu kakvu ne pamtí savremeni svijet. Takav primjer smo već pokazali svojom poslaničkom kolegijalnošću i dosadašnjem djelovanju u Parlamentu, ali i otvorenošću aktuelne tehničke vlade da kandidatima za ministre zadužene za oblast finansija i ekonomije pretočimo sve izazove s kojima se kao država i suočavamo.

Na samom kraju svog izlaganja, mandataru i novoj vladi bih skrenuo pažnju da u jednoj savremenoj i građanskoj Crnoj Gori ne smije i ne može postojati vlada tzv. 12 apostola, kako ju je mandatar nazvao. Ovo nije i ne smije biti vlada ni srpske i ni jedne druge vjerske organizacije u

Crnoj Gori. Ovo mora biti vlada i crnogorskog, i srpskog, i bošnjačkog, i mislimanskog, i albanskog, i hrvatskog naroda i svih onih naroda koji žive u Crnoj Gori i pripadaju različitim vjerskim zajednicama. Razumijem političko neiskustvo, ali vjerujem da je i mandatar svjestan da u našoj zemlji žive građani različitih narodnosti i vjeroispovijesti i ostvaruju svoja Ustavom zagarantovana prava. Nijedna religija i nijedna narodnost nema veće pravo u odnosu na bilo koju drugu narodnost ili religiju. Mandatarovo je pravo da u novoj vladi među ministrima nema mjesta ni za jednog pripadnika bilo koje nacionalne manjine. Ipak, vjerujem da je moralo biti više senzibilitnosti u ovom dijelu. Ovim završavam svoje izlaganje. Novoj vladi i mandataru želim dodatnu mudrost koju, nažalost, nijesmo mogli da vidimo tokom prethodnih mjeseci. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:01:06)

Zahvaljujem i poslaniku Fatiću što nije iskoristio cjelokupno vrijeme koje je bilo na raspolaganju.

Idemo dalje.

Poslanica Danijela Đurović, a nakon poslanice Đurović neka se pripremi poslanica Vesna Pavićević.

Izvolite, poslanice Đurović.

DANIJELA ĐUROVIĆ (03.12.20 16:01:24)

Poštovane kolege i kolegice poslanici, uvaženi mandataru Krivokapiću, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Čast je biti poslanik ovog 27. saziva Skupštine Crne Gore, konstituisanog nakon avgustovskih izbora koji pokazuju zrelost crnogorskog društva oslikanih u prvoj mirnoj promjeni vlasti na izborima. Evidentno je da smo sudionici istorijskog momenta. Odgovornost je na svima da učinimo našu državu ekonomski, socijalno i pravno stabilnim ambijentom, u kojem će se živjeti životom dostojnim čovjeka, da svaki građanin može da živi od svog rada, kako je to i rekao mandatar u svom ekspozeu, da se poštuju sloboda, jednakost, pravo, solidarnost, osnovni principi socijaldemokratije i narodne orijentacije, koji su upravo fundament političkog djelovanja Socijalističke narodne partije. Izuzetno mi je drago da ih mandatar prepozna i da ih je uvrstio u svoj ekspoze. Očekujem da budu i temelji rada nove vlade. Takođe ću iskoristiti priliku i da zahvalim građanima Crne Gore koji su izašli 30. avgusta na izbore, zaista u najvećem mogućem broju uprkos pandemiji koronavirusa. To je bila prava slika demokratije u njenom najljepšem svjetlu.

Iz ekspozea mandataru jasno su vidljive namjere prestrukturiranja javne uprave i vraćanja povjerenja u institucije. Ipak, nova vlast u Crnoj Gori dobila je mandat za promjene i to promjene na svim nivoima, promjene koje moraju biti korjenite, koje moraju biti sveobuhvatne. Dobili smo priliku da promijenimo način na koji se vrši uprava i vođenje državom, ali i ponovno uspostavljanje minimiziranih i davno zaboravljenih moralnih vrijednosti. Iz tog razloga se očekuje da nova vlada bude reformska, da bude vlada diskontinuiteta i da promjene krenu sa samog vrha. To će biti upravo najveći /prekid/ nove vlade.

Očekivanja su velika od građana Crne Gore. Očekivanja su velika i od strane političara. Struktura vlade, koja je po ideji mandataru predstavljena u 12 resora, pokazuje namjeru ekonomičnosti. Međutim, ostaje zabrinutost da li će biti obezbijeđena puna funkcionalnost vlade i posebno da li će pojedini podresori imati adekvatnu zastupljenost. Lično smatram da je turizam, kao glavna privredna grana države, skrajnuta u Ministarstvu ekonomije, a da je ekologija, o kojoj jako mnogo pričamo i kojoj želimo da posvetimo deklarativno veliku pažnju, uvrštena u jedno ministarstvo koje će se morati boriti za primat sa daleko popularnijim i vrlo često suprotstavljenim urbanizmom i planiranjem prostora. Voljela bih da me rad nove vlade demantuje u ovom što sam rekla. U svakom slučaju, naredni period i rad će biti najbolja ocjena.

Budite uvjereni, gospodine Krivokapiću, da će ovaj saziv Skupštine Crne Gore biti na visini svog zadatka, da nećemo biti glasačka mašina, ali da ćemo biti i te kako važan kontrolor izvršne

vlasti, što i predstavlja osnovnu funkciju Skupštine Crne Gore. Takođe, bićemo i mjesto gdje će se trasirati politička volja naše države.

Čitajući Vaš ekspoze, a cijeneći da dolazim sa crnogorskog primorja, moram da se osvrnem na tri elementa. U Vašem izlaganju jasno je naglašena potreba za preispitivanjem svih koncesionih ugovora, mada se iz teksta da zaključiti da je akcenat najviše stavljen na prirodna bogatstva, odnosno na vodotoke i šume. Ipak, moram naglasiti potrebu preispitivanja i koncesija na obavljanje djelatnosti kao što je trajektna linija Kamenari - Lepetani, gdje je prethodna vlast omogućila monopolski položaj određenoj firmi, a to svakako nije u skladu sa evropskim vrijednostima koje svi želimo da baštinimo. Nadalje, po pitanju koncesije u proširenom smislu može se posmatrati i djelovanje i funkcionisanje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, koje je apsolutnim omogućavanjem centralizacije od strane države obezbijeđen potpuno neprihvatljiv položaj i upravljanje kompletnom teritorijom primorja države Crne Gore. Dodatak svemu tome jeste potpuna minimizacija lokalnih samouprava. Iz tog razloga tražim od nove vlade i Vas kao budućeg premijera da preispitate svrsishodnost postojanja ovog preduzeća, odnosno da pokrenete reforme koje će vratiti nadležnosti lokalnim samoupravama u dijelu koji se odnosi na upravljanje i gazdovanje morskim dobrom na njihovim teritorijama.

Ako kao društvo aktivno težimo ulozi svih činilaca, te raspoređivanju odgovornosti u skladu sa obavezama i rezultatima, onda se moramo aktivno uključiti i u utvrđivanju metodologije i definisanje procesa prenosa ovlašćenja na lokalni nivo, odnosno decentralizacije i to na sva tri nivoa: administrativnom, političkom, ali da je i prati fiskalna decentralizacija. U posljednjoj deceniji rađeno je upravo suprotno. U državi Crnoj Gori je na snazi niz zakona koji upravo proklamuju centralizaciju. Ako Vi kao mandatar tražite timski rad od svojih saradnika, onda posmatrano iz državnog ugla morate posmatrati lokalne samouprave kao eminentne i dostojne timske igrače, koji su spremni da preuzmu i dio nadležnosti i dio odgovornosti. Jer, upravo su opštine te koje su u najdirektnijem kontaktu sa građanima i koje na najbolji mogući način mogu prepoznati potrebe svakog pojedinca. Osim donošenja novih zakona o lokalnoj samoupravi i finansiranju lokalne samouprave, ono na čemu moramo insistirati jeste potpuna promjena Zakona o izgradnji objekata i uređenja prostora i vraćanje nadležnosti lokalnim samoupravama u dijelu upravljanja njihovim prostorom.

Takođe, tražim preispitivanje svih privatizacionih ugovora. Posebno moram naglasiti nekada HTP Boku, sada Vektra Boku, pa onda nastavljamo: Vektra Jakić, pa onda Rivijeru Kotor, Primorku Bar. Veliki je niz tih ugovora koje je neophodno pod hitno preispitati. Dodatno, kao partija koja je u jednom od ranijih saziva predlagala zakon u kome se definisane naknade za majke sa troje ili više djece, tražim da se ova naknada ponovo uvrsti i da se majkama sa troje ili više djece vrati ono što im je na nezakonski način oduzeto. Gledajući sastav nove vlade, primjećujem da su četiri dame na mjestima ministarki i ja to pozdravljam. To mi je vrlo drago da vidim, mada sam sigurna da mi, kao društvo, možemo i bolje. Ono što me brine je neadekvatna regionalna zastupljenost predstavnika koji će činiti novu vladu - ne vidim nijednog kandidata iz dijela crnogorskog primorja među budućim ministrima. Ovo je loša poruka diskriminacije cijelog jednog regiona, posebno ako imamo u vidu da je to region koji donosi najveći finansijski doprinos budžetu Crne Gore.

Gospodine Krivokapiću, oči kompletne crngorske javnosti su uprte u Vas. Očekivali smo vladu najšireg političkog konsenzusa i utemeljenja, ali odlučili ste se da sami nosite teško breme trenutka. Ipak, mi kao predstavnici političkih partija i kao legitimni predstavnici građana, smo spremni da damo svoj doprinos u ostvarenju ultimativnog cilja, a to je slobodno i prosperitetno crnogorsko društvo. Već smo jako dugo čekali i nema više nijednog trenutka vremena za gubljenje. Želim Vam uspjeh sa novom vladom i želim da svi zajedno ostvarimo ono što je najbolje, a to je slobodna građanska Crna Gora u narednom periodu. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:11:02)

Zahvaljujem poslanici Đurović.

Sada riječ ima poslanica Vesna Pavićević, a neka se pripremi poslanik Srđan Pavićević. Izvolite.

VESNA PAVIĆEVIĆ (03.12.20 16:11:14)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovane poslanici i poslanici, dragi građani, gospodine Krivokapiću,

Ne znam šta nijesmo vidjeli za posljednja tri mjeseca od ove novoformirane parlamentarne većine, od održavanja sastanaka u vjerskim objektima, kađenja opštinskih prostorija, nepoštovanja epidemioloških mjera, unutrašnjih konflikata i neuvažavanja, pa sve do predloga sastava vlade, prvo ekspertske, zatim političke i na kraju čisto ekspertske, bez političara i bez potpredsjednika. Nego, to nije ni prenoćilo, prisjetio se mandatar da ima onih koji su zaslužni političari za mjesto potpredsjednika i nikog drugog nego baš onog koji je svojim biračima obećavao čisto ekspertsku vladu bez političara. Šta to znači? Jasan pokazatelj da su u pitanju fotelje, a ne briga za građane i briga za državu Crnu Goru. Sa onih foteljama po dubini vjerovatno biste zadovoljili te političke ambicije i onda imamo jasan razlog tog savezništva dijametralno suprotnih politika. Na kraju smo kao epilog dobili predlog vlade koja predstavlja jedan svojevrstan eksperiment, koji je za sve nas nepoznanica i do sada nije viđen na ovim prostorima. Specifikum eksperiment iz više razloga, najekstremniji jeste onaj jednonacionalnost, a ništa manje značajan i posebno za nas veoma bitan jeste isključivost manjinskih naroda, čime se direktno izazivaju vjerske i nacionalne podjele i uzurpira međuetnički sklad koji se godinama gaji u slobodnoj, demokratskoj i građanskoj Crnoj Gori.

U Vašem ekspozeu kažete da ćete se prioriteto zalagati za ravnopravnost svih građana bez obzira na vjerska, nacionalnu i politička uvjerenja. E pa, gospodine Krivokapiću, sa ovakvim konceptom Vaše vlade ste odmah sebe demantovali. To je jasno svim građanima u ovoj našoj multivjerskoj i multinacionalnoj Crnoj Gori.

Poštovani građani Bijelog Polja, Mojkovca i Kolašina, da li je moguće da iz tih gradova sjevera Crne Gore nema niti jednog građanina koji ispunjava kriterijume mandataru Krivokapića, za mjesto u ovoj ekspertskoj vladi? Mandatar Krivokapić je u izjavama isticao prioritet regionalne zastupljenosti i eliminisanja svih oblika diskriminacije. Je li povlačenje granica otklona od tih građana i od te regije, gospodine Krivokapiću, diskriminacija, ili je možda Vi drugačije nazivate, ili, bolje rečeno, da li je to u stvari Vaš prioritet? Ovim pokazujete nebrigu za te građane i osobine osobe koja pretenduje da vodi ovu proevropsku vladu. Decenijama je u svakoj vladi Crne Gore bilo predstavnika iz svih krajeva, jer ko će bolje i ko će kvalitetnije da zastupa te građane osim onih koji žive sa njima, koji poznaju njihove probleme, koji znaju za njihove interese i koji se istinski zalažu za prosperitet sjevera Crne Gore? Posebno iz razloga što Bijelo Polje pretenduje da bude regionalni centar sjevera. Sjever Vam je toliko važan da ste ga pomenuli samo u jednoj rečenici u Vašem ekspozeu. Ta nejednaka zastupljenost u Vašem ekspozeu, gospodine Krivokapiću, suprotna je opet onome što Vi cijelo vrijeme promovirate. Prethodne četiri godine je obilježio intenzivni ekonomski razvoj naše zemlje i na sjeveru su realizovani značajni kapitalni projekti, posebno valorizacija Đalovića pećine i Bjelasice, gdje se prirodnim potencijalima sjevera Crne Gore daje šansa za unapređenje turističke ponude i privrednog razvoja, samim tim i unapređenje uslova života svih građana ovog regiona. Dosadašnja Vlada je istakla Đalovića pećinu kao pravo remek djelo prirode. Njene ljepote, jezera, dvorane su posjetili i istražili brojni stručnjaci koji su je svrstali u jedno od najljepših prirodnih bogatstava u Evropi sa planom da se prirodne ljepote Đalovića pećine učine dostupnim svim građanima Crne Gore i svim stranim posjetiocima. Stavljanjem u funkciju projekta valorizacije Bjelasice, planinski vijenac će povezati gradove sjevera sa modernim skijaškim centrima, stvoriti mogućnost razvoja seoskog turizma, mnoga seoska domaćinstava će oživjeti, a otvaranje smještajnih kapaciteta na planini Bjelasica dovesti do boljeg zapošljavanja i perspektive za razvoj biznisa za sve mlade ljude. Prethodna Vlada Crne Gore, na čelu sa gospodinom Markovićem, je prepoznala ogromne prirodne vrijednosti Đalovića pećine i Bjelasice, koji predstavljaju pravi dragulj prirode, dva najveća turistička potencijala, čime bi njihova valorizacija učinila da Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin u velikoj mjeri zauzmu značajno mjesto na turističkoj mapi Crne Gore. Ukidanjem Ministarstva turizma, koje je jedno od najvažnijih privrednih grana naše zemlje, je i te kako veliki razlog zbog kojeg sumnjam u uspjeh ove ekspertske-eksperimentalne Vlade. Mandatari, Vi ste trebali da prepoznate značaj

ovih i drugih sličnih turističkih projekata u Crnoj Gori, kojim bi se približili ostvarenju strateškog cilja sa članstvom u Evropskoj uniji i stvaranja evropskog kvaliteta života za sve građane Crne Gore. Molim Vas da objasnite građanima Crne Gore zašto nije Ministarstvo turizma prioritarno izdvojeno u državi, u kojoj zimski turizam na sjeveru, a ljetnji na jugu predstavljaju prepoznatljivu turističku vrijednost koja će dovesti do sveukupnog ekonomskog razvoja i mogućnosti da mladi prepoznaju svoju šansu? U Vašem ekspozeu nijedna rečenica nije posvećena pomenutim turističkim kapitalnim projektima. Šta to znači? Da li to znači, gospodine Krivokapiću, da će biti ti projekti ignorisani i da će doći do zastoja u njihovoj implementaciji? Ja osjećam zebnju, gospodine Krivokapiću, da to što ne pominjete planinu Bjelasicu može značiti njeno izmještanje iz Crne Gore. Možda se i ta planina i preseli u neku susjednu državu. Da ste se u svom ekspozeu bavili stigmatizacijom bivše vlasti, a ne programima brige za građane, pokazuje jedna oskudna rečenica, kao usputna informacija: "U oblasti osnovnih prava i sloboda, nasilja u porodici na rodnoj osnovi i nad djecom ostaje razlog za veliku zabrinutost i treba inicirati hitno rješavanje problema". Kako inicirati? Na koji način riješiti taj problem? Jeste li razmišljali o tome, gospodine Krivokapiću? Zar mislite, gospodine Krivokapiću, da ljudska prava i slobode, da briga o djeci i žrtve nasilja ne zaslužuju malo veću posvećenost ili bar malo empatije od strane osobe koja će učestvovati u realizaciji strategija, protokola, akcionih planova koje je dosadašnja Vlada donijela u saradnji sa nevladinim organizacijama i sektorima koji se bave ovom osjetljivom materijom? Ako ste se u svom ekspozeu u dijelu zdrave životne sredine fokusirali na reciklažu automobilskih guma, onda ste mogli i ovom pitanju posvetiti barem malo više pažnje.

Zaštita žrtava nasilja, njihovo urgentno zbrinjavanje, institucionalni mehanizmi pomoći podrške se ne rješavaju jednim demagoškim pristupom i jednom rečenicom. Ovako kompleksnom problemu se prilazi programom koordinacije sa drugim institucijama, uz multidisciplinarni pristup i tačno definisanje mjera, aktivnosti, usklađenosti sa pozitivnim propisima.

Gospodine Krivokapiću, u ovom značajnom političkom trenutku nema mjesta za amaterizam, neozbiljnost i neodgovornost na zdravstvenom i ekonomskom polju Crne Gore. Sve ćemo učiniti u skladu sa zakonom i demokratskim normama da nas vaš eksperiment ne vrati u prošlost i time ugrozi život građana i izmijeni istoriju. Zato zapamtite da ćemo nastaviti utabanim evropskim stazama, da nam niko neće pokolebati čvrstu odlučnost da postanemo dio zajednice država koje dijele slobodu, ravnopravnost i bolji život za svoje građane. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:21:55)

Zahvaljujem poslanici Pavićević.

Sada riječ ima poslanik Srđan Pavićević, a neka se pripremi poslanik Ivan Mitrović.

SRĐAN PAVIĆEVIĆ (03.12.20 16:22:04)

Hvala, poštovani predsjedniče Skupštine.

Poštovani mandataru, kolege i kolegice poslanici, poštovani publikume,

Pokušaću da koliko mogu iskompenzujem nastup mog prijatelja i koalicionog partnera Dritana Abazovića. Obzirom da je on malo prekoračio i da je ekscitirao čitavu prostoriju, pokušaću da djelujem malo kraće i da djelujem malo sedativno.

U svakom slučaju, dolazim iz civilnog sektora, dolazim kao običan građanin iz naroda i moja je želja i potreba da prenesem osnovne impresije i osnovne percepcije koje nosi ovaj narod koji svakodnevno srećemo na ulicama, a vrlo često ne znamo koliko nas budno i koliko nas sa zebnjom prate i gledaju sve ovo što radimo.

Jedna etapa je završena - 30. avgusta su izbori bili, prošli su, nastupila je etapa formiranja dogovora oko formiranja vlade. I evo poslije tri mjeseca smo došli tu gdje smo i na današnji dan smo u situaciji da tumačimo i gledamo, evo dva dana, ekspoze gospodina mandatara. Primjećujem da je ekspoze, kakav god da je, unio dosta disonancije u govorima mojih kolega i sa desne i sa lijeve strane, s tim što su meni kao jednom posmatraču bila vrlo inspirativna njihova razmišljanja. Primijetio sam, na primjer, da kod kolega sa desne strane postoji jako kvalitetna

elaboracija ekonomske situacije, ekonomskog statusa, potreba da se u ekspozu iskažu neki kvalitetni detalji, sasvim briljantne analize, pa se prosto pitam zašto su nam ostavili četiri milijarde eura duga. Poslije toga posmatram i slušam kako kvalitetno i dobro elaboriraju, stvarno briljantno situaciju u medicini u zdravstvu u navalici ove pandemije. Pa onda razmišljam kako je moguće da su u 30 godina svoje vladavine doveli ljekare do nivoa socijalnog prosjeka.

Crna Gora je jedna od rijetkih zemalja srednje razvijenih ili kako već da je komentarišem ili klasifikujem nije ni važno, ali zemlja balkanske provincije koja sebi daje za pravo da ljekara opšte prakse, znači čovjeka koji je završio 18 godina škole sa šestogodišnjim studijama medicine, svede na socijalni prosjek. Moje kolege, ljekari, tek svršeni studenti medicine sa 24 ili 25 godina rangirani su u nivou socijalnog prosjeka u jednoj zemlji, koja još uvijek se bori sa nepismenošću, koja se bori sa velikim kulturološkim problemima i enigmama o emancipaciji. Ljekar, kao jedno privilegovano zvanje u svim zemljama svijeta i u mnogo razvijenijim zemljama svijeta, u Crnoj Gori je socijalni prosjek. To je plod rada ove Vlade prethodne i ove garniture ljudi koji su vodili ovu zemlju.

Potom sam čuo fantastične elaboracije o javnoj upravi, o potrebi da se reformiše javna uprava. Ali, to je ista ona javna uprava u kojoj na jednu stolicu dođu četiri čovjeka, pa, otprilike na posao sjedne na posao onaj koji dođe prvi ujutro - ostala trojica su višak. Ali sva ta četiri čovjeka nose pojedinačno po četiri glasa. To nije smislio gospodin Krivokapić, niti je to smislila Koalicija Crno na bijelo. To je njihov plod. To je njihova zasluga. Dotle smo došli.

Da ne pričamo o kulturi i prosvjeti, da ne pričamo o nasilnom utjerivanju identiteta sa potrebom da se izvrši segregacija čitavog jednog etnosa. O tome nemam namjeru da pričam, jer to traži strašno puno vremena i iziskuje mnogo pažnje, ali taklo me je to što smo se svi osvrnuli, i što je stvarno tačno, da u ekspozu gospodina mandataru i u vladi nema predstavnika manjina. To je tačno, predstavnika manjina nema, nažalost, i to je jedna, po mom mišljenju, velika greška, ogroman propust. Nadam se da će gospodin mandatar dati sve od sebe da to ispravi, da to poboljša i da to dovede u neku ravnotežu. Međutim, jako su pored manjinskih predstavnika, jako su zabrinuti vidim kolege iz DPS-a. Njima jako ovo smeta, njima jako vrijeđa, što je potpuno normalno. Ali, koliko se sjećam na Dubrovnik nismo išli kao turisti, koliko se ja sjećam, eto Bog mi je dao toliko godina da se jako dobro sjećam tog vremena. Kad se sjetim deportacije Muslimana srpskim snagama u Republici Srpskoj, nismo im samo obezbjeđivali besplatan prevoz, bilo je tu nešto drugo iza. Pa kad se sjetim otkopavanja oružja kod Bijelog Polja od strane jednog muslimanskog lidera. To nisu bile arheološke iskopine, to je bila jedna tortura da se dokaže da su spremni da rade protiv države. Nešto malo freškije, nešto malo svježije - tuški incident kad je u Tuzima država pod njihovim pokroviteljstvom demonstrirala tzv. "Orlov let", a, po mom mišljenju, to je bio let iznad kukavičjeg gnijezda.

Mislim da treba biti realan - 30 godina vlasti koja je ostavila svoj trag malo toga daje za pravo, za komentare. Treba se dobro zamisliti i razmisliti šta se i koliko i kad može komentarisati. Isto tako smatram da se moje kolege sa lijeve strane ponašaju po principu ljudi koje ja svakodnevno srećem. To su ljudi koji dođu da mi se požale i da kažu da već 15, 20 ili 30 godina imaju određene probleme, imaju patnje, trpe bolove. Onda kad smognu snage da dođu do ljekara, onda traže da im sve bude riješeno u dva dana. Teško. Proces razbolijevanja je proces koji traži vrijeme, proces ozdravljenja je proces koji, takođe, traži vrijeme.

Hajmo da budemo malo korektni pa da shvatimo da poslije 30 godina stvari ne možemo da riješimo za tri dana, možda ni za tri mjeseca. Vidjećemo koliko će nam trebati vremena.

Što se tiče gospodina mandataru, mi smo se sreli, nadam se na obostrano zadovoljstvo, poslije očigledno nesporazuma u kome se nismo dugo vremena mogli stresti, i tada smo jako kvalitetno razmijenili stavove i mišljenja o tome što je metodologija i koncept meditokratije, pojam eksperta i ekspertske vlade. Sam mandatar je uvidio da je koncept prvenstveno CIVIS-a pa onda grupacije Crno na bijelo ipak superioran i vrlo džentlmenki priznao da je to superioran koncept, ali da je vrijeme učinilo svoje, da smo kasno "na Kosovo došli".

U svakom slučaju, mi kao autori ovog koncepta, sa posebnom senzibilnošću ćemo pratiti kako će biti realizovan. Koncept ekspertske vlade nije floskula, to nije fraza i to nije pomodarstvo. To je nešto što su radile razne druge države kad su došle u situaciju u kojoj se danas nalazimo mi. Znači, u situaciju kad treba naći način kako da se prevaziđu veliki problemi. Ekspertska vlada nije smišljena zbog toga da eksperti u njoj obogaćuju svoj kurikulum. Ekspertska vlada je smišljena

zbog nečeg drugog. Ekspertska vlada je trebalo da bude mjesto u kome će eksperti da isijavaju svoje znanje i isijavanjem svoga znanja će stvarati nove kulturne društvene vrijednosti, a na tim kulturnim društvenim vrijednostima leži osnova, leži platforma - ono što je najbitnije. Leži mogućnost da napravimo ono što je istorija u svim razvijenim evropskim zemljama davno uradila, jer svi su imali probleme koje imamo mi danas. Napravili su istorizaciju podjela. Naše podjele su isuviše duboke, isuviše stare, isuviše velike - i dublje i veće od nas i puno starije od nas i sa velikom vjerovatnoćom da će nas nadživjeti. Zbog toga se pravi vlada eksperata - da bi eksperti svojim znanjem približili te dvije obale koje stoje paralelno, a ne približavaju se, jer Crna Gora samo tom na toj platformi znanja ima mogućnost da realizuje nešto što se zove oslobođeni građanin. Oslobođeni građanin u sociološkom smislu je /prekid/ kao kardiohirurg (tumačim sociološke postulate, ali moram). Samo oslobođeni građanin je garancija slobodne građanske države Crne Gore i samo je to perspektiva Crnoj Gori. Niti je perspektiva u srpskoj strani, niti je perspektiva u crnogorskoj strani, ni u manjinskoj, niti u nekim miksanim stranama srpskih Crnogoraca i crnogorskih Srba. Naša perspektiva je samo u građanskoj jasnoj platformi. Jasnu građansku platformu ne može neobaviještenost i neznanje da porodi, nju stvara samo znanje. Nemojte da uporno vjekovima bježimo od znanja. Pokažimo dovoljnu količinu zrelosti, emancipovanosti da znanju otvorimo vrata.

Gospodine Krivokapiću, ekspert i to što ste Vi doživjeli kao ekspert - moje poimanje eksperta i Vaše su dijametralno suprotstavljeni. Ekspert je, po mom mišljenju, učeni čovjek koji je završio prestižne škole i sa kvalitetnim znanjem krenuo da u praksi primjenjuje to svoje znanje i da otjelotvori svoju teoretsku bazu u praktičnom znanju. To praktično znanje kroz vrijeme daje određene rezultate, a ti rezultati bivaju uspješni (više ili manje). Znači, samo osobe koje su svojim iskustvom, svojim rezultatima i svojom uspješnošću dokazali i opravdali svoju vrhunsko i kvalitetno obrazovanje - samo su oni eksperti. Znači, čovjek koji završi samo prestižnu školu je završio nešto što je preduslov da postane ekspert. Svršeni akademik ima mogućnost da postane ekspert, ali ne mora to nikad da se desi. Neću više da prekoračujem. Rekao sam da ću da budem kratak, ali ponio me je trenutak.

Gospodine Krivokapiću, mi kao grupacija Crno na bijelo, CIVIS, pogotovu ja kojim predsjedavam, bićemo bez daljnijega Vaša podrška, bićemo bez daljnijega jedan dobronamjerni korektiv, bićemo bez daljnijega mjesto kome se uvijek možete obratiti, sa ljudima sa kojima uvijek možete da razmijenite mišljenja, dileme, da suprotstavimo argumentaciju i da dođemo do možda boljih rezona. Nemojte nas ignorisati, shvatite nas kao saveznike. Mi smo tu kao permanenti monitoring ovoga što Vi radite, tako da znate da pored toga što smo krajnje pozitivan korektiv, jedan smo vrlo objektivni monitoring koji će monitorizovati Vaš rad. Naša podrška će biti u srazmjeri sa Vašim radom. Što Vaš rad i kvalitet rada bude bolji, to će naša podrška biti jača. Što Vaš rad bude gori ili nekvalitetniji, ili jednostavno ne bude u kontekstu onoga što smo dogovorili i što se dogovara i što je mantra ove političke grupacije, to će naša podrška biti sve manja i manja dok potpune ne usahne. Kažem Vam to otvoreno i javno, tako da imate potpuno jasne račune sa nama, a Vama želim sve najbolje. Uz Božju pomoć, samo naprijed. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:35:41)

Zahvaljujem poslaniku Pavićeviću.
Riječ ima poslanik Ivan Mitrović.
Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (03.12.20 16:35:50)

Zahvaljujem, predsjedniče.
Uvažene kolege poslanici, uvaženi gospodine predsjedniče,
Pa, evo imajući u vidu da se prvi put javljam u ovom domu, želim da u maniru Demokratske partije socijalista čestitam i Vama na izboru za predsjednika Skupštine, da čestitam i kolegama poslanicima na izboru na poslaničku funkciju. Mislim da je zaista čast i privilegija biti poslanik ovog

doma i da nam svima skupa poželim što kraći mandat. Takođe, iskoristio bih ovu priliku da zahvalim svim građanima Crne Gore koji su iskoristili svoje biračko pravo 30. avgusta, ali posebno onim građanima koji su svoj glas dali Demokratskoj partiji socijalista. Svim onim što smo vidjeli u prethodna dva mjeseca, svim onim što vidimo u crnogorskom Parlamentu, raspravama koje se vode između one parlamentarne većine koja će činiti vlast u Crnoj Gori, vidimo da je ta odluka građana bila ispravna. Ispravnosti te odluke svjedočimo i odnosom koji Demokratska partija socijalista pokazuje nakon 30. avgusta. Vidjeli smo od kolega u Parlamentu, odnosno čuli smo da je za ovo zaluzan cjelokupni crnogorski Parlament. Ja ne bih rekao, rekao bih da je zaslužna Demokratska partija socijalista, jer nijesmo priliku imali da gledamo ovu situaciju u Parlamentu i da na ovaj način argumentovano razgovaramo i zbog toga nije bila kriva Demokratska partija socijalista. Tako da zaista nakon ovih izbora mislim da svaki građanin, a ja jesam svakako, treba da bude ponosan zbog toga što pripada Demokratskoj partiji socijalista, koja nije slučajno osvojila najveći broj glasova i na izborima za nama - 143.500.

Zato, tek sada nakon ovih izbora Crna Gora polaže i ovaj ispit političke zrelosti. Cijenu za to, kao i za sve one druge brojne uspjehe koji stoje iza crnogorskog društva, koji su zasluga Demokratske partije socijalista, mi smo spremni da platimo i ovdje. Spremni smo da platimo ne samo to, spremni smo da platimo sve što dobro građana i građanske Crne Gore, ali isto tako spremni smo, budite uvjereni, da snažno stanemo u odbranu građanske Crne Gore, multietničke Crne Gore, antifašističke Crne Gore, Crne Gore svih njenih građana.

Drago mi je što sam danas čuo i od nekih kolega iz opozicije potpuno drugačije tonove, ali mi je žao što te tonove njesmo mogli čuti u prethodnom sazivu Parlamenta, nego ih tek slušamo sada kada je Demokratska partija socijalista ovdje gdje jeste. Mislim da to treba dosta toga da vam kaže o vama, a cjelokupnoj crnogorskoj javnosti treba da kaže o nama.

Uvaženi građani Crne Gore, da li je ovakav mandatar, sastav njegove vlade, predloženi ekspeze nešto što uvjerava crnogorsku javnost da će Crna Gora ostati na ovom putu, da će ostati na putu koji je stvarala Demokratska partija socijalista? Iako su predstavnici nove vlasti priznali da je baš taj put ispravan, uvažene kolege, nemojte zaboraviti da ste se sa nama sukobljavali u Parlamentu da taj pravac zemlje nije ispravan. Samo desetak dana nakon 30. avgusta, potpisali ste sporazum u kom ste kazali da je taj put ispravan. Demantovali ste sami sebe, ali bez obzira i na taj potpis, uvaženi mandataru, ne vjerujem, a sigurno sam da ne vjeruje ni većinska crnogorska javnost da ste Vi i Vaša predložena vlada nešto što garantuje taj put Crne Gore.

Opet kažem, drago mi je da sam slično čuo od brojnih političara i sa ove druge strane Parlamenta koji će Vam dati podršku, da je to vlada koja garantuje taj put. Čuli ste ovih dana mnoge sumnje u to. Čuli ste da je ova vlada vlada povratka u srednji vijek, da je vlada tajkuna oko i niz drugih da ih ne nabrajam atributa koje ste čuli ne od Demokratske partije socijalista, nego ste ih čuli od onih ljudi koji će glasati za vas iako jedan takav odnos parlamentarne pozicije nije zabilježen u parlamentarnoj praksi. Bavim se ovim poslom desetak godina, uvaženi građani, ne smijemo da podlegnemo ovoj vrsti političkog lukavstva. Ovdje neko želi da izbjegne političku odgovornost. Ovdje neko želi da pošalje poruku svojim biračima da on nije vlast. Jeste, uvažene kolege, od izglasavanja ove vlade, vi ste naredna vlast u Crnoj Gori. Za svaku narednu penziju, socijalno davanje, materijalno davanje, za nadoknadu majkama sa troje i više djece, jer ste rekli, jedna koalicija je rekla da će odmah vratiti nadoknadu za majke sa troje i više djece. Međutim, čuli smo neke druge tonove ova dva dana, ali vi ste to obećali građanima - odgovorni ste vi. Nema ovdje skrivanja iza bilo koga. Svaki onaj poslanik koji da svoj glas za ovu vladu Crne Gore, on čini vlast Crne Gore. Meni je žao brojne kolege koji sjede u ovom Parlamentu, koji su imali aspiracije političke da budu u vlasti, a osaeće dio ovog Parlamenta iako su 30 godina, kako kažu, krvarili crnogorskim ulicama, ali izgleda krvarili su za onu ideologiju koja nije ispravna. Nadam se da će ih i ovo trenutno dešavanje, hajde da kažem, matematički podesiti da u budućnosti bolje razumiju stavove Demokratske partije socijalista. Ali, nije to važno toliko koliko je važno bježanje od odgovornosti. Ovdje se iz različitih političkih uglova želi pobjeći od odgovornosti.

Uvaženi građani, ovo svima mora da pošalje poruku šta nas u budućnosti očekuje od 42. vlade Crne Gore. Šta nas očekuje od mandataru kog je, opet ne kažem ja, a kazali su kolege iz opozicije, predložila crkva u državi koja je sekularna šta možemo da očekujemo? Šta možemo da očekujemo od mandataru u Crnoj Gori koji Crnu Goru naziva drugom srpskom državom? Volio bih, mandataru, da nam pojasnite taj stav, da pojasnite taj stav i meni, ali i kolegama koji su kako

sam čuo od njih vododjelnica ovog Parlamenta - da čujemo, jer ipak mislim da ukoliko glasaju za čovjeka da upravlja izvršnom vlasti u državi Crnoj Gori, a taj čovjek naziva ovu zemlju drugom srpskom državom, to treba još jednom da čujemo i da znamo. A dobro bi bilo i od kolega iz vododjelnice da čujemo kakav je stav po ovom pitanju.

Uvaženi mandataru, Vi ste i u tom stilu nasatvili pa ste predložili ministarku za četiri ministarstva koja je Crnogorce nazvala dijelom etničkog inženjeringa. Prosto ne mogu da vjerujem, slažem se sa kolegom Pavićevićem da ekspert nije neko time što je doktorirao na nekom univerzitetu, nego mora da posjeduje i druga znanja i socijalne vještine i da se tako odnosi prema javnosti da bi potpuno bio prihvaćen za ovakvu vrstu posla. Međutim, Vi ste poslali poruku građanima da ono što Vi mislite to je Sveto pismo, poruku isključivosti, što nije dobro za tu poziciju. Isto tako, zaista evo kratko u svom ekspozeu ste napisali da situaciju izazvanu virusom korona, Kovid-19, nazivate situacijom izvan kontrole. Zaista mislim da, evo mislim da nije gruba riječ ako kažem da je licemjerno da ste u mandatu mandatarata prisustvovali javnom okupljanju bez maski, a samo par dana kasnije u javnoj emisiji priznali cjelokupnoj crnogorskoj javnosti da ste bili zaraženi, što znači potencijalno nosilac izvora zaraze u tom trenutku. Kasnije ste predložili i ministarku zdravlja osobu koja je, takođe, bila na jednom javnom okupljanju bez maske.

Želim da Vam kažem još jednu stvar o ekspozeu, kao neko ko se bavio sistemom socijalne i dječje zaštite desetak i više godina, zaista žao mi je što /prekid) spojili Ministarstvo finansija i Ministarstvo socijalnog staranja, a razdvojili sektor rada. Pa ću Vam samo kratko citirati kako ste napisali u ekspozeu: "Ministarstvu finansija pridružen je dio koji se odnosi na socijalno staranje, tj. na penzije i socijalna davanja. Na ovaj način će novoformirano ministarstvo imati sveobuhvatniju sliku o budžetskim prihodima i rashodima." Šta želim da Vam kažem? Uvaženi mandataru, socijalno staranje nije samo materijalno davanje, da neko ima samo sliku o materijalnim prihodima i rashodima. Socijalna i dječja zaštita je djelatnost od posebnog značaja. Njom se štite pojedinac i porodica, a znate kako se štite? Štite se i razvojem usluga u lokalnoj zajednici. Znao ste zašto se razvijaju usluge u lokalnim zajednicama? Zato što su renomirana svjetska istraživanja pokazala da se tako čini život kvalitetnijim pojedinca koji živi u lokalnoj zajednici. Ovo sam morao da kažem i zbog zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite i zbog preko 60.000 korisnika prava iz Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, za koje mislim da ste na ovaj način diskriminirali skrećući pažnju na nešto što je manje važno od onoga što otprilike propagirate da ćete voditi računa posebno o ugroženim socijalnim kategorijama.

Samo kratko želim da uputim poruku i da budem elementarno korektan zaista o nekim kandidatima, čije javne stavove ne znamo. Imaju zaista zavidne biografije, tako da mislim da nije korektno ni suditi u ovom Parlamentu nekome, a ne znati ga i ne znati njegove sposobnosti. Prosto želim samo da uputim njima jednu poruku, da ih upozorim na opasnost koaliranja sa onima koji slave 1918. godinu, a tuguju nad 2006. godinom. Žao mi je što nas ne tako daleka crnogorska istorija nije naučila pameti, već se izlažemo i dalje avanturizmu. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:48:19)

Zahvaljujem poslaniku Mitroviću. Zahvaljujem na čestitkama.
Sada ima riječ poslanica Maja Vukićević.
Izvolite, poslanice Vukićević.

MAJA VUKIĆEVIĆ (03.12.20 16:48:29)

Uvaženi predsjedniče,

Kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore, gospodine Krivokapiću,

Veličanstvena pobjeda desila se 30. avgusta kojom je obespravljani narod konačno dočekao svoju slobodu. Zajedno smo ostvarili fantastičan rezultat. Političke partije, naša Srpska pravoslavna crkva, narod željan slobode i niko od nas nema pravo da tu pobjedu prisvaja i pripisuje samo sebi.

Ono što se dešavao nakon 30. avgusta nije uobičajeno ni u jednoj svetskoj demokratiji.

Neko je od pobjednika pokušavo da napravi gubitnike, optužujući nas da želimo fotelje i ministarska mjesta. Evo i danas se vidi koliko je kome zapravo stalo do fotelja.

Demokratski front nikada nije dovodio u pitanje ovu veličanstvenu pobjedu. Naprotiv, bili smo spremni na svaku žrtvu da tu pobjedu ničim ne ugrozimo. Nasuprot medijskim natpisima i atmosferi linča koja je kreirana, mi nikada nismo doveli u pitanje formiranje vlade bez DPS-a. Mi, kojima je gotovo čitav život prošao pod DPS-om, smo sanjali dan konačne slobode i nije postojala šansa da bilo čim ugrozimo formiranje ove vlade. Mnogi od nas dolaze iz onog dijela naroda koji je podnio velike žrtve pod odlazećim režimom, naši roditelji su bili pravi mađioničari u borbi za preživljavanje u ovim turbulentnim godinama. I za nas ova pobjeda nema cijenu. Za razliku od privilegovanih pojedinaca, tatinih sinova koji su se školovali po inostranstvu, mnogi od nas su jedva imali novca za školovanje i preživljavanje u Crnoj Gori. Za razliku od onih koji za noć potroše i na hiljade eura, mladi ljudi na čijoj energiji je iznijeta ova pobjeda prinuđeni su da rade i najteže fizičke poslove da bi preživjeli.

Od nove vlade očekujem da im omogući normalan život, mogućnost da se zaposle, jer godinama im je to bilo nedostupno. Nisu mogli doći na red od privilegovanih pojedinaca koji su gradili svoje karijere u institucijama sistema. Mi ne želimo partijsko zapošljavanje, već pravedan sistem za sve. Moram da izrazim žaljenje što umjesto vlade sastavljene po osnovnim principima demokratije sa punom političkom snagom, danas imamo praktično manjinsku vladu. Ona veličanstvena pobjeda trebala je biti krunisana stabilnom i snažnom vladom, u kojoj bi bile zastupljene sve pobjedničke snage. Iako su u samom formiranju vlade prekršeni mnogi principi, pa i principi koje je mandatar sam uspostavio, ova vlada će imati našu podršku sve dok bude radila u korist onog obespravljenog naroda koji je tako željno čekao slobodu.

Očekujemo da se sprovedu prijeko potrebne reforme u oblasti pravosuđa, koje je i sa relevantnih evropskih adresa označeno kao glavni kočničar daljeg razvoja Crne Gore. Očekujemo borbu protiv korupcije, kriminala, rješavanja afera i neriješenih ubistava koje su ostali kao amanet prethodnog režima. U ovom procesu ne smije biti nedodirljivih. Ko god da je prekršio zakon, mora se suočiti sa posljedicama ma kako da se zove i ma koji funkciju da pokriva. Očekujemo da se građanima koji su gotovo 30 godina bili van sistema, obespravljeni, pruži šansa za dostojanstven život. Dok god vlada bude radila u tom pravcu, imaće našu podršku.

Crna Gora više nikada ne smije biti onakva kakva je bila. Više nikada ne smije biti ničija privatna prćija, već država svih građana bez obzira na njihovu političku, vjersku i nacionalnu pripadnost. Nikada više ne smije biti država koja će se obračunavati sa vjerskim zajednicama i otimati bilo čije crkve, džamije ili katedrale. Nikada više ne smije biti država koja se obračunava sa svojim građanima samo zbog njihove nacionalne pripadnosti, kao što se bivši režim obračunavao sa Srbima. Ovo je neka nova Crna Gora na koju će se svi morati navići, a u kojoj Srbi više nikada neće biti građani drugog reda.

Nakon vladavine DPS-a, Crna Gora je praktično opustošena, sa ogromnim javnim dugom i sa zdravstvenim sistemom koji je lošim odlukama doveden pred kolaps zbog epidemije koronavirusa. Jasno je da smjena tog i takvog režima predstavlja prioritet i stoga ćemo podržati predlog nove vlade, a meni ostaje samo da im poželim puno sreće u radu na ozdravljenju Crne Gore od dugogodišnje loše uprave.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 16:52:31)

Zahvaljujem, poslanice Vukićević, na, zaista, doprinosu racionalnom radu.

Predlažem sada prvo par informacija. Što se tiče poslaničkog Kluba DPS-a, još šest poslanika će uzeti učešće u raspravi, kako me je informisao šef kluba. Trudiće se da malo redukuju, ali ono što imam ispred sebe pokazuje da imamo veći broj prijavljenih značajno predstavnika vlasti od opozicije do kraja rasprave. Zato, u dogovoru sa šefom poslaničkog Kluba DPS-a, ići ćemo po sistemu dva pozicija - jedan opozicija da bismo držali ravnotežu do kraja rasprave. Molba poslanicima vladajuće većine, posebno iz većih poslaničkih klubova, da uzmu u obzir ovu činjenicu i da redukuju svoja izlaganja u daljem toku rasprave.

S obzirom da već šest sati nisam ustao sa ove stolice, predlažem samo pet minuta pauze i nastavljamo sa uvaženim kolegom Rakočević u 17h. Zahvaljujem.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 17:18:35)

Poštovane kolegice i kolege poslanici, molim da zauzmu svi u sali svoja mjesta kako bismo nastavili pretres.

Riječ ima poslanik Nikola Rakočević, a nakon njega neka se pripremi poslanik Maksim Vučinić.

Izvolite, gospodine Rakočeviću.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (03.12.20 17:19:07)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, uvažene građanke i građani, uvaženi mandataru gospodine Krivokapiću,

Mnogo je toga rečeno ovih mjeseci i ovih nekoliko dana, tako da što god bih kazao neće biti suviše kreativan doprinos ovoj raspravi. Međutim, dopustite da ipak podijelim sa vama nekoliko svojih zapažanja. Prije svega, povodom današnjeg dana kad smo čuli ipak neke tonove koji ne priliče ovom domu, uzburkane strasti koje makar to bi trebalo da bude poboljšanje u odnosu na ono što smo imali ranije prije 30. avgusta.

Dakle, vi dobro znate ja sam tada bio predsjednik Kluba poslanika DPS-a, da bez obzira što smo tada iz opozicije dobijali oštre kritike i to često na način da diskvalifikuje politički oponent, nikada nijesmo pravili nekakvu verbalnu agresiju zbog toga što neko drugačije misli, pa čak ni tada kada je to drugačije mišljenje bilo etiketiranje i omalovažavanje političkih protivnika. Mi ovdje nekoliko dana iznosimo određene stavove, političke stavove. Sa njima ne morate da se usaglašavate, naravno možete praviti političku, odnosno verbalnu agresiju, ali mislim da to nije dobro. Nije dobro, jer šaljemo lošu poruku građanima. Nemojte misliti da to govorim zbog interesa koalicije koja je u opoziciji. Možda bi nama to sada kada smo u opoziciji više odgovaralo, ali mislim da ne odgovara društvu u cjelini. Nadam se da je to samo incident koji se neće dešavati u narednom periodu. Moj utisak je takođe da 41 poslanik koji se priprema glasati za ovu vladu ima svoje rezerve i gotovo svaki od 41 poslanika ima svoje rezerve i ima sumnju u svoju odluku da glasa za ovu vladu. Po mom mišljenju, to je iz dva ključna razloga.

Prvi, što je ovo, kako je sam mandatar kazao, apostolska odnosno, jednonacionalna, jednovjerska vlada. Čak i da mandatar to nije kazao, to bi naravno bilo logično i lako bi se utvrdilo. Uvidom u sastav ministarstava, možete vidjeti da tamo nema nikog od predstavnika manjinskih naroda u Crnoj Gori - iako ne volim tu sintagmu da koristim. To nije na liniji tekovina i vrijednosti koje smo usvajali 13. jula i 21. maja. Ne ova većina, ili SDP, DPS ili Bošnjачka stranka, SD, sasvim svejedno, niti sadašnja vlast. Te vrijednosti su usvajali građani Crne Gore i ovo ne govorim zbog toga što takođe da nije bilo tih predstavnika manjinskih naroda u Crnoj Gori i manjinskih naroda generalno u Crnoj Gori, ne bi bilo danas ni suverene nezavisne Crne Gore na evropskom putu i učlanjenja u NATO Alijansu. Ne govorim ni zbog toga, govorim iz razloga što među manjinskim narodima ima i te kako ekspertskog kvaliteta koji je mogao naći svoje mjesto u svakoj vladi. I treba ga naći u svakoj vladi. Ne zbog kvota, ponavljam, nego zbog toga što tamo leži kvalitet koji je potreban Crnoj Gori.

Drugi razlog, po mom dubokom ubjeđenju, je što ova vlada, dakle, razlog zašto svako od 41 poslanika ili gotovo svako ima određenu sumnju ili rezervu, odnosno glasanje za ovu vladu je to što ja vjerujem da je ova vlada zapravo prva nedemokratska vlada u istoriji Crne Gore, a reći ću i zašto je to moje mišljenje. Ovdje se čula teza da je ovo prva demokratska vlada, a da su sve prethodne vlade nedemokratske. Ako je to tako, kako onda mandatar prije nego što je uopšte počeo da sastavlja vladu potpisuje sporazum kojim ne samo da prihvata sva ključna dostignuća i tekovine prošlih vlada, nego ih pretpostavlja kao temelj svog funkcionisanja. Pa valjda nijedna demokratska vlada ne prihvata ključna dostignuća nekih nedemokratskih autokratskih vlada. Kako

to može biti? U konačnom, vi znate da smo i 30. avgusta imali, kako je aktuelna vlast kazala, iste uslove, jer se nijesu mijenjali izborni uslovi kao i svih prethodnih godina. Dakle, pod istim uslovima pod kojim su prethodne vlade bile izglasane, tako je izglasana i ova - odnosno biće izglasana. Dobili su izbore onako kako su ih gubili prethodnih 30 godina. I to je dobro, jer više nema dileme da ima fantomskih birača, da ima krađe izbora, da ima manipulacije. Ne. Građani su podržavali onu koaliciju ili one partije koje su sada u opoziciji sve do 30. avgusta. 30. avgusta su nam kazali - vi nijeste dovoljno dobri i sad ćemo da vas promijenimo. I to je sve i to je zaista krupno demokratsko dostignuće. Prihvatam. Ali, valjda sada niko nema argument da su izbori pokradeni bili bilo kada, pa samim sporazumom to i potvrđujemo. Drugo, ono što ja zapravo mislim zašto ova vlada, za razliku od prethodnih, ima nedemokratski karakter - iz razloga što ona zapravo nije proizvod volje građana, a kako? Tako što se partije osnivaju, pišu svoje programe, sa svojim programima nastupe pred građane i kažu - evo, ovo su naši programi ideologije, ideje, vizije i glasajte za nas. Građani glasaju, predstavnici tih političkih partija uđu u Parlament, homogeni se dogovore ili heterogeni, sasvim je svejedno, i formiraju vlast. Zašto je formiraju? Da bi formirali vladu iz razloga što hoće da svoj politički program realizuju kroz učešće u vladi.

Šta mi imamo ovdje danas? 81 poslanika, ili, 'ajde da kažemo, 41 poslanika u većini, koji svoje programe sigurno neće političke ispunjavati u vladi iz razloga što nijesu u vladi. Samim tim, logično je da je ova vlada ne proizvod volje građana koji su davali glasove partijama koje su se pojavile na izborima, već sasvim suprotno. Moglo bi to ovako sve da prođe da to zaista tako i ne govore predstavnici političke, odnosno parlamentarne većine danas u Parlamentu.

Međutim, iako je to tako, od odgovornosti se ne može pobjeći. Ja znam i svi mi ovdje znamo i pošteno je reći da nijedan od 41 poslanika sada vlasti ne može glasati protiv ove vlade. Jer, građani su na izborima kazali da žele da promijene vlast i sada poslanici većine - 41 poslanik mora to da sprovede. Razumijem i vaša odgovornost, ako hoćemo da budemo korektni, može biti ograničena. Međutim, za 100 dana ili za 200 dana, a ja bih rekao 100, jer je to demokratska praksa, nakon provjere rada vlade, ako ta vlada bude neučinkovita i neefikasna, onda niko od poslanika koji su danas glasali, ili koji će danas ili sutra glasati, sasvim svejedno, ne može pobjeći od političke odgovornosti za stanje u državi zbog neefikasne i nedovoljno spremne vlade da se uhvati ukoštac sa izazovima budućeg vremena. Ako ta vlada bude uspješna, odlično. Svi ćemo biti srećni, vjerujte, bez obzira na to što možda nama to politički neće odgovarati. Ako bude uspješna, biće uspješna i privreda, i ekonomija, i zdravstvo, pa samim tim svi naši rođaci, komšije i kolege će živjeti u boljoj državi. Ali, mi sumnjamo u mogućnost i kvalitet ove vlade, da takav rezultat postignu. I zbog toga, bez obzira našli se u vladi ili ne kao političke partije, imaćete odgovornost u onom trenutku kada dođe na red propitivanje sposobnosti vlade da odgovori izazovima. Tri, četiri ili pet mjeseci je svakako vrijeme kada će to moći jasno da se pročita, provjeri i vidi u kojem pravcu ide.

Na kraju, dopustite da kažem da u ovom ukupnom političkom metežu i zbunjenosti svih nas, a posebno građana, ima i nešto dobro. 30. avgusta smo pokazali demokratski kapacitet i ponovo i tada, nećete mi zamjeriti, isključujući neke elemente političke većine, one političke partije ili ona koalicija koja je ostala u manjini dala dodatan ili još snažniji emancipatorski doprinos ukupnom ambijentu time što je priznala izbore, što je mandatar dobio naravno mandat za sastav vlade, što su se ovdje pojavljivali zvaničnici, vidjeli ste, i predsjednik Đukanović, predsjednik države prilikom ekspozea.

Dakle, pokazujemo da se ništa nije desilo što nije demokratski standard i to je nesporno. Dobro je naravno da smo pokazali da se može smijeniti vlast. Demokratsko pravo građana je bilo da glasaju i oni su odlučili da nam uskrate povjerenje. Mi smo to dobro razumjeli i dobro ćemo reagovati u odnosu na to. Neko će reći da je to zbog Zakona o slobodi vjeroispovijesti, pa se Srpska pravoslavna crkva umiješala u terenski rad, došle su pare. Moguće. Neko će reći da je to zbog toga što smo dugo trajali. Moguće. Neko će reći da je to zbog toga što su građani poslije 15 godina nezavisnosti, iako svakako bolje živimo i u boljem društvu, naprednijem, demokračnijem, očekivali možda i više. Prihvatam, moguće. Neko će reći, što bi Lenjin rekao, možda je to zbog mangupa u našim redovima. Moguće. Što god da je, mi ćemo u našem bloku (neko više, neko manje) propitati politike i kadrovska rješenja i postupiti i tražiti obnovljeno povjerenje. Vjerujem da ćemo ga dobiti, a do tada ćete, gospodo iz nove vlasti, navikao sam da kažem opozicije, buduće opozicije, 'ajde tako da kažem, morati da kontrolišete vladu iz razloga što će vlada biti, kao i svaka

vlada u svakom sistemu, direktno odgovorna za stanje u društvu. Naravno, mi ćemo biti, iako iz manjine, čuvari nekoliko ključnih vrijednosti oko kojih se valjda svi usaglašavamo, ali, nažalost, se ne usaglašavamo. To su: multietnička demokratija, evropski NATO put Crne Gore i antifašizam. To su vrijednosti koje će nas okupiti. Možda u narednom periodu, ako se okupimo oko tih elementarnih vrijednosti, pa se onda oko programa budemo svađali na sjednicama povodom ekspozicija bilo koje vlade, onda ćemo možda moći i sarađivati katkad u opoziciji, katkad u vlasti, katkad zajedno tamo, katkad zajedno na drugoj strani.

Mislím da je to put Crne Gore i vjerujem da će ova vlada, to je moje mišljenje, biti neuspješna i biti politički i društveni bajpas do neke nove vlade, koja će povesti, učlaniti Crnu Goru u Evropsku uniju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 17:29:16)

Zahvaljujem poslaniku Rakočeviću.

Prije nego što dam riječ poslaniku Vučiniću, podsjećam da ćemo sada raditi po sistemu, zbog duplo većeg broja prijavljenih poslanika iz vlasti u odnosu na poslanike opozicije, jedan, dva pozicija, jedan vlast - uz još jednu molbu kolegama iz opozicije, imajući u vidu ranije saopštene stavove, da posebno veći poslanički klubovi redukuju svoja izlaganja.

Poslanik Maksim Vučinić, a nakon njega poslanik Radoš Zečević. Nakon kolege Zečevića, poslanik Miloš Nikolić.

Izvolite, poslaniče Vučiniću.

MAKSIM VUČINIĆ (03.12.20 17:31:41)

Zahvaljujem.

Poštovani budući predsjedniče crnogorske vlade, uvaženi profesore Krivokapiću, poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi kolega Bečiću, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

Da kažem da je pred nama danas istorijski izbor nemam pravo. Nemam pravo zato što su upravo taj istorijski izbor napravili građani 30. avgusta. Tri mjeseca kasnije došao je dan kada ćemo mi, narodni poslanici, po volji naroda izglasati prvu demokratsku vladu u istoriji Crne Gore. Zašto kažem da je demokratska? Zato što je to konačno vlada koja je po volji naroda.

Danas imam obavezu da se obratim tim građanima i da im se izvinim zbog kašnjenja za koje smo svi mi pomalo krivi. A krivi smo zato što smo opet dozvolili manjini da utiče na volju većine. Oni koji su vladali 30 godina na osnovu podjela, uspjeli su i za ovako kratko vrijeme svog tehničkog mandata da učine štetu Crnoj Gori i svim građanima Crne Gore. Narod koji je svjedok tridesetogodišnje vladavine i nedjela koje je ta vladavina počinila, očekuje pravdu. I evo se danas potvrđuje ona rečenica da je pravda spora, ali dostižna. Srušili smo jedan režim olovkom, pobijedili onoga koji je imao oreol nepobjedivog i upravo u tome je ležala sva nesreća ovoga naroda, jer danas svi u Crnoj Gori znaju da je svaka vlast za malena i da svaka ona vlast koja ne bude bila sluga narodu će brzo završiti svoje vlastodržanje. A ona vlast koja je radila na štetu naroda i države, biće sankcionisana i služiti kao loš primjer sa smetlišta crnogorske istorije.

Nema dana bez velikog Njegoša, rekao bi naš Andrić, pa ću ja danas pomenuti plahe i lakome. Plahe, koji su 30 godina, ne brinući za sudbinu svoje djece, slijepo podržavali pogubne poteze bivšeg režima i lakome, koji su krčmili državu, ne videći i ne razmišljajući šta im ta krčma donosi. A donijelo im je kratkoročnu bahatost i rasipanje i nakon toga ovo danas kada je kraj svim nepočinstvima usmjerenih protiv budućnosti Crne Gore i njenog naroda.

Kažemo - nema revanšizma. Da mi ne zamjeri slobodarska Crna Gora, i da im objasnim kako makar mi to u Radničkoj partiji vidimo da nema revanšizma. Oni koji su došli sa režimom na pozicije i radili časno i pošteno, njima svaka čast. I samo bi gora vlast od prethodne progonila te ljude. Dok za one koji su odgovorni za ovakvo stanje u državi, koji su kao grobari crnogorske privrede i grobari crnogorske države širili lažni patriotizam, za njih neće više biti mjesta na jaslama

ove države.

Ovdje moram spomenuti privatizacije, odnosno lopovluk društvene i državne imovine, čija je najgora posljedica gubitak radnih mjesta. Ne može neko biti dobar preduzetnik ako je posljedica toga preduzetništva familija bez kore ljeba i nečija gladna đeca. Nečija gladna đeca posljedica su velikih magova biznisa i koji su inače tajkuni bliski dosadašnjoj vlasti /prekid/ i kažu za njih - sposoban, snašao se. E pa nema više takvog snalaženja. Niko im ne brani da vole Crnu Goru, ali ne više sa grbače ovoga naroda. Jer, Crna Gora se voli kada ne damo svetinje; Crna Gora se voli ne damo Taru i rijeke; Crna Gora se voli kada ne damo Sinjajevinu i planine; Crna Gora se voli kad ne damo KAP; kad ne damo Željezaru; Crna Gora se voli kad ne damo doživotno stečena prava majki, kad ne damo naše drage profesore iz nikšićke gimnazije; Crna Gora se voli kad ne damo je nikom osim budućim generacijama u amanet da je čuvaju.

Poštovani građani, 30 godina strahovlade je završeno. Više vas niko neće prebrojavati, prebrojavati vaša krvna zrnca i na silu vas učlanjivati u partije. Nikada više Crnogorci neće dozvoliti da ih proglašavaju 20 godina za izdajnike, odnosno za patriote. Suverenitet Crne Gore počiva na građanima, što moramo naravno ljubomorno čuvati. Samo jačanje institucija ove zemlje može sačuvati Crnu Goru. Samo jačanje demokratije može ojačati Crnu Goru. Osim demontaže zlog i naopakog državnog aparata, koji je srastao sa partijom i kriminogenim strukturama, nas očekuju reforme. Kad je 1989. godine klika došla na vlast, zatekla je malu republiku sa razvijenom industrijom, ekonomijom, poljoprivredom i turizmom. O tome najbolje govore reference iz toga vremena koje današnja Crna Gora tek treba da dostigne. Dok danas mi nasljeđujemo državu koja je 30 godina pljačkana, eksploatisana, raubovana, zemlju u kojoj ne postoji srednja klasa, zemlju u kojoj je radnik postao najamnik, ponižen i ugrožen, koji ne može od svoje plate da živi životom dostojnim čovjeka XXI vijeka. Takvu Crnu Goru treba dići na noge, jer narod Crne Gore zaslužuje da živi standard rame uz rame sa narodima zapadne Evrope, jer nam to naša lijepa i bogata zemlja omogućava. Naša lijepa i bogata zemlja, kojoj treba samo dobar i odgovoran domaćin. Izborom ove vlade konkurs za toga domaćina je otvoren. Ne sumnjam i duboko vjerujem da će uvaženi profesor Krivokapić, kao premijer, sa njegovim timom raditi i uspjeti da Crnu Goru digne na noge. Najmanji je problem, ako to se ne desi nakon nekog vremena, raspisati nove izbore i dati narodu opet na volju. S time što sam mišljenja da ne smijemo dozvoliti da se ti izbori dogode dok je personifikacija bivšeg režima na mjestu predsjednika države, ili bar dok se ne pohapse svi odgovorni za ovakvo stanje u državi.

Radnička partija će, naravno, podržati profesora Krivokapića i njegov izbor ministara i ne samo zato što smo bili na listi koalicije "Za budućnost Crne Gore", nego i zato što cijenimo hrabrost i odlučnost, jer samo hrabar čovjek može preuzeti državu u ovakvom stanju u kakvom se danas nalazi.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 17:40:59)

Zahvaljujem poslaniku Vučiniću.
Sada riječ ima poslanik Radoš Zečević.
Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (03.12.20 17:41:05)

Poštovani građani Crne Gore, poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane kolege, poštovani članovi vlade, pretpostavljam da nas i oni posmatraju,

Sjajna je vijest da će danas, sutra kad se završi ova skupštinska debata, Crna Gora osvanuti sa novom vladom, vladom bez DPS-a, ili, bolje rečeno, vladom bez Mila Đukanovića. Ta činjenica neće svakako riješiti sve probleme koje Crna Gora ima, ali svakako je jedan od osnovnih preduslova da krenemo u dobrom pravcu zajedno dalje. Žao mi je zaista što smo svi zajedno, neko manje više, krivi, mislim na dosadašnju opozicionu strukturu, dozvolili odlazećoj vlasti da nas bar zadnjih 25 godina vodi i šikanira kad je već postalo očigledno u kom pravcu vodi njihova

politika, bolje reći diktatura.

Koliko ste puta čuli, poštovani građani, od ljudi starije dobi, takozvanih tranzicionih gubitnika koji su govorili - da mi je da dočekam da pane vlast Mila Đukanovića, ne bih žalio da umrem. Ja sam ove riječi zaista više puta čuo i dobro sam razumio razloge tih ljudi i njihovu muku. Takođe žalim za mnogobrojnim ljudima, sjajnim opozicionarima, što nijesu dočekali ovaj današnji dan, kad ovdje u Skupštini Crne Gore stvaramo preduslove za slobodno i istinski demokratsko društvo. DPS je vodio državu 30 godina, državu sa nešto više od 600.000 stanovnika, sa pristojnim stepenom razvijenosti industrijske proizvodnje, sa pristojnim resursima, ničim ograničene vlasti i kao rezultat svega toga smo dobili: siromašno društvo, podijeljeno društvo po svim šavovima, državu opljačkanih resursa, opljačkanih radnika, državnih monopola otetih od privilegovanih pojedinaca, bez vizije održivog razvoja, sa ogromnim državnim dugom, krađom svega i svačega itd. I to sve na osnovu diskriminatorских zakona koji su usvajani u ovom domu od nekih drugih većina.

Zaista je pokazan visoki stepen neodgovornosti i slobodno mogu reći nezainteresovanosti za istinske probleme svih građana Crne Gore. U privredi se favorizovao koncept neoliberalne ekonomije, koji je bukvalno poharao našu ekonomiju. Jednostavno, vrh vlasti se toliko odvojio od realnosti da i nije mogao da razumije život koji su živjeli obični građani. Važna je bila jedino partija, partijski interes, lični interesi, privilegije pojedinaca i suptilni mehanizmi za održavanje na vlasti.

Kada je trebalo stvarno pokazati istinsko znanje i sposobnosti, uposliti građane, donijeti prave ekonomske mjere i slično, toga nije bilo. Ali su se zato do savršenstva razvili mehanizmi korupcije, uzurpacije moći i monopoli vlasti i načini njihovog očuvanja. Sve ovo što sam rekao o vlasti DPS-a, samo sam u stvari protrčao kroz najosnovnije zamjerke, ali ta paleta njihovih nepočinstava je daleko veća. 30. avgusta o.g. stekli su se uslovi za sveobuhvatne društvene promjene, osvojena je sloboda u vidu pobjede tri koalicije i ove skupštinske većine. Ona jeste minimalna, ali kao takva je nedostižna za odlazeću vlast zbog svih hipoteka koje opterećuju njihovu politiku. E sad, ostaje dilema, što bi pjesnik rekao, da li će sloboda umjeti da pjeva, kao što su sužnji pjevali o njoj. Drugim riječima, od nas iz pobjedničke koalicije zavisi hoćemo li iskoristiti pruženu šansu i opravdati zaista velika očekivanja od naših birača i uopšte građana Crne Gore.

Prije svega, očekuje se da slučajno ne dozvolimo povratak DPS-a na vlasti. Zbog te činjenice i potencijalne mogućnosti da se to zaista i desi, sve stranke naše koalicije su spremne da daju svoj glas za predloženu vladu iako su na manipulatorski način, da ne kažem, običnom ucjenom isključene iz njenog formiranja. U najkraćem, do slobode se nije došlo slučajno. U periodu od predsjedničkih izbora 2012. godine, kada je tadašnjem kandidatu opozicije gospodinu Lekiću oteta pobjeda, pa sve do ovih izbora 30. avgusta vodila se neravnopravna i bespoštedna opoziciona borba protiv režima. Ključna je bila 2015. godina, zbog toga što je shvaćeno u DF-u da se tradicionalnim metodama opozicione borbe: skupštinskim debatama, amandmanima, ratovanjem saopštenjima ne može ništa postići i da se mora ići u radikalnije varijante opozicione borbe.

U Beranama, na velikoj narodnoj skupštini stranaka DF-a, donosi se odluka o permanentnim uličnim protestima i stalnim pritiskom na režim. Prešlo se sa riječi na djela, organizovani su masovni ulični protesti, formirano je takozvano šatorsko naselje gdje je 22 dana do njegovog rasturanja od strane režima organizovan opozicioni život na tzv. slobodnoj teritoriji. I tako redom: protesti, suzavac, batine, pritvaranja, šikaniranja, zatvorske kazne, novčane kazne i tome slično. Dva dana pred izbore 2016. godine, privedeno je 182 člana Nove srpske demokratije, pretresane su njihove kuće i poslovni prostori, sve u cilju zastrašivanja. Slično su prošle i ostale stranke iz Demokratskog fronta. Imali bi većinu i 2016. godine da režim nije imao rezervnu varijantu u vidu državnog udara.

Ovo su sve poznate stvari, samo da u osnovnom podsjetim građane kako su se stvarali uslovi za konačni politički obračun sa politikom DPS-a. Ja, kao aktivni učesnik većine ovih događaja u svojstvu predsjednika Opštinskog odbora Nove srpske demokratije Podgorica, vodio sam precizno evidenciju i samo podsjećanja građana radi - u periodu od 2015. godine do 30. avgusta 2020. godine, mi iz Fronta uglavnom, ponekad i ostali opozicioni subjekti i poneki slobodni pojedinac proveli smo na ulicama Podgorice i ostalih crnogorskih gradova 172 dana u aktivnim protestima po raznim vremenskim uslovima, prilikama i neprilikama.

Moram da kažem poslije svega, ljutio se neko ili ne, da niko nije dao veći doprinos od stranaka koje čine DF u rušenju ovog režima u zadnjih desetak godina.

Poštovani građani, vi ste znali to da cijenite i naša koalicija, zahvaljujući tome, je dobila 27 mandata, ili 133.267 glasova na ovim izborima. Današnji predlog nove vlade ne oslikava taj odnos snaga. Naprotiv, svi ste svjedoci šta se u zadnjih tri mjeseca izdešavalo oko ovog pitanja. Što se tiče Fronta, vlada se mogla formirati i mjesec dana poslije izbora da je poštovan princip - koliko glasova, toliko vlasti.

Umjesto zaslužnog mjesta u vladi, vašom voljom, poštovani građani, mi smo dobili poniženja i omalovažavanja od onoga od koga smo to najmanje očekivali - podnosioca naše liste gospodina Krivokapića. Svesrdnu pomoć je dobio iz najmanje pobjedničke koalicije URA i mogu da kažem da je pokazala zavidan ucenjivački potencijal sa svoja četiri mandata. No, od njih me to ne boli, ponajmanje iznenađuje, jer smo imali slično iskustvo sa njima prije nekoliko godina u Nikšiću samo su se tada drugačije zvali. Njihov postupak je legitiman, oni se na taj način bore za svoje programske ciljeve. Dobro je da imamo i mi i oni čvrstu riješenost da DPS pošaljemo o opoziciju - samo sa očigledno različitim motivima. No, i to je politički legitimno. Neko ih je dobro savjetovao, i njih i gospodina Krivokapića, poznajući nas iz Fronta, da nema te žrtve koju nećemo podnijeti da ne dozvolimo da se DPS vrati na vlast. Ali generalno, to nije dobro, prije svega, zbog zajedničkog političkog cilja, da funkcionišemo na ovaj način. Nije dobro da ja kao poslanik glasam za ovu vladu, a da je ne doživljam kao legitimnu. Jednostavno, ljudi koji su kandidati za ministre nisu bili na listama i glasači nisu glasali za njih. Dobro je ako su uopšte u većini glasali za stranke iz /prekid/ tadašnje opozicije. Ovim ni na koji način ne dovodim u pitanje njihove stručne i ljudske kvalitete, to je totalno druga tema. Poslije svega, najbolje je da smo iskreni jedni prema drugima i da od sada funkcionišemo na tom principu. Sa nama ste, gospodo, načisto. Mi se držimo dogovora. Neka interes građana Crne Gore bude i nama i vama jedini motiv za ovaj angažman.

Gospodine Krivokapiću, čuli ste iz usta skoro svih poslanika Fronta naše, da kažem uslovno, zahtjeve, čuli ste šta je ideja što nas rukovodi da vas podržavamo. U principu, Vi ste u svom ekspozeu u jednom vrlo visokom /prekid/ sve što i nas interesuje i tu nam se interesi poklapaju. Imajte malo sluha za ono što niste ugradili, a čuli ste od nas. Nadamo se da ćemo brzo dobiti i ovaj drugi dio ekspozea, brojčani. Sigurni budite ako u tom pravcu bude funkcionisala vaša vlada i vaši ljudi, u nama ćete imati iskrenog saradnika. Ne znam, nisu važne ni vremenske odrednice kad ćemo imati te provjere, ali u svakom slučaju mi stojimo iza svojih riječi.

Građani Crne Gore, sutra nova vlada. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 17:51:56)

Zahvaljujem poslaniku Zečeviću.

Sada riječ ima poslanik Miloš Nikolić.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

MILOŠ NIKOLIĆ (03.12.20 17:52:01)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi mandataru Krivokapiću, poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Danas je pred nama rasprava povodom izbora nove vlade, odnosno ekspoze mandataru Krivokapića. Riječ je o dokumentu koji smatram nepreciznim, u određenim djelovima ne bih želio da kažem neznavenim, ali svakako sa elementima brkanja nadležnosti samog mandataru i same vlade. Neću biti grub pa ću reći da je sadržina u značajnoj mjeri licjemjerna, ali da svakako određeni predlozi koji se navode nisu u saglasju, gospodine Krivokapiću, sa onim što ste radili u predizbornoj kampanji ili sa onim što su neki od Vaših kolega radili. Objasniću.

Što se tiče nepreciznosti, gospodin Krivokapić u ekspozeu kaže: "U politiku sam ušao srcem, ljubavlju, s vjerom i željom za bolju budućnost Crne Gore; ljubavlju prema Crnoj Goroi i narodu, a srcem radi očuvanja prađedovskog zavjeta." Ovo, gospodine Krivokapiću, makar sudeći prema Vašim ranijim izjavama, nije tačno. Zbog toga što ste u emisiji "Ogledalo" na Srpskoj

televiziji sredinom jula kazali: Suština našeg djelovanja, misleći na nevladinu organizaciju "Ne damo Crnu Goru", je isključivo i samo u akademskom dijelu. A potom ste nešto kasnije dodali: Ja kad bih se pitao, mislim da bi ove izbore trebalo bojkotovati. Ostaje pitanje ko se onda pitao. Zatim ste 31. jula za nezavisni dnevnik "Vijesti" kazali - Neki kažu da u Crnoj Gori nema slučajnosti, a ja svjedočim da do 31.07. ništa nije bilo izvjesno. Ne mogu da ne svjedočim da je možda ključni akter mog ulaska u politiku bio gospodin Daka Davidović.

Dakle, gospodine Krivokapiću, da li da Vam vjerujemo kad kažete da ste u politiku ušli zbog Dake Davidovića, ili kada kažete da ste ušli zbog prađedovskog zavjeta? Dalje, u ekspozeu piše: Kada je riječ o nedavnim izborima, Evropska unija je ponovila nalaze OEBS-a i ODIHR-a da je vladajuća stranka imala nelegalnu prednost zloupotrebom državnih resursa. Ovo, mandatare Krivokapiću, takođe nije tačno. U izvještaju OEBS-a stoji - Učesnici izbora su mogli da prenesu svoje poruke, ali je vladajuća partija stekla neprimjerenu prednost. Mislim da i sami dobro znate koja je razlika između neprimjerenog i nelegalnog - da je jedno zakonski kažnjivo, a da drugo nije.

U ekspozeu pominjete i Agenciju za borbu protiv korupcije. Ona, gospodine Krivokapiću, ne postoji, postoji Agencija za sprečavanje korupcije. Govorite o pravnoj državi, konceptu koji je prevaziđen prije više od 50 godina, vjerovatno misleći na koncept vladavine prava. Govorite o izmjenama Zakona o slobodi vjeroispovijesti, a bez navođenja tačnog imena. Zakon se zove o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica. Navodite da će zaduženje biti veće od pola miliona eura. O ovome smo već dosta rekli, prihvatam da je lapsus, ali pošto je četvrti u nizu, malo pokazuje i karakter možda i brzine kojom je pisan ovaj ekspoz, ali argumentuje ovu nepriciznost koju sam naveo. Što se tiče upotrebe rodno-senzitivnog jezika, niste ga upotrijebili ni jednom u Vašem ekspozu, a nekoliko puta ste ponovili predsjednik umjesto predsjednica Vrhovnog suda. Toliko o ovom dijelu preciznosti. Da krenemo na malo važnije djelove samih nadležnosti.

Mandatare Krivokapiću, kažete da ćete donijeti deklaraciju o trajnoj zabrani izgradnje malih hidroelektrana na crnogorskim vodotocima. Samo da Vas podjestim da isključivu nadležnost za donošenje deklaracija nemate Vi, nego ima Parlament. Govorite kako ćete završiti reformu izbornog zakonodavstva, zaboravljajući takođe da je i to u nadležnosti Parlamenta. Govorite o revizijama, propuštajući vjerovatno da primijetite ili možda da Vas obavijesti neko od kolega eksperata koji će biti dio kabineta da to nije u Vašoj nadležnosti, nego u nadležnosti Senata državne revizorske institucije na koji Vi baš i ne možete uticati. Ono što je zaista sad onako krajnje interesantno jeste ovaj dio kad govorite o Ministarstvu pravde i spajanju sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava. Tu, gospodine Krivokapiću, kažete: "Na taj način postižemo da se poslovima kontrole rada pravosuđa i zaštite ljudskih prava upravlja jedinstveno, što odgovara zahtjevu realnosti u kojoj zaštita i unapređenje ljudskih prava direktno zavise od zakonitog i savjesnog rada sudova". Gospodine Krivokapiću, Vi niste pravnik. Iskreno se nadam da gospodin Leposavić, koji će biti ministar pravde, ovo nije pisao, jer je ovo toliko nesuvisla rečenica da je to zaista nevjerojatno.

Podsjetiću Vas na član 118 Ustava, koji kaže da je sud samostalan i nezavisan. Vi ni na koji način ne možete da utičete, prejudicirate rad sudova, pošto vidim način kako ovo gestikulacijom želite da prokomentarišete. To ovdje piše, da ćete adekvatnim radom sudova unaprijediti stanje ljudskih prava u Crnoj Gori, te da zbog toga Ministarstvo za ljudska i manjinska prava spajate sa Ministarstvom pravde - da bi valjda ministar pravde mogao da kontroliše odluke tih sudova. Dobro, Vi možete odmahivati glavom, ali to Vam je napisano.

Što se tiče, dakle, bilo kakvog političkog upliva i upliva Vaše vlade u rad sudova, on postoji jedino kroz funkcionalnu poziciju ministra pravde u Sudskom savjetu, a takođe već godinama unazad su preporuke i GRECO-a i Evropske komisije da ministar pravde ne bude dio Sudskog savjeta, ali su nam za to potrebne izmjene Ustava upravo da bi se spriječila bilo kakva politička uplitanja u ono što je nezavisnost i samostalnost sudske grane vlasti, na koju, ponavljam, nemate nikakvu šansu, oblik i mogućnost kontrole ili uticaj.

Dalje, gospodine Krivokapiću, kažete - Naša je obaveza da u okviru zakonodavstva i pravnog sistema razotkrijemo brojne finansijske i druge afere i da ove afere u okviru nezavisnog sudstva dožive svoj epilog uz odgovarajuće nepristrasno sankcionisanje. Gospodine Krivokapiću, nemate nadležnosti da vršite istrage, to je posao Tužilaštva; nemate nadležnost da procesuirate bilo koga i svakako nemate pravo da prejudicirate kakvi će biti ishodi, a to će po Vama biti

nepriistrasne osuđujuće presude, o tome koliko su nepriistrasne govori to što se nalazi ođe taj dio uopšte - nemate pravo da prejudicirate sudske odluke. Ovo je nespretna formulacija, ali ova formulacija zvuči kao neka vrsta najave progona. Ja znam da Vi niste takav čovjek i ja znam da Vi niste željeli to ovdje da zapišite, ali onaj ko Vam je radio to je bio do zla Boga neprecizan kada je riječ o pravosuđu. Zato i kažem - nadam se da nije gospodin Leposavić, koji bi trebao da bude novi ministar.

Da pređem na ovaj treći dio. Ne želim da Vas vrijeđam i da kažem da ima nekih licemjernih djelova, ali zaista ima nekih djelova koji su nespojivi sa onim događajima iz najskorije prošlosti. Da krenem redom, govorite o složenosti epidemiološke situacije /prekid/ obrazovnog procesa.

Gospodine Krivokapiću, Vi ste jedan od krivaca za epidemiološku situaciju ovakvom kakva jeste sada i pri tome uopšte ne mislim na sahranu mitropolita Amfilohija, niti samo na sahranu mitropolita Amfilohija. Mogu da razumijem Vaš emocionalni i svaki drugi odnos prema tome, kao ljudi koji su bili tamo. Ja govorim o izbornoj kampanji, jer je čitava vaša kampanja obilježena kršenjem mjera. Organizovali ste skupove, nijeste držali distancu, nijeste nosili masku, probijali ste barikade da biste došli u Podgoricu i napravili skup ispred Hrama, pošto me tako gledate, 22. avgusta, a Vi provjerite ovaj datum je li tačan. Živim iznad Hrama, pa sam slušao Vaše obraćanje. Vi i gospodin Vučurović ste zajedno predvodili tu kolonu. I Marko je bio neđe tu, probijao se.

Takođe, govorite o regularnosti obrazovnog procesa, a sam ste čitav život proveli u obrazovanju i to na najvišim funkcijama na koje Vas je imenovala Vlada Crne Gore, koju je predvodio DPS. Dakle, ona nedemokratska Vlada koja je Vas imenovala, jer ako kažete da je ovo prva demokratska, ove ostale su valjda bile nedemokratske. Kažete da se sloboda danas osjeća u svakom kutku Crne Gore. Da li smatrate da se osjeća i u Pljevljima i u svim onim sredinama u kojima su napadani predstavnici manjinskih naroda i koji zbog toga i dan danas žive u strahu? Govorite o elektronskoj fiskalizaciji i reformama zdravstvenog sistema, o projektima koje je gotovo potpuno do kraja dovela ova Vlada, koju, takođe, Vi smatrate nedemokratskom. Očito da ova nedemokratija do sada nije bila toliko loša i u dijelu pisanja ekspozee i u dijelu onoga što ste Vi dobijali i onoga što Vam je pripadalo da dobijete. I dobili ste upravo zbog toga što te vlade nisu bile nedemokratske, nego što su bile demokratske i što su cijenile kapacitete ljudi, kao što je Vaš cijenjen na adekvatan način i meni je drago zbog toga.

Ono što mi je posebno interesantno, mandatare, govorite o slobodi medija. Kažete da je ključno obezbijediti slobodu govora i zaštitu ličnog dostojanstva, da se mogu konstatovati naročita ugrožavanja slobode izražavanja, da medije doživljavate kao permanentne partnere u komunikaciji, te da su ključ svih sloboda medijske slobode. Ja se slažem, ali ono što mi nije jasno, gospodine Krivokapiću, ako su Vam ovo stavovi, jeste - kako Vam je glavni savjetnik u kampanji bio gospodin Srećko Crnogorac, koji kaže, citiram: "Vrijeme je da se zabrana ratno-hučkaškog lista, zvanog Dnevne novine, nađe na spisku političkih ciljeva svih pristojnih ljudi u Crnoj Gori". Ako ga niste poznavali dovoljno dobro u trenutku imenovanja, još je interesantnije kako za potpredsjednika vlade postavite čovjeka koji nakon izbora određene medije, sa čijom uređivačkom politikom nije zadovoljan, naziva udbaškim, mafijaškim, kaže da mu je žao glavnih i odgovornih urednika tih medija zato što su u kandžama mafije i da takvi mediji bi trebalo da prestanu da postoje. Vaš potpredsjednik vlade se bori da mediji prestanu da postoje, odnosno smatra da takve medije treba na taj način tretirati, a Vi ovdje proklamujete slobodu medija i smatrate da bez te slobode nema nikakve druge slobode. To je Vaš zamjenik kojeg ste Vi birali.

Na kraju samo još par napomena. Kažete, mandatare Krivokapiću, i to je jedan od razloga zbog kojeg sam reagovao juče tokom Vašeg ekspozee: Vodili su nas u ambis, siromašili su narod, zatvarali fabrike, oni su vodili i podržavali ekonomsku politiku i organizovani kriminal, vidljive i dokazive korupcije, podsticali su tajkune, bliske rođake, kumove da uzmu sve i ne samo da uzmu, nego i da potpuno unište ekonomiju Crne Gore. Znači, govorite o našoj namjeri da uništimo ekonomiju Crne Gore. Jesmo podsticali, a podstiče se samo sa namjerom. Donijeli su svojim monolitnim glasanjem i diskriminatorne i protivustavne zakone. Oni su tvorci bezakonitog zakonja, nepravde i nemoralne etike, narušenog sistema vrijednosti koji je promovisao vrijednosti suprotno evropskim. Samo to što ste izokrenuli sistem vrijednosti i oduzeli građanima nadu, ja nikad nisam pročitao težu formulaciju od ove da je jedna politička /prekid/ oduzela jednom /prekid/, dovoljno je da dožive lustraciju, jer su unizili sve nas, a sve to radi interesa pojedinaca. A znate li što ste napisali odmah nakon toga, gospodine Krivokapiću, i zbog čega smatram ovakve djelove

licemjernim? Napisali ste - Ne možemo se vaspitati na etiketiranju, klevetama, podmetanjima, omalovažavanjima, dezinformacijama, kompromitacijama i lažnim interpretiranjima. A šta je sve ovo što ste Vi prije toga napisali o Demokratskoj partiji socijalista, o 160.000 njenih birača i 50.000 njenih članova? Hvala Vam, predsjedniče Bečiću. Završavam.

Zbog vremena staću ovdje, iako je ovo samo vrh ledenog brijega kontradiktornosti i neistina kojim obiluje ovaj ekspoze, baš poput one da ćete, kako ste naveli, ohrabrivati dijalog kao predsjednik vlade, a za evo puna dva dana rasprave niste našli za shodno da ustanete i odgovorite ni na jedno pitanje i progovorite jednu jedinu riječ. Sa dijalogom ste krenuli vrlo dobro moram Vam reći. Hvala, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:04:41)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.

Sada je poslanica Zdenka Popović, a nakon nje poslanik Milun Zogović. Nakon poslanika Zogovića poslanik Luidž Škrelja, a nakon njega dvojac iz pozicije - poslanik Ćeman i poslanica Bošnjak, a u ime opozicije poslanica Marta Šćepanović. To je narednih šest diskutanaata.

ZDENKA POPOVIĆ (03.12.20 18:05:11)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi gospodine Krivokapiću, poštovani građani Crne Gore,

Nakon 30 godina nekontrolisane tranzicije i političkog preduzetništva, privatizacije koja se pretvorila u svojevršno pranje novca kojim su moćni pojedinci došli do imovine ogromne vrijednosti koju su stvarale generacije, umjesto novih tehnologija, novih znanja i novih radnih mjesta u Crnoj Gori, koja se nalazi u nikad težoj ekonomskoj, socijalnoj i institucijalnoj krizi, moralnoj degradaciji i ogromnom raslojavanju društva - u takvim uslovima, evo i ja ću reći danas - biramo prvu slobodnu demokratsku vladu. Rekla bih da činimo istorijski iskorak za čitavo društvo. Biramo vladu u vrlo složenom ekonomskom i političkom procesu i negdje iskreno zaista vjerujem da će ovoga puta znanje, koje se ogleda prije svega u impresivnim biografijama budućih ministara, učiniti sve da se sprovedu reforme kako bi se ojačao ekonomski sistem i postao održiv, kako bi se stabilizovale javne finansije i kako bi, kako je jednom rekao knjaz Nikola uoči bitke na Vučjem dolu, zakon bio jedan i jednak za sve.

U ovoj zaista teškoj ekonomskoj i zdravstvenoj krizi, koja nam ostaje kao najteže breme koje je produkt nedomaćinskog vođenja ove države, korupcije, organizovanog kriminala, nepotizma, ugradnje i raznih mahinacija tranzicionih dobitnika, neće biti lako, gospodine Krivokapiću, neće biti ni brzo, niti može biti, jer je neoliberalna ekonomska škola godinama nekontrolisano forsirala slobodno tržište, a to slobodno tržište je diktiralo tempo državi i diktiralo pravila (umjesto da to bude obrnuto). Sve je to dovelo do toga da danas umjesto blagostanja i dugoročnog i ekonomskog rasta, imamo ekonomiju koja je na ivici ponora. Dakle, radi lakšeg sticanja profita privilegovanih pojedinaca, svih ovih godina gledali smo deregulaciju, lošu privatizaciju, smanjenje socijalne sigurnosti do granica fizičke izdržljivosti, unižavanje i nipodaštavanje radničkih prava.

Poštovani građani, ekonomija i javne finansije naše države su u dramatičnom stanju. Broj nezaposlenih dostiže granicu izdržljivosti i alarmantnosti. Uzimam zvaničan podatak MONSTAT-a, ako uporedimo avgust ove godine i avgust prošle godine, broj nezaposlenih je za 38.300 veći. Javni dug će do kraja ove godine, po mojoj procjeni, dostići iznos od 95% bruto društvenog proizvoda. Ogroman je spoljno-trgovinski deficit, budžetski deficit iz godine u godinu ima tendenciju rasta, a svi ključni makroekonomski pokazatelji imaju krajnje zabrinjavajuće parametre. Ako samo ukažem na podatak da je od 2006. godine broj radnika koji rade u proizvodnji smanjen za 70%, a da je broj zaposlenih koji primaju zaradu iz državnog budžeta povećan za 120%, onda je jasno da je domaća proizvodnja doživjela kolaps, a da nam se ekonomija uglavnom svela na trgovinu i uslužne djelatnosti. Kada pominjemo domaću proizvodnju, dužnost mi je da pomenem grad Nikšić, najjači industrijski centar Crne Gore sa 23.000 zaposlenih. Danas ih ima dvanaest i

po hiljada.

Poštovani građani Nikšića, ovih dana ste dobili poklon, dobili ste novog predsjednika opštine, bivšeg ministra poljoprivrede i bivšeg predsjednika za ekonomski sistem, koji vam je došao sa prćijom od 200 hiljada eura iz tekuće budžetske rezerve kako bi zaposlio 500 radnika, kako je to i obećao Nikšićanima. Ja Vas molim, mandatare, da Vi, čim stupite na dužnost, zadužite ministra finansija da vidi na koji način i kako se trošila budžetska rezerva, jer svakako grad Nikšić ne može biti potrošačka jedinica da može da koristi budžetska sredstva.

Pogubnost ovakve ekonomske strategije ogleda se posebno u ovim uslovima kad imamo ovu neviđenu zdravstvenu krizu. Dakle, i ekonomskim laicima je potpuno jasno da struktura budžetske privrede i struktura budžetske potrošnje ukazuju da je ekonomski sistem ovakav kakav je bio do danas potpuno neodrživ, a da je funkcionisao nekontrolisano i da je funkcionisao vještački, besomučnim zaduživanjem. Bez proizvodnje, bez prerade, bez jake poljoprivrede, bez subvencionisanog i rasterećenog od raznih parafiskalnih nameta mikro, malog i srednjeg biznisa, bez diverzifikovane turističke ponude nema napretka i nema stabilne ekonomije.

Poštovani gospodine Krivokapiću, opredijelila sam se da moja diskusija bude stručna, ekonomska, bez politike i politikantstva, a sve zbog toga kako bi građanima ukazala sa kakvim izazovima ćete se suočiti već od ponedjeljka. Zato ne želim da Vas kritikujem, ne želim ni da Vas hvalim. Želim da Vas ohrabrim i da Vam kažem da ćete imati moju punu podršku za svaki reformski korak koji budete napravili. Sve ovo je i razlog da osjetim slobodu da Vam predložim nekoliko konkretnih mjera koje su nasušno potrebne crnogorskoj ekonomiji, a koje moje da realizuje Vaša vlada za koju vjerujem da će državne poslove istinski voditi u maniru dobrog domaćina.

Prije svega, saglasićemo se da je za podsticanje razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, što je nužna pretpostavka na putu ekonomskog boljitka, izuzetno značajno da novčana sredstva državnog Investiciono-razvojnog fonda budu usmjerena onima koji imaju najbolje projekte, a kreditna podrška pod povoljnim uslovima im je neophodna. Ukazujem da je Investiciono-razvojni fond u zadnjih deset godina plasirao milijadu eura i da je to u najvećoj mjeri učinjeno tako što najšira javnost nije znala kome, i kako i na koji način su ta sredstva dijeljena. Monetarna ekspanzija, koja se ogleda kroz smanjenje kamatnih stopa i lakši pristup kreditnim sredstvima, stimulisala bi potrošnju, a znamo da svaka nova potrošnja dovodi do toga da raste ekonomija. Osim toga, privredu je potrebno rasteretiti od raznih neporeskih davanja, a smanjenje stopa izdvajanja za zaposlene vratio bi veliki broj privrednih aktivnosti iz sive zone u regularne tokove. Dakle, ako se podstakne privredna aktivnost, stvorice se mogućnost da se otvore nova radna mjesta, povećace se konkurentnost tržišta i proizvoda namijenjenog izvozu, a povećala bi se i likvidnost privrede.

Poštovani mandatare, kao što sam već rekla, neće biti lako, trebaće Vam vremena za sprovođenje reformi u svim sferama društva. Za početak je dovoljno to što očekujem da ćete raditi u opštem interesu. U krajnjem, Vi ste i u ekspozeu naveli da će Vam građani biti na prvom mjestu. To je i razlog što očekujem od Vas, i od Vas i od ministra finansija i socijalnog staranja da imate mnogo više senzibiliteta prema svim građanima koji su u stanju socijalne potrebe, prema djeci kojoj je potreban dječiji dodatak, a posebno, ponoviću riječi moje uvažne koleginice iz Herceg Novog Danijele Đurović, prema majkama sa troje i više djece, jer smo se mi javno obavezali, potpisali i dali obećanje majkama da ćemo onog momenta kada se steknu uslovi učiniti sve da se vrati njihovo nepravedno oduzeto doživotno pravo na naknadu. Imam obavezu da napomenem da je pravni tim Demokrata, na čelu sa kolegom Nevenom Gošovićem, dao najveći doprinos u borbi majki pred nadležnim institucijama za vraćanje njihovog nepravedno oduzetog prava.

Takođe, gospodine Krivokapiću, očekujem od Vas da ćete učiniti sve da povratite povjerenje u inistitucije sistema, da ćete stabilizovati javne finansije, da će redovnost plata i zarada biti potpuna i da će nakon ove zdravstvene krize naša ekonomija doživjeti ekspanziju. Posebnu podršku pružam zbog otklona od neoliberalnog koncepta ekonomije i za prelazak na humanu dualnu ekonomiju. Uz ovo, očekujem i da javno zdravstvo bude postavljeno kao nacionalni prioritet.

Sada želim da se ukratko samo obratim predstavnicima parlamentarne opozicije, koja se /prekid/ ekonomskog tigra i hvali se nekim zvaničnim podacima i upoređuje te podatke, a dobro znaju da su podaci neuporedivi, ili gledaju tuđu kuću prije nego što pogledaju našu. Poštovana

gospodo, kada pominjete koliki je bruto društveni proizvod, rast bruto društvenog proizvoda i koliko je zaduženje, moram da kažem da je za period od 2006. do 2019. javni dug porastao za 327%, da je samo za period vladavine gospodina Duška Markovića javni dug porastao za 16,43%, da su prosječne plate porasle za 2,2%, a penzije za 0,18%, a inflacija je bila 5,2%. Šta to znači? To znači da je pala kupovna moć građana, da mi nominalno nemamo rast ni plata, niti penzija već pad i to žestoki pad. Kažete da je /prekid/ pet hiljada, odnosno 7.743 tako je, ali je zaduženje po glavi stanovnika samo po osnovu javnog duga skoro šest hiljada eura. Tako da je realni BDP perkapita 1.764 eura, što je mnogo više u odnosu na 2006. godinu kad je bio 3.800 eura. Dakle, ako koristimo podatke i ako želimo da analiziramo ekonomske podatke, posebno ove koje daje zvanična statistika, dajte da upređujemo ono što se upoređuje, dajte da ne gledamo šta se dešava u regionu nego da gledamo šta se dešava u našoj kući Crnoj Gori.

Gospodine Krikokapiću, ja Vam zaista želim sreću. Kažem da ćete imati punu podršku od mene. Nadam se da će naša saradnja biti obostrana, da ćete uvažiti sve sugestije koje dolaze sa naše strane. Vrijeme je pred nama i ja se nadam, iako znam da ćete imati težak zadatak, da ćete biti neuporedivo, mnogo bolji nego što je to bila bilo koja prethodna vlast za ovih 30 godina. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:16:19)

Zahvaljujem poslanici Popović.
Sada riječ ima poslanik Milun Zogović.
Izvolite, gospodine Zogoviću.

MILUN ZOGOVIĆ (03.12.20 18:17:44)

Poštovani građani, predsjedniče Skupštine, kolege poslanici, buduću predsjedniče vlade Crne Gore gospodine Krivokapiću,

Gotovo tri decenije pravdoljubiva, uspravna, dostojanstvena i slobodarska Crna Gora neodstupno i istrajno se borila i živjela za dan pobjede. Zato su u ovu našu zajedničku pobjedu na izborima 30. avgusta utkane sve patnje, torture i progoni svih onih građana koji su zajedno sa nama, njihovim političkim predstavnicima, nosili luču otpora prema diktatorskom režimu, žrtvujući svoju i perspektivu svojih porodica, žrtvujući gotovo sve za bolju, pravedniju i slobodnu Crnu Goru. U našu pobjedu ugrađena su i nadanja onih koji nisu imali tu sreću da budu sa nama i među nama i da zajedno dočekamo dan pobjede. Pomenuću našu sabraću i drage kolege: Koču Pavlovića, Janka Vučinića, kao i Duška Jovanovića, Slavoljuba Ščekića, Pavla Bulatovića. Rizikujući da mi pored mnogih drugih zamjere i neki članovi najuže porodice, koje nije red da ja pomenem, ovo je i njihova pobjeda, jer je ova borba i za njih bila i život i istina.

Poštovani građani, vi koji ste izvojevali ovu istorijsku pobjedu, svaki politički progon koji ste preživjeli, svaki pendrek i zatvor, svaka suza i trpljenje, svaki korak kojim smo zajedno koračali ka slobodi srušio je posljednji diktatorski režim u Evropi. Vašu borbu i doprinos pobjedi Demokratski front nikada neće umanjiti, niti dopustiti bilo kome da je previdi i zanemari. Zato je i došao dan kada ta očekivanja i nadanja ne smiju biti iznevjerena. Ako bilo ko iznevjeri našu zajedničku borbu za slobodu, iznevjeriće i sebe i Crnu Goru. Tačno je da Crnu Goru valja i treba miriti, ali nikako na štetu bilo kog naroda, vjere ili nacije, pa makar on bio i srpski, kojeg je maligna tabloidna hemija bivšeg režima decenijama pokušavala da predstavi kao strašilo i državnog neprijatelja. Neprijatelja države, koju je vjekovima stvarao i čije je temelje udario ako ne više, makar jednako kao ostali. Neprijatelja, kojem je na kraju čak i crkvu trebalo oteti. Ta pogubna politička matrica izmišljanja nepostojećih državnih neprijatelja imala je samo jedan cilj - izgradnju paravana za bespoštednu pljačku, pustošenje i poniženje časne i velike Crne Gore. Pa su, sem Srba, nepouzdati elementi, neprijatelji države postajali i svi oni koji bi zasmetali na putu pretakanja državne imovine u privatne džepove. Zato su i ciljevi i očekivanja od nove vlade sami po sebi jasno izdefinisani.

Građani očekuju i traže pravdu - ne revanšizam, nego suočavanje sa pravnom državom i slobodnim institucijama i procesuiranje svih onih koji su kršili zakon. Sve drugo bilo bi da se

snagom najveće elektrane proizvodi struja za stonu lampu. Bespoštedna borba protiv organizovanog kriminala, korupcije i razbijanje političko-kriminalnih monopola koji su kreirali našu stvarnost, uspostavljanje vladavine prava, brze i korjenite ekonomske reforme su najveći izazovi pred kojima stoji buduća izvršna vlast. Očekujemo da nova vlast skinе fantomke i otkrije crne obraze svim režimskim batinašima, koji su prebijali i progonili nedužni narod pokušavajući da mu slome kičmu i zatraju pamćenje, a koji se borio i za svoju i za njihovu budućnost. Smatrao sam da je mjera formiranja izvršne vlasti trebalo da bude izborni rezultat i povjerenje neposredno ukazano od građana na izborima. Danas, kada povjerenje koje su nama ukazali građani delegiramo na vas, gospodo buduću ministri, od vas tražimo i zahtijevamo odgovornost i mjerljive rezultate na svim poljima društveno-političkog života. Vaš rad i rezultati kreirajuće i određivati naš odnos prema vama, a što je, siguran sam, jedino pošteno i ispravno.

Crna Gora više nema vremena za gubljenje, a kamoli za arčenje povjerenja ljudi koji su nam povjerali sopstvene sudbine. Gospodo buduću ministri, mi i građani koji su nas glasali od vas očekujemo da promijenite Crnu Goru nabolje, da našim građanima obezbijedite društvo jednakih šansi, pravdu, materijalnu sigurnost i život dostojan čovjeka. Vladajuća većina izglašava ovu vladu. U suprotnom bi 30. avgust, dan velike pobjede slobodnih građana nad DPS-om, bio iznevjeren. A mi našu pobjedu nikada nećemo iznevjeriti, kao što nikada nećemo iznevjeriti ni jedan glas koji su nam građani dali na izborima. Zato ćemo se u Skupštini snažno boriti da naša pobjeda promijeni Crnu Goru i trasira njenu uspješnu budućnost. Po mom mišljenju, moglo je i brže, i bolje, i efikasnije. Kako su i zašto oni koji su do pobjede bili najbolji i zbog kojih nije bilo blagoslova da se formiraju druge liste i partije nakon pobjede preko noći postali nepoželjni - pokazaće vrijeme. Ne bih rekao da je kantar, koji je od 243 ugledna i prepoznatljiva čovjeka na poslaničkim listama tri pobjedničke koalicije, prepoznao samo dvojicu baš dobro izbaždarenih. I tu stajem, držeći se one narodne da što nije za pjesmu, nije ni za priču.

Na kraju želim da pozdravim branitelje Sinjajevine, koji su u ovakvim uslovima svu noć proveli čuvajući svoju planinu kako bi je odbranjenu i nepokornu predali novoj vlasti, kao i branitelje Čakora, Bara Kraljskih i svih drugih mjesta, gdje se i danas brani Crna Gora. Budućoj vladi želim puno uspjeha u narednim danima koji su pred nama, a mi ćemo biti najjači oslonac i najjača podrška svima onima koji budu imali namjeru da razvlaste kriminalno krilo mafije, koje je Crnu Goru držalo zarobljenom gotovo tri decenije. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:25:51)

Zahvaljujem poslaniku Zogoviću što je skratio svoju diskusiju i dao doprinos efikasnosti u radu.

Sada riječ ima poslanik Luid Škrelja.

Izvolite, gospodine Škrelja.

LUID LJUBO ŠKRELJA (03.12.20 18:26:07)

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Cijenjeni mandataru,

Dobro došao u Parlament Crne Gore. Želim da se osjećate dobro i da osjećate sebe i u tom segmentu u kome danas i Albanci i sve manjine, iako im niste dali šansu da iskažu svoje mišljenje da budu zajedno tamo gdje je zajednički interes Crne Gore.

Kolege poslanici, drage građanke i građani Crne Gore,

Kad bi neko, znam da je nemoguće, slučajno prolazio ovuda i svratio u Parlament, zasigurno ne bi mogao tačno da zna ko je ovdje pozicija, ko je opozicija i koga mi večeras biramo, koga branimo i koga napadamo, ko je osvojio slobodu, a ko je izgubio slobodu, ko je donio slobodu i ko je oteo slobodu. Prvi put, a dosta dugo sam u Parlamentu, mi se dešava da više kritike ima na račun nove vlade i novog mandatara od strane jedne, na jedvite jade sastavljene, pozicije. Tako da u normalnim uslovima nakon svega što sam imao prilike da čujem, ne bi mi preostalo ništa drugo nego da ja lično pokušam da pohvalim mandataru. Jer, vidim da čim pričamo

nešto, on se namršti, a kad ga ovi kritikuju, samo gleda. Valjda mu vaspitanje, kao univerzitetskom profesoru, ne dozvoljava da vraća i vama istom mjerom, mada nije ni nama.

Pokušaću i ja da dam doprinos današnjem radu, jer me i upućuje, logično i uobičajena parlamentarna praksa, da diskusije poslanika budu usmjerene na ekspoze mandataru, pozitivno ili negativno, manje je bitno. Ali, kako započeti priču, bio mi je najveći problem, kada od onih koji su Vas predložili, Vama se obraćam mandataru, nijesmo čuli ni jednu lijepu riječ, ni za Vas, ni za Vaše apostole, ni za Vaš program, koga zapravo nema u ekspozeu, da budemo realni. Čak su Vam saopštili da ama baš ništa niste rekli tokom Vašeg mnogosatnog izlaganja i još mnogo toga što ja neću da ponovim. Niti mi je želja, niti mi je namjera da to činim. Pokušaću, rekao sam, da ja sa svog ugla dam skroman doprinos raspravi o izboru numeričke 42, a realno i stvarno prve necrnogorske vlade u njenoj istoriji. Ne u smislu nacionalnog opredjeljenja, jer neću tu da ulazim, već po građanskom karakteru naše države propisane Ustavom. Rekli ste u ekspozeu da nemate pravo na grešku, a u startu kršite sveto pismo svake države, tj. preambulu i član 1 Ustava Crne Gore. Ova vlada niti je demokratska, niti je višestranačka, niti je ekspertska, već jednonacionalna, jednovjerska, pravoslavna pod patronatom Srpske pravoslavne crkve.

Jedino što cijenim da je istorijsko u ovom momentima to što u takvoj vladi nije bilo mjesta za pripadnike manjinskih naroda - nezabeljiženo u parlamentarnoj tradiciji Crne Gore. Imali smo priliku ovdje i da čujemo od pojedinaca da žale što nema manjina u Vašoj apostolskoj vladi, a da pritom kada se radi o njihovim aktivnostima, nijesu nikada zaboravili da okade prostorije gdje borave, gdje rade, zaboravljajući da te prostorije pripadaju građanima svih nacija i vjera u Crnoj Gori. Kritikovali su i nas iz DPS-a da ne treba puno da žalimo što nema manjina. Mi ne žalimo što ih nema, mi žalimo za naše zalaganje, za multinacionalnu, multikonfesionalnu i građansku Crnu Goru. Na kraju krajeva, lično kada bih se pitao, manjine u takvoj vladi nemaju ni šta da traže, uvaženi mandataru.

Uvaženi mandataru, nazvali ste ovu vladu apostolskom, aludirajući kao pobožan čovjek na 12 apostola koji su slijedili Isusovo učenje. Zanimljivo je da Jevanđelje po Marku prikazuje apostole u ne tako povoljnom svijetlu. Isusovi učenici često ne razumiju svog učitelja, pa da se i Vama to ne desi. Nedostaje im vjera i hrabrost, nisu sasvim sigurni u Isusovo poslanstvo. Proučavaoci Jevanđelja po Marku su primijetili sa da u tom jevanđelju izgleda da učenici nikada nisu shvatili Isusa, pa opet budite oprezni. Jeste li Vi razmišljali o tome kada ste ih nazvali apostolima, dok ste apostolice ostavili po strani. Plašite li se toga? Brine li Vas činjenica, jer ste među tim apostolima glavne jude iz odstranili iz Vaše apostolske trpeze, valjda, shodno Bibliji, da Vas ne izdaju. Čitajući, sa velikom pažnjom, Vaš ekspoze, moram reći da sam se suočio sa subjektivnim, ličnim stanjem pun emocija, čak do suza, pitajući se u sebi, naravno, gdje ste bili do sada dok mi izgubismo vrijeme u sačuvanju Crne Gore od ratnih razaranja, od etničkih sukoba i etničkih čišćenja koji su buktili oko nas. Što nam ne pomogoste, kao ugledni profesor Univerziteta, u sačuvanju multinacionalnog i multivjerskog sklada, građanskog mira, tolerancije i tradicionalnog suživota u izgradnji Crne Gore u međunarodno priznatu i u svijetu uvaženu državu? Jeste li bili u Crnoj Gori kada se odlučivalo o njenoj sudbini 2006. godine, ili ste bili zauzeti poslovima na univerzitetu državnom, raznoraznim projektima koje ste dobili od Vlade Crne Gore? Učlanjenje Crne Gore u NATO paktu, društvo najrazvijenijih država svijeta, izlišno je pomenuti, jer i tokom Vašeg izlaganja samo ste ga dva puta pomenuli kao da ne postoji NATO uopšte.

Sada se pojaviste kao Mesija da sa svojim apostolima i apostolicama spasite ovu sprženu zemlju, koja vam liči na državni udar bez ili sa izvršiocima, koje nam niste saopštili. Mada u ovoj sprženoj zemlji nije vam bilo nimalo loše, jer ste uživali u svim mogućim benefitima i privilegijama koje ovom prilikom neću spominjati. Uvaženi mandataru, ono što je ostavilo poseban utisak na mene čitajući ekspoze je sljedeće. Vrlo bi nas zanimalo kako planirate da sprovedete te hitne mjere vezano za suzbijanje ili umanjeње efekata razarajuće pandemije Kovid-19. Konkretno ništa nijeste rekli o tome, čak ste i doprinijeli, jer ste sami izjavili da ste preležali koronu, a da o tome nijeste znali tako da niste pazili ni na svoje najbliže. Nadam se da Vaše čudotvorne sposobnosti, koje lično ste promovisali na jednom tv nastupu, gdje su građani stekli utisak da je dovoljno da kažete, naravno i da vjerujete u to - korono, bježi od nas - i sve će se završiti. Takođe, rekli ste u Vašem ekspozeu da je za Vas gubitak vlasti gubitak časti i gubitak istorije. Znači li to da ćete u tom kontekstu sve učiniti da promijenite istoriju da ne biste izgubili vlast koju nijeste ni dobili samo Vam se čini, jer jedva čekaju da Vas čak i prije nego što budete izabrani svrgu oni koji kažu da su

Vas i postavili, a sad su ostali iza tarabe. Pozivate se na mudrost Vaših predaka. Neću da vjerujem da su Vam ostavili u amanet da čim se dokopate jedne od najznačajnijih funkcija, radite protiv interesa države Crne Gore.

Uvaženi prisutni, završavam sa jednom rečenicom koju sam našao u Vikipediji. Riječ "ekspoze" sem svima nama poznate definicije, jeste i skraćenica za astrobiološku laboratoriju na međunarodnoj svemirskoj stanici. Tako sam i shvatio predstavljanje programa rada vlade Crne Gore.

Na kraju, ako mi dozvoljavate, želim da poštovanim građanima Ulcinja skrenem pažnju da su imali prilike danas da čuju od njihovog sugrađanina budućeg potpredsjednika Vlade, da su svoju solidarnost, partiotska osjećanja i sve ono što se desilo 1999. godine i sve ono što je država Crna Gora uradila u tim zlim vremenima, naplatili i to debelo u njemačkim markama. Ne samo to, nego čak su i trgovali ljudskim sudbinama, kao što smo imali prilike da čujemo o potapanjima brodova, uzevši pare da se određeni broj ljudi, izbjeglica koji su izgubili krov nad glavom bili suočeni sa situacijom da napuštaju svoje ognjište. Iz ovoga doma ništa ne treba da ostane sakriveno. Sve je javno, sve je jasno i neka građani Ulcinja znaju ko će ih predstavljati u narednom periodu. Hvala i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:38:00)

Zahvaljujem poslaniku Škrelji.

Poslanik Albin Ćeman, a nakon poslanika Ćemana poslanica Branka Bošnjak. Zatim poslanica Marta Šćepanović.

Izvinite, poslaniče Ćeman. Imamo mogućnost da radim najdalje do 19:15 - 19:20h, jer Televizija Crne Gore nije od tog trenutka pa nadalje u mogućnosti da direktno prenosi. Pretpostavljam da će ove tri diskusije upravo se negdje uklopiti u tom preostalom vremenskom intervalu, a onda ćemo dogovoriti sve oko nastavka uvažavajući potrebu i da preostale kolege imaju mogućnost da imaju diskusiju sutra. Vidjećemo do koga ćemo stići, saopštiću vam kada završimo. Hvala, kolega Radunoviću.

Izvolite, kolega Ćeman.

ALBIN ĆEMAN (03.12.20 18:39:03)

Poštovani predsjedniče Skupštine, kolegice i kolege poslanici, uvaženi mandataru, cijene građanke i građani, draga dijasporo,

Iskoristio bih priliku da iskažem neka svoja očekivanja od nove 42. vlade Crne Gore. Kako sam neko ko ne robuje prošlosti nego je okrenut budućnosti, ne bih se osvrtao na rad prethodne Vlade, jer najbolju ocjenu njenog rada dali su građani na izborima 30. avgusta ove godine. Jedno od mojih očekivanja je da će nova vlada i suštinski raditi na ravnomjernom regionalnom razvoju naše zemlje, kao i na poboljšanju kvaliteta života svih njenih građana. Obzirom da se prilikom sastavljanja ove vlade nije vodilo računa o regionalnoj i nacionalnoj zastupljenosti, očekujem da će vlada biti jednako usmjerena prema svim regionima i građanima naše zemlje.

Zvanična statistika ukazuje da u 12 opština sjevernog regiona imamo veći broj penzionera, korisnika socijalnih davanja i nezaposlenih, nego što je broj zaposlenih lica. Kao rezultat nekada loših politika, a danas konkretno loše socioekonomske situacije, imamo iseljavanje, praktično svojevrsan egzodus stanovnika uglavnom sjevernog regiona. Da situacija bude još gora, radi se o mlađem potencijalno produktivnom stanovništvu. Kao rezultat višedecenijskog iseljavanja, imamo brojnu dijasporu rasutu širom svijeta. Od ove vlade očekujem da dijasporu ne posmatra kao biračko tijelo, da se prema njoj ophodi sa visokim stepenom senzibiliteta. Iako je prošla svojevrsnu golgotu, pokazala je visok stepen privrženosti prema svojoj majci Crnoj Gori. Dijasporu moramo posmatrati kao naše bogatstvo, kao oazu ljudskog i kadrovskog potencijala, iskustva i znanja. Činjenica je da naša dijaspora svake godine u Crnu Goru unese na stotine miliona eura, popravlja platni deficit i daje svojevrsnu infuziju našoj ekonomiji.

Takođe, od nove vlade očekujem ravnomjerniju strategiju razvoja prema svim opštinama,

sa akcentom na novoformirane opštine: Petnjicu, Gusinje i Tuzi kako bi te opštine uspjele da riješe elementarne potrebe i budu servis građana u punom smislu i na taj način uhvate korak u razvoju približan ostalim opštinama u Crnoj Gori. Kada kažem elementarne, a u jeku pandemije koronavirusa, prije svega, mislim da na zdravstvene potrebe stanovništva, obzirom da ove tri novoformirane opštine nemaju dvadesetčetvoročasovnu zdravstvenu zaštitu, te se iskazuje potreba da ova vlada budžetom za 2021. godinu planira otvaranje podstanica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u pomenutim opštinama.

Kao ljekar, ne mogu da se ne osvrnem na najaktuelniji globalni zdravstveni problem, a to je pandemija koronavirusa. Ovom prilikom bih zahvalio svim zdravstvenim radnicima u Crnoj Gori i pozvao sve građane na poštovanje zdravstvenih mjera kako bi pomogli najprije sebi, a onda na taj način olakšali posao njima i čitavom zdravstvenom sistemu. Pored zdravstvene komponente, koronavirus razara sve segmente našeg društva, a ponajviše ekonomiju. Pred ovom vladom su veliki izazovi. Moraju se iznaći finansijska sredstva za adekvatniju pomoć privredi i ugroženom stanovništvu. Postoji veliki broj građana koji rade u sivoj zoni, a ostali su bez posla, kao i oni koji se više godina nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Po zvaničnoj statistici, u Crnoj Gori od pojave koronavirusa, u periodu od marta do avgusta, broj zaposlenih smanjen je za 15.097 lica, to je na mjesečnom nivou oko 2.516, a na dnevnom 84 zaposlena. Ovo su zvanični podaci, a nezvanično je još više. Ovi podaci su poražavajući i pokazuju u kakvom se položaju nalazi nemali broj naših građana. Pored ovih, u kategoriji ugroženih su i naši penzioneri koji su prinuđeni da kupuju jedan broj lijekova na slobodnom tržištu, te bih ovih putem apelovao budućoj ministarki zdravlja koleginići Borovinić - Bojović da inicira proširenje osnovne, odnosno pozitivne liste lijekova i, koliko je u njenoj moći, utiče na smanjenje cijene određenih lijekova.

Crna Gora je uvijek bila najsložnija kada je bilo najteže, pa očekujem da će tako biti i ovaj put. Iako smo se kao partija zalagali za drugačiji koncept vlade, u koju bi bio uključen širi krug društveno-političkih aktera, kao i pripadnika iz reda manjinskih naroda, iako ne poznajemo kadrovski profil većine kandidata, želimo da vjerujemo u njihovu moralnu komponentu da će raditi za dobrobit svih građana. Upoznati smo preko sredstava javnog informisanja da je bilo razgovora između mandataru i određenih partija predstavnica manjinskih naroda i da su te partije odbile učešće u vladi. Međutim, cijenim da je imalo i drugih kvalitetnih kadrova iz redova manjinskih naroda, a koji nisu politički obojeni, što bi na kraju odgovaralo predloženom konceptu ekspertske vlade.

U konačnom, Demokrate će dati podršku predloženom sastavu 42. vlade, poštujući izbornu volju građana i djelovanju nove vlasti u jačanju postojećeg evropskog i evroatlantskog puta. Ovim putem bih apelovao na sve građane, a posebno na mlade da se uključe u aktuelne društveno-političke tokove i da, za razliku od nekih prethodnih generacija, ova generacija radi na pomirenju i smirivanju nacionalnih, vjerskih i svih drugih podjela, ili, kako jedan mudar čovjek reče da je cjelokupna naša istorija, istorija ratovanja. Dajte da ova generacija ispiše prve stranice knjige mira. Budućoj vladi želim puno sreće u radu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:45:21)

Zahvaljujem dr Ćemanu, takođe, na doprinosu i racionalizaciji u radu.

Sada riječ dajem koleginići Branki Bošnjak, a nakon toga koleginića Šćepanović. Pokušaćemo zbog zahtjeva koleginiće Pejović. Moguće da ćemo stići ako bude potrebno.

Izvolite, poslanice Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (03.12.20 18:45:41)

Uvaženi građanke i građani Crne Gore,

Prije svega želim da čestitam vama pobjedu koju smo zajedno izvojevali 30. avgusta i najbolje što se desilo je taj blagotvorni osjećaj smjenjivosti vlasti. Od sada pa ubuduće, uvaženi građani, budite uvijek hrabri i kaznite svaku vlast koja ne radi u vašem interesu i ne dozvolite da

ijedna vlast zabahati i otuđi se od naroda kao što je činila ova odlazeća.

Uvaženi mandatare, biću krajnje iskrena i otvorena, jer to dugujem našim zbunjenim glasačima. Ma koliko grubo i neprijatno, možda i bolno djelovalo nešto što ću reći, vjerujte da je dobronamjerno i ljekovito. Bolno je bilo i nama mnogo toga što smo čuli od Vas. Želim da iskažem svoje ogorčenje, jer su Vam puna usta pravičnosti i pravde, a ovo što ste Vi napravili nakon verifikacije izborne liste, a posebno nakon izborne pobjede je ogromna nepravda.

Moje prvo razočarenje se desilo kada ste, kao redovni univerzitetski profesor u zrelim godinama, rekli da Vam je čast što Vas je doveo Daka Davidović, jedan opskurni lik, ratni profiter i švercer oružjem. Pamtim onaj tovar iz Bara koja je zvršio u Bosni kada je tamo buktao građanski rat i koji sada pokušava te svoje ogromne grehove da opere kroz ktitorstvo i donacije crkvi, a ovih dana je otvoreno ušao i u političku arenu privatizujući i crkvu, i Vas, i Vašu vladu, i preko 150 profesora univerziteta, kako kaže, pa čak i Dritana Abazovića, jer mu, kako reče, preci su sjedjeli zajedno na kosovskoj večeri. Pričao je o tome da Vam je on dovodio investitore, da Vam je dovodio kandidate za ministre. Rekao je da nije tačno da ćete prvo ići u Brisel, već ćete prvo ići u Njemačku, pa tek poslije toga ćete ići u posjetu Briselu, nakon što budete izabrani za premijera. Ono što je nekako prošlo ispod radara, a što me donekle ne iznenađuje zbog toga što je više nego jasno o čemu se radi - pričao je o švercu cigareta, jer, zaboga, to sve zemlje rade i samo treba naći, kako reče, pet lojalnih ljudi koji će usmjeravati novac od šverca cigara u trezor državnih. Očekivala sam, ali niti ste se Vi, niti se crkva, niti su se univerzitetski profesori - niko od vas se nije ogradio od njegovih skandaloznih izjava, a ponizio vas je. Rekla sam - dabogda neka se sruši Univerzitet ako je Daka Davidović neko koga treba da prati 150 ili 200 univerzitetskih profesora.

Drugo razočarenje je bilo da ste dozvolili da iz medija saznamo da ste potpisali sporazum sa nosiocima druge dvije pobjedničke koalicije. To nije fer. To se tako ne radi. Pomislila sam da je to možda Vaše neko političko neiskustvo. Ali, vrijeme je pokazalo da ipak nije bilo to u pitanju. Vrhunac svega je nepodnošljiva lakoća sa kojom se igrate sa ljudima, a to nije ljudski, usudiću se reći, nije ni hrićanski. To pravi vjernici ne rade. Pregovarali ste sa nama da se ne dogovorite, imam ovdje svu prepisku koju smo mi imali sa Vama i koju smo pošteno odrađivali, ali Vi ste paralelno igrali na dva kolosjeka. Imamo čak i dva mejla, koja su bila namjenjena URI, a greškom su došla na mejl Pokreta za promjene. I onda smo vidjeli, jer ima Boga, da je Vaš odnos prema nama bio neiskren, da ne kažem nekorektan. Olako ste okrenuli leđa onima kojima dugujete svoj uspjeh, svojim saborcima. Ono što sam Vam rekla na prošlom sastanku koji smo imali kod Vas, ponoviću i sad. Vi ste nas, koji smo u borbi sa diktatorom hapšeni, proganjani, medijski linčovani, kažnjavani, diskriminirani u javnosti, čije su porodice trpjele strah, odmazdu - tako izranjavane odžeparili. Došli ste lagodno iz neke fotelje, uzeli nam sve i, figurativno rečeno, nas šutnuli. Na našoj žrtvi ste se uzdigli i sve pogazili, baš sve. Ali, ako se ne promijenite, mandataru, i ne shvatite svoje greške, vrijeme će pregaziti Vas. Zato ovo i govorim ovako, jer očekujem da se promijenite. Vjerujte, sve političke lešinare, koji na tuđoj mucu hoće da profitiraju, vrijeme brzo prekazi. Ono što je mene strašno zaboljelo, mislim da je bilo vrlo drska Vaša izjava da bi vlada izgubila na reputaciji ukoliko bi lideri DF-a bili u njoj. Nijeste smjeli to sebi da dozvolite. Posmislila sam da Vam se ta izjava omakla zbog medijskog neiskustva. U ekspozou sada koji ste nam dali vidim da to i nije baš tako. Jer, sada ne samo da ste nam prst već i cijelu ruku stavili u oko, zahvaljujući nam se što smo odustali da budemo u vladi zarad, citiram Vas, opšteg dobra. Ovo je za mene, vjerujte, uvreda. Dugujete mi objašnjenje zašto smatrate da bi naše učešće u vladi bilo protiv opšteg dobra. Stvarno ne razumijem, a Vi ste to tako napisali u ekspozou.

Sada ću par riječi o ekspertske vladi. Znači i Vi da ovo nije nikakva ekspertska vlada. Ovo nisu eksperti. Prvo, Vi niste ekspert za politiku, jer zadatak vlade je da vodi unutrašnju i spoljnu politiku. Vi ste doktorirali na obradi rezanjem posredstvom nekog ekspert sistema i pomislila sam da Vam se tu sviđela ova riječ ekspert pa je tako olako koristite. Nije ni Vaš potpredsjednik nikakav ekspert, posebno ne ekspert za bezbjednost. Samo jedan simpatičan, teatralan, kočoperan, slatkorječiv lik, koji umije da se dodvori narodu i to prolazi kod naivnih. Ono što brine mene kod njega jeste ta opsesija bezbjednosnim službama. Nekome ko je mlad i plus je u partiji koja je članica zelenih, pa oni su valjda pacifisti. Otkud njemu ta zaljubljenost u silu? On nam je i danas rekao nešto što je mene fasciniralo. Kaže - o svima što ne valjda nešto, dobro što nije ja znam. Otkud on zna? Ta fascinacija je vrlo sporna i zabrinjavajuća. Eksperte, kandidate za ministre stvarno neću komentarisati, jer ih ne znam. Neke i znam i hoću da im damo šansu da

probaju da urade nešto, ali ću izraziti veliku zabrinutost da svi zajedno nemaju ni deset godina radnog iskustva u državnom aparatu. Zato se plašim da će ovih 200 dana probnih trebati vam da skontate i povežete konce kako funkcionišu državna uprava i taj državni aparat.

Što se ekspozeza tiče, ima gomilu opštih mjesta, ponavljanja, analizirana je prošlost. Vas, mandataru, u prošlosti 30 godina niđe bilo nije da se pobunite protiv nepravde i pljačke koja se dešavala u ovoj zemlji. To sam Vam i ranije rekla. Vi ste mi rekli da to nije baš tačno, da ste Vi na nekim okruglim stolovima nešto pričali i da mi kao političari imamo medijsku pažnju. Nije baš tako. Neće mi zamjeriti prof. Milan Popović koji nije javna ličnost, jer znam da mediji čeznu za profesorima Univerziteta koji hoće da daju kritičku misao. Milan Popović se zna šta je. On je, kao što smo i mi iz Pokreta za promjene, da se DPS zabrani rad. On to otvoreno kaže. Jer, DPS nije ni demokratska partija, niti je partija uopšte. To je, po mom mišljenju, hunta. Nisu ni socijalisti, jer su raslojili ovo društvo na siromašne i na ekstra bogate. Vas je teren ipak prepoznao, jer DPS Vlada Vas je birala na mjesto predsjednika Upravnog odbora za akreditaciju i Radmila Vojvodić, rektorica, za direktora doktorskih studija, a mene vidite, koja nisam ćutala, Radmila Vojvodić je dislocirala i protivzakonito me makla sa mjesta u rektoratu da ne bih vidjela šta se tamo radi. Sudim se sa njima i dobila sam ih na sudu. Oni sada neće da ispoštuju odluku suda i ja sutra u Danilovgradu imam u 10 sati opet suđenje sa Univerzitetom Crne Gore. Mene teren nije prepoznao i ja nisam ćutala. To je ono što ja nosim i kako se prema meni ophode.

Ekspoze je, figurativno rečeno, za mene /prekid/, a njime se ne liječi metastaza sistema izazvana korupcijom i kriminalom, niti se petardom ruši Milov bunker koji je on decenijama vrlo vješto gradio. Ništa mjerljivo nema u ekspozeu i hoću da vjerujem da to nije bježanje od odgovornosti i unaprijed skrojen alibi. Negativno sam iznenađena da je Univerzitet zavrijedio samo jednu jedinu rečenicu u ekspozeu. Kaže se - depolitizacija i vraćanje autonomije Univerziteta. Toliko je toga trulo tamo, a tek kultura, jednu nedovršenu rečenicu je zaslužila. Kultura, kaže, koja se zasniva na njegovanju tradicije i razlika, a koja podstiče kreativnost i pravi iskorak. Nedovršeno, kaže, jer ne znamo đe idu ovi iskoraci. Sve što ste rekli za ova dva važna resora stali bi u onaj stiker što ste kači na frižider. Ni manje rečenice ni većeg poniženja, nažalost. A tek se nijeste sjetili da pomenete poboljšanje statusa ljekarima, a još u ovo vrijeme pandemije znate u kakvim uslovima rade, niti kolegama univerzitetskim profesorima, koji su do te mjere poniženi i degradirani i izjednačeni tamo sa nekim zamjenicima sekretara nekog radnog tijela u Vladi.

Da sumiram, mandatare, Vi morate da se promijenite i da shvatite da su naše kritike dobronamjerne. Možda jesu oštre, ali vjerujte da su dobronamjerne, jer hoćemo da izađemo iz ovoga. Za demontažu mafijaškog, totalitarnog sistema, za spas Crne Gore od bankrota treba i znanje, i iskustvo, i hrabrost, i odlučnost, i dosljednost. Treba snaga, treba harizma, treba puna podrška društva i nas svih. Velika je istorijska uloga na Vama, uloga koju ste Vi dobili, ali plašim se da li imate kapaciteta da to iznesete, da li ste kadri, imate li skoposti i energije za to, a najviše me brine što nekad pomislim da nemate želju. Molim Vas, trgnite se. Demantujte me. Nemojte lopovu da kažete, koji je unizio Crnu Goru i razorio je više nego ijedan neprijatelj, Vi mu se obraćate s uvaženi. Nije on uvaženi. Nemojte ponižavati sve oni koji su Vam dali glas.

Danas sam bila iskrena i rekla sam što mislim o svemu. Dajem Vam šansu svojim glasom i narednih 200 dana biću vrlo konstruktivna, predlaću zakone, a već sam ih pripremila kako bih Vam pomogla da ova vlada bude reformska. Prvi će biti Zakon o utvrđivanju porijekla imovine i specijalnom oporezivanju, koji sam već u prošlom sazivu dala ovoj Skupštini. Biće tu Zakon o visokom obrazovanju i Zakon o zaradama u javnom sektoru i čitav niz drugih zakona. Hoću da pomognem i hoću da budem konstruktivna. Hoću da dam doprinos. Biće to šansa da se i Vi pokažete na djelu.

Srećno Vam, ali morate da se mijenjate. Ovaj odnos koji ste pokazali prema nama nije bio fer.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 18:59:17)

Hvala poslanici Bošnjak.
Izvolite, poslanice Šćepanović.

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolege, uvaženi građani, gospodine Krivokapiću,

Odmah nakon izbora, Demokratska partija socijalista je pokazala svoj demokratski kapacitet i shvatila poruku građana i priznala izborni rezultat. Tada ste se već iskristalisali kao mandatar. Bez obzira što ste profesor na Mašinskom fakultetu, i što, kako i sami kažete, niste iz politike, za očekivati je bilo za ova dva mjeseca, a dva mjeseca su dug period, da savladate osnove političkog sistema i sistema uopšte i da danas ovdje imamo jedan program koji zavređuje da se zove programom jednog mandatara. Dakle, Vaš plan za naredne četiri godine, gdje vidite Crnu Goru, plan kako vidite javne politike Crne Gore i u svakoj konkretnoj oblasti šta planirate da uradite. Međutim, Vi u Vašem programu više govorite o prošlosti. To nije zato što Vi niste imali podatke. Te podatke na koje se Vi pozivate ima svaki građanin na svakom sajtu ministarstva Vlade. To je upravo zato što ste Vi željeli, Vaš cilj je zapravo bio da ovaj program upravo ovako izgleda. Da ovaj program bude nejasan, nesistematizovan, jedna uopštena politička priča i uopštene floskule političke, osim jednog dijela koji ste doslovce prepisali iz Izvještaja za Crnu Goru, a Vi znate šta je prepisivanje bez navođenja izvora.

Što se tiče Vašeg viđenja koncepta i organizacije vlade, nazvaću je jednim izrazom iz Diznijevog crtača: "Slatka mala izvrnuta torto, vrh ti na dnu stoji". Dakle, u svakoj vladi se zna da su ministri političke ličnosti, a da su svi oni ostali po dubini profesionalci. Znači, mi smo dugo usaglašavali Zakon o državnim službenicima i namještenicima sa Evropskom komisijom, odnosno sa aktima Evropske unije da bismo tačno znali koja je to granica eksperta i političara. Kod nas, po našem zakonu, ministar i državni sekretar su političari, a svi ostali po dubini su eksperti. U ovoj vladi eksperti su na čelu ministarstava, a svima onim ostalima po dubini, kako vidimo iz sastanaka koji imate sa političkim partijama, planirate da mimo zakona politički dijelite te funkcije. Kažem eksperti, zapravo mislim navodno eksperti, čast izuzecima kao gospođi Injac. Jer, svi ostali su bliski rođaci, ili na neki drugi način povezani sa popovima i vladikama Srpske pravoslavne crkve. Neki su bliski i povezani sa političkim partijama, sa njihovim liderima, a 80% ove vlade je praktično iz državnih institucija. Neki su čak dobili počasno državljanstvo. Toliko o tome da su Srbi diskriminisani.

Kod Vas je sve ovdje izokrenuto, mislim i na nadležnosti koje su, takođe, izokrenute, a o tome je već bilo riječi pa se neću ponavljati. Mogu da zaključim da ste ove nadležnosti slagali po Vašem osjećaju. Znači, to su upravne oblasti koje moraju biti bliske i srodne. Nijesu to rezervni djelovi mašine da biste ih tako slagali. Na početku svakako imam neka pitanja vezano iz programa koje želim da Vam postavim.

Predsjedniče, očekujem da mi mandatar odgovori. Ne slažem se što su drugi poslanici pristali na to da im se odgovara na kraju u završnoj riječi. Kao poslanik, imam pravo da tražim odgovor nakon završene diskusije. Jer, ovakvo ponašanje mi govori, ako ovdje gdje ga ova Skupština bira ne daje odgovore odmah na postavljena pitanja, a još nije ni izabran kao premijer, šta će tek raditi kada ga izaberete za premijera. Dakle, meni se čini po nekim djelovima iz programa da ćete se Vi baviti malo i našom nadležnošću. Vidim to po ovom dijelu koji se odnosi na reformu izbornog zakonodavstva. Ovdje navodite da većina preporuka OEBS-a nije primijenjena. Moje pitanje je - koje su te preporuke OEBS-a iz 2016. i 2018. godine koje su primijenjene, a koje nijesu? Da mi date taj odgovor. Vidim da u Vašem programu govorite o nečemu što treba da radi Skupština, kao da nam namećete obaveze koje mi ovdje treba da radimo. Mi ovdje znamo konkretno koje su naše obaveze i to one koje se tiču reforme izbornog zakonodavstva. Takođe, mislim na dio koji se odnosi na Ministarstvo unutrašnjih poslova, gdje ste naveli da ćete nastojati da ojačate unutrašnju i produbite parlamentarnu kontrolu. Dakle, parlamentarnu kontrolu vrši ovaj Parlament i mi kontrolišemo Vas. Tako da ne određujete Vi nama do kog nivoa će da ide ta kontrola. To radimo mi i mi kontrolišemo Vas u vašem radu.

Posebno ističete nedostatak strategije za krijumčerenje narkotika i da se to odrazilo na drastičan porast narkomanije. Da li znate da je ova strategija donesena 2013. i da ona važi do kraja tekuće godine? Takođe, sadrži preventivne i represivne mjere. Zaključuje se da Uprava policije ne radi ništa po ovom pitanju. Upravo ću sada da Vas upoznam sa onim što je po ovom pitanju od strane Uprave policije urađeno samo u odnosu na ovu godinu.

Uprava policije je od početka ove godine na teritoriji naše države zaplijenila 3,6 tona opojne droge. Kada je riječ o međunarodnoj policijskoj saradnji tokom 2020. godine, takođe su bile intenzivne aktivnosti i postignuti su značajni rezultati. Brod Aresa u februaru - pet tona kokaina; brod Budva, maj - 500 kg kokaina, u Hamburgu uhapšen jedan državljanin Crne Gore, operacija "Terminal", novembar Božaj - 2,5 tona opojne droge. Ovo su samo neki podaci i to samo iz ove godine. Ovo Vam čitam jer možda se i prijatno iznenadite kako rade naši državni organi i kako je težak posao u policiji i inspektora i policajaca prije nego što ih ovako ocrnite u ovom Vašem programu.

Za kraj imam za Vas još dva pitanja. Mene interesuje, pošto ste više puta pomenuli Vaš pračedovski zavjet, s obzirom da smo svjedoci da ljubite srpsku zastavu, koji je to Vaš pračedovski zavjet. Kada već pominjem zastavu, da li ćete, kada položite zakletvu ovdje u Parlamentu, kada budete izabrani poljubiti i ovu crnogorsku zastavu?

Na kraju današnjeg dana i rasprave, vjerujem da će građani više pamtiti svoje razočarenje slušajući ovdje današnje ispade pojedinih poslanika, koji su odredili stav ove vlade, više nego što će pamtiti rezultate ove. Mislim da je ova vlada jedan opasan eksperiment, prije svega, nova struka, izmiješane nadležnosti koje treba i pravno i organizaciono uobličiti, treba vremena i za to, ministri bez praktičnih znanja sa opasnim političkim ekstremnim stavovima, sa ideologijom koja nije u skladu sa onim što su vrijednosti našeg društva. Interesuje me kako ćete se nositi sa odgovornošću a da ne koristite izgovore da ste izigrani. Vjerovatno teško i, ono što je sigurno, neuspješno. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (03.12.20 19:07:29)

Zahvaljujem poslanici Šćepanović.

Sada je 19:07h, tako da bismo maksimalno mogli raditi do 19:20. Postojala je mogućnost obraćanja još jedne poslanice, jer je inicijalno bilo razmišljanje da je danas pogodnije da govori, ali sada sam razumio da ipak možemo da privodimo kraju i da nastavimo sutra.

Preostalo je još 13 diskutanata. Molim vas da to imamo na umu, posebno poslanike vladajuće većine i posebno one koji dolaze iz većih poslaničkih klubova da redukuju maksimalno moguće izlaganja. Sjutrašnji dan koji ćemo započeti u 11:00 časova, kao i danas, će otvoriti poslanica Milosava Paunović. Zatim poslanica Božena Jelušić, a nakon poslanice Jelušić, poslanica Daliborka Pejović. Znači, sa tri uvažene kolegice i dame otvaramo sutrašnji radni dan, odnosno nastavljamo pretres.

Nakon 13 diskutanata, kao što smo dogovorili na Kolegijumu, imaćemo završne riječi maksimalno do pet minuta šefova poslaničkih klubova i nakon toga ćemo imati završno obraćanje mandataru. Legitimno je da se postavljaju pitanja u odnosu na ono što smo čuli od prethodne kolegice, ali pravo je mandataru da bira kad će se i u kom momentu obratiti i odgovoriti.

Sa ovim zaključujemo današnji dan. Nastavljamo sutra u 11 časova.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:15:14)

Uvažene kolegice i kolege poslanici,

Nastavljamo Treću sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2020. godini.

Danas je treći dan trajanja ove sjednice, i nastavljamo sa pretresom o izboru predsjednika i članova 42. vlade Crne Gore.

Po redosljedu prijavljivanja, kako sam najavio i juče na kraju sjednice, prvi diskutant danas je poslanica Milosava Paunović.

Izvolite, kolegice Paunović.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (04.12.20 11:15:51)

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi mandataru Krivokapiću, predsjedavajući, kolege poslanici,

Velika mi je čast što ću prva govoriti u nastavku sjednice državnog Parlamenta Crne Gore na ovaj istorijski dan, kada će poslije 30 godina biti izabrana vlada koja neće biti sastavljena od ministara DPS-a i njima bliskih partija.

Na samom početku ću, što mi je želja i obaveza, da se zahvalim časnim građanima, glasačima SNP-a, koji su sve ove godine ostali uz nas uprkos svim nedaćama i podjelama koje smo preživjeli, i nijesu promijenili ni partiju ni ideologiju i istrajali na ostvarenju zajedničkog cilja smjene DPS režima. Hvala vam, i nećemo vas nikada iznevjeriti.

Dolazim iz Berana, slobodoljubivog grada, grada heroja, čiji su građani davali i daju primjer kako se bori za svoja lična građanska prava i slobode. Kako se uprkos svim vrstama pritisaka istinom, čašću i poštenjem mijenja vlast, te da niko nije nesmjernjiv i nedodirljiv.

Prva građanska neposlušnost je krenula iz Berana i to pobjedom građana nad idejom tadašnje lokalne vlasti, da Gradsku deponiju izgradi na mjesto zvano "Vasove vode", koje se nalazi u neposrednoj blizini beranskih naselja i rijeke Lim, istovremeno se boreći protiv nepotizma, korupcije i neprestanog otuđenja opštinske imovine što je nanosilo štetu kako Beranama tako i Crnoj Gori. Sve to je prethodilo smjeni lokalne vlasti na čelu sa DPS-om 2014. godine, a taj trend se nastavio na lokalnim izborima 2018. godine i to u dva kruga izbora. Zatim, na predsjedničkim izborima, pa sve do posljednjih parlamentarnih izbora održanim 30. avgusta ove godine, kada je došlo do konačne smjene režima DPS-a na državnom nivou.

Kada je počela borba i kakav je stav i odnos građana prema svemu tome najbolje govori i posljednji rezultat ostvaren 30. avgusta, kada je koalicija "Za budućnost Crne Gore" osvojila 10.200 glasova, a DPS sa svojim koalicionim partnerima 5.200 glasova. Probleme i poteškoće je imalo rukovodstvo Opštine Berane da konsoliduje finansijsko stanje, vrati naslijeđen ogroman dug ostavljen od strane bivše vlasti, i da uđe u trag malverzacijama iste. Isto to, samo sada na državnom nivou, čeka ovu vlast što će predstavljati težak i trajan proces, a u čemu im može pomoći beranski recept ukoliko budu imali volje da ga primijene. Mogu s ponosom reći da su i prve litije, kao iskaz nezadovoljstva naroda, zbog usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti krenuli iz Berana i odatle se proširile na sve gradove u Crnoj Gori. Moji hrabri Beranci su pokazivali način borbe sa bivšim režimom za očuvanje pravnog poretka koji su uspješno prihvatili ostali gradovi Crne Gore, što je na koncu dovelo do sprečavanja otimanja naših svetinja. Zato danas sa ponosom govorim odakle sam i učiniću sve da svoj grad predstavim na pravi način.

Od trenutka usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovijesti građanin kao nosilac suvereniteta se probudio, osvijestio, i rekao - dosta ugrožavanju osnovnih prava i sloboda, slobode govora, kretanja, mišljenja vjeroispovijesti i drugi. Hapšen, tučen, proganjan, osuđivan, narod je izdržao sve to, pokazao da hoće u promjenu sistema u Crnoj Gori što je danas dovelo do sjednice Parlamenta, kada prvi put od početka parlamentarizma u Crnoj Gori biramo Vladu koja je posljedica promjene vlasti na izborima.

Narod je rekao, ne - odnarođenoj vlasti, ne - jednopartijskom sistemu, ne - pritiscima, ucjenama, tiraniji i strahovladi kojima je bio izložen posljednje tri decenije. Zašto sve ovo govorim? Ova vlada treba da bude izraz narodne volje ostvarene na parlamentarnim izborima, i odraz svega što građani žele za budućnost svoje zemlje. S obzirom na to da će ovo biti Vlada sastavljena od eksperata, očekujem od istih da će umjeti da cijene i poštuju sve ovo o čemu sam do sada govorila. Očekujem da će ministri cijeliti stradanje svakog građanina Crne Gore koji nije podržavao bivši režim, pa iz tog razloga nikada nije mogao naći posao u struci, niti bilo kakav drugi posao, žrtvu građanina koji je ostajao bez posla i trpio lični i porodični progon od strane režima. Nadam se, da ćete voditi računa o obespravljenom narodu koji ima velika očekivanja od svih nas, od vas kako predstavnika izvršne vlasti, i od nas kao predstavnika zakonodavne vlasti. Zajedno ćemo raditi na nalaženju najboljih rješenja pri donošenju novih ili izmjeni postojećih zakona i drugih akata koji su nadležnosti ovog Parlamenta.

Prenijeću vam ono što građani Crne Gore očekuju od nas. Izmjenu spornih članova Zakona o slobodi vjeroispovijesti, donošenje Zakona o porijeklu imovine, kako bi se ispitalo, odakle kolegama iz opozicije milionska imovina i da li je ona stečena na zakonit način. Donošenje Zakona o lustraciji, kako bi se licima koja su obavljala javne funkcije koristeći taj položaj kršila ljudska prava, onemogućilo zauvijek dalje javno djelovanje. Donošenje novog zakonskog okvira kojim će se urediti položaj majki sa troje ili više djece, i na taj način odrediti doživotnu naknadu. Izmjenu ili donošenje novih zakona o državnim službenicima i namještenicima o zaradama istih, Zakon o

tužilaštvu, Zakon o sudovima, Zakon o Vladi, Crnogorskom državljanstvu, a po preporukama evropskih partnera izmijeniti kompletno izbornu zakonodavstvo, urediti birački spisak i pripremiti prvi demokratski i potpuno slobodni popis stanovništva Crne Gore.

Takođe, očekujem da će se ponovo na neki način urediti dječiji dodatak kako bi se smanjilo siromaštvo djece i njihovih roditelja. Očekujem i da će se osnovati fond za razvoj sjevera u kom su pravcu išla i predizborna naša obećanja.

Građani očekuju mnogo od vas. Na vama je, da to mnogo sprovedete u djelo, a mi ćemo kao poslanici dati sve od sebe da vam u tome pomognemo, jer svakako bez političke podrške u Parlamentu ne može se postići ništa.

Podržaćemo predloženu vladu, koja mora biti časna, poštena, raditi u interesu naroda, beskompromisno se obračunati sa kriminalom i korupcijom na svim nivoima. Takođe, se nadam da će buduća vlada preuzeti brigu o sjeveru Crne Gore, iako na žalost u ovom trenutku moram da priznam, izborom vlade na ovaj način naša očekivanja nijesu u potpunosti ispunjena. Ne može niko reći, da na sjeveru od Berana, Bijelog Polja, Mojkovca, Kolašina nema ljudi koji su sposobni da se nađu u sastav ove vlade, iako su prva obećanja u predizornoj kampanji išla u tom pravcu.

Dakle, od ove vlade očekujemo razvoj sjevera i poštovanje ljudi sa sjevera. Ipak, ova Vlada je plod naše zajedničke borbe, istorijske slobode koja je decinijama vojevana, a u cilju da će u potpunosti prekinuti sa lošim nasljeđem prethodne vlasti, istinski krenuti u kulturni, socioekonomski, politički i etički oporavak države, kao i nedvosmisleno nastaviti putem evropskim integracijama.

Podržaćemo predlog mandataru za sastav vlade i od nje očekujemo rezultate. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:23:08)

Zahvaljujem, kolegini Paunović što je skratila diskusiju i doprinijela efikasnosti u radu saglasno preporukama od juče.

Sada riječ ima kolegini, poslanica Božana Jelušić.
Izvolite, gospođo Jelušić.

BOŽENA JELUŠIĆ (04.12.20 11:23:21)

Poštovane građanke i građani Crne Gore, drage kolege,

Glasanje za novu vladu se očigledno pretvorilo u svojevrsnu borbu ili sliku borbe za identitet. I to nije ništa čudno, zbog toga što se neoliberalizam širom svijeta i pljačka neoliberalna upravo štiti time što se u prvi plan stavlja borba za identitet. To je najjeftinije. Zbog toga je cijelom svijetu potrebna nova ljevica, ne komunizam, kao totalitarni režim, potrebna mu je nova ljevica, jer je ova nepravda koju je neoliberalizam nanio prvorazredno klasno pitanje. Ja o tom klasnom pitanju želim da govorim i za mene ono jeste najznačajnije. Ovaj narod je osiromašen, raspodjela društvenog bogatstva je duboko nepravedna, nejednakosti su rastuće. Zato danas mi u stvari imamo priliku da glasamo između dvije stvari - burazerskog, neoliberalnog, pljačkaškog kapitalizma ili opasnosti od mogućeg koraka u kleronacionalizam. Dilema jeste. Mi ne možemo ne vidjeti da ova vlada ima jednu svoju unisonost. Mi ne možemo da ne vidimo da izvjesni njeni kandidati nemaju konsenzus društvene zajednice, a strukturne njene pretpostavke da nemaju uvijek dovoljan konsenzus stručne javnosti.

Međutim, šta je na drugoj strani. Na drugoj strani su se ruke potpuno mirno bez imalo dileme podizale za najštetnije odluke po ovu zemlju. Na primje - za Zakon o prostornom planiranju i izgradnji objekata, za zloupotrebu zelene energije i male hidroelektrane, za Možuru, za hiljadu i jednu stvar za koju su se bez ikakve dileme podizale ruke.

Danas se pitam, jer kad slušate čitaj taj odijum, to što je pratilo glasanje za ovu Vladu skoro da je čovjeku bilo najlakše da vrati mandat, pa i nekome od nas i da ne sluša prijekore, da ne sluša neprekidne optužbe da će zbog tri na primjer poslanika URA-e propasti Crna Gora. Da je to njena cijena i mjera.

Međutim, pitala sam se zašto ti branitelji nijesu podigli ruke i nijesu tražili ostavku od svog predsjednika i od svog premijera barem nakon afere "Koverta", barem tada. Da kažu predsjedniče, premijeru vratite nam zemlji institucionalni društveno-politički poredak, pa tada se branila Crna Gora. Najzad filozof jedan lijepo kaže: "Nema poente čekati pravi momenat. Kad glatka promjena može postati moguća taj momenat nikad ne stiže. Istorija nam nikad neće omogućiti takvu priliku. Mora se rizikovati, mora se intervenisati čak i ako postizanje cilja izgleda, možda u jednom dijelu čak i jeste - nemoguće". Ovo jeste jedan trenutak rizika, jer ne biti ovdje i ne glasati za ovu vladu, bez obzira za sve njene mane koje vrlo dobro i predobro vidimo, osobito neko ko dolazi iz sfere obrazovanja kao ja na primjer, bilo bi isto onakvo licemjerje kao što je bilo licemjerje ćutati na sve porazne, neodržive oblike tog burazerskog kapitalizma koji je u ovoj zemlji proizveo rastuće siromaštvo i nejednakost i zaista potrebu za jednom boljom i humanijom ljevicom.

Nije ovo prva etička dilema sa kojom se susrijeće Crna Gora. Sjetimo se samo one 2006. godine. Prvo država pa demokratija. Sad je vrijeme za demokratiju. Zašto za 14 godina se nije branila ova država i nije ni čudno pošto se 14 godina ćutalo, ostalo se na onome država je naša, a demokratiju vidjećemo kad ćemo je dobiti. Upravo zbog tog četrnaestogodišnjeg ćutanja povjerenje je malo, jer niko više ne vjeruje da može postojati vlada koja neće uzeti državu za sebe. E, pa neće. Što god mislili o ovom narodu on više nema razloga da ćuti. Što god mislili o ovim poslanicima oni takođe nemaju razloga da ćute, jer ta nepodnošljiva lakoća sa kojom se susrijetala, lakoća uništavanja i neodrživost je nešto što danas odlučuje da li ćemo ili nećemo glasati. Najzad nemojte da zanemarujemo krizu. Ova vlada sama po sebi nije još uvijek dobra vijest, ali ona može da ima potencijal, jer svaka kriza čak i najgora kod čovjeka izazove da nešto novo nauči, da nešto novo postigne. Budite sasvim sigurni da u ovom Parlamentu će njegova kontrolna funkcija biti u stvari najvažnija stvar i da niko od nas, barem oni ljudi koji su ovdje iz URA-e, neće podići ruku ni za što što će dovesti u pitanje Crnu Goru.

Sad da se osvrnem kratko i više takstativno na sam ekspoze koji jeste manifesno deklarativnog tipa u kojem nedostaju izvjesne brojke, jer su one mogle biti nađene, ako ne od vladinih organa, ali bilo ih je na drugim stranama. Razumljela sam i taj mandatarov argument, a ukoliko se u februaru to promijeni utoliko bolje. Činjenica je da se ovaj program mora realizovati u jednom od najtežih trenutaka za Crnu Goru, ali ne smijemo zaboravljati detalje, ako pominjemo lustraciju na prvom mjestu moraju biti ratni zločini, a odgovorni za to su na uslovno rečeno obje strane i ako se ne ilustriraju na obje strane - džaba smo krečili.

Nedostaje plan razvoja Crne Gore. On će odrediti i sudbinu javnih preduzeća i uopšte puteve razvoja Crne Gore, a da je postojao taj plan razvoja u njega bi sigurno morala biti uključena crnogorska dijaspora koja velike doznake ovoj državi čini i koja bi mogla da u ovoj zemlji, koja je njihova zemlja, ulaže. Najzad, dobro je što se pominje prostorni plan, ali nije dobro što se ne kaže da se sada smjesta mora prekinuti posao na izradi novog prostornog plana koji traje godinu i po i koji se radi na burazersko kapitalistički način i koji na dnevnom nivou uz Zakon o prostornom planiranju koji je zakonodavno zastiđe u ovom trenutku sprema devastaciju Crne Gore. Mora se formirati multidisciplinarna, sa međunarodnom ekspertizom komisija, uz učešće javnosti da se taj prostorni plan donese kako Crnoj Gori odgovara. Zaista, ima elemenata spržene zemlje, ako ne uključimo u ekspoze vraćanje ingerencija lokalnim samoupravama i pominjanje Evropske povelje o pravima građana u gradovima, jer nikad lokalne samouprave nijesu mogle nanijeti toliko štete koliko je nanijela centralizacija.

Najzad, kada govorimo o obrazovanju i o tom resoru koji će sad objedinjavati četiri, pokušala sam da ga analiziram lično i o tome sam javno govorila i uvijek ću javno reći, smatram da se u ovom dijelu ministarskog rješenja kreće iz minusa, zbog odijuma javnosti i objektivnih zamjerki koje se mogu staviti i na strukturu i na određene izjave koje su se čule u javnosti.

Vidjela sam da je mandatar to napravio u neka tri koncentrična kruga, pa su, da tako kažem, prvo opšta načela, pa posebnija, pa na kraju razlog zašto je takvo ovo ministarstvo. Ono što je suština mandatarova potreba da sve stavi u službu mladih. Obrazovanje po definiciji, kultura da bi se mladima približila kultura, nauka da bi se prepoznali talenti, a sport da bi se u zdravom tijelu bio zdrav duh. To je lijepo, ali je redukcionističko. To je ona Platonova - umjetnost valja samo kad služi državi. Ne možemo tako. Ovdje su potrebna fina podešavanja, jer ova četiri resora kao svojevrsno ministarstvo duha ne treba dekonstrukciju ono treba finu nadgradnju. Neki su rezultati ostvareni na polju nauke, omladinske politike su odlično počele da se implementiraju u dijelu

sporta i mladih. To treba popraviti. Ovdje nema što da se poruši nego da se popravi.

U obrazovnoj reformi moramo se vratiti na početne pozicije one iz 2008. godine kada je počela ponovo velika centralizacija. Da ne dužim i ne uzimam vrijeme ostalima da budem ekonomična. Mislim da bi između ustalog dobro bilo da se pažljivije odnosimo prema tradiciji i sa ove strane i sa ove kad govorimo - čuvaćemo prađedovski zavjet i ovamo - čuvaćemo tradiciju Crne Gore koji nijesu nikad ljubili ruke. Tradicija je izraz i mjesto snažnih nejednakosti. U toj tradiciji su žene prale noge i bile tučene. Zato kad se kaže tradicija ja se uvijek dobro pripremam da čujem o kakvoj tradiciji govorimo. Nama je potrebno društvo jednakih, a kada govorimo o tradiciji, potrebna nam je nematerijalna baština tradicionalna, a ne vraćanje na idenditetska pitanja koja su uvijek najbolji način da se sakrije pljačka.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:34:49)

Zahvaljujem, poslanici Jelušić.
Sada riječ ima poslanica Daliborka Pejović.
Izvolite, gospođo Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (04.12.20 11:34:58)

Hvala uvaženi predsjedniče, poštovane kolegice i kolege,
Gospodine Krivokapiću,

Imam posebnu obavezu da se danas obratim Vama. Zato što ste Vi silom prilika svjesni ili ne postali pravi politički fenomen u novijoj crnogorskoj političkoj historiji. Ovo ne govorim ni pežorativno, ni nevaspitano, nego krajnje iskreno. Zaista ću pokušati da objasnim zašto je to tako. Pritom htjeli priznati to ili ne učinili ste Vaš ekspeze krajnje neinteresantnim dokumentom, barem za moj osvrt kada je on u pitanju. Svakako ću iskoristiti priliku da na kraju svog izlaganja komparirajući dio Vaših izjava koji ste dali jednoj televiziji, zapravo ukaže na to koliko ste od starta bili nedostatni i koliko su vaše političke poruke tokom kampanje i nakon nje, a naročito u svrhu izrade ekspezea bile potpuno kontradiktorne i potpuno su bile nedosljedne.

Dakle, prvo što želim da kažem da nemamo interesa čak ni da se bavimo Vašim budućim kabinetom. Vi ste im odredili mjeru onog trena kada ste proklamovali kriterijume na bazi kojih ste ih izabrali. Tada ste rekli da to trebaju da budu stručni autoriteti, da su završili normalne fakultete i da imaju osjećaj za timski rad. Ništa nijeste posebno rekli u odnosu na ono što svaki privatnik traži od svog zaposlenog i svi oni koji na nižim organizacionim formama i institucionalnim nešto traži od čovjeka od koga očekuju rezultate rada.

Lično mislim da ste Vi institucionalno i personalno unizili Vaš kabinet već na samom startu. Posebno ste ga unizili onog trena kada ste u Vašem ekspezeu napisali da oni neće odlučivati u svemu, vjerovatno nagovještavajući da će dio odluka nositi oni inostrani eksperti koji će predlagati modele za institucionalne reforme i borbu za novo vrijeme, novu budućnost i novu Crnu Goru, što je legitimo, ali ne znam da li je suvereno.

Prosto želim da Vas podsjetim na taj 27.08. ove godine, dakle nekoliko dana prije održavanja parlamentarnih izbora i Vaše gostovanje na Televiziji Nikšić. Ja sam pokušavala danima da zapravo shvatim ko je gospodin Krivokapić, pokušavala sam da iz dostupnih informacija saznam nešto više o Vama kao ličnosti, kao čovjeku i vjerujte u zadnji čas uspjela sam da odgledam tu emisiju ona mi je sve bilo jasno. Zaista više nema dilema i meni je drago što postoje ljudi što tako očigledno saopštavaju svoje stavove čak i onda kada tvrde da su oni njima podmetnuti - informacije, elaboracije, podaci i sve ostalo.

Pritom, tada se nijeste ustezali da naudite statističke podatke kada je recimo u pitanju kontrabucija turizma u ukupnom bruto nacionalnom proizvodu. Ovdje ste saopštili odgovarajući Vašim kolegama i prijateljima iz Kluba i koalicije koju predstavljate da vVne želite da baratate ciframa u koje nijeste sigurni i do kojih nijete došli. Tada ste bili sigurni da govorite prave stvari, tada ste se čak pozivali za evropski prosjek. Negdje se pokušali da izvedete maksimu da je učešće turizma u crnogorskom nacionalnom proizvodu iznad prosjeka koje dozvoljavaju evropske

zemlje i Evropska unija.

Ta dva pristupa i principa baš nas ne uvjeravaju u to da ćete uvijek biti dosljedni onome što saopštavate i nama i crnogorskoj javnost. Tim prije što ste i tada priznali da vi ne volite da gledate Skupštinu, da nijeste miljenik parlamentarnog života, ali ste primijetili kao što ste tada rekli da ovdje postoje neki poslanici koji s vremena na vrijeme tako obožavaju jednoglasno jedva čekaju da stisnu tastere i da izglasaju odedenu odluku ne pitajući se da li zakoni o kojima glasaju, odluke koje donose su dobre ili loše za građane Crne Gore.

Možda ste zaboravili, a ja ću Vas napomenuti. Sve zakone koje crnogorski Parlament donio od kada je proces pristupanja Evropskoj uniji počeo u Crnoj Gori kako god ga doživljavali kao dugog ili kratkog su oni zakoni kada je u pitanju evropska agenda koju je na neki način uz punu saglasnost i afirmaciju protežirala i dozvolila Evropska unija i Evropska komisija. Uglavnom su uvijek usaglašeni sa njima i kao takvim mi barem ovdje nijesmo imali dilemu ili pritiskajući taster ili dižući ruke glasamo o tim zakonima bivajući sigurni da se radi o nečemu što je potpuno evropsko i što je potpuno na neki način prikladno interesima građana Crne Gore.

Ja sam se osjećala komforno, a ne znam kako se Vi danas osjećate u tom klupi, koliko komforno, kada Vam ljudi koje ste predvodili u Vašoj koaliciji govore do sinoć da ste ih politički odžeparili.

Takođe želim da Vam skrenem pažnju na još nekoliko stvari koje ste tada iznijeli u namjeri ne zbilja da s Vama vodim bilo kakav dijalog jer se nadam da ćemo imati vremena i prostora da to radimo narednih godina. Tada ste slavodobitno najavljivali potpuno ukidanje Zakona o slobodi vjeroispovijesti i svemu onome što je duh toga zakona. Govoreći jednu ključnu maksimu da on zapravo ne odražava ono što je bitno za Crnu Goru, a to je da crkva uvažava državu, a da država poštuje crkvu. Tada ste rekli jednu nevjerovatnu stvar, koju vam moram ovdje ponoviti, odnosno vas podsjetiti da je to zakon za vjernike, a ne zakon za nevjernike, jer će nevjernike već neko vremenom prizvati, pa će i oni biti preobraženi. Ja ne mogu da shvatim, a teško mogu da se pomirim da tako doživljavate duhove zakona da se oni prave za vjernike, odnosno nevjernike. Ako ste mislili da ste time postali moderan ili u duhu ovog vremena avangardan lider mislim da ste se grdno prevarili i da ste daleko od toga, upravo ste dokazali suprotno.

Takođe, želim da Vas podsjetim još na jednu stvar koja me je takođe zaprepastila. Žao mi je što to nijeste naveli u Vašem ekspozeu u onom dijelu o kojem ste govorili kada je riječ o socijalnom raslojavanju i potrebi da se konačno završi priča oko socijalnog kartona. Tada ste iskoristili jednu paradigmu koja je za mene prosto nevjerovatna. Rekli ste vi zamišljate tu socijalnu politiku zapravo kao presipanje od onih koji imaju dosta prema oni koji imaju malo ili nemaju ništa. Pritom ste rekli da nećete ništa od njih uzimati, ali ste napomenuli jednu nevjerovatnu stvar da to doživljavate u svom duhu kao desetak, jer Vas je vaša baba učila da je desetak obaveza koju su svi koji imaju davali crkvi sa jedne strane odnosno s druge strane socijalnim slučajevima, odnosno ljudima koji nemaju. Ako budete takve paradigme izvodili za politiku koju mislite i želite da gradite mene nećete nikada uvjeriti da ste Vi moderan mandatar i da ste Vi neko ko treba da upravlja kako kažete modernom Crnom Gorom. Ono što je najgore i što mi je posebno bilo interesantno da sve što neko stvara u životu daje tvorac i tom tvorcu trebamo da vratimo. To su Vaše riječi. Toliko o Vašem odnosu prema modernoj Crnoj Gori.

Još nešto što želim da Vam takođe ovdje saopštim. Vi se zalažete za struku, tako ste birali svoj kabinet i tako ste negdje tretirali kandidate koji treba da budu u vašoj vladi. Kako onda možete da pričate i da budete dosljedni u tom smislu, ako ste za Dojče Vele izjavili da će u vašoj vladi Institut za javno zdravlje davati predloge mjera za suzbijanje pandemije korona virusa, a da ćete Vi sa vašim kabinetom odbijati ili prihvatati te mjere. Svaka čast za struku, ali da ostavimo struku što se tiče nas kao ove opozicije mi ćemo Vas dužiti za političke odluke koliko god se Vi zanosili da će Vam struka biti vrhovni princip u donošenju Vaših političkih i naravno svih drugih odluka.

Takođe jednu nevjerovatnu stvar želim da Vam kažem. Gledala sam emisiju u kojoj ste gostovali na jednom poznatom servisu i tada sam opet sa zaprepašćenjem, a vezano za struku čula od Vas jednu nevjerovatnu stvar da vjerujući ljudi ne mogu da budu zaraženi. Brzo ste demantovani, nažalost. Što je nevjerovatno sa jednim izvinjenjem ste zamijenili kaznu koju ste trebali da dobijete za takvo ponašanje i to je manje možda bitno. Znaete što je meni bitno? Kako ću ja da objasnim onim građanima koji su kažnjeni na šest odnosno osam mjeseci ili godinu uslovno

za kršenje NKT mjera, jer su bili na metar i po, a ne na dva od svog prijatelja sa kojim su šetali u martu mjesecu. Šta ću ja njima da kažem da odu da se izvinu nekom i da im se ta kazna oprost, je li tako? Dakle toliko o jednakosti, toliko o vladavini prava i svemu drugom što nas čeka i što najavljujete. Moram Vam odmah sad reći, a to će moje kolege sasvim sam sigurna obrazlagati i danas i vjerovatno narednih dana. Neki Vaši članovi kabineta su već doveli u pitanje Vaš ekspozicijom svojim ponašanjem i svojim izjavama. Ja se iskreno nadam da će državni organi ako su pažljivo slušali to što se dešavalo proteklih dana imati prilike da reaguju, jer ću ja njih smatrati onda odgovornim za njihovo nepostupanje.

Na kraju, ja zaista želim da Vam samo sugerisem da ispravite jednu stvar u Vašem ekspozicijom, a to je da niste mađioničar. Jeste, ako Vam sve ovo prođe, Vi zaista jeste mađioničar i završavam. Hvala predsjedniče. Samo ću kratko upravo sa jednim citatom, Vašim, ad literam ću ga citirati. Kaže ovako: "Pogrešno ne može postati ispravno, a netačno ne može postati tačno samo zato što je određena većina tako dogovorila". Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:45:35)

Zahvaljujem, poslanici Pejović.

Sada riječ ima poslanik Milo Božović, nakon njega neka se pripreme poslanici Predrag Bulatović i Branko Čavor.

Izvolite, poslaniče Božović.

MILO BOŽOVIĆ (04.12.20 11:45:49)

Poštovani predsjedniče, poštovane kolege poslanici, dame i gospodo, poštovani mandataru, uvaženi građani Crne Gore,

Iskoristiću ovu priliku prvo poslije ovih diskusija mojih kolega. Danas je slava Manastira Hilandara i Vavedenja Presvete Vladičice Bogorodice. Iskoristiću ovu priliku da igumanu Manastira Metodiju i monaštvu čestitam slavu.

Obratiću se lično Vama, gospodine Krivokapiću. Ja sam kao i svi poslanici u ovoj sali pripremao svoje izlaganje za današnji dan i moram da Vam iskreno priznam da je ono bilo onako dosta u sličnom jednom tonu kao što je većina diskusija bilo u protekla dva dana. Gospodine Krivokapiću slušajući moje kolege ova protekla dva dana meni ne pada na pamet da u tom tonu diskutujem danas ovdje niti da bilo šta loše kažem za vaš predlog Vlade, kandidata za Vladu, Vladu i Vašeg ekspozicijom.

Dvije stvari moram da Vam kažem, nijesu vezano za ovo.

Jedna je, profesore, i molio bih Vas da pokušate u Vašem odgovoru svima nama danas koji će biti da pokušate da nađete riječi da pojasnite, objasnite i da dovedete na jednu mjeru prihvatljivu svima nama da razumijemo zašto je to urađeno. Jedna je naravno Sporazum profesore. Taj nesrećni Sporazum koji ste potpisali bez ikakve konsultacije sa bilo kim od nas sa Vaše liste, znači bez ikakvog razgovora s nama i bez ikakve potrebe.

Druga stvar, taj Sporazum niti nešto znači bilo kome a ni nama. Znači, mi nemamo nikakvu obavezu prema tom sporazumu i to je svakome jasno. Tačno je da smo mi, kolege oko mene, jedna grupa ljudi koja ne uvažava simbole i himnu države Crne Gore. Ne ugrožavamo mi Crnu Goru time, mi time pokazujemo da se ne slažemo sa načinom na koji su simboli donešeni u onome nesrećnom vremenu poslije referendumu kada je neko htio na silu da nam nametne nešto. Znači, to je poenta priče. Nemamo mi nepoštovanje prema zastavi zato što je to zastava Crne Gore, nego zbog toga što nam je ta zastava nametnuta i gospodo moraće doći dan kada ćete morati o tome da se dogovorite sa nama kad pričam sa nama, mislim na Srbe. Znači, mi moramo naći kompromis na tu temu, moramo naći simbole i himnu koja će da bude prihvatljiva svima nama i moramo se jednog dana pomiriti. Vaša politika je posvađala narod u Crnoj Gori, nije naša. Znači, mora doći taj dan kada se moramo pomiriti.

Još nešto da kažem. Nijesmo mi neprijatelji koji ne poštujemo simbole. Neprijatelji su ljudi, vaši šefovi koji stanu na himnu kao cvijeće stave ruku na srce, a lijevom rukom džepare građane

Crne Gore kad smo kod džeparenja drage koleginice. Džepare građane i sve nas.

Druga stvar koja je još gora, profesore. Mi smo jedina zemlja na svijetu koja je dva put priznala ovu takozvanu državu Kosovu, bez ikakvog razloga, bez potrebe, nijesmo mi krenuli ništa da osporavamo. Znamo mi da nemamo 41. poslanika u ovoj sali i da ne možemo donijeti takvu odluku, da imamo mi bismo to uradili to otvoreno vam kažem zato što je to sramota. Sa ovim što smo drugi put uradili mi smo samo jedini proizvod tog vašeg Sporazuma je da se mi ponovo stidimo. Znači stidjeli smo se tad kad je ta odluka donešena i sad moramo ponovo pred našim narodom, a bogami i pred našom braćom u državi Srbiji protiv koje je to urađeno.

Da završim sa ovim, da ne bi neko shvatio da ovo Vas hoću da kritikujem. To je više objašnjenje kako se mi osjećamo, profesore da ne shvatite da je upućeno ovo Vama kao kritika, eto da kažem, mada jeste. Izborna lista "Za Budućnost Crne Gore", vjerujte mi većina ovih ljudi ovdje nije očekivala nikakav angažman u Vladi Crne Gore. Niti smo mislili da ćemo raditi nešto u Vladi Crne Gore. Većinu i ne interesuje. Vi ste nam unaprijed rekli da mi ne možemo biti u toj vladi. Zašto? Samo pojašnjenje, jer takav se utisak stvorio, profesore, Vašim izjavama. Molim vas, ja mislim da to nije tako, poznajem Vas, znamo se, dolazili ste u Budvu, pomagali ste nas, vidjeli ste kako smo se borili u Budvi da se odbrani volja građana, vidjeli se kako to radi Bato Carević, kako to radi Nikola Jovanović, kako to radi Mladen Mikelj, vidjeli ste što se sve dešavalo tim ljudima. Vi ste svim tim ljudima rekli da apriori ne mogu biti članovi Vlade. Kad ste to rekli Andriji Mandiću koji je ustupio svoje mjesto Vama, svoje mjesto je dao kao prvoga na listi, kao predsjednik najveće stranke u našoj koaliciji, to mjesto na kojem danas sjedite je njegovo. On ga je ustupio zato što je znao da je to način da pobijedimo. Znači, Vi ste poslali jednu poruku koja je se šalje, Vi ste to trebali interno s nama da riješite. Nego da završim o tome da ljudi ne shvate, rekao sam da neću Vas da kritikujem pa će ispanut da sam potpun.

Kolege iz DPS-a, SD-a i ostalih opozicionih klupa. Vama nije jasan ekspozé gospodina Krivokapića i nije vam dovoljno precizan, da li vi shvate koju politiku predstavljate danas ovdje? Nijeste vi opozicija ovdje pet godina pa je napravljeno nešto u Crnoj Gori, pa vi ne shvate, nije vam precizno. Vi ne shvatate termin - spaljena zemlja, spržena. Zna li vi što je spržena zemlja u ovom slučaju? Zatvorene fabrike, radnici poslani kući, prodani hoteli znate za kakve cijene, hotel Avala je prodat jeftinije nego što vrijedi moja kuća i Dragana Krapovića, za manje para. Uništena, prodana brodogradilišta, državne kompanije potpuno uništene, pokradene, zaduženi četiri milijarde, šta je to nego spaljena zemlja. Čovjek je to fino rekao. Šta je drugo nego spaljena potpuno spaljena, uništena, pored toga posvađana do kraja. Znači profesorica moja nas dijeli na dvije strane. Eto toliko smo posvađani da profesorica nas i pokazuje ovi tamo, ovi tamo. Dolazi vrijeme kad će Crna Gora morati da se pomiri da bi opstala. Zašto se nama stalno upućuje, nijesmo mi učestvovali u ničemu od ovoga što vam pričam. Vama nije precizan dovoljno ekspozé gospodina Krivokapića, čovjek vam je to fino objasnio i to na najljepši mogući način koji je mogao. Rekao vam je nemam podatke zato što ste ih sakrili da vam ja jasnije kažem, sakrili, pocijepali, bacili, zamutili ne znam ni ja što ste uradili sa njima, spalili tako je kolega, spržili kolega.

Hvala iz prve ruke informacija, izgleda, a moram vama nešto da kažem kad ste se već javili. Bato Carević vama smeta zato što je uveo sveštenika da osvešta, pa nemojte molim vas. Iz vaših je klupa došlo, pa je Bato Carević i ovaj čovjek ovdje, Dragane koliko ste vratili para ti i Bato pokradenih, 30 miliona je vraćeno za mandat Bata Carevića i Dragana Krapovića u Budvi pokradenih para od vaših ljudi i ostali smo dužni još 70 miliona. Vama smeta što je osveštana Opština, treba da je osveštena Opština Budva. Zamislite taj nivo fukarluka, kad je 100 miliona iznešeno iz nje, ne daj bože da su ostali još malo.

Čovjek vam fino kaže kad bude imao podatke, kad bude vidio šta će da radi kako će, gdje se nalazimo koliko smo dužni, što je uništeno, što nije, što se može popraviti, što ne može daće plan vlade u februaru i biće vam jasno što će se raditi. Prvo što će se raditi to sam siguran to je pravda, pravda za sve, pravda za unižene, za poražene, za pokradene i pravda bogami za one koji su ubijeni pošto ova grupa poslanika ima svoje kolege u zadnjih 20 godina koji su pobijeni, a vaši šefovi su platili i poslali ubice i to će se dokazati.

Gospodine Božoviću, ionako Vam ističe diskusija, molim Vas da biramo riječi, da doprinesemo radu ove sjednice. Može se uvijek naći adekvatna riječ i adekvatan izraz. Može se uvijek naći riječ i izraz da se kaže sve što se misli, a da to bude na način koji doprinosi radu ovog Parlamenta. Molim Vas, privodite.

MILO BOŽOVIĆ (04.12.20 11:55:40)

Izvinjavam se, predsjedniče. Evo završavam, da skratim priču, ja bih ovako sad mogao za vas danima.

Gospodine Krivokapiću, puna podrška za Vas, da ne bi se pogrešno razumjeli. Puna podrška za Vas. Puna podrška za kandidate za ministre, neke ljude poznajemo neke ne poznajemo. Ovo što sam pričao nije se odnosilo na njih u početku. Gospodina Bojanića poznajemo, to nam je prijatelj. Bio je s nama 2015. godine ovdje ispred ove Skupštine gutao je suzavac, naš je predsjednički kandidat, tako je. Radili smo u njegovoj kampanji kao što smo radili u Vašoj, u Budvi smo napravili 45% rezultata.

Znači, gospodina Spajića poznajem lično mislim da je odličan momak i mislim da je kvalitetan kandidat za to mjesto koje treba da pokrije. Posebna podrška za gospođu Bratić. Ja ovo moram da kažem. Čim ste ovoliko napali na tu ženu, a ona je fantastična znači, ona će promjenu donijeti i gospođu Bratić ako ovo slušate, znači, bukvar da znamo odakle nam đeca uče slova. Vratite nam Vuka Karadžića, Desanku Maksimović, Zmaja, Šantića, profesorice, i Njegoša. Vežano je za vašeg jednoga člana hoću da ga pomenem ovdje. U resoru gospođe Bratić je i sport. Imamo jednu nepravdu napravljenu našem velikom šampionu u boksu, osvajaču bronzane medalje na svjetskom prvenstvu, čini mi se da je bilo na Kubi. Oduzeta mu je nacionalna penzija kao zaslužnom sportisti, Nikoli Sjekloći, ocu četvoro dece. To mora da se ispravi, mora da se vrati odmah.

Završiću s porukom Vama gospodine Krivokapiću, pošto ste vjerujući čovjek pokušaću da citiram patrijarha Pavla: "Ako je Bog sa tobom, čega se bojiš, a ako nije čemu se nadaš". Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:58:39)

Zahvaljujem. Idemo dalje.
Izvolite, proceduralno poslanik Živković.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (04.12.20 11:58:47)

Hvala, poštovani predsjedniče.

Iz izlaganja prethodnika dakle, poslanika Božovića iznešene su određene tvrdnje na račun opozicije konkretno na kolege Demokratske partije socijalista. Iznio je tvrdnju da su neki naši šefovi naredili ubistva određenih ljudi. Tako sam shvatio, bio sam van sale, ali sam to čuo pažljivo. Dakle, smatram da zaslužujemo kaznenu repliku samo da se pojasnimo kratko i neću oduzimati previše vremena.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 11:59:20)

Zahvaljujem, poslaniku Živkoviću.
Sada ću Vam odgovoriti, uz molbu.

Mi smo na Kolegijumu dogovorili da radimo dva dana, a da trećeg dana imamo završna izlaganja šefova klubova poslanika i mandatara. Sinoć sam uvažio predlog kolega, praktično iz svih poslaničkih klubova, da postoji značajan broj poslanika koji su uložili napor ovih dana, pripremili diskusije i molba da ipak i danas nastavimo sa diskusijama kako bi svima omogućili da

uzmu učešće u raspravi. Molim sve da daju doprinos efikasnosti rada.

Što se tiče proceduralne reakcije poslanika Živkovića postoji osnov u Poslovniku, jer je pomenut u negativnom kontekstu njihov politički subjekt i ja ću omogućiti repliku. Molim Vas da budete kratki i da nastavimo sa kolegom Bulatovićem.

Proceduralno, poslanik Radunović.

SLAVEN RADUNOVIĆ (04.12.20 12:00:25)

Poštovani predsjedniče Bečiću,

Nema pravo na repliku zato što je gospodin Božović rekao da su neki njihovi šefovi naručili ubistva što će se i dokazati. Kad jedna vlast vlada 30 godina ima sve instrumente i poluge za otkrivanje ubica u svojim rukama i ne otkrije ni jedno ubistvo osim ubistva kad ubije komšija komšiju ili žena ljubomorna muža, pa se sama prijavi onda je poputno jasno da su to naručena ubistva i da iza njih stoji vlast. Za to ne treba nikakva specijalna pamet, 20 godina ste imali da rješavate ova ubistva. Ne, ne, procedura iz toga razloga što se traži replika, za ovo nema replike. Rečeno je da će biti dokazano, imamo vlast prvi put bez DPS-a i vidjećete, to je samo stvar političke odluke. Da se kaže ko je ubio Duška Jovanovića, ko je ubio Slavoljuba Šćekića, ko je podmetao pod auta "Vijesti" bombe, vidjećete kako to brzo ide.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:01:46)

Zahvaljujem, poslaniku Radunoviću.

Ja ću naravno cijeniti kao predsjedavajući da li ima osnova ili nema osnova u konkretnom slučaju više puta je pored te rečenice, pomenute su kolege iz Demokratske partije socijalista, tako da ima osnova, saglasno članovima kojima se pozvao poslanik Živković. Imate repliku, pokušajte da budete što kraći i da doprinesete da idemo dalje.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (04.12.20 12:02:16)

Dobro, hvala predsjedniče.

Pošto ste uočili ovu proceduralnu obavezu da nam date kaznenu repliku, kolega Radunoviću nećete uspjeti da popeglate ovo što je rekao vaš prethodnik, jer jasno imputirao da su naši šefovi naručili ubistva određenih ljudi. Dakle, bili ste jasni i eksplicitni. Očigledno da smo odavno već duboko zašli u jedan način ponašanja koji se pokušava odavno već unijeti ovdje u Skupštinu, a to je da se etiketiraju ljudi suprotno onome što je Vaš mandatar rekao u svom programu rada da se jasno etiketiraju ljudi. Čini mi se da smo ušli u jednu praksu saopštavanja različitih diskvalifikacija i uz nedostatak činjenica i bez argumenata. Ovdje svako može o svakome da kaže šta god hoće bez ikakve argumentacije.

Dakle, vi imate mogućnost da sva vaša saznanja koja imate o nama ili o ljudima iz Demokratske partije socijalista saopštite nadležnim državnim organima. Saopštiti kvalifikaciju da su šefovi nas ovdje koji sjedimo naručili ubistva određenih ljudi je toliko teška da zaslužuje krivičnu prijavu, makar sa naše strane ukoliko tu konstataciju ne budete u mogućnosti da dokažete. Takođe, još jedna stvar se juče ovdje čula da se navodno znaju određene informacije o kolegama iz opozicije i o predstavnicima Demokratske partije socijalista, koje niko ne zna. Izvolite, juče sam rekao - sve informacije koje imate iznesite ovdje javno u Parlamentu. Osim toga sinoć je na jednoj od televizija budući potpredsjednik Vlade kazao da je neko ponudio 21 milion eura da ne bude u sastavu ove trojne koalicije i da ne podrži sastav ove vlade. Smatraćemo neodgovornim odnos nadležnih državnih organa ukoliko ne pokažu posebnu pažnju ovoj okolnosti i ovoj činjenici. Ukoliko se to ne desi budite sigurni da ćemo mi pokrenuti taj postupak iz Demokratske partije socijalista. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:04:59)

Zahvaljujem, poslaniku Živkoviću.

Proceduralno, poslanik Dobričanin.

Poslaniče Dobričanin, obratite se meni, molim Vas. Možete se obratiti meni u odnosu na povredu Poslovnika, ja Vas molim ako je cilj da se izabere, posebno od vladajuća većine danas Vlada Crne Gore, da date doprinos efikasnosti.

Mislim da nije ovo put.

Izvolite, proceduralno obratite se meni.

VLADIMIR DOBRIČANIN (04.12.20 12:05:12)

Hvala.

Vi kažete da morate da se držimo argumentacije, je li tako i da za svaku svoju izgovorenu riječ moramo da odgovaramo?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:05:43)

Poslaniče Dobričaninu, obratite se meni u odnosu na povredu Poslovnika.

VLADIMIR DOBRIČANIN (04.12.20 12:06:11)

Upravo je vaš šef, gospodin Marković, juče izrekao brutalne neistine u vezi mene da sam dobio satn, da sam ovde došao 1999. godine itd., nijesam. Nijesam ni dobio stan, niti sam došao ovde 1999. godine, zapošljen sam od 2008. godine, dao je stan nekim drugima, svojim pajtašima među doktorima. Izvinjavam se, a imaju svoga direktora, bivšeg, Kliničkog centra. Što se tiče argumentacija i odgovora on je vodio državu. Izvinjavam se.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:06:26)

Idemo dalje, poslanik Predrag Bulatović ima riječ.

Izvolite, poslaniče Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ (04.12.20 12:06:40)

Poštovani građani, dame i gospodo kolege poslanici, uvaženi predsjedniče Skupštine, gospodine Krivokapiću,

Na samom početku se deklariram, gospodine Krivokapiću, glasaću i za Vas i za Vašu vladu i to sa posebnim zadovoljstvom. Prije svega, zbog toga što je jedna duga borba sa jednim diktatorskim kriminalnim, mafijaškim režimom dobijena 30. avgusta. Izborom vaše vlade, uz podršku 41. poslanika, će to biti materijalizovano, ali i ne do kraja dovedeno.

Poštovani građani, vjerovatno ste ovih dana prisustvovali nečemu što liči na konfuziju, nečemu što je iz dijela opozicije odnosno Demokratske partije socijalista sa čudom gledano. Mislim da je to dobro, žestoke kritike su bile na račun gospodina Krivokapića, njegovog ekspezea iz naših redova, neka i treba, jer je to sve bilo dobronamjerno to je dijalog. Taj dijalog treba da se ustanovi u Crnoj Gori, bez dijaloga među nama koji smo raznorodni, koji nemamo puno saglasje oko određenih stvari i bez dijaloga sa reformisanom opozicijom, nema budućnosti Crne Gore. Zato, poštovani građani, nikakva konfuzija nije, iz toga će se sve raščistiti i Crna Gora će ući u demokratiju. Foliranti oni koji su bili u kriminalu, oni koji nijesu iskreni za Crnu Goru, će vrlo brzo u vremenu koje dolazi otpasti i doći će jedna nova generacija, ne mislim samo u godinama, nego

jedna nova generacija evropskih političara, političara koji razmišljaju o Crnoj Gori.

Poštovani građani, kolege iz parlamentarne većine, gospodine Krivokapiću, ja sam ovdje po stažu najstariji poslanik, ne po godinama, ali najstariji. Neko kaže da je to loše, ja mislim da nije lako trajati na turbuletnoj sceni i biti dosljedan i ne biti korupiran i ne biti u kriminalu i biti na pravom putu. Imam pravo da pozovem prvo Vas, jer ste bili prvi na listi, naša koalicija osvojila je najviše glasova, sada ste mandatar, da se okrenemo jedni drugima, ne trulim kompromisima. Vi ne možete bez nas, ne možete bez 41. poslanika, mi jedni drugi bez drugih ne možemo. Mi smo različiti to je jasno, ali smo različiti od DPS-a i to nas je objedinilo. Ja Vas pozivam i Vas i sve nas da zajedno radimo ubuduće, bilo bi licimjerno da glasamo za vladu, a da već sutra radimo jedni preko drugih. Ja u tome neću učestvovati sigurno.

Vama se obraćam ono što u ekspozeu nema. Ne insistiram, ali mislim da bi to trebalo da bude. Prvo, Vi morate da imate jasan stav prema izborima iz 2016. godine, bez obzira koga ste glasali 2016. godine, a posebno prema montiranom državnom udaru koji je zadržao 2016. godine Demokratsku partiju socijalista na vlasti. To je montirani državni udar, na osnovu tog državnog udara, koji je montiran, naše kolege su osuđene po pet godina i na Apelacionom sudu se nalazi taj proces. Zašto morate da se izjasnite, jer ako ćutite kao prvi čovjek nove vlasti, nakon diktatorske vlasti u kojoj su zabrojljene institucije, sudstvo, tužilaštvo itd. Vi ohrabrujete Milove kadrove i kadrove DPS-a da kalkulišu i da bez dokaza donesu odgovarajuće odluke.

Morate da se izjasnite i oko hapšenja Kluba poslanika DF-a ovdje u ovoj sali, krivične prijave ovdje se nalaze protiv Miluna Zogovića, Milana Kneževića, Andrije Mandića, prekršajne prijave protiv mene i još jednog broja poslanika zbog nekulturnog ponašanja. Ima li veće nekulture, gospodine Krivokapiću, nego usvojiti onaj sramni zakon? Dobro je što su ga usvojili, da nije bilo toga sramnog zakona ne bi DPS pao, niti bi se mi ujedinili.

Morate da date stav oko glavnog specijalnog tužioca Milivoja Katnića i o Tužilaštvu. Lično tražim da odmah i prije Nove godine Vaša vlada izađe sa modelom reforme Tužilaštva kroz zakonske izmjene. Svjesan duboko činjenice da Evopska unija posmatra izmjene takvih zakona. Kako je Nebojša Medojević, sa pravom, rekao nekad je potrebno i radikalno raditi ne revolucionarno pravo primjenjivati, ali ono što znači reforma organizacione promjene i na kraju smjena hobotnice koja se nalazi u Glavnom specijalnom tužilaštvu Milivoja Katnića, da bi nadležni organi radili ono što treba.

Drugo, vezano za Vašeg potpredsjednika Vlade. Vi ste ga predložili, potpredsjednik Vlade Dritan Abazović, mislim da tako piše. On se predstavlja da je potpredsjednik Vlade za Sektor bezbjednosi itd. Nemam ništa protiv da on Vašom voljom bude to, ali ga Vi nijeste za to predložili. Vi morate zakonito da se ponašate, jer u Zakonu o obavještajnom sektoru koji mislim da treba da poništite jer je neustavan, ali pošto važi, član Vijeća za nacionalnu sigurnost je potpredsjednik Vlade, za pravosuđe, politički sistem, spoljnu politiku, a to Dritan nije. Kako on može kad nije član Nacionalnog savjeta da se promovise za borbu protiv kriminala? Nemam ništa protiv dajte mu to. Imam mnogo protiv da radite kako je DPS radio, jer Nacionalno koordinaciono tijelo je suprotno Ustavu, suprotno zakonu formirano, nemojte da radite to. Popravite do kraja sve to i dogovorite se sa Dritanom.

Vezano za Upravu policije, rekli ste da nema kapaciteta Uprava policije - nije tačno. Čak 100 miliona Ministarstvo unutrašnjih poslova godišnje potroši, blizu 70 miliona, blizu pet hiljada zaposlenih u policiji, tamo su kriminalci, tamo je vrh policije spregnut sa mafijom. Odmah i hitno, mislim da treba da razmotrite da li je dovoljno samo promijeniti Zakon o unutrašnjim poslovima, možda ne on nego Zakon o državnoj upravi, uredba i sve to. Očekujem da u narednih 15 dana Veselin Veljović i čitav menadžment Policije ne bude. To je u Vašoj ingerenciji, a što prije da vrh Tužilaštva ne bude na funkciji. To je jasna poruka da će kriminalci biti gonjeni.

Rekli ste nekoliko lijepih riječi o Skupštini, mislim da nijesu sadržajne, ali mi imamo svoju funkciju. Gospodine predsjedniče, Vaši poslanici su rekli da ćemo se ustavno ponašati i afirmisati i vratiti dostojanstvo Skupštini. Kontrolna uloga, prije svega, prema Vladi, parlamentarna istraga, što sam dao inicijativu, čekam da je materijalizujemo, kontrolna saslušanja koja ćemo mi kao vlast inicirati prema Vladi, a parlamentarna istraga prema kriminalu koji je naznačio Duško Knežević, MANS, Branko Radulović, Pokret za promjene i mnogi drugi.

Prave se ovdje ljudi. Predsjednik Đukanović mirno stoji vezano za Zakon o porijeklu imovine. Ne, vi možete vrlo brzo da inicirate preko Policije istrage za kriminalne radnje, za pljačku

Crne Gore. S tim u vezi, pošto ćemo mi da vas kontroliramo, ovo je posljednji put da možete lagano da uđete, komforno u Skupštinu, jer ćete se morati boriti za svaki glas. Odnos prema predsjedniku države, rekli ste saradivaćete s ovim, s onim itd. Predsjednik države kao institucija, predsjednik države kao Milo Đukanović za nas nije uvaženi. On je br. 1 koji je odgovoran za stanje u Crnoj Gori. Pitanje kohabitacije sa njim za nas u DF-u je diskutabilno. Mi smo njemu ovdje skandirali "Milo, lopove" i stojimo i dalje da je to tako. Rekli smo mu direktno, rekli smo mu u oči. On nije istorijska ličnost, kako je rekao neko iz buduće vlasti. Neko ko je pri vlasti, a kaže da je blizak sa Vama, rekao je da je Milo toliko pametan i nije glup, da je neko drugi šarnuo nezakonite stvari, pa ni Svetozar Marović ništa nije šarnuo, ali je priznao krivicu. Demografska politika, Monstat, demografska zbog priraštaja stanovništva koji je negativan, zbog iseljavanja i zbog popisa stanovništva koji je veoma bitan.

Na kraju, želim još nekoliko stvari da kažem gospodinu Krivokapiću, mislio sam mnogo toga drugog da kažem. Prosto je, reći ću sljedeće, neprihvatljivo da oni koji su vodili dugogodišnju borbu, a to je, prije svega, Demokratski front od 2012. i koji je doveo do ove pobjede, da onaj ko je 1997. godine i dugi niz godina bio gotovo jedini protivnik Demokratske partije socijalista i najstrašniji to je Socijalistička narodna partija, pa i mlade političke partije ne mogu da budu u Vladi. Prosto je neshvatljivo, poštovani građani, da na tri liste gdje je 240 probranih ljudi na našim listama mogu samo da budu u vladi Zdravko Krivokapić i Dritan Abazović.

Kada smo kod Dritana Abazovića, želim ovdje da kažem jednu stvar. DNP je dao saopštenje, želim kao poslanik da se obratim nadležnim organima, želim da se obratim crnogorskoj javnosti. Lijepo to zvuči kada Dritan Abazović kaže da mu je nuđen 21 milion. To je lirska politička priča. Međutim, potpredsjednik Vlade, kada to kaže, to je parekselans državno pitanje, parekselans pitanje koje se tiče i vas i drugih. Jer, ako je njemu nuđeno 21 milion, može nekome da bude manje nuđeno sutra u ovoj sali, da imamo političku korupciju, to treba da se istraži hitno i najhitnije. Pozdravljam za razliku od teških kritika koje su bile gest Dritana Abazovića koji je otišao sa Demokratama i DF-om, mogao je i s DPS-om. Ovaj 21 milion želim da povežem sa nečim što je bilo u prošlosti. O nepobjedivosti DPS-a da ne govorimo. U 2001. godini predvodio sam koaliciju "Zajedno za Jugoslaviju", zajedno sa Liberalnim savezom imali smo većinu. Gospodine predsjedniče Skupštine, Vi to znate iako ste mladi bili. Liberalni savez je tražio od Socijalističke narodne partije koalicije manjinsku podršku. Dobili su je od nas. Oni su odustali od toga. Da su bili kao Dritan Abazović Crna Gora ne bi ovih 20 godina prošla. Tako da nije riječ o nepobjedivosti DPS-a nego sklonosti da rade sve i svašta.

Niko od nas iz DF-a, a posebno iz DNP-a nije tražio nijednu funkciju u vladi, posebno nije Milan Knežević, niti on lično, niti partija u cjelini. To je neistina da smo se borili za fotelje. Apsurd je da neko ko je pobijedio ne može da bude u vladi. Oni koji nijesu učestvovali na izborima, koji žele bez izbora da budu u vlasti oni nijesu foteljaši, oni su prevaranti. To su prevaranti volje građana Crne Gore. Zato sam i rekao, nije konfuzija. Prevarante, vjerujem, gospodine Krivokapiću, da ćete odagnati od vaše vlade, one koji se na vas javno i tajno pozivaju. Imate istorijsku šansu da budete istorijska ličnost, a imate šansu da to i ne budete ako ne budete saradivali sa Skupštinom, sa parlamentarnom većinom.

Na kraju, ova vlada, 100 dana, 200 dana, to me ne interesuje, ona od prvog dana mora da rešava stvari. Od prvog dana ćemo uočavati sa čim nijesmo zadovoljni. Ona može da bude rekonstruisana, ona može da podnese ostavku i toj vladi može da se izglasa nepovjerenje.

Gospodo iz opozicije, što god da bude, nema vanrednih izbora sve dok se ne riješe pitanja kako i na koji način će se izaći s demontiranim DPS-om na izbore. Ona će trajati četiri godine ili onoliko koliko ćete vi biti demontirani, a vaši kriminalci procesuirani i krivično pravno gonjeni.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:21:34)

Zahvaljujem, poslaniku Bulatoviću.

Riječ ima gospodin Čavor. Biću, kao što znate, uvijek ravnopravan. Pošto su ovo dvojica starijih i iskusnijih kolega neka slobodno i kolega Čavor ima isto vrijeme, neka odgovori na sve što bude smatrao. Izvolite, poslaniče Čavor.

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi mandataru, kolegice i kolege poslanici, uvažene građanke i građani,

Gotovo da nije potrebno danas posebno govoriti poslije ovih dana i mjeseci priče vaše sami i o sebi i o drugima, a posebno o mandataru. Čuli smo i danas jedan kuriozitet da je to dobro u poziciji kritikovati mandataru, kritikovati nosioca liste, ali ono što je ovih dana ličilo, to je više ličilo na uvrede. To je ono što u svakom slučaju pripada i mandataru da podnosi to, a i vaš odnos prema čovjeku koji je na čelu vaše liste i kako vi na kraju kažete svi ćete ga glasati. Mi smo dobro shvatili da nije u pitanju samo to što ne podržavate mandataru nego upravo onaj dio priče koji se ovdje želi zamagliti, a to je raspodjela funkcija. To je osnovno pitanje. Ipak, zbog javnosti i naših birača, kazaću nešto o ovom pitanju.

Mislim da je značajnom broju glasača koji su se radovali pobjedi partija za koje su glasali ovih dana postalo očigledno da su povjerenje ukazali onima koje je pobjeda u svemu zatekla i koji se sada teško privikavaju na ulogu nosioca procesa. Već sada i prije formalnog preuzimanja vlasti, naše kolege uviđaju da voditi jednu državu ne znači raspodjela funkcija i privilegija već ogroman teret i odgovornost. S tim ćete se očito tek i suočavati. Očekujemo kao što i ovih dana radite da i dalje za njih mi budemo dežurni krivci, te da za svaku nesposobnost i neuspješnost optužite nas.

U tom duhu je bio i ekspozé mandataru koji je, po meni, sadržajan sa aspekta opštih mjesta, ali bez jasne vizije i ono što su svi očekivali, konkretnih rješenja za izazove koji nas sleđuju i narednih dana, a i u narednom vremenu. Dakle, za tako nešto alibija i nema. Naši politički suparnici su se predstavljali kao političari koji imaju plan za sve na svijetu, ali prvenstveno zna se za šta, za svrgavanje Mila Đukanovića i DPS-a, a preko toga, kako kažu reformi do navodnom demokratskog uzleta Crne Gore i njenog sveukupnog preporoda. Poslužili su se svim raspoloživim sredstvima u državi i izvan nje, da uopšte dođu u priliku da formiraju vladu. Nezapaćena je medijska i svaka druga kampanja vođena protiv DPS-a, kao vladajuće državotvorne partije, ali od jednog broja partija i protiv države Crne Gore. Predstavljajući se kao navodne žrtve progona DPS-a, dojučerašnji opozicionari su bez ikakve odgovornosti zajedno sa partnerima iz jednog dijela medija nevladinog sektora mjesecima stvarali atmosferu etiketiranja i linča nosilaca vlasti i neistomišljenika. To koliko i kako je buduće članove vlade progonio režim najbolje smo vidjeli nakon izbora. Gradili su karijere u državnim institucijama, dobijali stanove, državljanstva i poslove pod režimom, paralelno sa tim kukajući na sve strane kako su progonjeni i diskriminirani. Oni sami su najbolji demant sopstvenih teza režimskoj i diktatorskoj Crnoj Gori i progonu srpskog naroda. Naravno, da niko od nas, nikada i nije bio protiv Srba, ali jesmo protiv velikosrpstva i jesmo protiv projekta srpski svet, koji dan danas živi u glavama pojedinih ljudi i u okruženju, nažalost i u Crnoj Gori. Zloupotreba jedne vjerske zajednice i njenih vjernika, kao i otvoreno uključivanje Srpske pravoslavne crkve u politički i izborni proces jedne sekularne države, kakva je Crna Gora, poseban je pečat ukupnoj trenutnoj parlamentarnoj većini.

Ono što je Petar I htio da učini molbama i kletvama, pokušavajući da umiri krv među crnogorskim plemenima, danas je sveštenstvo okrenulo u suštu suprotnost potpirujući kletvama mržnju, osvetu, netrpeljivost prema neistomišljenicima, posebno prema manjinskim narodima. Ono što je knjaz Danilo učinio odričući se titule vjerskog poglavara i postavljajući temelje sekularne Crne Gore, oni danas poništavaju uvlačeći crkvu u svaku poru političkog i društvenog života.

Svakojaku pomoć su našli na adresama izvan Crne Gore, posebno iz Srbije. Dokazalo se još jednom, da svako mentorstvo na daljinu slabo je i štetno mentorstvo. Nema tu ni dobrog mentora ni mentorstva, kada se od svog štíćenika traži da prihvati da radi protiv interesa svoje države i ne poštuje i ne voli svoju domovinu, a o štíćeniku neću govoriti.

Ipak, u takvim uslovima Demokratska partija socijalista je pobijedila na ovim izborima imajući u vidu 35,5% podrške građana i 143.500 glasova. Svjesni smo da smo izgubili vlast i ništa strašno. Iz svega toga mi smo izvukli pouke i mi kao partija registrovali i naše slabosti koje su svakako bile i ovih dana i upravo radimo na jačanju naše partije. Ali, ono što se sve vrijeme govori o katastrofalnom uticaju DPS-a na razvoj Crne Gore, podsjećanja samo da kažem poštovani građani, ko je proteklih decenija čuvao mir u Crnoj Gori, čija je teritorija tokom 90-ih godina prošla bez ratnih vihara i razaranja? Ko je njegovao multietnički sklad i gradio građansko društvo? Ko je

u uslovima sankcija i kriza sačuvao ekonomsko tkivo i golu egzistenciju, uspostavio monetarnu stabilnost? Ko je obnovio nezavisnost Crne Gore i Crnu Goru uveo u NATO? Ko je Crnu Goru danas doveo pred vratima Evropske unije? Naravno, DPS sa svojim koalicionim partnerima.

Bilo je dosta priče u ovom Parlamentu, o ekonomskim aspektima razvoja tokom svih ovih godina, i oni su prilika da se kaže da je Crna Gora bila razvojna i ekonomska država. Zbog toga ocjena od uvaženog mandataru, da je Crna Gora spržena zemlja, naravno, da ne stoji. Da li je spržena zemlja, koja je sutra šansa Evropske unije, da li je spržena zemlja koja je članica NATO saveza najjačih država svijeta? Ako je to spržena zemlja, ja ne znam koja druga nije spržena zemlja. Kao profesor i doktor koji se bavio značajno sa pitanjima sistema obezbjeđenja kvaliteta, meni bi bilo logično da je došlo do osnovnih podataka ovoga vremena i ekonomskog i svakog drugog, da je u osnovi ono što je dobro bilo, mora da je bilo nešto dobro, da afirmiše ono što je bilo manje dobro da unaprijedi, a ono što je loše da predloži da se promijeni. To je dobro razmišljanje i inženjersko i političko. Uprkos višemjesečnim prognozama naših političkih oponentata, da DPS neće mirno predati vlast, i da će izazvati sukobe, to se naravno nije dogodilo, niti je kome padalo na pamet da nešto tako uradi. Kao odgovorna partija, koja se uvijek rukovodila interesima građana i države, mira i stabilnosti, shvatili smo poruku izborne volje građana. Naš dostojanstveni, odgovorni, demokratski mirni odnos, nije bio u skladu sa očekivanjima opozicije tadašnje, jer su se spremali za scenario koji je njima veoma bilizak, sukobi, neredi, a ne preuzimanje vlasti. Sa tim smo pokazali da je Demokratska partija socijalista tako postigla da je Crna Gora već zrelo demokratsko društvo kada je moguća i mirna tranzicija.

Pohitali ste da potpišete Sporazum, ali ni puna tri mjeseca kasnije ne ostavljate svojim glasačima uvjerljiv stav, o tome da želite da poštujete ono što ste napisali i potpisali. O tome najbolje govore vaši koalicioni partneri, evo čuli smo i danas jednu izjavu - nesrećni Sporazum. Dakle, te maske su definitivno pale, i ono što i vi kažete, i mi kažemo, iznevjerena je volja birača. Riječ dvije i o strukturi i sastavu buduće Vlade. Ne mislim se previše sa njom baviti, jer ste se i vi sami o jadu zabavili od nje. Razumije se da su to izbori i pravo mandataru, ali to ne znači da ne treba primjećivati, što i vi primjećujete, kako će struktura pojedina i pojedina kadrovska rješenja odraziti na dalji razvoj Crne Gore. Ne treba da u ocjeni Vaši kandidata, uopšte crpimo snagu na analizi, dovoljno je da čujemo šta vi međusobno jedni o drugima zborite. Kako onda da ostvarite rezultate, kako da realizujete neophodnu saradnju između Skupštine i Parlamenta, i Vlade, kako očekujete onda da će vam i narod vjerovati?

Ova Vlada nije ni ekspertska ni politička, nego eksperimentalna, to se negdje izgleda svi slažemo. U svakom pogledu ona je i nestabilna, ima i taj karakter. Mogu slobodno kazati, da će to biti i loš i skup eksperiment i da žrtva tog eksperimenta mogu biti ponajprije građani, u smislu stvaranja boljeg kvaliteta života i onih vrijednosti o kojim ste se veoma dobro i posvećeno govorili na vašim izbornim kampanjama.

Gospodine Krivokapiću, crkva se kao Vaš saveznik angažovala poodavno, i kroz litije, sastavljanju koalicije na dan izbora, i sada Vlade, i očekuje da uzvratite taj angažman u ostvarivanju svojih ciljeva, koji često nijesu u duhu građanske, slobodarske, antifašističke, i za dobro nezavisne Crne Gore. Vaše pravo i izbor crkve je da budete Vi, kako ste i sami kazali, i Vaši koalicioni partneri, na čelu i koalicije i Vlade. Ali, Vas ja pitam, kakav će uticaj crkve biti na Vas kao mandataru i vladu? Posebno imajući u vidu, dio Vašeg ekspozea u kojem ste kazali, politički, da ćete vi biti vlada svih građana i raditi u interesu svih građana. Zbog toga moje je moje pitanje, da li je ovo u ekspozeu bilo iskreno Vaše razmišljanje.

Naravno, brod zvani Crna Gora, kako ga god Vi htjeli karakterisati, uz kormilarenje Mila Đukanovića i DPS-a, došao je u mirnu i stabilnu luku. Sada taj brod preuzimate vi. Brod kojim Vi kormilarite sa posadom koju ste sami kvalifikovali kao nedovoljnu ili neznavenu, sa maglovitim putem, koji po ekspozeu još nemate, a i sa punjenjem goriva od onih partija koje vas gotovo iskreno i ne podržavaju. Mislim da će se taj brod brzo nasukati ili će doći u neku nepoznatu luku.

Na kraju predsjedniče, obraćam se i Vama,

Pošto se Vi uporno zalažete za jačanje ugleda ovoga Parlamenta i prenošenje značajnih aktivnosti u Parlamentu, da kažem da ćemo mi kao opozicija biti veoma konstruktivni i veoma kooperativni u donošenju svih onih zakona i propisa koji će ići u interesu svih građana, u interesu boljeg života, i u interesu daljeg napretka Crne Gore. Isto tako da kažem da ćemo biti veoma angažovani i žestoki protivnici svega onoga što se stvara da ugrožava osnovne interese evropske

Crne Gore, njen multietnički sklad, državne i nacionalne interese. To ćemo raditi u Parlamentu i svugdje drugo gdje bude trebalo.

Tačno je, probudili ste narod kako kažete, ali ste probudili i građansku Crnu Goru, koja je razumjela da je obmanuta, koja vidi da se u pokušajima formiranja vlade određene demistifikacije. Razočarali ste većinu onih koji su vas glasali, oni vam već sada manje vjeruju. Sami ste svoje birače, evo i ovih dana, a da još niste formalno preuzeli vlast, doveli do zaključka da će novi izbori biti uskoro, a onda će oni vas ponovo ocijeniti, ali ne sigurno kako vi to mislite.

Nikšić će biti prva provjera vašeg rada, vašeg današnjeg. Siguran sam da će Nikšićani najbolje poznati šta je budućnost Nikšića i Crne Gore. Zato i kažem, u pamet se Nikšićani. Mi, kao što smo svi sada kazali, nećemo podržati ovu vladu, a ovu vladu će podržati vaši koalicioni partneri, koliko je to iskreno, koliko je to uslovno, ali očito da ćete morati i vi i kao poslanik i kao mandatar glasati sami sebe da bi to bio siguran izbor. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:35:13)

Zahvaljujem, poslaniku Čvoru.

Idemo dalje.

Sljedeća tri diskutanta su poslanica Tamara Vujović, a nakon nje poslanik Jovan Jole Vučurović i, nakon poslanika Vučurovića, poslanik Amer Smailović. Izvolite, poslanice Vujović.

TAMARA VUJOVIĆ (04.12.20 12:35:27)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani mandataru, uvažene poslanice i poslanici, poštovani građani,

Ovo je prva vlada nakon smjene vlasti na izborima i na ovome čestitam crnogorskom društvu. Time se približavamo razvijenim državama gdje je to samo dio uobičajene demokratske prakse. Građani su počeli da vjeruju u snagu svog glasa i u mogućnost da njime nešto mogu promijeniti. Budimo srećni i tim više oprezni i odgovorni zbog toga. Mandatar se opredijelio za model ekspertske vlade. To je još jedan od kriterijuma prema kojima je ova vlada drugačija od dosadašnjih. Očekujem da kandidati za ministre opravdaju ukazano povjerenje, a naš je zadatak da im damo šansu. Takođe, ovo znači i Ustavom definisani stepen parlamentarne kontrole i nadzora nad izvršnom vlašću čime ovaj parlament konačno dobija ulogu koja mu pripada. Parlament je predstavnički dom naroda, a narodna volja se mora poštovati. Sa osvojenom slobodom i pravdom nema kalkulacija. Mislim da to svi svakog dana moramo imati na umu.

Poštovani mandataru, ovim izborom dobijate priliku da demontirate sistem koji počiva na podjelama i raslojavanju društva po svakom osnovu. U doba pandemije znam da vam ovo neće biti lako, ali građani sa kojima smo izvojevali pobjedu to očekuju. Ništa manje i ništa više od toga. Vjerujem da bi nam građani tolerisali spor ekonomski oporavak jer je cijeli svijet u recesiji, ali znam da nam ne bi oprostili neodlučan i mlak institucionalni obračun sa endemskom korupcijom i organizovanim kriminalom jer su nas ove pojave i dovele do siromaštva.

Kao ljekar želim da ukažem na probleme sa kojima se suočavaju zdravstveni radnici i na očekivanja u pogledu zdravstvenog sistema. Poznato je koliko je pandemija virusa korona pokazala slabosti svakog društva, naročito zdravstvenih sistema. Ono čemu svjedočimo je ogroman trud i požrtvovanje zdravstvenih radnika, posebno onih na prvoj liniji borbe i njima ukazujem poštovanje i ovom prilikom. Čitav sistem počiva na njihovim plećima. Žao mi je što vrlo često to nemamo u vidu. Da je tako onda se ne bi suočavali sa odlaskom školovanog medicinskog kadra. Očekujem da među prioritetima nove vlade bude poboljšanje materijalnog, ali i opšteg društvenog statusa medicinskih radnika. Za dobro upravljanje krizom potrebno je da sa donesenim mjerama budemo korak ispred nje. Rekla bih da, nažalost, sada trčimo za koronom. Zdravstveni sistem je preopterećen, komunikacija na relaciji pacijent sistem je loša, zanemaruju se drugi zdravstveni problemi.

U ekspozeu ste najavili formiranje savjeta za kovid. Očekujem da to tijelo djeluje na inkluzivan način jer će jedino tako postići rezultate. Očekujem razmjenu novih znanja, ali i

dosadašnjih iskustava struke. Takođe, promišljanje i pristup razvoju zdravstvenog sistema u Crnoj Gori zahtijeva duboke analize i rad na povećanju efikasnosti zdravstvene usluge, ujednačenom kvalitetu zdravstvene usluge u cijeloj državi. Prošlo je mnogo vremena od početka reforme, a problemi su ostali isti. I danas se na primarnom nivou zdravstvene zaštite ne obavlja željeni procenat usluga. Nije integrisan javni i privatni sektor. Sve regionalne bolnice nemaju odgovarajući kadar i opremu. Palijativna njega i oralno zdravlje skoro da ne postoje u javnom zdravstvu. Promijenite sistem u kome građanin plaća iz džepa i do 30% troškova za svoje lijekove, što je duplo više nego na nivou Evropske unije.

Zaista, u zdravstvu se ogleda stanje cijelog društva. Ako imamo zagađenost životne sredine i vazduha, naravno da će se to odraziti na oboljenja pluća. Ako imamo narkokartele i šverc, naravno da ćemo imati povećanje upotrebe psihoaktivnih supstanci, cigareta. Zato mi je drago da ste zdravlje stavili u fundamente Vašeg programa. Od Vaše vlade i nove ministarke očekujem pomake u zdravstvenom sektoru i mjerljive rezultate. Evo neki vrlo mjerljivi podaci. Prosječni životni vijek je već nekoliko godina 76,6 godina. Stopa obolijevanja od kardiovaskularnih bolesti je među najvišim u Evropi. Izdvajanja za zdravstvo po glavi stanovnika su 320 eura, na primjer. Drago mi je da je jedan od ciljeva vlade decentralizacija koja, citiram: "mora biti odlučnije sprovedena kako bi se obezbijedio ravnomjerni razvoj svih krajeva države".

Kao poslanica ih Herceg Novog, dozvolite mi da na primjeru moga grada ilustrujem loš primjer toga odnosa. Ujedno vjerujem da će nova vlada imati više razumijevanja prema Herceg Novom koji je vrlo često bio primjer maćehinskog odnosa državne vlasti, ne moram da objašnjavam zbog čega. Loši privatizacioni ugovori uništili su hercegnovski turizam. Neregulisani pravni status bolnice Meljine, dugotrajni spor između države i Atlas grupe uvodi tu ustanovu u veliku neizvjesnost. Institut Igalo koji godinama stoji pred izazovom privatizacije i u kojem zbog toga nije bilo značajnih ulaganja samo su dio nasljeđenih problema koje je ova vlast ostavila gradu. Shvatam da u narednoj godini neće biti privatizacija i da će se praviti analiza potreba za istim. Smatram da je potrebno i na nivou odlučivanja onog sektora koji će se time baviti, preispitati i sve sporne završene privatizacije gdje kupac nije ispunio dio svog investicionog plana, kao što su ove prethodno navedene. Tvrdave Arza i Mamula koje je trebalo država da zaštiti i valorizuje date su privatnicima u dugoročni zakup, a to je naša zajednička kulturna baština.

Takođe, lokalnim samoupravama potrebna je veća autonomija u raspolaganju imovinom. Ne znam za druge opštine, ali mi niti jednom niti za razmjenu imovine niti za prodaju nijesmo dobili nijednu prethodnu saglasnost Vlade. Možemo reći da i ovo predstavlja kočnicu razvoja lokalnih samouprava. Moram da spomenem odnos države prema zadužbinama u Herceg Novom jer ta dobra propadaju. Vjerovatno se naviklo da se otima i prodaje, a ne da neko nešto poklanja. I pored navedenog, lokalna samouprava je radila u interesu građana i to je nagrađeno sa 70% glasova za tri pobjedničke koalicije na nedavno završenim izborima. Vjerujem da smo mi svojim primjerom u Herceg Novom dijelom doprinijeli ideji o drugačijoj Crnoj Gori, sa domaćinskim načinom upravljanja, bez afera i korupcionarskih poslova. Međutim, ne želimo da nijedan grad ikada više ima takav tretman. To je moja preporuka budućoj vladi. Decentralizacija je važna kao i jednak odnos države prema svima.

Što se tiče arhitektonike Vlade, moja očekivanja su bila da će ona podrazumijevati i Ministarstvo turizma. Morala se uvažiti činjenica koliko je turizam značajan za Crnu Goru. Posebnu pažnju u tom smislu treba posvetiti primorju, brižljivom planiranju prostora koje će, nadam se, vratiti u nadležnost opština izmjenom Zakona o planiranju prostora. Izgradnja obilaznice oko primorskih gradova, kao i transformacija rada Morskog dobra. Takođe, moj komentar se odnosi i na pomorstvo koji ekspozije apsolutno nije tretirao, a u Crnoj Gori ima veliki broj pomoraca i ono generiše velike prihode. Ne tako davno Crna Gora je imala svoju flotu i brodogradilište.

Na kraju, važno je šta piše u ekspozeu. Svi smo dali svoje komentare. Važno je i kako je napisan jer takav dokument ne bi trebao da trpi greške, pa ni slovne. Najvažnije je šta će iz ekspozee biti realizovano i da li ćete na kraju mandata ostaviti, kao što ste rekli, uređeniju, složniju i bogatiju Crnu Goru. Neka vam je srećno.

Zahvaljujem, poslanici Vujović, na skraćenom izlaganju i doprinosu racionalizaciji rada. Idemo dalje.

Sada riječ ima gospodin Vučurović. Izvolite, gospodine Vučuroviću.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 12:43:51)

Hvala, gospodine Bečiću.

Prije diskusije bih tražio proceduru, ako može, jer se dešavaju neke vrlo urgentne stvari.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:43:58)

Možete u okviru diskusije. Biću fleksibilan ako Vam bude minut, dva nedostojalo vremena.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 12:44:12)

Htio bih da skrenem pažnju na neke stvari.

Poštovana slobodna Crna Goro, ovo je gospodin Mićo Ralević. On je jedan od ljudi koji su bili na čelu naših veličanstvenih litija svih ovih mjeseci. On je jutros, evo vidite, teško isprebijan od strane nekih bandita za koje pretpostavljam i pretpostavljaju ljudi u Beranama da pripadaju mafiji, a samim tim da pripadaju Demokratskoj partiji socijalista. Jer, može se podvući znak jednakosti između ta dva pojma.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:44:43)

Poslaniče Vučuroviću, uvažio sam ono što ste imali potrebu da saopštite, daću Vam ako bude trebalo minut, dva u okviru diskusije, samo da bismo riječi i da doprinesemo. Ono na šta sam skrenuo pažnju svim prethodnicima, skrenuću i Vama, a Vaše je, naravno, kako ćete se odnositi. Ja bih sa ljudima da se dogovaram, a ne da uzimam riječ. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 12:45:11)

U redu. Imam poštovanje prema Vama, bili smo svojevremeno partijski u nekim sukobima, ali imam poštovanja prema Vama. Želim da skrenem jer je ovo veoma opasna stvar koja se desila jutros u Beranama. Pozivam Upravu policije, u stvari više pozivam gospodina Zdravka Krivokapića, kada preuzme, pošto pretpostavljam da ovi koji vode Upravu policije stoje iza ovoga prebijanja i što se desilo gospodinu Miću Raleviću ili kriminalni klanovi iz Berana, a i njih ću pomenuti ako bude potrebe u daljem zasijedanju Skupštine. Dakle, čovjek koji je bio na čelu litija, a vidjećemo koja mafija stoji iza svega ovoga, da li šumska, da li neka druga. Uglavnom, Demokratski front i Nova srpska demokratija će javno iznijeti ko su ljudi, ako neće Uprava policije, Veselin Veljović, Zoran Lazović, ako oni ne stoje iza ovoga prebijanja, neka se javno oglase i kažu mi ne stojimo. U ovom trenutku kažem da iza ovoga prebijanja stoji kriminalni klan Mila Đukanovića, Veselin Veljović, Zoran Lazović i njihovi ljudi i kriminalni klanovi iz Berana. Dok se ne otkrije ko je to smatram tako.

Druga procedura koju sam htio, a koju mi nijeste dali, želite da to saopštim u skopu diskusije. Juče nijesam bio, na žalost, u tom trenutku kada je gospodin Miloš Nikolić pričao o epidemiološkoj opasnosti i pomenuo kako smo gospodin Krivokapić i ja vodili neki skup sa Kuča i držali govor ispred Hrama Hristovog Vaskrsenja u Podgorici. Ocijenio je da je i to izazvalo neki požar, što je jedna klasična laž kojoj je sklon taj gospodin. Dakle, desilo se 22. avgusta. Glavni krivac za to što se desilo 22. avgusta je policija Crne Gore, odnosno Duško Marković koji je poslao

policiju u Kuče. Ovi ljudi su na čelu sa gospodinom Krivokapićem išli automobilima svojim, krenuli su put Podgorice i nijesu kršili mjere nego su, dakle, krenuli automobilima, sačekala ih je na Bioče policija, izvela ih iz auta i nije im dala dalje da krenu. Moram radi istine reći, rekli su gospodinu Krivokapiću, vi produžite dalje, on je rekao neću dok narod ne krene za mnom. Policija nije dala i to je sigurno trajalo sedam, osam sati. Dakle, glavni krivac za taj 22. avgust je policija Crne Gore i kriminalni režim. To što on viri iza balkona kao posljednji špijun i sluša šta se dešava ispred Hrama Hristovog Vaskrsenja, kaže krio sam se iza balkona i slušao sam šta se dešava.

Šta se, onda, desilo. Moram da ispričam sve. Onda se narod okupio ispred Hrama Hristovog Vaskrsenja u Podgorici i krenuo je da oslobodi svoje zatočene braću i sestre na Bioču i tek onda kada su vidjeli da pet, šest hiljada ljudi kreće put Bioča da oslobodi svoju zatočenu braću i sestre koji su htjeli da dođu do Hrama Hristovog Vaskrsenja, tek onda je policija i kada su vidjeli da je đavo odnio šalu, kada su vidjeli da bi bili pregaženi, tada su pustili da se prođe do Podgorice i tada je održan skup ispred Hrama Hristovog Vaskrsenja. Dakle, ovo samo radi istine jer mi moramo ovdje, gospodine Bečiću, da pričamo istinu. Ovdje je dosta bilo laži. Dosta je bilo DPS-a. DPS jednako laž. DPS jednako mafija.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:49:07)

Molim Vas da birate riječi, da nastavite diskusiju i da se osvrnete na dnevni red.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 12:49:14)

Mislio sam iskreno da su strukture ove što su izdali uši pod kiriju vezane za niže slojeve DPS-a, ali vidim da ih ima puno poslanički Klub DPS-a. Jer, ako sam pozvan da se branim ja ću ćutati, ako sam pozvan da branim istinu ja ću govoriti. Dakle, to je ono što nas uči Sveti vladika Nikolaj Velimirović, gospodine Bečiću. Zato, kada se govori istina, nemojte da me opominjete. Ovo je istina što sam rekao. Krivac za 22. avgust je policija Crne Gore i Demokratska partija socijalista. Ovdje je htjela da se podmetne jedna žestoka neistina. Onda su se 6. septembra okupili neki neonacisti na Trgu u Podgorici, a njih niko ne pominje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 12:49:41)

Dozvolite. Ne ulazim u stepen istinitosti bilo kog poslanika niti je to moj posao. To nije pitanje za mene. Poslaniče Vučuroviću, molim Vas da doprinesete da ova sjednica ide tokom koji će rezultirati danas izborom 42. vlade Crne Gore, ako je to svima nama iz vladajuće većine cilj.

Izvolite, imate tačku dnevnog reda, osvrnite se u odnosu na nju.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 12:50:23)

Gospodine Bečiću, ovo je veliki trenutak za Crnu Goru. Tu moramo da se složimo i mi i opozicija i DPS koji polako odlazi i nestaje. Nakon 30 godina se ovdje mijenja vlast, ne nakon 30 godina nego nakon 75 godina jednoulja i komunističke diktature, iako oni koji su poraženi 30. avgusta misle i predstavljaju to javnosti da se ništa ovdje nije epohalno dogodilo. Oni i dalje nastavljaju u ovom vakuumu od tri mjeseca da unižavaju, ponižavaju i da uništavaju Crnu Goru kao što su radili u proteklih tri decenije. Gdje god im se ukazala prilika, u ovom vakuumu što kažem tri mjeseca, oni su to u državnoj upravi uradili.

U Crnoj Gori se, zaista, desilo nešto epohalno 30. avgusta. Dakle, nešto za šta su se borile generacije opozicionara željnih slobode i pravde. Vidjećemo da li ova vlada ima snage i spremnosti da bude na nivou tih ljudi koji su se borili za istinu i pravdu, nadam se da će imati snage. U jedno sam siguran, da su u ovu vladu ušli ljudi koji su vodili borbu za istinu i pravdu, koji su bili na prvoj liniji odbrane protiv kriminalnog režima, siguran sam da bi oni ispunili svoj zadatak

jer bi oni imali obavezu, odgovornost prema našoj borbi, prema našim saborcima, prema svima koji su bili rame uz rame uz nas u borbi protiv ove kriminalne pošasti. Posebno prema onima koji više nijesu sa nama, a koji su svojom hrabrošću sebe ugradili u temelje slobodne Crne Gore.

Zbog svih tih ljudi, zbog naše iskrene i časne borbe, zbog te borbe Demokratskog fronta mi ćemo glasati ovu vladu, da se DPS i dukljanski nacizam konačno sklone sa političke scene. Naša poruka je, gospodine Krivokapiću, krajnje iskrena. Sve što valja mi ćemo podržati. Ono što smatramo da nije dobro mi ćemo kritikovati. Takođe, predlagaćemo niz poteza za koje smatramo da su neophodni. Nema tu tajni. Mi očekujemo diskontinuitet, razvlašćivanje i odlučni obračun s bivšim režimom i onom kriminalnom hobotnicom kojom se on koristio u obračunu sa čitavom Crnom Gorom, ne samo s opozicijom nego i sa onim ljudima koji su ih podržavali, a koje su kinjili i ponižavali ovih 30 godina.

Gospodine Krivokapiću, nema slobodne Crne Gore dok se do temelja ne sruši Demokratska partija socijalista i dok se u konačnom ne zabrani rad toga političkog krila mafije. U Kolumbiji nije bilo slučaja da mafija vodi državu. Ni Eskobaru nijesu dali da vodi državu iako je ubijao i ministra pravde i potpredsjednika Vlade. U Crnoj Gori smo imali situaciju 30 godina da kriminalac, Milo Đukanović, vodi državu. Mi nemamo dilemu. Svi oni koji žele ekonomsku, duhovnu i moralnu obnovu Crne Gore moraju povlačiti hrabre i odlučne poteze. Sada možda mogu da zvučim kao komunista, ali one kolebljivce koje lično primijetim u vladi da ne žele obračun s DPS-om, u stvari s ljudima koji su se ogriješili o zakon u DPS-u, prvi ću ovdje da istupim i da to saopštim i svaki čovjek iz Demokratskog fronta.

Šta treba da uradimo. U prvom redu suspendovati sramni zakon protiv naše Srpske pravoslavne crkve, koji je donešen ovdje krajem prošle godine, uz hapšenje čitavog poslaničkog Kluba Demokratskog fronta. Protiv naše Srpske pravoslavne crkve na koju su krenuli oni koji su izdali Crnu Goru, koji su prodali Crnu Goru nekim stranim faktorima i koji su se odrekli predaka. Dalje, hitno stvoriti uslove da se procesuiraju svi oni koji su bili nosioci kriminala i korupcije počevši, kao što reko, od Mila Đukanovića i prve familije. Stvoriti uslove da se procesuiraju oni u sudstvu, Tužilaštvu i Policiji, koji su bili zaštitnici korupcije i kriminala čitavo ovo vrijeme, koji nijesu smogli snage, ne snage, u stvari nijesu htjeli, jer su bili partijski vojnici DPS-a da otvore i završe sve afere. Da se desi epilog afera "Koverte" do "Snimka", "Ramade" i ostalih ne mogu više da ih se sjetim.

Takođe, da se procesuiraju oni iz sudstva, Tužilaštva i Policije koji su uhapsili ljude na litijama, hapsili našeg mitropolita, našeg vladiku i naše sveštenstvo. Procesuirati one iz sudstva, Policije i Tužilaštva koji su montirali političke procese protiv Demokratskog fronta i naših ljudi, bilo vezano za državni udar ili za navodno pranje para. Nadam se da se slažem, gospodine Krivokapiću, nema zdravog tkiva u DPS-u. Ja sam sa ovim ljudima ovdje vodio više ovakvo bitaka političkih i ostalo i rekao sam im vi nijeste moje kolege, mi smo davno raskrsili sa tim. Tako da oni zanaju odlično šta im ja mislim i ovo nije ništa novo što vam ja kažem, ali sada smo u poziciji da vodimo ovu državu na neki način, makar da kontrolišemo ove procese. Ja ću se zalagati da svaki od tih procesa, svaka nezakonitost koja je rađena od strane Demokratske partije socijalista bude do kraja istražena i dobije svoj epilog.

Dalje, ovdje smo vidjeli jedno kočoperanje, glumljenje određenog ludila koje treba da predstavi ovdje u javnosti situaciju kako sa ove druge strane sada opozicione sjede neke nove snage, to su sve ljudi koji su podržavali pljačku, uništavanje Crne Gore od strane vrha. Ne kažem za njih, nego od strane vrha njihove partije. Kao što danas u Nikšiću, ovih dana pokušavaju da obrlate ovaj narod, poslali su u Nikšić svoju mafijašku skalameriju, parapolicijsku skalemeriju, da ponovo kupuje duše ljudi, da ponovo kupuje glasove, pritiskaju i ucjenjuju narod. E pa neće moći, u Nikšiću će Demokratska partija socijalista biti teško poražena, a onda poslije poraza u Nikšiću kada pokušate da se podignete iz mrtvih vi nestajete sa političke scene, bićete izbrisani.

Nadalje ono što takođe, evo iskreno očekujemo od ove vlade to je da srpski narod najzad dobije mjesto koje zaslužuje u Crnoj Gori. Dakle, poslije godina i godina diskriminacije, aparthejda i segregacije koja se sprovodila nad našim narodom, da dobije mjesto koje mu pripada, kao narodu koji je stvarao Crnu Goru. Nije neki drugi narod stvarao Crnu Goru, isključivo je srpski narod stvarao istorijsku Crnu Goru i najviše dao za njenu slobodu kako u prošlim vremenima, tako i onoga 30. avgusta ove godine.

Takođe očekujem, da srpski jezik, srpski pisci, srpski kulturni radnici, da nađu ponovo

svoje mjestio u udžbenicima odakle su im potjerali montenegriniski nacisti. Da nam se vrati prognani Sveti Sava, da Njegošev dan rođenja bude praznik kulture u Crnoj Gori. Gospodine Bečiću ne znam da li ste pratili to su zabranili ljudi iz Demokratske partije socijalista, jer ovo je država svetosavska i Nemanjićka i Petrovićka. Takođe, očekujem da se srpskim kulturnim radnicima i ostalima koji su proganjani decenijama, obezbijedi status kakav treba da imaju.

Ovdje slušamo danima žalopoljke kako nacionalne manjine nijesu zastupljene u ovoj Vladi, a u kojoj su to vladi Demokratska partija socijalista bili zastupljeni Srbi koji nijesu nacionalna manjina nego ravnopravni i konstitutivan narod. Koliko je Srba bilo u državnoj upravi protiv tih godina, ispod 5% i sad ovdje slušam kukumakanje oko nacionalnih manjina. Pa se ovdje vade iz šešira Srebrenica, vadi se ovo vadi se ono. Možemo i mi da progovorimo, evo upravo mi maloprije šalje čovjek priču, za koju se malo zna, iz vremena Drugog svjetskog rata. Kaže - u Rožajima je pobijeno 52 žene i djece, bebe u kolijevkama, a četiri pravoslavna sela spaljena i sve stanovništvo iz tih sela opljačkano i protjerano. Za ove zločine koji su počinili muslimani iz Rožaja, niko nije odgovarao. Od devedesetih godina preko 90% pravoslavaca je protjerano na način što niko nije /prekid/. Dakle, gospodine Bečiću, da završim, ja sam htio mnogo toga da kažem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:00:30)

Evo i minut koji ste tražili je prošao.

Završavajte diskusiju, dovoljno ste govorili, biće prilike, radiće Skupština i u narednim danima i mjesecima.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 13:00:42)

Sloga biće poraz vragu uništenja DPS-a je budućnost Crne Gore.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:00:54)

Idemo dalje.

Izvolite, proceduralno poslanik Popović. /upadice/

Samo Vas molim da Vi ne utičete na red na ovoj sjednici, ići će sve svojim redom saglasno Poslovniku.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (04.12.20 13:01:18)

Zahvaljujem.

Vama se obraćam predsjedniče, Vi ste trebali odavno da oduzmete riječ po Poslovniku kolegi Vučuroviću, koji je govorio. Toliko povreda Poslovnika u jednoj diskusiji mislim da ova Skupština nije doživjela. Ali ono što je najstrašnije rečeno, a Vi nijeste uopšte reagovali, 6. septembra su se okupili neki neonacisti u Podgorici na skupu, dakle 50.000 najvećih patriota crnogorskih na veličanstvenom mitingu to su za njega neki neonacisti. Vi ne reagujete, nijemo slušate tako nešto.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:02:08)

Nemojte, to činjenično nije tačno što ste saopštili. Makar pet puta sam reagovao ovdje i imamo razmjenu. Pet puta sam u toku izlaganja gospodina Vučurovića, reagovao i upozoravao. Zahvaljujem.

Izvolite, poslaniče Papoviću.

Molim Vas poslaniče Vučuroviću, nećete dobiti ispravku navoda, molim Vas poslanik Papović ima riječ. Ja Vas molim govorili ste 15 minuta. Poslanik Papović, ima riječ, nakon toga deset sekundi imate.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (04.12.20 13:02:46)

Poštovani predsjedniče, prekršili ste član 106 Poslovnika Skupštine Crne Gore. Stav 2: "Zbog povrede reda na sjednici Skupštine, predsjednik Skupštine može izreći mjere opomene, oduzimanje riječi ili udaljenja sa sjednice".

U prethodnoj diskusiji Vi nijeste adekvatno reagovali, nijeste ispoštovali Poslovnik. Trebalo je da izreknete nekolike opomene, a nakon brojnih uvreda koje su se čule u toj diskusiji trebalo je da oduzmete riječ. U prethodnom sazivu ovakav način, ovakve nepristojnosti se ovdje nijesu tolerisale, svi u politici, u politikologiji partije dijele na parlamentarne i van parlamentarne, ovo je jedinstven slučaj da imamo primjer antiparlamentarne stranke i antiparlamentarnog ponašanja poslanika. Ovo je slika i prilika današnje skupštinske većine, koja će da čini vlast. Kolege Demokrate i kolege iz URA-e ovo su vaši koalicioni saveznici, ovo je vama prihvatljivo, ovo je Crna Gora koju vi danas donosite, ovo je novo ponašanje koje vi tolerišete. Dakle, vi ste prvo prekršili Poslovnik, a vi ovakvim ponašanjem uvodite ovo u parlamentarni život i u politički život i u društveni život Crne Gore. To je vaša odgovornost. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:04:14)

Molim vas.

Hajde da se ponašamo parlamentarno, korektno i da damo doprinos jednom civilizovanom radu. Gledao sam ja u prethodnim godinama razne scene u ovom Parlamentu i ježio sam se, bio sam žalostan zbog toga. Pozavao sam vas na startu da damo svi doprinos tome. Na svakom mjestu, na svakom koraku pokušavam da dam doprinos tome.

Uvaženi kolega Papoviću, kada bismo sad gledali članove Poslovnika vjerovatno je ovdje bilo i situacija da je juče neki poslanik sjedio, na moje insistiranje nije stajao, uzimao riječ bez davanja riječi predsjednika Skupštine, pa ste i onda možda trebali reagovati i reći šta sam trebao u tom trenutku da učinim.

Želim da se dogovaram sa ljudima, da se ovdje kolegijalno i ljudski dogovaramo, razumijevajući jedne druge. Više puta sam upozorio poslanika Vučurovića, znam iz prethodnog rada ovog Parlamenta, znam da je demokracija širok pojam i svi oni termini koji se koriste više puta sam na to ukazao. Molim vas i moliću vas na svakom koraku da dajemo doprinos. U konačnom, nijesam taj koji govori iz nečijih usta, već sam taj koji vodi ovu sjednicu. Trudim se da je vodim korektno, trudim se da je vodim ravnopravno da svi imaju mogućnost da saopšte ono što misle.

Idemo dalje, deset sekundi imate.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 13:05:48)

Obraćam se Vama naravno, pošto je u pitanju procedura.

Kad neko skandira Viva vero Montenegro, E viva Montenegro i tako nešto što je bio usklik onih iz Petrovdanske skupštine 12. jula 1941. godine, za koju su stajali italijanski fašisti, onda ja moram da kažem da je tu bio skup nekih neonacista, ne za sve ljude nego za one koji su skandirali.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:06:16)

Poslanica Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (04.12.20 13:06:28)

Uvaženi predsjedniče Bečiću, evo ja Vama tražim repliku, za ovo što je samozvani moralni zdravac Vučurović, kazao o Klubu Demokratske partije socijalista. Dovoljno je samo da kažem dukaljanski nacizam /prekid/...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:06:58)

Dozvolite, zahtjev sam razumio.

Molim Vas kolega Vučuroviću, ja znam da ovdje bi neko, jedni bi željeli možda da hapse poslanike, drugi da se poslanici izbacuju iz ove sale. Ja ne želim ni jedno ni drugo, hoću da idemo u jednom smjeru kakav priliči ovom Parlamentu i siguran sam da ćemo uspjeti u tome bez obzira na razne pokušaje sa različitih strana, jer danas treba ovdje da se izabere 42. vlada Crne Gore, koja ima velike izazove pred sobom. Zbog nagomilanih problema crnogorskog društva, ja vas molim da se držite reda na ovoj sjednici, ja govorim.

Poslanice Vuković, Vi ste tražili u ime poslaničkog Kluba DPS-a repliku, imajući u vidu da je više puta u negativnom kontekstu pomenut poslanički Klub DPS-a imate.

Gospodine Vučuroviću, član 101 kaže: "Ako se izrazi u negativnom kontekstu odnose na političku partiju, pravo na repliku ima predsjednik odnosno ovlašćeni predstavnik tog kluba".

Tako da poslanica Vuković, ima pravo na repliku, u ime poslaničkog Kluba DPS-a. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (04.12.20 13:08:21)

Uvaženi predsjedniče Bečiću, hvala Vam na tome.

Ovoga puta naravno neću se obraćati samozvanom moralnom zdravcu Vučuroviću, nego će se obraćati direktno gospodinu Krivokapiću mandataru.

Evo gospodine Krivokapiću, prekjuche sam se obraćala sve vrijeme Vama iskazala svoj moralni sud prema tome što ste prihvatili da budete na čelu liste koju većinski čini Demokratski front čiju politiku naravno oličava i Vučurović. Navela sam više razloga, uvaženi gospodine Krivokapiću, zbog čega nije trebalo da Vi kao uneverzitetski profesor i čovjek koji je pokušao da promijeni jednu praksu ponašanja u političkom životu one noći kada je proglašena pobjeda opozicije, pristali da budete na čelu te liste. Dakle, nikada Vas ništa neće opravdati u vezi sa tim. Zašto Vas neće opravdati? Čovjek čiju listu predvodite kazao je da je Crnu Goru isključivo stvarao srpski narod. Dragi moji Albanci, dragi moji Muslimani, dragi moji Bošnjaci, dragi moji Hrvati, dragi moji Srbi, dragi moji Crnogorci, dakle, Crnu Goru i moralno je i stvaralačko pravo na nju polaže dakle jedna grupacija koja će od danas činiti vlast i konstituisati i graditi buduću Crnu Goru. Može li biti Crne Gore u takvoj konstrukciji? Ima li Crne Gore koja je zamišljena kao takva? Ima li Crne Gore dragi građani i građanke, kada vam se jedna poslanik obrati kao neonacistima, nama, onih 50.000 koji su bili na podgoričkom trgu da iskažu svoj bunt, da iskažu svoje nezadovoljstvo. Zamislite, da je iko iz klupa Demokratske partije socijalista one koji su danima bili u litijama, koje smo mi smatrali političkim skupovima, nazavao neonacistima, da ih je na taj način potcijenio i uvrijedio.

Uvaženi građani i građanke Crne Gore, na tom trgu su bili i Srbi koji žele zdravu, građansku Crnu Goru. Na tom trgu su bili Srbi koji su vazda činili vladu Crne Gore. Na tom trgu su bili Srbi koje ćete vi naći u državnoj administraciji Crne Gore. Srbi koji su ponosni, koji se odriču da pripadaju takvoj vrsti srpstva, odnosno nesrpstva, odnosno velikosrpstva. Kada ste počeli sa onim nakaradnim Milo lopove, mantrom ili basmom, koja je bila dio velikosrpske strategije koja je smišljena u rusko-srpskim haustorima, kako bi se njeni politički sprovoditelji makar približili u predvorje svojih mentora, krenulo je i na neki način devastiranje institucija Crne Gore, jer je to bio ulazak u jezgro države, narušiti njen stub. Ođe je jedan poslanik rekao da Đukanović, nije

istorijska ličnost, ali jeste. Zato što vam je pripremio teren da živite u zdravoj državi sa svima nama. U državi koja baštini razlike, viševjerje i višenacionalnost, a ne srpsku i velikosrpsku Crnu Goru, kakvu vi sanjate i kakvu nikada nećete dočekati.

Najzad, za DPS kažete da smo dukljanski nacisti, ponosni smo na svoju dukljansku prošlost. Ponosni smo na svoga velikog sveca Svetog Vladimira Dukljanskog. Ponosni smo što je on začetnik onih velikih svetaca kao što su Sveti Petar Cetinjski i Sveti Vasilije Ostroški, koji čine karakter, duhovni karakter, temelj ove države. To su naši sveti, oni čija je kapelica ili kapelica Svetog Petra Cetinjskog izgrađena na Lovćenu, a razgrađana, /upadice/ ne nije srušena i to treba da naučite. Austrougari su napravili brešu, na toj kapelici i ona se mogla rekonstruisati, a nije se smjela posvetiti Svetom Đorđu. Ne mislim ja da je Sveti Đorđe manji svetac, ali je Njegoš kapelicu posvetio Svetom Petru Cetinjskom.

Kažete da hoćete da se vrati Sveti Sava u škole, pa ko je proćerao Svetog Savu iz škole, iz kalendara, nije DPS. U DPS-u ođe sjede ljudi koji slave tu slavu, Svetog Savu je proćeralo svetosavlje. /upadica/ Svetog Savu je proćerala doktrina koju su formirali Velimirovići i drugi koji su slijedili velikonacionalni srpski projekat, ne Crna Gora. Crna Gora će poštovati Svetog Savu, svetitelja uvijek i zauvijek.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:12:59)

Poslanice Vuković, prekoračili ste vrijeme.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (04.12.20 13:13:28)

Ođe gospodine Bečiću, se stalno pominje Njegoš. Tvrdim da ga brojni ljudi koji ga pominju nijesu ni čitali. Da jesu znali bi danas kad se penju na vrhove vlasti, znali bi što je rekao Njegoš, "Što se više k vrhu slave penje, to si viši sreće neprijatelj". Ne dozvolite gospodine Krivokapiću, ne dozvolite da se uspostavi, Njegoševa je riječ glibina, politička glibina u Crnoj Gori. Nemojte vi da joj vi svjedočite i nemojte da joj budete na bilo koji način opravdatelj.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:14:07)

Kraj poslanice Vuković, previše je prekoračenja.

Zahvaljujem.

Izvolite, poslanik Radunović, proceduralno.

SLAVEN RADUNOVIĆ (04.12.20 13:14:13)

Moram da se kao predsjednik Kluba Demokratskog fronta ove četiri stranke, obratim Vama lično jer sam u jednom Vašem reagovanju koje je u redu izazvano žučnijom raspravom ovdje, rekli ste da ste u prethodnom sazivu gledali ovdje nemile scene i ponašanje koje Vam se ne sviđa i nad kojim ste se zgražavali. Za mene je to vrlo bitna politička poruka i samo želim da Vam kažem da smo izabrali u to vrijeme različite načine borbe protiv Demokratske partije socijalista. Mi smo ovdje bili sami protiv njih i protiv sve njihove sile, boreći se ih zaustavimo na sve moguće načine. S obzirom da se slažemo kakvog je karaktera ta vlast morate da razumijete i da mi nijesmo uvijek mogli da se ponašamo u rukavicama. Tako da je jedan od ljudi koji su po tome prepoznatljiv, naravno i gospodin Vučurović ima ih još, mi smo hiljade i hiljade evra ovdje platili kazne. Ne govorim ovo zbog novca, ovo govorim zbog toga što nijesmo htjeli da se potčinimo.

Prema tome, molim Vas da budete pažljivi samo iz jednog razloga i naših budućih odnosa. Ja se slažem kao šef Kluba i prijatelj gospodina Vučurovića da on ponekad ima prejake riječi. Slažem se, ali Vas lično molim da pazite kad pričate o našem odnosu prema Skupštini, a da to radite sa ipak određenim uvažavanjem. Ponavljam, ovaj klub i ovi ljudi su preživljeli nešto što Vi

nijeste i što nije niko u Crnoj Gori, a čini mi se ni u Evropi u zadnjih 20 ili 30 godina. Prema tome, imajte malo uvažavanja prema tome, jer to što su oni nama radili, to nije uobičajeno ni za jednu državu, pa onda ne možemo da pričamo o visokom domu i Skupštini Švedske, a da se prema nama ponaša kao u Latinskoj Americi. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:16:22)

Zahvaljujem, poslaniku Radunoviću. Nijesam nikog pominjao, ni jedan poslanički klub, govorio sam o mom utisku u odnosu na cjelokupan rad Skupštine, a vi znate da je za svaku utakmicu potrebno najmanje dvoje, ako ne i više. Govorio sam o mom utisku ne pominjući ni jednu partiju, ni jedan poslanički klub i moju želju da razumijevajući sve ovo o čemu ste govorili da nije Parlament Švedske nego Crne Gore, da smo u Crnoj Gori na Balkanu ipak pokušamo da dajemo doprinos da idemo naprijed. Mi smo danas dio parlamentarne većine. Mi smo danas vlast u Crnoj Gori. Hajde da negdje uzmemo u obzir i tu činjenicu i da zajedno sa kolegama iz opozicije damo doprinos, ako se saglašavamo, ne ulazeći u sve ono o čemu smo Vi i ja više puta govorili. Ništa nije sporno, ali da zajedno damo doprinos, da poboljšavamo sve ono što je kvalitet atmosfere, rasprave i duha ovog Parlamenta.

To će biti moj poziv, to će biti moj poziv, naravno nijesam svemoćan. Ja sam jedan među jednakima i davaću u mjeri mogućnosti doprinos. Uvijek se trudeći da se dogovaram sa ljudima. Ja sam predsjednik Parlamenta koji je takođe kao vi trpio sankcije zbog jednog, po meom mišljenju, demokratskog sredstva političke borbe. Sada kada sam došao na poziciju predsjednika Parlamenta prvi sam zajedno i sa vama na Kolegijumu rekao, ja sam taj koji traži da se ukinu one keznene odredbe iako smo sada u drugačijoj konstelaciji snaga. Zaista mi je cilj da se ovdje nekako kolegijalno dogovaramo, a ne da moramo da primljenjujemo mjere. Jedna mjera vuče drugu mjeru, blaža mjera vuče težu mjeru, a sve to vodi znamo na kraju čemu. To je moj ljudski poziv, moja ljudska molba i koja znam i vjerujem da će od vas biti uvažena.

SLAVEN RADUNOVIĆ (04.12.20 13:18:15)

Mislim definitivno neću proizvesti nikakve dalje replike ili rasprave. Opet ste iskoristili da je za svaki čin potrebno dvoje. Znao je nekad napao Crnu Goru, pričamo, recimo o Otomanskoj imperiji, a taj neko drugi je morao da se brani. Sve mi ovo liči na priču o jednoj medalji sa dvije strane. Ja vam samo kažem. Mi smo već učinili velike napore, već ova Skupština i naše ophođenje nije isto ili ne liči na ono od prošlog puta. Iz prostog razloga što više ne postoje takvi razlozi. Neki recidivi toga vremena su i dalje živi kad se otvori rasprava sa DPS-om iz prostog razloga što smo živi ljudi. Kažem, Vi imate mogućnosti koje postoje u Poslovniku opomenite, isključite, radite šta god treba, ali nemojte samo da nam docirate kako da se ponašamo, jer Front ima svoj način borbe. Slažem se da je ponekad prejak, nije za svačije uši uvijek, ali je ispalo je efikasno. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:19:35)

Zahvaljujem, poslaniku Radunoviću. Neću nikoga učiti kako da se ponaša, ali hoću poštovati ovaj Poslovnik, a prije toga pokušaću da se dogovorim sa ljudima. Znači, ja sam se sa ljudima uvijek na svakom mjestu, u svakoj profesiji kojom sam se bavio, pokušavao da se dogovorim. Naravno, ako se ne budem mogao dogovoriti onda ću postupati u skladu sa Poslovníkom. Kratko, poslaniče Nikolić, izvolite.

MILOŠ NIKOLIĆ (04.12.20 13:20:01)

Predsjedniče Bečiću,

Imam pravo na repliku gospodinu Vučuroviću zbog svega onoga što je izrekao o meni, ali ću se odreći toga prava iz dva razloga.

Prvo je zbog ovoga što ste i sami rekli da sam ja juče prekršio proceduru kad sam ustao dok je govorio Dritan Abazović, smatrao sam to tad potrebnim. Drugo je, diskusije gospodina Vučurovića su replike same sebi i tako nema potrebe za bilo kakvim daljim odgovorom. Na onaj stil njegovog izlaganja i njegovih diskusija zaista teško odgovoriti kulturno, a ja namjeravam za razliku od njega da ostanem kulturnan. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:20:35)

Zahvaljujem na doprinosu poslaniku Nikoliću. Molim vas da idemo dalje.

Moja molba je. Imamo primjera, evo ja ću direktno reći. Juče u ovom Parlamentu smo imali izlaganje poslanika Milana Kneževića, koji je dao doprinos efikasnosti rada ovog Parlamenta, a nijesam primijetio da je bio za jotu ništa manje oštar nego što je bio u političkoj ravni u odnosu na sve ono što je obilježilo politike za koju se zalaže.

Znači, nijesam neko ko vrši generalizacije bilo koje vrste. Uvijek ću istaći i primjer koji smatram da je u duhu toga, ne sporeći pravo svakom kolegi poslaniku da iskoristi da se javi, da saopšti stavove koje smatra da treba saopštiti, ali vas molim, evo tri dana radimo. U istoriji čini mi se crnogorskog Parlamenta, nijesam provjerio sve zapisnike, nije bilo mogućnosti da se ovoliko dana raspravlja o onome što je izbor nove vlade Crne Gore. To je doprinos, to je novost i to je pokazatelj da su svi imali mogućnost da saopšte svoje stavove. Bio sam maksimalno fleksibilan što se tiče dužine izlaganja. Molim Vas poslaniče Ibrahimović da uzmete to u obzir i da mi saopštite samo kojim povodom se obraćate.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 13:22:02)

Prije svega ste trebali da zaustavite u onom domu gdje je podržana Rezolucija iz Strazbura o genocidu u Srebrenici, trebali ste da zaustavite kolegu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:22:15)

Zaustavljali smo više puta.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 13:22:18)

Molim vas, prije svega negiranje genocida je jedan način isto genocida. Moramo u ovom domu malo dizati svijest ovom narodu. Isto tako najmanje ovdje političke kvalifikacije, nažalost, ljudi koji imaju svoj stil, inače nijesam pridavao važnosti takvim diskusijama. Vrlo je važno ovdje zbog javnosti i zbor prosperiteta Crne Gore i ovoga dana, znam da gledaju mnogi ljudi ovo i mandatara ako bude izabran, želim Vam puno sreće uz ovakvu podršku. Kaže, podmetanje, laži i podsticanje vjerski netrpeljivosti. Ako to nije za repliku ja ne znam šta je. Znači, u redu vrijeđanje političkih predstavnika Bošnjačke stranke, ali ova vjerska netrpeljivost Vi morate da reagujete.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:23:04)

Poslaniče Vučurović, poslaniče Ibrahimović,

Dozvolio sam. Molim Vas, poslaniče Ibrahimoviću. Imali ste mogućnost da se obratite. Nijeste pomenuti Vi ni vaš politički subjekt, zato nemate pravo na repliku. Dao sam Vam ovu mogućnost da se obratite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 13:23:36)

Pozvao sam se na tri stvari, na manjine, na podsticanje laži i širenje vjerske netrpeljivosti, negiranje genocida i ono što je najvažnije hoću da dam doprinos boljoj Crnoj Gori, ne ovoj nazadnoj kojoj neko pokušava da nas vrati.

Rekli su, uvaženi predsjedniče, služe se lažima da su Rožajci izvršili ubistva preko 50 ljudi pravoslavne nacionalnosti. Na koje izvore se pozivaju? Nemojte, molim vas moram da odgovorim. Na istorijske činjenice, ne znam što je ovdje sporno, nijesam iskoristio svoje vrijeme.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:24:15)

Gospodine Ibrahimoviću,

Da budemo korektni. Nemate saglasno Poslovniku. Imali ste mogućnost.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 13:24:25)

Ako ovo vas ne dotiče koaliciju koja kaže da je za mir.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:24:33)

Nemojte meni da imputirate te stvari, nemojte da budete nekorektni. Ja sam Vam dao ovdje mogućnost da saopštite minut. Minut i po ste govorili da bi saopštili. Objasnili ste. Izvolite komentar.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 13:24:49)

Znači, evo neka Vi predsjedniče odredite komentar. Svaka čast.

Idemo redom. Znači, još jednom obavještavam javnost da su sve ovo notorne neistine koje je rekao gospodin, eto da kažem.

Znači, prije svega negiranje genocida je strašna stvar. Imamo presuđene ratne zločince u Hagu gdje nijesu bili sudije iz Rožaja ili iz Crne Gore nego evropski zvaničnici. Genocid u Srebrenici je kolektivna trauma, ne samo Bošnjaka, nego onih iz zdravog regiona i cijele Evrope. Neistina je i podmetanja da su Rožajci uradili ovo što kaže. Ako je koji grad poznat po humanosti, to je Rožaje. Žao mi je što ne promovišemo one dobre vrijednosti. Podsjetiću vas. Kada je Crna Gora žestoko platila davanje zaštite srpskoj vojsci kroz Crnu Goru. Svratili su i u Rožaje. Zašto o tome ne prčamo. Dobili su hranu, odjeću i sve ono što je bilo dobro. Primljeni kao svoja vojska i do skora sa novim vjetrovima kada su izjednačavaju četnici i partizani možda više nema ulice u Beogradu koja se zore rožajska i žao mi je. /upadice/

Ovo su teme koje bi trebalo da izbjegnemo, ali ljudi forsiraju. Nijesam ja, vaš kolega. Rožaje je nepoklonjeno nego poslije primanja onoliko izbjeglica zbog slične retorike kao danas smo stigli imali smo toliko stotina hiljada izbjeglica i '92, '93. i '98. Rožaje je primilo sve te izbjeglice i prepoznato je kao grad humanosti. Ne volim da pričam o svojem narodu, pitajte vaše sunarodnike ružno je da se dijelimo, nema ova i ona strana, uvaženi kolega, položite taj prvi korak u demokratiju. Izgleda neko mora ponovo da obnavlja gradivo. Nemamo dvije strane. U Rožaje nemaju dvije strane. U Rožaje smo svi Rožajci u Rožaje njegujemo suživot.

Molim vas sve vas ovdje. Izbjegnimo ove priče. Ne može, moj uvaženi predsjedniče, da dozvolimo da je ovo Crna Gora samo jednog naroda, to bi bilo Frankenšatjnov proizvod. Crna Gora islamske vjeroispovijesti i pravoslavne i hrišćanske i Jevjera i svih. Zato je Crna Gora najljepša domovina, zato je Crna Gora zemlja svih nas. Ne dozvolimo da dijelimo se ni po nacionalnoj ni po vjerskoj osnovi.

Uvaženi mandataru,

Obećali ste da ćete zaustaviti produbljivanje podjela u Crnoj Gori na nacionalnoj i na vjerskoj osnovi. Vjerujem danas da još jednom ste dobili upit kako ćete taj stepen dostignuti uz ovakvu podršku vaših potencijalnih glasača. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:27:49)

Zahvaljujem, poslaniku Ibrahimoviću.

Poslanik Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 13:27:57)

Evo čuli ste poštovani građani, ovo svo licemjerje od čuvenog izazivača podjela u Crnoj Gori, jer ono što sam ja saopštio o Srebrenici odnosilo se u kontekstu priče, s tim što ja mislim u Srebrenici nije bio genocid da budemo načisto i pošteno. Odnosio se na fonu priče gdje ja kažem da se niko nikad od njih nije sjetio da kaže gdje su bili Srbi u državnoj upravi proteklih godina. Ja nikad čuo nijesam ovoga gospodina koji se trenutno bori za prevlast u svojoj stranci da je on progovorio i jedne jedine riječi zašto je samo 5% Srba u državnoj upravi, zašto Srba nema u Vladi Crne Gore, u Vladi DPS-a, ali sada se ovdje sjeća, jer mu to treba zbog glasova Bošnjaka koje je uništila Bošnjačka stranka i još neki predstavnici važni bošnjačkog naroda. Ovdje se postavlja pitanje osnovno na koje nikada nijeste odgovorili. Gdje su bili Srbi u državnoj upravi? Bilo ih je ispod 5%. Čutali ste, ali zato ste punili svojim kadrovima i Ministarstvo zdravlja, to građani znaju i Ministarstvo rada i socijalno staranje i Ministarstvo prosvjete, to se zna.

Poštovani građani, to je bilo punjeno bošnjačkim kadrovima u ministarstva i ovo što se voli da se kaže sad po dubini. Svi ovdje razmišljamo i o svojim žrtvama gospodine Ibrahimoviću koliko god Vi nećete da odgovorite ili ne odgovorite, ja sam govorio ovdje istinu. Donijeću vam potpuno sve dokaze i zato ponašajte se ozbiljno kad ja pričam o srpskim žrtvama, jer ovdje što bi rekli Mojkovčani vjeveričite i plamtite kada se govori o Srebrenici i još nekim zločinima koji nijesu genocid. E, pa vidite. Ovdje će se govoriti i o srpskim žrtvama iako to do sada nije bio slučaj naviknite se i na ovu Crnu Goru.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:29:56)

Zahvaljujem, poslaniku Vučuroviću.

Poslanik Predrag Bulatović je tražio proceduru i molim vas da završavamo. Evo, imali ste mogućnost da saopštite svi stavove, da razmijenite mišljenja, da razmijenite argumente, sve smo čuli, javnost će cijeniti, molim vas da idemo dalje.

Izvolite poslaniče Bulatović.

PREDRAG BULATOVIĆ (04.12.20 13:30:17)

Gospodine predsjedniče,

Ja sam prekoračio diskusiju i doprinio sam na racionalnosti zato proceduru ću vrlo da skratim. Dakle, imam pravo na repliku i pitanje je veoma važno, ali neću da tražim repliku, jer želim da vam kažem zbog čega imam.

Obraćajući se mandataru posebno govorio o odnosu Vlade i predsjednika Vlade prema predsjedniku države i personalno Milu Đukanoviću.

Ocjenujući pored niza stvari da Đukanović nije istorijska ličnost. Suprotno Poslovniku koristeći repliku poslanica DPS-a je polemisala sa mnom, to je vi znate pravo na repliku i ne bih se uzrujavao zbog toga niti se uzrujavam, ali smo dobili poruku da on jeste istorijska ličnost i da zahvaljujući njemu mi živimo u ovakvoj Crnoj Gori to jest lijepoj. Mi zahvaljujući njemu vodimo

ovoliku raspravu. Imam pravo na repliku, odustajem, ali da ne bi ostalo prećutano, jer je Milo Đukanović u pitanju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:31:28)

Hvala na doprinosu, poslaniku Bulatoviću. Završavamo sa poslanicom Kenanom Strujić-Harbić. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ (04.12.20 13:31:37)

Hvala predsjedniče. Vama ću se obratiti.

Prva stvar koju želim da kažem u ovom domu riječ Srebrenica kod Muslimana, Bošnjaka, ne samo u Crnoj Gori, već u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Makedoniji i Srbiji, gdje egzistiraju Bošnjaci u posljednjih 1000 godina je najvažnija riječ u našem jeziku.

Preko 8.000 ubijenih muškaraca, žena od nula godina do 90 godina je ubijeno u jednom danu, to nije zločin, gospodine predsjedniče, to je genocid i htjeli su da potru, potru naš narod gumicom, ali nijesu uspjeli. Mi smo tu, mi živimo i živjećemo za dobrobit svakog Bošnjaka i Bošnjačka stranka kroz Parlament i ovaj dom će se uvijek boriti za svakog Bošnjaka i Muslimana u Crnoj Gori.

Sljedeće. Da smo mi licemjerni dovoljno pokazuje gospodin sa moje lijeve strane šta je licemjerstvo. Ovo je jedna od izjava u nizu koje slušamo, u kontinuitetu od ovog dotičnog gospodina kome neću prezime da pominjem. Da smo lažna stranka to potvrđuje 16.500 glasova na posljednjim izborima smo ostvarili najbolji rezultat od postojanja Bošnjačke stranke od 2006. godine. Nijesmo lažni, 16.500 glasova ne govori da smo lažni.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:33:11)

Budite korektni. Dozvolio sam Vam, tri razloga ste naveli i odgovorili ste i sve je okej.

KENANA STRUJIĆ (04.12.20 13:33:28)

Nikad se ne može izjednačiti zločin i zapošljavanje u Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Još nešto, gospodine mandataru, još jednom da Vam kažem. Ovo je treći dan kako slušamo razne kvalifikacije na račun manjina. Ponosno kažem, jer sam Bošnjakinja. Bošnjaci u Crnoj Gori imaju i te kako obraza i uvijek će plivati uzvodno, nikad nizvodno, jer nizvodno se svašta kotrlja. Hvala. Oprostite, molim vas.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:34:03)

Zahvaljujem. Završili smo.

Gospodine Vučurović,

Imali ste mogućnost, odgovorili ste više puta i Vi i gospodin Radunović i gospodin Bulatović.

Pauzu ću sigurno dati, ali vas molim da završimo ovaj krug da kasnije nastavimo sa radom, već zaista curi vrijeme.

Molim vas, uvažite, imali ste priliku, dao sam vam priliku. Trideset sekundi.

JOVAN VUČUROVIĆ (04.12.20 13:34:43)

Ja pripadam narodu koji je najviše stradao u Prvom i Drugom svjetskom ratu. Dakle,

prezivam se Vučurović, a imamo i rođaka Vučurevića ako vam to smeta ja vam nijesam stvarno kriv. Toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 13:34:59)

Zahvaljujem.

Završavamo ovaj krug, sada ću dati pauzu od pet minuta, nakon pauze kolega Amer Smailović je sljedeći diskutant, nakon toga Danilo Šaranović, Dragan Lukić.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:01:22)

Nastavljamo sa radom.

Kao što sam najavio riječ ima kolega poslanik Amer Smailović. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (04.12.20 14:01:35)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, uvažene kolegice i kolege, poštovani gospodine Krivokapiću, poštovane građanke i građani,

Ovo danas što čujemo od pojedinih poslanika iz buduće vlasti samo potvrđuje dodatno ispravnost Bošnjačke stranke i bošnjačkog naroda da ne pravi apsolutno nikakve saveze sa njima, a oni koji žele neka vide šta ih čeka i srećno im bilo. Imajući u vidu cjelokupnu složenu političku situaciju i uzevši u obzir nekoliko ključnih elemenata iz priloženog ekspozea koji treba da bude primjeren sve većim potrebama i izazovima društvene zajednice pokušaću da navedem neke od razloga zbog kojih Bošnjačka stranka neće podržati predlog ove vlade.

Da podsjetim, Bošnjaci u Crnoj Gori su autohton narod sa dugim istorijskim trajanjem na ovim prostorima i kao manjinski narod imaju Ustavom zagantovana prava koja im obezbjeđuju pravo na izražavanje, čuvanje, razvijanje i javno ispoljavanje nacionalne, etničke, kulturne i vjerske posebnosti uz obezbjeđivanje ravnopravnosti u svim segmentima društva. Bošnjačka stranka je jedini legitimni politički predstavnik Bošnjaka koja svojim djelovanjem doprinosi prvenstveno interesu svog naroda i interesu svih građana Crne Gore i kao rezultat odgovornog i posvećenog pristupa uživa sve veću podršku.

Kao što je poznato, Bošnjačka stranka nije prihvatila ponudu da bude dio izvršne vlasti i razlozi za takvu odluku su poznati javnosti, a tiču se između ostalog krupnih ideoloških i političkih razlika sa pojedinim subjektima nove vladajuće većine. Mi se od osnivanja zalažemo za nezavisnu, građansku i savremenu Crnu Goru kojoj su prioritet dostizanje evropskog standarda života, a snažnom podrškom prozapadnom putu dali smo kao partija veliki doprinos u ostvarivanju bitnog strateškog cilja, a to je učlanjenje Crne Gore u NATO. Od velikog nam je značaja ostvarivanje funkcionalne demokratije, vladavine prava i poštovanje ljudskih prava i sloboda s posebnim akcentom na zaštiti i ostvarivanju prava manjinskih naroda. Novu vladajuću većinu nijesmo prepoznali kao iskrenog partnera u ostvarivanju navedenih ciljeva i izražavamo veliku zabrinutost da se navedene vrijednosti neće u potpunosti poštovati, makar je tako najavljivano godinama unazad od strane određenih činilaca ove buduće vlasti.

Međutim, poštujući volju građana iskazanu na izborima kada su jasno dali do znanja da žele određene promjene bićemo konstruktivni u dijelu svih pozitivnih i demokratskih procesa u budućnosti. U tom smislu apelujem na buduću vladu da pokaže puni demokratski kapacitet kada su u pitanju interesi Bošnjaka u Crnoj Gori na način da se ni u jednom trenutku ne osjete ugroženim, kao što je to bio slučaj u nekoliko navrata nakon parlamentarnih izbora kada smo svjedočili izrazima vjerske i nacionalne netrpeljivosti šriom Crne Gore. U suprotnom svi oni koji podrže ovu vladu moraju snositi odgovornost pred građanima u istoj mjeri kao i njen budući premijer.

Građani Crne Gore nemaju vremena za gubljenje na eksperimentima i vladama bez programa koje niko u Crnoj Gori, osim par poslanika, ne smatra dobrim rješenjem. U Vašem

ekspozeu, gospodine Krivokapiću, koji obiluje bezidejnošću kada je u pitanju ekonomski program nema ni riječi o ravnomjrenom regionalnom razvoju. Kakvu proruku time šaljete građanima sjevera Crne Gore?

Ravnomjerni regionalni razvoj mora ostati u fokusu kako bi se smanjilo zaostajanje Sjevernog regiona u odnosu na ostatak države. Mjesta gdje žive pripadnici bošnjačke nacionalnosti su najmanje razvijena i tu se po pravilu najmanje ulaže.

U prethodnom periodu djelovanja Vlade u kojoj su naglašenu ulogu imali ministri i kadrovi Bošnjačke stranke pokrenuti su brojni razvojni projekti koji garantuju stvaranje dobrih preduslova za razvoj sjevera. Stoga očekujemo da će se nastaviti tom dinamikom i da se projekti koji su pokrenuti i planirani od strane prethodne vlade neće dovesti u pitanje naročito sada kada se ekonomska situacija dodatno komplikuje i kada su najugroženiji slojevi društva najviše pogođeni negativnim uticajem pandemije kovid-19.

Kao prosvjetnog radnika prilično me je zabrinulo spajanje resora prosvjete sa resorima nauke, kulture i sporta. Svi navedeni resori su ključni u formiranju i oblikovanju mladih generacija, a samim tim i za cjelokupno društvo. Obrazovanju se mora pristupiti sa većom ozbiljnošću naročito u vremenima kada se ono prilagođava savremenim trendovima i ubrzanim promjenama na globalnom nivou.

Funkcionisanje sistema školstva je posebno, takođe, pogođeno pandemijom kovid-19 i zahtijeva inovativnost i dodatno posvećenost kako bi svi neophodni sadržaji na kvalitetan način bili dostupni svakom činiocu obrazovnog sistema. Način na koji je zamišljen rad i sama organizacija ovog ministarstva je neodrživ i ne može se prilagoditi trenutnim izazovima.

Takođe, neophodno je da se nastavni planovi i programi osnovnih i srednjih škola dodatno unaprijede sadržajima koji pripadaju bogatom nasljeđu manjinskih naroda. U tom pogledu pozivam buduću vladu da poštuje i afirmiše različitosti koje predstavljaju posebnu vrijednost Crne Gore, kao garanciju ubrzanog pristupanja Evropskoj uniji.

Imajući u vidu da u ekspozeu i u kratkom političkom angažmanu, gospodina Krivokapića, nijesmo naišli na konkretne i odlučne stavove ni predloge kojim bi se jemčila i unaprijedila prava i slobode manjinskih naroda, te njihova srazmjerna zastupljenost u državnim institucijama izražavamo bojazan da će se određeni dio građana osjećati diskriminisanim. Nemamo povjerenje u skoro pa jednonacionalnu i jednovjersku vladu i mandatara koji propagira stavove koji Crnu Goru vraćaju u vremena koja bošnjački narod pamti samo po lošem. Mladost Crne Gore ne želi takvu državu.

Crna Gora mora ostati na putu evropskih integracija, poštovanja ljudskih prava i sloboda, smanjivanju socijalnih razlika, ravnomjernom regionalnom razvoju i dobrim međususjedskim odnosima. Moramo svi zajedno raditi na sveukupnoj demokratizaciji društva bez obzira sa koje pozicije djelovali.

Poštovani građani, mi ćemo i dalje ostati potpuno posvećeni svim zacrtanim ciljevima savremene Crne Gore i interesima bošnjačkog naroda u njoj, gradeći bolju budućnost za sve njene građane. Našu politiku ćemo, kao i do sada, usmjeravati u pravcu boljih međuljudskih odnosa i bezrezervnog zalaganja za koncept ekonomski jake građanske, sekularne i antifašističke Crne Gore koja je dom svih njenih građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:09:08)

Zahvaljujem, poslaniku Smailoviću što je takođe dao doprinos racionalizaciji u radu i skratio svoje izlaganje.

Idemo dalje, poslanik Danilo Šaranović.

Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (04.12.20 14:09:33)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici, uvaženi mandataru, poštovani građani,

Evo ja ću kao poslanik Kluba koji nije koristio pravo na opravdane komentare i replike drastično smanjiti svoju diskusiju.

Za godinu koja je na izmaku već sada sa sigurnošću možemo kazati da će biti istorijska kako na globalnom tako i na domaćem planu. Pandemija koronavirusa je zatekla cijeli svijet. Najrazvijenije ekonomije, najozbiljniji zdravstveni sistemi se nalaze pred teškim izazovima, a sve ranjivosti Crne Gore su takođe isplivale na površinu. Međutim, teška 2020. godina je crnogorskom društvu nakon tri decenije donijela smjenu vlasti. Time je naša zemlja izgubila brižno njegovani status posljedne zemlje u Evropi u kojoj nikada nije promijenjena vlast na izborima pa možemo kazati da je demokratija u Crnoj Gori prohodala. Ukazaću na par konkretnih primjera koji teško opterećuju ekonomsko-socijalnu zbilju naše zemlje i zbog kojih je potrebna hitna akcija buduće vlade da tako više ne bude.

Podaci koje je naš Klub poslanika dobio od Poreske uprave ukazuju na sumnju da je nedopustivo veliki broj privrednika ustanovio praksu isplaćivanja najčešće minimalne zarade dok se ostatak isplaćuje na ruke. Nakon narativa koji je obojio pojedine diskusije na ovoj sjednici moram da kažem i sljedeće - oni koji tako postupaju potkradaju i državu i sve zaposlene, a ti pokradeni radnici su i Crnogorci i Srbi i Bošnjaci i Muslimani i Albanci i Hrvati i Romi. Oni koji su pokradeni su i vjernici i ateisti. Uvjeren sam da se tako budžet svih njih uskraćuje za više desetina miliona eura godišnje, a takođe na taj način se tim pokradenim radnicima trajno umanjuje osnovica za obračun penzije koja kao što znamo se utvrđuje na osnovu cjelokupnog radnog staža.

Takođe, u brojnim kolektivima se ne poštuju ni prava radnika na četrdesetočasovnu radnu sedmicu, na dnevni ili nedjeljni godišnji odmor i pravo na odgovarajuću zaštitu na radu. Na primjer, u Kombinat aluminijuma Podgorica nakon što iz džepa svih građana plaćen ceh od preko 300 miliona eura sredinom 2013. godine je uveden stečaj, a ubrzo zatim i prodana gotovo cjelokupna njegova imovina. Za preko 500 zaposlenih u ovoj kompaniji od kojih najveći dio radi u uslovima teškim i opasnim po zdravlje već duže od šest godina se ne vrše redovni ljekarski pregledi, ne uplaćuju se doprinosi za beneficirani radni staž niti se dozvoljava korišćenje godišnjeg odmora koji zakon garantuje, kao što znamo, svakom zaposlenom. Stoga vas, gospodine Krivokapiću, molim da Vaša vlada u najskorijem roku pristupi hitnom prekidu ovakvog bezakonja i nehumanog izrabljivanja radnika i u KAP-u i u svim kolektivima u kojima se krše prava radnika. Siguran sam da će vam za to Parlament pružiti snažnu podršku.

Takođe, očekujem i da predmet interesovnja vlade bude i najstariji kolektiv u Crnoj Gori bivši Duvanski kombinat, čija je kompletna imovina prodana po uslovima štetnim za državu i javni interes. Očekujem i da pod njenom lupom bude i promet cigareta proizvedenih u Novom duvanskom kombinatu, Fabrici cigareta u Mojkovcu, ali i promet svih drugih cigareta koje se plasiraju na području Crne Gore ili su u tranzitu preko nje. Ovo naročito zbog okolnosti da je dio bivšeg rukovodstva Novog duvanskog kombinata bio umiješan u šverc ogromne količine cigareta.

Pored socijalne mora se uspostaviti i poreska pravda. Nama je potrebna pravedna zemlja u kojoj više neće biti mjesta poreskoj politici koja štiti džep onih koji imaju najviše, a maksimalno opterećuje one koji imaju najmanje. Podsjećam da je za četiri i po godine onima čija je prosječna mjesečna neto zarada iznosila 4.300 eura samo na ime na više plaćenih doprinosa Poreska uprava je isplatila dodatnih 12 i po miliona eura. Da dio oko ekonomsko-socijalne situacije završim sa naglašavanjem jednog parametra koji je na prvom mjestu - život.

Računam da svi u ovoj sali znaju kolika je pokrivenost uvoza izvozom u našoj zemlji. Zaista bih bio srećan da je Crna Gora prepoznata kao izvoznih materijalnih dobara i usluga, ali na žalost svih nas nije tako. Nije u tome ključni problem na koji želim ukazati. Dosadašnja socijalna, ekonomska, politička sveukupna društvena situacija za rezultat ima da je najveći izvozni proizvod naše zemlje čovjek. Mi izvozimo ono najvrednije čija se cijena ne može kvantifikovati, a to su naši mladi ljudi i cijele porodice. Ovdje podsjećam da su te porodice koje izvozimo i crnogorske i srpske i muslimanse i bošnjačke i albanske i hrvatske i romske, te porodice su i porodice vjernika i porodice ateista. Svi su oni zajedno naš najveći izvozni resurs koji najčešće bespovratno izvozimo, i znate šta, dajemo ih potpuno besplatno. Očekujem da, gospodine Krivokapiću, i Vi i svi ministri u budućoj vladi ovu okolnost svakog dana imate na pameti.

Hibridni režim koji je takav epitet stekao u zapadnim demokratijama je sve vrijeme svog trajanja proizvodio i hibridne podjele, a sve te podjele su zajedno stvarale sve veću podjelu na bogate i siromašne. Kreiranje takvih podjela je značilo još jače stezanje i onako tijesnog obuča

oko kućnih budžeta većine porodica u našoj zemlji. Neko je znao da kada smo podijeljeni manje tragamo za istinom. Kada živimo u nepravdi imamo manje snage da se borimo, a samo pomireni i složni možemo graditi prosperitetno društvo i naprednu Crnu Goru.

Pošto često pominjemo istoriju hajde da iskoristimo istorijsku šansu i da u istoriju preselimo sistem u kojem se narod plaši vlasti. Nama treba društvo u kojem će se vlast plašiti građana i vlast koja će strahovati da li je u dovoljnoj mjeri opravdala njihovo povjerenje. To će biti mjera ispravnosti rada svih nas i to će biti Crna Gora ako joj dobro mislimo na koju ćemo se svi lako navići. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:16:59)

Zahvaljujem i poslaniku Šaranoviću na doprinosu u efikasnosti radu sjednice. Idemo dalje, poslanik Bogdan Fatić. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (04.12.20 14:17:11)

Izvinjavam se.

Poštovani predsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Imam potrebu, kao poslanik koji dolazi iz Berana da s obzirom na navode koje smo čuli maloprije vezano za sami nemili događaj koji se desio u Beranama da saopštim nešto, a na to ste vi trebali na neki način da skrenete pažnju. U tom dijelu da Skupština predstavlja jedan vid arene, to je mjesto gdje se suočavaju mišljenja i stavovi koji su na dnevnom redu.

Danas i ovih dana je na dnevnom redu upravo ekspozicija mandataru Krivokapića, a očigledno da neko želi da neke događaje predstavi na onaj način da dobiju potpuno drugačiju konotaciju. S obzirom na to da sam čovjek koji vjeruje u rad nadležnih državnih organa i nadležnih institucija sačekao sam zvanično saopštenje nadležnog državnog organa Uprave za policiju gdje je jasno saopšteno da nemili događaj zbog kojeg duboko žalim kao Beranac, kao građanin Berana, nema apsolutno nikakvu političku konotaciju već se radi o sukobu zbog određenog dijela blokada i svega onoga što se dešavalo ovih dana vezano za šumarstvo. Izvinjavam se, hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:18:29)

Zahvaljujem, poslaniku Fatiću.

Riječ ima poslanik Dragan Vukić, a nakon poslanika Vukića poslanik Fatmir Gjeka. Izvolite.

DRAGAN VUKIĆ (04.12.20 14:18:46)

Poštovani predsjedniče Skupštine.

Poštovani mandataru za izbor nove vlade, poštovane kolege poslanici i poslanice, uvaženi građani Crne Gore,

Svoje prvo obraćanje u ovom visokom domu počeo bih izrazom zahvalnosti prema onima koji su svojim glasom učinili da danas možemo reći da je sloboda konačno stigla. Oslobodili smo se višedecenijske vladavine Demokratske partije socijalista i njenih koalicionih partnera koji su svojom pogrešnom politikom učinili da građani Crne Gore budu žrtve obnarodovane vlasti koja ih je dovela do ruba egzistencije. Bili smo heroji i žrtve, pobjednici i poraženi, ali nikad nijesmo poklekli već uvijek podignute glave išli u nove izazove i nova iskušenja. Istrajni u borbi za bolje sutra, sa ponosom mogu reći, da je Socijalistička narodna partija Crne Gore ostala ista svih ovih 23 godine. Svima možemo pogledati u oči i reći da smo bili i ostali na pravom putu zato što znamo da budućnost Crne Gore nije nijedan političar ili partija, budućnost Crne Gore je partnerstvo vlasti sa

građanima, budućnost su generacije koje dolaze kojima moramo pokazati kako se gradi bolji život jednakih šansi za sve.

Čitajući ekspozice mandataru Krivokapića mislio sam da čitam program i osnovne principe Socijalističke narodne partije. U to me je uvjerila rečenica u ekspoziciji - "Da, nama je svima potrebna samo jedna, da živimo život dostojan čovjeka". Zbog toga će nama poslanicima SNP-a biti mnogo lakše da budemo kontrolni mehanizam buduće vlasti i da nastavimo da realizujemo sve ono što smo građanima obećali tokom izborne kampanje.

Svih ovih godina naše opozicione borbe ponavljali smo da nam je najvažnije od građana da obezbijedimo život dostojan čovjeka, a to je moglo jedino smjenjivanjem dosadašnje vlasti. Istina je da naša borba za ostvarivanje tog cilja trajala dugo, ali evo došao je i taj dan. U partnerstvu sa građanima kojima smo ukazali na nepočinstva bivše vlasti uspjeli smo u tome. Vlast preuzimamo u najtežim vremenima. Država je zaslugom prethodne vlasti prezadužena, a situaciju dodatno komplikuje pošast zvana korona. Cifre su neumoljive, a dug po glavi stanovnika je preko 8.000 eura.

Kolege su prethodnih dana kritikovale ekspozice mandataru Krivokapića spočitavajući mu da nije napravio program. Vjerujte, poslije vladavine DPS-a i njegovih partnera ni čarobni štapić ne pomaže, no pokušaćemo svi zajedno da jednu po jednu stvar ispravljamo. Trebaće vremena, trebaće znanja, ali glavno je da imamo osnov od kojih krećemo, a to je da treba raditi sve suprotno od onoga što je radila prethodna vlast. Najvažnije posebno se pozabaviti ekonomijom koja je gotovo uništena da se spasi što se spasiti može i ima, da ispravimo one greške koje su pokušale da nas dodatno podijele, prvenstveno mislim na Zakon o slobodi vjeroispovijesti. Da donesemo zakon o porijeklu imovine bez straha jer se mi nemamo čega plašiti, da izmijenimo Zakon o državnim službenicima i namještenicima i Zakon o radu. Da zaštitimo svakog građanina onoliko koliko mu pripada, da budemo servis svih građana, a ne samo politički podobnima. Nova vlast će slušati građane, a ne raditi kao prethodnici u korist i za interes povlašćenih pojedinaca. Povlašćenih pojedinaca ne smije više biti, ličnih interesa i interesa uskog kruga ljudi, dosta je toga više.

Postavljanje volje naroda je naša obaveza nećemo misliti na narod samo dok nam daju glasove, mislićemo uvijek jer od njih zavisimo i zbog njih smo tu gdje jesmo oni su nam dali povjerenje. Zbog toga će ova vlada raditi za narod, neće biti vlada 12 ministara, ni vlada premijera, ni vlada potpredsjednika. Svaki građanin je bitan i svaki život je bitan, a najviše život naše djece. Neće biti lako, svjesni smo svi, ali potrudimo se jer gore nije moglo od onoga o čemu smo do sada bili, a boljem se nadamo i boljem težimo.

U to ime u ime Socijalističke narodne partije Crne Gore poručujem da ćemo podržati ovu vladu i biti na visini zadatka da kritikujemo kad ne radi kako valja i da pohvalimo kad to zaslužuje. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:23:34)

Zahvaljujem, kolegi Vukiću na više nego korektnom pristupu i odricanju od više od polovine vremena koje mu je bilo na raspolaganju.

Imamo još dva prijavljena diskutanta, sa time zaključujemo. Poslanik Fatmir Gjeka i poslanik Branko Radulović.

Izvolite, gospodine Gjeka.

FATMIR GJEKA (04.12.20 14:24:03)

Poštovani predsjedniče Skupštine Crne Gore.

Uvažene kolege poslanice i poslanici, cijenjeni mandataru za sastav Vlade Crne Gore gospodine Krivokapiću, drage građanke i građani, dame i gospodo,

Predstavlja mi zadovoljstvo da vam se obratim u ime Albanske koalicije "Jednoglasno", koju čine Demokratska partija, Demokratska unija Albanaca i Demokratski savez u Crnoj Gori.

Liste koja je na parlamentarnim izborima održanim 30. avgusta časno izborila svoje mjesto

u ovom visokom domu. Koristim priliku da srdačno pozdravim sve one koji su svojom voljom i glasom podržali našu koaliciju i omogućili nam da ih predstavljamo u državnom Parlamentu. Ovom prilikom ističemo da njihovo povjerenje nećemo iznevjeriti.

Dozvolite mi najprije da sa članovima i pristalicama naše koalicije obratim na svom maternjem jeziku.

/prevodilac sa albanskog jezika/

Poštovani članovi i simpatezeri Demokratske partije, Demokratske unije Albanaca i Demokratskog saveza u Crnoj Gori hvala svima vama koji ste glasali Albansku koaliciju "Jednoglasno" i omogućili nam da vas predstavljamo u Skupštini Crne Gore.

Povjerenje koje ste nam dali vašim glasom mi ćemo se potruditi da nagradimo radom za dobrobit svih Albanaca i u sveopštem interesu. Želim vam garantovati da ću biti posvećen i da ću posao poslanika obavljati uz punu odgovornost, uvijek na vašoj usluzi braneći vaše interese. Obećavam da ću biti vaš glas u Skupštini Crne Gore otvarajući, braneći i podržavajući pitanja koja su u vitalnom interesu Albanaca u Crnoj Gori. Znam da je dobar dio vas glasao i očekivao da ćemo biti dio vlasti, ali u nastalim okolnostima smo porcijenili i odlučili da ne budemo dio nove većine jer sa njom imamo dijametralno suprotne stavove i poglede o statusu Albanaca i o budućnosti Crne Gore. Zato ćemo u Skupštini iz opozicije braniti naša prava, kao manjinski autohtoni narod u Crnoj Gori i nećemo vas razočarati u nijednom trenutku.

Od parlamentarnih izbora prošli smo izuzetno težak period suočavanja sa pandemijom koju je izazvao kovid-19 kada smo, na žalost, izgubili puno ljudskih života od kojih su neki bili mlađe dobi. Stoga sa ovog mjesta želim da izrazim saučešće porodicama i najbližima zbog smrti njihovih najmilijih dok svim inficiranim želim brzo ozdravljenje.

/nastavak govora bez prevodioca/

Iznijeli smo naše predloge i stavove u vezi oko formiranja Vlade Crne Gore. Smatrali smo, a vjerujemo i dalje da je to u najširem interesu da smo u datim okolnostima treba dobiti i manjinsku vladu koju bi vodili Građanski pokret URA i Demokratska Crna Gora, odnosno koalicije koje predvode te dvije stranke. Pomno smo pratili cijeli ovaj tromjesečni proces i registrovali smo u novoj većini dosta loših poruka i uvreda na račun manjina, posebno prema Albancima. Mislimo da to ne čini čast nikome, a posebno ne onima koji pretenduju da vrše odgovorne državne poslove. Zato njihove pozive da budemo dio vlasti nikada nijesmo iskreno doživljavali i to je bio ključan razlog što nijesmo pristali da budemo dio igara i predstava za formiranje ove vlade. To smo u neposrednom razgovoru saopštili čelnicima URA-e.

Dobro znamo da najveći dio parlamentarne većine u Crnoj Gori čine one stranke u čijim programima je otvoreno zalaganje protiv članstva naše države u Sjeveroatlantskoj alijansi, kao i protiv priznavanja i uvažavanja Kosova kao nezavisne države, te vanjsko-političke orijentacije Crne Gore prema Srbiji, odnosno Rusiji. Takvo nešto je za nas neprihvatljivo jer su članice naše koalicije zalažu za evroatlansku, demokratsku i građansku državu, za poštovanje Ustava ove države posebno u dijelu koji se odnosi na ljudska prava i slobode, te prava manjina. Zato podvlačim da ni ova ni svaka naredna vlada nipošto ne smije ugroziti dostignuti stepen ljudskih prava, po tome će svi cijeniti njenu uspješnost.

Mi se zalažemo za državu u kojoj će svi imati jednake mogućnosti, sekularnu državu, u kojoj su vjerske zajednice odvojene od države. Stoga, uz dužno poštovanje prema svim vjerskim zajednicama, ne možemo podržati premijera kojeg otvoreno podržava Srpska pravoslavna crkva. Naravno naš stav bi bio isti ako bi neki kandidat za premijera bio otvoreni eksponent bilo koje druge vjerske zajednice.

Cijenjene kolege, u našem političkom djelovanju vjerujem da smo pokazali da smo posvećeni tome da svi budemo slobodni građani bez obzira na nacionalnost ili vjeru da budemo ravnopravni i sa jednakim mogućnostima, da živimo u miru i slozi. Ne želimo se vraćati u '90-e godine kada smo gotovo svi imali vrlo loša iskustva i vjerujem da smo svi dobili pravu lekciju, posebno velikosrpski projekat sa svojim ratnim avanturama na prostoru bivše Jugoslavije.

Mi smo kao koalicija i kao albanska zajednica u cjelini predani evroatlantskim integracijama, što znači da smo snažno posvećeni pridruživanju Evropskoj uniji. Zato smo davali i dajemo snažan doprinos da ova zemlja bude u evropskoj porodici sa kojom dijelimo zajedničke vrednosti i da imamo slobodno kretanje ljudi i roba, ideje i kapitala, a prije svega da imamo doborosusjedske odnose.

Takođe, zalažemo se za dinamičniji ekonomski razvoj i veće zapošljavanje posebno zastupljenost zapošljavanja naše albanske manjine u svim lokalnim i državnim institucijama u skladu sa našim procentom ukupne populacije koji iznosi oko 5%. Nažalost, poštovane kolege i cijenjena javnosti, sastav ove vlade nam govori drugačije što naravno nije dobro jer manjine čine više do četvrtine stanovništva Crne Gore. Smatramo da samo uključenost svih naroda u sistem odlučivanja garantuje stabilnost i opstanak Crne Gore.

Područja na kojima žive Albanci su već decenijama najmanje razvijena i pored ogromnih potencijala koje posjeduju. Taj pojas od Ulcinja preko Anamalskog područja Krajine i Malesije pa do Prokletija tačnije Plava, Gusinja i Rožaja je bogomdan za turizam i poljoprivredu. Sa malo dobre volje rada i posvećenosti, te stvaralačke vizije ovo može biti prosperitetno područje, a ne krajevi iz kojih se narod iseljava u Sjedinjene Države i zemlje Evropske unije. Preduslov za to jeste da se više investira, da se ljudima vrati oduzeta imovina kao što je potrebno učiniti u slučajevima u Valdanosu, Štoju i u Malesiji. Da se u skladu sa evropskim dokumentima vrata ingerencije lokalnim samoupravama, da se pokrene proizvodnja soli u našoj Solani, poboljša turistička ponuda, uredi upravljanje Morskim dobrom i šumama, posebno u Nacionalnim parkovima, otvori više graničnih prelaza prema Albaniji i Kosovu, te granični prelaz na moru u Ulcinju. Dakle, da se poboljša ukupna infrastruktura, te donese niz drugih važnih odluka.

Značajno za nas je svakako da saradnja sa našom dijasporom bude poboljšana kako institucionalno tako i na svakom drugom polju. To je naš veliki kapital koji moramo znati da koristimo. Eto i u ovoj vladi imaćemo stručnjake koji su živjeli i radili ili usavršavali se u inostranstvo, a koliko ima još koji nam mogu pružiti od koristi znanje ili drugim kapitalom koji posjeduju i koji su časno stekli. Naročito je to važno u trenutnoj situaciji u kojoj se nalazimo zbog posljedica globalne pandemije, a koje zahtijeva mobilnost svih društvenih struktura u suočavanju sa socijalnim i ekonomskim poteškoćama u kojima jesmo i kojima ćemo se tek naći.

Drage kolege, Crna Gora ima jedinstveno interkulturalno, multikonfesionalno i multietničko bogatstvo uprkos svim okolnostima. Ove vrijednosti se moraju s pažnjom i posvećenošću gajiti u budućnosti da bi Crna Gora i dalje u tome bila primjer za čitav region, pa i u Evropi. Mi moramo još više raditi na zaštiti tradicije svih manjina. Nećemo dozvoliti da se gaze kulturni objekti naše baštine i da se ugrožava interkulturalni kapital. To se, prije svega, odnosi na Rumiju koja na svom vrhu ne smije da ima samo jedno vjersko obilježje jer je ona vlasništvo države i svih njenih građana i naroda koji pod njom stoljećima i milenijumima žive u miru i prijateljstvu. Mislimo da je to naš dug i prema prošlosti i još više prema budućnosti i da to od nas očekuju naši građani koji su umorni od podjela, nesporazuma, siromaštva i beznađa. Za nas kao manjinu oblast kulture je od najvećeg značaja, kao što su to i obrazovanje i informisanje. Apelujem na vas da prema tome pokažete poseban i dužan senzibilitet.

Poštovani mandataru, želim istaći da ćete u našoj koaliciji uvijek imati saveznika u unapređenju svih demokratskih procesa u Crnoj Gori, izgradnji države socijalne pravde, vladavini zakona i primjeni najviših međunarodnih standarda. Kao predstavnik koalicije "Jednoglasno", budno ćemo pratiti rad vaše vlade posebno na polju evroatlanskih integracija i poštovanja ljudskih i manjinskih prava, a o svakom njihovom eventualnom kršenju obavještavaćemo međunarodne, evropske i američke instance. Kao predstavnik želim da svi zajedno kao predstavnici zakonodavne vlasti damo maksimalan doprinos ostvarenju ciljeva za razvoj i napredak ovog društva čiji će noseći stubovi biti tolerancija, međusobno povjerenje i solidarnost, ekonomski razvoj i socijalna kohezija, ali i politička realnost, odnosno stepen podozrivosti nepovjerenja, pa i otvorenog nezadovoljstva koje iskazuje upravo stranke nove većine i njihovi najviši funkcioneri govore nam da ova vlada neće imati dugi vijek trajanja, da će stalno biti i već jeste suočavana sa opstrukcijama i na meti kritika. Mi to ne želimo da radimo tajno ili prikriveno. Mi smo od početka tvrdili da treba ovom procesu pristupiti na drugi način. Smatramo da se dnevno naši stavovi potvrđuju. Dakle, svi se mi nalazimo na ovom brodu, ali mislimo da on nema dobro planiranu maršutu, mnogi članovi posade su nervozni dok je još više podvodnih stijena. Zato bi bolje bilo da ovaj naš brod ostane u luci odnosno da ovaj sastav vlade ni ne kreće na putovanje. To je naš stav, zato ćemo mi biti protiv ove vlade. Cijenjeni mandataru, želići Vam ipak mirno more srdačno pozdravljam Vas sve kolegice i kolege i ove koji nas prate i slušaju.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:34:57)

Zahvaljujem, poslaniku Gjeki.
Proceduralno poslanik Lekić.

MIODRAG LEKIĆ (04.12.20 14:35:28)

Procedura je /prekid/ karaktera, možda ima i neku širu dimenziju dobronamjerna je u svakom slučaju.

Poslanik Gjeka je govorio na svom jeziku, albanskom, i dobro je uradio i mislim da je to tekovina i ove skupštine i našeg društva. Uzgred, kad dodirujem tu temu da kažem da izražavam zaista priznanje kako dobro govore svi Albanci u ovom Parlamentu i gospodin Škrelja i Nimanbegu i Gjeka ovaj jedan jezik četvoroimeni srpsko, hrvatsko, bošnjačko, crnogorski da ne bih pogriješio.

Što hoću da kažem? Mi imamo prevod ovdje, ali građani koji prate televiziju ili radio nemaju prevod, pa bi bilo čini mi se potrebno da mi, kao Skupština iniciramo da prevod bude obezbijeđen i na medijima, jer je to interes i ko govori i naravno oni koji prate da bi imali čitav sadržaj. Vrlo dobronamjerna sugestija, kažem još jednom, tehničkog karaktera.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:36:12)

Zahvaljujem poslaniku Lekiću, na krajnje dobronamjernoj sugestiji.

Pridružujem se tom apelu. Imam informaciju od Stručne službe u odnosu na jučerašnji dan gdje neka izlaganja poslanika na albanskom jesu prevedena u televizijskim prenosima, a pojedina nijesu. Ali, to nije odgovornost niti nadležnost, kao što ste Vi potpuno ispravno i naznačili, ove skupštine.

Evo ja ću pročitati informaciju Stručne službe Skupštine Crne Gore.

Poštovani, povodom neemitovanja tona prevodioca za vrijeme govora poslanika Nimanbegua, obavještavam vas da je oprema Skupštine Crne Gore ispravno funkcionisala i da su sve TV kuće dobijale ton prevodioca, ali ga nijesu emitovale, što se može čuti i na You tube snimku na adresi navedenoj. Odsjek za snimanje i emitovanje sjednica organizovao je sastanak sa tehničkim licima svih TV kuća, sa nacionalnom pokrivenošću, na kojem je definisan način distribuiranja slike i tona. Ton se emituje na način što su tv kućama distribuirani:

- 1) Audio kanal na kome je dostupan originalni ton iz sale i
- 2) Audio kanal na kome je dostupan prevod.

Službenici Odsjeka za snimanje i emitovanje sjednica vrše tehničku probu prije početka svakog zasijedanja sa službenicima Radio Televizije Crne Gore.

Dana 3.12.2020. godine, prije početka zasijedanja, izvršili smo test audio i video signala i svi signali bili su dostupni u RTCG-u, kako RTCG-u tako i ostalim TV kućama. Neemitovanje tona prevoda direktno zavisi od emitera, jer Skupština istovremeno distribuira originalni ton i ton prevoda odnosno prevodioca.

Hvala zaista, gospodinu Lekiću, na mogućnosti meni da pročitam ovaj dopis Stručne službe da ne bi ostala bilo kakva dilema kada je u pitanju ono što je nadležnost ovog visokog doma. Uz pridruživanje Vašem apelu da zaista ubuduće to bude jednoobrazno i da omogućimo i crnogorskim građanima da čuju prevod naših kolega poslanika, uvaženih, koji govore na albanskom jeziku.

Izvolite, proceduralno poslanik Kovačević.

MARKO KOVAČEVIĆ (04.12.20 14:38:36)

Imam razumijevanja za Vaš rad u ovim danima, jedino Vi predsjedavate ovom Skupštinom i

zato ovo neću uputiti Vama kao zamjerku, mada bi u nekim normalnim okolnostima trebalo na to reagovati. Imamo ovdje pogotovo, nažalost, od predstavnika ljudi koji dolaze iz manjinskih naroda ovih dana neke vrlo otrovne poruke na račun samo jedne vjerske zajednice, pravoslavnih hrišćana. Mi sa ove strane koji većinski jesmo pravoslavni hrišćani nijesmo nijednom iznijeli nikakvu zamjerku ili uvredu na račun bilo koje druge vjeroispovijesti u ovoj Skupštini, niti smo ih pomenuli. Oni neprestano pominju nas, a gospodin Gjeka u svom govoru praktično pozvao na rušenje crkve na Rumiji. Dakle, tamo nije ništa drugo srušeno da bi bila napravljena crkva, nego je napravljen jedan vjerski objekat i mislim da to nije dobra poruka. Ovim putem apelujem na predstavnike manjinskih naroda i na one koji dolaze iz tih redova, da se ne bave toliko nama, jer mi njima ne želimo nikakvo zlo niti smo ih mi i jednom u negativnom kontekstu ovdje pomenuli.

Vi ste trebali da reagujete i prirodno bi bilo da reagujete, ali pratim Skupštinu ova tri dana i vidim kako se ponašate, pokušavate da sve dovedete kraju u najboljem redu i cijenim to i poštujem, zato ovo ne upućujem Vama kao zamjerku. Jednostavno apelujem da se pravoslavni hrišćani ostave na miru, da se naše crkve, vjerski objekti ostave na miru sa te strane jer mi nikoga nijesmo ni dirali ni napali, jedino što smo radili sve ovo vrijeme branili smo se i branićemo se opet ako bude trebalo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:40:00)

Zahvaljujem, poslaniku Kovačeviću.

Da bi nastavili sa radom evo imali ste mogućnost da iznesete svoje stanovište, ja neću praviti analizu izlaganja diskutantata, jer mi to ne pripada. Ovaj dom je pokazao u ova tri dana da poslanici imaju mogućnost da iznesu svoj stavove. Tako da niko nije bio uskraćen za mogućnost iznošenja svojih stavova. Ja sam ukazivao više puta tokom ovih tri dana, onako negdje dobronamjerno, kolegijalno, da idemo u jednom pravcu koji znači pogled ka budućnosti, a ne konstantnom vraćanju u prošlost. To ću da radim i u narednom periodu, a na svim poslanicima pojedinačno je da li će mi dati doprinos, zajedno sa mnom i zajedno sa svima vama, da na taj način radimo.

Izvolite, samo kratko.

FATMIR GJEKA (04.12.20 14:41:04)

Hvala Vam predsjedniče.

Prvo, da kažem da to nije istina, nijesam rekao da se crkva na Rumiji sruši, nego sam rekao ne može da bude jedno vjersko obelježje i da Rumija pripada svim građanima Crne Gore. Što znači, znači ili da se makne ili da se doda još jedna mala džamija ili jedna katolička crkva. To sam rekao, da budem jasan, ispred javnosti, ispred vas.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:41:29)

Hvala, kolegi Gjeki, koji je objasnio i pojasnio stavove koje je iznio, idemo dalje.

Posljednji diskutant prije završnih riječi šefova poslaničkih klubova, profesor Branko Radulović. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (04.12.20 14:41:47)

Hvala, gospodine predsjedniče, gospodine mandatare, gospodo poslanici, poštovani građani Crne Gore,

U vremenu najvećih iskušenja, u vremenu najgušće magle, u vremenu apsurdna, po meni treba biti istovremeno i mudar i odvažan i hrabar i vizionar i dosljedan i pošten, ako je u pitanju tvoja domovina. Ja sam ovih dana mnogo tumarao po glavi kako iz jedne pozicije apsurdna da ja

zauzmem svoj stav i odlučio se, definitivno još jasnije ću govoriti o crnogorskoj zbilji, još strasnije ću se boriti za moj ideal 90-ih godina - slobodnu, prosperitetnu, multikonfesionalnu, multietičku, srednje razvijenu Crnu Goru. Još energičnije ću braniti svoj obraz, svoje ime i ime svoje porodice.

U kontekstu toga ću i danas govoriti u kontekstu toga ću i bitisati u ovom Parlamentu dok budem bitisao. Iza mene će ostati trag i mom potomstvu i mojih roditelja, a 30 nas ima neću ostaviti da se stide od mene to nikad i nikako. Kada je u pitanju crnogorska zbilja, građani reći ću vam, a svjesni ste i sami da je u pitanju naš biološki opstanak, naš moralni kodeks, naši posljednji resursi u pitanju je Crna Gora. Iz takvog jednog stanja neizvjesnosti u stanje blagostanja i slobode i onog mog sna 90-ih godina postoji samo jedan jedini put ostalo su bespuća, taj put je potpuni diskontinuitet. Preispitivanje prošlosti nadoknada i obeštećenje onih koji su ugnjetavani. Krivična odgovornost onih koji su krali i na tim osnovama može se tek graditi ono što znači radikalne reforme. Sve ostalo je građani Crne Gore, manje ili više bespuće, vodi okamanjenju, nemoralne, slabe, nejake, razučene podijeljene Crne Gore.

Sve sam građani Crne Gore učinio u prethodnih 30 mjeseci da dođemo do jake vlade, znavene, vizionarske, rodoljubne. Bio sam član onog tima pregovaračkog, ponudio se da napravim draft. Svi ovdje kažete ukoliko ne budem jednu riječ rekao istinitu, ili gospodine mandatare. Javite se i rečite - lažeš. Ponudio sam da napravim draft, da napravim program, da ga usaglasim od 90% ljudi prihvaćen. Neki su imali preča ili svoja posla. Prvi sam predložio da Vi budete predsjednik Skupštine i Vi da budete premijer zbog sloge i zbog nekih načela.

Na pismo gospodina Krivokapića sam ljudski odgovorio i dao svoj CV i svoje viđenje i povukao se na posljednje mjesto, a zatim i sa tog posljednjeg mjesta sa te liste da bi doprinio da se napravi jaka vlada. Imao dva razgovora u četiri oka sa gospodinom Krivokapićem, ljudska po meni, priznajem. Prvi put, kada je zaškripilo na najvećem nivou poslušao me sutradan se sastao sa liderima. Drugi put, više od sat vremena prisustvuje neki gospodin, ne znam u ime izvinjavam se, ni jednu riječ nijesam rekao o sebi, niti ću ikada reći. Govorili smo o crnogorskoj zbilji i crnogorskim problemima i rekao sam pomiri ta dva stava, ekspertiska i vlada u kojoj će biti politički kadrovi dokazani lideri. Sjećam se dobro jedne riječi i rekao je za moje lidere, za moje drugare trojicu oni su puni rana, jer su nosili taj krst na svoj način kroz izuzetno mnoge velike patnje.

Očito me nije poslušao za ovo posljednje gospodin Krivokapić i mislim da mu je to životna greška, nije napravio jaku vladu. Ono što me šokiralo kasnije od gospodina Krivokapića što je javno, ovdje imam to rekao neke uvrede, neke netačnosti, biću direktan pa ću reći da je rekao da su lideri nedostojni njegove vlade. Da smo mi neznaveni, ne znam koliko nas ima, za njegovu vladu i da smo mi jalova opozicija.

Gospodine Krivokapiću, znajte nešto da ova trojica ovđe, nema Andrije i ostalih, znam za ovu trojicu su ljudi od najvećeg legitimiteta, dosljedni, hrabri, pošteni, znaveni i mnogo bistri. Neću o njima pojedinačno. Gospodine Krivokapiću, uvrijedili ste sa onim neznaveno. Ono za što su se Vaso i Ljubica zalagali i ono što je moja porodica. Uvrijedili ste mi oca i majku, uvrijedili ste mene, uvrijedili ste potomstvo. Zbog špijuna i nikogovića koji se javljaju da me blate od moje bogate profesije, jer sam živio pet života u jedan život, i gdje još mogu da živim tako, neću reći da je to genetika ili Ljiki ili je neko treći, nije ni važno uostalom i dalje bitišem. Samo ću najkraće. Ovo sam ja građani Crne Gore, a ne nikako drugi ili manje drugi u emociji u svemu ostalome.

Branko Radulović je rođen 1950. u Titogradu, gdje je završio osnovnu i srednju školu, diplomirao u Skoplju, magistrirao u Ljubljani, postao doktor tehničkih nauka na čuvenom Beogradskom univerzitetu 1989.godinom. Radio 10 godina u Metalском zavodu Tito, kada je bio direktor ta firma od 12.000 ljudi je 1985. godine dobila AVNOJ-sku nagradu, 1986. proglašena najboljom privrednom organizacijom u Jugoslaviji. Proizvodili smo najsloženije sklopove i proizvode, bili ponos vojne industrije i svega onoga što danas neko pokušava da uradi, mi smo to uradili 1985.godine do 1986.godine.

Branko Radulović je četiri godine bio savjetnik ili šef Zavoda za hemiju, tehnologiju i metalurgiju. U te četiri godine, najveća pamet Crne Gore je bila na tom institutu na čelu sa Baćkom Ulićevićem pokojnim, Vi ga znate mandatare iz sjećanja, najboljim mašincom, smo napravili čuda. Branko Radulović je bio glavni projektant zvali su me po novinama tada neka vide u Pobjedi i Titogradskoj tribini um koji nam nedostaje i karika i pamet i nekakve slavopojke. Fabriku koju je projektovao Branko Radulović felgi osvojio je Tur de Frans i Điro d'Italija. Nodularni liv u Dakiću je bio inovitet u Željezari što smo uradili podižući vratostalstvo. Devedesetih

godina bio sam na specijalizaciji, usavršavanju u najvećim firmama svijeta Mazaki Yamazaki pola godine u Japanu, Meha night u Engleskoj, Sorel metal Kanada, Braun Boveri, Njemačka ne znam po sjeveru Italije koliko fabrika, koliko kombinata aluminijuma, koliko fabrika u Čehoslovačkoj, pa zatim u Češkoj, pa u Slovačkoj, pa u Sloveniji, ne znam im se broj.

Branko Radulović je od devedesetih godina krenuo na Univerzitet Crne Gore spuštajući se sa šestoga na peti sprat. Docent, vanredni profesor, redovni profesor. U najvećim časopisima svijeta je Branko Radulović objavljivao naučne radove zajedno sa svojim saradnicima. Bio je šef katedre, jednu od najjačih i najtežih na Univerzitetu, ovo me sluša cio Univerzitet. Bio sam profesor na magistarskim i doktorskim i redovnim, termička, inženjerstvo, površina fazne transformacije, specijalni metalni materijali. Bio sam predsjednik i predsjedavajući cijele skupštine Univerziteta kada je bila najjača. Najjača po imenima, bio sam high level u znanju u svemu, zato me nijesu mogli izbaciti sa Univerziteta. Stvorio sam šemu o kojoj danas priča prethodna ministarka prije 30 godina Birgimen, Luven, Ljubljana, Beograd, Novi Sad, Skoplje, fakulteti, instituti, Vinča, Hasan Brkić, Jožen Štefan, crna metalurgija i Aluminijski kombinat. Branko Radulović je izrodio mnogo više onih nego što je okupio gospodin mandatar.

Ako ijednu riječ progovorim protiv Crne Gore, protiv nečega zajedničkoga i budućnosti odmah mi ukinite.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 14:54:02)

Ne, ne samo vodite računa jer imate kasnije završnu riječ, ali slobodno evo dat ću vam. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (04.12.20 14:54:23)

Znate li ko je ekspert, možda ga znate i Vi - to je Gino, nadimak mu je Gino. Slušaj ko je Gino. Jedan od najboljih inženjera ikad koji su radili u KAP-u. Godine 1986. otišao je u svijet i peo se sam na ljestvici. Gino je danas, to mu je nadimak, top menadžer globalnog lidera danas u svijetu koji se bavi proizvodnjom građevinskih materijala, projektovanjem i ugradnjom. Ukucajte sad i ti posebno u Guglu Lafarge Holcim, pa ćete vidjeti koja je to firma, 70 i kusur hiljada zaposlenih, preko dvije hiljade i kusur hiljada preduzeća u 80 država. Taj Gino je prije nekoliko godina napravio dvije najveće cementare, njegov posao je bio da ide i ugrađuje velike cementare, da obuči stanovništvo, kroz njegove ruke su prolazile milijarde i prolaze milijarde. S Putinom, su napravili dvije najveće cementare, zatim je bio Mubajiu, najvećem gradu u Indiji, pa Afrika, pa mnoge cementare u regionu. Na moju molbu htio je prije 20 godina da napravi u Pljevljima tadašnji ministar je tražio 10%, pljunuo ga je jer Gino je takav sa svojim helikopterom i starijim sinom vlasnika otišao i rekao nikad više ovdje neće biti cementara.

Gospodine Krivokapiću stalno se pozivate na Spajića. Ja volim mlade ljudi i pametne, znate li koliko Spajića ima ovdje, znate li koliko Spajića koračaju po Crnoj Gori? Jedan priije 20 godina je kao vrhunski košarkaš otišao za Čikago, završio Bišop Nol institut, osvojili Indijanu, u Indianopolisu u, košarci. Onda Divac ga zove ide u Indianopolis i tada u Mancu završava školu engleskog jezika i igra košarku i postaje prva klupa kadetska, pa uređuje se. Kod bijelaca su loše tetive nemamo, vretenaste mišice i definitivno gdje postaje invalid za košarku, završava Bostonski univerzitet, čisto bankarstvo, nije mogao bez Crne Gore i vratio se. Magistrira kod najboljeg profesora. Radi od šalterskog službenika do rizičnih kredita u najvećoj banci u Crnoj Gori i kao sin državnog neprijatelja ga miču jer je mnogo znao o lopovima, vozi viljuškar i rekao sam mu idi kući.

Gospodine Krivokapiću, ja sam bio ustaša, sad sam četnik, bio sam Turčin, bio sam Šiptar zato što sam bio pravi Crnogorac koji se nije dao, koji je uvijek branio Crnu Goru i multietičnost Crne Gore i slabe i proganjane. Moja porodica je bila porodica državnog neprijatelja. Ona Ljiki koja svaki treći dan dežura, Ljiki moja. Gospodine Krivokapiću, da nije bilo DF-a, a ja sam možda rodonačelnik te ideje, ne bi bilo slobode i dao sam mu ime. Cijelo ljeto potrošio da usaglasim sa nekim ljudima. Da ne bi bilo DF-a ne bi bilo litija pravih, da nije bilo DF-a gospodine Krivokapiću, ne bi bilo ni Vas i to morate da znate. Preskačem kada je u pitanju ekspoze.

Gospodine Krivokapiću, kad mi neko kaže - biću bolji od DPS-a, kao da me ošamari. Kažite mi ko to ne bi bio, kad mi neko kaže - biću pošten neću krasti, gospode đe se mi nalazimo u doba apsurdna, pa zar treba da kradeš ako si javni funkcioner. Ali ima jedna druga stvar, gospodine Krivokapiću, i građani Crne Gore znajte i pratite nije caka u tome ko je bolji od DPS-a, nego je caka ko će biti najbolji između to dvoje, odavde i ovoga stoje hiljade života, stoje naš socijalni status, stoji naša budućnost.

Ova vlada gospodine Krivokapiću, je vlada nejakna, to što ste predložili u nekoj funkciji, krijući se iza racionalnosti. Znajte nešto, kad gradite neku organizaciju ona mora biti upriličena potrebama i vremenima. Pogledajte gospodine Krivokapiću, ona mora biti ovakva, ako vi sasječete ove prste, ako ovaj prst je sakat, kako možete vi da idete po dubini, racionalnost se sastoji ako si efikasan i ako od 60.000 ljudi napraviš efikasnih 30.000 ljudi. Kada je u pitanju program gospodine Krivokapiću, tada on nema ovo što se Vi pozivate da ste stručnjak iz metodike, nema osnovna načela metodike, nema pune analize, nema sinteze najboljih rješenja, nema onoga što ćemo, kako ćemo i kada ćemo, onda je to esej, onda je to pjesmica.

Gospodine Krivokapiću, imajući ovo u vidu, ja moja malenkost mojih deset drugara koja mislim da su jedni od najkompetentnijih danas u Crnoj Gori su napravili ovo. Dajem Vam mjesec dana da ovo pročitate. Ovo je kako izgraditi slobodnu, prosperitetnu i evropsku Crnu Goru, 12 rezolucija. Sve što ste govorili kao moj đak ugrađeno je to prije 10 godina u ovim fasciklama, samo ste trebali reći kao što je govorio profesor Radulović, kao što je govorio gospodin Medojević, kao što je govorila profesorica Bošnjak, pošteno je to da ste kazali gospodine Krivokapiću.

Gledajte građani Crne Gore, ovo će biti na sajtu Skupštine u utorak, bože zdravlja. Osnovne odredbe, tranzicija od autokratije ka konsolidovanoj demokratiji, revizija prošlosti tranziciona pravda, nova ekonomska politika, reindustrializacija i digitalizacija, zelena energija, moderan saobraćajni sistem, održivi turizam, samodovoljnost u hrani, ekološka poljoprivreda, obrazovanje, nauka i razvoj, održivi zdravstveni sistem i dinamička evropska integracija. Preko 500 konkretnih rješenja, potpuna analiza, svi podaci su ovđe. Nema podatka koji nije ovđe i koji nije tačan.

Gospodine Krivokapiću, na kraju ću da kažem i da Vam predložim, ovaj put me morate poslušati, a to je da ovaj saziv traje četiri godine, a da u kontinuitetu bude rekonstrukcija vlade, boljih od boljih, da bi što prije došli do refomske jake i snažne. Dajem Vam priliku za mjesec dana da na ovo odgovorite, to morate po zakonu za 15, ja znam da je to teško, mjesec dana, a onda ćemo se ovđe susrijetati svaki mjesec, svaki mjesec po dva puta.

Htio sam da repliciram i Abazovića, neću da postavljam pitanje, nego u ime Krivokapića i Abazoviću i Rašku i svim ostalim za sve postoje rješenja ovdje ima ja ih znam i pokazaću ih tokom vremena, malo vremena za veliku priču.

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:03:51)

Hvala poslaniku Raduloviću.

Ovim smo iscrpili spisak diskutovanata, sada prelazimo, saglasno dogovoru na Kolegijumu predsjednika Skupštine, završnim riječima šefova poslaničkih klubova od manjih ka većim.

Prvi ima riječ šef poslaničkog Kluba SDP, Albanska koalicija "Jednoglasno" poslanik Raško Konjević.

Izvolite gospodine Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.12.20 15:04:19)

Zahvaljujem se profesoru Raduloviću, što me spomenuo u svom izlaganju.

Gospodine Krivokapiću ja Vam čestitam, za nekih možda sat ili sat i po ćete biti izabrani za predsjednika vlade i želim Vam svaki uspjeh. Mislim da je to građanski korektno bez obzira što o mnogim stvarima mislimo različito ili će se možda pokazati da su te razlike manje ili veće, ali mislim da negdje ovaj dom zaslužuje takvu vrstu korektno građanske komunikacije koju treba da

gajimo. Želim da vaša vlada postigne uspjeh, jer uspjeh Vaše vlade bi značio uspjeh za građane Crne Gore, a mi i sa jedne i sa druge strane ovdje smo birani da bi građani dominantno imali koristi od toga.

Nijesam u prvom izlaganju govorio, mislim da nije na kraju i korektno. Dobar dio ljudi koji ste predložili za ministra ne poznajem, neke poznajem i te koje poznajem to je gospodin Bojanić, gospodin Sekulović, ne poznajem gospođu Srzentić, ali za mene ima najrespektabilniju biografiju u Vašoj vladi, želim i njima uspjeh, naravno želim i drugima. Vi ste pokušali u Vašem ekspozeu žao mi je što niste negdje ipak na dobar način na početku Vašeg mandata uspostavili jednu komunikaciju sa Parlamentom da ipak negdje primjereno u tri dana javite se prije završne riječi. Mislim da biste tu pokazali neku vrstu razlike. Nije mi jasno zašto to niste uradili, ali ste negdje na dva zakona ukazali da će oni da budu okosnica barem u ekspozeu, okosnica onoga na čemu će se zasnivati neki mjerljivi rezultati Vaše vlade. To je Zakon o porijeklu imovine i Zakon o lustraciji. Bazično i jedan i drugi zakon što se tiče Socijaldemokratske partije imaće podršku. Nemamo ništa da krijemo u naših 30 godina političkog djelovanja i vrlo rado ćemo podići ruku i o Zakonu o porijeklu imovine i o Zakonu o lustraciji ukoliko oni budu u skladu sa međunarodnim standardima Ustavom i pravnim sistemom Crne Gore, a za to će te biti odgovorni vi.

Takođe je provijavalo dakle, da i za potpunu reformu za koju se vi zalažete bilo dobro da nešto što je više ovako mantra u javnosti se otvore dosijea, neko to kaže Službe državne bezbjednosti ili da se otvore dosijea Agencije za nacionalnu bezbjednost. Otvorite ih. Pazite da se ne iznenadite. Nemojte da Vam se desi da ostanete bez nekog bliskog saradnika ili partnera, mislim da bi i ta priča jednom u Crnoj Gori trebala da se prepriča. O tome ste govorili i što se tiče nas i Socijaldemokratske partije i tu možete imati podršku. Brzo će se reformski kurs Vaše vlade prepoznati kroz dokument koji će te do kraja godine nadam se ponuditi crnogorskom Parlamentu. To je Zakon o budžetu. Tu ćemo da vidimo da li vi predstavljate vladu diskontinuiteta ili na neki način, naglašavam, vladu kontinuiteta. Kritikovao sam Vas, jer osim rashodne o prihodnoj strani nemate ništa u vašem budžetu. Još jedna stvar sa kojom ću u principu da završim.

Rekao sam da je važno institucionalno da poštujete određene stvari iako ste koristili jedan termin u Vašem ekspozeu koji Vama može da bude teret na leđima. Govorili ste o prvom licu množine, misleći na vladu da će te hapsiti itd. "hapsićemo" kažete. Treba da uhapsite svakoga ko je krao bez ikakvog izuzetka "hapsite" i kad to budete radili imaćete podršku Socijaldemokratske partije u ovom Parlamentu. Ja Vam sugerišem da prije hapšenja malo zadovoljite pravdu ovih ljudi, građana Crne Gore. Neka Vaš prvi zadatak bude da obezbijedite pravdu u slučaju krađe gospodina Svetozara Marovića. Za to ste direktno odgovorni pred ovim Parlamentom i pred građanima. Neko je taj postupak doveo do kraja, postoji pravosnažnost i time ćete zadovoljiti i pravdu i regionalnu saradnju i borbu protiv organizovanog kriminala.

Na kraju, nosite pristojnu političku odgovornost. Ne znam da li je vlada ekspertska neko kaže jeste neko kaže nije da li je eksperimentalna, Vi ste sami o tome govorili, ali jedna stvar je sigurno tačna. Nikad se nigdje na svijetu, a još manje u Crnoj Gori nije izabrala vlada koja ima manju podršku u crnogorskom Parlamentu od Vaše. Govorimo o suštini, ne o formi. Danas kada budete izabrani sa 41 glasom vjerovatno već sutra na koje je najavljivano za svaki zakon moraćete da se borite za većinu. Ova naša rasprava, ova tri dana i Vaš izboz za predsjednika vlade svakako posluži će između ostalog da vidimo da li ovakav način političkog djelovanja gdje ste ipak čini mi se vi razumjeli da u Crnoj Gori nije parlamentarna demokratija nego da je više jedan model koji liči na predsjednički, jer ste dali sebi za pravo da mimo parlamentarnih partija koje su formirale većinu izaberete vladu dominantno čini mi se bez dvije trećine te koalicije. Ako je njima to ok, ok je i nama koji Vas nećemo glasati. Bez obzira što Vas nećemo glasati želim Vam i kao predsjedniku vlade i nemojte ništa shvatati lično ni sada ni u buduću. Na nivou principa želim Vam uspjeh u radu. Nadam se da ćete donositi odluke koje su u interesu svih građana Crne Gore, a Parlament će poslužiti da Vas za najmanju sitnicu kritikujemo kao što sam Vam sada rekao. Mislim da niste dobro počeli da tri dana oćutite svaki komentar poslanika koji treba da Vas izaberu. Zahvaljujem.

Zahvaljujem, poslaniku Konjeviću.

Sada riječ dajem šefu poslaničkog Kluba Bošnjačke stranke poslaniku Ibrahimoviću. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 15:12:01)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Na početku se obraćam Vama mandatare, očekivao sam kada ste nam dostavili iako dva dana prije saziva Parlamenta materijal da je to jedan novi signal za demokratski proces u Crnoj Gori. Isto kao što su i građani poslije 30. avgusta, poslije izbora, očekivali promjene u svakom smislu, sazrijevanje društva i u onom pravom smislu prave demokratske promjene. Brzo ste se spotakli na prvom koraku demokratije. Nemam ništa protiv Vas lično, ali ću Vam reći neki svoj uvid. Oćutali ste sve što smo pričali ovih dana. Čuo sam mnogo toga lijepog o Vama i vjerujem da to nije Vaš stav prema izabranim predstavnicima naroda ili prema ovom visokom domu, ali ostaje žal da niste otvorili dijalog onamo gdje treba u ovoj Skupštini.

Takođe, zabrinuti građani zbog budućnosti svoje su očekivali da ćete im promptno poslati poruku kako ćete odgovoriti na izazove izazvane pandemijom kovida-19, saniranju ekonomskih posljedica, garantovanju kvalitetne socijalne zaštite. Verujem da ste Vi izabrali tako i sud javnosti će dati odgovor. Isto tako građani su očekivali da ćete poslati poruku kako vidite multuetničku, multivjersku, proevropsku Crnu Goru. Jesu li to temeljne vrijednosti ove države? Kažem sud javnosti će reći prema vašem ponašanju. Ono posebno što ostaje interesantno da i pored upornog neodgovaranja poslanicima većina će Vas podržati, ali svak snosi svoju odgovornost.

Imam obavezu ovdje da Vam kažem da su manjine i bošnjački narod pored svih progona, maltretiranja, nasilnog iseljavanja, nerasvijetljenih ubistava, ipak nijesu promijenili svoj odnos i ljubav prema državi. Kako oni koji su ostali u Crnoj Gori, tako i oni van Crne Gore. Tako da neće ni Vaš trenutni odnos, nadam se da nećete ostati na tome, Vaš odnos prema manjinama neće nas poremetiti, mi ćemo i dalje biti kao i 2006. godine skoro plebicitarno za nezavisnu proevropsku državu građana. To je ono što ovoj državi treba.

Takođe, dozvolite mi da vam kažem jedno, krajnje iskreno, da ste nam dosta pomogli. Uradili ste ono što nije do sad u Crnoj Gori bilo i moguće. Udružili ste opoziciju i poziciju. Veliki ste uradili posao za demokratiju u Crnoj Gori. To ne računam vjerujte elementarne nepogode ili katastrofe, tada smo svi u jednoj ekipi, ali ste uspjeli da nas udružite. To nam daje dodatnu odgovornost i vama i ovdje mojim kolegama da razmisle da li treba da podržimo onu vladu u koju ne vjerujemo, ako ne vjerujemo u njen program ne vjerujemo da ćemo izdržati do kraja. Ne, Bošnjačka stranka neće prebaciti odgovornost na vas. Uvažene kolege, odgovornost je na sve nas, jer građani očekuju odgovor na sve ove izazove koji nas očekuju.

Zato Bošnjačka stranka, prije svega kao odgovorna i državotvorna partija, nema prostora da podrži ovu vladu. Nijeste nas danas i ova tri dana ubijedili za sve ono što ste pričali poslije 30. avgusta, da ćete zaustaviti podjelu u ovoj državi, da se nećemo dijeliti na ove i na one. Ne znam da li je to poruka i da li možemo iskreno vjerovati u tu Vašu poruku, ako niste smogli snage da predložite barem jednog predstavnika manjina u vašoj vladi. Plašim se da ta ispružena ruka nije bila do kraja iskrena. Zato, da bih se uklopio u vrijeme, uvaženi predsjedniče, ću da pozovem još jednom sve kolege da budemo odgovorni prema našim građanima. Smognimo snage, promijenila se vlast, napravljen je prvi demokratski proces, evo da kažem, u Crnoj Gori. Nemojmo stajati na tome, ajmo zajedno da pojačamo entuzijazam i humanizam kod građana i sve ono što je bilo karakteristično za Crnu Goru. Ajmo zajedno da udružimo snage da stvorimo uslove za prijevremene parlamentarne izbore, pa izađimo, stvorimo jednu legitimnu većinu, jednu većinu kojoj će vjerovati građani i većinu ono što je i najvažnije što i građani Crne Gore hoće, većinu koja vjeruje Crnoj Gori i koja stvarno u pravom smislu oslikava Crnu Goru. Nažalost, ova vlada koju ste vi predložili ne daje ni povjerenje, a ni ne oslikava Crnu Goru, jer to nije put. Poštovane kolege, održimo nove izbore i napravimo takvu većinu koja će omogućiti da Crna Gora bude vječna od Rožaja do Herceg Novog. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:17:23)

Zahvaljujem, poslaniku Ibrahimoviću.

Sada riječ ima šef poslaničkog Kluba Socijaldemokrata, poslanik Ivan Brajović.

Izvolite, gospodine Brajoviću.

IVAN BRAJOVIĆ (04.12.20 15:17:33)

Hvala Vam, predsjedniče Bečiću.

Poslanici i poslanice Skupštine Crne Gore, gospodine Krivokapiću, građanke i građani Crne Gore,

Već treći dan razgovaramo o ekspozeu mandataru i predlogu njegovog kabineta. Da li u suštini razgovaramo? Vi ste se opredijelili za takav način, rekli su već moji prethodnici, da odslušate sve nastupe, sve diskusije poslanika i uzećete završnu riječ. Mislim da to nije dobar nastup. Naravno, Vaše je pravo da tako postupite, možda je i neiskustvo, ali mislim da je sušta suprotnost sa onim porukama kojim se zaklinjete u Skupštinu Crne Gore, pozivate na uvažavanje poslanika i pozivate na jedan pravi, kvalitetan dijalog izvršne i zakonodavne vlasti. Danas, odnosno ova tri dana nam nijeste pružili priliku za razgovor. Čuli ste dosta oporih riječi i imamo zaista vrlo neobičnu situaciju, imamo uglavnom kritike Vašeg ekspozea, a Vi ćete, sasvim izvjesno, biti izabrani danas. Naravno, nećete za to imati glas Socijaldemokrata i naravno ostaje ono što sam rekao, bićemo konstruktivni i u kritici i konstruktivni u podršci rješenja ako uvidimo da su ona kvalitetna rješenja po građane Crne Gore.

Mi danas biramo 42. vladu Crne Gore. Crne Gore koja je nezavisna, građanska, sekularna, multivjerska, multietnička, antifašistička, država na koju se ponosimo. Mislim da se svi zajedno ponosimo njome ili bi trebali da se ponosimo njome. Poštovane kolegice, poslanice i poslanici koga ćemo danas glasati kao vladu? Glasaćemo za vladu koja je praktično jednovjerska, glasaćemo za vladu koja je gotovo jednonacionalna. Znači, onu vladu u kojoj pored nepravoslavaca skoro da i nema predstavnika onih 45% građana koji su, zamislite, toliko grešni da su u ovoj državi dali sebi za pravo da se izjasne kao Crnogorci. Što znači da ova vlada praktično nema podršku dvije trećine građana Crne Gore.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, ovo je vlada za koju će iskreno da glasa pet, šest, sedam poslanika. Pokazali su diskusijama da je doživljavaju tako, od 41. ustanovljene parlamentarne većine. Ostali poslanici parlamentarne većine nijesu kao što reče predsjednik jedne od partija parlamentarne većine ni u čemu saglasni sa predloženom vladom, ni sa načinom njenog koncipiranja, ni sa ekspozeom, ni sa kadrovima. Njima je u stvari poručeno, onoj dvotrećinskoj većini glasova koje je dobila vlast i njihovih predstavnika u Parlamentu je poručeno, dobri ste da nas birate, ali nijeste dobri da budete birani, a ipak ćemo se svi složiti fakat je, ja bih volio da je druga takva situacija da je većina podržala nas, da je najveći broj od građana koji su dali glas vladajućoj većini glasao za ove da tako kažem poslanike koji su nezadovoljni konceptom i sastavom i ekspozeom. Što dalje da vam kažem.

Vrlo je važno da ovo čuju i građanke i građani Crne Gore. Iz toga bi se izvukao zaključak iz ovih diskusija, ova tri dana, da ovo nije vlada onih koji su učestvovali na izborima nego onih koji nijesu učestvovali na izborima. Jednih koji nijesu ni mogli, crkve, pojedinih diplomatskih predstavnika i drugih koji nijesu ni željeli da učestvuju, jer im sasvim odgovara da lagano iz sjenke upravljaju procesima u našem društvu, pojedini mediji, pojedine nevladine organizacije. Ovdje je opet se iz diskusije moglo zaključiti u stvari upitno ono što je pomenuo poslanik Socijaldemokrata, moj kolega Boris Mugoša, da li će ovo biti vlada koja će da vlada ili će ovo biti vlada kojom će se vladati.

Zato pri kraju ja bih poručio citirajući nešto što piše na jednoj zgradi u Budvi, na jednoj zgradi u crnogorskoj, a ne ničijoj drugoj metropoli turizma - "Ne budite tuđa metla i lopata, ne ližite tuđe šake, ne budite tuđa sreća, vrcite se sebi i svome, u pamet se Crnogorci". U pamet se i svi mi poslanici i poslanice crnogorskog Parlamenta, crnogorskog - ničijeg drugog. Takođe bih dodao u pamet se i građanke i građani Crne Gore, oni građani kojima je nezavisna, sekularna građanska, multivjerska, multietnička, antifašistička jedna i jedina. Zato ponavljam ono što sam rekao u

uvodnom izlaganju. Pozivam sve opozicione poslanike i građanke i građane Crne Gore u jedan široki savez za odbranu tih vrijednosti. Strah me da oni mogu biti ugroženi.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:23:48)

Zahvaljujem, poslaniku Brajoviću.

Sada riječ dajem šefu poslaničkog Kluba Crno na bijelo, poslaniku Konataru.

Izvolite, gospodine Konatar.

MILOŠ KONATAR (04.12.20 15:23:59)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi mandatare, poštovane kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Danas je veliki dan, danas pravimo prvi korak demokratije i nadam se da mi danas postavljamo jedan standard da svaka buduća promjena vlasti u Crnoj Gori bude nešto što je sasvim normalno, da promjena vlasti ne bude pitanje da li će Crna Gora postojati ili ne.

Pazite, mi smo već osvojili neke slobode, mi prvi put evo skoro mjesec dana imamo predlog sastava vlade. Možemo da komentarišemo ko su predloženi ministri, da ih analiziramo gdje su radili, gdje su završavali škole i tako dalje. Mi prvi put imamo ekspozije koji je javnosti poznat par dana prije skupštinske sjednice kad ćemo razgovarati o vladi. Kad smo to imali? Nijesmo imali nikad. Kako se do sada vlada birala? Pa, na Glavnom odboru DPS-a. Oni nijesu znali kako će izgledati vlada Crne Gore, oni su čekali da šef dođe sa spisakom, da održe formalno predsjedništvo i da dođe i da kaže - gospodo, evo ga spisak, glasajte. Tako je bilo. Danas više nije tako i to je sloboda koju smo usvojili i na koju moramo biti ponosni.

Danas vladu kritikuju čak i oni koji će glasati protiv nje i to je normalno, jer više ovdje ne stanuje jednomylje i to je dokaz da pravimo prvi korak ka demokratiji. Ja sam danas ponosan što ću glasati za ovu vladu. Ponavljam, danas ispisujemo istoriju, jer biramo prvu demokratsku vladu u istoriji Crne Gore.

Građani Crne Gore, molim vas nemojte da dozvolite da vas plaše, dosta su vas plašili. Crna Gora postoji, Crna Gora će postojati, Crna Gora će snažno nastaviti i odlučno ka Evropskoj uniji, Crna Gora će biti i građanska, i suverena, i nezavisna, i evropska i ekološka i oko toga niko ne treba da ima bilo kakvu dilemu.

Ja sam 30. avgusta bio zaista mnogo srećan, jer smo zajedno smijenili lošu, bahatu, neodgovornu vlast DPS-a. Srećan sam bio jer sam se nadao da će takođe i DPS shvatiti poruku građana Crne Gore, da će shvatiti poruku da se i oni moraju mijenjati i tako što ćemo se svi mijenjati na bolje samo možemo mijenjati na bolje Crnu Goru. Međutim, što smo mi slušali ova tri dana ovdje u Skupštini Crne Gore, pričali smo o 1918. o Podgoričkoj skupštini, o Drugom svjetskom ratu, o četnicima, o partizanima. Ne želim da pričamo o prošlosti, želim da pričamo o budućnosti, ne da pričamo gdje smo bili nego da pričamo đe ćemo biti. Samo tako ova država može biti bolja. Mi moramo učiti od Evrope, jer mi jesmo Evropa. U Drugom svjetskom ratu poginulo je preko 10 miliona ljudi, 1948. godine samo tri godine poslije završetka Drugog svjetskog rata udareni su temelji Evropske unije. Godine 1951. potpisan je sporazum kojim je nastala Evropska agencija za uglj i čelik, 1957. godine Rimski sporazum kojim je stvorena Evropska ekonomska zajednica. Vi danas pričate, i ova tri dana, o Drugom svjetskom ratu, o Prvom svjetskom ratu, o Duklji, mi pričamo sprženoj zemlji i Bihaću 1995. godine, ako vi mislite da je to put za bolju budućnost Crne Gore neka vam je sa srećom.

Čule su se priče da ova vlada nije ekspertska. U ovoj vladi će biti sedam doktora nauka, pet magistara. Tvrdim da je ovo najstručnija, najslobodnija i najpoštenija vlada koja je izabrana u ovom Parlamentu, sigurno od 1990. godine na ovamo, u to građani Crne Gore nemojte da imate dilemu. Želim samo na kraju da mandataru i članovima buduće vlade poželim sreću, želim da vam poručim da u nama imate podršku, ali ćete imati i najveće kritičare, jer ovdje više ministri i članovi vlade neće dolaziti kao na izlet. Ovdje je završeno vrijeme mehaničkih podizanja ruku i glasanja apriori - za. Svaki ministar će i te kako morati da dogovori sa nama, obrazloži svaki predlog.

Dakle, imaćete najveću podršku, ali i najvećeg kritičara. Da radimo zajedno i Vlada i Parlament, da stvaramo i stvorimo građansku, evropsku i ekološku Crnu Goru. Znajte vaš uspjeh i naš uspjeh će biti uspjeh cijele Crne Gore i svakog građanina. Neka nam je sa srećom i živjeli.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:30:28)

Zahvaljujem, poslaniku Konataru.

Sada riječ dajem šefu poslaničkog Kluba Socijalističke narodne partije Crne Gore gospodinu Draganu Ivanoviću. Izvolite, poslaničke Ivanović.

DRAGAN IVANOVIĆ (04.12.20 15:30:39)

Hvala predsjedniče.

Pozdravljam mandataru, kolegice i kolege poslanike i poštovane građane,

Socijalistička narodna partija je za ova tri dana imala priliku, Dragan, Mira, Vlado, Danijela i ja, rekli smo otprilike i prenijeli stav našeg Glavnog odbora ili naše partije. Podržaćemo vladu mandataru Krivokapića i mi smo to obećali i to ćemo obećanje ispuniti. Očekujemo od ove vlade svi mnogo, svi puno i sa pravom, jer je prilika takva u Crnoj Gori da Vlada mora i da vlada i da radi i da zapravo ima puni kapacitet. Neko je tu rekao - ne znam koliko će ova vlada biti samostalna i koliko će se pitati. Šta je to zapravo nego prenošenje onoga što se zapravo u Crnoj Gori dešavalo 30 godina. Ta svaka vlada imala je nekoga ko je sa strane rukovodio sa njom i zapravo joj diktirao šta će da radi. Mi ćemo podržavajući ovu vladu davati joj puni kapacitet i biti joj uvijek na usluzi, jer smatramo i mislimo da joj je to neophodno i da joj treba. Samim tim očekivaćemo i da vlada kvalitetno izvršava sve one svoje obaveze koje stoje pred njom.

Za ova tri dana konstatovali smo i čuli smo i rekli su ljudi, i s pravom su rekli, vlada koju je kritikovala i pozicija i opozicija. Gospodi iz opozicije mogu da kažem, kada oni o svojoj vladi, kada su bili vlast i nijesu smjeli boga mi ništa posebno reći, a posebno ne ovoliko koliko su rekli za ovu vladu. Za ovo što su rekli imaju na to pravo, to je demokratija i to je sasvim u redu. Prema tome, opozicija je rekla, a i pozicija je rekla, slobodno ono što misli, ali se i obavezala da će od onog trenutka, a poštovni građani, čini mi se da se taj trenutak primakao, da ćemo svi zajedno mi iz pozicije glasati za vladu i da ćete za nekih sat vremena imati vladu. Ono što ja znam u razgovorima sa građanima, da oni očekuju kao ozebli sunce s pravom. U Crnoj Gori za ovih 30 godina mnogi zbog pripadnosti političkim partijama koje su prije bile opozicija sad pozicija su ispaštali. Nijesu smjeli ni da se izjasne kojoj naciji pripadaju, čak ni za koju partiju glasaju, a to je bila situacija koja se, meni se čini, mora završiti sa izborom ove vlade.

Sada je problem, gospodo iz opozicije, zabrinuti ste što nijeste uspjeli da ostvarite ono što ste htjeli. Htjeli ste crkvu, ne imate vi crkvu, nego ste htjeli da uzmete Mitropoliju, a onda šta je sledeće problem, problem je popis. Neće vam se ostvariti ona davnašnja želja da u Crnoj Gori bude manje Srba ili zapravo, kako bi vi htjeli da to kažete da ih uopšte ne bude. Ova vlada će obezbijediti da u Crnoj Gori svi mogu slobodno da se izjašnjavaju i mislim da će u idućoj godini slobodno biti izjašnjena volja građana kome pripadaju, kojoj naciji i kojem narodu.

Koristim priliku da kažem mandataru da mi od njega očekujemo i to brzu reakciju. Moramo, gospodine mandataru, znati koliko je dug Crne Gore, barata se sa tom cifrom od četiri milijarde, ja mislim da je i veći. Koliko to nanosi štetu i kako će se moći u ovom trenutku snaći nova vlada? Koliko će nas koštati autoput, zašto nije završen, a bilo je rečeno da će se završiti u septembru ove godine? Sada zadnja obećanja su da će to biti do kraja sljedeće godine. Da li je država Crna Gora stavila hipoteku na neka svoja preduzeća ili na zemlju kada je u pitanju izgradnja? Ne znamo mi. Aneks ugovora nije potpisan, građani s pravom i to žele da znaju. Zašto Crna Gora nema robne rezerve? Čini mi se da u o ovom problemu sada pandemije se posebno došlo do izražaja, zašto Crna Gora nema robne rezerve, imala ih je u socijalizmu, u tom kako neki kažu propalom sistemu, ali se mislilo ipak o građanima. Očekujemo takođe da će ova vlada stvoriti uslove pravne države, da socijalna pravda što mi iz Socijalističke narodne partije posebno naglašavamo i institucije društva u potpunosti zažive i rade svaka svoj posao. Zato gospodine mandataru uz

sreću i čestitku od Socijalističke narodne partije i Vama i cijeloj vladi, da zaista od onog trenutka kada ovdje budete proglašeni vladate i donesete dobro Crnoj Gori.

Izvinjavam se predsjedniče, imam obavezu kao pripadnik Socijalističke narodne partije da se samo obratim gospodinu Ibrahimoviću, sa kojim imam izvanrednu saradnju i nekoliko puta kroz njegove diskusije pohvalio je Socijalističku narodnu partiju. Želim samo da razjasnim jednu stvar. Kada govorite i napadate ovu stranu obično pokazujete lijevo od Vas, tu se nalazimo i mi iz Socijalističke narodne partije. Partija koja je građanske profilacije u svim gradovima u Crnoj Gori imamo opštinske odbore. U Petnjici nama je predsjednik Zaim Ličina, časni, poštenu, ne smeta ni njemu, a ne smeta još više nama. Imamo u Podgorici Muhameda Bekteševića, časnog čovjeka koji je sigurno više za Socijalističku narodnu partiju uradio nego mnogi Srbi ili Crnogorci. Imamo u Tuzima Kolju Ljuljđuraja, Albanca ili kako mi kažemo Malisora koji je imao mnogo problema. Lako je u Kućima biti Srbin, ali je teško je to biti jer je član Socijalističke narodne partije, ali u Tuzima i nije. On je 2002. godine od DPS-a dobijao mercedes tadašnje S klase i nešto para. Znači, još jedan Albanac

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:38:28)

Molim Vas, gospodine Ivanoviću, da privodite kraju.

DRAGAN IVANOVIĆ (04.12.20 15:38:34)

On nije izdao. Što sam to htio da reći, htio sam Vam reći da iz Socijalističke narodne partije, a među njima i ja, smo tih godina kada je, gospođa iz Pljevalja to mora znati, bilo kritično u Pljevljima bili i zapeli iz petnih žila da se u Crnoj Gori sačuva mir. I ja sam stizao i do Šula, i do Metaljke, i bio tamo po svaku cijenu da ne bi došlo do međunacionalnih sukoba u Pljevljima. Morate to da znate i pružanje ruku prema meni.

Još nešto moram, izvinite predsjedniče. Onoga dana kada je telegram došao da budu deportovani Muslimani iz Crne Gore došlo je i pisalo je da su to vojni obveznici Bosne i Hercegovine, ja sam odbio da postupim po tom telegramu. Oni ljudi koji su odgovarali vjerujte nisu ništa krivi, to je kriva politika i kriv je neko drugi ko se sakrio iza tih ljudi. Ja sam odbio, niko me zbog toga nije pozvao na odgovornost. Još nešto, u mom selu na Zlatici jedan naš Podgoričanin koji je radio u Herceg Novom sklonio je dvojicu od tih Muslimana, jesu li bili Muslimani ili Bošnjaci ne znam kako su se izjašnjavali, sklonio ih je na sto metara od moje kuće. Nije im ni dlaka na glavi falila. Molim vas, vodite računa Socijalistička narodna partija je sve vrijeme bila na toj liniji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:40:25)

Molim Vas, gospodine Ivanoviću, ja sam bio više nego tolerantan. Zahvaljujem. Proceduralno, poslanik Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (04.12.20 15:40:37)

Predsjedniče Vama se obraćam, treba da se izvinim ako sam ikoga povrijedio nekom svojom gestikulacijom. To mi nije bila želja. Uvaženog kolegu, koga cijenim, Ivanovića, ću podsjetiti da sam i u prošlom mandatu pohvalio sav doprinos koji je dao SNP na čijem čelu je tada bi uvaženi gospodin Predrag Bulatović.

Još jednom da kažem, prije sam možda i zaboravio, da želim da se zahvalim svim šefovima, a ima vas dosta u pravu ste, /upadica/ drago mi je da malo relaksiramo situaciju, želim da se zahvalim svim šefovima poslaničkih klubova koji su svi rekli da im je žao što u novoj vladi nema predstavnika manjinskog naroda. Mislim da je to dobar iskorak za našu demokratiju u pravcu sazrijevanja i da ćemo se, vjerujem, kada bude sljedeći saziv vlade, nećemo se

prebrojavati prema pripadnosti nacionalnoj i vjerskoj nego prema programu i kvalitetnom životu naših građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:41:44)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću na pozitivnoj reakciji.

Profesor se ranije odrekao se ovog vremena, odnosno prebacio ga za diskusiju, ali ima potrebu da se kratko obrati. Uvažićemo to, uvažavajući i njegovo iskustvu i njegove godine. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (04.12.20 15:42:07)

Gospodine Krivokapiću, vrijeme, okolnosti donosi neki put nelogične pozicije i rješenje. Neki put je to posljedica jednog procesa. Neću da rečem da li je ovako, da li je onako, vama ga je dala. Nalazite se pred najvećim životnim iskušenjem i Vi i Vaše potomstvo. Dabogda da u istoriji Crne Gore ostanete kao svijetla tačka, to Vam želim, tako mi Bog pomogao.

Pokret za promjene će vam dati tu priliku. Znajte samo dvije stvari, Crna Gora mora proći kroz čistište da bi bila moralna, ljudska i crnogorska. To mora biti u ovom sazivu. Vlada mora biti reformska. Gospodine Krivokapiću, ovo je minimum. Da Bog da da ga preskočite. Ukoliko ga ne preskočite onda nećete imati našu podršku. Bojim se da ne pođete drugim tokom, da nezadovoljstvo naroda, a ne ovi ljudi ovdje ne traže od Vas ostavku. Želim da dobro razmislite o ovim riječima Vašeg starijeg kolege.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:43:38)

Hvala profesoru Raduloviću, koji je zaista ispoštovao ono što je rekao i bio racionalan.

Sada riječ dajem šefu poslaničkog Kluba "Mir je naša nacija" - Demokrate - Demos, poslaniku Borisu Bogdanoviću. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (04.12.20 15:43:51)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

U ime poslaničkog Kluba - Demokrate - Demos - "Mir je naša nacija" ponavljam vlada Zdravka Krivokapića imaće punu podršku našeg poslaničkog kluba sve dok se bude držala programskih principa koje smo dogovorili, riječi koje smo dali i potpisa kojim smo sve to garantovali. Ponavljam i ovo, patriotizam je nešto što danas stvaramo, da damo razloga ljudima da vole svoju zemlju, jer je konačno njihova zemlja, naša Crna Gora na njihovoj strani. Lijepa su na brda, lijepo nam je more, časni su nam ljudi, neka se od danas svi ponose časnom, demokratskom, proevropskom, procrnogorskom državnom upravom. Četiri godine traje olimpijski ciklus, ali gospodine Krivokapiću nama su potrebni olimpijski rezultati. Rekord u skoku GDP-a, rekord u boks meču sa kriminalom i korupcijom, rekord u reformskoj trci na evropskom putu Crne Gore i ništa manje od toga nam neće biti potrebno u koliko želimo da stvorimo one uslove za život kakvi su potrebni na ovim prostorima. Dakle, pred nama je težak period, kriza koronavirusom, ali je utoliko i naša motivacija veća da u naredne četiri godine preporodimo Crnu Goru, a preporodićemo je samo ukoliko saslušamo sve konstruktivne kritike opozicije i te kritike primijenimo, ali i u koliko u naredne četiri godine zaobiđemo sva saplitanja i nekonstruktivne kritike, jer Crna Gora zaista više nema vremena za bavljenje glupostima.

Dakle, Demokrate u cijelom ovom procesu pozivaju na mir, pozivaju na jedinstvo, pozivaju na pomirenje i do tog trenutka smo zajedno stigli, zajedno ovdje svih 81 piše istoriju Crne Gore. Važnost ovog trenutka je u tome što jedna politika koja je trajala 30 godina je pobijeđena i tu politiku je pobijedio mir. Mir i pomirenje postaju uobičajena stvar u Crnoj Gori. Naša podrška Vladi

je podrška miru i mir će uvijek imati našu podršku, jer je mir vrhunska vrijednost.

Ovo je pobjeda Crne Gore, ali smo jedna u nizu pobjeda. Velika pobjeda na kojoj moramo graditi sve druge pobjede, pobjedu nad epidemijom, pobjedu nad kriminalnom, pobjeda nad korupcijom, pobjeda nad siromaštvom, pobjeda nad nezaposlenošću, pobjeda nad podjelama. Skupština Crne Gore, i to smo pokazali u prethodna dva dana, postaje mjesto za diskusije, mjesto u kome živi i u kome će živjeti demokratija i ovdje ćemo kontrolisati rad 42. vlade Crne Gore. Znam da nijesmo navikli na to, znam da se možda ovdje to nije ni dešavalo, ali to je demokratija i tako se funkcioniše u normalnom, demokratskom svijetu i tako ćemo ovdje raditi, sviđelo se to nekome ili ne. Mi znamo da poslije ove pobjede neće biti lako, ali koračamo sigurnim koracima. Možda će biti teško, ali kao što naši stari rekoše - i noć je najtamnija pred svitanje. Dakle, našu podršku imate, vi preuzmite odgovornost i ako su obje strane poštene neće biti apsolutno nikakvih problema. Vi pošteno preuzmite odgovornost mi ćemo uzvratiti poštenom i iskrenom podrškom. Vi obećajte da ćete raditi po dogovoru, mi ćemo biti najbolji partneri koje ikada možete imati. Dakle, pravi prijatelji kontrolišu i savjetuju, a ne klimaju glavom. Demokrate će biti stub isključivo efikasne i proevropske vlade kao što su bile stub isključivo efikasne i proevropske opozicije. Nama nikada nije bilo stalo do funkcija nego do primjene politike koju zagovaramo i tu primjenu politike povjeravamo članovima 42. vlade Crne Gore. Nama je bitnije da ideje koje zagovaramo budu u 42. vladi Crne Gore, da naši programski principi budu u 42. vladi Crne Gore, da ona počiva na našim programskim načelima i ako je tako mi ćemo biti apsolutno i potpuno zadovoljni zato što znamo da će tada Crna Gora biti na pravom putu.

Dakle, niti jednu funkciju nemamo u novoj 42. vladi, niti jednu funkciju gospodine Krivokapiću i poštovani građani Crne Gore ne tražim. Ima mnogo puteva do funkcija, a najveći broj tih puteva su ružni i mi nikada nijesmo išli tim putevima. Još nešto da saopštim i da naglasim, ovaj Klub poslanika ima deset poslanika, od jednog poslanika zavisi izbor ove vlade i od Alekse Bečića, preko mene, profesora Lekića, pa sve do doktora Albina Čemana Bošnjaka iz Petnjice, nikada niko nam nije nudio niti jedan jedini cent. Zašto nam nije nudio niti jedan jedini cent? Zato što nije ni smio. Kada bi neko krenuo i jednim jedinim eurom ka nama obje ruke, u formalno pravnom i političkom smislu, bi mu bile otkinute do lakata. Nikada nijesmo pripadali niti ćemo ikada pripadati PP ljudima - potkupljivim poslanicima, ne pripada ni ovaj čovjek ovdje, ne pripada ni jedan od nas koliko ja znam, ali čisto da to naglasim. Nije nam niko ni prijetio i nema te službe koja nam može priprijetiti i smije priprijetiti, jer nikome ništa i nikada nijesmo bili dužni. Više puta smo ovdje čuli da se ova vlada ne dopada jednom broju poslanika pa ni jednom broju poslaničkih klubova iz opozicije i vlasti, nije ni bitno, ali moramo ovdje da naglasim i oprostićete mi na izrazu, nije vlada jafa keks da mora da se sviđa svima. Vlada treba da radi u skladu sa svojim ustavnim ovlašćenjima, a mi treba da kontrolišemo rad te vlade u skladu sa ustavnim ovlašćenjima svidjelo se to nekome ili ne.

Dakle, vrijeme je da gradimo Crnu Goru na sirovinama i poluproizvodima koje nam nijesu oteli tajkuni, ali i da vratimo sve ono što su nam oteli tajkuni. Da ponovim nešto od čega nikada neću odustati dok god budem boravio ovdje u ovom visokom domu, vrijeme da politika odmjerenosti zamijeni politiku podjela. Vrijeme je da pružimo ruku jedni drugima, da se izmirimo poštenu sa poštenima kojih ima na svim stranama crngoroske istorije i na svim političkim stranama i da vratimo Crnu Goru ovom divnom narodu i njihovom miru. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 15:51:12)

Zahvaljujem, poslaniku Bogdanoviću.

Sada riječ ima u ime Kluba poslanika Dmokratskog fronta poslanik Milan Knežević.

Izvolite, gospodine Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ (04.12.20 15:51:22)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, koliko god to paradoksalno zvučalo - srećna vam sloboda. Volio bih i vama kolege poslanici iz Demokratske partije socijalista da kažem srećna vam

sloboda, ali nijesam siguran da će do kraja mandata saziva ove Skupštine neki imati mogućnost da kažu da su slobodni. Sa punim zadovoljstvom, osmijehom i uzdignuta čela želim da saopštim istinu koju svi ovdje znaju iako su neki uporno bježali od nje. Demokratski front je zajedno sa našom Srpskom pravoslavnom crkvom, kanonski nedjeljivom, zajedno sa našim blaženopočivšim patrijarhom i mitropolitom Amfilohijem i patrijarhom Irinijom dao najveći doprinos ovoj veličanstvenoj pobjedi da bih ja danas mogao da vam čestitam slobodu. Da bih mogao da čestitam slobodu u ime onih 133.267 građana koji su glasali "Za budućnost Crne Gore", a glasali su zato što su nam vjerovali. Glasali su zato što su znali da su neprolazne ideje koje smo zastupali svih ovih godina poslale snažnu i jasnu poruku da kada smo svi zajedno, kada smo ujedinjeni oko neprolaznih vrijednosti niko nam ne može ništa. Drago mi jer sam ja vjerujući čovjek i zbog hiljada i hiljada onih beskompromisnih opozicionara koji su otišli na onaj svijet samo sa jednom riječju na ustima, da mi je samo da im vidim kraj, pa ne bih žalio ovoga trena da umrem. Radujte se i vi na nebesima jer se ostvarila jedna veličanstvena ideja za koju smo izgarali tri decenije.

Nama nije žao što nas neko u javnosti percipira kao žrtve, nije nam žao što nas neko percipira kao obmanute i prevarene poslanike i ljude. Mi smo navikli da podnosimo žrtvu. Ovdje smo hapšeni, proganjani, procesuirani, završavali u zatvorima, pritvorima, naše su porodice prošle golgotu i ako je neko mislio da je ovim predlogom sastava Vlade doveo Demokratski front pred svršen čin jer je to naša slabost, napravio je kapitalno istorijsku grešku. To nije naša slabost, to je naša snaga. Svi oni koji su nas napadali nakon 30. avgusta dovodeći u pitanje naš opozicioni potencijal, dovodeći u pitanje našu snagu i odnos prema kriminalnim djelovima u Demokratskoj partiji socijalista, jer ne mislim da su svi kriminalci u Demokratskoj partiji socijalista, evo će danas vidjeti ko je vazda bio vjera, a ko je nevjera. Naša je snaga bila i kada je Andrija Mandić sa prvog mjesta pošao na 81. Naša je snaga bila i kada sam poklanjao svoj poslanički mandat da niko ne mora da ga vraća i kada sam dao svoje poslaničko mjesto na poslaničkoj listi. Znao sam zašto? Vjerovao sam u pobjedu, vjerovao sam u trajne vrijednosti, okupljanja i objedinjavanja opozicije. Nije mi žao i da danas nisam u ovom Parlamentu jer sam odsanjao svoj i ljudski i politički san. Optuživali su nas sve vrijeme da želimo fotelje, da je jeres kada neka opoziciona partija pobijedi da bude u vlasti. Oni koji su nas optuživali sada su uzeli te fotelje, i neka im je srećno.

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, mogli smo i mi dobiti sve te fotelje samo da smo napravili malo ideološke gimnastike i odrekli se svega onoga što smo zastupali do 30. avgusta jasno, glasno i od čega se nijesmo odrekli. Da smo se odrekli, vjerovatno bi mene čekao mercedes sada ispred Skupštine, čekale bi me dvije sekretarice, dobijao bih izlive ljubavi i pažnje suprotnog pola i više ne bih bio Pipun nego Bred Pit. Meni je, slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u, draže da budem Pipun nego da budem Bred Pit. Pipun se nikad neće odreći svog stava prema južnoj srpskoj pokrajini Kosovo i Metohija, nikad se neće odreći svog stava da pored ove državne zastave treba da bude i narodna trobojka iz 1905. godine i treba da skratimo one zločinačke stihove presuđenog ratnog zločinca Sekule Drljevića.

Mi smo se jasno odredili, ponavljam ovdje sada, pred cjelokupnom crnogorskom javnošću, da će mandatar Zdravko Krivokapić imati našu podršku ako uradi sljedeće. Odmah suspenduje i povuče antipravlavni, antisrpski, anticrnogorski Zakon o slobodi vjeroispovijesti zbog kojeg je uhapšen čitav poslanički Klub Demokratskog fronta i zbog kojeg smo mi pokrenuli one litije koje su rezultirale veličanstvenom pobjedom. Imaće našu podršku ukoliko se bude obavezao da će organizovati popis 2021. godine na kojem ćemo se mirno, bez ikakve represije i bez ikakvih pritisaka, nacionalno i vjerski izjasniti. Imaće našu podršku ako se bude obavezao da će podržati Zakon o Tužilaštvu, ako ga njegova vlada ne bude podnijela sa kojim ćemo se jasno odrediti prema kriminalnim strukturama u Specijalnom državnom tužilaštvu i u svim pravosudnim strukturama. Ne može niko da razgovara sa Milivojem Katnićem i da mu kaže da ode jer mi ne želimo da niko razgovara sa Milivojem Katnićem i da se primjenjuju Đukanovićevi metodi. Mi imamo zakonsku regulativu da to uredimo kroz izmjene i dopune Zakona o Tužilaštvu. Imaće našu podršku ako se ovdje izabere Sudski savjet. Imaće našu podršku ako se ovdje predloži Zakon o dvojnem državljanstvu, ako dođe do ekonomskog povezivanja sa bratskom nam Srbijom, ako predloži inicijativu za mini-Šengen, ako da jasne strateške pravce borbe protiv korone i donese jasan set ekonomskih mjera koji će podrazumijevati Zakon o lustraciji, ali i podrazumijevati pomoć osiromašenom stanovništvu. Imaće našu podršku ukoliko i jedan dokaz bude išao u pravcu Mila Đukanovića da ga uhapsi, pa makar bio predsjednik Ujedinjenih nacija, ali isto tako će imati

podršku ako bude imao ijedan dokaz protiv Milana Kneževića da uhapsi i Milana Kneževića.

Ovo nijesu želje Demokratskog fronta. Ovo su želje građana koji su glasali i Demokratski front i koaliciju "Mir je naša nacija" i koaliciju Crno na bijelo gospodina Dritana Abazovića. Ovo su želje naroda koji je pobijedio 30. avgusta. Ukoliko budemo ili ukoliko budete nedostojni tih želja i povjerenja, ne treba da postoji ni vlada, ali ne treba da postojimo ni mi kao poslanici u ovom Parlamentu.

Da završim šaljući poruke bratstva i jedinstva - živjela Srbija, neka je vječna Crna Gora.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:00:11)

Zahvaljujem, poslaniku Kneževiću.
Proceduralno poslanik Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (04.12.20 16:00:27)

Predsjedniče, Vama se obraćam.

Vi ste morali da zaustavite gospodina Pipuna alias Bred Pita koji je naveo neistinu. Vama se obraćam, ali Vi ste ga trebali spriječiti i zaustaviti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:00:54)

Recite šta mislite, edukujte neke druge, mene ne možete. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (04.12.20 16:01:02)

Dakle, Sekula Drljević nije bio osuđeni ratni zločinac. Sekula Drljević je veliki crnogorski patriota i sve ono što slijedi. Će je osuđen i ko ga je osudio? Molim vas, nemojte da dozvolite da to tako ide. Hoću ispravku tih navoda.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:01:24)

Zahvaljujem, poslaniku Popoviću.
Idemo dalje. Zahvaljujem na korektnom pristupu poslaniku Kneževiću.
Šef poslaničkog Kluba DPS - LP, gospodin Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (04.12.20 16:01:49)

Hvala Vam, poštovani predsjedniče Skupštine.

Poštovane koleginice i kolege, uvaženi građani, gospodine Krivokapiću,

Evo tri dana rasprave o personalnom sastavu 42. vlade i programu rada te vlade. Čini mi se da ništa tako jasno nije izbistrilo sliku o ovoj vladi i o ovom programu, izbistrilo vodu jer ovo nije vlada koja odslikava izbornu volju građana 30. avgusta 2020. godine. Ako su građani dio svog suvereniteta prenijeli na izborima na svoje izabrane predstavnike ovdje u Parlament i ako su ovi izabrani predstavnici koji čine većinu koja bi trebalo da bude vaša podrška kazali sve o vama, o personalnom sastavu vlade i, finalno, vašem programu rada onda vaša vlada ne odslikava stvarnu volju građana sa 30. avgusta 2020. godine tj. parlamentarnih izbora.

Drugo, ovo je nepoželjna vlada. Nepoželjna od onih koji treba najgorljivije da vam pruže podršku. Nepoželjna jer oni koji bi trebalo da vam pruže podršku nemaju kapacitet da to i kažu. Ovo je vlada bez strategije i bez vizije za dalji razvoj društva. Na čemu temeljim tu okolnost? Na

tome što u programu rada osim onih ustaljenih fraza i floskula nema nijednog statističkog podatka niti parametra, a Vi se i sami kao profesor Univerziteta i tokom predizborne kampanje pozivate na meritokratski sistem, dakle sistem zasluga. Kako ćemo mi da validujemo bilo kakav rezultat ove vlade u odnosu na ono što nedostaje kao parametar? Vjerujem da ste to izostavili sa namjerom, a ne zbog toga što su vam neki podaci bili nedostupni od strane Vlade prethodnog premijera Duška Markovića.

Kakva je to većina koja je konstituisana samo sa jednim ciljem, da detronizuje Demokratsku partiju socijalista. To je jedini način kako se ova ideološki raznorodna koalicija mogla sastaviti. Mržnja prema Demokratskoj partiji socijalista vas je okupila na jednom mjestu, bez plana i bez programa. Na koji način ćete sutra izaći pred birače u odnosu na sva ona obećanja koja ste im ponudili? Evo da ostavimo po strani ove ideološke razlike, da stavimo po strani sve istorijske datume. Kako ćete izaći pred građane u dijelu ekonomsko-socijalnog programa? Kako ćete izaći pred građane s pričom o naknadama za majke sa troje i više djece? Kako ćete izaći pred građane i pred birače kojima ste obećali veće zarade onima koji su zaposleni u javnom sektoru? Kako kada nemate političku stabilnost u ovom Parlamentu? Na koji način ćete se tim građanima i biračima obratiti?

Takođe, ovo je vlada nepoštovanja u odnosima između mandataru i trojne koalicije. Em što Vas mandatar nije konsultovao oko personalnih rješenja, em Vas nije konsultovao ni oko programa rada. Vaše nepoštovanje prema mandataru mogli smo da vidimo u prethodna tri mjeseca i tokom ovog skupštinskog zasijedanja. Ne bismo mogli biti tako kvalitetna opozicija mandataru kakva ste vi bili u prethodna dva dana i koliko ste vi kritika iznijeli na račun njega, vlade, modela vlade i programa rada.

Takođe, ovo je vlada oročenog trajanja. Prije par nedjelja imali smo prilike na jednom skupštinskom zasijedanju da čujemo od jedne koleginice da se radi o prelaznoj vladi. Dakle ne o vladi koja će trajati puni mandat četiri godine nego da se radi o prelaznoj vladi koja treba da kreira ambijent i uslove za održavanje nekih novih izbora, a vi se danas pozivate na mandat od četiri godine. Morate otprilike negdje usaglasiti te stavove. Vlada oročenog trajanja. Gospodine Krivokapiću, izgleda da je ona formula o kojoj ste pričali koja Vam je potrebna za onu brzu traku prema Evropskoj uniji neđe zapela tako kod Lovćena bez tehničke podrške.

Finalno, ovo je vlada ogorčenja jer je gorak ukus u ustima onih koji danas ovdje treba da vas podrže. Gorak ukus jer, kako kažu, nijesu osjetili slobodu nakon 30. avgusta jer se ta sloboda kod njih odslikava u tome što su trebali da dobiju ministarske fotelje, a ne samo ministarske fotelje nego i mjesta po dubini. To je sloboda za one koji vam konstantno upućuju kritike tokom ovog skupštinskog zasijedanja. Finalno, građani su htjeli promjene. Ako su građani htjeli promjene, ako su ovo te promjene i ako neko na osnovu ovog programa rada vlade može da zaključi će će Crna Gora otići, svaka mu čast i srećno mu bilo.

Mi u Demokratskoj partiji socijalista i Liberalnoj partiji nećemo podržati ovakav sastav vlade niti ovakav program rada. S obzirom na to da su građani glasali za promjene, vjerovatno će imati priliku da isprave tu grešku jer ćemo se mi zbog građana u odnosu na poruku koju su nam poslali vrlo lako ispraviti, ispraviti naše greške ne zbog nas, ne zbog vlasti, ne zbog privilegija nego zbog bolje Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:08:11)

Zahvaljujem, poslaniku Živkoviću.
Izvolite, proceduralno reagovanje.

JOVANKA LALIČIĆ (04.12.20 16:08:23)

Poštovani predsjedniče, uvažene kolege i koleginice, uvaženi građani,
Zaista nemam namjeru da doprinesem odugovlačenju izbora nove vlade i predsjednika vlade, ali dozvolite da, imajući u vidu da smo u ovom visokom domu, u prethodnom sazivu, usvojili Etički kodeks poslanika, da postavim pitanje svima vama, a i da kažem pred licem građana Crne

Gore da li je u najmanju ruku etički da mandatar i potpredsjednik Vlade istovremeno glasaju za sebe. Da ne kažem da se ovdje dovodi u pitanje zakon i da ste imali dovoljno vremena, gospodine Abazoviću, da izbjegnute svaku mogućnost ovakve vrste prigovora. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:09:13)

Zahvaljujem.
Poslanik Konjević proceduralno.

RAŠKO KONJEVIĆ (04.12.20 16:09:26)

Poslanice Laličić, evo ja neću glasati za vladu. Glasao sam ja za sebe kada sam bio u Vladi 2012. i pola vaših poslanika. Dajte da završimo ovo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:09:34)

Zahvaljujem, poslaniku Konjeviću na odgovoru.
Poslanik Konjević je odgovorio, nema potrebe za bilo kojom intervencijom.
Poslanik Milačić, proceduralno.

MARKO MILAČIĆ (04.12.20 16:10:04)

Pažljivo sam slušao čitavog dana i juče sam dao svoj stav prema gospodinu Krivokapiću i ministrima. Samo najkraće želim kolegama iz DPS da poručim srećan put u političku prošlost. Samo toliko. Hvala vam. Živjeli.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:10:18)

Iscrpjeli smo sve ono što je bilo predviđeno od prijavljenih diskutanata i šefova poslaničkih klubova.
Proceduralno, gospodin Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (04.12.20 16:10:58)

Izvinjavam se, predsjedniče ovog cijenjenog doma, nadam se doma će njegovati politički dijalog, što ovako štrčim pred zadnju riječ koju mandatar ima. Pošto sam bio i na vašoj strani tu, samo da se konstatuje da mi nijesmo imali završnu riječ iz razloga što nemamo mogućnosti formirati poslanički klub. Bilo je prilika da i mi damo naš stav završni budući da smo predstavnici jedne liste.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:11:23)

Da pomognem. Imajući u vidu da ste juče bili, koliko sam informisan, ranije smo razmjenili informacije sa kolegom Đekom u toku trajanja sjednice zbog toga što nije bilo prevoda dok ste Vi govorili, omogućavam tri minuta da se obratite i da onda idemo sa završnom riječju. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (04.12.20 16:11:48)

Poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani mandataru, cijenjeni predsjedniče ovog doma,

Jasno je da je Crna Gora na političkom raskršću, ali ne u nekom istorijskom i sudbonosnom. Ovo je samo jedna od faza našeg političkom puta kojim smo krenuli 1990. prvim višestranačkim izborima, a što se tiče albanskih političkih partija od 1998. godine kada slobodno možemo reći da smo imali otklon od nekih totalitarnih i komunističkih ideologija.

Vlada koja će danas očigledno dobiti podršku u ovom Parlamentu, Albanska lista koja nosi ime Genci Nimanbegu - Nik Gjeloshaj ne može je podržati iz razloga koji sam ovdje jasno saopštio. To što je ne možemo podržati to ne znači da imamo puno protiv promjena u Crnoj Gori, one su bile neophodne i našem društvu treba iscjeljenje. Želim poručiti, biću na neki način i van mog normalnog političkog dijaloga, predstavnicima etničkih Srba i etničkih Crnogoraca i Bošnjaka i Albanaca i Muslimana, svima onima koji se osjećaju kosmopolitima, ako ne iskoristimo ovu priliku da jačamo politički dijalog, ako ne iskoristimo ovu priliku da izvršimo reforme unutar samih sebe za političku albansku zajednicu znači da lista Shqiptare, a ne kao što je cijenjeni kolega nezgrapno rekao i iskoristio pežurativnu riječ za naš narod, lista Shqiptare će pokušati naredni period da koristi da se homogenizuje oko svog političkog nastupa. To znači da ćemo jasno voditi odgovorne politike koje će težiti tome da budemo kredibilni, da budemo demokratičniji i da damo svojim ličnim primjerom na koji način se treba voditi politika. Koliko god bude poslanika ovdje da će štrčati bilo u demagoškom, bilo u nacionalnom smislu, poruka je jasna. Građanima Crne Gore treba pravda, treba ravnopravnost i treba vladavina prava. Da li će ova vlada iskoristiti, imam svoje lične sumnje iz razloga što je veoma heterogena. U svakom slučaju, svima nama treba dijalog i taj dijalog moramo svi da cijenimo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:14:47)

Zahvaljujem, poslaniku Nimanbeguu.

Sada dajemo završno obraćanje mandataru za sastav 42. vlade Crne Gore, gospodinu Zdravku Krivokapiću. Izvolite, gospodine Krivokapiću.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (04.12.20 16:14:59)

Dragi građani, narode Crne Gore, poštovani poslanici, dame i gospodo, uvaženi predsjedniče Skupštine gospodine Bečiću,

Mislim da, kada se čovjeku ukaže ovakva prilika, to je jedinstvena, neponovljiva i čast je i lična i svih nas zajedno. Šta mogu da kažem. Dozvolite mi samo dva minuta da budem i dalje univerzitetski profesor. Imao sam uvijek jedan jedini cilj, da prenosim znanje, ali da to prilagodim onome koji to sluša. U ovom Parlamentu sam doživio da skoro ništa ne znam, da sam iskazan na ovaj ili onaj način. Za to vrijeme dok sam sam sa sobom, sa svojim mislima i kao đak u osnovnoj i srednjoj školi zapisivao sve što ste kazali, samo sam se čudio kako to doživljava naš običan građanin, naš poljoprivrednik, naš zanatlija, naš radnik, naš ljekar, naš profesor. Molim vas, ako to nije mjera onoga što Crna Gora ima, a Crna Gora ima mnogo više nego što mi pokazujemo, onda kako ćemo ići dalje. Nije bitan Zdravko Krivokapić. Nije bitna ova vlada. Nijesmo mi ovdje bogomdani da budemo. Mi smo ovdje isključivo i samo zbog naših građana, i to onih građana koje nećemo dijeliti. Vi, mi, oni, naši, vaši, kakva je to podjela? Crna Gora zaslužuje da svi zajedno i zaboravimo taj dio. Okrenimo se na cjelovitu, integralnu Crnu Goru. Ako to nije mjera svih nas onda ne treba nikome ova vlada.

Moram se osvrnuti na nešto što je apsolutno možda nepotrebno, ali moram da se vratim na taj 30.08. Tog 30.08. su građani pobijedili, jeste narod na jedan jedinstven način u našoj istoriji pokazao da može olovkom da se pobijedi, da može glas naroda da nadvlada sve moguće političke korupcije koje su dokazive i za koje svi znamo. Ako je to tako onda ova brojka 41 nije brojka jedan više. Ona je mnogo više. Šta je validacija svega toga? Validacija su građani koji brane po prvi put u istoriji. Jedan više ne može da bude preletač, to je ono što mi iskazujemo. To je ono što mi

validujemo. To je snaga građana. Ako to ispustimo ovoga puta, kada ćemo više moći da izađemo čista obraza pred tim građanima. Građani očekuju. Desili bi se preletači kao i u Budvi i ne znam gdje.

Pitate zašto nema podataka. Vrlo jednostavno, reći ću vam. Već od 1997. godine od Nikšića i gradonačelnika Vesne Miljanić, pa do gradonačelnika gospodina Krapovića, svjedočimo jedno isto, ispraznite kasu i kažete taj koji upravlja taj je loš zato što upravlja sa ništa. Ko može da upravlja sa ništa? Ko je taj? Koga je majka dala da od ništa nešto stvori? Nema toga. Mi moramo zajednički. Ovo nije pitanje prethodne Vlade i nastavka sljedeće vlade. Ovo je pitanje naše obaveze. Šta mi dajemo to. Dva sata razgovora u tri puta, o čemu vi to pričate. Kakva je to priča o podacima. Netačan zbir tačnih podataka. To je ono što studentima stalno ukazujem. To je mjera Crne Gore. Mi tražimo samo transparentan rad i to svakog javnog funkcionera počev od Zdravka Krivokapića i svaki cent koji se troši da bude vidljiv. Nema priče da Zdravko Krivokapić pravi račune iz državne kase, to neću raditi. Svaki put kada to vidite, podnijeću ostavku. Nema priče o korupciji. O kojoj korupciji! Korupcija razara tkivo svake države. Šta mi želimo? Mi želimo nultu korupciju. To nije lako ostvariti, ali to ne može Zdravko Krivokapić, to ne može Vlada. Možemo svi mi zajedno. Ako to želimo mi ćemo to uraditi. Već ste napravili da ova vlada zbog političkih kalkulacija treba da traje 100, 200 ili ne znam koliko dana. Trajaće, vjerujte, četiri godine. Četiri godine 41 će stalno biti veći od 40, ali zašto bi bio 41, zašto da ne bude i 71 ako mislimo svi dobro Crnoj Gori. Koji je to zakon koji neće biti izglasan i sa jedne i sa druge strane ako je on zakon namijenjen za građane Crne Gore. Građani moraju da dobiju. Građani treba da pobijede. Ovo je priča o početku direktne demokratije. Tu direktnu demokratiju danas iskazuju građani svojim konkretnim prisustvom, željom i očekivanjem da se napokon izglasa ova vlada koja nije možda poželjna, koja je ujedinila po prvi put i poziciju i opoziciju, koja je kritikovana jer kritičko mišljenje je rezultat koji može samo svima da da više.

Da li sam prebrojavao krvna zrnca? Ne, nikome, niti ću, to da znate. Nijednom od članova buduće vlade nijesam pitao ni je li Srbin, ni je li Crnogorac, koje je vjere, u koju crkvu ide. To nikada nijesam uradio, niti ću ikada uraditi. To mora da bude naša zajednička Crna Gora koja neće biti pomjerena sa brdima, kako mi fino metaforički želite da spomenete. Nema Crne Gore koju neko može iznijeti odavde. Ovo je naša Crna Gora. Nemojte i dalje da se dijelimo. Ako želite da budemo svi u okviru te Crne Gore, bez obzira da li se neko osjeća Bošnjak, Albanac, Hrvat ili ne znam već kako. Moramo svi da gradimo bolju budućnost i ta budućnost mora da bude zasnovana na talentima, znanju. Mi imamo prirodna bogatstva. Zna li koje je najveće bogatstvo. Ovaj čovjek na ovom prostoru. On ima izuzetni potencijal. To je rijetko vidjeti bilo gdje. Pogledajte, otidite, uporedite. Imamo predispozicije, ali ih ne pretvaramo u akcije.

Pričate mi o ekspozeu. Ako ste ga krstili na ne znam koji način, nazvali, jedno nijeste vidjeli. To je ključna riječ ovog ekspozea, etos, to je crnogorski etos, nije bilo čiji nego crnogorski koji govori o novom sistemu vrijednosti. Ne možete graditi ekonomiju. Nema te ekonomije koja je važnija od sistema vrijednosti. To se u svakom dijelu toga elaborata nalazi. Ne znam kako ga zovete, domaće, dajte mu ne znam kakav pežorativ. To nije tako. Pročitajte ga detaljno. Proanalizirajte ga. Tražite i dalje svaki zarez i grešku i treba, ne bježim od toga, ali griješi samo onaj koji radi. Onaj koji ne radi ne može da napravi grešku. Dajte da stvorimo uslove da se napokon Crna Gora preobrazi u svakom smislu, ali to mora da krene iznutra od nas samih, pa onda zajedno. Nema toga preobražaja koji ne kreće od čovjeka. Ako krenemo svi zajedno mi ćemo biti pobjednici. Nećemo pitati koja je ovo vlada bila. Najmanje važno. Samo da građani osjete boljitak i ono što svi zajedno želimo - pravda za sve. Ako je pravda za sve, vjerujte, mnoge stvari će odmah krenuti bolje nego što jesu. To je preduslov mnogih preduslova.

Želim da se osvrnem na priču o kandidatima. Nemojte mi zamjeriti, pošto mi mnogi zamjeraju pozivam se na babu ili đeda, pa evo da učinim to i ovoga puta. Moj đed je došao iz Amerike uoči Balkanskih ratova da bi branio Crnu Goru oružjem, a mogao je da ostane i da gradi bolju budućnost u toj Americi koja nam je misaona imenica. Došao je s ljubavlju, željom i onim što je naučio u Americi da je sloboda važnija od svega. Danas kada dolaze ti isti mladi ljudi koji dijele svoje znanje, koji žele dobro Crnoj Gori kako ste ih dočekali? Oni su nove žrtve, ova vlada neće da bude sluga osim građanima. Naravno, vi kroz vaše kontrolne mehanizme, napravimo što je najbolje. Ali uvijek to - ali može da bude opasnost. Ako ne shvatimo da je ova vlada, vlada žrtve ne zbog toga što ja želim da se žrtvujem, nego što je to jedini način da krenemo ka opštem dobru i

svi kandidati za ministra su žrtve buduće za sve nas.

Napokon je došlo novo doba, napokon je došlo i dajte da ga svi izragimo. Ne može to Zdravko Krivokapić, niti moje znanje je to, ali ako svi zajedno uradimo i da se ne bi vrijeđali, ja svakog od vas uvažavam, svako pitanje sam zapisao. Molim vas da dođete u bilo koje vrijeme, da to pitanje razjasnimo. Ako bih danas odgovarao na ovaj svečani dan na vaša pitanja ja mislim do subote ili možda čak onog ponedjeljka tamo ne bi završili. Mislim da se nalazimo u situaciji kada je svaki dan toliko dragocjen, da ne može biti dragocjeniji. Ja vam zato stojim na raspolaganju, svi kandidati za ministra, ako postanu ministri, kao i ja mandatar, što sam sada, pa premijer, mi ćemo da uvažavamo, oslušujemo glas naroda i svaki dobri predlog kao što je napisano u ekspozeu ćemo da uvažimo.

Sve što je dobro za Crnu Goru, mi smo dužni da joj vratimo, ko je kako vraćao dajte da ne gledamo više šta je bilo. Neka pogled bude kao što određeni poslanici kažu bar do 2024. godine da dopremo. Znam šta nas čeka, znam kako se može, ne zbog toga što ja znam, nego zbog toga što sam okupio ljude koji znaju. Ovo je priča o timskom radu, možete da pravite kombinatoriku bilo kakvog ministarstva na bilo koji način, ali jedno ste zaboravili, pričamo svi samo o funkcijama, mislim o funkcijskoj organizaciji javne uprave ona mora da prođe u procesnu. Mi ćemo za godinu dana napraviti prvu kartu procesa svih potreba državne uprave u Crnoj Gori. I tada neće biti priče, može li ovaj ovdje proces ili ne može, nema mnogih ministarstava koja su ostala ne sakriveni, nego uključeni u jedan isti proces, nikoga nijesmo htjeli da deskriminiramo. Izvinjavam se svim manjinama, ako su to tako doživjeli. Reći ću vam da je u mom kabinetu predviđeno po prvi put savjetnik za manjine, nijesam znao kako drugačije to da uradim.

Takođe, mislim da mnoge druge aktivnosti ne želim sada da dijelim ovdje bilo kakvu priču da se pravdam bilo kome, ali samo da znate mi smo svi zajedno, ako nijesmo zajedno onda ćemo kao i do sada svak vući na svoju stranu. To nije Crna Gora koju ja vidim takvu. Moja Crna Gora je Crna Gora svih nas u koju ćemo pobijediti jedino zajednički, razlike - potpuno prirodne, mišljenja - apsolutno različita, ali to ako ne dovedete do našeg zajedničkog stava, sve je badava. Ovo nije priča u koju smo se upustili sa avanturom, nije to avantura ni eksperiment, to je nešto što treba da racionalizuje upravu u kojoj su se zapošljavali partijski kadrovi. Pričamo o meritokratiji, od gore je ministar politički, ne čitav sistem je partijski i ne može to preko noći da se promijeni. Ali ako svi budemo zajedno radili, ako se ne gledamo mrko-poprijeko, ako budemo jedni drugi podržavali mi ćemo pobijediti. Ne pobjeđuje ni ova vlada, ni ovaj Parlament, pobjeđujemo svi zajedno. To zajedništvo je mjera naše budućnosti, ako to izgubimo danas mi ga nikad nećemo povratiti.

Zato vas molim, da sve što je rečeno, a bilo je kvalifikativa koje ja prihvatam da možda politički ne razumijem. Ali ja vam se od srca zahvaljujem, nikome ne zamjeram. Možda nijesam naučio da živim politički, pa je to razlog zašto to doživljavam pomalo nekad i lično. Bilo je takvih iskaza, neću da se bavim njima. Ono što je najvažnije da je danas iskazana, bez obzira kako ko doživio, pobjeda 41. poslanika. To je pobjeda naroda, to je pobjeda građana i mi se nećemo dijeliti. Ko je pobjednik, ko je gubitnik, to će u utakmici koja traje. Uvijek se preokrene, pa je pobjednik gubitnik, gubitnik pobjednik, ali ovo doživite kao mjeru naše nove budućnosti. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:31:18)

Zahvaljujem, mandataru za sastavi 42. vlade Crne Gore, gospodinu Zdravku Krivokapiću.

Dozvolite mi da prije nego krenemo u narednu fazu sumiram, kao predsjednik Parlamenta, ovaj naš trodnevni rad na definitivno istorijskoj sjednici.

Molim vas da se čujemo. Idemo korak po korak, da sumiramo trodnevni rad. Kao što rekoh, definitivno istorijske sjednice jer prvi put imamo izbor nove vlade nakon prve smjene vlasti u istoriji crnogorskog višepartizma. Definitivno mogu zaključiti da se u najvećem dijelu radilo o veoma konstruktivnoj, kvalitetnoj raspravi svih kolega poslanika. To jedan značajan doprinos, čini mi se, i demokratiji i demokratskim procesima u Crnoj Gori. Nadam se da ćemo u narednom periodu svi davati doprinos da to bude još kvalitetnije, da ćemo se suzdržavati od teških riječi, da ćemo uvijek pokušavati da učinimo ono što smatram da je moguće naći, jer sam jedan od onih koji smatraju da je uvijek moguće naći i riječ i rečenicu i izraz, da kažete sve što mislite. Takođe, tešku riječ je lako

izgovoriti, ali je teško ispraviti.

Ono što sam imao prilike da primjetim u prethodnim danima, jeste da je najveći dio rasprave bio kvalitetan i konstruktivan, ali da je u značajnom dijelu i bilo rasprave ili vraćanja u sve ono što znači prošlost, prošlost kroz pominjanje datuma, događaja ili elemenata naše zajedničke tragične istorije podjela. Mi smo danas, u 2021. godini u 21. vijeku Crna Gora je pred brojnim izazovima u ekonomskom, socijalnom, epidemiološkom smislu, pa smatram da je više nego ikada potrebnije, da ukažemo na slogu, na zajedništvo, na solidarnost na usmjerenost jednih ka drugima. Svi smo mi i politički prolazni, ali naša dostignuća, naše tekovine u kojima... /upadice/ Dozvolite poslaniče Medojeviću, ja sam ovdje pažljivo slušao tri dana i dozvolite mi da sumiram, veoma sam korektan bio prema svim kolegama koji su učestvovali u raspravi, dozvolite da sumiram.

Siguran sam da smo svi spremni i da smo svi svjesni da treba da ugradimo dio sebe, i vlast i opozicija u ono dostignuće i ostvarenja koja treba da ostanu iza nas i koja treba da budu uspješan pečat onome što smo zajednički stvorili. Na karaju, mislim da je i ova diskusija pokazala da ćemo imati izuzetno jaku kontrolnu i nadzornu funkciju Skupštine, ne samo zbog toga što 97% poslanika ovog visokog doma nemaju partijske predstavnike u novoj Vladi, to je značajna činjenica koju ističem, već i zbog kvaliteta samih poslanika ovog visokog doma. Što se tiče buduće vlade neka očekuju da budemo odgovoran, jak i konstruktivan partner, ali ne bilo kakvo verifikaciono sredstvo, jer je naš zadatak da upravo doprinesemo i da vlada bude i kvalitetnija i bolja i produktivnija. Očekujem saradnju na bazi međusobnog uvažavanja i poštovanja. To znači da poštujemo i poslanička pitanja i Premijerski sat i zahtjeve saglasno članu 50 i kontrolna saslušanja, i sve druge mehanizme koji nam stoje na raspolaganju. Siguran sam da sa druge strane niko ne želi, ali ne bi bilo ni dozvoljeno da se dozvoli ponižavanje ovog visokog doma. Hajde da zajedno idemo u nove pobjede, hajde da zajedno svi dajemo golove i vlasti i opozicija, i Skupština i vlada da dajemo golove koji će ići u funkciji onoga što je zajednički interes, da na svakom mjestu i na svakom koraku pobjeđuje Crna Gora, naša zajednička majka i naša zajednička otadžbina.

Dozvolite iskoristio sam priliku da na ovaj način sumiram raspravu. Da dozvolimo kolegama novinarima i fotoreporterima da uđu jer su izrazili želju da snime odnosno, ajde da kažem obave svoj dio posla u odnosu na završni čin glasanja. Onda ćemo pristupiti i ovom finalu, odnosno samog glasanju.

Pošto smo završili pretres prelazimo na izjašnjavanje. O izboru predsjednika i članova Vlade odlučuje se većinom glasova svih poslanika, podsjećam da je članom 103 stav 3 Ustava Crne Gore i članom 174 stav 3 Poslovnika Skupštine propisano da o programima mandatarata i predlogu za sastav Vlade Skupština odlučuje istovremeno javnim glasanjem.

Zato, stavljam na glasanje program mandatarata i predlog za sastav 42. vlade Crne Gore.

Izvolite, glasajte elektronski.

Da li su glasali svi poslanici? Jesu.

Zaključujem glasanje. Konstatujem da je glasalo ukupno 70 poslanika, 41 poslanik za, 28 protiv, jedan poslanik uzdržan, pa objavljujem da je Skupština prihvatila program mandatarata i izabrala 42. Vladu Crne Gore.

Čestitam predsjedniku i članovima Vlade. Potrebno je sada da predsjednik i članovi Vlade polože zakletvu.

Zakletvu će položiti na način što će predsjednik Vlade položiti zakletvu pred poslanicima, a članovi Vlade da ne bi pojedinačno izlagali tekst zakletve potpisati istovjetni tekst koji im je podijeljen.

Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (04.12.20 16:40:45)

Uvaženi predsjedniče, poštovani poslanici, dame i gospodo, građani Crne Gore. Tekst zakletve glasi - zaklinjem se da ću dužnost vršiti po Ustavu i zakonu čestito, odgovorno i savjesno. Tako mi Bog pomogao.

/prekid/ da je podržala naravno mandatarata, a sada već premijera. Zahvaljujem se svima

vama, nadam se da će naš zajednički rad biti na korist Crne Gore, ja to drugačije ne mogu da doživim. Sad nam je ostalo da rad, red i odgovornost bude mjera ove Vlade. Hvala vam još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (04.12.20 16:42:24)

Molim sada članove Vlade da uruče tekst zakletve.

Ovim je završen današnji radni dan, a o nastavku sjednice bićete blagovremeno obaviješteni.

Zahvaljujem svima.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 11:11:04)

Kolege poslanici i poslanice,

Nastavljamo Teću sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini.

Preostala nam je tačka Izbor i imenovanja, druga tačka dnevnog reda. U okviru ove tačke treba da obavimo pretres i izjasnimo se o listi kandidata za predsjednike i članove stalnih odbora Skupštine Crne Gore 27. saziva kao i o Predlogu odluke o izboru predsjednika i članove Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije.

Prije nego pređemo na pretres obavještavam vas da su Zdravko Krivokapić i Dritan Abazović podnijeli ostavku na poslaničku funkciju zbog nespojivosti funkcija pa saglasno Poslovniku Skupštine objavljujem da Skupština konstatuje ostavke, čime im prestaje mandat poslanika, o čemu ćemo obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenih poslaničkih mjesta. Sada dajem pauzu da bi se Državna izborna komisija sastala i podnijela Skupštini izvještaj o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta kako bi Skupština u punom sastavu nastavila rad. Zahvaljujem.

/pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 13:00:15)

Poštovane kolegice i kolege,

Obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta i to sa izborne liste Za budućnost Crne Gore, pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnešenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Dejanu Đuroviću i sa izborne liste dr Dritan Abazović "Crno na bijelo" dr Srđan Pavićević, pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnošenjem Izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Filipu Adžiću.

U svoje i vaše ime čestitam našim novim kolegama i želim uspješan i produktivan rad. Sada dajem pauzu kako bi Administrativni odbor podnio Skupštini listu kandidata kao i Predlog odluke. Samo još jedna informacija na molbu predsjednika Administrativnog odbora upućena članovima Administrativnog odbora da će sada odmah u Plavoj sali se nastaviti sjednica Administrativnog odbora tako da molba članovima Administrativnog odbora da se upute ka Plavoj sali. Odmah nakon završetka nastavka sjednice Administrativnog odbora nastavićemo i plenarno zasijedanje. Zahvaljujem i dajem pauzu.

/pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 14:57:20)

Uvažene kolegice i kolege, nastavljamo sa radom.

Na početku vas obavještavam da je Administrativni odbor, saglasno članu 36 stav 2 Poslovnika Skupštine, na osnovu predloga klubova poslanika, podnio listu kandidata za predsjednike i članove ostalih odbora. Takođe, Administrativni odbor podnio je i Predlog odluke o izboru predsjednika i članova Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, saglasno

članu 18a Zakona o privatizaciji i privredi, članu 2 stav 1 Odluke o obrazovanju Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije. Listu kandidata i Predlog odluke Administrativnog odbora ste dobili.

Otvaram pretres.

Izvjestilac Administrativnog odbora je Milun Zogović.

Da li izvjestilac Odbora želi da da dopunsko obrazloženje? Razumio sam da ne želi.

Prije nastavka kratka informacija saglasno dogovoru sa šefovima poslaničkih klubova i jedna vrsta podsjećanja. Praksa ovog visokog doma u ranijim sazivima je bila da praktično nije ni bilo diskutantata ili suštinske rasprave prilikom izbora radnih tijela Skupštine. Imajući u vidu da mi danas verifikujemo, odnosno sumiramo ono što su predlozi poslaničkih klubova, verifikujemo sve ono što su naše zajedničke poslovničke obaveze i stvaramo pretpostavke za nesmetan rad i funkcionisanje Skupštine Crne Gore. Tako da to nije politički odnos prema bilo kom kandidatu već obaveza da verifikujemo ono što je Poslovnik stavio u obavezu kako bi stvorili pretpostavke za nesmetan rad i funkcionisanje samog Parlamenta.

Međutim, u dogovoru sa šefovima poslaničkih klubova napravićemo u odnosu na raniju praksu jedan izuzetak, ali vjerujem da ćemo i pored toga biti efikasni i racionalni. Saglasno tom dogovoru, uzeće učešće u raspravi po jedan predstavnik opozicije i jedan predstavnik parlamentarne većine. Prvo će vam se obratiti šef poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista i Liberalne partije ispred parlamentarne opozicije, nakon toga kolega Radunović šef poslaničkog Kluba Demokratskom fronta. Vjerujem da ćemo na taj način saglasno dogovoru i sumirati pretres i ići ka izjašnjavanju o samim predlozima.

Izvolite, poslanice Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (17.12.20 14:59:54)

Hvala, poštovani predsjedniče Parlamenta.

Uvažene kolegice i kolege, predstavnici medija, poštovane građanke i građani Crne Gore, Evo danas jedna od tačaka dnevnog reda koje podrazumijevaju kompletiranje dalje funkcionalnosti rada Parlamenta Crne Gore i nastavka intenzivnog parlamentarnog života koji nas očekuje u narednom periodu, prevashodno zbog toga što nas očekuje razmatranje velikog broja tačaka koje smo ostavili iz prethodnog perioda u nasljeđe ovom sazivu. Vjerujem da ćemo u tom intenzivnom parlamentarnom radu postizati kvalitetne rezultate.

Prije nego što pređem na komentarisanje onoga što je stav našeg Kluba, moram saopštiti i jedan stav koji se odnosi na raspodjelu odbora između predstavnika vlasti i opozicije. Mi smo o tome raspravljali na Kolegijumu i došli smo do stava da tri odbora pripadnu opoziciji kako je to bio slučaj i ranije. Ono sa čim se nijesmo saglasili jeste da je praksa bila u određenom slučaju da Odbor za finansije, ekonomiju i budžet pripadne upravo opoziciji, da je to bila neka dobra praksa u prethodnom periodu, s obzirom na to da se upravo kroz ovaj odbor može ostvarivati kontrolna uloga Parlamenta i da opozicija na kvalitetan način to može raditi upravo kroz ovaj odbor. Nije bilo potpune fleksibilnosti i razumijevanja za ovu činjenicu i ovu okolnost. Prihvatili smo da je to podjela koja nam je ponuđena od strane vladajuće većine, ali smatrali smo da ono što je dobra evropska praksa i praksa u nekim evropskim zemljama, omogućava opoziciji da kroz ovaj odbor iskoristi kontrolni mehanizam s obzirom na to da opozicija nije dio izvršne vlasti. Ovo mogu samo protumačiti kao činjenicu i argumentaciju za ono što smo govorili i tokom prethodnog zasjedanja, a odnosi se na nepovjerenje vladajuće većine prema onome što je sastav i rad Vlade Zdravka Krivokapića i da će iskoristiti svoju poziciju u tom odboru da značajno otežaju rad ili možda i oni iskoriste taj kontrolni mehanizam koji se nalazi u njihovim rukama.

Ono što se odnosi na personalni sastav rješenja u odborima, imam potrebu tu da izrazim rezervu i da kažem jasan stav našeg kluba po pitanju imenovanja predstavnika većine u dva odbora. Konkretno se odnosi na Odbor za bezbjednost i odbranu i Odbor za ljudska i manjinska prava. Kada govorim o Odboru za bezbjednost i odbranu, tu je predlog vladajuće većine da to bude Milan Knežević. Mi smatramo da ovo rješenje ne možemo podržati iz jednog razloga jer se radi o parlamentarcu koji je prvostepenom presudom osuđen na krivičnu sankciju u trajanju od pet godina za krivično djelo terorizam u pokušaju. Smatrali smo da je to okolnost koju ne možemo

prenebregnuti i zbog te okolnosti, dakle, ne možemo podržati kandidaturu u ovom odboru. Takođe, mislim da je to jedan presedan i da nije praksa, iako poštujemo prezumpciju nevinosti, iako možemo reći da se radi o postupku koji nije završen i nalazi se pred drugostepenim organom, u ovom slučaju Apelacionim sudom, ali te činjenice ne možemo prenebregnuti i zaboraviti i jednostavno smo imali obavezu da ovo saopštimo crnogorskoj javnosti.

Takođe, što se tiče drugog odbora, osporavamo kandidaturu i zbog čega se ne možemo saglasiti sa personalnim rješenjem u tom odboru jeste Odbor za ljudska i manjinska prava na čijem se čelu nalazi, dakle predložen je poslanik Jovan Vučurović. Smatramo da u odnosu na njegove eksplicitne izjave na račun manjina, u odnosu na genocid u Srebrenici, a rekao bih posebno u odnosu na ono što je njegov stav prema ljudima koji su učestvovali na skupu u Podgorici 6. septembra da se radi o neonacistima i izražavanja svojih stavova po pitanju drugih manjina u našem društvu ne može dobiti podršku Kluba Demokratske partije socijalista i Liberalne partije. Dakle, govorimo o principu. Ne govorimo o odnosu prema ličnostima, prema tome nemamo ništa protiv, ali govorimo o opštem principu koji moramo jasno saopštiti građanima.

Ovo je odraz onoga što se desilo 30. avgusta na parlamentarnim izborima da ovdje imamo novu vladajuću većinu koja raspolaže potpunim autonomnim pravom da predlaže svoja rješenja u ove odbore. Vi imate potpuno pravo da predložite koje god personalno rješenje smatrate da je podobno da vrši svoje poslove u ovim odborima kao što je naše pravo da li ćemo ta personalna rješenja u tim odborima podržati. Sada sam ispred našeg Kluba saopštio jasne i precizne stavove zbog čega ne možemo podržati ova dva predloga i ova dva rješenja u ova dva odbora. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:05:04)

Zahvaljujem, poslaniku Živkoviću.

Kao što sam najavio, sada ima riječ poslanik Radunović.

Izvolite, poslaniče Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ (17.12.20 15:05:11)

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Da ponovim i ja da se radujem da ćemo danas konačno da kompletiramo radna tijela i da izaberemo potpredsjednike, makar one koji su za danas predloženi, i da stvorimo uslove za rad koji nas očekuje posebno do kraja godine. Veliki je broj zakona, veliki je broj obaveza, budžet i moraćemo svi da budemo u stalnom zasijedanju.

Preći ću odmah na ovaj drugi dio vezan za, ipak, jednu vrstu neprincipijelnosti koju pokazuje Demokratska partija socijalista iz razloga što smo mi, recimo, juče vrlo nevoljno glasali na Administrativnom odboru za gospodina Škrelju koji nam je nanio mnogo štete i koji nas je puno puta uvrijedio. Vi znate kako mi imamo prema njemu mišljenje, prema njegovom predsjednikovanju, ali smo mi ispoštovali vaš izbor, jer je on vaš predlog, a vi imate pravo da ga kandidujete. Vi se danas ponašate na jedan drugačiji način od toga što bi se očekivalo uz sve one uvode koje ste nam prvih 15 dana boravka u ovoj skupštini saopštavali kako ćete vi da budete sad drugačiji pa ćete da pokažete kako ste vi ne znam kakve demokrate i šta znam. Pričamo sad prvo o Milanu Kneževiću, njega ste prvog pomenuli. Za ono za šta je on osuđen i za slučaj koji se njemu desio i sve što ste mu uradili on treba da bude ponosni građanin Crne Gore. Za mene je preporuka, za njega kao predsjednika odbora baš to što je u namještenom državnom udaru u velikoj akciji koruptivnih tužilaca iz sudova u Crnoj Gori prošao kako je prošao i on i Andrija Mandić. To će, gospodine Živkoviću, na kraju da izađe na vidjelo. Drugi će u zatvor, gospodine Živkoviću, i zato ovo isto što se danas bunite protiv Milana Kneževića kao da su se Južnoafričkoj Republici bunili da predsjednik postane Mendela poslije onoliko odležanih godina u zatvoru diktatora. Mislim Crna Gora je između ostalog 30. avgusta dala odgovor i na ovo pitanje da li Milan Knežević treba da bude predsjedik odbora.

Što se tiče drugog odbora gdje se izražavaju rezerve prema našem poslaniku Jolu

Vučuroviću pomenuću otprilike ovo što ste vi podvukli kao problematično i reći vam da ono što izgovara gospodin Vučurović, a što ste vi pomenuli kao problematično, ne kažem sad za svaku njegovu riječ u životu privatnu, ali za ono što se čulo iz ovog parlamenta u najvećoj mjeri stoji svaki ne samo poslanik iz ovog kluba nego svaki građanin Crne Gore koji nas glasa. Ni jedan zločin niko od nas ne opravdava, ne zločin gdje su hiljade ljudi ubijeni nego gdje su desetine ljudi ubijeni, gdje jedan čovjek ubijen. To nije sporno, ali politička kvalifikacija zločina koja u međunarodnom pravu često se koristi kako bi se neko kaznio, a neko nagradio zbog trenutne geopolitičke situacije nije nešto što mi kao predstavnici svoga naroda želimo da prihvatimo i da nosimo kao teret. Znači, tamo se desio veliki zločin, jer je ubijeno puno ljudi. Na mnogim drugim mjestima se desio takođe veliki zločin, ubijeno je takođe puno ljudi, a to nije proglašeno za genocid. Reću vam samo do sad se za genocid proglašavalo, prije ovog slučaja, isključivo slučajevi kad je pokušano da bude uništen čitavi jedan narod i što bi se reklo i dijete u kolijevci. Toga je bilo u istoriji kad je moj narod u pitanju kad su žrtve u pitanju i to se vrlo rijetko ovdje pominje, ali o tom potom.

Prema tome i on i ja i svako od nas osuđujemo i te kako svaki zločin uključujući onaj u Srebrenici, ali se sa političkom kvalifikacijom da je to genocid, a ne neke stvari koje se dešavaju i našim građanima i našem narodu nije. Što se tiče ostalih nekih kvalifikacija vrlo jasno je onog dana kad se pričalo o skupu u Podgorici nakon povika prethodnog poslanika koji je korišten na tom skupu naš poslanik Vučurović rekao da je to neonacistički pozdrav, što je živa istina. Znači, viva Montenegro su vikali /prekid/ na Cetinju prilikom izglasavanja države Crne Gore pod fašističkom okupacijom. To je kvalifikacija i tu ne vidim ništa specijalno, evo završavam izvinjavam se samo bilo je dosta zadataka, ne mislim da je tu ništa specijalno.

Niko ništa nema protiv svojih građana Crne Gore i Jole Vučurović je bio na svakom skupu mogućem koji je bio u Crnoj Gori organizovan. Sigurno ni on ni niko iz Demokratskog fronta niti će kome da brane skupove, sve ćemo da podržavamo iz prostog razloga što mislimo da je to način da se slobodno izražava mišljenje, ali nekome kome se svaki dan spočitava nekakav fašizam, a navodno iz drugog ugla antifašizam uz povike "Viva Vero Montenegro" talijanski koji je tog dana promovisan je nešto što je kod nas izaziva evo ovakve poglede kako ste čuli. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:11:32)

Zahvaljujem i gospodinu Radunoviću.

Sada idemo kako smo i dogovorili sa šefovima poslaničkih klubova.

Samo Vas molim da ukažete na član Poslovnika odmah, jer rekao sam da više dozvoljavati neću zloupotrebu proceduralnih intervencija.

ANDRIJA POPOVIĆ (17.12.20 15:12:02)

Član 97 stav 5 da predstavnici partija imaju pravo da, ali ja bih se osvrnuo na jedan samo netačan navod ako mogu samo 30 sekundi.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:12:16)

Poslaniče Popoviću,

Znači ja sam ranije i prilikom izbora Vlade i drugih sjednica rekao kao dio nekog parlamentarnog zagrijavanja za ono što slijedi postoji i na jednoj i na drugoj strani mogućnost, u izuzetnim situacijama, da se obratite. Vi ste više puta koristili, više puta sam bio i prema Vama personalno i prema određenim kolegama iz parlamentarne većine veoma korektan i veoma fleksibilan. Moram u jednom trenutku kako je u prethodnom sazivu poptuno s pravom moj uvaženi prethodnik na ovom mjestu učinio zaista staviti tačku na ono što je zloupotreba proceduralnih intervencija. Nas čeka mnogo, mnogo rada u narednom periodu i moram biti jednak. Zaista Vas molim da to uvažite. Ne zato što definitivno nije došlo do povrede Poslovnika i ukazali ste. Recite

u odnosu na koji član.

ANDRIJA POPOVIĆ (17.12.20 15:12:27)

Evo Vama se obraćam.

Dakle, izrečena je jedna gnusna neistina da je poklič "E viva Montenegro" nastao '41 dakle to je poklič koji je nastao 1851. godine tako su našega velikog vladara Petra Petrovića Njegoša 1851. godine dočekali na brodu u Napulju i to se kasnije koristilo kao pozdrav.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:13:30)

Idemo dalje, saglasno dogovoru sa šefovima poslaničkih klubova idemo u sumiranje pretresa.

Da li izvijestilac odbora želi završnu riječ? Ne želi.

Zaključujemo pretres i prelazimo na izjašnjavanje o listi kandidata za predsjednike i članove odbora Skupština odlučuje u cjelini javnim glasanje većinom glasova prisutnih poslanika.

Proceduralna intervencija, poslanik Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (17.12.20 15:14:19)

Hvala, poštovani predsjedniče.

Koristim priliku da ovo proceduralno reagovanje iskoristim da bih vas upoznao sa tokom rasprave na sjedinici Administrativnog odbora. Tada smo zbog određenih rezervi koje smo imali u odnosu na neke kandidate, a u želji da ostanemo principijalni postigli na neki način načelan dogovor ako bih ja mogao to na taj način da interpretiram. On se sastoji u sljedećem, a to je da vas zamolimo da se ne izjašnjavamo o listi koja se odnosi na sve skupštinske odbore, već da izjašnjavanju činimo pojedinačno o svakom odboru kako bi poslanički klubovi i poslanici pojedinačno mogli da iznesu stav u odnosu na neka od tih rješenja. Da ne ulazimo sad u detalje da ne bih zamarao i oduzimao vrijeme Parlamentu, ali pretpostavljam da nije sporno da se taj zahtjev prihvati. Shvatio sam da je i u prethodnim sazivima kada se javila slična potreba izlaženje u susret tom zahtjevu tako da evo formalizujem zahtjev na način što vas molim da se ne izjašnjavamo o kompletnoj listi, nego da se izjasnimo pojedinačno o svim odborima. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:15:43)

Zahvaljujem, poslaniku Šehoviću.

Riječ je tražio predsjednik Administrativnog odbora, izvijestilac gospodin Zogović.

Izvolite, poslaniče Zogoviću.

MILUN ZOGOVIĆ (17.12.20 15:15:52)

Poštovana Skupštino, uvaženi poslanici,

Tačno je da smo na Administrativnom odboru imali raspravu povodom ovog pitanja koje je potencirao poslanik Šehović. Pošto ste svi mogli da pratite sjednicu Administrativnog odbora tačno je da ste na kraju sjednice Administrativnog odbora, u skladu sa Poslovníkom i onim što je naša obaveza, da smo predsjedniku Skupštine dostavili jedinstvenu listu za izbor radnih tijela Skupštine Crne Gore. Pojedinačno smo na sjedinici Administrativnog odbora imali priliku da se svi izjasnimo o predlozima poslaničkih klubova na osnovu participacije koju imamo na osnovu izbornih rezultata i smatram da je autonomno pravo svakog poslaničkog kluba da predlaže svoje

kandidate na određenim funkcijama i da personalno i kadrovski sam vodi svoju politiku.

Vi ste, gospodine predsjedniče, od nas iz Administrativnog odbora dobili jedan akt. To je u skladu sa Poslovníkom lista članova radnih tijela, nijeste dobili 14 predloga i Vi apsolutno ne možete dozvoliti da se mi ovdje danas izjašnjavamo o svakom Predlogu pojedinačno, jer imate jedan akt koji je potpuno u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore.

Tačno je da sam na sjednici Administrativnog odbora gospodinu Šehoviću saopštio da on ima pravo da od vas zahtijeva to što misli i nalazi za shodno i potrebno, ali smo mi ispoštovali poslovničku odredbu da listu kandidata za predsjednike i članove ostalih odbora podnosi Administrativni odbor. Imate član Poslovníka 37 koji kaže da o listi kandidata za predsjednika i članove odbora Skupština odlučuje u cjelini javnim glasanjem. Smatram da sve van toga bi bilo kršenje Poslovníka Skupštine Crne Gore, ali na vama je da donesete odluku. Smatram da ovaj predlog pored toga što poslovnički nije u redu da uvodi jednu drugu praksu da se mi jedni drugima miješamo u kadrovska rješenja. Baš onako kako je to obrazložio šef našeg Kluba Slaven Radunović na nešto što je apsolutno autonomno pravo određenog poslaničkog kluba da predlažu određene kandidate za popunjavanje radnih tijela Skupštine Crne Gore. Mislim da ovo nije dobar način.

Ujedno koristim još jednu priliku. Možda se neka kadrovska rješenja nama mnogo više ne sviđaju nego što se naša kadrovska rješenja sviđaju nekom drugom. Možda bi mi mogli da ta rješenja mnogo bolje osporimo nego način na koji pokušavaju, jer ako je određeni kandidat za poslanika imao pravo da se kandiduje da ima pasivno i aktivno biračko pravo i da postane poslanik Skupštine Crne Gore njemu niko ne može uskratiti pravo da bira i da bude biran. Upravo iz glasa tog poslanika proizilazi legitimitet svih odluka koje donosi vladajuća većina. Tako da je ta priča izlišna. Uz to bih i dodao ono da se radi o poslaniku koji nije pravosnažno osuđen i da bi trebalo da imamo toliko razumijevanja da postoji institut prezumpcije nevinosti koji treba ispoštovati. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:19:09)

Zahvaljujem i predsjedniku Odbora.

Evo ja ću naravno kako mi pripada sumirati.

Potpuno razumijevajući sve o čemu je govorio, uvaženi kolega Šehović, čuli smo sa druge strane i predsjednika Administrativnog odbora. Čuli smo da je ovom plenumu upućen na razmatranje i odlučivanje jedan akt, a ne 14 akata.

Takođe, Poslovník Skupštine Crne Gore na koji se pozvao uvaženi predsjednik Administrativnog odbora zaista govori na način na koji je i prezentovao prethodnog predsjednika Administrativnog odbora. Imamo i u članu 35 objašnjenje šta obuhvata lista kandidata i u članu 37 da se glasa o listi kandidata u cjelini. Imamo naravno ono o čemu se govorilo, iskustva iz 2016. godine, gdje se upravo glasalo o listi u cjelini u ovom Parlamentu. Glasalo se i u 23. sazivu o listi u cjelini. Bilo je i nekih uzuzetaka u međuperiodu o kojima ste vi govorili, ali ovo o čemu je govorio kolega Šehović vjerujte da je nedvosmislen stav iskusnih pravnika u okviru stručne Službe Skupštine sa kojima sam imao prilike da razgovaram danas u odnosu na ovo pitanje.

Vi ste imali potrebu, i ja je razumijem politički, iako sam ja negdje rekao danas da je ovo saglasno Poslovníku sumiranje predloga klubova poslanika, a ne odnos politički prema bilo kom kandidatu. Ok, razumijem potrebu. Imali smo sjednicu Administrativnog odbora. Vi ste iskoristili mogućnost da saopštite svoje stavove i da se odnesete tamo i prilikom glasanja pojedinačno, ajde tako da nazovem, i prilikom glasanja o Predlogu u cjelini u odnosu na sve to. Vi tu mogućnost imate i sada što se lično mene tiče to je potpuno vaše pravo i ako se opredijelite bez obzira što znam da su predlozi klubova svih poslanika da budete uzdržani ili protiv o predlogu u cjelini ja ću ga razumjeti naravno kao vaše pravo saglasno Poslovníku. Eto toliko.

Poslanik Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (17.12.20 15:21:47)

Predsjedniče, razumijem argumentaciju koju ste iznijeli i ona stoji. Jednako onako kako stoji i ono što možda kolega Zogović nije stigao da saopšti da smo mi na sjednici Administrativnog odbora potpuno relaksirano razgovarali na ovu temu i postigli neki dogovor da radi jednostavnije pripreme materijala i slanje tih istih materijala plenumu da se izjasnimo o predlogu u cjelini. Pri čemu je tad i predsjednik Administrativnog odbora, koliko mene sjećanje služi, a i ostale kolege nijesu sporile naše pravo da na plenumu otvorimo ovo pitanje da od Vas predsjedniče zatražimo da postupite onako kako se nekad i postupalo kada je postojala potreba za time. Mi Vas molimo da prosto uvažite tu političku činjenicu i da možda time skratite i vrijeme koje ćemo posvetiti ovoj tački dnevnog reda. U suprotnom bismo mi sad morali da se javljamo za riječ i da objašnjavamo svi pojedinačno zbog čega ćemo biti uzdržani ili protiv ili podržati u konačnom tu pojedinačnu listu. Jednostavnije je da se o odborima izjašnjavamo pojedinačno i da kroz postupak izjašnjavanja o odborima zapravo saopštavamo svoj politički stav.

Dakle, ne bih volio da sad dođem u situaciju da svi poslanički klubovi traže riječ i da otvorimo političku debatu kojoj možda ovdje nije mjesto, jer smo te stavove saopštili već na sjednici Administrativnog odbora. Zato Vas molim da ipak uvažite činjenicu da ovdje postoji zahtjev ne malog broja poslanika da uradimo ovako kako predlažem. Ne bi to bio presedan i ako ste Vi u pravu kada citirate odredbe Poslovnika i ako ja razumijem pravnu službu koja stoji iza samog Poslovnika, ali ta ista pravna služba je postojala i ranije pa smo uvažavali specifikume koji se mogu javiti na plenumu. U konačnom Skupština je mjesto dijaloga, mjesto dogovora oko čega se svi mi konsenzusom dogovorimo - to će u konačnom da pije vodu.

Tako da prosto apelujem na Vas da ajde proširite svoj demokratski kapacitet, da pokažete razumijevanje za ovaj zahtjev i da jednostavnije izađemo iz ovoga. Ja ću se uzdržati od političkih kvalifikacija, jer zaista ne mislim da je potrebno da ih iznosim sada, ukoliko naravno podržite ovakav predlog.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (17.12.20 15:24:24)

Zahvaljujem, poslaniku Šehoviću.

Naravno daću riječ i sa time ćemo zaključiti, samo dozvolite.

Pretrjes je zaključen, ja sam ga zaključio saglasno Poslovniku ne da nije uskraćena mogućnost mislim nego smo dogovorno, negdje čini mi se da je kolega Živković iz ugla onoga što je pozicija opozicije i onoga što su stavovi opozicije sublimirao sve ono što su određena osporavanja. Dozvolite mi.

Kolega Radunović takođe je imao diskusiju. Ispoštovali su i kolege iz opozicije i vlasti i ono što smo dogovorili sa šefovima klubova. Na Administrativnog odboru i juče i danas je bila zaista mogućnost, potpuno otvorena saglasno Poslovniku, da se iznesu stanovišta i da se čak i politički prilikom glasanja i ako tu imamo ovu vrstu dileme imajući u vidu da je ovo samo verifikacija predloga klubova, ali razumijevajući sve to odnesete i ja zaista kao predsjedavajući moramo ići ka finalu svega ovoga, jer čeka nas dosta posla. Odustaje evo kolega, zahvaljujem kolegi Zogoviću i stavljam na glasanje listu kandidata za predsjednika i članova stalnih odbora Skupštine Crne Gore 27. saziva.

Izvolite, elektronski se izjasnite za, protiv, uzdržan.

Da li su glasali svi poslanici?

Evo, samo kolegu Papovića da sačekamo.

Možemo li zaključiti?

Izvinjavam se, još poslanik Ibrahimović, samo da riješimo.

Kolega Konjeviću, jeste li uspjeli?

Ok. Zahvaljujem Vam.

Zaključujem glasanje, glasalo je ukupno 66 poslanika, 41 za, 20 protiv, pet uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština prihvatila listu kandidata Administrativnog odbora, i izabrala predsjednike i članove stalnih odbora Skupštine Crne Gore 27. saziva, kojima čestitam i želim uspješan rad.

Ovim je Treća sjednica Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini završena. Samo jedna informacija,

Predlažem samo par minuta da ostanete u sali, da stručna Služba...

Izvinjavam se.

Ostalo nam je još jedno izjašnjenje.

Izvinjavam se.

Hvala na podsjećanju.

Samo da se izjasnimo, da, i u odnosu na drugi akt koji smo dobili, odnosno Predlog odluke o izboru predsjednika i članova Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije.

Takođe, se odlučuje većinom glasova prisutnih poslanika.

Izvolite, elektronsko glasanje, za, protiv, uzdržan.

Da li ima još neko od kolega da se nije izjasnio o Predlogu odluke o izboru predsjednika i članova Komisije?

To je to.

Možemo da zaključimo glasanje.

Glasala su ukupno 62 poslanika, 60 za, jedan protiv, jedan uzdržan, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog odluke Administrativnog odbora i izabrala predsjednika i članove Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije.

Ovim je Treća sjednica Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2020. godini, završena.

Kratka informacija i molba, da ostanemo par minuta u sali, da bi stručna Služba stvorila neophodne pretpostavke u dijelu tehnologije da možemo odmah da krenemo sa nastavkom Prve konstitutivne sjednice Skupštine Crne Gore i četvrtom tačkom dnevnog reda, koja nam je ostala za pretres.

Znači, samo ostanite u sali par minuta.

Vjerujem da će kolege biti efikasne.

Zahvaljujem.